

ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พุทธศักราช ๒๕๑๓ - ๒๕๑๔

ที่ รล ๐๐๐๔.๒/๑๙๙๘๖

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาต

เรียน นายวิสิฐ ตันตีสุนทร

เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

อ้างถึง หนังสือที่ กบข. ๕๐๔๒/๓๖๑๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามที่ท่านได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัส พุทธศักราช ๒๔๙๓ - ๒๕๔๘ ตามสำเนาที่แนบไป ไปเผยแพร่ในทีวีดีและลงพิมพ์ในหนังสือ “ประมวลพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๙๓ - ๒๕๔๘” เพื่อมอบแก่ห้องสมุดทั่วประเทศ จำนวน ๑,๐๐๐ ชุด และเพื่อจำหน่าย จำนวน ๕,๐๐๐ ชุด ราคาชุดละ ๕,๐๐๐ บาท โดยจะนำรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายทูลเกล้า ฯ ถวาย โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมทวมงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

พระราชทานพระบรมราชานุญาต

วิสิฐ ตันตีสุนทร

(นายประสพโชค อ่อนกอ)

ผู้ช่วยราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองข่าว

โทร. ๐๒ ๒๒๐ ๓๒๐๐ ต่อ ๓๔๐๒

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐ ๓๓๒๒

คำนำ

ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างหาที่สุดมิได้ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) จึงได้ดำเนินการจัดพิมพ์ชุดหนังสือและดีวีดี “ประมวลพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๙๓-๒๕๔๘” จำนวน ๒,๑๔๒ องค์กรขึ้น เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติ และเผยแพร่พระอัจฉริยภาพแห่งพระองค์ท่านให้ปรากฏยั่งยืนอยู่ตราบนานเท่านาน โดยพิจารณาเห็นว่าพระราชดำรัสและพระบรมราชาบาทที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่บุคคลต่างหมู่เหล่า ต่างคณะ ในโอกาสต่างกัน ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา นั้น เป็นที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่ามีความงดงามในด้านสาระภาษา อีกทั้งยังเปี่ยมด้วยคุณค่าด้านประวัติศาสตร์ ที่เหล่าพสกนิกรชาวไทยทุกคนควรน้อมนำไปยึดถือปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองส่วนรวม และประเทศชาติสืบไป

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ดำเนินการจัดพิมพ์ชุดหนังสือและดีวีดีดังกล่าว ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการที่ รล ๐๐๐๔.๒/๑๙๙๖ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ และขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ร่วมกันจัดทำหนังสือชุดพิเศษ “ประมวลพระบรมราชาบาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๔๙๓-๒๕๔๘” ครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงสมดังเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พุทธศักราช ๒๕๕๐

สารบัญ

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส พุทธศักราช ๒๕๑๓

พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส พุทธศักราช ๒๕๑๔

หน้า

๙-๒๔๗

๒๔๘-๕๐๔

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่สมาชิกสโมสรรโลออนส์ในประเทศไทย
ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีฉลองการสถาปนา
สโมสรรครบรอบ ๑๐ ปี
ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพฯ ฯ
วันจันทร์ ที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๓

โดยที่วันนี้เป็นวันพิเศษ แม้จะได้ปิดประชุมแล้ว ก็ขอให้ทุกคนนั่งตามระเบียบของโลออนส์ที่นั่งฟังการประชุม

ข้าพเจ้ามีความยินดีอย่างมากที่ได้มาร่วมในงานของสโมสรรโลออนส์ และขอแสดงความยินดีแก่สโมสรรโลออนส์ที่ได้มีอายุถึง ๑๐ ปีแล้ว ความจริง ๑๐ ปีนี้ สำหรับคนนั้นก็นับว่ายังเป็นเด็กมาก แต่สำหรับสิ่งทอที่โตก็ถือว่า มีเขี้ยวมีเล็บอย่างน่ากลัวแล้ว (ปรบมือ) ตั้งแต่หัวจนถึงเท้าของโลออนส์ที่ได้แสดงให้เห็นอย่างเมื่อนี้ ระหว่างหัวกับเท้าของสิ่งทอที่มีหัวใจ มีหัวใจที่ดี ที่ได้กระทำกิจการต่าง ๆ ทุกอย่างด้วยจิตใจบริสุทธิ์ และด้วยความตั้งใจให้บ้านเมืองหรือสังคมที่เราอาศัยอยู่มีความเจริญมีความปลอดภัย และเพื่อให้ทุกคนสามารถแสวงหาความสุขความก้าวหน้ากิจการต่าง ๆ ของสโมสรรโลออนส์ก็เป็นประโยชน์ทั้งนั้น มีโครงการพิทักษ์สายตาและการพยาบาล เช่นทำฟัน เป็นต้น เรื่องทำฟันนี้ก็คงเป็นเพราะว่าอยากให้ฟันคม แต่ว่าที่มีความสำคัญที่สุดก็คือโครงการเรื่องเยาวชน ซึ่งนับว่าเป็นที่นิยมและเป็นที่ไว้วางใจของต่างประเทศ ดังที่ได้ยินเมื่อที่ว่าชาวต่างประเทศจะส่งเยาวชนมาดูงานในประเทศไทย ถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่ง เพราะคล้าย ๆ กับว่าเขาไว้วางใจเราปฏิบัติการในทางเยาวชนได้ดีมาก คือทำให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเยาวชนมีความตั้งใจเป็นคนดีไม่เป็นอันธพาล แต่ก็ยังรู้สึกว่ายังมีเรื่องที่บกพร่องอีกมากในข้อนี้

สโมสรรโลออนส์ของประเทศไทยได้ตั้งหน้าที่ให้ตัวเองอย่างหนักที่สุด ความจริงอยากจะบอกว่า การประชุมเมื่อก็ทำให้ได้ความรู้มาก และรู้สึกว่ามีความบกพร่องก็มากเหมือนกัน ที่บกพร่องสำคัญทำให้กลัวว่าโลออนส์จะไม่สามารถที่จะปฏิบัติตามโครงการนั้นก็คือรู้สึกว่าล้าสมัยมาก อย่างการประชุมเมื่อก็นี้ ใครทำอะไรก็โดนปรับ แต่ค่าปรับนั้นรู้สึกว่าไม่สมดุลงกับค่าครองชีพปัจจุบันนี้เลย (ปรบมือ) อันนี้ก็ข้อที่สงสัยอย่างยิ่ง ข้อสงสัยอีกอย่างคือการแสดงที่ได้นำมาให้ดูนั้น ต้องอิมพอร์ตมาจากต่างประเทศ เราทำอะไรของเราไม่ได้ แล้วก็ยังมาบอกว่า

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

พระบารมีปกเกล้า ฯ จึงนำการแสดงมาจากต่างประเทศได้ ความจริงสามารถนำมา ไม่ใช่พระบารมีปกเกล้า ฯ พระบารมีปกเกล้า ฯ นั้นอาจตรงข้าม คือไม่มีการแสดงในเมืองไทยจึงต้องสั่งจากต่างประเทศ ถ้าพูดอีกอย่างหนึ่ง ถ้าถือว่าการแสดงเป็นการแสดงที่น่าชื่นชมหรือบางทีก็เฟลิดเฟลินดี ก็ไม่ขอรับความดี เพราะไม่ใช่พระบารมี เป็นความดีของผู้ที่จัดการที่นั่นอยู่ตรงนั้น (ปรบมือ) ที่บอกว่าคำว่าพระบารมีปกเกล้า ฯ ทำให้ไม่มีการแสดงเช่นนี้ ก็เพราะว่าเมื่อวันสังคีตมงคลก็ไปบอกเขาว่ามีความสงสัยว่า ทำไมผู้ชายพวกนักดนตรีผสมยาว และทำไมสตรีกระโปรงสั้นก็เลยทำทำงานของบันเทิงชะงักไปบ้าง ก็เป็นความผิดไม่ใช่พระบารมี

กลับมาเรื่องเยาวชน ขณะนี้ก็ทราบกันดีว่าบ่นกันมากกว่าเยาวชนยุ่งอย่างโน้นอย่างนี้มีการตั้งตัวเป็นแก๊งแล้วก็มีการทะเลาะวิวาท ก็เป็นปัญหาใหญ่ ที่เป็นปัญหาใหญ่นั้นเราก็รับว่าเป็นปัญหา เป็นปัญหาใหญ่เพราะเป็นปัญหาของอนาคตของชาติ ถ้าเยาวชนประพฤติตนเป็นอันธพาล ไม่เรียน มั่วแต่ไปชองสุมหาความสำราญอย่างง่าย ๆ อนาคตของชาติหน้าจะมีดีมนมาก ได้มีการวิจัย การประชุม การสัมมนาต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ ส่วนมากเป็นผู้ใหญ่ที่ปะทะกัน ผลของการประชุมสัมมนาต่าง ๆ ไม่ใช่ผลดี ส่วนมากผลคือการทะเลาะกันระหว่างผู้ใหญ่ เพราะแทนที่จะหารากฐานของความบกพร่องหรือปัญหาเยาวชน กลับไปทะเลาะวิวาทกันจะเอาชนะกัน มีความคิดอะไรก็มาบอกว่าอีกคนหนึ่งผิดไม่ใช่มีความคิดมาแล้วเอามาช่วยกันคิดและดูว่า ความคิดของอีกคนหนึ่งนั้นมีความจริงหรือไม่ ถ้ามีความจริงก็จะได้พยายามนำความคิดนั้นมาใช้เพื่อปรับปรุงใหม่ ที่พูดนี้ไม่ได้ว่าพวกไลออนส์ รับรองว่าไนใจก็ไม่ว่าไลออนส์ เพราะได้เห็นแล้วว่าไลออนส์ทะเลาะกันไม่เป็น มีผิดอะไรเมื่อปรับแล้วก็หัวเราะกันและร้องเพลงกัน อันนี้เป็นการดี งานของไลออนส์จะได้ผลเพราะไม่ทะเลาะกัน โดยมากในการประชุม มักไม่มีสาระนัก และไม่ได้แก้ปัญหาก็แก้ปัญหาย่างผิดจุด เร็ว ๆ นี้มีการคิดกันว่า เรื่องแก้ไขปัญหายาวชน จะต้องลดอายุเด็กที่จะขึ้นศาล จากอายุ ๑๕ ลงมาเป็นอายุ ๑๕ นึกว่าการลดอายุจะทำให้เด็กเข็ดหลาบเพราะเมื่อทำผิดแล้วจะต้องเข้าคุกอย่างผู้ใหญ่ คิดดูดี ๆ ว่าการทำเช่นนั้นจะได้ผลหรือไม่แน่ จะต้องได้ผล แต่จะได้ผลร้าย เพราะเด็กอายุ ๑๕ – ๑๘ นั้น เมื่อทำผิดแล้วถูกลงโทษ จะต้องเข้าคุกพร้อมผู้ใหญ่ แทนที่จะเป็นการตัดแปลงแก้ไขความเป็นอันธพาล

กลายเป็นการแก้แค้นหรือชดใช้การทำผิด เมื่อมีความคิดดังนั้น และอยู่ร่วมกับอาชญากรผู้ใหญ่ เยาวชนจะกลายเป็นอาชญากรอาชีพไปเลย อีกส่วนหนึ่ง ถ้าชั้นศาลผู้ใหญ่ จะเรียกร้องสิทธิว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว มีสิทธิเหมือนผู้ใหญ่ ก็จะเป็นผลร้ายเหมือนกัน เพราะปัจจุบันผู้ใหญ่มีสิทธิถืออาวุธ ถ้าได้รับอนุญาตมีใบอนุญาต ก็ถืออาวุธไปได้ในที่เหมาะสมควรได้ เยาวชนที่ไม่บรรลุนิติภาวะก็ไม่มีสิทธิโดยปริยาย แต่ถ้าลดอายุมาเป็น ๑๕ ก็เป็นการให้สิทธิโดยอัตโนมัติปราบไม่ได้ ตรงข้าม ควรเปลี่ยนกฎหมายให้เข้มงวดและรุนแรงขึ้น เด็กที่ถืออาวุธขณะนี้มีอยู่ทั่วไป ตำรวจทั้งหลายและผู้ฟังวิทยุยามทราบ เรื่องเยาวชนมีอาวุธในครอบครองนี้มีไม่เว้นแต่ละวัน อย่างเมื่อวานนี้ ดูเหมือนเวลา ๐๑.๓๐ น. มีแก๊งวัยรุ่นใช้อาวุธทำร้ายผู้ใหญ่ที่ฝั่งธนบุรี เคราะห์ดี บาดเจ็บไม่ถึงตาย เด็กเหล่านี้ ถ้าชั้นศาลก็ว่าเป็นเด็กเลยไม่ลงโทษ รัฐมนตรียุติธรรมท่านบอกว่าลดอายุลงมาได้ แต่ต้องมีการลดหย่อนโทษเพราะเป็นเด็ก ยิ่งจะทำให้ซ้ำร้ายใหญ่ ขอเสนอว่า เด็กทำผิดฐานมีอาวุธในครอบครอง จะต้องลงโทษสองเท่า การลงโทษ แทนที่จะเข้าคุกขอให้ส่งไปโรงเรียนพิเศษ ถ้าปรากฏว่าเรียนดีวางตัวเป็นคนดี ตั้งใจเป็นพลเมืองดี เมื่ออายุสมควรแก่การเป็นผู้ใหญ่แล้วก็ให้ปล่อยตัวไป ไม่มีมลทิน ถ้ายังเป็นอันธพาลก็ให้เข้าคุกได้นี่เป็นข้อเสนอ ถ้ามันแต่ไปหาวิธีที่จะแก้ปัญหาที่เท่ากับไปจับทางสิงห์โตเท่านั้นเอง และความจริงไม่ใช่สิงห์โตเป็นทางเสือที่ร้าย ก็จะทำให้ปัญหาเยาวชนนี้ยิ่งเพิ่มขึ้น

สำหรับปัญหาเยาวชนนี้ เราต้องค้นหารากฐาน รากฐานธาตุแท้ที่จะต้องแก้ไขนั้น เมื่อดูแล้วก็อยู่ที่การศึกษา และเมื่อดูสถิติในทางในด้านประชากรและในด้านการศึกษาคือโรงเรียน ครู และจำนวนนักเรียนแล้ว ก็เป็นที่น่าวิตกไม่น้อย วันนี้เอาตัวเลขมาให้ดูต้องขอมัยถ้าตัวเลขนี้น่าเบื่อหน่ายสักหน่อย แต่อยากจะให้ทราบคร่าว ๆ ว่าเป็นอย่างไร

ในปี ๒๕๐๓ ประเทศไทยมีประชากร ๒๖ ล้านกว่า ใน ๒๖ ล้านนั้น อยู่ในวัยเรียกว่าวัยเยาวชน ๑๖ ล้าน และมีจำนวนที่อยู่ในวัยที่จะต้องเรียน หมายความว่าอายุตั้งแต่ ๕ ขวบถึง ๑๙ ๙,๕๓๙,๐๐๐ คน และผู้ใหญ่ที่กำลังอยู่ในวัยฉกรรจ์ คือถึงอายุ ๔๐ มี ๕ ล้านคน ไม่สมดุลงัน ที่อยู่กว่า ๔๐ ที่ถือว่าจะแก่แล้วนั้น มีประมาณ ๔ ล้านคน คิดดูแล้ว แม้จะบวกคนที่เป็นผู้ใหญ่วัยฉกรรจ์และวัยชราเข้าแล้วก็ ๙ ล้านคน ก็ยังน่าวิตก

มาถึงปี ๒๕๐๘ พลเมืองขึ้นเป็น ๓๐ ล้าน จำนวนจำแนกเป็นอายุก็ขึ้นไปตามลำดับ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่เป็นเด็กมีมากขึ้น

ปี ๒๕๑๓ นี้มีพลเมืองประมาณ ๓๕ ล้าน เกือบ ๓๖ ล้าน และเช่นเดียวกันพลเมืองที่เป็นเยาวชนก็เพิ่มตามลำดับ

มาถึง ๒๕๑๘ ทดลองคำนวณดูว่าจะมีพลเมือง ๔๐ ถึง ๔๒ ล้านคน และก็จำนวนเยาวชนก็จะเพิ่มไป ด้วยอย่างมาก ถ้าดูจำนวนเยาวชนเปรียบเทียบอย่างที่บรรยายมาแล้ว รู้สึกว่าเพิ่มขึ้นมากเป็นที่น่าวิตก และเมื่อไปดูสถิติของโรงเรียนและการศึกษาก็จะยิ่งน่าวิตก

ได้ทำสถิติเรื่องโรงเรียนต่าง ๆ นี้ขึ้น ๓ ปี คือ ๒๕๐๘, ๒๕๑๓, ๒๕๑๘ ตามที่คาดคะเน สำหรับการศึกษา ชั้นอนุบาลนั้นถ้าดูแล้วไม่ได้เพราะว่าเป็นที่น่าวิตกอย่างยิ่ง มาดูชั้นประถมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒๕๐๘ มีโรงเรียน ๒๕,๙๖๕ โรงเรียน มีครู ๑๓๔,๖๓๕ คน และมีนักเรียนถึง ๔,๖๓๐,๔๒๔ คน แต่ว่าจำนวนผู้ที่อยู่ในวัยที่จะเรียนมีประมาณ ๘ ล้านคน ซึ่งก็ได้เห็นแล้วว่าไม่สมดุล มาถึง ๒๕๑๓ ก็เหมือนกัน ประชากรก็เพิ่มขึ้นไปครูตามไม่ทัน ๒๕๑๘ ก็ยิ่งจะตามไม่ทัน ที่น่าวิตกในชั้นประถมก็เพราะว่า ชั้นประถมต้นกับประถมปลายนี้ไม่สมดุลกันอีก อย่างในปี ๒๕๐๘ นี้ ชั้นประถมต้นมี ๔ ล้านกว่า แต่อย่างที่ว่า ชั้นประถมปลายมีเพียงสี่แสนแปดหมื่นกว่า ๆ อย่างนี้ก็เห็นได้ว่า การศึกษาของเมืองไทย นับเฉลี่ยแล้วก็หยุดอยู่ที่ชั้นประถม ๔ ซึ่งก็เป็นที่น่าวิตกสำหรับอนาคตอย่างยิ่ง ถ้ามาดูในชั้นมัธยมศึกษาและชั้นอื่น ๆ ที่สูงขึ้นก็ยิ่งน่าวิตก เพราะที่ ๒๕๐๘ มีพลเมือง ๓๐ ล้านคน แต่มีนักเรียนชั้นมัธยมเพียง ๓ แสนกว่า หมายความว่ามีความว่ามีคนอยู่ในวัยเรียน ๓ ล้านกว่า มีนักเรียน ๓ แสน ประมาณร้อยละ ๑๐ และในเมืองไทย คนที่มีการศึกษาชั้นมัธยมมีเพียงร้อยละ ๑ เท่านั้นเอง

เราภูมิใจว่าเมืองไทยนี้เป็นเมืองที่ก้าวหน้า ที่พัฒนา ที่มีการศึกษา แต่ว่าตามตัวเลขแล้วน่าวิตก การที่จะแก้ปัญหานี้ เราก็จะต้องคิด ตามสถิติที่แสดงให้เห็นนี้ ก็เห็นได้ว่าการศึกษาของเราไม่สามารถจะขยายตัวออกไปให้

ทันกับการเพิ่มของประชากร ปัญหาที่ยากที่สุด แล้วก็ปัญหาอยู่นั่นเอง ไม่มีทางแก้ แต่ว่าถึงอย่างไรเราต้องถือว่าเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ ไม่ใช่หนักว่า เมื่อแก้ไม่ได้ก็วางปัญหาเสีย ถ้าวางปัญหา เราจะไม่วันที่จะหาทางที่จะให้บ้านเมืองปลอดภัยและคงอยู่ได้ การแก้ไขปัญหาโดยตรงคือการสร้างโรงเรียน การเพิ่มครู เหล่านั้นเป็นเรื่องของรัฐบาล แล้วรัฐบาลก็ต้องทำตามกำลังของเงิน กำลังของคนที่จะมี เราจะตำหนิรัฐบาลหรือเร่งเร้าให้รัฐบาลแก้ปัญหา ก็ไม่ทำให้รัฐบาลแก้ปัญหาได้รวดเร็วขึ้น หรือทำให้แก้ได้สำเร็จเด็ดขาด เรื่องเด็กขาดการศึกษานี้ ที่ลำบาก เพราะว่าเด็กเป็นอันธพาล ไปตั้งแก๊ง ไปจี้ ปล้น ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ทั้งนี้เพราะว่าเด็กที่ไม่มีการศึกษาไม่สามารถที่จะมีความยังคิดพอ แล้วก็นึกว่าจะหาเงินได้ง่าย ๆ โดยไปจี้เขาอย่างที่เราเห็นในภาพยนตร์ ปัญหาที่เราวางเฉย แต่ปัญหามันไม่เฉย ดังนั้นเราจะไม่แก้ไม่ได้ เราจะวางไม่ได้ เด็กที่เป็นอันธพาลนั้นจะเป็นอันตรายต่อเรา จะมาทำร้ายเราเข้า ถึงแม้จะแก้ปัญหาไม่ได้ ก็จะต้องประจัญหน้ากับปัญหา ซึ่งถ้าแปลเป็นภาษาอินโดนีเซียก็เป็น คอนฟรอนทราซี อย่างที่เขาทำมาแล้ว

เราต้องให้ความรู้กับเด็กและคนรุ่นต่อไปอย่างที่เราจะสามารถทำ จึงพูดถึงสารานุกรม สารานุกรมนี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะให้ความรู้แก่เด็ก และสารานุกรมนี้จะทำให้เราแก้ปัญหาของเราได้ในส่วนหนึ่ง ที่จริงมีวิธีแก้ปัญหาอย่างอื่นด้วย แต่ว่าเราต้องเลือกทำ ก็ขอเลือกทำสารานุกรม สารานุกรมนี้ไม่ใช่ครู แต่ว่าจะทำให้ช่วยให้คนอื่นที่ไม่ได้เป็นครูทำหน้าที่เป็นครูได้ เช่นพ่อแม่ ถ้าลูกถามปัญหาต่าง ๆ ก็อาศัยสารานุกรมนี้มาตอบได้ คนที่อ่านรู้เรื่องมากกว่าจะสอนน้องได้ แล้วก็การที่ดูสารานุกรมด้วยกันในครอบครัวจะช่วยให้เกิดความใกล้ชิดในครอบครัว จะช่วยให้ลูกไวใจพ่อแม่ ซึ่งก็จะเป็นผลพลอยได้อีกอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ ระหว่างเด็กด้วยกัน หรือคนที่อ่านสารานุกรมด้วยกัน ก็จะคุยกันในวิชาการได้ จะเกิดความรู้และจะเกิดความสามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนความคิดและแลกเปลี่ยนทัศนะกันนี้ เป็นทางที่จะทำให้มีความรู้กว้างขวางและจะทำให้อยากที่จะรู้มากขึ้น ซึ่งเป็นจุดประสงค์ของการศึกษา แม้สำหรับผู้ที่ทรงคุณวุฒิแล้ว หมายความว่าท่านผู้ใหญ่ที่มีความรู้มากได้ผ่านมหาวิทยาลัยแล้ว สารานุกรมนี้ก็อาจเป็นเครื่องเตือนใจได้ และให้ความรู้ที่กว้างขวางได้

พูดถึงสารานุกรม บอกได้ว่าข้าพเจ้าไม่ได้ดำรงมาเมื่อปีที่แล้วเท่านั้นเอง ดำริมานานแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ เจ้าคุณศลวิธานนิตะ^(๑) ซึ่งเป็นประธานกรรมการสารานุกรม ปัจจุบันนี้ ได้นำตัวอย่างงานของสภาวิจัยแห่งชาติ เป็นหนังสือสำหรับให้ความรู้กับเด็กมาให้ดู แต่ว่ามีเล่มหนึ่งที่ดูแล้วก็เลยขออนุญาตฉีกทิ้ง ท่านก็ไม่โกรธ เพราะว่าเจ้าคุณท่านเฉย เวลามองท่าน ท่านก็ไม่โกรธ ท่านมองแล้วก็ยิ้ม เพราะว่าเจ้าคุณก็เข้าใจ เรื่องนั้นเป็นเรื่องของการปกครอง พูดถึงการปกครองก็ว่ามีสถาบันยุติธรรม สถาบันนี้มีหลักอย่างนั้น ๆ อยู่ในหนังสือเล่มนั้นพร้อมเราก็ทราบแล้ว ท่านผู้พิพากษาทั้งหลายที่อยู่ในที่นี้ก็ทราบดีแล้วว่าหลักของกฎหมาย หรือการศาล หรือขบวนการยุติธรรมนั้น ถือว่าผู้ที่กระทำผิดยังไม่ผิดจนกว่าจะพิสูจน์ว่าผิด ข้อนี้ก็เป็นอย่างธรรมดาและเป็นหลักใหญ่ของท่านผู้พิพากษาแต่ขอโทษท่านตุลาการต่าง ๆ และผู้ที่มีอาชีพในทางการศาลว่า ถ้าไปสอนว่าทุกคนบริสุทธิ์ ถ้ายังพิสูจน์ไม่ได้ว่าผิด จะทำให้เกิดมีอันธพาลมากยิ่งขึ้น เพราะการที่ถือว่าคนที่เป็นอันธพาล คนที่เป็นขโมย คนที่เป็นผู้ร้ายที่จับไม่ได้ยังเป็นคนบริสุทธิ์นั้น เป็นการส่งเสริมการทำไม่ดี การขี้บด ส่งเสริมการทำสิ่งผิดกฎหมาย ถ้าถือว่าจับคนไหนไม่ได้คนนั้นเป็นฮีโร่ ก็รู้สึกว่าจะทำให้ปัญหาเยาวชนมีมากยิ่งขึ้น เพราะคนไหนทำผิดแล้วจับไม่ได้ก็จะเก้ ตำรวจก็จะปวดหัว ถ้าเล่มนั้นออกมาตั้งแต่ ๒๕๐๖ ปานนี้เหตุการณ์คงร้ายยิ่งกว่านี้

เรื่องสารานุกรมนี่ก็ไอ้เอ๊กันมาอีกนาน ก็เลยได้ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้น ซึ่งเจ้าคุณศลวิธาน ฯ ก็เป็นประธานเหมือนกัน แต่ว่าท่านไม่ไปสภาวิจัยเสียแล้ว ในฐานะสมาคมวิทยาศาสตร์ ก็จะทำสารานุกรมเหมือนกัน แต่ทีหลัง เมื่อยังทำไม่ได้ดี ก็เลยต้องตั้งกรรมการใหม่ เจ้าคุณศลวิธานนิตะก็เป็นประธานอีก เพราะว่าท่านมีคุณวุฒิดีเลยเลือกท่านมาตั้งเป็นกรรมการ แล้วกรรมการมาพบกันที่สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๑ ก็เป็นเวลาปีครึ่งแล้ว และเริ่มงานตั้งแต่ครั้งนั้น ได้วางงานว่าการเขียนจะกินเวลา ๑๒ เดือน หมายความว่าแล้วเสร็จเดือนสิงหาคม ๒๕๑๒ คือควรจะเสร็จมาแล้ว งานศิลปะอีก ๑๒ เดือน ตั้งแต่กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ ถึงกุมภาพันธ์

(๑) พลโท พระยาศลวิธานนิตะ (แอบ รักษประจิก)

๒๕๑๓ คือควรจะได้เสร็จในเดือนหน้า ตรวจภาษาและพิมพ์เสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๑๓ ถ้าจะอยากได้เสร็จในวันเฉลิมสมเด็จพระเจ้า ๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ นี้ คณะกรรมการก็มาพบกันอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการยังไม่ได้ผลนัก ไม่เป็นตามความประสงค์ คณะกรรมการขอเวลาเพิ่มอีก ๖ เดือน หมายความว่าคงแล้วเสร็จเกือบในปี ๒๕๑๔ แต่ความจริงขอบอกว่าไม่เชื่อ ไม่เชื่อว่าจะเสร็จใน ๒๕๑๔ การทำนี้เร่งด่วนก็ต้องดึงเอาไว้ ไม่เช่นนั้นหาเงินไม่ทันและจะทำไม่ได้ดี ก็เลยบอกว่าขออีก ๒ ปีให้ปลอดภัย

การที่จะทำสารานุกรมนี้ก็ต้องดูว่าเราจะทำอย่างไร สารานุกรมนี้ตั้งใจจะให้ เป็นสารานุกรมที่เป็นของไทย มีคนไทยเป็นผู้เขียน คนไทยเป็นผู้อ่าน แล้วก็ทุนรอนก็เป็นของไทย เหมือนบริษัทไทยทำ ไทยใช้ ไทยบ่น แต่ว่าขออย่าให้บ่น สำหรับสารานุกรมนี้เราบ่นไม่ได้ เพราะว่าถ้าทำดีแล้วก็ได้ผลดีเป็นความปลอดภัยของเราเป็นอนาคตของเรา จึงบ่นไม่ได้ เราต้องทำ ไม่ใช่ถอดแบบมาจากฝรั่ง คือรักษาลักษณะของฝรั่งบางอย่างที่เขาทำเป็นตัวอย่าง แต่ต้องมาคิดทำแบบของเรา ให้เหมาะสมกับคนไทย และอีกประการหนึ่งก็ต้องทำสารานุกรมนี้ให้เป็นสารานุกรม ไม่ต้องทำตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษา และไม่ต้องทำแบบฝรั่ง

ตอนนี้ก็มี... นี้ต้องขอโทษหน่อยนะ เพราะว่าเขียนกลับไปกลับมา ดูสองใบพร้อมกัน เพราะว่าเคยชินกับการเล่นดนตรี เล่นดนตรีนั้นต้องดูโน้ต ๒ แผ่น เพราะว่า วงดนตรีของเรานั้น เวลาคนที่เล่นแตรเล่นอยู่ คนที่เล่นแซกโซโฟนไม่อยู่ ก็ต้องเล่นแตร ๒ อัน เวลาคนที่เล่นแซกโซโฟนอยู่แล้วคนแตรไม่อยู่ก็ต้องฆ่าเสียงแซกโซโฟน ๒ อัน ทำอย่างนั้นอยู่เสมอ ตอนนี้เลยเคยชิน ต้องมาอ่านโน้ต ๒ แผ่น และนักดนตรีทางโน้ตเขาก็บอกว่าบ้า แซกโซโฟน ๒ อันเล่นไม่ได้ วันหลังจะแสดงให้ดู (เสียงหัวเราะและปรบมือ)

กลับมาที่สารานุกรม สารานุกรมนี้จะต้องให้ความรู้ในวิชาทุกสาขา ดูเป็นธรรมดาว่าสารานุกรมก็ต้องให้ความรู้ทุกสาขา แต่สารานุกรมนี้ต้องทำให้แสดงให้เห็นว่าวิชาความรู้ทุกสาขานั้นมีความสัมพันธ์กัน เช่น พูดถึงดนตรีเมื่อกี้ก็ให้เห็นมีความสัมพันธ์กับวิทยาศาสตร์ นักดนตรีที่หนึ่งเล่นดนตรีอาจไม่ทุกข้เรื่องวิทยาศาสตร์นัก แต่มีบางคนเขาก็ทุกข้เพราะว่าดนตรีนี้เป็นเสียง เสียงมีเสียงสูงเสียงต่ำ แล้วก็ถ้าเสียงสูงเสียงต่ำนั้นไม่สัมพันธ์กัน ไม่

เรียบง่าย ไม่เป็นคอร์ดให้ตี ดนตรีก็แยเหมือนกัน อย่างเมื่อกี้ ดนตรีมีเสียงที่เป่าออกมาเป็นเสียงหนึ่ง เสียงที่ติดมาอีกเสียงหนึ่ง มันเพี้ยนฟังแล้วก็เมื่อยหูซะหมด (เสียงปรบมือ) เรื่องของดนตรีนี้ก็มียกที่สัมพันธ์กับวิทยาศาสตร์ นอกจากเสียงเป็นคลื่นแล้ว สเกลก็ต้องมีส่วนสัด สเกลของฝรั่งกับของไทยก็ไม่เหมือนกัน นอกจากนี้ก็มีเสียงตั้งหรือไม่ตั้ง อย่างเมื่อกี้ก็อีก ก็ตั้งไปหน่อย เสียงเข้าหูทางนี้แล้วมันออกทางนี้ ท่านผู้ว่าภาค ฯ พุดออกมาทางนี้เป็นเสียงเบสเลย (เสียงหัวเราะ) นี่ สารานุกรมก็จะต้องอธิบายว่าทำไมเสียงเบสเข้ามาทางหูนี้ มาออกหูนี้ ไปสะท้อนกับผู้ว่าภาค ฯ แล้วกลับมาเป็นเสียงเบสได้ ก็หมายความว่าพุดถึงเสียงสะท้อนเสียงตั้ง แล้วก็บางคนบอกว่าเสียงเข้ามาทางนี้ ไม่ออกมาทางนี้ นี่เป็นวิทยาศาสตร์ เสียงเข้ามาทางนี้แล้วไปทำลายประสาทอีกหน่อยก็หูหนวกจึงต้องเอาเครื่องวัดมาดู วันสังคีตมงคลก็เอาเครื่องไปวัดจนกระทั่งพวกวงที่เล่นประชันกันไม่กล้าเล่นเสียงเลยไม่ตั้งแล้วก็หูเลยไม่เสีย นี่ไปพุดเรื่องดนตรีเสียมาก ก็เลยดูเป็นว่าดนตรีเป็นสำคัญที่จริงดนตรีสำคัญ แต่ว่าวิทยาศาสตร์ก็สำคัญเหมือนกัน แล้วก็สารานุกรมนี้จะต้องแสดงว่าเกี่ยวพันกันทั้งนั้น วิชาทุกวิชา ศิลปหรือวิทยาศาสตร์ แม้แต่ปรัชญา ก็พาดพิงกันทั้งนั้นวิชาแต่ละวิชาไม่ได้โดดเดี่ยว และมนุษย์เราก็ต้องอาศัยทุกแขนงวิชาในชีวิต เช่นเราบอกว่าเราเป็นคนที่เป็นนักธุรกิจ แต่เราก็เป็นคนเหมือนกัน เราจะต้องรู้เรื่องเกษตรเหมือนกัน เพราะอาหารที่เรารับประทานก็ต้องมาจากเกษตร แล้วเราก็ต้องรู้เรื่องสถาปนิกนิดหน่อยเพราะเราต้องอาศัยอยู่ในบ้าน ต้องเป็นช่างนิดหน่อย เพราะต้องอาศัยสิ่งที่ไม่ให้ความสะดวกแก่เรา สมัยนี้ที่มันจะแย่น้อยก็เพราะว่าทุกคนมุ่งจะเอาความรู้ในด้านเดียวคนซักจะไม่ใช่คนที่เต็มคน แล้วก็เมื่อคนไม่เต็มเพิ่มขึ้น สถานการณ์ของโลกก็เป็นอย่างนี้ เราทราบดีว่าสถานการณ์ของโลกแย่มาก เพราะว่าคนไม่เต็มนึกว่าตนเองเต็มและคนอื่นไม่เต็ม จึงตีกัน แล้วนับวันจะยิ่งแยลง คำว่าเต็มนี้ก็ใช้ได้ทั้งสองอย่าง เต็มบาทหรือเป็นมนุษย์ที่ครบถ้วนที่มีความรู้ทุกอย่าง เราต้องเร่งสร้างสารานุกรมด่วนสำหรับสร้างคนที่รู้รอบตัว ความรู้จะทำให้คนเป็นคนเต็มคน อันนี้เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่จะต้องสร้างสารานุกรม

ในการสร้างสารานุกรมนี้ก็มีอีกอย่างหนึ่งที่ต้องทำ คือว่าทำเพื่อให้ได้ประโยชน์จริง ๆ ก็อย่างที่ว่าข้างต้นว่าพ่อแม่สอนลูก พี่สอนน้อง น้องสอนตัวเองได้ ต้องวางวิธีที่จะให้ทุกคนได้เป็นประโยชน์จากสารานุกรม จึงได้บอก

อาจารย์ต่าง ๆ ที่เขียนสารานุกรมว่าต้องให้เขียนสำหรับให้คนสามระดับอ่าน คือ หนึ่งระดับเด็กอายุ ๘ ขวบถึง ๑๒ ระดับเด็กอายุ ๑๒ ถึง ๑๔ และระดับเด็กตั้งแต่อายุ ๑๕ ขวบขึ้นไปถึงผู้ใหญ่ ๖๐ ขวบหรือเด็ก ๖๕ ที่กำหนดนี้ดูจะ ทำยาก และก็จะมีคนคัดค้านเหมือนกัน ก็ต้องอธิบายดังนี้

ที่ว่าเขียนสำหรับเด็กอายุ ๘ ขวบนั้น หมายถึงเด็กที่อายุ ๘ ขวบจริงๆ ที่เพิ่งเริ่มอ่านหนังสือได้ดีพอควร และเด็กอายุ ๘ ขวบที่อยู่ในตัวเราเอง คนเราเติบโตแล้วก็ต้องรู้วิชาต่างๆ หลายอย่าง แต่บางอย่างก็มากบางอย่าง ก็น้อย สำหรับวิชาที่เราไม่รู้ที่เราก็อาจอยู่ในระดับเดียวกับเด็ก ๘ ขวบก็ได้ ถ้ามาสอนตอนต้นด้วยศัพท์เทคนิค ต่าง ๆ และรายละเอียดที่ยืดยาวสับสน เราก็อาจไม่เข้าใจแน่ แต่ถ้าเริ่มด้วยศัพท์สามัญและข้อความง่าย ๆ เราก็อาจเข้าใจ ได้และสนใจที่จะศึกษาต่อไป ความสนใจนี้สำคัญที่สุดสำหรับเด็กระดับเด็ก ๘ ขวบ ดังนั้นก็สรุปได้ว่าจะต้องเขียน ด้วยศัพท์ที่ง่าย ที่ธรรมดา และก็เป็นการรู้เบื้องต้นเปรียบเทียบเป็นการพาดหัวหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีข้อความพอให้คนจับข่าว ได้ว่าอะไรเกิดขึ้น แล้วก็สนใจต่อไป แล้วก็อ่านต่อไป

สำหรับระดับเด็ก ๑๒ ถึง ๑๔ นั้น หมายความว่า เด็กที่อายุเท่านั้นและเด็กที่อยู่ในตัวเรา หมายถึงว่าเมื่อ เรามีความรู้ชั้น ๑๒ ถึง ๑๔ ก็ควรจะเขียนเป็นหัวข้อและขยายความและสรุปความให้เกิดความรู้ยิ่งขึ้น ก็เหมือน หนังสือพิมพ์เขาเรียกว่าเขียนแบบโปรยหัวข่าว ถ้ายกตัวอย่างหนังสือพิมพ์เขาก็พาดหัวข่าวว่า “ฆ่ากันตายกลาง ถนน” นี่ตัวโตมีข้อความดังนี้ ทำให้คนรู้ว่ามีการฆ่ากันกลางถนน ก็สนใจจะอ่านต่อไป และหัวข่าวนั้นต่อไปก็จะโปรย หัวข่าวว่า “ช่างไม้พบคู่อฆาตกลางถนน ด้วยความแค้นที่มีมานาน ชักมีดออกเสียบอกพุงแล้วก็ดับคาที่” (ปรบมือ) นี่ ทำให้เรียกร้องความสนใจของท่านทั้งหลาย เรียกร้องความสนใจของผู้ที่จะอ่านก็อยากอ่านต่อไป “ท่ามกลางความ ตะลึงพรึงเพริดของผู้สullyจรไปมาในท้องถนน” นี่เป็นโปรยหัวข่าวนี้ทำให้รู้เพิ่มขึ้นว่ามีข่าว ให้มีความรู้ว่าคนร้ายเป็น ช่างไม้ฆ่าคนด้วยอะไร เพราะเหตุใดและมีอะไรเป็นอาชญากรรมแห่งคนตายบนถนนเพราะเหตุใด ผลเป็นอย่างไร ต่อไป เมื่อคนสนใจแล้วก็ไปเนื้อข่าวเอง เป็นเนื้อข่าวที่ยาว ที่ละเอียด มีรายละเอียดว่าอายุเท่าไร มีอาชีพอะไร ทั้งของ คนร้ายของคนตายและก็มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีโตมา มาพูดว่าอย่างไร และก็สาเหตุที่โกรธเคืองต่างๆ ก็เป็น

ข่าวแท้ ละเอียดลอบ รู้เรื่องหมดเลย เทียบกันได้ว่าถ้าเนื้อข่าวเท่ากับเนื้อที่เราจะเขียนสำหรับเด็กอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีรายละเอียด มีคำเทคนิค มีความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ แม้ผู้ใหญ่ก็จะใช้ได้ อันนี้ก็เป็นวิธีที่จะต้องทำ แต่ก็ไม่ทราบว่าคุณกรรมการท่านเข้าใจหรือไม่เข้าใจ ขอพูดอย่างนี้ ผิดความคิดไว้ให้แก่สมาชิกไลออนส์

อีกข้อหนึ่งที่ต้องระวังในการเขียนสารานุกรมนั้นก็คือ ต้องเขียนให้เป็นเฉพาะหลักวิชาแท้ ๆ คือว่าเขียนแล้วต้องเป็นข้อเท็จจริง เช่นประวัติศาสตร์ก็ต้องเขียนแต่ข้อเท็จจริงความจริงหนังสือพิมพ์ที่ว่าเมื่อก็มีฝอยมากเหมือนกัน อย่าไปเอาอย่าง เรื่องสารานุกรมมีฝอยไม่ได้ จะเอาความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเองใส่ในนั้นก็ไม่ได้เป็นอันขาด เพราะว่าสารานุกรมนี่เป็นหลักวิชา เป็นข้อเท็จจริง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความคิดเองของตัวเอง ไม่ใช่ถ่ายทอดความคิดหรือลัทธิของตัวเองให้อยู่ในนั้น ต้องให้ผู้อ่านทราบเป็นหลักวิชาและมาวิจารณ์เอง

ในการสร้างสารานุกรมก็ยังมีอีกอย่างที่จะต้องทำ คือที่ได้บอกไว้แล้วว่าต้องโยงเรื่องหนึ่งไปยังอีกเรื่องหนึ่ง เพื่อให้ชักจูงความสนใจของทั้งเด็กและผู้ใหญ่ให้เห็นว่าโลกเรานี้สัมพันธ์กันทั้งนั้น อันนี้จะทำให้เกิดความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น และจะเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลและระหว่างทุกประเทศชาติ ในสารานุกรมนั้นก็ต้องมีรูปภาพก็เช่นเดียวกัน จะต้องเป็นรูปภาพที่เป็นประโยชน์ ไม่ใช่เขียนรูปภาพให้สวยงามเป็นศิลปะสำหรับให้ผู้อ่านผู้ดูชมว่ารูปสวยจนลืมนี่เป็นสารานุกรม ต้องให้ภาพนั้นเป็นประโยชน์ขึ้นถึงหลักวิชา

สารานุกรมนี่กำหนดเอาไว้ กะเอาไว้ว่ามี ๔ เล่ม เล่มละ ๔๐๐ หน้า เป็นชุดหนึ่งแล้วก็จะว่าครั้งแรกจะพิมพ์ที่นั่นชุด เพื่อที่จะแจกจ่ายตามโรงเรียน ตามสถาบันท้องถิ่นทั่วประเทศ และสำหรับขายให้กับผู้ที่สนใจสำหรับเป็นที่พึ่งในครอบครัว และก็สำหรับแก้ไขให้ผู้ที่ไม่มีงานทำหรือใครไม่มีโรงเรียนไป ได้สามารถหาความรู้ได้ แต่แม้ตอนนี้... ขอวงเล็บไว้หน่อย... แม้แต่ผู้ที่ไม่มีโรงเรียนอยู่ มีเงินที่จะไปโรงเรียนดี ๆ ก็อาจเป็นอันธพาลได้ และก็ขอให้ทราบว่าเป็นอันธพาลที่เป็นลูกของคนรวย อันนี้น่าเศร้า

ก็ทีพูดมาทั้งหมดนี้ก็แสดงให้เห็นว่า สารานุกรมเป็นเรื่องที่จำเป็นและเป็นประโยชน์และก็ได้บรรยายถึงลักษณะของสารานุกรม เพราะว่าปัญหาเรื่องให้การศึกษาแก่คนนี่ เป็นปัญหาของคนทุกคน ไม่ใช่ของบุคคลใด

บุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ ต้องร่วมมือกันหลายฝ่ายระหว่างผู้ที่มีความรู้ ผู้ที่มีเจตนาดีต่อสังคม และผู้มีทุนทรัพย์ เรื่องทุนทรัพย์นี้ก็นับว่าเป็นส่วนสำคัญ เพราะว่าที่กะหมื่นเล่มหมื่นชุดนี้เป็นเงินไม่ใช่เงินน้อย ที่กะดูครั้งแรกว่าล้านบาทสำหรับหมื่นชุด คุ ๆ ไปแล้วก็จะน้อยไป เพราะว่าจะเป็นประมาณ ๒ ล้านบาท ซึ่งวันนี้ก็ได้เงินมากมายน่าชื่นชม ชุดรีดมากมาย แต่ว่าก็ไม่พอ จึงขอให้ชุดรีดต่อไป (ปรบมือ) และก็ขอแนะนำ ที่สโมสรไลออนส์เสนอหาทุนมาเพื่อจัดพิมพ์สารานุกรมเช่นนี้ก็นับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ สโมสรไลออนส์มีความท้าวหาญอย่างมาก เพราะว่าจะพยายามเผชิญกับปัญหาการศึกษา ปัญหาเยาวชน พยายามที่จะแก้ให้ตก แล้วก็ซึ้งยังอาสาที่จะหาเงินให้ ก็นับว่าเป็นที่น่าชมเชยอย่างยิ่ง ขอชมเชยสมาชิกสโมสรไลออนส์ทุกคนที่จัดงานทุกอย่าง และก็ที่ได้อาสาที่จะหาเงินให้ แต่ขอแนะนำอย่างหนึ่งว่า ถ้าอยากหาเงินให้ได้ครบ ๒ ล้าน... หรือคงมากกว่า ๒ ล้าน... ควรที่จะปรับให้มากขึ้น (ปรบมือ) ก็ขอจบเพียงเท่านี้ ถ้าพูดมากเกินไปจะโดนปรับ เพราะวันนี้ลืมหัดเข็มไลออนส์ (ปรบมือ) ขอปใจทุกคน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๓

เป็นที่น่ายินดีมากที่ผู้ไปสอบแข่งขันอ่านคัมภีร์อัลกุรอาน ได้รับรางวัลมาอีกครั้งหนึ่ง นับว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย การอ่านคัมภีร์อัลกุรอานนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่จะเชิดชูพระศาสนาและเชิดชูชาติ ที่จะทำให้ศาสนาเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง ต่อบุคคล เพราะว่าการอ่านคัมภีร์ก็เป็นแนวทางสำหรับให้เข้าใจถึงคำสั่งสอนของท่านมหมหัศจรรย์ที่ได้สั่งสอนเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางของชีวิต การที่ได้ไปแข่งขันและได้รับรางวัลเช่นนี้ ก็แสดงให้เห็นว่าชาวมุสลิมในเมืองไทยมีความขะมักเขม้นที่จะศึกษาศาสนาอย่างลึกซึ้ง เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่ง

การที่ได้ช่วยกันสร้างพระคัมภีร์อัลกุรอานแปลเป็นภาษาไทยและได้ช่วยกันพิมพ์ช่วยกันจัดมาเป็นเล่มที่ห้าก็นับว่าเป็นอีกก้าวหนึ่งของความก้าวหน้าของศาสนาอิสลามในประเทศไทยเหมือนกัน เชื่อว่าการแปลพระคัมภีร์เล่มนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าพระคัมภีร์เป็นคัมภีร์ที่สำคัญไม่ใช่เฉพาะสำหรับมุสลิมเท่านั้น เป็นที่สำคัญสำหรับคนทั่วไป และน่าสนใจเพราะว่าเป็นคำสั่งสอนที่ครบถ้วน เป็นเสมือนกฎหมายที่ทุกคนจะใช้ให้เป็นประโยชน์ได้นอกจากนี้การแปลก็ได้ทำอย่างรอบคอบ คือแปลมาจากพระคัมภีร์เดิมด้วยความระมัดระวังจึงเป็นคัมภีร์ที่สำคัญที่สุด สำหรับประเทศไทยถือว่ามีความจำเป็นที่จะต้องมีการแปลพระคัมภีร์เป็นภาษาไทย เพราะว่าผู้ที่อ่านภาษาอื่นไม่ได้จะมีโอกาสได้อ่าน จึงต้องชมเชยผู้ที่ขะมักเขม้นในการแปลและผู้ส่งเสริมในการพิมพ์ ขอขอบใจทุกคน และขอให้ดำเนินการต่อไป

ส่วนที่องค์การต่าง ๆ ได้บริจาคเงินมาโดยผ่านจุฬาราชมนตรี ก็ขอขอบใจ อุทกภัยในทางใต้ หมายถึงอุทกภัยในจังหวัดต่าง ๆ คือ ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เป็นอุทกภัยที่สำคัญที่ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน และนอกจากนี้ก็ได้มีอุทกภัยทางทิศใต้สุดของประเทศไทย คือในจังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา ก็มีน้ำท่วม ซึ่งแต่ละคน ๆ ก็ได้ช่วยไปแล้ว โดยไม่ได้นึกถึงความเหน็ดเหนื่อย ทั้งเจ้าหน้าที่ทั้ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันเอก ปิ่น มุกทุกันต์ อธิบดีกรมการศาสนา นายถวิล สุวรรณศาสน์ จุฬาราชมนตรี นางสาวไม้มุนะห์ มอแอสสะอาด ผู้ชนะเลิศแข่งขันการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานระหว่างประเทศ ซึ่งจัดขึ้น ณ นครกัวลาลัมเปอร์ สหพันธมาเลเซีย ระหว่าง วันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ และคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจำนวน ๑๐ คน เฝ้า ฯ และทูลเกล้า ฯ ถวายอัลกุรอาน ฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๓ - ๕ เพื่อพระราชทานแก่สถาบันมุสลิมและหน่วยราชการ ในโอกาสที่จุฬาราชมนตรีได้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่บรรดาสถาบันมุสลิมและชาวไทยมุสลิมบริจาคผ่านสำนักจุฬาราชมนตรี เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท

ทั้งผู้อาสาสมัคร องค์กรต่าง ๆ ตลอดจนเอกชนก็ได้ไปช่วย โดยได้บริจาคทรัพย์สินของด้วย ทั้งได้ไปเองด้วย ไปช่วยในเรื่องการครองชีพของผู้ที่ประสบภัย ได้นำสิ่งของอุปโภคบริโภคไปให้ถึงมือ จึงต้องได้ใช้จ่ายเงินไม่ใช่น้อย เงินที่ได้รับนี้ก็เข้าไปสมทบในกิจการนี้ ในปัจจุบันอุทกภัยก็ผ่านไปแล้ว แต่ยังคงต้องช่วยผู้ที่ประสบภัยต่อไปให้เขาตั้งตัวได้ จึงเป็นที่น่ายินดีที่ทุกคนได้บริจาคสนับสนุน

โอกาสนี้ขอขอบใจและขออวยพรให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญ มีชีวิตที่รุ่งเรืองและมีพลานามัยที่แข็งแรง สามารถประกอบศาสนกิจและกิจการต่าง ๆ ของแต่ละคนด้วยความเรียบร้อย ด้วยความก้าวหน้า และด้วยความปลอดภัย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ พล.ต.ท. พิชัย กุลละวณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ
กระทรวงเศรษฐกิจ และคณะราษฎรจังหวัดฉะเชิงเทรา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจทุกคนที่ได้บริจาคข้าวสารเพื่อนำไปบรรเทาทุกข์แก่ผู้ที่ประสบอุทกภัย อุทกภัยในจังหวัดต่าง ๆ คราวนี้ มีความร้ายแรงไม่ใช่น้อย และนับแต่ที่ประสบอุทกภัยวันแรก ก็มีผู้ช่วยเหลือมาเป็นลำดับ จนบัดนี้ก็มีมา จึงมาก การช่วยเหลือนั้น จะต้องช่วยเหลือให้ประชาชนเหล่านั้นสามารถกลับฟื้นคืนดีในการครองชีพของเขาให้ได้ เท่ากับเดิมแต่ว่าอุปสรรคบางอย่างก็เกิดขึ้นแล้วเหมือนกัน เช่นเมื่อสักครู่นี้เองก็ได้ยินว่า แถวจังหวัดเพชรบุรีและ ประจวบนั้น หลังจากฝนตกหนักและเกิดน้ำท่วมซึ่งนับว่ามีมากเหลือเฟือเกินไปทำให้เกิดเสียหายแล้ว เดียวนี้ น้ำแล้ง ไม่มีน้ำ การเพาะปลูกต่าง ๆ เกิดเสียหายอีก เพราะว่าไม่สามารถที่จะทะนุบำรุงพืชพันธุ์ให้ได้ดี จึงเป็นความทุกข์ที่เพิ่มเติมเข้ามาอีก ข้าวที่ให้มานี้ จะสามารถนำไปบรรเทาทุกข์ของประชาชนเหล่านั้นได้ส่วนหนึ่ง แต่นอกจากนี้ ก็ขออนุญาตนำข้าวที่ให้มานี้ไปแจกจ่ายแก่ผู้อื่นนอกเหนือจากผู้ที่ประสบอุทกภัยด้วย เพราะว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับเจ้าหน้าที่ทางส่วนที่เขาออกไปช่วยและพัฒนาและป้องกันประเทศชาติ ที่จะเอาไปให้ประชาชนที่ขาดแคลน ก็ ข้าวเหล่านี้ จำนวนนี้ จึงอาจมีได้ให้จำเพาะผู้ที่ประสบอุทกภัย แต่รับรองว่าจะไปให้แก่ผู้ที่มีความจำเป็นจริง

การได้บริจาคข้าวอย่างนี้ก็นับว่าเป็นการทำบุญที่สูง เพราะว่าเป็นการช่วยผู้ที่ไม่สามารถที่จะทำมาหากินได้ เพื่อที่จะให้บุคคลเหล่านั้นได้สามารถตั้งตัว สามารถทำมาหากินต่อไปได้ และก็เป็นการช่วยในการป้องกันประเทศ ด้วย เพราะว่าถ้าประชาชนมีพอที่จะกินหรือมีผู้ที่ไปช่วยให้เขามีพอกินแล้วตั้งตัวได้ ก็ทำให้เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการ แทรกซึมและการยุทเย้ยอย่างหนัก เกิดอุทกภัยคราวนี้ ก็ไม่มีการแทรกซึม การโจมตีก็ไม่มี นับว่าเป็นนิมิตที่ดีว่า ทุกคนได้ช่วยผู้ที่ทุกข์ยากด้วยความตั้งใจและด้วยความเสียสละ เป็นผลให้การโจมตีไม่มีช่องทาง จึงขอออกให้ทราบ ว่า ที่บริจาคนี้เป็นการช่วยเหลือจริง ๆ และเป็นการช่วยเหลือบ้านเมืองให้มีความมั่นคง ให้มีความสงบเรียบร้อย เป็นการกระทำที่เป็นกุศลอย่างยิ่ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ นำราษฎรในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน ๙ คน เข้าเฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสารจำนวน ๒๕๐ กระสอบ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในจังหวัดต่าง ๆ.

ขอขอบใจทุกคนที่ได้บริจาค และที่ปฏิบัติงานของตน ๆ อย่างเรียบร้อย อย่างตรงไปตรงมาและด้วยความเมตตาต่อผู้อื่น ขอให้อนุภาพของบุญกุศลที่ได้สร้างเช่นนี้ และที่ได้สร้างด้วยการปฏิบัติตนดี ตั้งอยู่ในความสุจริต และซื่อตรง บันดาลให้ทุกคนมีความเจริญรุ่งเรือง ใฝ่มีอนามัยแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง และมีความสำเร็จในกิจการทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการเหล่ากาชาด สมาชิกอาสาชาด

จังหวัดเชียงราย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๓

ขออนุโมทนาที่สภากาชาดจังหวัดได้จัดงานเพื่อหารายได้ช่วยผู้ประสบอุทกภัย อุทกภัยคราวนี้เป็นอุทกภัยครั้งใหญ่ ทำให้เกิดความเดือดร้อนมาก มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ที่ได้รับความเดือดร้อนไปช่วยประชาชนผู้ประสบภัยเหล่านั้นอย่างเข้มแข็ง และได้อาศัยแรงของทุกฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารพลเรือนออกไปปฏิบัติการช่วยเหลืออย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ในกรณีนี้ก็ต้องใช้เงินทองไปไม่ใช่น้อย เพราะว่าเดือดร้อนมาก ตอนแรกได้ช่วยในการบรรเทาทุกข์ขั้นต้น แต่ในเวลาต่อมาแม้ผู้ประสบภัยได้ผ่านไปแล้ว ก็ยังต้องไปช่วยบ้าง เพราะว่าผู้ที่ประสบภัยได้เสียสิ่งของทรัพย์สิน อุปกรณ์ในการทำมาหากินของเขาก็ถูกกระแทกกระเทือนอย่างยิ่ง นอกจากนี้ เดียวนี้การช่วยเหลือเขาก็ประสบความลำบากอยู่ เช่นการเพาะปลูกเป็นต้น ซึ่งนับว่าเป็นอาชีพของประชาชนของเราประเภทเกษตร ความลำบากขั้นนั้นคือ การเพาะปลูกที่ได้ทำหลังจากน้ำท่วม แทนที่จะได้ผลดีก็ประสบอุปสรรคอีก โดยที่กลับไม่มีน้ำ ก็ต้องช่วย ฉะนั้นความช่วยเหลือนี้ เราจะต้องทำต่อไป ในการช่วยเหลือในครั้งแรกในขั้นแรกนั้น ก็ต้องใช้จ่ายเงินไปไม่ใช่น้อย เป็นเงินของทางมูลนิธิ และเป็นเงินของผู้บริจาคมาตั้งแต่ต้น ซึ่งได้ปฏิบัติการไปนับได้ว่าดี และจึงต้องมีการสนับสนุนจากประชาชนที่สามารถจะบริจาคต่อไป ก็เป็นที่น่ายินดีมากที่ทุกคนได้ตระหนักถึงว่า ถ้าประชาชนในส่วนใดของประเทศประสบความเดือดร้อน ประชาชนในส่วนอื่นของประเทศก็ควรจะช่วยเหลือ เป็นการแสดงความสามัคคี และเป็นการแสดงความรักความเมตตาของบ้านเมืองเป็นปึกแผ่น จึงเป็นสิ่งขออนุโมทนา และขอแสดงความยินดีอย่างยิ่ง

เงินนี้จะนำไปใช้ในทางที่จะส่งเสริม และทำตามคติพจน์มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ซึ่งมีอยู่ว่า ประชาชนหรือมวลชนที่เดือดร้อนต้องได้รับความช่วยเหลือ ผู้ที่ยังไม่เดือดร้อนหรือยังไม่ได้ประสบความลำบากมากนักก็ควรที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำกรรมการเหล่ากาชาดสมาชิกอาสาชาด จังหวัดเชียงราย จำนวน ๗ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดการแสดงวิพิธทัศนา และเงินที่มีผู้บริจาคสมทบ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๒ จำนวน ๓๐,๔๕๔.๒๕ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยภาคใต้และรับพระราชทานเหรียญสมนาคุณของมูลนิธิดังกล่าวด้วย.

จะช่วยเพื่อที่จะได้เป็นคล้าย ๆ ประกันว่า ถ้าประสบความเดือดร้อนเมื่อใด ประชาชนส่วนอื่นของประเทศก็จะช่วยเหลือกันด้วยการช่วยซึ่งกันและกันในบ้านเมือง เป็นการแสดงความสามัคคีเป็นปีกแผ่นของประชาชนทั่วประเทศ มุลินธิราชประธานุเคราะห์ก็มีจุดประสงค์อันนี้ คือช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ และเป็นเสมือนประกันว่า ถ้าผู้ใดจะประสบความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติแล้ว ก็จะมีผู้มาช่วยเหลือ ก็ขอให้ทุกคนได้รับอานิสงส์จากบุญกุศลที่ได้ทำในครั้งนี้ และยังได้เป็นการจัดงานด้วยน้ำพักน้ำแรงของตน ก็ยังเป็นสิ่งที่น่ายินดีและน่าอนุโมทนา

ขอขอบใจทุกคนที่ได้จัดงานและมีเจตนาที่ดี มีความเข้าใจในชีวิตส่วนรวมของประเทศชาติ ว่าจะต้องช่วยกันและกัน ไม่ใช่จะคอยให้ทางราชการหรือผู้ที่เป็นผู้มีหน้าที่โดยตรงไปทำแต่ว่าทำโดยเป็นประชาชนช่วยประชาชนกันเอง ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองมีทั้งพลานามัยแข็งแรงและจิตใจเข้มแข็งต่อไป.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานกาชาด

วันพฤหัสบดี ที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานกาชาดอีกวาระหนึ่ง ณ โอกาสนี้

กิจการของสภากาชาดไทยที่ได้จัดดำเนินมาในรอบปี ตามที่อุปนายกผู้อำนวยการทรงรายงานให้ทราบได้ผลเป็นที่น่าพอใจมาก สภากาชาดไทยปฏิบัติงานทุกด้านด้วยความเข้มแข็งและสามารถ โดยเฉพาะในด้านบำบัดบรรเทาทุกข์อันเกิดจากสาธารณภัยต่าง ๆ นั้นได้ถือเป็นภาระช่วยเหลืออย่างเต็มที่ทุกโอกาส ไม่ว่าความทุกข์ร้อนจะเกิดขึ้นที่ใด เจ้าหน้าที่สภากาชาดไทยจะต้องไปช่วยถึงที่นั้น อุปนายกผู้อำนวยการเสด็จไปทรงปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างด้วยพระองค์เอง ไม่ทรงเห็นแก่เหน็ดเหนื่อย ทำให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมีกำลังใจ ทำงานโดยพร้อมเพรียง ด้วยความเข้มแข็งและเสียสละ ผู้ประสบภัยได้รับการสงเคราะห์อนุเคราะห์เป็นอย่างดีโดยทั่วถึง นำสรรเสริญยิ่ง หวังว่าผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สภากาชาดไทย ทั้งนี้ จะทำให้ประชาชนมีความศรัทธาเลื่อมใส และร่วมมือสนับสนุนกิจการของสภากาชาดไทยมากยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาในกุศลบริจาตของทุกท่าน ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลสภากาชาดไทยด้วยประการต่าง ๆ และขอเปิดงานกาชาดประจำปีนี้ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ตามความมุ่งหมายทุกประการ ขอให้ผู้ที่ประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความเจริญทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานกาชาด ผู้แทนกระทรวงทบวงกรม
บริษัทและห้างร้านซึ่งเฝ้า ฯ และรับพระราชทานเลี้ยงน้ำชา^(๒)

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๘ มกราคม ๒๕๑๓

ในโอกาสที่ท่านทั้งหลายได้มาร่วมในงานนี้ ขอขอบใจทุกคนที่มีความอุตสาหะและความเต็มใจร่วมกันจัดงานกาชาดประจำปี งานกาชาดประจำปีนี้ถ้าไม่มีผู้ซึ่งมาร่วมงานอย่างท่านทั้งหลาย ก็ไม่สามารถที่จะทำให้เป็นผลสำเร็จได้

งานกาชาดที่มีขึ้นทุกปีนี้ก็เป็นการเพื่อหารายได้สำหรับมาบำรุงสภากาชาด การบำรุงสภากาชาดนั้นอาจดูเป็นการกุศล แต่ก็อาจไม่เข้าใจดีนักว่าทำไมต้องการเงินมากมายนัก เราก็ได้ฟังรายงานของอุปนายกผู้อำนวยการแล้วว่าสภากาชาดปฏิบัติการทุกอย่าง จนกระทั่งไม่สามารถที่จะบรรยายทั้งหมด จนต้องขอให้ไปดูในสุจิตร์ เพราะถ้าจะรายงานทั้งหมดจะกินเวลานาน มารับประทานของว่างก็คงกลายเป็นอาหารค่ำ หรืออาจกลายเป็นอาหารเข้าก็ได้

กิจการของกาชาดนั้นมีหลายด้านจริง ๆ และด้านที่สำคัญตามจุดประสงค์ของกาชาดก็คือการช่วยเหลือมนุษยชาติให้รอดพ้นจากทุกข์ภัยต่าง ๆ พ้นจากทุกสิ่งทุกอย่างที่มาเบียดเบียน ซึ่งเป็นหน้าที่ของสภากาชาดที่จะสอดส่องและปฏิบัติการด้วยความรวดเร็วเพื่อให้ทันทั่วถึง ถ้าเป็นในทางสังคมก็หมายถึงว่า เมื่อมีผู้ขาดแคลนความรู้หรือ ทุนทรัพย์สภากาชาดก็ออกไปเพื่อบรรเทาทุกข์ในทางความรู้ด้วย ไม่ใช่เฉพาะบริการในทางแพทย์หรือทางอนามัยตามที่โดยมากเข้าใจว่าเช่นนั้น คือเป็นการช่วยในการดำรงชีวิตของมนุษยชาติให้สามารถตั้งตัวได้ งานของสภากาชาด จึงเป็นงานที่กว้างขวาง ยิ่งมีทุนทรัพย์มากก็จะยิ่งทำได้มาก งานในด้านสังคมสงเคราะห์นี้สำคัญที่สุด เพราะว่าถ้าพูดถึงทางชาติบ้านเมือง ชาติใดมีความเป็นอยู่ที่สบาย แต่ละคนมีพอกิน แต่ละคนก็จะอยู่ในความสงบ และแต่ละคนจะได้รับความสุข ไม่ต้องมีใครมาเบียดเบียน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ที่จะให้คนที่มีความทุกข์หรือมีกำลังได้แบ่งและไปช่วยผู้ที่ขาดทุนทรัพย์หรือกำลัง ทุนทรัพย์นั้นจะไปแจกจ่ายมากมายเท่าไร ๆ ก็อาจไม่มีประโยชน์ จึง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะกรรมการอำนวยการจัดงานกาชาด และผู้แทนกระทรวง ทบวง กรม บริษัท และห้างร้าน เฝ้า ฯ รับพระราชทานเลี้ยงน้ำชา

สำคัญที่จะต้องไปแจกจ่ายความรู้ที่จะให้ประชาชนที่ขาดแคลนเหล่านั้นได้สามารถตั้งตัวด้วย งานของสภากาชาดจึงนอกเหนือจากการช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขในทางอนามัย คือต้องมีการช่วยเหลือในทางดำรงชีวิตของประชาชน งานของกาชาดจะทำได้ลุล่วงโดยดี และจะเป็นประโยชน์สาธารณะ ก็ด้วยความสนับสนุนของทุกคน

พูดถึงมนุษย์เป็นส่วนรวมก็หมายถึงชาวโลก ถ้าทุกประเทศมีความสงบและมีความเจริญพอสมควร ความยุ่งยากระหว่างประเทศก็จะมีน้อยลง เพราะว่าไม่มีเหตุผลใดที่จะให้รุกรานซึ่งกันและกัน อันนี้อาจเป็นอุดมคติที่สูงไปมาก เพราะว่าในโลกนี้ยังมีคนที่โลกที่หลง จึงต้องมีคนที่อยากที่จะข่มเหงคนอื่น แต่ว่าถ้าเราช่วยกันให้ประชาชนที่รักเสรี ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ก็เท่ากับเราป้องกันตัวเอง ทำให้ผู้ที่อยากจะมาข่มเหงเราไม่มีเหตุผลเท่ากับเราทำลายอาวุธสำคัญที่ผู้ที่เบียดเบียนเราจะใช้มาเบียดเบียนเรา อันได้แก่ ความไม่มีความสุขและความยากแค้นของประชาชน ถ้าเราช่วยประชาชนให้อยู่เย็นเป็นสุขได้ ผู้ที่จะรุกรานก็จะมีเหตุผลที่จะรุกราน ทุกวันนี้ที่เรามีความลำบากก็เพราะว่าฝ่ายที่อยากจะมาเบียดเบียนเรายกเรื่องบ้านเมืองไม่อยู่ในความสงบ ประชาชนไม่มีเสรี ประชาชนไม่มีที่อยู่ไม่มีกินขึ้นเป็นข้ออ้างสำคัญที่จะต้องมาปลดแอก

ทุกคนที่มาในที่นี้ได้บริจาค ไม่ใช่บริจาคทรัพย์เท่านั้นเอง แต่บริจาคแรงและเวลาของท่านด้วย จึงเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมและน่าชมเชย จะขออีกต่อไปว่า ในอนาคตก็ขอให้ร่วมมือเช่นนี้ต่อไปอีกด้วยความเสียสละ ด้วยความตั้งใจ และความเข้าใจ ขออวยพรให้ทุกคนจงมีความสุขเจริญ และมีความสุขจากอานิสงส์ที่ได้ทำกุศลกรรมนี้ ทั้งขอให้ประสบแต่ความก้าวหน้า กิจการใดๆ ที่เป็นความเจริญแก่ตัวหรือความเจริญแก่ส่วนรวมขอให้สำเร็จ ก็ขอขอบใจทุกท่านอีกทีและขออวยพรให้ท่านได้ประสบความสุขและความเจริญทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปพระพิตรประจำจังหวัดพัทลุง

วันจันทร์ ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มีโอกาสมาเยี่ยมจังหวัดพัทลุงและได้มาพบกับท่านทั้งหลายอย่างใกล้ชิดอีกครั้งหนึ่ง ขอขอบใจท่านทุกคน ที่พร้อมกันมาต้อนรับด้วยน้ำใจไมตรี จังหวัดพัทลุงมีความสำคัญมาช้านาน ชื่อเสียงของชาวพัทลุงปรากฏเด่นชัดในประวัติศาสตร์ ว่าเป็นนักสู้ที่กล้าหาญและสามารถ ทหารเมืองพัทลุงเคยได้สู้รบปราบปรามข้าศึกศัตรู ป้องกันรักษาชาติบ้านเมืองหลายครั้งหลายหน ชาวพัทลุงทุกคนควรภาคภูมิใจและรักษาเกียรติประวัติทั้งนี้ไว้ พร้อมทั้งรวมกำลังตั้งใจกันรักษาอิสรภาพ และความมั่นคงของประเทศชาติไทยของเราให้ถาวรอยู่ตลอดไป กล่าวโดยพื้นภูมิประเทศ จังหวัดพัทลุงก็มีพืชผลและทรัพยากรตามธรรมชาติหลายอย่าง ซึ่งอาจพัฒนาให้เกิดเป็นความอุดมสมบูรณ์ได้หลายทาง ความขยันหมั่นเพียรในการประกอบการอาชีพของท่านทั้งปวง และความเอาใจใส่สอดส่องสนับสนุนโดยใกล้ชิดของทางราชการ จะช่วยให้จังหวัดนี้เจริญขึ้นได้อีกมาก ทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและด้านการรักษาความมั่นคง

ข้าพเจ้ามาเยี่ยมท่านคราวนี้ ได้นำพระพุทธรูปพระพิตรมามอบให้ท่านด้วย พระพุทธรูปพระพิตรองค์นี้ ข้าพเจ้าสร้างขึ้นเพื่อมอบให้เป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัด ที่บัวฐาน ข้าพเจ้าบรรจุพระพิมพ์ไว้องค์หนึ่ง เป็นพระที่ทำขึ้นด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งข้าพเจ้าได้มาจากทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร มีผงจากองค์พระธาตุเจดีย์วัดตะเคียนบางแก้ว จังหวัดพัทลุงนี้รวมอยู่ด้วย ข้าพเจ้าถือว่าพระพุทธรูปพระพิตร เป็นที่ตั้งแห่งคุณพระรัตนตรัยอันเป็นที่เคารพสูงสุด และเป็นที่ยกย่องของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศไทยและคนไทยทั้งชาติ จึงได้บรรจุพระพิมพ์ที่ทำด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ดังกล่าวให้เป็นพระพุทธรูปสำคัญ และนำมามอบให้ท่านด้วยตัวเอง

ท่านทั้งหลายจงรับพระพุทธรูปพระพิตรนี้ไว้ เพื่อเป็นสิริมงคลสำหรับจังหวัดและสำหรับตัว เป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจ ในการที่จะสามัคคีร่วมแรงร่วมใจกันประกอบความดี และขอให้ระลึกไว้เสมอเป็นนิตย์ด้วยว่า ในการกระทำการงานทั้งปวงนั้น ทุกคนต้องมีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร ประกอบด้วยความเห็นอกเห็นใจถ้อยที่ถ้อยอาศัยกัน เมตตาเมตตาเมตตาเมตตาต่อกัน ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตและความสามัคคี ถือเอาประโยชน์ร่วมกันเป็นจุดประสงค์สำคัญ งานของท่านจึงจะสำเร็จผลได้โดยสมบูรณ์ และจะช่วยให้ท่านสามารถรวมกำลังกันรักษาความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของจังหวัดของท่าน พร้อมกับพัฒนาให้เจริญรุดหน้าต่อไปในทุก ๆ ทางได้

ขออานุภาพแห่งพระรัตนตรัยและพระพุทธรูปพระพิตร จงปกป้องรักษาท่านทั้งปวงให้แผ้วพานจากทุกข์และภัยทุก ๆ ประการ บันดาลให้เกิดความสุขความสวัสดิและความสมัคสามัคคีอันมั่นคง ให้ทุกคนสามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ในหน้าที่สำเร็จลุล่วงได้ตั้งประสงค์ บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่จังหวัดพัทลุงและแก่ประเทศชาติยิ่งขึ้นสืบไป.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก่านวลนครดิศ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๑๓

ขอขอบในสมาคมที่ได้นำเงินรายได้จากการจัดงานของสมาคมและได้นำผลิตภัณฑ์ยามาให้เพื่อไปช่วยผู้ประสบภัย

ผู้ที่ประสบภัยอุทกภัยคราวนี้ได้ถูกภัยธรรมชาติทำอันตรายอย่างรุนแรง และได้ต้องประสบทุกข์อย่างหนัก ประชาชนทั่วประเทศก็เห็นใจและได้มีจิตใจที่จะช่วยกันที่ ทางราชการและมูลนิธิสมาคมต่าง ๆ ที่สามารถจะไปช่วยก็ได้ ร่วมใจให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ต้นทำให้ผู้ที่ประสบภัยนั้นพ้นทุกข์ไปส่วนหนึ่ง ตั้งต้นแต่เริ่มทำให้มีสิ่งที่จะบริโภคอุปโภค และต่อจากนั้นเมื่อน้ำผ่านไป ก็ได้มีผู้ช่วยเหลือต่อไปในทางอาชีพ จนทุกวันนี้ยังต้องช่วยเหลือเพราะว่าผู้ที่มีอาชีพ ส่วนมากทำการเพาะปลูก การเพาะปลูกนี้ต้องลงและต้องทำโดยที่ยังไม่มีสิ่งที่มาเป็นผลประโยชน์เป็นเวลานานพอสมควร จึงต้องช่วยเขา มาตอนหลังนี้มีเหตุอย่างหนึ่งทำให้ลำบากยิ่งขึ้น เช่นแทนที่จะมีน้ำฝนหรือน้ำที่ช่วยการเพาะปลูก กลับแล้งลงไปอีก อันนี้ก็เป็นอย่างอื่นเหมือนกัน ฉะนั้นพวกเราที่พอจะช่วยให้ได้ก็ต้องควรที่จะไปช่วยในด้านที่จะบรรเทาทุกข์เขาต่อไป จึงมีความพอใจที่ทุกคนได้บริจาคเงินและสิ่งของไปช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์เช่นนี้ ขอให้ทุก ๆ คน ประสบความสำเร็จในกิจการทั้งในด้านสมาคมทั้งในด้านอื่นด้วย การที่มีสมาคมอย่างนี้ก็สิ่งที่ดี เพราะว่าผู้ที่ได้เคยอยู่ด้วยกันมีโอกาสได้มาพบกันและทำงานร่วมกัน นอกจากนั้น เมื่อเป็นสมาคมก็สามารถรวบรวมกันได้หลายรุ่น ผู้ที่มาก่อนก็อาจได้แนะนำผู้มาทีหลังได้ จึงเป็นการเชื่อมโยงระหว่างอาชีพต่าง ๆ ที่ประกอบอยู่ หรือระหว่างราชการต่าง ๆ ระหว่างอำเภอต่าง ๆ คนที่เก่ากว่าก็ให้ความรู้แก่ผู้ทีใหม่กว่า อันนี้ก็เป็นอย่างหนึ่งที่สมาคมจะเป็นประโยชน์ได้ นอกจากที่จะไปทำประโยชน์ข้างนอกสมาคม

ก็ขอให้ทุกคนจงมีความสำเร็จในการทำงานของตน และให้สมาคมรุ่งเรืองมีประโยชน์แก่สมาชิกทั้งหลาย ขออวยพรให้ทุกคนจงรับผลจากกุศลกรรมที่จะทำให้ประสบแต่ความสุขความเจริญก้าวหน้าโดยทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ พันตำรวจเอก กิตติ เสรีบุตร นายกรรมการอำนวยการสมาคมนักเรียนเก่านวลนครดิศ และคณะกรรมการของสมาคมฯ เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้ส่วนหนึ่งจากการจัดงาน “วันนวลนครดิศ” เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ จำนวน ๓๓,๐๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในจังหวัดภาคใต้ และในโอกาสนี้ นายทิพย์ ทองไข่มุกด์ สมาชิกผู้หนึ่งของสมาคม ซึ่งเป็นผู้แทนโรงงานบริษัท และห้างร้านที่ผลิตและจำหน่ายยารักษาโรคเข้าเฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายยารักษาโรค คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลครั้งนี้ด้วย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน
ที่ได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเหรียญรัตนาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย และขอถือโอกาสนี้ขอบใจทุกท่านที่ได้ปฏิบัติงานเป็นผลดีทั้งในหน้าที่ทั้งนอกหน้าที่ ที่ว่าในหน้าที่ก็คือทุกคนก็มีหน้าที่ในงานการที่จะทำ และนอกหน้าที่ นอกเหนือจากหน้าที่นั้น ก็คือแต่ละคน โดยเฉพาะสำหรับท่านทั้งหลาย ได้ทำติดต่อกับทางราชสำนักนี้ รวมทั้งงานในหน้าที่ของพลเมืองดีและหน้าที่ของผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ในชาติไทยอีกหลายประการด้วย งานนั้นถ้าทำได้ดีมาก ทั้งงานตามหน้าที่และนอกหน้าที่ ก็น่าภูมิใจ และเหรียญรัตนาภรณ์ที่ได้ให้นั้นก็จะต้องมีค่ามาก แต่ละคนจะทราบดีว่าสิ่งที่ให้ไปนี้จะมีคุณค่าตามที่ได้ปฏิบัติงาน และจะเป็นเครื่องแสดงความภูมิใจในการกระทำที่ได้ทำมา

ขอให้ทุกคนปฏิบัติงานทั้งในหน้าที่และนอกหน้าที่อย่างดีมากขึ้น ได้รับพลังจิตพลังใจปฏิบัติงานต่อไป ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จ และความสุข ความไม่มีทุกข์ทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์แก่ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน จำนวน ๑๔๑ คน

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในพิธีประดับยศนายทหารชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ทำพิธีประดับยศแก่นายทหารทั้ง ๓ กองทัพในครั้งนี้ ท่านทั้งหลายได้รับสัญญาบัตรเป็นครั้งที่เท่าไรก็ไม่ทราบแล้ว แต่นับว่าหลายครั้งแล้ว ในสัญญาบัตรแต่ละครั้งก็มีอยู่ว่า ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจและเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ทั้งปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม ที่เขียนไว้นั้นก็เป็นสิ่งที่เตือนใจว่า นายทหารที่ยศสูงขึ้น โดยเฉพาะขึ้นมาเป็นชั้นนายพล มีความรับผิดชอบมาก และผลงานของตนจะสะท้อนไปถึงชาติบ้านเมืองอย่างใหญ่หลวง การปฏิบัติของท่าน จะเป็นการปฏิบัติในหน้าที่บังคับบัญชาหรือปฏิบัติหน้าที่ธุรการหรือทางวิชาการก็ตาม ก็มีความสำคัญยิ่งทั้งนั้น เพราะว่ายิ่งยศสูงขึ้นยิ่งมีเกียรติสูง ยิ่งมีความรับผิดชอบมาก ถ้าปฏิบัติดีปฏิบัติชอบก็ทำให้ส่วนงานที่ท่านกระทำอยู่มีผลสำเร็จอย่างดี และสะท้อนถึงกองทัพและประเทศชาติโดยตรงจึงขอให้ทุกท่านที่ได้รับเกียรติได้เลื่อนยศขึ้นมาสูงถึงขนาดนายพล สำนึกในความรับผิดชอบที่มาพร้อมกับเกียรตินี้ โดยเฉพาะในสมัยปัจจุบันประเทศชาติอยู่ในเวลาคับขัน ต้องระมัดระวังอยู่อย่างใกล้ชิดเสมอ มิฉะนั้นอาจทำให้เสียหายต่อส่วนรวม อาจทำให้บ้านเมืองแตกสลายไปได้ การปฏิบัติหน้าที่ของท่าน จะต้องพยายามที่จะทำด้วยความขะมักเขม้น เข้มแข็ง เสียสละที่สุดในด้านกรงานนั้น ต้องทำให้เป็นผลสำเร็จ ในด้านบังคับบัญชา ต้องทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเชื่อถือตามผู้บังคับบัญชา เพราะถ้าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตัวเป็นคนที่ดีที่เข้มแข็งแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาย่อมต้องเห็นเป็นตัวอย่าง และไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ไม่ชอบ

ขอให้ทุกท่านมีกำลังตั้งใจ ทั้งกายพร้อมสมบูรณ์ ที่จะทำหน้าที่อย่างหนักของแต่ละท่าน ของงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จในหน้าที่ และความสุขในชีวิต และของประสบแต่ความดี ความงามด้วยการทำความดีความงามและความรู้รักษาหน้าที่อย่างเคร่งครัด.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) ทรงประกอบพิธีประดับยศแก่นายทหาร ซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล จำนวน ๔๘ นาย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน
ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าความยินดีที่ได้มอบเหรียญราชรุจิแก่ท่านทั้งหลาย เหรียญราชรุจินี้เป็นเหรียญมีความหมายว่าเป็นที่พอพระราชหฤทัยของพระราชา ความพอพระราชหฤทัยของพระราชานี้ก็อยู่ที่ว่า แต่ละคนจะทำหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความตั้งใจ และด้วยความมีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ส่งเสริมความสามัคคี และปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทุกคนที่ทำเช่นนี้ก็เห็นว่าทำให้เหรียญราชรุจินี้มีคุณค่าสูงขึ้น และแต่ละคนก็จะมี ความภูมิใจในเหรียญราชรุจินี้ได้มากขึ้นตามส่วนของความตั้งใจที่จะทำงานและความตั้งใจที่จะวางตัวให้เป็นคนที่เป็นคนถือได้ว่าเป็นคนดี

ขอให้ทุกคนตั้งหน้าตั้งใจที่จะปฏิบัติงานของตนด้วยความสุจริต ด้วยความรอบคอบ พยายามที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วงโดยดีที่สุดในกรณีนี้ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังใจสมบูรณ์ เพื่อให้สำเร็จในหน้าที่การงานทุกประการ ของ ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง สุขสบายทั้งกายทั้งใจ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเหรียญราชรุจิ แก่ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน จำนวน ๑๔๔ คน

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี ที่ได้เห็นความเจริญของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ซึ่งขยายตัวไปอีกอย่างมาก ทั้งในด้านวิชาการและด้านอาคารสถานที่ และก่อนที่จะมาร่วมในพิธีมอบปริญญาครั้งนี้ ก็ได้ไปเปิดตึกคณะแพทยศาสตร์ และอาคารเจ้าราชบุตร ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับเปิดศูนย์วิจัยประสาทวิทยา เชียงใหม่ ของกรมการแพทย์ แสดงว่าการศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งการศึกษาวิจัยทางวิชาการในภูมิภาคนี้ ก้าวหน้าไปได้อย่างรวดเร็วและมั่นคง เชื่อว่าจะอำนวยประโยชน์ได้กว้างขวางยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

ข้าพเจ้าขอขอบใจสภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มอบปริญญากิตติมศักดิ์ชั้นสูงสุดแก่พระราชินี และขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกคน ในการที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ก่อนที่แต่ละคนจะออกไปประกอบการทำงานดำเนินชีวิตต่อไป ใครขอให้คิดไตร่ตรองให้เข้าใจโดยชัดแจ้งว่า การที่ศึกษาสำเร็จได้นี้ ตัวท่านเองต้องพากเพียรบากบั่นอย่างหนักยิ่งมาโดยตลอด ทั้งได้อาศัยครูอาจารย์ สถานศึกษาและปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งนับว่าเป็นการช่วยเหลือที่ท่านได้รับจากผู้อื่น คือประชาชนเป็นส่วนรวม เมื่อได้บากบั่นสร้างความสำเร็จในการศึกษา ด้วยตนเองมาได้ขั้นหนึ่งแล้ว ขอให้มุ่งมั่นสร้างความสำเร็จในชีวิตต่อไป อย่าให้เสียทีที่ได้ทำความเพียรพยายามมา ในส่วนที่ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้อื่นนั้น ก็สมควรอย่างยิ่งที่จะได้ตอบแทน โดยตั้งปณิธานที่จะใช้ความรู้ ความคิด ความอดุสาหะ พร้อมทั้งความบริสุทธิ์ใจ ปฏิบัติการทำงานทุกอย่างให้บังเกิดประโยชน์และความเจริญมั่นคงแก่ ประเทศชาติและประชาชน ให้มากที่สุดและดีที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ถ้าทุกคนกระทำได้ดังนี้ ก็จะชื่อว่าได้บำเพ็ญประโยชน์ตนประโยชน์ผู้อื่นโดยสมบูรณ์ สมกับที่ได้รับคามยกย่องว่าเป็นบัณฑิต

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประสบความสำเร็จในชีวิต และความก้าวหน้ารุ่งเรืองในการทำงาน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือน
ที่ได้รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ เหรียญราชรุจิ และเสมาเงิน^(๒)

ณ ภูพิงคราชนิเวศน์

วันศุกร์ ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเหรียญรัตนาภรณ์ เหรียญราชรุจิ และเสมาแก่ท่านทั้งหลาย ขอให้สังเกตดูว่า เหรียญต่าง ๆ นี้มีคุณค่าแก่ท่านตามที่ท่านได้ตั้งใจปฏิบัติงาน ถ้าปฏิบัติงานมากและมีความตั้งใจดี เหรียญรัตนาภรณ์ และเหรียญราชรุจิก็มีคุณค่าสูง อีกข้อหนึ่งที่ขอให้สังเกตดูก็คือว่าในคราวเดียวกันที่ได้มอบเหรียญต่าง ๆ นี้ ก็มี ข้าราชการทั้งพลเรือนทั้งทหารรวมกันอยู่ หมายถึงหลายหน่วยด้วยกัน ที่ได้ให้นี้ก็เพื่อเป็นการตอบแทนและขอบใจทุก ท่านที่ได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความเสียสละ ด้วยความตั้งใจดี ทั้งในหน้าที่ราชการ ทั้งนอกหน้าที่ราชการ เพื่อให้บรรลุผลในงานสำคัญของบ้านเมือง คือความสงบเรียบร้อย ความก้าวหน้าของประชาชน ฉะนั้น ก็เป็นการ แสดงให้เห็นว่า ทุกคนต้องร่วมมือกัน ทุกคนต้องทำหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจสุดกำลัง เพื่อที่จะให้บ้านเมืองอยู่ได้ และมีชื่อว่าตนเป็นข้าราชการพลเรือน ตนเป็นข้าราชการตำรวจหรือทหาร ก็จะต้องทำเฉพาะในแนวของตน การที่ทุกคนทำงานในหน้าที่ของตน และระลึกว่างานของตนเป็นส่วนหนึ่งของส่วนรวม จะเป็นสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง ได้ ฉะนั้นก็ขอให้ระลึกถึงข้อเหล่านี้ด้วย

ขอขอบใจทุกคนที่ได้ไปปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง ตั้งใจ และขอให้ทุกคนสามารถทำหน้าที่ต่อไป ขอให้มีความ กำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ เพื่อจะได้ไม่ทอดทิ้ง และเพื่อให้ฟันฝ่าอุปสรรคใด ๆ ที่เกิดขึ้น จุดสำคัญที่สุดของการทำงาน ก็คือความสำเร็จในหน้าที่และความสำเร็จในส่วนรวม ขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติ งานอัน สำคัญของแต่ละคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์ จำนวน ๘๓ คน และ เหรียญราชรุจิ จำนวน ๒๐ คน ตามลำดับ กับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พันตำรวจเอก นิรันดร ชัยนาม ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเสมาเงินพระปรมาภิไธยย่อ เพื่อเชิญไปมอบแก่ข้าราชการ และพนักงานส่วนจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๘๘ คน และพันเอก ชำนาญ มณีวัตร ราของครักษ์ประจำ เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเสมาเงินพระปรมาภิไธยย่อ เชิญไปมอบแก่ข้าราชการทหารและ ตำรวจอีก จำนวน ๑๐๙ คนด้วย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูตำรวจภูธรชายแดน หัวหน้าชาวเขา
และคณะกรรมการเปิดการอบรมวิชาเกษตร ในโครงการช่วยเหลือชาวเขา^(๒)

ณ พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์

วันศุกร์ ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

ยินดีมากที่ได้รับมอบเครื่องมือสำหรับการต่อต้านไม้ นี่เป็นส่วนหนึ่งของการที่ประชาชนที่อยู่บนเขาจะได้รับการช่วยเหลือแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ และจะได้ใช้ทำประโยชน์เพื่อที่จะทำให้การอาชีพของตนดีขึ้น เป็นที่น่ายินดีที่เห็นทุกคนได้ร่วมมือกัน ทั้งผู้ที่มีความรู้ ทั้งผู้ที่อยู่ตามภูเขา เจ้าหน้าที่ตำรวจชายแดนที่ไปสอนทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ให้ความรู้เพิ่มเติมขึ้น ก็เป็นนิมิตดีที่แสดงให้เห็นว่าบ้านเมืองไทยนี้ ใครมีความเดือดร้อนหรือใครที่จะมีความเป็นอยู่ แร้นแค้น ก็มีผู้ที่มาช่วย การช่วยเหลือนี้ก็ไม่เป็นการที่ย่างหนักเพราะว่าในชีวิต ทุกคนจะต้องสามารถทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีพตนให้ดีขึ้น ให้มีฐานะดีขึ้นต้องอาศัยความรู้และความชำนาญ ความรู้นั้น อาจารย์ต่าง ๆ และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในด้านพัฒนาเศรษฐกิจและกิจการ รวมทั้งอุตสาหกรรมด้วย ก็พร้อมที่จะให้แก่ผู้ที่ยังไม่รู้ ส่วนพวกที่ยังไม่รู้ก็มีความชำนาญในภูมิประเทศ ไม่ใช่ที่จะไม่มีความรู้เลย มีความชำนาญและเคยชินในภูมิประเทศ ฉะนั้นการที่ทั้งสองฝ่ายร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาบ้านเมืองก็เป็นการเหมาะสมที่สุด ผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่จะได้รับความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ก็มีพวกครูที่อยู่อาศัยตามภูเขา ครูเหล่านี้ก็นับว่าได้มีหน้าที่ที่สำคัญ มีหน้าที่ที่หนัก แต่เชื่อว่า ถ้าพยายามและเสียสละ ก็จะบรรลุถึงผลสำเร็จที่ทุกคนปรารถนาคือความร่มเย็น ความผาสุก ความก้าวหน้าของประชาชนทั่ว ๆ ไป ทั้งผู้ที่อยู่บนภูเขา ทั้งผู้ที่อยู่ในที่ราบ

ฉะนั้นงานนี้จึงเป็นงานที่สำคัญที่สุด ต้องการความร่วมมือทุกฝ่าย ฝ่ายที่มีความรู้ในทางวิชาการและฝ่ายที่มีความรู้ในทางความชำนาญภูมิประเทศ นอกจากนั้นงานนี้ยังนับว่าเป็นงานที่ได้พยายามทำมาเป็นเวลาช้านานแล้ว แต่ว่าจะประสบผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อทุกคนเข้ามาอยู่ในที่เดียวกัน และเข้ามาด้วยความเข้าใจแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ด้วยความตั้งใจอันเดียวกัน แน่วแน่ ด้วยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การประชุมครั้งนี้และการปฏิบัติงานครั้งนี้ นับว่าได้ผลดีมาก เพื่อให้ได้ผลสมบูรณ์ จะต้องทำต่อเนื่องไปเพื่อให้งานบรรลุจุดประสงค์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทโรกาลให้ คณะตำรวจภูธรชายแดน ซึ่งเป็นครูสอนตามหมู่บ้านชาวเขา จำนวน ๑๖ คน และหัวหน้าชาวเขา จำนวน ๑๔ คน พร้อมด้วยกรรมการเปิดการอบรมวิชาเกษตรในโครงการช่วยเหลือชาวเขา รวมทั้งสิ้น ๖๕ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราชาโชวาท ในกรณี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้หัวหน้าชาวเขาเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องมือตัดแต่ง ตัดดา ต่อกิ่ง และตอนต้นผลไม้เมืองหนาว เพื่อนำไปใช้สำหรับหมู่บ้านชาวเขาเป็นส่วนรวม รวม ๑๔ แห่ง.

ขอให้ทุกคนทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเข้มแข็ง ทั้งผู้รับและผู้ให้ ผู้ที่ให้ก็หมายถึงผู้ที่มีวิชาการ และผู้ที่มีความรู้ทางภูมิประเทศ หมายความว่าแลกเปลี่ยนกัน ก็ขอให้ทุกคนสามัคคีกันต่อไป และถ้าต่างคนถ้ามีปัญหา อะไรให้ทำหรือแลกเปลี่ยนความรู้กันต่อไป หวังว่างานทุกอย่างในโครงการนี้จะก้าวหน้าต่อไป จะขยายออกไปเป็นลำดับ ด้วยความตั้งใจและด้วยความอดทน ขอให้ทุกคนที่ปฏิบัติงานมีพลังกายพลังใจสมบูรณ์ เพื่อที่จะปฏิบัติงานอันสำคัญนี้ ให้สำเร็จลุล่วงไป เพราะว่าผลในที่สุดก็คือความมั่นคงของบ้านเมืองและความผาสุกของประชาชนทั่วไป ทั้งบนภูเขาลูกนี้ ขอให้ทุกคนจงประสบแต่ความสุขสวัสดิ์ ความก้าวหน้า ความสำเร็จทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากโรงเรียนนายเรือและโรงเรียนนายเรืออากาศ

ณ ห้องรับรอง กองบัญชาการทหารสูงสุด

วันพุธ ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายเรือ และโรงเรียนนายเรืออากาศอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับทุกคน ที่ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษา

ตามรายงานของผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดนี้ ได้ผ่านการศึกษอบรมตามหลักสูตร อันทันสมัยมาโดยครบถ้วน แต่ละคนมีความรู้ความชำนาญอย่างกว้างขวาง และมีความสามารถเหมาะสมแก่หน้าที่ ที่จะเข้ามาในวันข้างหน้า จึงถือได้ว่าท่านทั้งปวงนี้จะได้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงของกองทัพ จะเป็นผู้สร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้แก่กองทัพเรือและกองทัพอากาศไทยต่อไป ขอให้ท่านสำนึกตระหนักถึงงานในหน้าที่ ซึ่งเป็นงานสำคัญอย่างยิ่งส่วนหนึ่งของชาติ

ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ ยุทธการขยายวงกว้างขวางเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ประจำวันของคนทุกคน ดังนั้น ในการปฏิบัติงานของท่าน นอกจากจะต้องใช้วิชาการเป็นหลักอย่างเคร่งครัดแล้ว ท่านจึงควรจะได้ ขวนขวายศึกษาให้ทราบถึงสภาพการณ์และกลวิธีอื่น ๆ ให้กว้างขวางด้วย เพื่อนำมาเสริมการปฏิบัติตามหลักวิชาให้ได้ ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การวางตัวของท่าน การปฏิบัติงานให้ประสานสอดคล้องกันทุก ๆ ฝ่าย ความเข้าใจในกันและกัน และการสนับสนุนกันและกัน ล้วนเป็นองค์ประกอบอันสำคัญในงานของท่านทั้งสิ้น ข้าพเจ้าใคร่ขอให้แต่ละคนศึกษาค้นคิดถึงสิ่งเหล่านี้ให้ละเอียดรอบคอบ แล้วพยายามนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนาครบถ้วนทุกประการ

ขออวยพรให้นายทหารใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่ราชการ และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนาฏศิลป์จากกรมศิลปากร^(๒)

ซึ่งจะเดินทางไปเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทย ณ ประเทศออสเตรเลีย

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓

ที่คณะทูตได้พูดถึงศิลปะหรือวัฒนธรรมและการที่ได้เดินทางไปเผยแพร่ศิลปะวัฒนธรรมในต่างประเทศนั้น มีสิ่งทีคล้าย ๆ กับขัดกันมากอยู่ข้อหนึ่ง คือศิลปะกับการเมือง ศิลปะกับการเมืองไม่เข้ากันเลย และไม่เป็นประโยชน์ต่อกัน พอที่จะเรียกว่าเป็นสิ่งที่คู่กัน แต่ว่าศิลปะกับวัฒนธรรมไทยนี้คู่กันไปเสมอ เพราะเหตุว่าประเทศไทยก็เป็นประเทศที่มีศิลปะ มีวัฒนธรรม และถ้าเรารักศิลปะวัฒนธรรมและความดีของเราไว้ ก็ทำให้บ้านเมืองอยู่ดีได้ มีเกียรติได้ ถ้าดูในแง่ในแบบของต่างประเทศ ศิลปะกับวัฒนธรรมนี้ไม่เป็นคู่กันในความคิดของชาวต่างประเทศหรือคนที่เรียกว่าเป็นคนสมัยใหม่ ถ้าสังเกตดูในประเทศต่าง ๆ เขาก็ใช้ศิลปะเป็นการเมือง เพื่อที่จะให้คนรู้จักบ้านเมืองเขา และแข่งขันกันแสดงว่าบ้านเมืองเขามีของดีกว่าบ้านเมืองเรา เช่นในด้านการดนตรี ก็ประกวดประชันกันว่าประเทศไหนมีศิลปินที่เก่งที่สุด ให้เป็นการคล้าย ๆ กับข่มขวัญกัน แม้ในทางกีฬาเขาก็ข่มขวัญกันด้วยสิ่งที่ไม่ใช่เรื่องที่จะควรนำมาใช้ในทางแสดงความใหญ่โต แต่เมื่อเป็นไปเช่นนี้ คือเป็นไปในทางที่ไม่ควรเป็น เราจะต้องนึกว่า หน้าที่ของศิลปินต้องมีอย่างหนัก โดยเฉพาะศิลปินไทยอย่างที่จะไปแสดงนี้เป็นศิลปะที่สำคัญมาก เพราะเป็นการแสดงจิตใจ เป็นการแสดงความเป็นไปของประเทศของประชาชนคนไทย หมายความว่า ถ้าต่างประเทศเขาเห็นว่าเรามีศิลปะที่งดงาม ที่ลึกซึ้ง เขาก็เกรงใจเรา และนับถือเรา

ทุกคนจึงมีหน้าที่สำคัญที่จะไปแสดงตนว่าเป็นผู้มีวัฒนธรรม หมายถึงว่ามีอยู่ในเลือดศิลปินที่อ่อนโยนทีละเยียดอ่อน และที่ได้ขัดเกลามาเป็นเวลาหลายศตวรรษ อันนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนชาวต่างประเทศนับถือศิลปะไทยและนับถือคนไทย การที่เขา นับถือคนไทย เขาก็จะมีความรู้สึกหลายอย่าง มีความรู้สึกที่คนไทยเป็นมิตร คนไทยเป็นคนที่น่ารัก เป็นคนที่น่าจะคบไว้เป็นเพื่อน เขาจะนับถือเราว่าเราน่าเกรงขามเพราะว่ามีวัฒนธรรมมาช้านาน เป็นชาติที่ยืนตัวมาเป็นเวลาหลายศตวรรษ และทำให้เขาเกรงขามว่าเราเป็นชาติเจริญแท้ ๆ ไม่ใช่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำคณะนาฏศิลป์จากกรมศิลปากร ซึ่งจะเดินทางไปเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมไทย ณ ประเทศออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึง ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๓ จำนวน ๔๐ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลาและรับพระราชทานกระแสพระราชดำริก่อนที่จะออกเดินทางไป ในโอกาสนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ทรงเจิม นายเชื้อ สาริमान อธิบดีกรมศิลปากร ผู้นำคณะ ฯ และทรงพระสุหร่ายพร้อมไปกับคณะที่จะเดินทางไปครั้งนี้ด้วย.

ชาติที่ป่าเถื่อน และก็โดยเฉพาะสำหรับประเทศที่เราไปนี้ เขาเป็นประเทศที่ได้ร่วมมือกับประเทศไทยในด้านการพัฒนา ในด้านการป้องกันประเทศก็ช่วยเรา และกำลังอยู่ในเวลาที่ยากจะรู้จักคนไทยและจิตใจคนไทยมาก การที่ส่งคณะ วัฒนธรรมไทยไปแสดงให้ประชาชนชาวออสเตรเลียเห็นในตอนนี่ ก็เป็นเวลาที่เหมาะสมที่สุด และทางกรมศิลปากร ส่งไปอย่างนี้ก็ก็เป็นสิ่งที่ดี ข้อสำคัญอยู่ที่ผู้ที่เป็นศิลปินผู้ที่จะไปแสดง รวมทั้งผู้ที่ควบคุม จะต้องแสดงตนว่าเป็นคนไทยที่แท้ เป็นคนไทยที่มีวัฒนธรรม คือว่าเมื่ออยู่ในคณะวัฒนธรรม แต่ละคนก็ต้องมีวัฒนธรรม

คำว่า “วัฒนธรรม” นี้ จะแปลว่าอะไรก็แล้วแต่จะตีความ ความจริงแปลว่าความเจริญ ความก้าวหน้า แต่วัฒนธรรมในที่นี้ก็จะบ่งถึงว่ามีความเจริญมาช้านาน ไม่ใช่ว่ามีความเจริญก้าวหน้า แต่มีความเจริญมาเป็นเวลา ช้านานต่อเนื่องมา และจนกระทั่งฝังอยู่ในสายเลือด แต่ว่าถ้าเราไปแสดงตนว่ามีวัฒนธรรม ว่ามีฝีมือเท่านั้นเองก็ไม่พอ ต้องแสดงว่าวัฒนธรรมของเราอยู่ในเลือด วัฒนธรรมไทยมีความอ่อนโยน ก็ต้องเป็นคนอ่อนโยนทั้งในเวลาที่มา แสดงทั้งนอกเวลาแสดง วัฒนธรรมหมายถึงว่าเป็นคนที่มีความคิดสูงด้วย อย่างเราบอกว่า คนนี้มีวัฒนธรรม หรือคนนี่ ไม่มีวัฒนธรรม หมายความว่า คนนี้หยาบคาย หรือคนนี้อ่อนโยน มีความสุภาพเรียบร้อย ก็ต้องแสดงความสุภาพ อ่อนโยนทั้งในเวลาการแสดงและนอกเวลาการแสดงเหมือนกัน ให้เห็นว่าความสุภาพอ่อนโยนนั่นอยู่ในเลือดของ คนไทย อันนี้จะทำให้การไปแสดงศิลปะไทย และการที่ได้มุ่งหมายที่จะให้เป็นการติดต่อสัมพันธ์ไมตรีอย่างดีกับ ต่างประเทศ เป็นผลสำเร็จอย่างดีที่สุด

ฉะนั้น ขอให้ทุกคนจงระลึกถึงว่า ศิลปะวัฒนธรรมไทยขัดเกลามาเป็นเวลาช้านานสมควรที่จะปฏิบัติตามสิ่งที่ดี ที่งามนี้ และทั้งในเวลาที่เราเรียกว่าราชการ หมายถึงเวลาไปแสดง และนอกเวลาราชการ แม้จะไปเที่ยว เพราะว่าก็คง ต้องมีเวลาว่างไปตามที่เขาจัดให้เราไปเที่ยว ไปดูอะไร ๆ ในเวลานั้นก็ต้องแสดงตนว่ามีวัฒนธรรมอันดีงาม อันนี้เป็นสิ่ง สำคัญในการไป ถ้าทำได้ครบถ้วนแล้ว ก็นับว่าทุกคนจะได้ทำหน้าที่ของตนโดยเต็มที่และเคร่งครัด จะเป็นประโยชน์ อย่างใหญ่หลวงแก่บ้านเมือง ทำให้ชาวต่างประเทศที่เราไปมีความนับถือ เกรงขาม รักคนไทย เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองในทางการเมืองหรือในทางความเป็นอยู่ของบ้านเมือง ทำให้เมืองไทยอยู่ยงได้ และทำให้ศิลปะวัฒนธรรมไทย ก็ยังอยู่ยงต่อไป พร้อมทั้งจะวัฒนาต่อไปได้อีกมาก ตามความรู้สึกของเราและตามความรู้สึกอิสระของเรา เราจะ สามารถจะแสดงตนว่าเป็นคนไทยแท้ได้ต่อไปอีกเวลานาน

ขอให้ทุกคนมีกำลังใจและกำลังกายสมบูรณ์ ที่จะปฏิบัติงานของตนให้ดีที่สุด มีความปลอดภัยในการเดินทาง และตลอดเวลาที่อยู่ ณ ต่างประเทศ เพื่อจักได้สามารถปฏิบัติงานที่สำคัญขอให้มีความสำเร็จในหน้าที่ และมีความสุข ความบันเทิง ความสบายทุกประการในการเดินทาง ในการไปแสดงให้เป็นที่พอใจแก่ตนเองและเป็นที่พอใจเป็นผลสำเร็จสำหรับราชการสำหรับประเทศไทยเป็นส่วนรวม ขอให้ปลอดภัย ให้มีความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างของสโมสรรอตรารี่

กรรณเทพ ๙ ใต้

ณ ลุมพินีสถาน

วันจันทร์ ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างของสโมสรรอตรารี่กรรณเทพ ๙ ใต้ งานนี้ นับว่าเป็นการริเริ่มที่ดี แสดงให้เห็นว่าเอกชนกับทางราชการร่วมมือและประสานงานกัน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาวิชาชีพสาขาต่างๆ ซึ่งรวมเรียกในทึ้นว่าวิชาช่าง

ช่างคือผู้ทำงานใช้ฝีมือ หมายความว่าผู้ให้ฝีมือเป็นบริการแก่ผู้อื่น เช่นช่างซ่อมวิทยุ ช่างเครื่องยนต์ ประเภทหนึ่ง กับผู้ใช้ฝีมือผลิตสิ่งต่างๆ เป็นสินค้า เช่นช่างทอผ้า ช่างทำรองเท้า อีกประเภทหนึ่ง ช่างทุกประเภท เป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของบ้านเมืองและของคนทุกคน เพราะตลอดชีวิตของเรา เราต้องอาศัยและใช้บริการหรือสิ่งต่างๆ ที่มาจากฝีมือของช่างอยู่ทุกวี่ทุกวัน ผู้เป็นช่าง จึงสมควรได้รับความเอาใจใส่สนับสนุนจากทุก ๆ ฝ่าย ยิ่งในสมัยปัจจุบัน วิทยาการทุกอย่างเจริญก้าวหน้า ยิ่งจำเป็นต้องส่งเสริมมากเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้ช่างที่มีความสามารถสูง ให้มีสิ่งใช้สอยที่มีคุณภาพดี และเพียงพอกับความต้องการ

ในการส่งเสริมนั้น มีปัญหาอันควรจะได้พิจารณาช่วยเหลืออยู่สามประการประการแรก ได้แก่ปัญหาเรื่องการศึกษา ให้ความรู้ทางหลักวิทยาการ และความรู้ทางการออกแบบ ประการที่สอง ได้แก่ปัญหาเรื่องฝีมือ ซึ่งจะต้องปรับปรุงให้มีความประณีตและประสิทธิภาพได้มาตรฐานจริง ๆ ประการที่สาม ได้แก่ปัญหาเรื่องการจัดหางานและตลาด เพื่อช่วยให้ช่างได้มีงานทำ มีตลาดที่จะส่งสินค้าที่ผลิตได้ไปจำหน่าย การช่วยเหลือทั้งสามประการนี้ จะต้องกระทำให้สอดคล้องกันไป เพื่อให้ช่างมีรายได้และผลกำไร สำหรับนำมาเป็นทุนรอนสร้างฐานะและความก้าวหน้า ข้าพเจ้าใคร่ขอฝากความคิดทั้งนี้ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติของท่านทั้งหลายต่อไป

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานแนะแนวอาชีพและแข่งขันฝีมือช่างของสโมสรรอตรารี่กรรณเทพ ๙ ใต้ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยสำเร็จประโยชน์สมตามเจตนาทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร
ของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ณ เนติบัณฑิตยสภา

วันอังคาร ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความชื่นชม ที่ได้มาร่วมในงานสโมสรรสันทนิบาตเนติบัณฑิตและได้มามอบประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับเนติบัณฑิตผู้ได้รับเกียรติ และความสำเร็จในครั้งนี้ทุกคน

เนติบัณฑิตไทย เป็นผู้มีส่วนได้สร้างและดำรงความมั่นคงของขบวนการยุติธรรมของประเทศมาตลอด ด้วยหลักวิชาอันหนักแน่น และด้วยปัญญาอันสุขุม สถาบันนี้ จึงเป็นที่นิยมเชื่อถือ เป็นทั้งที่พึ่งและที่หวังของประชาชนทั่วไป ผู้ยึดมั่นในความยุติธรรม และสิทธิอันชอบธรรม ผู้ที่เป็นเนติบัณฑิตทุกคนควรภูมิใจ และควรจะได้ถือเป็นหน้าที่ และเกียรติศักดิ์ ในอันที่จะรักษาอิสรภาพและฐานะของผู้รักษาความยุติธรรม ด้วยการรู้จักใช้สติปัญญาและความสามารถ ปรับปรุงฐานะและการปฏิบัติงานของตนเอง ให้ดำเนินสอดคล้องไปกับสถาบันอื่น ๆ ได้ในทุกสถานการณ์ โดยมีต้องให้มีผู้ใดมาตำหนิแนะนำ

ขอขอบใจในไมตรีจิตของท่านทั้งหลาย ที่แสดงต้อนรับข้าพเจ้า และขออวยพร ให้เนติบัณฑิตใหม่ทุกท่าน ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองในหน้าที่การงานสมตามปณิธานปรารถนาทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

และทรงดนตรี เป็นการส่วนพระองค์^(๒)

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันเสาร์ ที่ ๗ มีนาคม ๒๕๑๓

—————

ขอให้ทุกคนนั่งลงให้เรียบร้อยเสียก่อน จะได้คิดออกว่าจะพูดอะไร นี่เป็นรายการของอาจารย์ต่าง ๆ ที่มาในวันนี้ เพิ่งได้รับเมื่อไม่กี่วันนี้เอง แต่ว่าคง ไม่ต้องมีการใช้เท่าไร เพราะว่าเมื่อปีที่แล้วมีการเลือกตั้งเรียบร้อยแล้ว และถ้ามีการเลือกตั้งทุกปีก็จะสิ้นเปลืองมาก

ที่ท่านอธิการบดีได้ขอเมื่อกี้ ก็ขอโอวาทเป็นอันดับแรก และขอพรสำหรับผู้ที่เข้าสอบไล่เป็นอันดับที่สอง อันดับที่สามก็มีเรื่องว่านางดนตรีมาบรรเลง แต่เรื่องวงดนตรีนั้น ในวันนี้ก็เห็นได้ว่าออกจะพันทรวงมาก (เสียงหัวเราะ) เพราะว่าวงดนตรีนี้ไม่เคยเต็มเลย ในวันนี้ยังไม่เต็มใหญ่เพราะผู้ที่เล่นดนตรีในวงนี้ต้องไปราชการ ต้องไปเรียน ต้องไปสารพัดอย่าง บางคนต้องไปตั้งเมืองลาว ไม่ทราบว่าจะเลยไปเมืองสุยหรือเปล่า^(๓) (เสียงหัวเราะ) แต่อย่างไรก็ดี อันดับแรกนี้ก็โอวาท

ทุกครั้งที่มาในโอกาสเช่นนี้ เป็นประเพณีที่ท่านอธิการบดีต้องขอโอวาท ครั้งแรกๆ ไม่ได้ขอ แต่ก็คงเห็นว่าทุกครั้งที่มีโอกาสเช่นนี้ก็ต่อมากพูด แล้วก็พูดในทำนองว่าเป็นโอวาท แม้จะไม่เรียกว่าโอวาทก็เป็นโอวาท มาปีนี้มีความรู้สึกหนักใจมากที่ท่านขอโอวาท เพราะเกิดมาคิดออกว่า คำว่าให้โอวาทนี้ก็หมายความว่าเป็นการให้คำสั่งสอนจากผู้ใหญ่ให้แก่เด็ก อันนี้เป็นคำสั่งสอนที่ทางสมาคมสุขภาพจิตว่า generation gap คือว่าผู้ที่เป็นผู้ใหญ่คิดอย่างหนึ่ง ผู้ที่เป็นเยาวชนก็คิดอีกอย่าง เลยกลายเป็นบังคับให้มาเป็นคนแก่มาพูดกับเด็ก ซึ่งตามข้อเท็จจริงแล้วก็รู้สึกว่าจะไม่ใช่

คำว่า generation gap วันก่อนนี้คุณหญิงอัมพร และคุณศีกฤทธิ^(๔) แปลว่าอะไรก็จำไม่ได้แล้ว มัวแต่ดูโฆษณา คำนี้คิดมาหลายเวลาแล้ว ไม่ใช่เพิ่งคิดเดี๋ยวนี้นี้ว่าเป็นคำที่แปลกมาก เพราะคล้าย ๆ ว่ามนุษย์ในโลกนี้เป็นมาเป็น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นการส่วนพระองค์ ตามคำอัญเชิญของเลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๓) ขณะนั้นมีการรบที่เมืองสุย

(๔) คุณหญิงอัมพร มีสุข นายกสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ตั้งแต่ ๒๕๐๔ ถึง ๒๕๑๒) และหม่อมราชวงศ์ศีกฤทธิปราโมช นายกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชินูปถัมภ์

ระลอก ๆ คนหนึ่งอายุ ๑๐ ขวบ คือหมายความว่ารุ่นหนึ่งอายุ ๑๐ ขวบ อีกรุ่นหนึ่งอายุ ๔๐ ขวบ และอีกรุ่นหนึ่งอายุ ๘๐ อ้อ ๖๐ ขวบก่อน ไม่อย่างนั้นจะปลดเกษียณไม่ได้ และอายุ ๘๐ ถึง ๑๐๐ ความจริงถ้ามาสำรวจแล้ว ในโลกหรือในประเทศ เราจะเห็นว่ามีคนที่มีอายุ ๑ วัน ๒ วัน ๓ วัน และหมายถึงว่าอายุ ๑ ขวบกับ ๑ วัน ๒ วัน ๓ วันและอายุ ต่อ ๆ ไปไม่มีขาดสาย และก็ gap จะอยู่ที่ไหน เลยไม่ทราบว่าจะเรียก generation gap จากไหนไปถึงไหน จะว่า คนอายุ ๒๐ เป็นผู้ใหญ่แล้วหรือยัง คนอายุ ๔๐ เป็นผู้ใหญ่แล้วหรือยัง อันนี้เป็นข้อสังเกตอย่างหนึ่งที่น่าหนักใจ เพราะโดยมากมาใช้ generation gap สำหรับมาโฆษณาว่ามีปัญหาเยาวชน การที่พูดอย่างนี้เพราะว่าในสมัยปัจจุบันนี้ เราต้องเห็นประจักษ์แล้วว่าปัญหาเยาวชน เลยไม่ทราบว่ายาวชนคือใคร แต่ถ้ามาพิจารณาดูตามทีเมื่อบ่ายวันนี้ได้ฟัง รายการของนายพร^(๑) รัตน์สุวรรณ เชื่อว่าท่านทั้งหลายที่อยู่ในหอประชุมนี้ไม่ได้ฟัง เพราะว่ามัวแต่มาจองที่กัน รายการของนายพร รัตน์สุวรรณ นี่เป็นรายการที่น่าสนใจมาก เพราะว่าพูดถึงจิตใจของคนเรา ว่าทำอะไรสำหรับจะให้มีความสบายใจ มาจับใจความตอนหนึ่งซึ่งอาจไม่ได้เป็นใจความสำคัญในรายการนั้นว่า ร่างกายคนนั้นถูกแดด ถูกลม ถูกฝน ซึ่งเป็นสิ่งที่อาจทำให้ร่างกายทรุดโทรมได้ อาจทำให้เจ็บป่วยได้ แต่ถ้าอนามัยดีก็ทนได้ และก็ขอเตือนว่า ถ้าอนามัยดีก็ทำให้แข็งแรง ทำให้ร่างกายแข็งแรงขึ้นถ้าถูกลม ถูกแดด ถูกฝน คำว่าลมนี้เพิ่มเติมเอาเอง นายพรไม่ได้บอก บอกแต่ว่าถูกแดดและถูกฝน ที่นายพรได้ใช้คำว่าถูกแดดและถูกฝนก็เพราะว่าแดดหรือแสงแดดนี่เป็นสิ่งที่ทำให้คนเราและสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลายมีชีวิตได้ และฝนนั้นก็ก็เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นแก่ชีวิตเหมือนกัน แต่ถ้าถูกมากและอนามัยไม่แข็งแรง ก็เป็นหวัดเหมือนผู้พูด คือกลับมาจากเชียงใหม่ก็จับไข้เล็กน้อย ตามที่ได้ทราบจากวิทยุหรือหนังสือพิมพ์ นายแพทย์ก็ได้สั่งห้ามไม่ให้ปฏิบัติราชการใด ๆ ก็ยังปฏิบัติบ้าง จนกระทั่งวันนี้ก็ยังเสียงแหบไม่ชัดเจน กลับมาเรื่องของนายพร นายพรบอกว่าถ้าถูกแดดถูกฝน อนามัยแข็งแรงก็ไม่เป็นอะไร ทำให้แข็งแรง จิตใจก็เหมือนกัน เมื่อประสบอุปสรรคและสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาเราก็ขุ่นหมอง แต่ถ้าจิตใจเราแข็งแรง แข็งแรงดี อุปสรรคนั้นจะทำให้สามารถที่จะทำให้มีอำนาจจิตดีขึ้น มีกำลังใจมากขึ้น สิ่งที่เป็นอุปสรรค สิ่งที่ทำให้เราขุ่นเคืองใจ ไม่เป็นผลร้ายต่อตัวเรา กลับทำให้ใจเราแข็งแรง แข็งแรง ตามที่พูดในข้อนี้ทำให้นึกถึงว่า ผู้ที่มีอายุมากขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็มีประสบการณ์มากขึ้น คงได้ผ่านอุปสรรคหลายอย่างนานาประการ อย่างน้อยที่สุดก็ได้ผ่านการสอบไล่ซึ่งเป็นอุปสรรค ซึ่งเป็นสิ่งที่ลำบาก แต่เมื่อ

(๑) รายการทางโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่องเจ็ด ซึ่งมีเป็นประจำทุกบ่ายวันเสาร์

ผ่านไปแล้วก็แข็งแรงมีคุณวุฒิมากขึ้นทุกที จนกระทั่งอย่างสำหรับนักศึกษาก็ได้ปริญญา เมื่อได้ปริญญาแล้วก็มีพลัง มีกำลังที่จะปฏิบัติงานมากขึ้น พูดถึงผู้ใหญ่และเด็ก ถ้ามาพูดถึงอย่างนี้ เราก็คouldเห็นว่า ผู้ที่ได้ผ่านอุปสรรคและต้องฟันฝ่า โดยไม่ท้อถอย โดยที่ มีความเข้มแข็งและความสามารถ ก็ยังเป็นผู้ใหญ่เข้าทุกวัน ฉะนั้น ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ก็จะให้โอวาทแก่ ผู้ที่เยาว์กว่าได้ เยาว์กว่าจึงอาจหมายถึง เยาว์กว่าในทางประสบการณ์ด้วยและเยาว์กว่าในทางอายุด้วย อย่างนี้ก็บอกได้ว่า ผู้ใหญ่กับผู้เยาว์ก็ไม่มี ความแตกต่างกัน นอกจากมีคุณวุฒิมากหรือน้อย

แต่อีกข้อหนึ่งต่างหากจากที่นายพรได้พูด และที่ได้มาเทียบในเรื่องผู้ใหญ่กับเยาวชนก็คือ ในสมัยนี้มีประชากรเพิ่มขึ้นมาก และตามสถิติ ถ้าประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็วก็หมายความว่า เทียบตามส่วนผู้ใหญ่จะมีน้อยกว่าเด็ก คนที่เป็นผู้ใหญ่ผู้ที่มีความรับผิดชอบในการสอนผู้ที่เป็นเด็กก็นับว่าน้อยลงทุกที คนที่อายุมากมีน้อย คนที่อายุน้อยมีมาก จึงทำให้เกิดปัญหาเยาวชน เพราะว่าผู้ใหญ่สอนเด็กไม่ทัน แต่ว่าถ้าดูอีกแง่หนึ่งก็จะทำให้เห็นได้ว่าจะต้องร่นอายุของผู้ที่เรียกว่าผู้ใหญ่ลงมาจากแต่ก่อนนี้ ท่านผู้เฒ่าผู้ที่เป็นอาจารย์ที่เป็นผู้ที่ยอายุ ๔๐, ๕๐, ๖๐ ก็เป็นอาจารย์ที่เป็นที่ น่านับถือ และกับผู้เยาว์เป็นลูกศิษย์ก็อายุต่ำลงมาก็สมดุลงกัน เพราะว่าจำนวนผู้ที่ยอายุเกิน ๔๐ กับผู้ที่ยอายุน้อยกว่า ๔๐ มีพอ ๆ กันจึงสอนกันได้ให้ความรู้กันได้ ตกเตือนกันได้ มาสมัยปัจจุบันนี้ผู้ที่ยอายุมากกว่า ๔๐ กับผู้ที่ยอายุน้อยกว่า ๔๐ ไม่สมดุลงกันแล้ว เพราะว่าผู้ที่ยอายุน้อยกว่า ๔๐ มีจำนวนมากกว่าผู้ที่ยอายุมากกว่า ๔๐ ไม่ใช่ น้อย วิธีปฏิบัติก็ต้องมีว่า ต้องให้ผู้ที่ยอายุน้อยกว่า ๔๐ เชื้อฟังผู้ที่ยอายุมากกว่า ๔๐ มากขึ้น อันนี้ก็รู้สึกว่ายาก มีวิธีอีกอย่างก็คือลดลำดับลดอายุของผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ลงมา อย่างที่ทำอยู่ทุกวันนี้ และทางศึกษามหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก็ได้แสดงอยู่แล้ว ว่าให้ลดอายุของผู้ทรงคุณวุฒิลงมา คือให้พวกเราที่เป็นอยู่ในวัยศึกษาได้เป็นผู้ใหญ่โดยแท้ ไม่ใช่ว่าแต่ละคนจะเดินขบวนไปกระทรวงยุติธรรมเพื่ออยากดัง ไม่ใช่อย่างนั้น^(๑) แต่ว่าปฏิบัติด้วยความรอบคอบว่าเรามีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง เรามีความตั้งใจที่จะทำในสิ่งที่เหมาะสม ไม่ทำให้เดือดร้อนต่อผู้อื่น ไม่ใช่ทำให้เป็นกำลังของนักศึกษา เหมือนที่เขาทำกันในต่างประเทศ ในต่างประเทศเขาบอกว่านักศึกษาต้องรุ่นวาย มีกฎเกณฑ์ว่าจะต้องรุ่นวาย เพราะว่าเขายากดัง แต่ว่าการที่จะให้นักศึกษาในวัยศึกษาอย่างนี้ดัง ก็รู้สึกว่ายากทำให้สูญเสียเปล่า เพราะว่าการดังนั้นถ้าทำเพื่อ

(๑) ก่อนหน้านั้นนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เดินขบวนไปยังกระทรวงยุติธรรม ในกรณีที่มีข่าวว่าจะมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม มีอำนาจในการพิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายผู้พิพากษา

การตั้งก็ไม่มีประโยชน์อะไรเลย แต่ถ้าพยายามที่จะทำเพื่อให้บ้านเมืองมีความสุข มีระเบียบ และมีการปกครองที่เหมาะสม ไม่ใช่เพราะอยากดัง ก็ทำได้ด้วยการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่พูดถึงข้อนี้ก็เพราะว่าวิตกว่า มีอิทธิพลมาจากต่างประเทศหลายประเทศ ทั้งเหนือ ทั้งตะวันออก ทั้งตะวันตกของประเทศไทย ไกล ๆ ไปถึงตะวันออก ตะวันตกเฉียงเหนือ เชียงใต้ก็มี อิทธิพลของการแสดงว่านักศึกษาต้องดัง ต้องแสดงแผลงต่าง ๆ ในเมืองไทยเราก็เคยอวดแก่ ชาวต่างประเทศอยู่เสมอว่า ผู้ที่อยู่ในมหาวิทยาลัยเมืองไทยเขาคิดก่อนที่จะดังและก็เมื่อดังแล้วเป็นเสียงที่ไพเราะ ก็หวังว่าเป็นเช่นนั้น และเป็นประโยชน์ต่อสังคมตามที่ทุกคนแต่ละคนก็คงปรารถนา คือปรารถนาให้บ้านเมืองมีความสุข มีความเจริญ มีความก้าวหน้าที่จะมีบ้านเมืองอยู่ต่อไปได้ ฉะนั้นการที่นักศึกษาแสดงท่าทีต่าง ๆ แต่หลังจากที่ได้คิดรอบคอบ แล้วก็เป็นการดี ไม่เดือดร้อนต่อส่วนรวม

พูดถึงการไปกระทรวงยุติธรรม วันนั้นก็ทราบดีว่าไม่ใช่เป็นการเดินขบวน แต่ละคนไป แต่เมื่อบวกกันไปก็เป็นจำนวนไม่ใช่น้อย ไปแล้วก็มีการออกความเห็นอย่างสงบ ซึ่งก็ไม่น่าจะขัดข้องอะไร และเมื่อได้รับคำชี้แจงอย่างสงบก็เป็นประโยชน์แก่ทุกคนที่ได้ไปในวันนั้น เป็นการฟังซึ่งแทนที่จะมาฟังในห้อง ก็เป็นการไปฟังในที่โล่งแจ้ง และอาจนั่งฟังกันได้โดยไม่ใช่ที่นั่งเก้าอี้แต่ก็นั่งกับพื้น ที่ได้รับฟังนั้นก็เข้าใจว่าเกิดความเข้าใจดีขึ้น ในสถานการณ์และในความหมายของการต่อสู้เพื่อให้บ้านเมืองมีการปกครองอย่างประชาธิปไตยและอย่างที่เหมาะสม

มาในเรื่องการปกครองอย่างประชาธิปไตย ก็คิดไม่ได้ที่จะคิดถึงว่าเราต้องการการปกครองแบบประชาธิปไตย ก็เคยพูดแล้วว่าประชาธิปไตยก็มีหลายแบบ แต่ว่าการที่ต้องการให้ศาลมีอิสระในการพิจารณาคดีนั้น ก็เป็นสิ่งที่เหมาะสมและเป็นสิ่งที่จำเป็นถ้าศาลได้ปฏิบัติหน้าที่ดีที่เหมาะสม ถ้าศาลปฏิบัติไม่ดี ผู้ที่แก้ไขก็ต้องเป็นผู้ที่อยู่ในวงการศาลนั่นเอง เพื่อกันไม่ให้กิจการศาลล่มจมเสียหาย และทำนุทั้งหลายส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนใหญ่พอใช้ ที่จะต้องใช้ชีวิตในเรื่องกฎหมาย จึงเป็นหน้าที่ของแต่ละท่านที่จะเข้าใจในวิธีการและในทางที่จะแก้ไขความบกพร่องที่จะมีได้ และรักษาความปึกแผ่นมั่นคงของสถาบันตุลาการ ที่มาพูดในวันนี้อาจจะเพราะว่าไม่ทราบว่าเข้าใจแท้จริงแล้วหรือไม่ในสิ่งที่ผ่านมา ที่กำลังผ่านอยู่ และที่จะมีต่อไปว่าเป็นอย่างไรแน่ คือกฎหมายนั้นต้องมี แต่ก็ต้องมีกฎหมายที่เหมาะสมแก่สถานการณ์ และเหมาะสมแก่ระบอบ แก่ความต้องการของประชาชนและของประเทศ ขอพูดเพียงเท่านี้ เพราะว่าถ้าพูดมากเกินไปเดี๋ยวทางฝ่ายตุลาการก็จะโกรธเอา และถ้าพูดมากเกินไป ทางฝ่ายบริหารก็จะโกรธเอา อยู่ในที่ที่ลำบาก

อยู่ระหว่างกลาง ก็จะมีโดนกระแทกทั้งสองข้าง จึงฝากไว้กับท่านทั้งหลาย ทั้งผู้ที่กำลังศึกษาและทั้งกำลังสอบอยู่ว่าควรจะพิจารณาปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้อย่างไร และจะร่วมรับผิดชอบในการต่อสู้เพื่อความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของบ้านเมืองโดยใช้วิธีถูกต้องอย่างไร

ต่อจากนั้นมีพระราชดำรัสถึงการตั้งโฆษก แล้วเริ่มการบรรเลงก่อนจบการบรรเลงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพรและทรงขอบใจผู้บริจาคเงินดังนี้

เรื่องสอบก็พูดไว้แล้วเมื่อก็กับพวกที่จะสอบเรื่องล้มละลายว่า ถ้าดูหนังสือแล้วจิตใจฟ่องใสก็มีทางสอบไล่ได้ แต่ว่าถ้าถือว่าคืนนี้ตั้งแต่ย่ำค่ำก็เริ่มไปอ่านหนังสือไปดูหนังสือก็ลำบากอยู่ เพราะเดี๋ยวนี้ไม่ใช่ย่ำค่ำแล้ว เดี๋ยวนี้สองทุ่มครึ่งแล้ว ทุกคนจะต้องตั้งใจดีให้ดีกว่าที่จะเข้าสอบ ถึงว่าทำให้พรนี้ก็ขอให้ทุกคนตั้งใจอธิษฐานก่อนที่จะเข้าสอบไล่ แล้วก็เมื่อตั้งใจอธิษฐานแล้ว หมายความว่าจิตใจนิ่งแล้ว ก็บอกว่าคราวนี้เข้าสอบให้เข้มแข็ง ทุกสิ่งทุกอย่างได้เรียนมาแล้วก็จะตอบได้ นอกจากนี้ก็อาจมีเรื่องโชคนิดหน่อย จึงขอให้พรให้ทุกคนได้มีโชคดีที่จะสอบไล่ได้ หมายความว่าคำถามที่มิเราจะตอบได้ เพื่อให้ทราบว่าจะสามารถผ่านไปอีกขั้นหนึ่งสู่ความสำเร็จ ขอให้ทุกคนจงมีความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ

ต้องขอขอบใจทุก ๆ คนที่ได้บริจาค เรื่องที่จะให้แบ่งไปให้สามอย่างนี้ ก็แล้วแต่จะแบ่ง^(๑) เพราะบางทีก็แบ่งลำบาก เพราะว่าเงินก็^(๒) นั้นจะใส่ในมูลนิธิหรือในทุนก็ได้ อาจต้องไปช่วยทหารที่ปฏิบัติการชายแดน ที่เราได้เคยไปเยี่ยมเมื่อคราวที่ไปเชียงใหม่ก็มีความขาดแคลนบางอย่างเหมือนกัน จะต้องช่วย ไม่ใช่ว่าเขาไม่ยากที่จะเสียสละตรงข้ามเขาเสียสละทุกอย่าง เขาบาดเจ็บอยู่ที่นั่น ก็เข้าไปถามทุกข์สุขเขา เขาก็เจ็บปวด แต่เขาเมื่อไหร่จะหาย เขาถามหมอว่าเมื่อไหร่จะหาย จะไปตัดเขา^(๓) ต้องสู้ให้ได้ ก็หมายความว่าจิตใจเขาเข้มแข็ง แต่ว่าบางทีพวกเราทุกคนก็ต้องช่วยเพื่อให้ตำรวจกับทหารทั้งพวกอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็งจริง ๆ ตามชายแดนให้ได้รับความสะดวก ในเวลานี้

(๑) ผู้บริจาคขอพระราชทานพระมหากรุณาให้แบ่งเงินสมทบทุนอานันทมหิดลส่วนหนึ่ง ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ผู้ปราบปรามผู้ก่อการร้ายตามจังหวัดชายแดนส่วนหนึ่ง โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยอีกส่วนหนึ่ง

(๒) มีผู้บริจาคเงินก๊ีบ เงินเหรียญสหรัฐ เงินเหรียญสิงคโปร์ รวมทั้งเหรียญโทรศัพท์ด้วย

(๓) คือไปต่อสู้กับผู้ก่อการร้าย

ก็ได้ทราบข่าวอยู่แล้วว่า ทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็มีผู้ที่คิดร้ายต่อเรา และว่าเมืองลาวถูกบุก ก็เป็นทางที่จะทำให้กระทบกระเทือนต่อบ้านเมืองไทยเราก็ได้เหมือนกัน จึงได้ว่าว่าทุกคนก็ต้องช่วยกันป้องกันประเทศชาติ อย่างนี้ก็ช่วยเจ้าหน้าที่ให้เขามีกำลังใจ ให้เขามีกำลังอาหาร มีข้าวบริโภคนะ แต่ว่าที่จะช่วยได้มากที่สุดก็อย่างที่ เคยบอกอยู่แล้วว่าให้ทุกคนทำหน้าที่ของตนให้ดี ให้ทุกคนพยายามคิดให้ดีให้รอบคอบและให้ปฏิบัติงานของตนให้ดี ในเวลานี้ก็ต้องศึกษาให้เห็นว่าบ้านเมืองมีผู้ที่ศึกษา คือมีหนุ่มนักศึกษาที่มีความคิดเฉียบแหลม มีความคิดที่เด็ดขาด และมีความคิดที่ซื่อตรง ข้อสำคัญที่สุด คือความคิดที่เฉียบแหลม ขอให้กำลังใจกำลังกายปฏิบัติหน้าที่แท้ ๆ ของท่านทุกคน ทั้งนักศึกษา ทั้งอาจารย์ ให้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง ขอขอบใจทุกคน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลการกุศล
ของยุวสมาคมแห่งประเทศไทย^(๒)

วันจันทร์ ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจทางยุวสมาคมและบริษัทไทยโทรทัศน์ ที่ได้จัดงานเพื่อหารายได้ในการสร้างโรงเรียนสำหรับชายแดน ทั้งขอขอบใจสมาคมฮั่วเคี้ยว ที่ได้สมทบเงินมาเพื่อสร้างโรงเรียนชายแดน การสร้างโรงเรียนชายแดนนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งของการช่วยการศึกษาของประเทศ

เราจำเป็นที่จะมีโรงเรียนเพิ่มเติมเป็นอันมาก เพราะว่าเยาวชนของเราเพิ่มจำนวนขึ้นมาทุกปี แต่โครงการโรงเรียนชายเขาและชายแดนนี้เป็นโครงการที่พิเศษออกไปอีก ซึ่งได้ริเริ่มมาหลายปีแล้ว และสมเด็จพระราชชนนีได้เป็นผู้ทรงอุ้มชูไว้และดำเนินการมาตลอด ได้สร้างโรงเรียนหลายแห่งขึ้นตามที่ทุรกันดาร และให้ตำรวจชายแดนเป็นผู้เป็นเจ้าของหน้าที่เป็นครู โรงเรียนดังกล่าวนี้ได้ผลดีมาก เพราะว่าตามหมู่บ้านชายเขาและชายแดนมีคนไม่น้อย แต่มีโรงเรียนน้อยที่สุด หรือนับว่าไม่มีเลย เจ้าหน้าที่ที่จะไป หมายถึงครู ก็หายากที่สุด เพราะว่าเป็นที่ทุรกันดาร จึงต้องตั้งขึ้นมาเป็นโครงการโรงเรียนชายแดน และตำรวจชายแดนได้เป็นผู้ที่ไปเป็นครูตั้งแต่แรก เริ่มต้นก็ได้สอนในที่ที่ไม่เป็นโรงเรียน และพยายามที่จะให้ความรู้แก่เด็กชายเขา เพื่อให้เด็กชายเขานั้นได้ทราบถึงสภาพการณ์ของบ้านเมืองและมีความรู้เพื่อดำรงชีวิตต่อไปได้ ช่วยให้เข้าใจว่าชาวเขาหรือชาวบ้านก็เป็นประชาชนในบ้านเมืองเช่นเดียวกัน ต่อมาก็ต้องสร้างโรงเรียนและต้องสร้างที่พักของครู ซึ่งนอกจากตำรวจชายแดนก็มาจากครูประจำบาลอีกพวกหนึ่ง มีการเป็นอยู่ในที่ลำบากมาก เคยได้ไปเห็นแล้ว ครูเหล่านั้นทราบว่ามีผู้ที่สนับสนุนกิจการนี้ และทราบถึงกิจการนี้ ก็ทำให้มีกำลังใจ

งานที่ท่านได้จัดนั้นนอกจากจะสามารถช่วยสร้างโรงเรียน ก็เป็นการให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานอยู่ด้วยการให้การศึกษาแก่ผู้ที่อยู่ห่างไกลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของเจ้าหน้าที่ของตำรวจชายแดน ซึ่งเป็นผู้รักษาประเทศให้มั่นคงอยู่ตามชายแดน ป้องกันไม่ให้มีการแทรกซึม ไม่ให้มีการบ่อนทำลายในบริเวณที่ทุรกันดารเช่นนี้ ในปัจจุบันนี้ ที่มีอันตรายและกำลังเดือดร้อนยุ่งยากที่สุดก็มีหลายแห่ง โดยเฉพาะจังหวัดทางเหนือก็มีจังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายแพทย์โสภาส ธรรมวานิช ประธานคณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลการกุศลของยุวสมาคมแห่งประเทศไทยและบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด นำคณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลดังกล่าว จำนวน ๒๕ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขัน ฯ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๑๒ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท และเงินที่สมาคมฮั่วเคี้ยวเยียบหวยบริจาคอีก ๕,๐๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลสร้างโรงเรียนชายแดน.

เขตทางตะวันออกเฉียงเหนือก็มีความยุ่งยากเกือบทุกจังหวัด ทางภาคใต้ก็มีที่ชายแดนเขตมาลายู และทาง นครศรีธรรมราช พัทลุง และสุราษฎร์ นับว่าความยุ่งยากเกิดขึ้นเกือบทั่วทุกแห่ง เราจึงต้องช่วยกันทุกคนเพื่อที่จะต่อสู้ เพื่อความมั่นคงของบ้านเมือง การช่วยต่อสู้นี้ ก็ต้องต่อสู้ด้วยกำลังและต่อสู้ด้วยปัญญา การให้ความรู้ก็เท่ากับต่อสู้ทาง ปัญญา และทั้งเป็นการแสดงให้เห็นให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลเห็นว่าทางส่วนกลางได้เอาใจใส่ นอกจากทางราชการแล้ว ประชาชน ทั่วไปก็เอาใจใส่ไม่ทอดทิ้ง อันนี้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด จึงขออนุโมทนาและขอชมเชยทุกคนที่มีความคิดที่ดี ที่จะช่วย บ้านเมืองเพื่อให้ดำรงอยู่ ด้วยการแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศ ความสามัคคี และความเห็นใจเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติในสนาม ผู้ที่อยู่ในที่ทุรกันดารและประสบความลำบากยากเข็ญอย่างยิ่ง ก็ขอให้ทุกคนช่วยกันปฏิบัติการเช่นนี้ ต่อไปอีกเพื่อให้บ้านเมืองมั่นคง ด้วยสามัคคีและด้วยความเห็นใจซึ่งกันและกัน เพื่อการนี้ ก็ขอให้ทุกคนมีกำลังทั้งใจ ทั้งกายที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองและความสุขสบายทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “วันรพี”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และได้นำเงินส่วนหนึ่งมาให้เพื่อที่จะช่วยผู้ที่ปฏิบัติการเพื่อบ้านเมืองและจะต้องได้ประสบเคราะห์ร้าย ซึ่งจะเป็นกำลังใจสำหรับผู้ปฏิบัติการป้องกันบ้านเมืองต่อไป

การที่ทางนิติศาสตร์ได้จัดละครขึ้นในครั้งนั้น^(๓) ก็เป็นสิ่งที่น่าชมเชยอย่างยิ่ง เพราะว่ากฎหมายนี้ต้องให้ประชาชนทราบถึงกลไกและความเป็นมาโดยตลอด ทั้งให้ได้เป็นว่ามีประโยชน์อย่างไร โดยเฉพาะที่ได้แสดง ก็ได้แสดงถึงความเป็นอยู่ในบ้านเมืองปัจจุบัน ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งทุกคนมีความห่วงใยว่ามีปัญหาเกิดขึ้น ที่เรียกว่าปัญหาเยาวชน หมายความว่าเยาวชนขาดความรู้และขาดที่เรียน ก็เกิดทำตัวเป็นอันธพาล ตั้งกันเป็นแก๊ง และได้ทำสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่สมมามากขึ้นทุกที การที่มีปัญหาเยาวชนนี้ไม่ใช่เรื่องของเจ้าหน้าที่ทางรัฐบาลหรือของทางการตำรวจที่จะปราบปรามเท่านั้นเอง เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะพยายามหาทางป้องกันและแก้ไข ตามที่เห็นอยู่และตามที่ตั้งใจ มีปัญหาเยาวชนที่เกิดขึ้นนี้มีเหตุว่า เพราะเยาวชนเห็นว่าการทำมาหากินอย่างสุจริตนั้นมีความลำบากยากเข็ญ ต้องเหน็ดเหนื่อย ต้องมีความรู้ และต้องมีความอดทน การทำมาหากินในทางทุจริต คือในทางตั้งกันเป็นแก๊งโจรง่ายกว่า แล้วก็มั่วอย่างตามข่าวหนังสือพิมพ์ ตามโทรทัศน์และภาพยนตร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการทำมาหากินในทางเป็นผู้ร้ายก็อาจสะดวกเหมือนกัน แล้วก็วิธีการที่ง่าย ๆ แต่ว่าถ้าเยาวชนเหล่านั้นมีความรู้ และทราบถึงอันตราย ทราบว่ามีการค้าคุ่มครองบ้านเมือง มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม และมีการตัดสินในโรงเรียน ที่จะทำให้เข้าใจถึงอันตรายของอาชีพเหล่านั้น ก็จะทำให้เยาวชนมีกำลังใจมากขึ้นที่จะชวนชวนหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความพยายามในทางดีมากขึ้น งานที่ได้จัดขึ้นจึงเป็นงานที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ดร. อุกฤษ มงคลนาวิน อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตแผนกวิชานิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำคณะกรรมการจัดงาน “วันรพี” และนิสิตแผนกวิชานิติศาสตร์ จำนวน ๔๗ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแสดงละครทางโทรทัศน์เรื่อง “สายเสียแล้ว” ณ สถานีไทยโทรทัศน์ ในโอกาสดังกล่าว จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลพระราชทานเป็นทุนการศึกษาแก่บุตรธิดาของผู้เสียชีวิตในการปราบปรามผู้ก่อการร้าย.

(๓) จัดแสดงละครทางโทรทัศน์

อีกอย่างหนึ่งขอตั้งข้อสังเกตว่า ประชาชนเพิ่มขึ้นมากก็หมายความว่าเด็กเกิดขึ้นมาก จะทำให้เกิดภาระแก่บ้านเมืองที่จะหาที่เรียนหาที่สอนเยาวชนเหล่านั้นมากขึ้นทุกที ทางบ้านเมืองเราจะสร้างโรงเรียนและผลิตครูให้มากให้เหมาะกับจำนวนของเยาวชนที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นสิ่งที่ยาก ต้องหาวิธีอื่นที่จะแก้ปัญหา วิธีอื่นก็มีอยู่ที่ว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าและมีคุณวุฒิทางความรู้มากกว่าทุกคนควรที่จะเอาใจใส่ในปัญหานี้ คือแม้ตัวจะไม่ได้เป็นครูหรือเป็นผู้มีอาชีพมีหน้าที่โดยตรงในการให้การศึกษา ก็สมควรที่จะเอาใจใส่ในการให้ความรู้แก่ผู้อื่นผู้ที่เยาว์กว่า หรือผู้ที่เยาว์กว่าในคุณวุฒินักศึกษาซึ่งบางคนก็นับว่ายังเป็นเยาวชนอยู่เพราะอายุยังไม่มากนักก็เกิดมีหน้าที่ขึ้น แต่เพราะว่ามีอายุและมีคุณวุฒิมากกว่าประชาชนจำนวนมาก ก็เกิดเป็นหน้าที่ขึ้นมาที่จะต้องพยายามสอน ที่จะชี้แจงให้ผู้ที่ยาวกว่าในอายุและวุฒิให้ทราบและให้สามารถที่จะประกอบการทำงานอาชีพ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและส่วนตัว โดยไม่เบียดเบียนบ้านเมืองและต่อส่วนรวม ก็ขอให้ทุกคนได้นึกว่าเมื่อเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะเข้ามาเรียนในด้านกฎหมาย ก็มีหน้าที่อันใหญ่ที่จะต้องทำตั้งแต่บัดนี้ มิใช่ว่าสำเร็จการศึกษาไปแล้วจึงจะไปทำ โดยที่อาชีพการงานของท่านต่อไปจะเกี่ยวข้องกับกฎหมายซึ่งในบัดนี้ได้เล่าเรียนมาพอสมควรแล้ว ก็ควรจะได้เริ่มทำประโยชน์ได้ต่อส่วนรวมบ้าง ถ้าทำดังนี้ก็นับว่าแต่ละคนได้ทำประโยชน์ตามฐานะของตัวเองและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างยิ่ง ที่จะได้ป้องกันบ้านเมืองมิให้เกิดความยุ่งยากวุ่นวายที่มีความยุ่งยากวุ่นวายก็มีมากพอแล้ว เราต้องพยายามที่จะระงับไป อย่างที่เอาเงินมาให้สำหรับช่วยผู้ที่ปฏิบัติงานป้องกันบ้านเมืองก็เป็นสิ่งที่ดี แต่ว่าถ้าผู้ที่ป้องกันบ้านเมืองตามชายแดนต้องเสียชีวิต หรือต้องบาดเจ็บทุพพลภาพมีความทุกข์ยากอย่างใหญ่หลวงเหล่านั้นได้ป้องกันประเทศสำเร็จแล้ว แต่ประเทศข้างในมีความเน่าเฟะ ก็จะทำให้การเสียสละเสียเปล่า ไม่มีประโยชน์เลย น่าเสียดายทั้งชีวิตคน ทั้งสิ่งของ ทั้งเงินทอง ทั้งกำลังที่ได้ทุ่มเทไว้ เราทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะรักษาความเรียบร้อยในบ้านเมืองตามกำลังมีอยู่

ขอขอบใจอีกทีที่มีกิจกรรมและได้นำเงินมาช่วยทุกปี กลายเป็นประเพณี ก็ขอให้เป็นอย่างนี้ต่อไป คือทำประโยชน์แก่บ้านเมือง ประโยชน์แก่บ้านเมืองนี้จะสะท้อนเป็นประโยชน์แก่ตนเองอย่างยิ่ง เพราะว่าบ้านเมืองก็จะอยู่ดีทำให้เราอยู่ได้ดี ขอให้การที่มีความคิดที่เหมาะสมเช่นนี้ ทำให้เกิดความสำเร็จทุกประการ ในขั้นนี้ก็ให้มีความสำเร็จในการศึกษาอย่างดีที่สุด และมีความสำเร็จในชีวิต หมายถึงว่ามีความพอใจในงานการ มีความสำเร็จในงานการ เพื่อที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและแก่บ้านเมือง ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จและความสุขสวัสดิ์ทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลโดยเสด็จพระราชกุศล

ระหว่างทีมผู้สื่อข่าวกีฬา กับ ทีมวิศวะ ฯ อวุโส

และทีมราชบุรี กับ ทีมวิศวะ ฯ จุฬา ฯ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๓

ขออนุโมทนาที่ทุกคนที่ได้จัดงานเพื่อหารายได้สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ครั้งนี้ ทั้งขอถือโอกาสขอบใจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ที่ได้ช่วยประชาชนโดยตรง เพื่อที่จะให้ได้รับความสะดวกหลังจากที่ได้ประสบอุทกภัย

อุทกภัยคราวนี้เป็นอุทกภัยครั้งที่น่ากลัวมาก ทำความเสียหายต่อประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ อย่างใหญ่หลวง และทุกคนก็ได้พยายามที่จะช่วย ทางราชการมีหน้าที่ที่จะช่วยเหลือประชาชนโดยตรงอยู่ แต่ก็ต้องมีประชาชนที่อื่นมาช่วยด้วย จึงจะเป็นการช่วยเหลือที่ทันทั่วที่แท้ ๆ มีมูลนิธิและองค์กรต่าง ๆ ไปช่วยเหลือโดยจับพละน การที่เอกชน ประชาชนทั่ว ๆ ไปช่วยเหลือผู้ที่ประสบเคราะห์ร้ายนั้นเป็นอีกอย่างหนึ่งที่ดีมาก เพราะเป็นนิมิตที่ดีงามว่า ในประเทศไทยนี้ถ้าทราบกันว่าประชาชนเพื่อนร่วมชาติได้ประสบความทุกข์ยากที่ไหน ก็มีผู้จะไปช่วยทันที ไม่หลีกเลี่ยงที่ได้เคยไปดูที่แถวราชบุรี ก็มีความเสียหายมากมายและที่ทางราชการก็ไม่ได้นั่งนอนใจ ได้พยายามที่จะช่วยอย่างเร่งด่วนที่สุด ก็นำชมเชยแต่ก็ต้องยอมรับว่ายังต้องมีความเอื้ออารีของคนอื่นด้วย จึงจะทำให้งานนี้สำเร็จได้ดี ความร่วมมือกันทุกฝ่ายทั้งราชการ ทั้งองค์กร มูลนิธิ และทั้งเอกชนต่าง ๆ นี้ ทำให้เราสามารถช่วยให้ประชาชนที่ประสบทุกข์ ได้พ้นจากทุกข์ไปได้โดยรวดเร็ว การที่คณะวิศวกรรมศาสตร์มีความคิดที่จะไปช่วยด้วยกำลังของตนนั้นเป็นความคิดที่ประเสริฐ ฉะนั้น ผู้ที่มีความรู้ในทางสร้างสะพาน ก็ควรที่จะใช้ความรู้นั้นไปปฏิบัติงาน การสร้างสะพานสำเร็จนั้นก็เป็นอย่างดีดี เพราะว่าเป็นการแสดงว่าผู้ที่เรียนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ในการสร้างสรรค์ ก็กระตือรือร้นที่จะใช้วิชาที่ไปปฏิบัติเพื่อประโยชน์ที่แท้จริง นำชมเชยหรือสนับสนุนให้ไปทำ การที่นักศึกษาผู้ที่กำลังศึกษามีความคิดเช่นนี้เอง ก็เป็นนิมิตดีสำหรับเป็นตัวอย่างแก่ผู้ที่อยู่ในฐานะเดียวกัน และจะเป็นทางชี้ทางที่ถูกให้แก่ผู้ที่อยู่ในฐานะเดียวกันด้วย ทั้งจะทำให้เป็นที่เข้าใจว่า ทุกคนมีหน้าที่ที่จะทำเพื่อส่วนรวมตามความสามารถของตน มิฉะนั้นบ้านเมืองก็จะขาดกำลัง เพราะใน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ศาสตราจารย์อรุณ สรเทศน์ คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลโดยเสด็จพระราชกุศล ระหว่างทีมผู้สื่อข่าวกีฬา กับ ทีมวิศวะ ฯ อวุโส และทีมราชบุรี กับ ทีมวิศวะ ฯ จุฬา ฯ จำนวน ๑๔ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินจำนวน ๓๒,๑๑๔ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย จังหวัดราชบุรี.

ปัจจุบันนี้บ้านเมืองกำลังเจริญเติบโตขึ้นมา มีความก้าวหน้า ซึ่งหมายถึงว่าสิ่งที่จะต้องทำมากขึ้น ประชากรก็เพิ่มอยู่เสมอ ทุกคนจึงพยายามที่จะสร้างให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ได้พูดมาในสองสามวันที่แล้วหลายครั้งว่า ผู้ใหญ่จะไม่พอกับเยาวชนในปัจจุบันนี้ จึงต้องให้ทุกคนที่ถือตัวว่าเป็นผู้ใหญ่ปฏิบัติตนเป็นผู้ใหญ่ อย่างแต่ก่อนนี้ถือว่าคนที่อายุมากจึงจะเป็นผู้ใหญ่ แต่ว่าเดี๋ยวนี้ ถ้าเรารับเอาแต่คนอายุมากเป็นผู้ใหญ่ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนเด็กแล้ว จะไม่สมดุล และจะทำให้ผู้ใหญ่เหล่านั้นไม่สามารถที่จะสอนหรือที่จะชักจูงเด็กให้เป็นพลเมืองดีได้ การจะแก้ปัญหานี้ ไม่ใช่เพิ่มจำนวนผู้ใหญ่ เพราะจำนวนผู้ใหญ่เพิ่มขึ้นไม่ได้ ต้องมีจำนวนจำกัดอยู่เท่านั้น จึงต้องเพิ่มโดยลดอายุของผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ลงมา หมายความว่า ผู้ที่มีคุณวุฒิพอสมควรแล้วก็เป็นผู้ใหญ่ คนที่มีความรู้พอ มีคุณวุฒิพอที่จะเป็นผู้ใหญ่ ก็ต้องทำตัวเป็นผู้ใหญ่ เพื่อที่จะให้แก้ปัญหามืองที่กำลังเกิดขึ้นอยู่เดี๋ยวนี้ คือความวุ่นวายของเยาวชนซึ่งไม่มีการควบคุม ถ้าผู้ที่มีคุณวุฒิพอสมควร ยกตัวอย่างเช่นผู้ที่เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยซึ่งนับว่าเป็นผู้ใหญ่ ก็ควรที่จะแสดงตนเป็นผู้ใหญ่ เพื่อที่จะชักจูงเยาวชนให้สามารถรู้จักความรับผิดชอบในบ้านเมืองและในสังคม การที่นิสิตวิศวะได้จัดงานและได้พยายามปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมนั้น ก็นับได้ว่าปฏิบัติตนเป็นผู้ใหญ่ และได้ชักจูงให้ผู้ที่เยาว์กว่าให้ทำตามตัวอย่างที่ดี ก็ขออนุโมทนาอย่างยิ่ง และขอขอบใจทุกคนที่ได้มีส่วนในการที่จะทำให้งานการแข่งขันฟุตบอลเพื่อช่วยเหลือประชาชนเป็นผลสำเร็จดังมาอย่างนี้

ขอให้ทุกคนที่มีส่วนร่วมในงานนี้ประสบแต่ความเจริญ ความสำเร็จทุกประการ ให้มีทั้งกำลังใจทั้งกำลังกายที่จะปฏิบัติงานต่อไป ขอให้ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ประสบแต่ความสำเร็จในทางการศึกษาเพื่อที่จะได้มีวุฒิสถูยงยิ่งขึ้น มีความเป็นใหญ่ยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากขึ้นทุกที ขอให้ทุกคนได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสุข และความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสที่โต๊ะครูและนักเรียนจากภาคใต้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท^(๒)

ณ ศาลาภักดิ์

วันอังคาร ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้พบกับครูและนักเรียนจากภาคใต้อีกวาระหนึ่งในวันนี้ ขอแสดงความยินดีกับครูและ
เจ้าของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลทุกคน

การที่ท่านทั้งหลายร่วมมือกับทางราชการ แปรสภาพปอเนาะเป็นโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นอีก และปรับปรุงงาน
โรงเรียนทุกด้านให้ก้าวหน้ามั่นคงขึ้นอีกได้นี้ แสดงว่าท่านมีความตั้งใจและบริสุทธิ์ใจ ที่จะทำงานเพื่ออนาคตของ
เยาวชน การปฏิบัติงานของท่านทั้งนี้ จะทำให้เยาวชนได้มีความรู้ มีโอกาส ที่จะพัฒนาตนเองให้มีฐานะดี สามารถ
ดำรงวงศ์ตระกูลและสามารถสร้างความเจริญความสมบูรณ์พูนสุขให้แก่ท้องถิ่นและแก่ประเทศชาติต่อไปท่านควรจักได้
ภูมิใจ และมีกำลังใจที่จะบำเพ็ญกรณียกิจของท่าน

ในโอกาสที่เข้ามาประชุมสัมมนากันในพระนครนี้ ขอให้ท่านตั้งใจศึกษาสังเกตสิ่งที่เป็นประโยชน์ทุก ๆ อย่างให้
มาก เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงใช้ในการทำงาน ขอให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นและซักถามทำความเข้าใจ ในเรื่องที่ข้องใจ
สงสัย ให้กระจ่างแจ้ง เพราะความรู้ความเข้าใจที่กระจ่างและถูกต้องนั้น เป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้การงานเจริญ
ก้าวหน้า และทำให้บังเกิดความเข้าใจอันดี ในระหว่างกันและกัน

ขอให้การประชุมของท่านดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ทุกประการตามความประสงค์
ขออวยพรให้ครู นักเรียน และเจ้าหน้าที่ทุกคนมีพลานามัยสมบูรณ์ สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความมั่นคงแก่ตนเอง
และส่วนรวมได้สมความตั้งใจโดยทั่วไป.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสนั่น สุมิตร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นำคณะครูโรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม จำนวน ๖๙ คน
และนักเรียนจากภาคใต้ จำนวน ๖๕ คน เข้าเฝ้า ฯ และในโอกาสนี้ ได้พระราชทานเงินรางวัลโรงเรียนราษฎร์ที่ได้พยายามจัดการสอน
การเรียนได้เจริญก้าวหน้า ยิ่งขึ้นกว่าเดิมเป็นที่ยอวยประโยชน์ในการเล่าเรียนของเยาวชนเพิ่มมากขึ้น จำนวน ๑๙ โรงเรียน

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดรายการโดยเสด็จพระราชกุศล
ทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๗ และชมรมนักเขียน ๕ พฤษภา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่ชมรมนักเขียนได้จัดรายการโทรทัศน์ขึ้นในวันที่ ๕ ธันวาคม เพื่อหารายได้สำหรับช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและอื่น ๆ การที่ท่านทั้งหลายได้ช่วยหารายได้ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากก็เป็นสิ่งที่น่าชมเชย เงินที่ได้รับนี้ก็ไปใช้ประโยชน์ในด้านการกุศลเหมือนคราวก่อน ซึ่งได้ใช้ในการช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากในขณะนั้นแล้ว

การจัดรายการนี้ ทางโทรทัศน์ ก็เป็นที่น่าสนใจสำหรับประชาชนที่ได้เห็นอย่างยิ่ง นักเขียนต่าง ๆ เป็นผู้ที่เขาสนใจ จึงเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งที่ได้จากรายการนี้ และถ้าบอกว่่านักเขียนทั้งหลายใคร่ที่จะอุทิศตัวเพื่อช่วยเหลือบ้านเมืองในการเขียนบทความ หรือเรื่องหรืออะไรที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็ขอฝากข้อคิดไปอย่างหนึ่งว่าการเขียนเรื่องใด ๆ จะเป็นแนวใดก็ตาม จะเป็นคุณเป็นประโยชน์ได้และจะเป็นโทษได้ทั้งนั้น แล้วแต่วิธีการที่เขียนที่ได้ประพันธ์ที่ได้เรียบเรียง การเป็นคุณหรือโทษนั้นก็ไม่ได้หลายทาง ถ้าเรามีความคิดที่ดีที่ชอบธรรมอยู่ แล้วก็เขียนลงไปด้วยความสามารถ ก็เป็นคุณได้ แต่แม้จะมีความคิดที่ดี ถ้าเรียบเรียงในทางที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้คิดรอบคอบ ก็อาจเป็นโทษแก่บ้านเมืองก็ได้ ยิ่งถ้ามีความคิดที่เป็นโทษต่อส่วนรวมและเขียนในทางที่ดีก็ไม่เป็นโทษมหันต์ คือการเขียนนั้น ก็อย่างที่เขาว่ากันว่าปากกาเป็นอาวุธที่ร้ายแรงกว่าปืน ก็เป็นความจริง แต่ว่าโดยที่ท่านทั้งหลายมีปณิธานอันแน่วแน่ ที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรืองมีความเรียบร้อยในสังคม ก็เชื่อได้ว่าท่านมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะสร้างสรรค์ เพื่อให้สังคมและบ้านเมืองมั่นคง ไม่มีการแตกแยก มีความก้าวหน้าทั้งในวิชาการทั้งในความเป็นอยู่ส่วนที่ท่านจะเขียนให้ ความคิดนั้นเป็นความคิดสร้างสรรค์ เป็นความคิดที่ดี ที่ออกมาเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองนั้น ก็เชื่อเหมือนกันว่าสามารถจะทำได้ เพราะว่่าท่านทั้งหลายก็ล้วนเป็นผู้ที่มีฝีมือ ฝีปาก และมีปากกาที่แหลมคม จึงเข้าใจว่าที่ได้กล่าวเมื่อกี้ว่าปรารถนาที่จะช่วยเหลือบ้านเมือง เพื่อให้บ้านเมืองคงอยู่ มีความมั่นคงปลอดภัย ก็จะได้ผลดีแน่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตรี ไชยันต์ ฤกษ์พัฒน์ ประธานกรรมการจัดรายการโดยเสด็จพระราชกุศลทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ นำคณะกรรมการจัดรายการฯ และชมรมนักเขียน ๕ พฤษภา จำนวน ๔๑ คน เข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดรายการโดยเสด็จพระราชกุศลทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๒ จำนวน ๑๕๐,๑๗๕.๒๕ บาท กับเครื่องอุปโภคอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งทางคณะกรรมการได้น้อมเกล้าฯ ถวายโดยผ่านทางสำนักพระราชเลขานุการก่อนหน้านั้นแล้ว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

การที่ได้ทำรายการวิทยุนั้นก็เป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่ง ซึ่งได้ทำให้เกิดประโยชน์ในทางปัจจัยในทางเงินทอง ที่จะไปช่วยผู้ที่ประสบความทุกข์และจะไปช่วยพัฒนา คือช่วยพัฒนาเพื่อให้ผู้ที่ไม่มีที่อยู่ที่พักพิงอาศัยให้มีที่อยู่ และมีความเป็นอยู่ก้าวหน้าขึ้น รวมความแล้วว่าจะเอาไปใช้ในทางที่จะสร้างให้บ้านเมืองมั่นคง ท่านจะช่วยได้มากกว่านี้ ยิ่งกว่าปัจจัยที่เป็นทรัพย์สินที่เป็นเงิน ด้วยความตั้งใจดี ด้วยความตั้งใจที่จะเขียนบทความเพื่อสร้างสรรค์และให้ประชาชนทั่วไปได้อ่าน และเกิดศรัทธาในความสามัคคี เกิดศรัทธาในความพัฒนาในความก้าวหน้าและเกิดศรัทธาในความดีทั่ว ๆ ไป สิ่งที่ท่านคิดทำในทางที่ถูกต้องคือความดี ถ้าท่านสามารถที่จะเขียนให้ประชาชนเข้าใจและศรัทธาในความดี ซึ่งหมายถึงความประพฤติดีความก้าวหน้าในวิชาการได้แล้ว ท่านก็จะได้ทำหน้าที่ของท่านโดยสมบูรณ์ ขอให้ทุกคนได้ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานที่ได้ตั้งปณิธานไว้ในตนเองด้วยตนเอง ที่จะรับใช้ชาติบ้านเมืองให้เป็นผลดีต่อไป การที่ทุกคนตั้งปณิธานตั้งนั้น ก็ไม่ใช่จะช่วยบ้านเมืองและสังคมเท่านั้น เป็นการช่วยท่านเองด้วย เพราะว่าท่านเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และท่านเป็นส่วนหนึ่งของบ้านเมือง ซึ่งเราต้องสร้างและรักษาไว้

ขอทุกท่านจงมีพลังจิตพลังใจและพลังกาย ปฏิบัติตามจุดประสงค์อันสูงส่งนั้น ๆ ให้สำเร็จทุกประการ และให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยม
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๓

เมื่อ ๓๖๔ วันที่แล้วมา ได้พบกับผู้ที่อยู่ในสังกัดวิทยาลัยการศึกษา อาจารย์ และผู้ที่สนใจในกิจการศึกษา อยากทราบว่าผู้ใดบ้างที่ปีที่แล้วได้อยู่ในที่นี้ ให้ผู้ที่เคยอยู่ในที่นี้เมื่อ ๓๖๔ วันก่อนหนึ่งลงก่อน คนไหนที่ยังเป็นน้องใหม่ ยังไม่หนึ่ง.... เป็นอันเห็นได้ว่าปีนี้มีน้องใหม่มากมาย แล้วก็ผู้ที่เคยมาปีที่แล้วไม่ได้มาในปีนี้อย่างเหมือนกันเช่น ช่องโหว่ที่เห็นในวงดนตรีนี้ก็เห็นได้ บัดนี้ให้พวกที่เป็นน้องใหม่ในที่ประชุมนี้หนึ่งลงได้

เมื่อปีที่แล้วทราบว่ามีจำนวนมาก แต่ปีนี้รู้สึกว่าจะมีจำนวนมากขึ้นอีก เป็นเพราะเหตุว่ามีวิทยาลัยการศึกษาเปิดขึ้นใหม่เพิ่มขึ้นอีกสองแห่ง อาจมีโฆษณาที่ดีขึ้น คือทราบกันทั่วถึง แต่มีอย่างหนึ่งที่แปลกประหลาดคือการโฆษณาจะดีขึ้นหรือไม่ดีขึ้นก็ตาม รู้สึกว่ามีเหตุการณ์ที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าไม่ดีขึ้น เพราะท่านรัฐมนตรีไม่อยู่ ปีที่แล้วรัฐมนตรีมาต้อนรับ ก็ได้ชมท่านว่าท่านเป็นคนที่ดี ที่พิเศษ แล้วโฆษกผู้ที่มาได้กันเมื่อปีที่แล้วและปีนี้ก็มาเหมือนกัน ไปพูดบอกว่า รับสั่งว่าท่านรัฐมนตรีเป็นผู้วิเศษ ในปีนี้แสดงให้เห็นแน่ชัดว่าท่านไม่ใช่ผู้วิเศษ ถ้าท่านเป็นผู้วิเศษแล้ว ท่านต้องมีญาณวิเศษที่จะทราบว่าวันนี้จะมีการประชุมวิสามัญประจำปี ก็ท่านไม่ทราบ ท่านจึงต้องไปประชุมของท่านทางอีสาน และท่านจะกลับมาในวันที่ ๑๗ ซึ่งพันเวลาประชุมวิสามัญในครั้งนี้ การที่บอกว่าปีที่แล้วมีการทะเลาะเบาะแว้งนิดหน่อยกับโฆษกเรื่องคำพูดนั้นเพราะพูดว่าท่านเป็นคนพิเศษกลับไปบอกว่าท่านเป็นผู้วิเศษ เป็นการบิดเบือนอย่างแน่ชัด อันนั้นนะฝากไว้ก่อน (เสียงฮา...ปรบมือ) ที่พูดว่าฝากไว้ก่อนนี้ มีวิทยุอะไรในหัวมาบอกว่ามีคนมากกระซิบ ไม่ใช่ตัวเองมีคนมาบอกว่าเสียงดังขึ้นในสมองว่าฝากเอาไว้ก่อน คงมาจากข้างหลังนี้ แต่ว่าที่พูดอย่างนี้ขอย้ำอีกทีว่า คำพูดของคนนี้พูดออกไปแล้วมันบินไป อาจไปถูกตัดแปลงก็เป็นได้ การตัดแปลงในคำพูดเมื่อปีที่แล้วได้บรรยายเป็นเวลา ๑ ชั่วโมงกว่าว่าบิดเบือนไปอย่างไร โดยเฉพาะทางหนังสือพิมพ์ก็ได้บอกแล้วว่า ความผิดอาจไม่ได้อยู่ที่คนหนึ่งคนใด แต่อยู่ตั้งแต่พูด คือตั้งแต่คำพูดออกมาจากปากของผู้พูด ผ่านเข้าไปในอากาศ ผ่านเครื่องไฟฟ้า จนกระทั่งออกมาโผล่อีกข้าง ออกมาทางลำโพง และผ่านอากาศอีกทีเข้าไปในหูของคนที่ยัง นั่นนะ จากปากผู้พูดถึงหูผู้ฟัง ได้ผ่านอะไรหลายอย่างแล้วขนาดนั้น ก็อาจมีการบิดเบือนได้บ้าง ดังเช่น ในขณะนี้พูดแล้ว เสียงพูดนั้นนะไม่มีเสียงวี๊ด ๆ แต่ว่าทำไม

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร เป็นการส่วนพระองค์ ตามคำอัญเชิญของอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา.

เวลาเราได้ยินจากเครื่องขยายเสียงจึงมีเสียงวี๊ด ๆ ที่ไม่ได้พูดออกมา ก็มีกรบิดเบือนอยู่แล้ว ในความหมาย ก็มีกรบิดเบือนได้เหมือนกัน เมื่อเราพูดเสียงก็ต้องเข้าหูผู้ฟังเขา แล้วก็เข้าสมอง เมื่อเป็นนักหนังสือพิมพ์ก็จะจดต่อ เมื่อจดลงไป จดทันบ้าง ไม่ทันบ้าง หูดับบ้าง ก็เลยทำให้การเขียนรายงานนั้นอาจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ อาจตกคำหนึ่งและอาจเป็นคำสำคัญไปได้บ้างเหมือนกัน ต่อจากนั้นเมื่อกลับไปบ้านหรือกลับไปสำนักงาน ไปเขียนหรือเรียบเรียงข่าว ก็ต้องเขียนให้เข้าเรื่องเข้าราว แล้วก็ต้องไม่ให้ยาวเกินหน้าหนังสือพิมพ์ เพราะกระดาษมันแพง ถ้าเกินหน้าหนังสือพิมพ์ อาจต้องทำฉบับพิเศษ หรือต้องลงหลายฉบับดังที่บางฉบับเขาทำ ซึ่งลำบากแก่การเขียน ก็ต้องตัดทอนบ้าง อาจไปตัดทอนตรงคำที่สำคัญ หรือแม้จะไม่สำคัญก็ตาม ก็ทำให้ความหมายนั้นเปลี่ยนแปลงไปก็ได้ ต่อปีก็อาจมีเหตุอีกมากมายทุกอย่างเกิดขึ้นได้ทั้งนั้น การบิดเบือนอาจไม่ใช่ด้วยความตั้งใจก็ได้ หรือด้วยความตั้งใจก็เป็นไปได้ จึงได้ขอออกตัวตั้งแต่แรกว่า ที่พูดนี้ขอให้เข้าใจด้วยความเมตตา มิฉะนั้นเดี๋ยวเกิดเรื่องอีก จะเข้าใจผิดทะเลาะกันอีกและจะไม่เป็นมงคล

ในกำหนดการปีที่แล้ว เมื่อเสร็จรายการแล้วก็มีกรร้องเพลง ร้องเพลงราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น ในกำหนดการปีนี้บอกว่าร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีแล้วร้องเพลงราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น ไม่ยกได้ยิน อาจเป็นเพราะว่ามีกรเปลี่ยนแปลงโปรแกรมอย่างหนึ่ง เพราะว่าปีที่แล้วพอลุกขึ้นจะกลับบ้าน ก็ร้องราชาเป็นสง่าแห่งแคว้น แล้วไม่ยอมจบเลยทำให้กำหนดการซึ่งก็ไม่มีกำหนดได้ล่าช้าตามไป นี่ เวลาเขามีไว้ เวลา ๑๖.๓๐ มาถึง แล้วที่หลังก็ ชืด ๆ ๆ ๆ ๆ หมายความว่าแล้วแต่จะโปรด (ปรบมือ) ก็หมายความว่า ปีนี้ละ กำหนดการและรายการก็เหมือนปีที่แล้ว ไม่ทราบว่าจะเริ่มรายการเมื่อไร ไม่ทราบว่าจะจบรายการเมื่อไร ไม่ทราบว่าจะมีการโต้วาที่กันเมื่อไร และไม่ทราบว่าจะได้เรื่องหรือไม่ ภาวนานี้ก็ตั้งใจจะมาวิเศษนาเรื่อง “ความดัง” คือว่าไปมาหลายแห่งแล้ว แล้วเมื่อวันเสาร์ที่แล้วก็พูดถึงความดังในทางที่อยากดังหรือไม่อยากดัง รู้สึกว่ามีความเข้าใจผิดไปบ้าง อยากดังนี่นะมีความสำคัญ เพราะว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องปัญหาของเยาวชนมีใช้น้อย ปัญหาเยาวชนนั้นก็มีหลายคนบอกว่ามาจากคนอยากดัง จึงทำอะไรที่แผลง ๆ แปลก ๆ แต่ว่าลงท้ายที่ได้พูดเอาไว้ บางคนก็เข้าใจว่ามาจากนักศึกษา นิสิตในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเมืองไทยอยากดังหาไม่ได้ เรื่องอยากดังนั้น ทุกคนก็อยากดัง อยากมีชื่อเสียง อยากทำอะไรที่ทำให้คนรับนับถือ จึงได้ทำอะไรที่เด่น แต่ไม่ทราบว่าจะดีหรือไม่ดี ที่พูดที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันเสาร์ที่แล้วบอกว่าถ้าอยากดังขอให้พิจารณาก่อนว่าจะดังอย่างไร และเมื่อพิจารณารอบคอบแล้วว่าทำอะไรทำลงไปแล้วจะดัง ดังนั้นก็จะเป็นเสียงไพเราะ ที่พูดอย่างนี้ก็เป็นการสรุปความหมายของความอยากดัง แต่ว่ามีบางคนไม่เข้าใจ เลยเข้าใจไปว่าคนโน้นอยากดัง คนนี้อยากดัง ที่พูดเป็นการพูดบอกว่า อยากดังนี้มีอยากดังในทางที่ถูกและในทางที่ไม่ถูก ในที่นี้จะไม่ขยายความแต่ว่าถ้าโฆษกสงสัย ให้ท่านโฆษก

มาถาม หรือมีการโต้กันบ้างก็ได้ เราจะได้ทราบว่าเข้าใจหรือไม่เข้าใจ ที่นี้ถึงตอนที่ จะบอกว่า ขอฝากเอาไว้ก่อนเรื่อง
อยากดัง ถ้าโฆษกสนใจ ก็ขอให้มีเวลาระหว่างเสียงดนตรีที่จะมาอภิปรายเรื่องอยากดังบ้าง

มีเรื่องอื่นเหมือนกัน เกี่ยวข้องกับความเข้าใจ และเกี่ยวข้องกับปัญหาเยาวชนหรือปัญหาสังคมในปัจจุบัน ใน
ปัจจุบันนี้ก็บอกได้ว่ามีปัญหาเยาวชน คือว่ามีผู้ที่ยาวซึ่งทำความวุ่นวายให้แก่สังคม ทำไมเป็นเช่นนั้น และจะแก้อย่างไร
เรื่องวิธีการที่จะทำให้สังคมมีความเรียบร้อย ไม่มีอันธพาล จะต้องนึกถึง ความเห็นหรือวิธีการที่เราทำกันในไทย
แตกต่างกับที่เราเห็นเขาทำในต่างประเทศ หลักการก็มีความแตกต่างอยู่มาก แต่ผู้ที่ไปศึกษาต่างประเทศก็ไปเอาหลัก
การของต่างประเทศมาใช้ ซึ่งบางทีก็ไม่ถูก อย่างเช่นทุกคนที่อยู่ในที่นี้ก็เกี่ยวข้องกับการศึกษา ก็คงเข้าใจดีว่าการที่จะ
สอนเด็กในโรงเรียนให้มีความประพฤติดี ให้มีความรู้ดีนั้น “ต้องสอน” ไม่ใช่ให้เด็กสอน คือถ้าให้เด็กสอน ก็ไม่เป็นการ
ทำประโยชน์แก่เด็ก แก่เยาวชนของชาติ หรือจะว่าได้ว่าแก่ชาติบ้านเมืองโดยตรง ถ้าเข้าไปสอนในโรงเรียนหรือสถาบัน
การศึกษาใด ๆ และให้เด็กมาสอนเรา ก็รู้สึกว่ามีจุดประสงค์ของการตั้งวิทยาลัยการศึกษา ป่วยการที่ให้เราทั้งหลาย
มาเสียเวลาเรียนเป็นเวลานานปี และเสียเวลาทางราชการที่จะมาสร้างหอประชุมใหญ่โตอย่างนี้ แต่ในต่างประเทศเขา
ว่าเด็กต้องออกความเห็น เด็กต้องแสดงตัวเป็นตัวของตัวเองมาก โดยที่เด็กเองก็ไม่ทราบว่าตัวของตัวเองเป็นอย่างไร
ที่นี้แบบเก่าของเราคืออาจารย์สอนเด็ก อาจารย์หรือครูสอนเด็กให้มีความรู้เด็กก็รับ น้อมรับความรู้ด้วยความเคารพ
นี้ต่างประเทศเขาบอกว่าการทำเช่นนี้เป็นกรวดหัวกัน เป็นการไม่ถูกต้อง และเด็ก หมายถึงเป็นเด็กที่หัวอ่อนจะเป็น
เด็กที่ไม่ฉลาด ตามความคิดแบบเก่า เด็กฉลาดก็คือเด็กที่น้อมรับความรู้จากผู้ใหญ่ ก็มีความแตกต่างไม่ใช่น้อยในหลัก
การและในความเห็นเรื่องจะอย่างไรสำหรับให้สังคมมีความเป็นปึกแผ่นและมีความปลอดภัยไม่มีอันธพาล อันนี้ก็
อีกข้อหนึ่งที่จะขอฝากเอาไว้กับโฆษกต่อไป เพราะว่าไม่อยากจะมาพูดมากโดยที่ไม่อาจพูดให้ครบถ้วน และเมื่อ
พูดไม่ครบถ้วนแล้วก็อาจเข้าใจกันไม่ถูกต้อง และจะไม่ใช่ประโยชน์ต่อสังคม จะเกิดการทะเลาะวิวาทต่อไป จึงขอ
ตั้งข้ออภิปรายกับโฆษกไว้สองข้อ ข้อเรื่องอยากดังหนึ่ง แล้วก็ข้อเรื่องว่าวิธีการที่จะสั่งสอนหรือให้ความรู้แก่เยาวชนผู้
เยาว์กว่าในทั้งอายุทั้งความรู้ หัวข้อที่สองนี้ ก็รู้สึกที่ใหญ่โตมาก และเป็นหัวข้อที่อาจเป็นที่น่าสนใจ

วันนี้ตามรายการก็บอกว่ามีการให้พร ก็เช่นเดียวกับปีที่แล้ว การให้พรเอาไว้ที่หลังถ้าถือว่าเป็นของดี และถ้า
ถือว่าเป็นของที่ดีก็เอาที่หลังก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าถือว่าไม่ใช่เป็นของดี ก็ไม่เป็นไร เอาไว้ที่หลังก็ได้ มีพูดเป็นปริศนาด้วย
แต่ว่าในวันนั้นก็ขอพูดแค่นี้ซึ่งดูจะแพ้ปีที่แล้ว ปีที่แล้วดูนาฬิกาอยู่ตลอดเวลา คอยดูว่าถึงชั่วโมงหรือยังจะได้หยุด แล้วก็

ลงท้ายก็พูดเกินชั่วโมงไปอีกเป็นกอง วันนี้พูดเพียง ๒๐ นาที จะไม่ถึง ๒๐ นาทีด้วยซ้ำก็รู้สึกง่วงแล้ว เพราะว่าทางวงดนตรีนี้แม้จะเป็นวงที่ไม่ครบก็อยากที่จะแสดง วงดนตรีนี้จะไม่ครบ จำนวนก็ไม่ครบ แล้วก็แต่ละคนก็ไม่ครบ ไม่อยากพูดว่าเขาทรอก แต่ได้รับฉันทานุมัติจากนักดนตรีทุกคนในวงดนตรีนี้แล้วที่จะมาแจ้งให้ทราบ แล้วก็ขอให้ทราบว่า คราวนี้ที่มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา วงดนตรีนี้ครบกว่าที่อื่นนิดหน่อย ครบกว่าที่ไปมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันเสาร์ที่แล้ว เพราะว่ามีคนทีกลับมาจากเมืองสุขุ กลับมาโดยความปลอดภัย ก็ยินดี เพราะเป็นห่วงอยู่เหมือนกันว่าไปเมืองสุขุแล้วเดี๋ยวก็จะข้ามไปทางโน้นไปฮานอยหรือไปไหนแล้วจะกลับเข้ามาจะมาเป็นผู้ก่อการร้ายในวงดนตรี (เสียงฮา) แต่ว่าขอบอกกับทุกท่าน ทุกคนในนี้ว่า แม้จะมีผู้ก่อการร้ายเข้ามาในวงดนตรีนี้ วงดนตรีนี้ไม่มีทางล้ม เพราะว่าวงดนตรีนี้มีความเป็นปึกแผ่นมาก มีสามัคคีอย่างแน่นแฟ้น และไม่มีทางที่ใครจะทำให้วงดนตรีนี้ล้มได้ เพราะว่าขอเพลงอะไรก็ตามเล่นได้ทั้งนั้น (ปรบมือ) ไม่ใช่แต่ว่าเล่นได้ทั้งนั้น เล่นได้แล้วจะทำให้คนฟังล้มก็ได้ ปีนี้ก็มีของดี ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ เก๋ ๆ ก็คอยดูก็แล้วกัน

(ต่อจากนั้น เป็นการบรรเลงดนตรี เสร็จการบรรเลงแล้ว โฆษก^(๑) กราบบังคมทูลขอพระราชทานพรว่า)

โฆษก

“รายการนี้เป็นรายการสุดท้ายที่พวกเราขอพระราชทานพรจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งพระนางผู้สืบทอดพระราชทานพรพระอินทร์ก็บอกเจาะจงลงไปเลยว่าขอพระราชทานทศพร ๑๐ ประการ แล้วก็เจาะจงลงไปว่าประการนั้นว่าอย่างนั้นประการนี้ว่าอย่างนี้ แต่ว่าตัวโฆษกหญิงนี้ ไม่ทราบว่าจะใช้กำลังภายในหรือวิปัสณาหรือญาณอะไรไม่ทราบ ทราบว่าไม่โปรดอย่างนั้น เพราะฉะนั้นก็จะกราบบังคมทูลเชิญเสด็จ ฯ พระราชทานพรแล้ว แต่ที่จะทรงพระกรุณาโปรด ที่เห็นว่าเหมาะสมกับบรรดาผู้ที่มาเฝ้า ฯ อยู่ ณ ที่นี้”

(มีพระราชดำรัสตอบว่า)

ก่อนอื่นก็ต้องบอกว่าชกแล้ว ชกแล้วโฆษกหญิงนี้ เดี่ยวนี้ดูมองเข้าไปถึงใจแล้ว แต่ความจริงที่บอกว่าไม่ขอให้ขออย่างนั้นอย่างนี้ก็แปลว่า อะไรที่อยากได้ ไม่ใช่เพียงแต่จะขอถึงจะได้ เราต้องพยายามทำ พยายามทำงาน หรือ

(๑) โฆษกคือ คุณหญิงอุบล ทูระนันท์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน

พยายามศึกษาถ้าอยากได้ อย่างทุกคนนี้ส่วนมากก็เป็นนิสิตเป็นนักศึกษาที่กำลังเรียนและจะสอบไล่ปลายปีก็มี สอบไล่กลางปีก็มี ก็ต้องการให้สอบไล่ได้และให้ได้ดี ถ้าขอพรเช่นนั้นก็จะบอกอย่างที่เคยบอกทุกปีว่า ถ้าใครเรียนดี ศึกษาดี พยายามดีแล้ว ก็ไม่น่ากลัวอะไร ไม่ต้องขอพรก็ได้ อันนี้อาจเป็นเพราะโฆษกหญิงนี้ได้ยินว่าพูดเช่นนี้ จึงบอกว่าไม่ขอพรให้ขอพระเจ้าจง ก็เป็นความจริงอยู่ส่วนหนึ่งที่ทำให้พระแก่ผู้ที่กำลังศึกษา ก็ขอให้ได้ศึกษามีผลสำเร็จให้ดี สำหรับผู้ที่ไม่ใช่ นักศึกษา ผู้ที่ประกอบกิจการอื่น ๆ ก็ต้องให้พรให้กิจการที่เป็นสิ่งที่ชอบธรรม เป็นสิ่งที่เหมาะสม ไม่เบียดเบียนต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวมเหล่านั้นเป็นผลสำเร็จ นี่ก็เป็นพรสำหรับผู้ที่เป็นทั้งนักศึกษาด้วย ก็ขอให้มีความสำเร็จในสิ่งที่ควรจะทำ และควรจะปรารถนา คือความสำเร็จในการศึกษาสำหรับผู้อื่นก็กิจการใด ๆ ที่ทำให้มีผลดี แต่ว่าขออย่าให้ล้มว่า พรนั้นจะมีอานุภาพได้ต่อเมื่อปฏิบัติตามที่ควรที่ขอ เพราะว่าถ้าบอกว่ามาขอพรให้ปล้นทรัพย์เขาได้ ก็คงปล้นทรัพย์ไม่สำเร็จ เพราะว่าไม่ใช่สิ่งที่ถูกต้อง ทั้งหมดนี้ก็เหมือนกับเรื่องอยากดังเหมือนกัน ถ้าอยากดังแล้วก็พิจารณาให้เรียบร้อยรอบคอบแล้ว ก็จะดังไพบระะ มีส่วนหนึ่งที่เป็นพรได้แท้ ๆ ก็คือ ในการสอบไล่ก็ตาม หรือในกิจการงานต่าง ๆ ก็ยังมีโชคบ้าง ก็ขอให้โชคดีในทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำ ที่เป็นสิ่งที่เหมาะสม เป็นสิ่งที่เป็นการสร้างสรรค์และเป็นสิ่งที่เป็นโยบายของตนเองและต่อบ้านเมืองเป็นส่วนรวม บ้านเมืองเป็นส่วนรวมนี้เราก็ต้องอาศัยทั้งนั้น จึงเป็นการให้ทุกคนมีความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ

พรนี้ก็เป็นรายการสุดท้าย ถ้าถือว่าเป็นรายการ ตอนนี้ก็ขออนุญาตปิดรายการคือว่าเมื่อเป็นการมาด้วยคำเชิญของวิทยาลัยการศึกษาทั้งหลาย ก็ต้องขออนุญาตปิดรายการ.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่ข้าราชการที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย เครื่องอิสริยาภรณ์นี้เป็นเครื่องหมายหรือเกียรติที่ได้รับเพราะได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจและด้วยความรับผิดชอบเป็นเครื่องหมายที่จะมีคุณค่ามากแก่ผู้ที่ได้ปฏิบัติมาด้วยความเข้มแข็งและด้วยความอดทน ทุกคนก็ต้องปฏิบัติงานอยู่ต่อไปอีกไม่น้อยเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและเพื่อประโยชน์ของส่วนตัว ในที่ประชุมนี้ก็มีผู้ทำงานในสาขาต่าง ๆ ซึ่งล้วนแต่ต้องร่วมมือกันเพื่อให้งานของราชการของบ้านเมืองก้าวหน้า และเป็นผลดีต่อบ้านเมือง เพื่อความมั่นคง และเพื่อความก้าวหน้าของบ้านเมือง จึงขอให้ทุกท่านได้พยายามปฏิบัติงาน ปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดี เพื่อให้งานทั้งมวลทั้งใหญ่ทั้งเล็กก้าวหน้าดีและเป็นผลสำเร็จ การร่วมมือกันเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับให้งานนี้ดำเนินไปด้วยดี ขอให้ทุกท่านได้นำวิชาการประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีมาใช้ และแนะนำให้ผู้ที่จะเป็นอนุชนรุ่นหลังได้สามารถที่จะรักษาความเป็นปึกแผ่นของบ้านเมือง ขอทุก ๆ ท่านจงมีความอดทน ความกระตือรือร้นในงาน มีกายและใจสมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ครบถ้วน ขอให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรือง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาวชิรมงกุฏ ๒ ราย ประถมาภรณ์ช้างเผือก ๔๓ ราย และประถมาภรณ์มงกุฎไทย ๕๓ ราย แก่ข้าราชการที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ปี พ.ศ. ๒๕๖๒.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์

แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก

ณ สโมสรทหารบก

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมด้วยกับทุกท่านที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

เป็นที่น่ายินดี ที่ทางราชการจัดให้นายทหารและผู้บังคับบัญชาชั้นผู้ใหญ่ในราชการได้เข้ารับการศึกษอบรมวิชาการชั้นสูงในวิทยาลัยการทัพบก เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมแก่หน้าที่ ที่จะต้องเผชิญกับสถานการณ์ระดับชั้นของประเทศ ซึ่งกำลังมีอยู่ขณะนี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่า การอบรมที่กล่าวแล้ว โดยเฉพาะการที่ได้ศึกษาในภูมิประเทศแท้จริงด้วยนั้น ย่อมทำให้ท่านทั้งหลายได้เห็นได้เข้าใจสถานการณ์ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ อันเป็นข้อเท็จจริงอย่างแจ่มชัด และทราบว่าจะต้องแก้ไขอย่างไร ทั้งในด้านการทหารและในด้านการพัฒนาการ จึงขอให้ทุกคนช่วยกันแก้ไขให้ตรงจุดหมาย และขอฝากข้อคิดไว้ว่าสติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความร่วมมือปฏิบัติการโดยประสานสอดคล้องกันทุก ๆ ฝ่าย จะทำให้ปัญหาต่าง ๆ คลี่คลายไปได้ และจะช่วยให้บ้านเมืองของเราดำเนินรุดหน้าต่อไปด้วยความปลอดภัยและมั่นคง

ขออวยพรให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษา ประสบความสำเร็จและความเจริญในหน้าที่ราชการ สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ ได้ทุกประการสมตามความปรารถนา และขอให้ผู้มาร่วมพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่า

วิทยาลัยวิชาการศึกษา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันเสาร์ ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยการศึกษาที่ได้บริจาคเงินมาช่วยบำรุงการศึกษา การที่ศิษย์เก่าได้มาร่วมกันเป็นสมาคมนี้ ก็รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะว่าผู้ที่มิอาจชีพในทางการศึกษาต้องช่วยกันให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยได้สามารถปฏิบัติงานของตนด้วยความเรียบร้อย และให้มีกำลังใจ ผู้ที่เป็นรุ่นพี่ก็จะสามารถแนะนำผู้ที่เพิ่งสำเร็จ

การที่ได้ตั้งใจที่จะได้ทำดำเนินชีวิตในด้านการศึกษา แต่ละคนย่อมตระหนักว่าการศึกษามีความสำคัญอย่างไรสำหรับประเทศชาติ เพราะว่าหมู่มนุษย์ที่มีชีวิตมาจนตราบทุกวันนี้ได้ ก็ต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้ที่ได้ค้นคว้าและที่ได้ผ่านชีวิตมาก่อน สอนผู้ที่ยังเยาวกว่าในความรู้ การศึกษาจึงเป็นกลไกที่สำคัญและเป็นกลไกที่จะต้องมีส่วนร่วม โดยเฉพาะในสมัยนี้ ชีวิตของคนเรามีความยุ่งยากมากขึ้นทุกที เพราะว่าความรู้ก้าวหน้าในทางเทคนิคมีมาก จึงต้องถ่ายทอดความรู้นี้ให้แก่คนรุ่นหลัง อีกทางหนึ่งก็มีความรู้ในทางจิตใจ หมายถึงความรู้ในความประพฤติหรือในทางการดำรงชีวิตเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและไม่เป็นอันตรายต่อตัวบุคคลเอง ซึ่งก็ต้องสอนเหมือนกัน ฉะนั้นครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งขึ้นเป็นลำดับสำหรับประเทศชาติ ขอให้ทุกคนที่ปฏิบัติงานในด้านนี้ให้ขะมักเขม้นและไม่ยอมให้มีการย่อท้อเข้ามาในใจ บางเวลาบางที่เราอาจท้อใจได้ เพราะว่ามีความยุ่งยากเพิ่มขึ้นทุกวัน เหตุผลก็คือมีจำนวนประชาชนมากขึ้นทุกที แล้วผู้ที่จะสอนก็น้อยลง เมื่อจำนวนผู้สอนน้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่จะรับการสอน งานหนักก็ตกอยู่ที่ครูและผู้จัดการศึกษา ถ้าผู้จัดการศึกษาและครูท้อใจ บ้านเมืองจะยุ่งเหยิง จึงท้อใจไม่ได้ และในที่สุด ถ้ามีความอดทน มีความตั้งใจที่แน่วแน่ที่ดี แม้ความรู้ แม้เมตตา จะทำให้รุ่นหลังเห็นว่าต้องพยายามช่วยฝากครู ฝากผู้ที่มีความรู้ให้มีความร่วมมือดีขึ้น สังคมก็จะเรียบร้อยดีขึ้น ฉะนั้นขอให้ทุกคนที่ทำงานในด้านนี้ทำจิตทำใจให้เข้มแข็ง และพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะมี ด้วยความกล้าหาญและให้ได้ผล เมื่อได้ผลแล้วจะเป็นเกียรติของ ผู้ที่ทำ ในสมัยโบราณเป็นระเบียบการที่ต้องนับว่าครูเป็นผู้ที่มีพระคุณต่อลูกศิษย์ มาสมัยนี้ครูกลายเป็นผู้รับจ้าง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรัส มหาวิจน์ นายสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาหน้าคณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญา วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๒ เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล ๑๐,๐๐๐ บาท และโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิพล ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นจำนวนเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท.

ที่จะให้ความรู้เท่านั้นเอง คล้าย ๆ ว่าเป็นเช่นนั้น จึงขอให้เข้าใจว่า ถ้าครูทั้งหลาย ผู้ที่ให้การศึกษารวมทั้งหลายได้แสดงว่าเป็นครูจริง ๆ เป็นผู้ที่เข้มแข็ง เป็นผู้ที่ไม่เมตตาต่อลูกศิษย์ ก็จะทำให้เกิดความนับถือครูได้มาก และเมื่อความนับถือครูผู้ให้ความรู้ทั้งทางเทคนิคทั้งทางจิตใจเกิดขึ้น ความเป็นระเบียบเรียบร้อยก็จะเกิดขึ้นเหมือนกัน ฉะนั้นท่านทั้งหลายและผู้ที่เป็นสมาชิกในสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา จึงต้องถือว่าเป็นระยะที่สำคัญที่จะต้องให้เยาวชนและประชาชนที่จะทันเทไป กลับมาเห็นความสำคัญของครู และนับถือครูว่าเป็นผู้มีพระคุณ ครูจะมีความเป็นผู้ใหญ่ที่แท้จริง ครูจะเป็นคนที่น่าเคารพจริงได้ ก็อยู่ที่ตัวครูเองเป็นส่วนใหญ่

ก็ขอฝากความรู้สึกถึงสมาชิกทุกคน และขอฝากกำลังใจให้แก่ทุกคน ขอให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษามีพลังจิตพลังใจ กำลังกายที่เข้มแข็ง ที่แข็งแรงเพื่อที่จะได้ปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญ และขอให้ประสบความสำเร็จที่ทุกคนต้องการ คือความเจริญก้าวหน้าในทางการศึกษาของบ้านเมืองจะได้ทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคงและก้าวหน้าพัฒนาให้ทันสมัยขึ้นได้อย่างแน่แท้ ขอทุกคนจงมีความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จในการงานโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการกีฬากองทัพเรือ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันเสาร์ ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๓

เป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ทางกองทัพเรือได้มอบด้วยสามารถกีฬาเรือใบให้

การที่สนับสนุนกีฬาเรือใบสำหรับกองทัพเรือ นั้น คิดถึงเหตุได้ง่าย ๆ ว่ากองทัพเรือทหารเรือย่อมต้องมีบทบาทเกี่ยวข้องกับเรือ และเรือใบก็เป็นเรือหลักสำหรับการฝึกจิตใจและฝึกร่างกายให้แข็งแรง ให้มีความสามารถในการเดินเรือ ในการใช้เรือหรืออุปกรณ์เพื่อที่จะนำถึงจุดหมาย โดยเฉพาะเรือใบ ต้องฟันฝ่ากับคลื่นลมดินฟ้าอากาศทุกชนิด ก็ทำให้จิตใจของผู้ที่เล่นเรือใบมีความสามารถและเข้มแข็ง ในการสนับสนุนให้ทางทหารเรือมีการแข่งขันนั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง เพราะว่าการเดินเรือตามธรรมชาติใช้วิชาการอย่างหนึ่ง การแข่งขันเรือใบก็ใช้วิชาอีกอย่างหนึ่ง แต่การแข่งขันเรือใบนั้นจะได้ผลเฉพาะทางจิตใจอีกอย่างหนึ่งนอกจากความเข้มแข็ง คือความเป็นนักกีฬา ความรู้แพ้รู้ชนะ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับมนุษย์ทุกคน นักเล่นเรือใบจะได้มีจิตใจที่แข็งแกร่ง มีความมุ่งมั่น คือเวลาออกแข่งจะต้องพยายามที่จะชนะ แม้จะเห็นว่าคนอื่นเขามีความสามารถมากกว่าเราก็ต้องกัดฟันและพยายามที่จะฟันฝ่าสู้กับเขา เมื่อได้ชัยชนะก็มีความภูมิใจ เมื่อแพ้เขาก็ต้องฝึกฝนมากขึ้น จึงทำให้จิตใจของผู้แข่งนั้นมีความเป็นนักกีฬาโดยแท้ คือมีความตั้งใจ มุมานะที่ถูกต้องและมีความบริสุทธิ์ใจ การกีฬาแข่งเรือใบมีกติกา เมื่อได้ฝึกจิตใจในทางนี้แล้วไปปฏิบัติทางอื่นซึ่งไม่ใช่ไม่ได้ถือว่าเป็นการกีฬา ก็นำจิตใจนี้ไปปฏิบัติด้วย วิชาการนั้นมีความลำบากมาก อาจยิ่งกว่าการแข่งขันเรือใบด้วยซ้ำ แต่ว่าถ้าได้นำวิชาหรือความรู้ความสามารถในทางการแข่งเรือใบไปด้วย ก็จะมีจิตใจที่จะเอาชนะวิชาการ คืออยากที่จะให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่เรากระทำเป็นผลสำเร็จด้วยความวิริยะอุตสาหะ นี่ก็เป็นประโยชน์ของการกีฬา การที่ได้สนับสนุนกีฬาเรือใบเช่นนี้ และได้ผลดีอย่างชัดเจนเช่นนี้ ก็ทำให้เกิดเป็นความปลื้มปิติยินดีเป็นอย่างมาก เดียวนี้ทหารเรือที่เข้าแข่งขันเรือใบมีความสามารถมากขึ้นทุกวัน ก็เป็นที่น่ายินดีที่สุดสำหรับผู้ที่เป็ทหารเรือ ผู้ที่เป็นจอมทัพเรือก็ขอแสดงความยินดีด้วยและภูมิใจด้วย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเรือเอก จรุงนุญ เจริญเกียรติ ผู้บัญชาการทหารเรือ นำคณะกรรมการอำนวยการกีฬากองทัพเรือ เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเครื่องหมายความสามารถ ชั้น ๑ กีฬาประเภทเรือใบ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขอใจที่ทุกคนได้ให้เกียรติอย่างสูง และขอให้ทุก ๆ คนได้พยายามปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เพื่อความแข็งแกร่งมีประสิทธิภาพของกองทัพเรือ และให้กองทัพเรือสามารถทำหน้าที่เพื่อชาติบ้านเมืองในการป้องกัน ในการรักษา ในการพัฒนาให้บ้านเมืองมั่นคง ให้บ้านเมืองอยู่ตลอดกาล มีความปลอดภัย มีความเจริญก้าวหน้า ขอให้ทุกท่านและขอให้ทุกคนในกองทัพเรือมีความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้า มีความปลอดภัยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในงานวันปิดภาคของโรงเรียนจิตรลดา

ปีการศึกษา ๒๕๑๒

ณ ศาลาภาภิรมย์

วันเสาร์ ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๓

โอกาสนี้เป็นโอกาสที่น่ายินดีที่สุด เพราะได้เห็นผลและได้เห็นความก้าวหน้าของการศึกษาในโรงเรียนจิตรลดา ผู้ที่สอบไล่ได้ดีก็น่าจะภูมิใจและน่าได้รับคำชมเชยอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ๕ จากโรงเรียนนี้ จะต้องออกจากโรงเรียนไปศึกษาต่อหรือไปประกอบการงานของตนตามฐานะานาญรูป ก็เป็นโอกาสสำคัญที่สุด เพราะว่าผู้ที่ได้เรียนในโรงเรียนนี้ก็ได้รับความรู้ทางวิชาการ และได้รับความรู้ในทางความรอบรู้ของชีวิต เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ได้ นับว่าการออกจากโรงเรียนมัธยมนี้ก็เป็นการก้าวหนึ่งสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากเด็กนักเรียนกลายเป็นนักศึกษา หรือเป็นผู้ที่ศึกษาในชั้นอุดมศึกษาหรือประกอบการงานอาชีพ ก็เรียกว่าจากเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่

การศึกษานี้มีไว้สำหรับสร้างคนที่มีอายุน้อย ก็ต้องเรียนและสร้างตนเองขึ้นให้เป็นผู้ใหญ่จริง ๆ เป็นผู้ใหญ่นี้ หมายความว่ามีความรู้ในวิชาการและมีความรู้ในการวางตัวให้เหมาะสมแก่กาลเทศะ อันนี้คือการเป็นผู้ใหญ่ คนที่มีความรู้ในทางวิชาการมากและมีความรู้ในทางศีลธรรมความประพฤติ วางตัวให้ดี ก็นับว่าเป็นผู้ใหญ่ได้เร็ว จึงขอให้ผู้ที่ออกจากโรงเรียนนี้ได้ประพฤติตนเป็นผู้ใหญ่ที่แท้ สมที่ได้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนี้ ในเรื่องโรงเรียน ก็ต้องให้สังเกตว่า เครื่องอุปกรณ์ทั้งหลาย จะเป็นอาคารเรียนก็ตาม หรืออุปกรณ์การศึกษา ตลอดจนครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ก็ตาม มีมากหลายครบถ้วน การที่มีทุกสิ่งทุกอย่างครบถ้วนนี้ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่ศึกษาจะได้รับผลดี ถ้าแต่ละคนพยายามดีและพยายามที่จะสร้างตัวให้เป็นผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่ได้ ก็นับว่าการศึกษานี้จะมีประโยชน์ ที่ได้กล่าวเช่นนี้เพราะว่า การที่มีอุปกรณ์มากอาจทำให้ทั้งนักเรียนทั้งครูขี้เกียจก็ได้ เพราะว่ามีทุกอย่างแล้ว แต่ว่าถ้าทั้งอาจารย์ ครู และนักเรียนตั้งใจจริง ๆ ที่จะรับประโยชน์จากสิ่งของและอุปกรณ์เหล่านี้ ก็จะทำให้สร้างตัวเองให้เป็นผู้ใหญ่ได้ อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นเครื่องช่วยทั้งนั้น แต่บางที่อุปกรณ์ทำให้ไม่มีความคิด จึงขอร้องให้ทั้งครูทั้งนักเรียนมีความคิด มีความเข้าใจว่า คนเราไม่ใช่คนอื่นสร้างให้ แต่ละคนต้องสร้างตนเอง ก็ขอให้ทุกคนซาบซึ้งในข้อนี้ และในที่สุดนี้ก็ขอยวยพรให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนี้ได้สามารถที่จะดำรงตัวและมีความสำเร็จในชีวิตอนาคตต่อไป สิ่งใดที่ปรารถนาในที่ชอบธรรม ที่ถูกต้อง ที่ดี ที่งาม ที่สร้างสรรค์ ขอให้สำเร็จ และสำหรับนักเรียนที่กำลังศึกษาก็ขอให้ขะมักเขม้นหาความรู้เพิ่มเติม ครูอาจารย์ก็ขอให้สามารถถ่ายทอดวิชาให้เป็นผลดีสมปรารถนา ขอยวยพรให้ทุกคนมีกำลังจิตใจ มีความสำเร็จในหน้าที่และในสิ่งที่ตนปรารถนาทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานในโอกาสที่ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย
นำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทาน
เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัล ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน^(๒)

วันจันทร์ ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๓

ขอแสดงความยินดีด้วย ที่คณะต่าง ๆ ของการรถไฟ ได้แสดงความสามารถในการแข่งขันกีฬากอล์ฟ และขอ
ขอบใจการรถไฟที่ได้นำเงินที่แข่งขันมาเพื่อช่วยในการกุศล การรถไฟได้รับคำชมเชยในเรื่องการกีฬากอล์ฟ เท่ากับเป็น
ผู้ริเริ่มที่จะส่งเสริมการกีฬา ก็ขอให้พยายามปรับปรุงและทำให้กีฬากอล์ฟนี้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ให้เป็นประโยชน์แก่การกีฬา
โดยตรง และทั้งเป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง ในทางที่ทำให้คนสนใจทั้งการรถไฟทั้งกีฬา การนี้จะทำให้คนสนใจใน
ประเทศไทยในด้านการท่องเที่ยว และในด้านคมนาคม

ขอชมเชยทุกฝ่ายที่ได้ช่วยจัดงานการกีฬา และขอถือโอกาสนี้ฝากคำชมเชยไปให้เจ้าหน้าที่รถไฟทั้งหลายที่มีได้
เกี่ยวข้องกับการกีฬาด้วย ที่พยายามและทำงานด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้การคมนาคมทางรถไฟก้าวหน้าและปลอดภัย
ขึ้น ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จ ความสุขความเจริญทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันเอก แสง จุลละจาริตต์ ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย นำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขัน
กอล์ฟชิงถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้วยพระราชทานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ถ้วยของการรถไฟฯ
ประจำปี ๒๕๑๒ และถ้วยบุรฉัตร ประจำปี ๒๕๑๓ เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัล ในโอกาสเดียวกันนี้ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินค่า
สมัครในการแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จำนวน
๒๐,๐๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือและเหรียญที่ระลึกในวันคล้ายวันสถาปนากิจการรถไฟ
ครบรอบ ๗๒ ปี.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการจัดงานชุมนุมนักศึกษาชาวเหนือ
“ชาวเหนือบอลล์”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๓

ขอขอบใจและชมเชยนักศึกษาชาวเหนือผู้มาจากสถาบันต่าง ๆ ที่ได้จัดงาน และมีวัตถุประสงค์ที่จะบริจาคทรัพย์เพื่อช่วยเหลือตำรวจชายแดน จุดประสงค์ที่จะเผยแพร่วัฒนธรรมชาวเหนือ นั้น ก็เป็นจุดประสงค์ที่ดีงาม เพราะชาวเหนือมีวัฒนธรรม มีประเพณีที่ดี และหน้าที่จะทวงแค้นและรักษาไว้ นอกจากนี้ การที่ได้ตั้งเป็นชุมนุม และได้รวบรวมนักศึกษาจากภาคเหนือมาเป็นกลุ่มเป็นก้อนและมีการประชุมกันเช่นนี้ ก็เป็นการแสดงความสามัคคี และทำให้มีโอกาสที่จะออกความคิดเห็นระหว่างผู้ที่มาจากภาคเดียวกัน

ภาคเหนือนี้เป็นบริเวณที่ตำรวจชายแดนปฏิบัติกรอย่างหนักมาก และปัจจุบันนี้ก็ยิ่งหนักเข้าทุกที ตำรวจชายแดนเหล่านี้เสียสละทุกอย่างเพื่อป้องกันบ้านเมือง และโดยเฉพาะภาคในเขตภาคเหนือ ก็มีผู้ที่ต้องสละแม่จนกระทั่งชีวิตและความสบายของเขาเป็นเวลานานมาแล้ว จึงสมควรที่จะพวกชาวเหนือทั้งหลาย ได้ช่วยส่งเสริมและให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่เหล่านี้ และสิ่งที่จะทำได้ยิ่งกว่านี้อีกก็คือศึกษาให้ได้ผลดี และเมื่อได้ศึกษาได้ผลดีแล้ว ก็ไปปฏิบัติตามวิชาที่ได้เรียนมาเพื่อที่จะสร้างสังคม สร้างบ้านเมืองให้มีความมั่นคง วิชาความรู้ที่ได้รับนั้นจะต้องนำไปปฏิบัติ ใครจะเป็นครูก็ต้องสอน ใครจะมีวิชาในทางด้านอื่น ๆ ก็ไปปฏิบัติ เพื่อให้ความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศโดยเฉพาะในภาคเหนือ นี้ มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น มีความปลอดภัย และให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันมากขึ้น ถ้าเป็นเช่นนั้น การเสียสละของตำรวจชายแดนในปัจจุบันนี้ก็จะไม่เสียเปล่า เพราะว่าถ้าตำรวจชายแดนเขารักษาบ้านเมือง รักษาพื้นที่บ้านเมืองของเราไว้ ก็เพื่อที่จะให้อนุชนรุ่นหลังได้มีบ้านเมืองที่ดี แต่ว่าถ้าเราไม่ริบสร้าง ความแข็งแกร่งในประชาชน ก็จะเท่ากับว่าพวกตำรวจชายแดนเหล่านี้เขาได้เสียสละไปเปล่า สังคมที่แข็งแกร่งนี้เป็นกำแพงสำคัญเพื่อให้บ้านเมืองสงบสุข ถ้าสังคมได้รับการปรับปรุง ไม่ได้รับการเกื้อหนุนให้แข็งแกร่ง ก็จะล้มลงไป เท่ากับเสียสละชีวิตและเลือดเนื้อไปอย่างเปล่าประโยชน์

ขอให้ทุกคนเมื่อเล่าเรียนอยู่ในสถาบันต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้มาในที่นี้เล่าเรียนด้วยความขะมักเขม้น เพื่อให้ได้ผลตามปณิธาน คือสำเร็จการศึกษา และต่อจากนั้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ปฏิบัติภารกิจของตน ๆ ที่จะมีมาใน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชาติชาย กัลยาณมิตร ประธานชุมนุมนิสิตนักศึกษาชาวเหนือกับคณะกรรมการชุมนุมฯ รวม ๑๘ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินจำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท ในโอกาสที่ชุมนุมนักศึกษาชาวเหนือพระนคร – ธนบุรี สังกัดสมาคมชาวเหนือ ได้จัดงานลีลาศการกุศล “ชาวเหนือบอลล์” เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๑๓ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือตำรวจตระเวนชายแดน.

ภายนอกอย่างเข้มแข็ง อย่างเห็นแก่ตัวเห็นแก่ส่วนรวม การที่พูดบอกว่า เห็นแก่ส่วนรมนั้น ก็เคยย้ามาหลายแห่งแล้วว่า มีใจเห็นแก่ตัวเอง แก่ครอบครัว เพราะว่าถ้าส่วนรวมอยู่ดี เราก็สามารถจะมีชีวิตที่ดี มีการทำมาหากินที่สงบ เราก็ไม่ต้องไปกังวลกับเรื่องความยุ่งยากมาก แต่ว่าถ้าเราไม่เห็นแก่ส่วนรวมเห็นแก่ที่เขาเรียกว่าส่วนตัว ส่วนตัวนั้น บางอย่างอาจทำลายสังคม บางอย่างอาจไม่สร้างสรรค์อะไรขึ้นมาได้ จึงขอให้เห็นแก่ส่วนรวม เพื่อสร้างให้บ้านเมืองมีความแข็งแรง และเราทั้งหลาย ไม่ใช่ภาคเหนือเท่านั้นเอง ทั้งภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคใต้ทั้งหมดจะได้อยู่ดี เป็นประเทศที่แข็งแรง ประเทศที่มั่นคง ศัตรูใดๆ จะเข้ามาในวิธีใดๆ จะมาทำให้เราล้มไม่ได้ ต้องทราบว่าเป็นปัจจุบันนี้ศัตรูของเราอยู่ในรูปการก่อการร้าย มาด้วยอาวุธก็มาก แต่มาในรูปก่อการร้ายด้วยการยุยงให้แตกแยกกันก็มากเหมือนกัน และไม่ใช่ว่าตามชายแดน ในเมืองใหญ่ๆ ในภาคต่างๆ ทุกภาค แม้แต่ภาคกลางนี้ แม้แต่กรุงเทพฯ ๗ นี้ก็มีการแทรกซึมและการยุยงให้เกิดแตกสามัคคี ให้เกิดความยุ่งยาก เป็นสงครามสมัยใหม่ ขอให้พิจารณาดู ถ้าทุกคนเข้มแข็ง มุ่งหน้าที่จะเรียน และมุ่งหน้าที่จะตั้งตัวเป็นคนดี ก็เท่ากับทุกคนเป็นทหารทั้งชายทั้งหญิง ช่วยบ้านเมืองให้ดำรงอยู่ และเมื่อบ้านเมืองดำรงอยู่แล้วเอกชนทุกคนก็จะอยู่ได้ด้วยความสะดวก

ก็ขอให้ทุกคนตั้งปณิธานให้แน่วแน่ มีกำลังทั้งจิตใจทั้งกาย ที่จะทำตามหน้าที่ของตนเพื่อให้ลุล่วงสำเร็จตามที่ตั้งใจเอาไว้ ขอทุกคนจงประสบแต่ความสำเร็จ ความดีงามความสำเร็จขั้นที่ใกล้ก็คือความสำเร็จในการศึกษา ได้เรียน และได้ผ่านการสอบไล่หรือผ่านการได้รับประกาศนียบัตรปริญญาต่อไป ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จในชีวิต คือได้ทำกิจการที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และแก่ครอบครัว แก่ผู้อื่น และแก่บ้านเมือง ขอให้ทุกคนมีแต่ความเจริญรุ่งเรืองพร้อมด้วยกำลังใจและกำลังกาย.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี
ที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๒

ณ กระทรวงมหาดไทย

วันจันทร์ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี ผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดของโรงเรียนนายร้อยตำรวจอีกรุ่นหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา และจะได้เข้ารับตำแหน่งหน้าที่อันมีเกียรติในราชการต่อไป

ท่านทั้งหลายย่อมทราบดีอยู่แล้ว ทุกวันนี้ประเทศและประชาชนของเรา กำลังเผชิญอยู่กับการคุกคาม และการแทรกซึมของอิทธิพลที่บ่อนทำลายความสงบสุข และความมั่นคง เหตุการณ์เหล่านี้ ทำให้เกิดเป็นภาวะและปัญหาอันหนักแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง โดยเฉพาะตำรวจ ในอันที่จะรักษาความสงบสุข ความยุติธรรม และความมั่นคงของบ้านเมือง เพราะฉะนั้น ก่อนที่ทุกคนจะเข้ารับหน้าที่ จะต้องทราบตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบที่มีอยู่ และต้องมีความมั่นใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ทุกอย่างให้สมบูรณ์ด้วยอุดมคติของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ขอให้แต่ละคนใช้ความรู้ ความฉลาด และความรอบคอบให้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้มากที่สุด ยึดมั่นในความสุจริต มีความกล้าหาญที่จะต่อสู้กับคนชั่ว ความชั่วและสิ่งล่อใจทุกอย่าง และขอให้ระลึกว่า การสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความวัฒนาผาสุกให้แก่ท้องถิ่นและประชาชน เป็นวิธีการอันประเสริฐสุด ที่จะป้องกันการแทรกซึมบ่อนทำลาย และรักษาความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของประเทศชาติ

ข้าพเจ้าขออวยพรให้นายตำรวจใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองในราชการ และขอให้ท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่และเยาวชนจากท้องถิ่นทุรกันดาร

ในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ

๒๓ จังหวัด และเยาวชนจังหวัดพระนครและธนบุรี

ซึ่งมาร่วมการประชุมเยาวชน ครั้งที่ ๘ ประจำปี ๒๕๑๓^(๒)

ณ ศาลาภากริมย์

วันจันทร์ ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๓

เป็นที่น่ายินดีมากที่สุดที่ทางราชการได้จัดประชุมเยาวชนขึ้น และครั้งนี้เป็นถึงครั้งที่ ๘ ทุกครั้งที่มีการชุมนุม ทางราชการก็ได้ปรับปรุง เพื่อให้เยาวชนที่มาจากถิ่นต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักรได้มาเห็นและได้มาดูสิ่งที่น่าสนใจมากขึ้นและสะดวกขึ้นทุกที ทั้งได้พบปะกับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งควรจะเป็นที่สนใจและเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้แก่ผู้ที่มาทุกครั้ง

การประชุมเยาวชนนี้เป็นประโยชน์ได้หลายทาง ทางหนึ่งผู้ที่ได้มาชุมนุมกันมาจากจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ก็นับว่าเป็นผู้แทนของจังหวัดของตน ของท้องที่ของตน มาพบปะกับคนที่เป็ผู้แทนของท้องที่ต่าง ๆ อื่น ๆ ซึ่งมีความเป็นอยู่ต่างกันบ้าง แต่ที่จะได้เห็นมากที่สุดก็คือจะได้เห็นว่า ทุกคนที่จะมาจากเหนือ จากใต้ จากตะวันออก ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ล้วนเป็นคนไทยทั้งนั้น และควรที่จะมีความคิดที่จะทำนุบำรุงบ้านเมืองเช่นเดียวกันทั้งนั้น ในสมัยนี้มีสิ่งหนึ่งที่น่าวิตก ไม่ทราบว่ายาวชนทั้งหลายที่มาอยู่ในนี้ได้ยินได้ฟังบ้างหรือเปล่า เข้าใจว่าเคยได้ยินแล้วว่า คือเขาวอกันว่า เยาวชนในสมัยนี้ไม่มีระเบียบและเป็นอันธพาล ซึ่งอาจเป็นความจริงได้บ้าง และโดยเฉพาะเยาวชนที่มาจากต่างจังหวัดเข้ามาในกรุงเทพฯ ฯ เพื่อหาความรู้ นั้น อาจได้มาประสบพบเห็นในกรุงเทพฯ ฯ ในพระมหานครนี้ก็อาจมีความยุ่งยากเกี่ยวข้องกับเยาวชนมากกว่าทุกแห่ง แต่ว่าขอยืนยันว่าเยาวชนซึ่งทำเสียดังทำให้คนเขาวอกว่าเยาวชนเป็นผู้ที่เป็นอันธพาล ปกครองไม่ได้ นั้น มีจำนวนไม่มากนัก เมื่อมีจำนวนไม่มากนักทำไมทำให้รู้สึกว่ายาวชนทั่วประเทศเป็นอันธพาลไปหมด ก็ด้วยเหตุว่าการทำเสีย การทำไม่ดีขึ้น อาจเป็นข่าวมากกว่าการทำดี จึงทำให้รู้สึกว่าการกระทำที่ไม่ดีมากกว่าการกระทำที่ดี เพราะว่ากรกระทำที่ดีนั้นของคนเรา ซึ่งหมายความว่ามีความเรียบร้อย มีความสงบ เมตตาซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ทำอย่างไม่โลดโผนนัก อย่างไม่ทำให้เป็นข่าว ความดีจึงกลายเป็นของธรรมดา ความชั่วกลายเป็นของดัง ทำให้บางทีทุกคนตั้งแต่เด็กถึงผู้ใหญ่พอใจ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นายเกรียง เอี่ยมสกุล ผู้อำนวยการชุมนุมเยาวชน นำเยาวชนจากท้องถิ่นทุรกันดารในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ ๒๓ จังหวัด ร่วมกับเยาวชนจังหวัดพระนครและธนบุรี พร้อมด้วยพี่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่ของกองอำนวยการชุมนุมเยาวชน ซึ่งมาร่วมการประชุมเยาวชน ครั้งที่ ๘ ประจำปี ๒๕๑๓ เข้าเฝ้า ฯ

บางคนเมื่อทำดีไปเรื่อย ๆ แล้วก็ไม่ได้รับชมเชย ไม่มีชื่อเสียง ก็ท้อใจ ตัดสินใจจะไปทำความไม่ดีให้เกิดมีชื่อเสียง ชื่อเสียงก็เกิดขึ้นจริง ๆ แต่ว่าชื่อเสียงที่ไม่ดีนั้นมันทำลายตนเองและทำลายส่วนรวม การทำชื่อเสียงที่ดีเป็นการยากอยู่ แต่ว่าถ้ามีชื่อเสียงแล้ว ชื่อเสียงนั้นจะไม่ทำลายตัว และชื่อเสียงนั้นจะโด่งดังขึ้นยิ่งกว่าชื่อเสียงเลว ชื่อเสียงเลวนั้นเมื่อโด่งดังแล้วก็ต้องถูกทำโทษหรือไม่เช่นนั้นก็จะได้รับผลร้ายแก่ตัวเอง แก่บิดามารดา แก่วงศ์สกุล แก่หมู่บ้าน แก่ตำบล แก่อำเภอ แก่จังหวัด แก่ประเทศของตน ฉะนั้น การที่มาชุมนุมกันในเมืองกรุงเทพฯ มาหาความรู้จึงขอให้ได้พยายามหาความรู้ที่ดี หาความรู้ที่จะสร้างให้ตนเองมีความสามารถยิ่งขึ้น ความรู้ในด้านไม่ดีก็มีและจะได้ประสบเหมือนกัน แต่ความรู้เหล่านั้น ขอให้เพียงรับทราบแต่อย่าปฏิบัติ เพราะว่าถ้ารับทราบแล้วอยากปฏิบัติก็ประสบหายนะแน่นอน และจะทำให้ส่วนรวมเสียหายไปหมด ผิดจุดประสงค์ที่ให้ทุกคนได้เดินทางมาเพื่อจะหาความรู้ที่ดี การหาความรู้ที่นั้นสำคัญสำหรับเยาวชน เพราะว่าเวลาเราอายุยังน้อย เราอยู่ในวัยที่ต้องศึกษาหาความรู้ ต่อไปเมื่ออายุมากขึ้นจึงจะปฏิบัติงาน ทำตนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดี เป็นประชาชนที่ดีของประเทศไทย สร้างบ้านเมืองให้เจริญ หมายถึงสร้างบ้านของตนให้มั่นคง ก็ขอให้หาความรู้ที่ได้ในคราวนี้ไปปฏิบัติ และเมื่อมาจากแต่ละจังหวัด เมื่อกลับไปจังหวัดของตนท้องที่ของตนก็ขอให้ไปเล่าให้ทางบ้านฟังว่ามาประสบพบเห็นอะไรบ้าง เพื่อที่จะให้ความรู้ที่ได้จากการชุมนุมครั้งนี้เป็นประโยชน์ยิ่งกว่าแก่ตนเอง คือเป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ต่อบ้านของตัว ต่อท้องที่ของตัว

ที่ได้พูดถึงความดีและความไม่ดีมีอย่างนี้ ก็ขอให้ไปพิจารณา คือใช้ความคิดให้รอบคอบ เพราะว่าทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กจะเป็นผู้ใหญ่ จะต้องประสบทั้งความดีและทั้งความไม่ดี เหตุการณ์ที่ดีที่เหมาะสมที่เราทำให้เราก้าวหน้า ทำให้เราเป็นสุข แต่สิ่งที่ไม่ดีที่ไม่เป็นมงคล ซึ่งเราจะประสบมากเหมือนกัน จะทำให้เราเป็นทุกข์ ทำให้เราเสียหาย แต่ถ้าเราใช้ความคิดพิจารณาที่รอบคอบหมายถึงคิดแล้วคิดอีกด้วยความรอบคอบ เมื่อคิดแล้วใช้ความรู้ที่ได้จากโรงเรียนบ้าง จากที่ได้มาเห็น ที่ได้มีความชื่นชมความชำนาญมาประกอบด้วย ทุกสิ่งทุกอย่างก็จะก้าวหน้าดี และเป็นผลดีแก่ตนเองและแก่ส่วนรวม ขอให้เยาวชนทุกคนตั้งใจที่จะปฏิบัติตนเป็นคนดี เพื่อที่จะแสดงว่าเยาวชนประเทศไทยไม่ใช่เยาวชนอันธพาล กลบเสียงของเยาวชนที่เป็นจำนวนน้อยที่ทำให้ชื่อเสียงของคนไทยเสีย ทำให้ชื่อเสียงของเยาวชนไทยเสีย ช่วยกันสร้าง

ความดี และต่อไปช่วยให้บ้านเมืองมั่นคง ช่วยที่บ้านเมืองอยู่ยงก้ำวหน้า ทุกคนจะมีความสบายขึ้น มีความมั่นคงขึ้น ไม่มีความสงสัยว่าประเทศไทยจะอยู่ยงชั่วกาลนิรันดร ถ้าพวกเราและโดยเฉพาะพวกเยาวชนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะรักษาความดี รักษาความมั่นคงของบ้านเมือง

ในโอกาสนี้ก็ขอขอบใจเจ้าหน้าที่ทุกคนที่ได้ปฏิบัติการใช้ความพิจารณา ที่จะปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้ดียิ่งทุกที การจัดงานเช่นนี้เป็นงานที่หนัก ต้องเสียสละมาก เพราะว่าเป็นงานที่กว้างขวาง ต้องพยายามให้ผู้ที่มาชุมนุมได้ประโยชน์จริง ๆ คือได้ประโยชน์ที่ดี ที่สร้างสรรค์ ก็ขอขอบใจทุก ๆ คน ที่ได้ร่วมมืออย่างดี มีความตั้งใจดีเพื่ออนาคตของชาติ ขอให้เยาวชนทั้งหลายที่ได้มาประชุมครั้งนี้ได้รับผลสำเร็จ คือความก้าวหน้า และนำความรู้ไปปฏิบัติและเผยแพร่ให้พี่น้องทางบ้านทราบ ขอให้ทุกคนประสบแต่ความรุ่งเรืองมั่นคง มีความสำเร็จในกิจการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถที่จะเป็นพลเมืองที่ดี หมายความว่าพลเมืองที่สร้างชาติให้มั่นคง สร้างชาติให้มีความสุข และช่วยกันอุ้มชูบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรือง ขอทุกคนจงมีพลังทั้งจิตทั้งใจและกาย ที่จะปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญของผู้ที่จะเป็นเจ้าของประเทศต่อไป ขอให้ทุกคน ทั้งเยาวชน ทั้งเจ้าหน้าที่ จงมีความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะที่ปรึกษาเยาวชนและเยาวชนดีเด่น
ซึ่งเดินทางมารับการอบรม ณ ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนวัยฉกรรจ์
บ้านบางพูน จังหวัดปทุมธานี^(๒)
ณ ศาลาพกาภิรมย์
วันพฤหัสบดี ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เป็นที่น่ายินดีที่ทางสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทให้โอกาสแก่เยาวชนและที่ปรึกษาเยาวชน ได้มาศึกษาหาความรู้ซึ่งกันและกันในโอกาสการอบรมและการประชุม

การพัฒนาต้องมีความเข้าใจให้แน่ชัดเสียก่อน เพราะวามันนี้พูดกันถึงการจะพัฒนาประเทศ จะพัฒนาโน้นพัฒนานี้กันมาก คำว่า “พัฒนา” ก็หมายถึงทำให้มั่นคงทำให้ก้าวหน้า การพัฒนาประเทศก็ทำให้บ้านเมืองมั่นคงมีความเจริญ ความหมายของการพัฒนาประเทศนี้ก็เท่ากับตั้งใจที่จะทำให้ชีวิตของแต่ละคนมีความปลอดภัย มีความเจริญมีความสุข ฉะนั้นจึงเข้าใจได้ว่า การพัฒนาทุกอย่างเป็นสิ่งที่ดี เพราะว่าจะนำมาซึ่งความสุขความเจริญและความพอใจของแต่ละบุคคลในประเทศ การพัฒนาคำเดี๋ยวนี้อีกก็มีความหมายมากมายดังที่ว่านี้ จึงต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายอย่างที่จะทำให้สำเร็จผลตามที่ต้องการ ความมั่นคงและความสงบสุขของส่วนรวมเป็นอันที่หนึ่งสำหรับการพัฒนา วิชาการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกสิกรรม จะเป็นอุตสาหกรรมหรืออื่น ๆ เป็นปัจจัยที่สอง ปัจจัยที่สามที่สำคัญที่สุดก็คือความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้ที่พัฒนาและผู้ที่อยู่ในกลุ่มชน จะเป็นหมู่บ้าน จะเป็นตำบล หรือจะเป็นอำเภอ เป็นจังหวัด และประเทศ ต้องมีความสามัคคีกลมเกลียวไม่ขัดซึ่งกันและกัน จึงจะพัฒนาได้ ผลของการพัฒนานั้นได้แก่ประเทศ และเมื่อได้แก่ประเทศก็ย่อมได้แก่จังหวัด ได้แก่อำเภอ ได้แก่ตำบล ได้แก่หมู่บ้าน ได้แก่ครอบครัว และได้แก่แต่ละคนด้วย มองได้ว่าการพัฒนานี้เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับชีวิตของแต่ละคน และทำได้ลำบากมากเพราะกว้างขวาง จึงต้องทำความเข้าใจให้ดีเสียก่อน

ในข้อแรกที่ว่า การพัฒนาต้องอาศัยความมั่นคงหรือความปลอดภัย ก็ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า เยาวชนและที่ปรึกษาผู้นำเยาวชนทั้งหลายได้ร่วมมือกันรักษาความปลอดภัยแก่ท้องถิ่น โดยที่ได้ทำให้การก่อการร้ายลดลงไปมาก การทำให้มีโจรผู้ร้ายลดลงไปนี้ก็เป็นหน้าที่อันแรกที่สำคัญ เพราะว่าถ้าเราทำอะไรแล้วถูกก่อวินาศกรรมตลอดเวลา เราก็จะทำ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาลให้นายประสงค์ สุขุม เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท นำที่ปรึกษาเยาวชนและเยาวชนดีเด่น ซึ่งเดินทางมารับการอบรม ณ ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนวัยฉกรรจ์บ้านบางพูน จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๑๐๑ คน เข้าเฝ้า ฯ ก่อนเดินทางกลับภูมิลำเนาของตน.

โครงการใดๆ ไม่สำเร็จ แม้แต่จะเพาะปลูก ถ้าเราปลูกพืชพันธุ์อะไรก็ตาม มีผู้ที่มารังแก มีผู้ที่มาอนทิง หรือมาทำให้พืชของเราเสียไป เราก็พัฒนาไม่ได้ เพราะว่าพืชของเราที่เราจะเอาไว้บริโภค หรือเอาไว้สำหรับแลกเปลี่ยนกับสิ่งอื่นเพื่อความก้าวหน้าของเราก็เสียไป เราจึงก้าวหน้าไม่ได้ ชั้นแรกก็จะต้องมีความสงบในท้องที่ ทุกคนที่มาในที่นี้ก็มีความที่ทางโดยตรง ไม่ใช่ว่าเป็นหน้าที่ทางราชการ เป็นหน้าที่ต่อตัวเองที่จะร่วมกันทำให้ท้องที่ของตนมีความสงบ เพื่อให้แต่ละคนทำอาชีพงานการได้ ชั้นนี้ถ้าทำได้ให้มีความสุขในท้องที่ ก็นับว่าได้พัฒนาไปขั้นหนึ่งแล้ว ชั้นต่อไปก็ถึงวิชาการ วิชาการนั้นหมายถึงความรู้ในการงานของตน ถ้าในด้านการเพาะปลูก ก็จะต้องทราบว่าควรจะปลูกพืชใด ในที่ไหน และทำอย่างไรสำหรับให้พืชนั้นเจริญเติบโตดีที่สุด รวมทั้งความรู้ว่าที่ดินชนิดที่ใดเหมาะสมแก่พืชชนิดใด ทั้งจะต้องปลูกในเวลาฤดูกาลใด ต้องการน้ำต้องการปุ๋ยแค่ไหน สำหรับการเพาะปลูกนี้ก็จะต้องมีความรู้ในทางเกษตรกรรมพอสมควร ความรู้ อย่างอื่นก็ต้องมี เช่นวิชาช่าง หรือวิชาที่จะตัดแปลงสิ่งเพาะปลูกให้เป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น หรือวิชาทางอุตสาหกรรมและวิชาทางฝีมือ ใครมีความรู้ในทางเกษตรกรรม ในทางเพาะปลูก ในทางอุตสาหกรรม ในทางฝีมือมาก ก็สามารถที่จะพัฒนาอาชีพของตัวเอง พัฒนาดตนเองให้มีรายได้ ให้มีฐานะที่ดี วิชาอีกอย่างก็คือวิชาที่จะทำให้ผลผลิตของตนทางเกษตรกรรมก็ตาม ทางอุตสาหกรรมก็ตามให้เกิดเป็นผล ได้แก่การค้าขายแลกเปลี่ยนสิ่งทีผลิตได้ ทีได้ทำขึ้นได้ โดยมากก็ขายเป็นเงิน แต่บางทีก็แลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของ เช่นผู้ที่ปลูกพืชพันธุ์ได้มากเหลือกิน ก็นำไปขายและไปแลกข้าว เราก็มีข้าวรับประทาน มีพออยู่พอกิน เรื่องนี้ก็ต้องมีความรู้เหมือนกันในทางการแลกเปลี่ยนสิ่งของ และการแลกเปลี่ยนสิ่งของนั้นก็ต้องให้ได้ประโยชน์ทุกฝ่าย วิชาขั้นที่สามคือ ความรู้ที่จะสร้างความสามัคคีปรองดองกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าเราอยู่คนเดียวไม่ได้ คนเราก็ต้องอยู่เป็นบ้านเป็นครอบครัว และถ้ามีหลายครอบครัวอยู่ในที่เดียวหรืออยู่ในแถวเดียวกันก็กลายเป็นหมู่บ้านไป มีหมู่บ้านหลายแห่งก็กลายเป็นตำบล เราต้องช่วยกันเพราะว่าถ้าไม่ดูแลหรือถ้าไม่เห็นอกเห็นใจปรองดองกัน เราก็จะต้องมีภาระดูแลทุกอย่าง เช่นถ้าเรามีบ้านอยู่โดดเดี่ยว ไทเราจะต้องปลูกข้าว ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ ไทเราจะต้องหาสิ่งของมาใช้เย็บผ้าสำหรับนุ่งห่ม หาน้ำมารับประทานมาหุงข้าว หรือหาน้ำมารดต้นไม้ ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ก็ต้องทำ ต้องดูแลว่าจะมีโจรผู้ร้ายมาหรือเปล่า ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ดูแล ไม่มีวันไม่มีเวลาที่จะหลับนอน ถ้าอยู่เป็นหมู่บ้าน ผลัดกันดี แต่ละคนก็ดูแลในสิ่งที่สมควรจะดูแล ผลัดกันทำได้ หรือมอบหมายหน้าที่ให้ทำก็ได้ อันนี้ก็นับว่าต้องอาศัยความสามัคคีและการแบ่งหน้าที่ช่วยซึ่งกันและกัน ในหมู่บ้านก็ต้องมีหัวหน้า ต้องมีผู้ที่มีหน้าที่ดูแล

ในตำบลก็ต้องมี จนกระทั่งถึงชั้นอำเภอชั้นจังหวัด ชั้นประเทศก็ต้องมีเจ้าหน้าที่ ต้องมีข้าราชการที่来帮助ราชการ ก็นับว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลสิ่งที่ควรจะทำ เช่น ตำรวจก็ต้องดูแลความสงบของบ้านเมือง ผู้ที่อยู่ในกรมพัฒนาชุมชนก็ต้องช่วยให้ชุมชนได้พัฒนาได้ มีหน้าที่กันต่าง ๆ ในกลุ่มหมู่บ้านก็ต้องแบ่งหน้าที่เหมือนกัน ฉะนั้นถ้าขาดความสามัคคี ความปรองดอง ความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างบุคคลในหมู่ก็จะทำงานไม่ได้ จะมีความเจริญ มีความพัฒนาไม่ได้

ทั้งหมดนี้ก็สรุปได้ว่าการพัฒนานั้นมีความจำเป็นต่อบุคคล ต่อมนุษยทุกคน เพราะว่าทุกคนต้องการก้าวหน้า ต้องการมีฐานะที่ดีขึ้น และทำให้มีความสุขในกายใจได้ แต่ปัญหาการพัฒนา มีมาก และแบ่งเป็นส่วนใหญ่ได้ ๓ อย่าง คือความปลอดภัย ความสงบของส่วนรวม วิชาการในด้านที่จะทำงานและความเข้าใจสามัคคีซึ่งกันและกันเพื่อที่จะให้สามารถดำเนินงานตามหลักวิชาให้สำเร็จลุล่วงให้เป็นผลแก่ตัวเราและแก่หมู่คณะ ฉะนั้นการที่มีการประชุมเยาวชน และมีการประชุมที่ปรึกษาเยาวชน ซึ่งจะไปพยายามแนะนำช่วยกันสร้างบ้านเมืองให้เจริญ โดยมีทางราชการเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ทุกคนได้มีความรู้ขึ้นจึงเป็นการดีอย่างยิ่ง และการที่ผู้ที่เข้ามารับการศึกษาระดับนี้ทางราชการมิได้จ้างได้เกณฑ์มา ก็เป็นสิ่งที่ดีที่ชอบที่สุด เพราะเห็นว่าแต่ละคนตั้งใจจะสร้างบ้านเมืองเหมือนกับแต่ละคนสร้างตนเองให้ก้าวหน้า ให้เจริญ ให้มีความปลอดภัย

ขอทุกคน ทั้งเจ้าหน้าที่ทางราชการ ทั้งเจ้าหน้าที่ที่มาช่วยแนะนำ และทั้งผู้ที่มาเป็นที่ปรึกษาแก่เยาวชน ทั้งเยาวชนเอง ตลอดจนผู้ที่ได้มาและไม่ได้มาในวันนี้ทั่วราชอาณาจักร จึงมีความพยายามทำเพื่อให้มีความเจริญ และเมื่อทำให้มีความเจริญของแต่ละคนแล้วด้วยความสุจริต ด้วยความตั้งใจดี เห็นแก่ส่วนรวม ส่วนรวมซึ่งเป็นที่อาศัยของเราทุกคนก็จะเจริญขึ้น ขอให้ตั้งใจปฏิบัติตนให้เหมาะสมแล้วก็ให้เป็นผลสำเร็จ จะเป็นความเจริญแก่บ้านเมืองและเป็นความเจริญแก่แต่ละบุคคล ขอให้มีความตั้งใจกำลังกายสมบูรณ์ มีความเพียรทุกประการ และมีความสำเร็จในสิ่งที่ดีที่ชอบทุกอย่าง.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูโรงเรียนราษฎรทั่วราชอาณาจักร^(๒)

ณ ศาลาภักดิ์

วันศุกร์ ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๑๓

เป็นที่น่ายินดีที่ทางสมาคมครูโรงเรียนราษฎรได้จัดประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทางวิชาการระหว่างครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ทั่วราชอาณาจักร เชื่อว่าการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเพื่อเรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ เพื่อให้ทันแก่สมัย จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะอาชีพครูนี้ ถ้าครูมีความรู้ความสามารถดี ย่อมทำให้ผู้ที่เป็นลูกศิษย์ได้รับถ่ายทอดความรู้ยิ่งขึ้น ในการประชุมก็ขอให้คิดถึงข้อสำคัญอีกข้อหนึ่ง.

ที่กล่าวเมื่อสักครู่นี้ว่า ครูต้องปรับปรุงวิชาการให้ทันสมัยนั้นก็เป็นสิ่งที่ชอบแล้วเพราะว่าโลกต้องก้าวหน้าวิชาการต้องเปลี่ยนแปลงไป แต่เมื่อกี้ก็ได้กล่าวว่า ต้องให้ทันกับเปลี่ยนแปลงของสังคม ข้อนี้ก็เป็นอีกข้อที่สำคัญยิ่ง เพราะว่าสังคมมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามสภาพของโลก ตามสภาพของความก้าวหน้าในทางวิชาการและวัตถุ ก็การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้ จะเรียกว่าการเปลี่ยนแปลงในทางพัฒนาหรือในทางหายนะก็ไม่ทราบ ถ้าเปลี่ยนแปลงในทางพัฒนา เราก็สมควรที่จะนำมาพิจารณาและนำไปสอนแก่นูชน ถ้าเห็นว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในทางหายนะ ในทางเสื่อม เราก็จะต้องพิจารณาดูว่าจะทำอย่างไรเพื่อที่จะให้ความหายนะนั้นไม่ถึงเยาวชน แต่ความเปลี่ยนแปลงอย่างหนึ่งที่สังเกตได้ชัดในระยะหลังนี้คือ “จิตใจ” ที่ว่าทุกคนมีเสรีภาพ ทุกคนมีเสรีภาพนั้นเป็นการดี แต่โดยมากมักไปใช้เสรีภาพในทางที่ไม่สู้จะเหมาะสม แล้วก็เกิดเรื่อง เช่นมีเยาวชนใช้เสรีภาพที่จะไปบั่นทอนเสรีภาพของผู้อื่นหรือสิทธิของผู้อื่น ใช้เสรีภาพเช่นนี้เป็นการที่ไม่เหมาะสม จึงต้องสอนให้ทราบว่า เสรีภาพของคนอยู่ในขอบเขตของเสรีภาพของผู้อื่น วิธีที่จะสอนข้อนี้ ครูจะต้องพูดและจะต้องให้อิโหวาท จะต้องดูบ้างว่าวิธีที่จะสอนถึงขอบเขตของเสรีภาพนั้นเป็นสิ่งที่ลำบาก เพราะว่าสังคมเดี๋ยวนี้นิยมเสรีภาพ นี้เอง จึงเลยทำให้วิธีการที่จะสอนวิธีที่จะถ่ายทอดความรู้ยากขึ้น น่าเห็นใจครูทั้งหลายที่ต้องหาอุบายและต้องหาวิธีที่จะปฏิบัติ เคยไปกล่าวที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาครั้งหนึ่งว่า ครูนั้นจะต้องเป็นที่เคารพของลูกศิษย์ และครูควรจะสอนลูกศิษย์ สอนนักเรียน ไม่ใช่คอยให้นักเรียนสอนครู แล้วก็ข้อที่สองว่า นักเรียนจะต้องหม่อมรับความรู้ รับคำสั่งสอนด้วยความเคารพ คำกล่าวนี้ทำให้เกิดความเข้าใจผิดไปบ้างเหมือนกัน เพราะว่าตามความคิดสมัยใหม่ดังที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเชาวน์ ประมุขผล ประธานกรรมการสมาคมครูโรงเรียนราษฎรแห่งประเทศไทย นำคณะครูโรงเรียนราษฎรจากจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๓๑๗ คน ซึ่งได้เดินทางมาร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ประจำปี ๒๕๑๓ เข้าเฝ้า ฯ.

กล่าวไว้ว่าทุกคนมีเสรีภาพ รวมทั้งเยาวชนมีเสรีภาพที่จะปาหัวครูด้วย ก็ลำบาก เพราะว่ามีความคิดที่มาจากต่างประเทศส่วนมากว่าลูกศิษย์ไม่จำเป็นต้องนับถือครู เพราะว่าผู้ใหญ่เรียนรู้มาจากปฏิกิริยาต่าง ๆ ของเด็ก จากตัวเด็กเอง ที่พูดที่วิทยาลัยวิชาการศึกษานั้นไม่ได้หมายความว่า ครูไม่ควรที่จะเรียนรู้จากเด็ก ครูควรจะมีครูจะสั่ง และค้นคว้าวิจัยว่าเด็กเป็นอย่างไร และจะช่วยเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ได้อย่างไร ซึ่งนับว่าได้เรียนรู้จากเด็กแน่ เด็กควรจะมีคุณครู แต่ก็จริงอย่างที่เขากล่าวว่า ไม่ควรที่จะรับความรู้อย่างหลับหูหลับตา อันนี้ก็จริง แต่ว่าหลักใหญ่คือครูต้องสอนเด็ก ไม่ใช่เด็กสอนผู้ใหญ่ เพราะว่าครูนับว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ได้ประสบชีวิตมากกว่า ได้ค้นคว้ามามากกว่า จึงควรจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กซึ่งผ่านชีวิตน้อยกว่าและมีความรู้ต่ำกว่า แต่หลักนี้แหละถูกทำลาย เพราะว่าเราถูกอิทธิพลของความคิดที่เรียกว่าสมัยใหม่ เลยทำให้อยากให้ผู้น้อยและเด็กปฏิบัติผู้ใหญ่ เราจะต่อต้านความคิดนี้ได้อย่างไร ฝ่ายครูจะต่อต้านได้ด้วยการต่อต้านตนเองก่อน คือหมายถึงว่า ครูจะต้องตั้งตัวในความดีอยู่ตลอดเวลา แม้จะเหน็ดเหนื่อยเท่าไรก็ต้องอดทนเพื่อพิสูจน์ว่าครูนี้เป็นที่เคารพสักการะได้ ดังที่โบราณว่า จะต้องเคารพครูต่อบิดามารดา ครูนี้เป็นบุคคลที่ต้องบูชา แต่ถ้าครูไม่ตั้งตัวในศีลธรรม ถ้าครูไม่ทำตัวเป็นผู้ใหญ่ เด็กจะเคารพได้อย่างไร และถ้าครูบางคนทำตัวเป็นเด็ก เป็นผู้ที่ไม่น่าเคารพ แม้แต่คนเดียวทำคุณครูเป็นหมื่น ๆ คนก็เสื่อมเสีย เพราะว่าความเสื่อมเสียเมื่อเกิดเป็นตัวอย่าง แม้จะเป็นตัวอย่างอันเดียว ก็อื้อฉาวมาก และเป็นที่ยึดถือต่อส่วนรวม ความดีนั้นมองเห็นยาก คนทำดีมีมากมาย แต่บางทีก็ไม่ค่อยมีคนเห็น เพราะความดีเขาถือว่าเป็นของธรรมดา ครูดีจึงเป็นของธรรมดาไปเราจึงไม่ยกย่อง แต่ว่าในใจนั้นก็ควรจะรู้ว่าความดีเป็นสิ่งที่น่ายกย่อง ความเลวเป็นสิ่งที่อื้อฉาว ความเลวเป็นสิ่งที่เขาลงโทษสื่อพิมพ์กันได้ อะอะกันได้ สนุกครึกครื้นกันได้ จึงว่าครูแต่ละคน เมื่อมีปณิธานที่จะเป็นครู จะต้องพยายามที่จะวางตัวเป็นครูให้สมบูรณ์ คือเป็นที่เคารพนับถือบูชากราบไหว้ได้ ถ้าทำเช่นนั้นฐานะของครูเองก็จะดีขึ้น เพราะว่าเป็นการต่อต้านความคิดที่เรียกว่าสมัยใหม่ที่ว่าครูเป็นคนเหมือนกัน รับจ้างมาสอน ถ้าเรารักษาความศักดิ์สิทธิ์ของครูได้ ให้เป็นที่เคารพสักการะได้ หน้าที่ของครูจะง่ายขึ้น และลูกศิษย์จะได้รับความรู้จากครูได้มากขึ้น ทั้งปัญหาเยาวชนก็จะเบาบางลง ไม่รุนแรงยิ่งขึ้นไป แต่ว่าครูทั้งหลายจะต้องบากบั่นอดทน และถ้าทำได้ในประเทศไทย จะเป็นการพิสูจน์ว่า วิธีการของเราเป็นผลดี และเป็นสิ่งที่จะค้ำจุนประเทศชาติให้อยู่ยง

ที่มีความพอใจที่ได้พบครูโรงเรียนราษฎร์ก็เพราะว่าทราบ ว่า ครูโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนราษฎร์ทั้งหลายสามารถที่จะช่วยการศึกษาของประเทศชาติได้มาก โรงเรียนราษฎร์มีนโยบายเป็นอิสระกว่าโรงเรียนของรัฐบาล คือโรงเรียนของรัฐบาลนั้น นอกจากหลักสูตรที่ผูกมัดเอาไว้ ยังมีนโยบายแล้วก็มีทางราชการที่ตั้งวิธีการแนวทาง ผูกมัดให้ทำอะไรที่เป็น การทดลองให้เห็นว่าเป็นสมัยใหม่ ส่วนโรงเรียนราษฎร์นั้น ถ้าเรามีความคิดที่ดีใครจะมาตำหนิว่าโบราณก็ยังทำได้ เพราะไม่มีใครจะมาดุด่า รวมความแล้วที่มาสัมพันธ์กันและเปลี่ยนความคิดทางวิชาการนั้น ก็เป็นที่ชอบแล้ว ควรที่จะหาวิธีการที่จะส่งมอบบุตรหลานให้มีความรู้ให้กว้างขวางเพื่อที่จะใช้ชีวิตได้ มีอาชีพ มีกรงาน และพัฒนาบ้านเมือง อุ่มชูชาติไทยให้เป็นประเทศที่ก้าวหน้า นอกจากนั้นก็มาแลกเปลี่ยนความคิดมาปรับทุกข์กันเรื่องฐานะของครู และมาคิดว่าจะทำอย่างไรสำหรับให้ครูมีฐานะดีขึ้น ที่ได้กล่าวไว้ตอนกลาง ก็ขอให้นำไปพิจารณาดู ก็อาจเป็นแนวทางอย่างหนึ่งที่จะปฏิบัติได้ ขอให้ครูทั้งหลายอย่าท้อใจ เพราะว่าความท้อใจนั้น เมื่อมีแล้วความปรายซ์จะมีตามมาแน่ เราต้องต่อสู้ด้วยความหนักแน่นในชีวิต และพยายามปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างสอนผู้น้อย รุ่นผู้เยาว์ สอนเด็กด้วยการแสดง ซึ่งถ้าใช้ศัพท์สมัยใหม่ก็ว่าสอนด้วยการสาธิตชีวิต ถ้าครูสาธิตชีวิตของตัวเอง หมายความว่าแสดงตนว่าเป็นผู้ที่ใช้ชีวิตในทางที่ถูกต้อง ลูกศิษย์ย่อมต้องทำตาม ถ้าลูกศิษย์ทำตามครูที่ทำตัวเป็นผู้ที่มีศีลธรรม มีวิชา มีจิตใจเมตตา มีจิตใจเข้มแข็ง ลูกศิษย์จะต้องเห็นและทำตามตัวอย่างโดยไม่รู้ตัว

ขอให้ทุกคนมีกำลังใจไม่ท้อถอย กำลังกายที่เข้มแข็ง เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญของครู เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของคณะครู และเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองโดยที่ ทำให้เยาวชนซึ่งจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตมีความรู้ในด้านวิชาการ มีความรู้ในการดำรงชีวิต มีความรู้ในทางศีลธรรม และเป็นพลเมืองของบ้านเมืองที่เข้มแข็งที่จะช่วยให้บ้านเมืองมั่นคง ขอทุกคนจงประสบแต่ความสำเร็จ มีความก้าวหน้า และมีความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่หมู่บ้านตัวอย่างโครงการ

ไทย - อิสราเอล^(๒)

ณ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันจันทร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๓

ก่อนอื่นขอพูดถึงเรื่องท่อน้ำ เพราะเดี๋ยวจะลืม เรื่องท่อน้ำนั้น ที่บอกว่ากิโลเมตรละแสนบาท^(๓) ความจริงคงจะต้องแพงกว่ากิโลเมตรละแสนบาท ราคาเช่นนี้เป็นราคาไม่ใช่น้อย ที่ได้สี่ब्ดู คงเป็นราคากิโลเมตรละสองแสนบาท ก็หมายความว่าทั้งหมดเป็นเงินแปดล้านบาท เราต้องคิดว่าเงินที่จะลงทุนจะคุ้มค่าแค่ไหน อย่างที่ประธานกรรมการบอกว่าจะตั้งกลุ่มอื่น ๆ คล้าย ๆ อย่างนี้ได้ต่อไป ก็เป็นสิ่งที่น่าคิด แต่ก็ต้องนึกถึง ต้องคำนวณดูให้ดีกว่าการลงทุนอย่างนั้นใครจะเป็นคนลงทุน แล้วใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา เป็นโครงการที่จะต้องศึกษาอีกมาก เพราะเกี่ยวข้องกับเงินไม่ใช่น้อย แปดล้านบาทนี้ ถ้าคิดดู ถ้ามาเฉลี่ยอยู่กับพวกที่จะได้รับประโยชน์ อย่างกลุ่มนี้ ๑๕๐ ครอบครัว ถ้าตั้งอีกสักสามสี่กลุ่ม เฉลี่ยต่อครอบครัวเงินก็จะไม่ใช่น้อย วิธีที่จะทำก็ต้องทำโครงการให้ดีเสียก่อน นอกจากนั้นการใช้น้ำนั้นก็ต้องรู้จักใช้ อย่างที่คิดจะต่อท่อมาก็เป็นความคิดที่ดี อย่างในประเทศอิสราเอล ที่เขาต่อท่อน้ำมาสำหรับการเพาะปลูกนั้น เขาต้องคิดให้ใช้น้ำเป็นประโยชน์และไม่ให้เสียไปเลย อย่างของเรานี้ ใช้น้ำขึ้นมาจากคลอง แล้วก็ส่งมาตามท่อมาให้แก่สมาชิก ที่สัญญาเกณฑ์ว่าแต่ละสมาชิกจะทำการเพาะปลูกของตนได้เพียงจำนวนจำกัดด้วยน้ำที่สูบมานี้ ก็เพราะว่าต้องคิด คล้าย ๆ ว่าคิดราคาของน้ำนั้นว่าเป็นเงินเป็นทอง ให้มาใช้อย่างสุรุ่ยสุร่ายก็จะทำให้สิ้นเปลืองมาก การสิ้นเปลืองนั้นอาจบอกว่าเป็นของราชการหรือเป็นส่วนกลุ่ม แต่ก็อาจไม่คิดว่าเงินนั้นหายาก มานึกดูไม่ว่าจะเป็นเงินของส่วนราชการก็ตามหรือเงินของกลุ่มก็ตาม ก็เงินของเราเอง มาเฉลี่ยแล้วก็ เป็นราคาน้ำไม่ใช่น้อย เราจึงต้องพยายามประหยัดน้ำไม่ให้เสียเปล่าไป อันนี้เป็นข้อคิดที่ได้จากรายงานอันสุดท้ายของประธานกรรมการ ที่ประธานกรรมการได้รายงานมาเป็นหลายข้อนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างก็น่าชื่นชมที่ว่าพวกเราก้าวหน้ามาก ตั้งแต่ต้น ตั้งแต่วันแรกที่พบกัน และตั้งแต่วันแรกที่หม่อมหลวงเดช^(๔) มาประชุมสมาชิกเริ่มแรกว่า

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินจากพระราชวังไกลกังวล ไปยังหมู่บ้านตัวอย่างโครงการไทย - อิสราเอล เพื่อพัฒนาชนบท ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี.

(๓) ตามคำกราบบังคมทูลรายงานกิจการประจำปีของนายเฉลิม แสงศิลา ประธานกรรมการดำเนินการหมู่บ้านตัวอย่างโครงการไทย - อิสราเอล

(๔) หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์

ให้ตั้งเป็นสภรณ แล้วมีใครคนหนึ่งลุกขึ้นบอกว่า “พวกผมไม่เอาสภรณ” หมายความว่าเดี๋ยวนี้เข้าใจแล้วว่า
อย่างที่เราอยู่นี้ อยู่ในหมู่บ้านตัวอย่างนี้ ก็เป็นสภรณนั่นเอง แล้วก็ป็นสภรณที่ดี เพราะว่าทุกคนก็ทำงานเพื่อ
ส่วนรวม แล้วก็เขียนป้ายเอาไว้ตรงนี้ว่า “จงเสียสละและสามัคคีเพื่อการอยู่ร่วมกัน” นั้น ก็ขอเติมด้วยความ
บริสุทธิ์ใจด้วย การอยู่ร่วมกันนั้น ก็เป็นทางที่จะให้แต่ละคนได้รับประโยชน์ได้ แต่ปัญหาสำคัญขอให้แต่ละคนคิดว่า
คน มนุษย์ทุกคน จะเป็นหญิงเป็นชาย จะเป็นเด็กเป็นผู้ใหญ่หรือคนแก่ก็ตามต้องการความสุข ความสุขนั้นก็คือ
ความสะดวก มีอาหารเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง มีบ้านอยู่และมีความสบายพอควร ความสุขนี้เราจะหาอย่างไร ก็ต้อง
พิจารณาดู ความสุขนั้นบางคนก็บอกว่า ถ้ามีเงินมาก ๆ ก็จะได้ ความจริงเงินมาก ๆ ก็ดี เพราะว่าซื้อของ ซื้ออาหาร
มาใส่ท้องได้ สร้างบ้านได้ ซื้อเสื้อผ้าได้ แล้วก็สบายได้ แต่ว่าได้เคยบอกแก่สมาชิกทั้งหลายว่า เรามีเงินเท่าไร ๆ ถ้า
ไม่รู้จักใช้และไม่มีเกียรติ ก็ทำให้เงินนั้นหมดไปได้ วิธีใดที่จะทำให้พวกเรามีความสุขมีความเจริญก้าวหน้าโดยมี
เกียรติและมีความภูมิใจในตัว ก็คือต้องทำงานและต้องอยู่ร่วมกัน เพราะว่าถ้าอยู่โดดเดี่ยวอาจเกิดอันตรายหลาย
ประการ อย่างที่รายงานมาว่าทางศูนย์ได้ช่วยเกี่ยวข้องกับการปราบศัตรูพืช ทั้งทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็มา
ช่วย ถ้าอยู่โดดเดี่ยวก็ไม่มีใครมาช่วยได้ จึงต้องตั้งมาเป็นกลุ่ม ความปลอดภัยก็เช่นเดียวกัน เรามาอยู่เป็นกลุ่มและ
มีความสามัคคีปรองดองกันดี ไม่เกิดทะเลาะวิวาทก็ทำให้เรามีความปลอดภัย คนแทรกมาจากข้างนอกก็ไม่สามารถ
ที่จะปฏิบัติการอะไรหรือมาขโมยหรือมาทำร้ายเราได้ เพราะเราสามัคคี เราช่วยกันดูแล คนที่อยู่ในกลุ่มนี้จึงต้องมี
ความสามัคคีและบริสุทธิ์ใจ หมายความว่าต้องทำอะไรแล้วต้องนึกถึงประโยชน์ของส่วนของกลุ่ม และอย่างที่บอกว่า
ให้มีความเสียสละ ความจริงความเสียสละนั้นเราเสียสละเพื่ออยู่ร่วมกันและเพื่อทำให้กลุ่มนี้ดำเนินงานได้ และเมื่อ
ดำเนินงานได้เราก็ก้าวหน้าไป ตามผลงานที่ว่าแต่ละครอบครัวมีรายได้มากกว่าที่อื่นหลายแห่ง หมายความว่า
งานของเราที่วางแผนการและมีกฎเกณฑ์ที่วางข้อบังคับที่จะต้องทำตามได้ผลดี กลุ่มนี้ เมื่อแรกเริ่มรายได้ของ
แต่ละคนก็ไม่มีพอกิน ไม่มีความรู้ในการเพาะปลูก ไม่มีความรู้ในการนำสิ่งของที่เรเพาะปลูกไปขาย เดี่ยวนี้มี
กรรมการสำหรับช่วยในด้านการเพาะปลูกและช่วยในการขายหมายถึงว่ากลุ่มเราได้ก้าวหน้ามามาก ก็ต้องอาศัย
ความตั้งใจที่จะหาความเจริญสำหรับกลุ่ม ก็รวมความว่าอยู่ที่สามัคคี คำว่า “สามัคคี” นี้ มาย้าทุกครั้ง ให้ทุกคน
ซาบซึ้ง ให้เข้าใจลึกซึ้งว่าคำนี้แปลว่าอะไร ความสามัคคีนี้ หมายถึงว่ามีสิ่งใดที่อาจขัดแย้งซึ่งกันและกันบ้าง ก็ต้อง

ปรองดองกันเสีย และหาทางออกโดยที่ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ความสามัคคีเป็นกำลังอย่างสูงที่สุดของหมู่ชน คือ ทำให้ไม่เสียกำลังในการทะเลาะเบาะแว้ง ถ้าทะเลาะเบาะแว้งกันยกตัวอย่างเช่นมีผลประโยชน์ขัดกันระหว่างสองครอบครัว แล้วก็ยกทัพมาตีหัวกัน มาทำให้มีบาดเจ็บ หรือมาแทงกัน ผลจะเป็นอย่างไร ผลในทางที่จะชนะความหมายควมว่าที่ทะเลาะกันนั้นนะ ฝ่ายหนึ่งจะวิ่งหนีเพราะว่ากลัว อีกฝ่ายนั้นก็ได้เป็นผู้ชนะ แต่ชนะอะไร ลงท้ายอาจต้องถูกลงโทษ ในที่สุดคนที่บาดเจ็บก็ต้องเข้าโรงพยาบาล ก็ต้องเสียเงินค่ารักษา ซึ่งถ้าไม่ได้ทะเลาะเบาะแว้งกัน ก็ไม่ต้องเสียเงิน ตกลงทำให้มีการสิ้นเปลืองมากขึ้น สามัคคียังมีอีกอย่าง คือใครมีความรู้อะไรก็แบ่งความรู้ให้คนอื่นด้วย เพราะว่าจะทำให้คนอื่นมีรายได้มากขึ้น ถ้าคนอื่นเขามีรายได้มากขึ้น รายได้ส่วนรวมของกลุ่มก็มากขึ้น เมื่อรายได้ของกลุ่มมากขึ้น ก็ทำให้สามารถบริการในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านวิชาความรู้ ในด้านเพาะปลูก ในด้านการค้าขายได้ดีขึ้น เราก็ได้รับประโยชน์ทั้งนั้น ความสามัคคีจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด

ในรายงานที่บอกว่า เจ้าหน้าที่ของคุณย์ได้ทำผิด ทางสมาชิกก็คัดค้านได้นั้น ก็เป็นสิ่งที่ถูกต้อง แต่ต้องนึกอยู่เสมอว่าทางเจ้าหน้าที่กลุ่มเจ้าหน้าที่คุณย์เขามาช่วย แล้วเขาก็พยายามที่จะนำวิชาการมาให้เรา ถ้าเราไม่เข้าใจเราก็ไปถามเขา เริ่มแรกอย่าใช้คำว่าคัดค้านมากเกินไป เพราะว่าถ้าคัดค้าน ทางเจ้าหน้าที่เขาก็อาจเคืองเอา แล้วก็ไม่ได้ความรู้ แต่ว่าบางสิ่งบางอย่างไปบอกเขาให้ทราบได้ว่า เราข้องใจ เรอยากทราบว่าสาเหตุผลใดที่ทำอย่างนั้น ๆ หรือสิ่งอย่างนั้น ๆ อาจคลี่คลายความเข้าใจผิดได้ นี่คือวิธีการ จริงทุกคนมีสิทธิ์ที่จะคัดค้าน มีสิทธิ์ที่จะทราบว่าคนอื่นทำผิดหรือเปล่า แต่ว่าถ้าเรายังไม่ทราบ แล้วเราไปถามเขาก่อน ก็ไม่ถูก ระหว่างสมาชิกก็เช่นเดียวกัน ถ้าขัดข้อง ถ้าข้องใจอะไร ก็ไปพูด ๆ เสียก่อน เพื่อที่จะให้ไม่มีการเข้าใจผิดกัน และให้มีความเอื้ออารีซึ่งกันและกัน ที่ฟังรายงานก็เกิดความคิดอย่างนี้ รายงานที่ได้อ่านมานี้ก็นับว่า กลุ่มนี้หมู่บ้านตัวอย่างนี้ได้ก้าวหน้ามาก และมีกลไก มีวิธีการหลายอย่างที่จะก้าวหน้ายิ่งขึ้นด้วยกำลังของเรา ด้วยความตั้งใจดีของเราทุกคน แล้วก็การที่จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ก็นับว่าเป็นขั้นหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้หมู่บ้านนี้สามารถที่จะปกครองตนเองให้ดีเพื่อความเจริญของส่วนรวม ที่มีความพอใจอย่างยิ่ง ที่เห็นหมู่บ้านนี้ก้าวหน้า ก็เพราะว่าเป็นตัวอย่างอันดีสำหรับหมู่ชนอื่น ๆ สำหรับเพื่อนร่วมชาติที่จะเอาเป็นตัวอย่าง เราจึงจะเป็นตัวอย่าง เป็นบ้านเรียกว่า “ครู” แท้ ๆ ที่จะแสดงให้เห็นว่า คน

จำนวนนับพันมาอยู่ด้วยกัน ก็อยู่ด้วยกันได้ด้วยความสะดวกและก้าวหน้า จะเป็นตัวอย่างแก่เพื่อนร่วมชาติผู้ที่จะมาตั้งตัวและแสวงหาความก้าวหน้า หาความสุขของทุกคนด้วยความสะดวกและด้วยการใช้หลักวิชาที่เหมาะสม

การรวมเป็นกลุ่มนี้ก็มิประโยชน์ ตามรายงานนั้นก็เห็นได้แล้วว่าสามารถรับวิชาการต่าง ๆ ซึ่งทางราชการและองค์การต่าง ๆ รวมทั้งมีชาวต่างประเทศมาช่วยเราได้ ถ้าเราไม่รวมเป็นกลุ่ม เราก็จะไม่สามารถที่จะรับวิชาการนั้น นอกจากนั้นแล้วก็มีประโยชน์ในด้านการผลิต หมายถึงว่าในด้านที่จะเพาะปลูกสินค้าและในด้านจำหน่าย คือขายสินค้าที่เราทำ นอกจากนั้นก็เป็นประโยชน์ในด้านที่จะไปซื้อสิ่งที่ทุกคนต้องการใช้และบริโภค เช่นข้าวเราต้องมีข้าวกิน ก็ไปซื้อร่วมกัน สิ่งอื่นที่มีความจำเป็นก็ซื้อร่วมกัน โครงการต่อไปยังมีอีกมาก ต้องช่วยกันพิจารณา ได้เคยพูดมาแล้วหลายปีแล้วเกี่ยวข้องกับโครงการทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน หมายถึงว่าแต่ละคนจะทำงานด้วยมือได้แล้วก็ผลิตสินค้าที่จะขายได้ เช่น สิ่งที่ทำด้วยไม้ไผ่หรือไม้รวก ในบริเวณนี้ซึ่งกว้างขวาง มีไม้ไผ่ไม้รวกเป็นจำนวนไม่น้อย ถ้าแบ่งงานกันไปตัดไม้มา เพาะปลูกด้วยทำนุบำรุงไม้ไผ่ไม้รวกให้ดีด้วย แล้วนำมาแปรรูป คือมาทำงานด้วยมือ ก็จะกลายเป็นสินค้าที่มีราคาสูงขึ้น ขายได้รายได้สำหรับครอบครัวสำหรับกลุ่ม ก็จะทำให้กลุ่มนี้สามารถที่จะก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่ง อันนี้เป็นความคิดที่เคยบอกมานานแล้ว ยังไม่เห็นปฏิบัติกัน แต่การทำเช่นนั้นก็เช่นเดียวกัน ต้องมีแผนการที่ดี แล้วก็ต้องช่วยกัน ไม่ใช่แย่งกันทำ

พูดถึงโครงการอื่น ๆ ในด้านการศึกษาที่เห็นว่าเดี๋ยวนี้มีโรงเรียนที่ถึงประถมสี่ มีนักเรียนมากขึ้น โรงเรียนก็มั่นคงดี จะมีครูเพิ่มขึ้นมา ก็นับว่าน่ายินดี ในด้านอนามัยที่มีเจ้าหน้าที่และผู้อาสาสมัครมาช่วยดูแลความเป็นอยู่ของสมาชิก ก็นับว่าเป็นโชคดีของพวกเรา พวกเราก็ต้องพยายามที่จะเรียนรู้เหมือนกันว่า ของเราควรจะทำอย่างไรที่จะรักษาอนามัยของเราไว้ให้ดีโดยเฉพาะที่จะเลี้ยงเด็ก ๆ ให้แข็งแรง เลี้ยงลูกของเราให้เติบโตดีขึ้น ให้มีกำลังแข็งแรงดี ต่อไปก็เมื่อโตขึ้นมา จะได้เข้าโรงเรียนและช่วยกันให้ได้เรียนต่อจากโรงเรียนที่นี่ ให้มีทุนของกลุ่มไปเรียนในชั้นสูงขึ้นไป แล้วก็กลับมาช่วยพ่อแม่ช่วยกลุ่ม เพื่อที่จะให้กลุ่มนี้มีผู้ที่มิวิชาก้าวหน้ามากขึ้นเพื่อความเจริญต่อไป เรื่องสำนักสงฆ์นี้ ก็นับว่าได้ก้าวหน้าไปอีกส่วนหนึ่งแล้ว การที่มีสำนักสงฆ์ก็เป็นประโยชน์มาก เพราะว่าพระศาสนาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับแต่ละคน แต่ละคนทำงานทำการก็ต้องมีอาหารบริโภค ต้องมีเสื้อผ้า

แต่ถ้าถ้าเรามีความคิดที่ไม่ดี ก็จะเป็นคนที่เปล่าประโยชน์ หรือนอกจากเปล่าประโยชน์แล้วก็อาจเป็นอันตรายต่อสังคม ที่มีพระมากพำนักอยู่ด้วยที่นี้ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าถ้ามีปัญหาอะไรก็ไปคุยกับพระ ไปรับความรู้ในทางจิตใจกับท่านได้ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มองเห็นในคราวนี้ก็นับว่าก้าวหน้า ก็ขอให้ทุกคนพยายามที่จะปฏิบัติงานให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ทั้งผู้ที่จะมาเป็นสมาชิกใหม่ ก็ขอให้ได้เข้าใจถึงจุดประสงค์ของกลุ่มของหมู่บ้านตัวอย่างให้ดี และพยายามปฏิบัติตามข้อบังคับ เรื่องคำว่าข้อบังคับนี้บางทีบางคนไม่ค่อยชอบนัก เพราะว่ามันบังคับ คนเราต้องการมีอิสระ แต่ว่าถ้าอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนก็ต้องมีข้อบังคับ ข้อบังคับต่าง ๆ ก็มีประโยชน์ทั้งนั้น ให้พิจารณาให้ดีดูดี ๆ เรื่องข้อบังคับว่ามีประโยชน์อย่างไร แล้วจะได้ยินดีทำตามข้อบังคับ ในคราวนี้ก็มีข้อสังเกตต่าง ๆ แต่เท่านี้ ต่อไปก็มีกำหนดการที่จะไปดูบ้านของสมาชิก ก็ขอไปดู แล้วก็จะได้ดูว่ามีอะไรที่จะแก้ไขได้เพื่อให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ในโอกาสนี้ ก็ขอให้พรให้ทุกคนมีจิตใจและกายที่แข็งแรง เพื่อให้สามารถดำเนินงานของตัวต่อไปให้เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านตัวอย่าง เป็นการพิสูจน์ว่าการอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนด้วยความสามัคคีอย่างนี้เป็นประโยชน์ และแต่ละคนจะได้เจริญ จะได้มีความก้าวหน้ามากขึ้นทุกวัน ขอให้ทุกคนมีแต่ความเจริญ มีแต่ความสำเร็จ มีความสุขด้วยกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่ผักในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันจันทร์ ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๓

ยินดีที่กลุ่มชาวไร่ได้จัดงานเพื่อสามัคคีระหว่างกสิกรด้วยกัน และมีรายได้มาให้ เงินรายได้นี้ก็จงนำไปใช้ในการที่จะพัฒนาพวกกสิกรนี้เอง

ที่ได้รายงานนั้นก็ทราบว่าเป็นความจริงว่า พวกที่อยู่ในกลุ่มสวนผักนี้มีที่ดินน้อยและก็ไม่สามารถที่จะทำการเพาะปลูกอย่างกว้างขวาง แต่ที่ให้มาอยู่ในที่มีที่ดินน้อยในตอนแรกนี้ เพราะจะต้องเรียนรู้ จะต้องให้ท่านผู้มีความรู้ต่าง ๆ ได้ช่วย เมื่อมีน้ำท่วมหรือมีภัยธรรมชาติต่าง ๆ ก็จะได้นำพืชพันธุ์ต่าง ๆ มาช่วยเพื่อให้ทำมาหากินได้นำของมาแจกเพื่อบรรเทาความทุกข์ได้ การที่คิดว่าถ้าได้ที่ใหญ่ขึ้นไปแล้วความเดือดร้อนจะหายเป็นปลิดทิ้งนั้น ขอยกอย่างอีกต่อไป เพราะว่าพอได้ที่ใหญ่ขึ้น ก็จะต้องมีความเดือดร้อนใหญ่ตามขึ้นไปเหมือนกัน คือแต่ละคนจะต้องทำงานหนัก มีความลำบากมากขึ้นอีก ที่พูดอย่างนี้ไม่ใช่พูดเพื่อชู้หรือพูดคล้าย ๆ กับว่า เดียวนี้ทุกข์ แล้วต่อไปจะทุกข์มาก ไม่ใช่อย่างนั้น แต่จะพูดให้รู้ตัวว่า ถ้าแต่ละคนมีความขยันหมั่นเพียร ทางราชการและผู้มีวิชาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางราชการก็จะช่วย ชั้นแรกที่สุดจะต้องแสดงตนว่ามีความเข้มแข็ง มีความตั้งใจที่จะทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขเสียก่อน เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว จะมีผู้ที่จะมาช่วย แล้วความเดือดร้อนต่าง ๆ ก็จะได้บรรเทาไปไม่ใช่เป็นทุกข์

เรื่องที่ใหญ่ขึ้นไปนั้นกำลังสำรวจอยู่ แล้วก็เห็นว่ามีน้ำพอใช้ได้ ก็นับว่าเป็นบุญส่วนหนึ่ง เมื่อสำรวจคุณภาพของดินได้แล้ว จึงจะให้ย้ายไป ให้แต่ละครอบครัวมีที่ดินมากกว่าที่นี่ ระหว่างที่ยังสำรวจให้ทอดทนก่อน แล้วก็อย่าให้เสียเวลารอ ระหว่างนี้ขอให้พยายามที่จะจัดระเบียบแบบแผนให้ดี ให้อยู่กันเป็นกลุ่มให้เข้มแข็งยิ่ง ๆ ขึ้น เพราะว่าการที่จะอยู่ในที่ใหญ่ขึ้นไปนั้น ถ้าขาดความเข้มแข็งก็ตาม ถ้าขาดความสามัคคีเป็นกลุ่มเป็นก้อนที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็ตาม จะเกิดอันตรายอย่างมาก เพราะว่างานนั้นมากขึ้น ที่กว้างขึ้นก็ต้องดูแลมากขึ้น ก็มีภาระมีหน้าที่มากขึ้น ทุกคนต้องเตรียมใจเตรียมกายเพื่อที่จะรับที่ที่ใหญ่กว่านี้ ถ้าไม่พร้อม ใ้ที่ใหญ่ไปจะเกิดทุกข์ใหญ่มากขึ้น แต่ว่าถ้าพร้อมแล้ว ที่ใหญ่ขึ้นก็มีความเจริญได้ดี แล้วจะยินดีด้วย จึงได้พิจารณาว่าจะปรับปรุงตัวเอง จะจัดการจัดระเบียบการให้ปกครองตนเองได้ เพราะว่าที่จะไปอยู่นั้น ไม่ใช่จะมีผู้ปกครองมาจากกระทรวงหรือจาก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมกลุ่มชาวไร่สวนผักในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ภายหลังจากเสด็จ ฯ เยี่ยมหมู่บ้านตัวอย่างโครงการ ไทย - อิสราเอล แล้ว.

หน่วยราชการใดมาปกครองเหมือนเป็นนิคม หากแต่ว่าจะต้องปกครองตนเองอย่างเป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่มีเกียรติ จะยืนตัวได้หรือไม่ได้ก็ด้วยตัวเอง ถ้ายืนได้ก็จะยินดีมาก ส่วนที่บอกว่าพูดมาแล้วก็อาจทำให้เกิดไม่พอใจนั้นไม่มี เพราะว่าถ้าพูดกันตรงไปตรงมาให้ทราบความจริง ก็พิจารณาได้ว่าควรจะช่วยที่ไหน การที่มีความเดือดร้อนใด ๆ แล้วพูดตรง ๆ ถ้าเข้าใจถูกในความเดือดร้อนแล้วก็แก้ไขได้ บางที่มีความเดือดร้อนซึ่งแก้ไขได้ง่าย เราก็กแก้ไขได้ให้ปรึกษา ระหว่างสมาชิกกลุ่มกันเสียก่อน เพราะว่าการศึกษาหรือกันเป็นญาติที่สุด เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่จะแก้ไขปัญหา ถ้าปัญหานั้นยังคงแก้ไขไม่ตกอยู่ ลองไปหาผู้มีความรู้ หรือไปหาท่านผู้ว่าราชการจังหวัด ขอคำแนะนำแล้วก็ขอความช่วยเหลือ เพราะบางสิ่งบางอย่างผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะช่วยเหลือได้ ทั้งในด้านอาชีพคือการเพาะปลูก ทั้งในด้านอนามัย ทั้งในด้านการศึกษาของลูกหลานของเรา ขอให้ทุกคนพยายามมีความเข้มแข็งอดทนคนอื่น อย่างเพื่อนกสิกรที่หุบกะพง เขาอดทนมาหลายปีแล้ว เขาก็ได้เคยอยู่ในกลุ่มนี้ เขาเป็นผู้สร้างที่นี้ขึ้นมาด้วย เขาก็มีบ่นเหมือนกัน อย่างที่บ่นเมื่อกี้ แต่ก็ด้วยความอดทนก็ได้ขึ้นไปประกอบอาชีพกสิกรที่หุบกะพง ชั้นที่ขึ้นไปหุบกะพงนั้นไม่ใช่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างก็เรียบร้อยไป ต้องฟันฝ่าอุปสรรคเพิ่มเติมขึ้นไปอีก ภาระหนักหนักเหน็ดเหนื่อยยิ่งขึ้น แต่ด้วยความอุตสาหะ ด้วยความพยายาม ด้วยความเข้มแข็ง เขาก็ก้าวหน้าขึ้น ไปดูเมื่อก็รู้สึกวก้าวหน้าขึ้น เราก็คงต้องทำเช่นเดียวกัน ต้องอดทน ต้องขยัน และต้องมีความฉลาดความใจเย็น ก็มีที่จะพูดแค่นี้สำหรับวันนี้

ขอให้ทุกคนมีความอดทน วิริยะอุตสาหะ เพื่อความก้าวหน้าของกลุ่มและเพื่อความก้าวหน้าของแต่ละคน ของงมีกำลังใจ มีกำลังกายสมบูรณ์แข็งแรง เพื่อที่จะฟันฝ่าอุปสรรคที่จะมี ให้มีสามัคคีโดยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้วยความบริสุทธิ์ใจ เพื่อความก้าวหน้าส่วนรวม ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะอาจารย์ ครู และนักเรียน

โรงเรียนวังไกลกังวล^(๒)

ณ ศาลาเรียง พระราชวังไกลกังวล หัวหิน

วันพุธ ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๑๓

เป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่เห็นว่ากิจการของโรงเรียนไกลกังวลได้ก้าวหน้าและมีผลดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการสอน ก็ได้ผลที่นับว่าน่าพอใจอย่างยิ่ง

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลการสอนและการเรียนดี การได้รับรางวัลนี้แสดงว่าผู้ที่ได้รับได้เพียรพยายามที่จะเล่าเรียนและหาความรู้ใส่ตัว การหาความรู้ใส่ตัวนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคน เพราะว่าในชีวิตต่อไป ถ้าขาดความรู้ความสามารถจะไม่อาจเลี้ยงชีพของตัวให้รอดได้ การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้การศึกษาดำเนินไปด้วยดี จะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ต้องมีโรงเรียนและเครื่องอุปกรณ์ที่เหมาะสม ต้องมีครูที่จะสอนจะถ่ายทอดวิชา และต้องมีนักเรียน นักเรียนนั้นก็เป็นส่วนสำคัญเหมือนกัน เพราะว่าถ้าเป็นนักเรียนที่ตั้งใจที่จะเรียน สมชื่อว่าเป็นนักเรียน ก็หวังได้ว่ากิจการของโรงเรียนจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี สำหรับนักเรียนนั้นขอให้เพียรพยายามตามที่ได้ปฏิญาณ แม้จะเป็นผู้ที่เรียนไม่ได้รางวัล ก็ต้องมีความเพียรพยายาม เพราะว่าวันหนึ่งก็อาจได้รางวัล รางวัลนั้นอาจไม่เป็นรางวัลที่ได้แจกอย่างให้รางวัลในวันนี้ แต่เป็นรางวัลที่ทุกคนจะได้รับแน่นอน คือความสะอาด ความสำเร็จในชีวิตอนาคต วิธีที่จะหาความรู้นั้น จะต้องพยายามทำใจให้เข้มแข็ง ทำจิตใจให้มีสภาพพร้อมที่จะรับความรู้ ที่มีความเคารพในครู เพราะว่าถ้าเราเคารพครู ครูจะสามารถให้ความรู้ได้มากที่สุด ในส่วนครูก็มีหน้าที่ที่จะให้ความรู้แก่เด็กเพื่ออนาคตของส่วนรวม ครูนั้นจะต้องให้ความรู้แก่เด็ก ๆ ด้วยความเมตตาด้วยความหวังดี คือด้วยความเมตตาต่อผู้ที่เป็นลูกศิษย์และด้วยความหวังดีต่อส่วนรวม ขอให้ทราบว่ถ้าส่วนรวมประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ดี ส่วนรวมก็ปรอด ถ้าส่วนรวมคนหมู่มากไม่มีความรู้ บ้านเมืองจะไปไม่รอด เพราะว่า

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายประสิทธิ์ เขียวอ้อม อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวังไกลกังวล นำอาจารย์ ครู และนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล เข้าเฝ้า ฯ และกราบบังคมทูลพระกรุณาเบิกนักเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ที่สอบไล่ได้อันดับ ๑,๒ และ ๓ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๒ เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัลเครื่องเรียน แล้วเบิกนักเรียนตีประจำปีการศึกษา ๒๕๑๒ เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัล ต่อจากนั้น เบิกนางสาวลัดดา บุญประคอง นางสาวศรี มกรามณี นางสาวลินจง เวชอิสสระนันท์ และนายสุรินทร์ สุขสุโขทัย ครูโรงเรียนวังไกลกังวล เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเสมาพระปรมาภิไธยย่อ ตามลำดับ แล้วเบิกหัวหน้านักเรียนเข้ารับพระราชทานเหรียญพระบรมรูปแทนนักเรียนที่ได้รับพระราชทาน จำนวน ๒๐๐ คน.

ผู้ที่ไม่มีความรู้จะท่วมบ้านท่วมเมือง จะไม่มีความเจริญก้าวหน้าทั้งในสิ่งวัตถุทั้งในจิตใจ กิจการโรงเรียนที่ก้าวหน้าดี ก็เป็นสิ่งที่น่าปลื้มและน่ายินดีสำหรับทุกคน ทั้งนักเรียน ทั้งครู ทั้งผู้ปกครอง ทั้งผู้อื่นที่ได้เห็นกิจการของโรงเรียน เพราะมีความหมายถึงความเจริญในอนาคต ของส่วนรวมของบ้านเมือง

ขอให้ทั้งนักเรียนทั้งครูพยายามบากบั่นทำหน้าที่ของตัวเองอย่างดีที่สุด เพื่อให้ได้ชื่อว่าได้ช่วยส่วนรวมให้มีความมั่นคง ได้ช่วยชาติให้มีความถาวร ขอให้ทุกคนมีกำลังสติปัญญาและกำลังกายเพื่อปฏิบัติหน้าที่นี้ และขอให้ทุกคน ประสบแต่ ความเจริญรุ่งเรือง มีความสุขความสบายและความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. ๒๕๑๓

วันเสาร์ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช ๒๕๑๓ ณ โอกาสนี้

การประชุมรัฐสภามีความสำคัญมิใช่น้อย ท่านทั้งหลายควรจะได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ให้ลุล่วงไป ด้วยเหตุผลดีปัญหาและความรอบคอบ โดยยึดหลักว่า งานของรัฐสภาจะต้องดำเนินไปตามวิถีทางของการปกครองอย่างแท้จริง เพื่อประโยชน์และความเจริญผาสุกของประชาชน ฐานะความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดความมั่นคงแก่ประเทศชาติโดยส่วนรวม ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่ง ที่จะให้สมาชิกแห่งสภานี้ ร่วมมือกันปฏิบัติงานของชาติให้ก้าวหน้าต่อไปด้วยความบริสุทธิ์ใจ มั่นใจ และกล้าหาญ เสียสละ

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีพุทธศักราช ๒๕๑๓ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ขอให้การดำเนินงานของสภานี้เป็นไปโดยเรียบร้อย บรรลุผลอันพึงประสงค์ อำนวยประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร์และความเจริญมั่นคงแก่ชาติบ้านเมืองสืบไป ขอให้ท่านทั้งปวงมีความ สวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารของสโมสรนายทหารปืนใหญ่
และคณะกรรมการของสมาคมเสริมสวยแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจสโมสรนายทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานและสมาคมเสริมสวยที่ได้จัดงานบอลล์เก็บรายได้เพื่อ
การกุศล

การที่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์สามารถที่จะปฏิบัติงาน กล่าวคือช่วยประชาชนได้ ก็เพราะว่าได้รับการ
สนับสนุนจากสมาคม สโมสร และประชาชนทั่วไปได้ให้เงินเพื่อที่จะมีทุนช่วยผู้ประสบภัยธรรมชาติมาเป็นเวลานาน
แล้วก็ทำได้ผลดี ในประเทศของเราภัยธรรมชาติมีขึ้นเสมอ เราก็ต้องช่วยกัน เพราะว่าถ้าผู้ที่ประสบเคราะห์กรรมไม่
ได้รับการช่วยเหลือ จะทำให้เศรษฐกิจของบ้านเมืองเสื่อมโทรมไปได้ เนื่องจากประชาชนทุกคนมีความเดือนร้อน
ฉะนั้น ที่ท่านได้ทราบถึงจุดประสงค์และความจำเป็นของมูลนิธิ และก็ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนตลอดมา จึงเป็น
ที่น่ายินดีอนุโมทนาอย่างยิ่ง

ขอชมเชยกรรมการที่ได้จัดงานและเป็นผลสำเร็จดี ขออนุโมทนา ขอให้ทุกคนได้ประสบแต่ความเจริญ
รุ่งเรืองในหน้าที่เป็นส่วนรวม.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก หลวงกัมปนาทแสนยากร ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ นำคณะนายทหารของสโมสรนายทหารปืนใหญ่ และคณะกรรมการของสมาคมเสริมสวยแห่งประเทศไทย รวม ๒๐ คน เข้าเฝ้า ฯ
ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “ร่วมกุศลบอลล์” ณ กองพลนายทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๑๓
จำนวน ๑๔๙,๙๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิดังกล่าว.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่พนักงานและคนงานของบริษัทไทยเกรียงป็นทอจำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจทุกคนที่ได้บริจาคเงินสำหรับช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยและทั้งผู้ที่ยกกันประเทศทุกฝ่าย ความจริงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือประสบภัยธรรมชาติ ก็เป็นการช่วยเหลือผู้ที่ยกกันประเทศเหมือนกัน เพราะว่าผู้ที่ยกกันนั้น ถ้าได้รับการช่วยเหลือตามควร ก็ทำให้เขาอยู่ในความสงบได้ ไม่เกิดความวุ่นวาย และก็ไม่เป็นเหยื่อของการแทรกซึมการยุยง ทั้งการช่วยเหลือก็ยังช่วยให้ผู้ที่ยกกันประเทศปฏิบัติงานได้ด้วยความสะดวกยิ่งขึ้น ประเทศไทยกำลังถูกรุกรานในด้านต่าง ๆ ผู้ที่ปฏิบัติงานยกกันประเทศได้เสียสละไม่ใช่น้อย เขาต้องอยู่ในที่ที่ทุรกันดาร ที่ลำบาก บางทีก็ขาดการช่วยเหลือ เพราะว่ากำลังของเราเองก็น้อย ฉะนั้น การที่ผู้ที่ยกกันกลาง และก็โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานบริษัทต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมการช่วยเหลือเช่นนี้ จึงเป็นการดียิ่งยิ่ง น่ายอนุโมทนาและน่ายชื่นชม

เงินที่ได้นี้ก็ไปช่วยเหลือทั้งประชาชนที่ประสบเคราะห์ร้าย ทั้งผู้ที่ปฏิบัติงานทั้งตำรวจ ทหาร พลเรือน ที่อยู่ตามต่าง ๆ ของประเทศ การช่วยเหลือก็มีในรูปแบบต่าง ๆ เช่นในการให้เวชภัณฑ์ให้ได้ทั่วถึง อย่างที่เคยไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ ไปที่จังหวัดน่าน เชียงรายและตาก ผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่เคยไปเยี่ยมก็มีเจ้าหน้าที่กรมทาง ซึ่งก็ไม่ได้อยู่ในจำพวกผู้ประสบภัย และไม่ได้อยู่ในจำพวกผู้รักษาประเทศโดยตรง แต่เจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็ได้ทำหน้าที่ยกกันประเทศอยู่ โดยกำลังสร้างทางเพื่อที่จะได้นำสิ่งของไปช่วยเหลือประชาชนในบางแห่งที่ไม่ถึง ทั้งเพื่อช่วยให้การยกกันประเทศมีความสะดวกเรียบร้อยขึ้น ทำให้ส่วนนั้นของประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองได้ เมื่อจะช่วยเหลือก็ควรให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่เหล่านั้น ที่บริษัทและเจ้าหน้าที่ของบริษัทได้ช่วยนี้ เป็นทั้งสองอย่าง คือจะเป็นการช่วยเหลือทางวัตถุด้วยทางจิตใจด้วย และก็เป็นการช่วยเหลืออย่างมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนทุกคนได้มีความตั้งใจที่จะช่วยกันคุ้มครองบ้านเมืองและสร้างบ้านเมืองให้เจริญ จึงมีความคิดและการกระทำที่ดีงาม ก็ขอให้ทุกคนประสบความเจริญรุ่งเรือง ความปลอดภัย และความสุขโดยทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเจือ อ่ำพันธุ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ พร้อมด้วยนายอำเภอพระประแดง กับพนักงานและคนงานของบริษัทไทยเกรียงป็นทอ จำกัด รวม ๑๐ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน จำนวน ๕๐,๗๓๒.๕๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ รวมทั้งข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือน ที่ปฏิบัติกรปราบปรามผู้ก่อการร้ายทางชายแดน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะชมรมศิษย์พระเจนดุริยางค์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๓

การที่ได้จัดงานเพื่อการกุศลเป็นอนุสรณ์ให้แก่อาจารย์พระเจนดุริยางค์ เป็นสิ่งที่เหมาะสมแก่ลูกศิษย์ และ ยังแสดงว่าอาจารย์พระเจน ฯ เป็นอาจารย์ใหญ่ของการดนตรีในเมืองไทย กิจการดนตรีทุกประเภท ตั้งแต่ประเภท ที่เรียกว่าผู้ใหญ่ คือหมายถึงวงดุริยางค์ใหญ่จนกระทั่งถึงขนาดการดนตรีย่อย ๆ ทุกประเภท ก็มาจากอาจารย์พระเจน ฯ ฉะนั้นการที่ได้ระลึกถึงคุณอาจารย์ก็เป็นการดีแล้ว

ที่จะตั้งมูลนิธิพระเจนดุริยางค์ขึ้นเพื่อส่งเสริมการดนตรีนั้นก็เป็นการดีที่ถูกต้อง แต่ต้องระลึกถึงอยู่ เสมอว่า ดนตรีนี้ประกอบขึ้นหลายอย่าง ประกอบด้วยวิชาการดนตรีโดยแท้ ประกอบด้วยผู้ที่ปฏิบัติตามวิชาการนั้น หมายถึงทั้งผู้ที่ควบคุมและจัดวงดนตรี ทั้งผู้ที่ปฏิบัติดนตรีในด้านต่าง ๆ ทุกด้าน และยังประกอบด้วยผู้ฟังอีกด้วย ถ้าขาดองค์ประกอบก็จะทำให้การดนตรีไม่เกิดประโยชน์อันใด ฉะนั้น ควรคิดว่าจุดประสงค์ของมูลนิธิพระเจน ดุริยางค์นี้จะเอาอย่างไร ซึ่งก็แล้วแต่กรรมการหรือผู้ที่ก่อตั้งจะพิจารณา ตามที่ได้ทราบ เห็นว่ามูลนิธิพระเจน ดุริยางค์เป็นไปในทางวิชาการ เพื่อให้ผู้ที่สนใจในดนตรีและจะเป็นผู้นำในวงดนตรีได้มีเงินอุดหนุน เป็นคล้าย ๆ ทุน ที่จะไปศึกษาหาความรู้ หรือหาอาจารย์มาสอนเพื่อให้มีวิชาการสูงสุด แต่ยังเป็นห่วงเรื่องผู้ปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติใน แขนงดนตรีต่าง ๆ นั้น นอกจากขาดวิชาความรู้ในทางการปฏิบัติเครื่องมือของตนหรือในการเรียบเรียงก็ตาม แล้ว ยังมีความขัดสนในทางดำเนินชีวิตอีก ฉะนั้น การช่วยเหลือเพื่อความเจริญของดนตรีนั้น ก็จะต้องให้ผู้ปฏิบัติได้สามารถ ดำรงชีพได้ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ยังไม่ทราบว่า จะทำอย่างไร และมูลนิธิพระเจนดุริยางค์นี้จะมีจุดประสงค์อย่างไร ชั้น ที่สามนั้นคือผู้ฟังประชาชนทั่ว ๆ ไปย่อมจะต้องมีความรู้อันพอเพียงสำหรับจะได้ฟังเพลงหรือดนตรีที่นับว่าเจริญ ก้าวหน้า ซึ่งก็จะต้องพยายามที่จะทำรายการเพื่อที่จะสอนประชาชน หรือชี้แจงให้ประชาชนทั่วไปให้ทราบถึงว่า ดนตรีมีแขนงใดมีอะไรบ้าง แต่ว่าก็ต้องระลึกอยู่เสมอว่า ไม่ใช่เราจะบังคับให้ผู้ฟังดนตรีแขนงใดแขนงหนึ่ง จะ ต้องมีดนตรีแขนงต่าง ๆ ให้ฟัง คนหนึ่งบุคคลหนึ่งอาจชอบฟังดนตรีหลาย ๆ แขนง แล้วแต่อารมณ์ของตนในขณะ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันตำรวจโท กมล แพทย์คุณ หัวหน้าแผนกดุริยางค์ กรมตำรวจพร้อมด้วยคณะศิษย์ของพระเจน ดุริยางค์ รวม ๑๖ คน เข้าเฝ้า ฯ พูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดรายการแสดงดนตรีทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๗ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๓ จำนวน ๓๔,๖๐๐ บาท โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบเป็นทุนมูลนิธิการดนตรี.

นั่น จึงต้องว่า ถ้าตั้งมูลนิธิพระเจนคริยางค์ขึ้นมาจะถือเอาเกณฑ์ใด ต้องพิจารณาดู เคยได้ฟังอาจารย์พระเจน ฯ วิจารย์ เรื่องดนตรี แม้อาจารย์พระเจน ฯ เอง ถ้ามาฟังผลงานของลูกศิษย์ก็ร้องโอด บอกว่ากระด้าง เสียงไม่เพราะ เพราะที่ไม่ถูกหูของท่านอาจารย์ ได้ประสบมาด้วยตนเอง ได้ลองเสียงต่าง ๆ ให้อาจารย์ฟัง หรือลองจาก ประสบการณ์ แต่มาภายหลังได้ฟังผลงานของลูกศิษย์ก็อดที่จะนึกไม่ได้ อดไม่ได้ที่จะนึกถึงคำของอาจารย์ว่า เสียงนี้ มันกระด้างทำไมนำมาใช้ แต่ลงท้ายเดี๋ยวนี้ก็ใช้กันแพร่หลาย และแม้ในการดนตรีในต่างประเทศที่เรียกว่าดนตรี สมัยใหม่ หมายถึงแจ๊สแบนด์ซึ่งท่านอาจารย์ไม่ชอบเลย หมายถึงดนตรีที่เรียกว่าเป็นเรื่องเป็นราว เสียงกระด้าง ไม่เป็นเรื่องก็มี แต่ว่าก็ถือว่าเป็นดนตรีที่ถูกรสนิยมของแต่ละคน เราก็ไม่ทราบว่าจะส่งเสริมดนตรีให้ครบถ้วน อย่างไร ถ้าแบ่งแยกมูลนิธิพระเจนคริยางค์ออกไปให้เป็นตามรสนิยมของอาจารย์พระเจนคริยางค์เท่านั้นเอง ก็เชื่อว่าแต่ละคนที่อยู่ที่นี้ ไม่มีสักคนเดียวที่จะสามารถบอกได้ว่าจะทำตามอาจารย์พระเจน ฯ ได้โดยตลอด เพราะว่ามี แขนงดี ๆ วิชาใหม่ ๆ หรือมีความคิดรสนิยมที่ต่างกับพระเจน ฯ ถ้าบอกว่าทำเพื่อส่งเสริมวิชาการดนตรีที่เรียกกันว่าคลาสสิกสากล ก็ไม่ครบถ้วนเหมือนกัน ก็ยังมีลูกทุ่ง ถ้าจะเอาตามพระเจน ฯ ว่า เอาเพลงไทยเดิมมาทำเป็น สากลสำหรับวงซิมโฟนี ก็มีคนโจมตีแล้ว โจมตีพระเจน ฯ เอง บอกว่าทำลาย แล้วพระเจน ฯ ก็ได้แต่ขมขื่นว่ามีคน โจมตี มาสมัยนี้ก็มีคนที่ทำเพลงสากลโดยเอาเพลงไทยเดิมมาดัดแปลงในวิธีการที่ไม่เหมือนของอาจารย์ ก็ไพเราะดี เหมือนกัน แต่จะทำให้ทุกคนพอใจไม่ได้ ดนตรีนี้ จะว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียว ก็ตรงที่เป็นสิ่งที่จะทำให้คนฟังมีความ เพลิดเพลินและมีความสุขได้ แต่ก็แล้วแต่อารมณ์ของผู้ฟัง ของผู้บรรเลง ของผู้เรียบเรียง ของผู้ประพันธ์ คำพูด เหล่านี้ก็ขอฝากเอาไว้ว่าเป็นสิ่งที่สมควรจะพิจารณา และเพื่อที่จะตั้งจุดประสงค์ของมูลนิธิ เพื่อให้ดำเนินการเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็สำหรับจำนวนเงินที่ได้มาในคราวนี้ ก็จะขอเก็บรักษาเอาไว้ก่อน แล้วแต่ผู้ที่ริเริ่มจะตั้ง มูลนิธิพระเจน ฯ จะมโนบายอย่างไรก็จะมอบให้.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการหอการค้าไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๑๓

เป็นที่น่ายินดีที่หอการค้าได้จัดงานแสดงสินค้า ที่ลงทุนนี้เป็นกิจการที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะให้ผู้ทำการผลิตสินค้าในประเทศมีกำลังใจ ทำให้กิจการค้ามีความก้าวหน้า และทำให้ประชาชนได้เห็นได้ทราบถึงงานที่กำลังทำอยู่ในประเทศไทยเราเอง เสียขายที่ปีนี้มีโอกาสได้ไปดูเลย แต่ก็ได้ให้ประธานองคมนตรีเสด็จไปแทน และท่านก็ได้รายงานว่างานแสดงสินค้านี้มีประโยชน์มาก ในระยะเวลาที่เปิดงานแสดงสินค้าเราไปอยู่เสียที่ทางเหนือ และก็ได้ไปเยี่ยมผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามจุดต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ที่ต้องเสียสละไปอยู่ในที่ทุรกันดาร ก็ต้องไปบำรุงขวัญเจ้าหน้าที่เหล่านั้นทั้งทหาร ทั้งตำรวจ ทั้งพลเรือน ทั้งผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ในด้านอื่น ๆ ที่ต้องไปอยู่ในที่นั้น

การที่ให้รายได้ส่วนหนึ่งของการแสดงนั้นมา ก็เอาทุนเหล่านั้นไปสนับสนุนและก็ช่วยผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจด้วยความเสียสละ ฉะนั้น การที่หอการค้าได้จัดงานแสดงสินค้า ก็เกิดประโยชน์เป็นทวีคูณ เป็นประโยชน์ในด้านทำให้ส่งเสริมกิจการการค้าขึ้นในประเทศแล้ว ยังเป็นประโยชน์การบำรุงขวัญผู้ที่ปฏิบัติงานเพื่อป้องกันประเทศด้วย การป้องกันประเทศนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับทุกคน เพราะว่าถ้าประเทศที่อยู่มีความสงบ มีความมั่นคง ทุกคนก็มีความเจริญได้ ก็เชื่อว่าการกระทำของคณะกรรมการที่ได้จัดงานเช่นนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และเป็นผลดีมาก จึงขอชมเชยกรรมการทุกคน ที่บากบั่นปฏิบัติงานของตน และก็พยายามสร้างความสามัคคี ความก้าวหน้า ความกระตือรือร้นขึ้นในวงการ

ขอให้ทุกท่านได้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ให้มีอนามัยแข็งแรง ให้มีจิตใจอันแข็งแรง ทั้งให้มีความเจริญรุ่งเรืองในวงการและมีความเจริญเป็นส่วนตัวด้วย.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรูญ ศรีบุญเรือง ประธานกรรมการหอการค้าไทย นำคณะกรรมการหอการค้าไทย รวม ๑๘ คน เข้าเฝ้า ฯ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีสวนสนามเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา

คณะลูกเสือแห่งชาติ

ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ

วันพุธ ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีปฏิญาณตนสวนสนามของลูกเสืออีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงานกิจการสำคัญ ๆ ของคณะลูกเสือแห่งชาติที่ได้จัดดำเนินการมาแล้ว ข้าพเจ้าพอใจมากในการปฏิบัติงานของลูกเสือทุกแห่งที่ข้าพเจ้าไป ข้าพเจ้าได้เห็นลูกเสือปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติตัวเป็นอย่างดี ได้ช่วยเหลืองานของบ้านเมืองและของส่วนรวม ด้วยความตั้งใจ

สมัยนี้ ความยุ่งยากในหมู่เยาวชนมีมาก และเป็นปัญหาที่ยังแก้ไขไม่ได้ ผู้ใหญ่อ้างว่าเพราะเด็กเป็นพาลเด็กก็ว่าผู้ใหญ่เองทำไม่ดี แต่ความยุ่งยากนี้ทำให้ทุกคนเดือดร้อน จะเป็นด้วยเหตุจากอะไรอย่างไร ก็จำเป็นต้องแก้ไขขจัดเสีย เพราะถ้าไม่ขจัด จะยิ่งเดือดร้อนและจะเป็นอันตรายแก่ชาติบ้านเมือง ทุกฝ่ายชอบที่จะเผชิญความจริง มีความคิดความเข้าใจและความต้องการอย่างไร ก็นำมาพูดกันตามตรง ด้วยหลักวิชา ด้วยเหตุผลและด้วยความสงบ แล้วดูว่าผลเป็นอย่างไร ข้าพเจ้าเชื่อว่าจะแก้ปัญหาได้ ลูกเสือมีหลักการที่จะอยู่ร่วมกันและทำประโยชน์ร่วมกันด้วยความเข้าใจและเห็นใจอยู่แล้ว ดังนั้นถ้าลูกเสือปฏิบัติร่วมมือกันได้มากขึ้นเพียงใด ก็จะเป็นทางที่จะช่วยให้ร่วมมือกันแก้ไขกำจัดความยุ่งยากได้มากขึ้นเพียงนั้น

ในที่สุดนี้ ขออวยพรให้งานวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์สมความมุ่งหมาย ขอให้ลูกเสือผู้บังคับบัญชาลูกเสือตลอดจนทุกท่านที่มาประชุมกัน ณ ที่นี้ ประสบความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ลูกเสือโลกภาคตะวันออกเฉียง
และกองลูกเสือชาวเขา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

กิจการลูกเสือชาวเขาได้เกิดขึ้นจากความร่วมมือหลายฝ่าย โดยเฉพาะตำรวจชายแดนที่ได้ไปช่วยตั้งโรงเรียนในภูมิภาคที่มีความลำบากและห่างไกล ได้สอน ได้ช่วยให้ความรู้ด้วยความอดทนและด้วยความเสียสละ ต่อมาเมื่อเป็นโรงเรียน ก็มีความจำเป็นที่จะให้เด็กนักเรียนได้ทราบถึงกิจการต่าง ๆ ที่นักเรียนในเมืองไทยได้ปฏิบัติ มาทั่ว ๆ ไป โดยมีกิจการเกี่ยวข้องกับสาธารณประโยชน์ เกี่ยวข้องกับการลูกเสือ จึงได้ขอตั้งกองลูกเสือในโรงเรียน เหล่านั้น แล้วก็ทางกิจการลูกเสือโดยเฉพาะสโมสรลูกเสือกรุงเทพ ก็ได้พยายามอย่างยิ่งที่จะช่วย ได้ช่วยให้คำแนะนำทางตำรวจชายแดนให้ปฏิบัติร่วมมือทุกประการ เพื่อให้สำเร็จประโยชน์ ประโยชน์ของการตั้งกองลูกเสือชาวเขานี้ มีหลายประการแต่ประการสำคัญที่สุดก็คือแสดงให้เห็นว่า แม้จะเป็นนักเรียนชาวเขาหรือจะเป็นนักเรียนที่ไหน ก็ตาม ต้องบำเพ็ญประโยชน์ ต้องช่วยกันสร้างบ้านเมืองส่วนรวมของเรา และไม่ใช่ว่าเพราะว่าเป็นลูกเสือชาวเขา จึงจะมีอะไรเป็นพิเศษ ต้องเหมือนกันหมด การลูกเสือนี้มีความมุ่งหมายที่จะทำให้เด็กนักเรียนทราบถึงการอยู่ร่วมกัน การช่วยซึ่งกันและกัน และผู้ที่อยู่ต่างถิ่นกันในประเทศเดียวกัน ก็ย่อมจะต้องมีการติดต่อและช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ฉะนั้นเป็นสิ่งที่น่ายินดีมากที่สุดที่ได้เห็นลูกเสือมาจากทางไกล มาจากบนภูเขา ได้มาร่วมในงานฉลองวันสถาปนากองลูกเสืออีกครั้งหนึ่ง และได้แสดงกิจกรรมต่าง ๆ ของตน พวกที่อยู่ในเมืองก็ต้องต้อนรับพวกที่มาจากทางไกล ขอต้อนรับ และก็ขอให้งานของการลูกเสือชาวเขาได้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อประโยชน์ของลูกเสือเอง และเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง

ขอชมเชยเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายครูตำรวจชายแดนที่ได้บากบั่นอดทนสร้างคนให้เป็นคนที่มีความรู้ดี ทั้งมีความประพฤติดี เป็นการช่วยอย่างลึกซึ้งให้บ้านเมืองมีความสงบและมีความก้าวหน้า ขอชมเชยและขอขอบใจ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายแพทย์ อมาตยกุล ในฐานะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ลูกเสือโลก ตะวันออกไกลและนายกสโมสรลูกเสือกรุงเทพ นำลูกเสือชาวเขา ซึ่งเดินทางมาร่วมพิธีวันลูกเสือแห่งชาติ เนื่องในวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๕๐ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเสมาทหาราช.

คณะลูกเสือที่ได้ช่วยร่วมมืออย่างดี เพื่อให้กิจการสำเร็จประโยชน์ให้ดีที่สุด โดยเฉพาะสโมสรลูกเสือกรุงเทพที่ได้จัดงานแล้วก็ไม่ได้ทอดทิ้งเลยในการปฏิบัติการต้อนรับเพื่อให้ ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปโดยราบรื่น ขอย้ำในสิ่งที่สำคัญที่สุด คือการที่จะทำให้เข้าใจว่าการลูกเสือเป็นกิจการอย่างหนึ่งที่จะทำให้คนเป็นคนและที่จะทำให้สามารถร่วมมือระหว่างคนที่อยู่ในภาคต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งร่วมมือระหว่างคนที่มีวัยต่างกันทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ ให้สามารถที่จะปฏิบัติงานของตนตามหน้าที่เพื่อความปึกแผ่นของส่วนรวม เพื่อความก้าวหน้าของบ้านเมือง

ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จในงานของตน มีความปลอดภัย และมีความก้าวหน้าทุกประการ ขอให้ทุกคนมีพลังทั้งกายทั้งใจ เพื่อปฏิบัติหน้าที่นี้และให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้บังคับบัญชาลูกเสือซึ่งได้รับพระราชทาน

เหรียญลูกเสือสดุดี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ขอแสดงความยินดีต่อท่านที่ได้รับเหรียญลูกเสือสดุดี ท่านได้ปฏิบัติงานล้วนเป็นประโยชน์แก่การลูกเสือทั้งในด้านการสนับสนุนและปฏิบัติ ที่ท่านได้สนับสนุนการลูกเสือก็เป็นทางหนึ่งที่จะสนับสนุนและช่วยบ้านเมืองเป็นส่วนรวม เพราะว่าการลูกเสือนั้นมีจุดประสงค์ที่จะทำให้เยาวชนผู้ที่เข้ามาเป็นสมาชิกของลูกเสือเป็นคนที่มีรู้จักทำประโยชน์ รู้จักแก้ไขปัญหา ปัญหาในปัจจุบันนี้ ดังที่ได้กล่าวเมื่อวานนี้^(๓) มีเรื่องเยาวชน ซึ่งมีความวุ่นวายทั้งในการปฏิบัติทั้งในใจ ความวุ่นวายนี้ก็มาจากสถานการณ์ปัจจุบัน คือความวุ่นวายในโลกซึ่งมีความวุ่นวายอยู่ทั้งในทางการเมืองและทางสังคม การวุ่นวายทางสังคมโดยเฉพาะ เป็นสิ่งที่ป็นธรรมดาในโลก เพราะว่าโลกนี้ประชากรเพิ่มขึ้นมาก และในเมืองไทย ก็ทราบดีแล้วว่าประชากรเพิ่มเป็นจำนวนมาก ทำให้จำนวนเยาวชนมีมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ใหญ่ ก็เกิดปัญหา ในต่างประเทศปัญหานี้ได้เป็นปัญหาเข้าขั้นวิกฤต ทำให้ผู้ที่เป็นเรียกตัวว่าเป็นเยาวชนมีความไม่พอใจในความเป็นอยู่ปัจจุบัน ซึ่งเขาเรียกว่าสถาบัน เขาก็จะต้องล้มสถาบันให้ได้ เพื่อที่จะปลดแอกตนเองให้สามารถที่จะมีเสรีภาพที่จะปฏิบัติตามความพอใจ ผู้ที่มีปัญญาย่อมทราบว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นการกระทำของผู้ไร้ปัญญา และจะนำไปสู่ความวุ่นวายและอัปยศ ยุ่งยาก ทำให้ล้มเหลวกันหมด เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ต้องอาศัยการทำงานเป็นขั้น ๆ มา ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ก็นับว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์มากกว่าผู้ที่เยาว์ ประสบการณ์นี้ถ่ายทอดมาให้ผู้เยาว์เพื่อที่จะให้สามารถอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ แต่ว่าถ้าเราไม่สามารถจัดสถาบันที่เหมาะสมเพื่อการถ่ายทอดความรู้นี้เป็นไปโดยราบรื่น ก็จะไม่สามารถรักษาสถานการณ์ไว้ จะถูกล้มเพราะว่าไม่สามารถที่จะจัดการ สถาบันอันหนึ่งที่สำคัญก็คือสถาบันลูกเสือ ซึ่งถ้าอยากที่จะล้มสถาบันทั้งหมด ก็ต้องอาศัยสถาบันอย่างหนึ่งอยู่ดี รู้สึกว่าพวกเราทั้งหมดซึ่งถือว่าเป็นผู้ใหญ่จะเข้าข้างเด็กได้ ช่วยเด็กล้มสถาบันได้ หมายถึงช่วยล้มสถาบันที่ไม่ดีด้วยสถาบันลูกเสือได้ แต่การที่จะล้มสถาบันที่ไม่ดีนั้น สถาบันที่จะอาศัยเพื่อการล้มสิ่งที่ไม่ดีนั้นจะต้องทำให้ดี และก็ทุกคนที่เป็นผู้ใหญ่ ที่นับตัวเป็นผู้ใหญ่ จะต้องปรับปรุงตนเอง และปรับปรุงสถาบันให้ดี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนำผู้บังคับบัญชาลูกเสือซึ่งมีอุปการคุณแก่กิจการลูกเสือ จำนวน ๖๐ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี.

(๓) ในพิธีสวนสนามเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนาคณะลูกเสือแห่งชาติ

เพื่อให้สามารถสนองความต้องการของเยาวชนในปัจจุบัน ซึ่งต่อไปจะเป็นผู้ใหญ่ เป็นเจ้าของโลก ฉะนั้น การที่ได้ช่วยกันสร้างให้สถาบันลูกเสือแข็งแรงก็เป็นการดี การที่จะเปลี่ยนเยาวชนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีขึ้นมาด้วยการเปลี่ยนแปลงที่สงบและเรียบร้อย สถาบันของเราจะต้องแข็งแรง การที่จะทำให้ สถาบันแข็งแรงก็คือผู้ที่ปฏิบัติและสนับสนุนจะต้องทำตนเป็นคนดี เพราะถ้าผู้ที่ประกอบกันเป็นสถาบันเป็นคนที่ไม่ดี ไม่เข้มแข็ง ไม่สุจริตตามที่เขาว่าไว้ ดังที่เยาวชนเขาว่า เราก็ไม่มีทางสู้ ฉะนั้น การที่จะให้การเปลี่ยนแปลง ปฏิรูป ปฏิวัติของโลกนี้เป็นไปโดยสงบเรียบร้อย ให้ออกมาแจ่มใส สำคัญอยู่ที่ตนเอง ผู้ที่ปฏิบัติงานเพื่อให้โลกก้าวหน้านั้น จะต้องทำตัวให้ก้าวหน้า ให้เจริญ ให้มีปัญญา และให้เป็นตัวอย่าง ตัวอย่างนี้จะเป็นทางสู้สำหรับทำให้เยาวชนเข้าระเบียบที่เหมาะสมเพื่อความยั่งยืนของสังคม โดยเฉพาะสำหรับประเทศไทยเรา เราก็ได้รักษามานานแล้ว รักษาเอกราชมาได้เป็นอย่างดีมาเป็นเวลาหลายร้อยปี เราจึงต้องทำต่อไปเพื่อแสดงให้โลกเห็นว่า อย่างน้อยก็มีบ้านเมืองของเราแห่งหนึ่งในโลกที่เขาทำกันได้ที่เขารักษาเสรีภาพ เขารักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวของประเทศไว้ได้ และสามารถที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญทั้งจิตใจทั้งวัตถุได้อย่างดี อาจไม่ได้ไปลอกแบบตำราจากประเทศอื่น แต่ว่าทำอย่างที่เหมาะสมและทำด้วยหลักเหตุผล

ที่ว่านี้เพราะว่าอดอันใจมานานแล้วที่จะได้ปรึกษาหารือกัน อยากให้ทุกคนหารือกันว่า การที่จะแก้ปัญหาใด ๆ ให้เรียบร้อย ให้บ้านเมืองสงบ มีความเจริญ เป็นเรื่องที่จะต้องปรับปรุงแต่ละคน ทั้งผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ทั้งผู้ที่เป็นเด็ก เมื่อวานนี้จึงได้กล่าวว่าปัญหาที่แท้จริงคือความวุ่นวายของเยาวชน เยาวชนก็ว่าผู้ใหญ่ไม่ดี ผู้ใหญ่ก็ว่าเยาวชนไม่ดี ในคำนี้ แต่ละคนก็คงทราบว่ายากอย่างไร จึงต้องพยายามปรับปรุงตัวเอง และทำให้เยาวชนว่าเราไม่ได้แล้วเราจะได้ไม่ต้องว่าว่าเยาวชนเป็นพาล ขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับกิจการลูกเสือ ซึ่งเป็นที่หวังของบ้านเมือง จงเข้มแข็งในการปราบศัตรูทั้งภายในและภายนอกของตัว เพื่อความสวัสดิของบ้านเมืองเป็นส่วนรวม เพื่ออนาคตอันแจ่มใสของประเทศชาติ ซึ่งจะต้องอาศัยเยาวชนในปัจจุบันนี้ เพื่อที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่จะรักษาบ้านเมืองต่อไปได้ข้างหน้า

ขอทุกคนจงมีพลังจิตใจ และมีกำลังกายเข้มแข็ง ต่อสู้เพื่ออนาคตของบ้านเมือง ซึ่งต่อไปเวลาเราแก่เฒ่าไม่มีแรงแล้ว จะได้เห็นที่เราได้สร้างบ้านเมืองที่จะอยู่ได้ ที่คงอยู่ได้ไม่ล่มจม ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จในงาน และความสำเร็จสำคัญ คือการเอาชนะใจของตนเองและของผู้อื่น เพื่อประโยชน์ของตนและของส่วนรวม.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ผู้บัญชาการกองพลอาสาสมัครผลัดที่ ๓ ส่วนที่ ๑

และคณะนายทหารของหน่วยต่าง ๆ ในสังกัด

ซึ่งจะเดินทางไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ในโอกาสที่กองพลอาสาสมัครจะได้ออกไปปฏิบัติงานในประเทศเวียดนามคราวนี้ขอฝากกำลังใจให้ไปกับทุกคน และขอให้ระลึกถึงความสำคัญของการไปปฏิบัติราชการในดินแดนต่างประเทศ ซึ่งเป็นราชการสงครามแท้ ๆ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของทหารโดยตรง การปฏิบัติหน้าที่นี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทุกคนก็คงตระหนักอยู่แล้วว่า การไปนี้ไปต่างประเทศก็จริง แต่ว่าการปฏิบัติทุกอย่างก็เพื่อช่วยบ้านเมืองให้มีความมั่นคง การที่ได้ออกไปปฏิบัติงานข้างนอกนี้ เป็นการไปช่วยมิตรประเทศเพื่อป้องกันความเป็นเสรี ความเป็นอิสระของเขา แต่ในเวลาเดียวกัน ในเมื่อสถานการณ์ทั้งหมดของภาคนี้ของโลกมีความวุ่นวาย ถ้าเราปฏิบัติดี เข้มแข็ง และเด็ดขาด ก็เป็นการป้องกันบ้านเมืองของเราเอง

การปฏิบัติงานนั้นมีการปฏิบัติงานโดยตรงของทหาร คือการสู้รบ และนอกจากนั้นก็มีการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับงาน ซึ่งในปัจจุบันนี้มีความสำคัญยิ่ง คือการปฏิบัติในด้านช่วยประชาชนในท้องที่ ซึ่งจะทำให้การทำงานของทหารโดยตรงนั้นมีความสะดวกและมีความสำเร็จได้ ความจริงการช่วยประชาชนเป็นส่วนหนึ่งของยุทธวิธีปัจจุบัน ที่จะทำให้ผู้ที่อยู่ในสมรภูมิได้รับการสนับสนุนและไม่เป็นอันตราย ยิ่งกว่านั้น หน้าที่ที่มีอยู่ที่จะไปปฏิบัติยังมีอีก คือเราไปเป็นในฐานะกองพลอาสาสมัครเพื่อไปสู้รบ แต่ไหนแต่ไร การรบนั้นก็มิใช่ชนะและมีการได้รับเกียรติ เกียรติ นั้นจะมาโดยแสดงความเข้มแข็ง แสดงฝีมือในเชิงการรบยุทธวิธี แต่ไหนแต่ไรก็ยกย่องผู้ที่รบด้วยความกล้าหาญ และด้วยความสุจริต ด้วยความเข้มแข็ง ที่จะไปนี้ ก็ต้องทำหน้าที่นักรบให้เปี่ยมสมบูรณ์ คือต้องมีความกล้าหาญ และมีความเป็นทหาร ความซื่อตรง การที่แสดงความเข้มแข็งซื่อตรงนี้เป็นส่วนหนึ่งเหมือนกันที่จะนำชัยชนะและเกียรติแก่ตัว แก่กองทัพ แก่ประเทศชาติ เท่าที่ได้สังเกตดูทหารที่ไป ณ ต่างประเทศทุกรุ่น ต่างได้แสดงว่ามีความ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ พลตรี เอี่ยม จิตรพงศ์ ผู้บัญชาการกองพลอาสาสมัคร ผลัดที่ ๓ ส่วนที่ ๑ นำนายทหารชั้นสัญญาบัตรของหน่วยต่าง ๆ ในสังกัด จำนวน ๑๐๑ นาย เข้าเฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลา และรับพระราชทานพระบรมราชาโชวาทก่อนเดินทางไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม

เป็นนักรบ ได้ต่อสู้ในสมรภูมิต่อสู้กัน ซึ่งสำคัญจะต้องปฏิบัติงานโดยครบถ้วนทั้งหมด ไม่ให้มีใครตำหนิได้ ทั้งผู้ที่อยู่ในสมรภูมิโดยตรง ทั้งผู้ที่อยู่กองบัญชาการ ทั้งผู้ที่ทำหน้าที่ติดต่อ ทุกส่วนต้องสอดคล้องกัน ต้องทำให้เขานับถือเราได้ เพราะว่าถ้าเขาขาดความนับถือ จะทำให้งานทั้งหมดล้มเหลวไป แล้วก็ดังที่เคยปรากฏมาแล้วเหมือนกัน ส่วนที่สู้รบอย่างดุเดือดก็สู้รบ ส่วนที่ได้ปฏิบัติในทางที่เขาตำหนิเดียนก็มี ดังนั้นอย่าให้เขาตำหนิเดียนได้ เพราะว่าการตำหนิเดียนนั้นเป็นเหมือนแผลที่เปิดมา จะทำให้มีอันตรายต่อผู้ที่ปฏิบัติงานในภูมิประเทศ ทำให้เสียกำลังใจไปบ้าง ทำให้เสียชื่อไปบ้าง การปฏิบัติตนให้สมเป็นชายชาติทหารนั้นมีความสำคัญมาก อย่าลืมคิดว่าถ้ารบด้วยความดุเดือดแล้วแต่ไม่ปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่น่านับถือในผู้อื่น ก็เสียเหมือนกัน อันนี้ก็ขอฝากไว้เพื่อให้พยายาม สอดส่องทหารทั้งหมดให้ปฏิบัติตนให้ดี จะได้เป็นการช่วยบ้านเมือง เป็นการช่วยตัวเองให้มีเกียรติและมีชัยชนะ

ขอให้ทุกคนที่ไปใช้หลักวิชาที่เหมาะสมและมีความเข้มแข็ง ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้เพื่อเป็นเกียรติแก่ตัวและเพื่อให้มีความสำเร็จในหน้าที่ ทุกคนจงมีความเข้มแข็งแข็งแรง แคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวง ปฏิบัติงานได้อย่างดีที่สุดในที่จะได้ชื่อว่าได้รับใช้บ้านเมืองอย่างเต็มที่ งานของท่านที่จะไปทำก็แล้วแต่สถานการณ์ อาจต้องไปสู้รบในดินแดนอื่นนอกจากเวียดนามก็ได้ แต่อย่างไรก็จงเข้าใจดีแล้วถึงจุดประสงค์ของการสู้รบ และการส่งกำลัง ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความปลอดภัยและความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจสมาคมที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยเหลือการกุศล และขอชมเชยในงานที่สมาคมได้ดำเนินมา รู้สึกว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าการบัญชีก็เป็นจุดสำคัญและมีสัมพันธ์อย่างหนึ่งสำหรับใช้เศรษฐกิจของบ้านเมืองดำเนินไปโดยดี มีระเบียบเรียบร้อย การที่สมาคมได้ก่อตั้งขึ้นมาและได้ดำเนินงานมา ก็เป็นทางที่ดีสำหรับให้นักบัญชีทั้งหลายได้สามารถปฏิบัติงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพิ่มพูนความรู้มาตลอด เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นทุกที การบัญชีนั้นก็ต้องถือว่าเป็นงานที่สำคัญ และต้องทำตามหลักวิชาที่แท้ เพราะว่าเดี๋ยวนี้บ้านเมืองก็ก้าวหน้าด้วยความรวดเร็ว ทุกสิ่งทุกอย่างต้องเป็นระเบียบ มิฉะนั้น ก็จะทำให้ปั่นป่วน ก็ขอให้ช่วยกันทำงานต่อไป โดยเฉพาะที่ได้ประชุมนี้ก็รู้สึกว่าได้ประโยชน์มาก เพราะว่าได้พูดเรื่องวิชาการและนำสิ่งที่ เป็นความรู้ที่เสนอทางราชการเพื่อถือปฏิบัติ ผู้ที่ทำงานแท้ ๆ เป็นผู้ที่ มีทั้งหลักทฤษฎี ความรู้วิชาการ และความรู้ในทางปฏิบัติ จะเป็นประโยชน์มากสำหรับราชการ ที่จะฟังความเห็นของผู้ที่ปฏิบัติจริง ๆ เพื่อนำมาพิจารณาและจัดระเบียบการในการปฏิบัติต่อไป

ขอขอบใจที่ทุกคนมีความตั้งใจแน่วแน่ มีสามัคคี และมี ความมุ่งหมายให้วิชาการก้าวหน้า ให้ผู้ที่มีอาชีพในทางบัญชีรู้จักกัน กลมเกลียวกัน และพยายามที่จะยกฐานะและความรู้ในทางปฏิบัติบัญชีทั่วราชอาณาจักรเข้ามาตรฐานที่ดี ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จในความมุ่งหมายทุกประการ และฝากขอบใจและฝากกำลังใจไปยังสมาชิกทั้งหมดที่ไม่ได้มาในวันนี้ ขอให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่ และให้มีความสุขสบาย ความแข็งแรงทุกประการเพื่อปฏิบัติงานของท่าน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบุญชู โรจนเสถียร ประธานกรรมการสมาคมนักบัญชีแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของสมาคม ๖ รวม ๑๒ คน เข้าเฝ้า ฯ

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารทุนพระราชทาน

โรงเรียนราชวินิตและนักเรียนที่เรียนดีเยี่ยม

ของโรงเรียนราชวินิต^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ผู้ที่ได้รับทุนนั้นต้องถือว่าเป็นเกียรติ หมายความว่า เป็นรางวัลว่าเราเรียนดี แต่ก็ต้องถือว่าเป็นการให้เพื่อเป็นกำลังใจให้เรียนดียิ่งขึ้นต่อไปด้วย เพราะว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีความค่ามาก ซึ่งต่อไปจะเห็นว่า ถ้าเรียนดี มีความรู้ดี จะสามารถที่จะก้าวหน้าในชีวิตได้ เวลานี้ยังเป็นเด็กอยู่ก็ต้องค่อย ๆ เรียนเพิ่มความรู้ไปเรื่อย ๆ ถ้าค่อย ๆ เรียนไปด้วยความเข้มแข็งจะมั่นคงเป็นลำดับไป การเรียนต่อไปก็จะไม่ยาก ฉะนั้น ขอให้ทุกคนได้เรียนด้วยความตั้งใจด้วยความขยัน จะเป็นประโยชน์แก่ตัวเองอย่างมาก จะเป็นที่น่ายินดีของบิดามารดาผู้ปกครอง เป็นประโยชน์สำหรับบ้านเมือง ทั้งเป็นความภูมิใจของครูที่สอนด้วย ขอให้กระทำด้วยจิตมั่น

ขอใจคณะกรรมการและครู ที่ได้ให้โอกาสนำเด็ก ๆ ไปหาความรู้ ก็ขอให้ช่วยกันต่อไป เพื่อช่วยบ้านเมืองและประชาชน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสนั่น สุมิตร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นำคณะกรรมการบริหารทุนพระราชทาน โรงเรียนราชวินิต จำนวน ๘ คน และนักเรียนที่เรียนดีเยี่ยมของโรงเรียนราชวินิต จำนวน ๑๖ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงาน และรับพระราชทานทุนการศึกษาประจำปี ๒๕๑๓.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้ามีความชื่นชมที่ได้มามอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีมีผู้สำเร็จปริญญาสาขาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นกว่าทุก ๆ ปี ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษาทั่วกัน

บัณฑิตทั้งหลายย่อมทราบดีอยู่แล้ว ถึงความจำเป็นที่เราจะต้องพัฒนาบ้านเมืองและที่จะต้องทำตัวให้เป็นประโยชน์เป็นกำลังในการนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนำมากล่าวซ้ำอีก ข้อสำคัญที่ควรจะพูดกันให้เข้าใจอยู่ที่ว่า เราจะทำการพัฒนาประเทศให้สำเร็จได้อย่างไร

ข้าพเจ้าอยากให้ทุกคนนึกถึงกฎแห่งเหตุผล ว่าผลเกิดขึ้นเพราะเหตุ คือ การกระทำ และผลนั้นจะเป็นผลดีหรือผลเสีย ก็เพราะกระทำที่ดีหรือให้เสีย ดังนั้นการที่จะทำงานใดให้บรรลุผลที่พึงประสงค์ จะต้องพิจารณาถึงวิธีการที่เหมาะสมก่อนเป็นเบื้องต้น แล้วลงมือกระทำตามหลักแห่งเหตุผล ด้วยความตั้งใจจริงและด้วยความสุจริตงานของแต่ละคนจึงจะเป็นผลดี และเชื่อได้ว่า ผลงานของแต่ละคนจะประมวลกัน เป็นความเจริญมั่นคงของบ้านเมืองได้ตั้งปรารถนา หน้าที่ของท่านผู้เป็นบัณฑิตที่ควรจะได้ทำ คือทำตัวเป็นตัวอย่าง เป็นผู้นำ ในการทำงานด้วยเหตุผล และร่วมกันสร้างสังคมที่ถือหลักเหตุผลในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน

ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต สามารถทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคมได้โดยสมบูรณ์ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์ทั่วหน้ากัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันศุกร์ ที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความชื่นชม ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในโอกาสนี้ ขอแสดงความยินดีกับทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้ว่า การทำงานพัฒนาบ้านเมืองให้สำเร็จนั้น ชอบที่จะถือหลักของเหตุผลเป็นสำคัญ บัณฑิตจึงควรจะได้เป็นผู้นำและตัวอย่างในการทำเช่นนั้น พร้อมกับร่วมกันสร้างสังคมที่ถือเหตุผลในการดำเนินชีวิต

ข้าพเจ้าขอกว่าเพิ่มเติมแก่ท่านทั้งหลายว่า ความเจริญของประเทศชาติเป็นความเจริญส่วนรวม ซึ่งเกิดจากผลงานหรือผลของการกระทำของคนทั้งชาติ ถือได้ว่า ทุกคนแบ่งหน้าที่กันทำประโยชน์ให้แก่ชาติ ตามความถนัดและความสามารถ และต่างคนต่างก็ได้เกื้อกูลกันและกัน ไม่มีผู้ใดจะอยู่ได้และทำงานให้แก่ประเทศชาติได้โดยลำพังตนเอง เพราะฉะนั้น ในการที่ท่านจะออกไปประกอบการทำงานต่อไป ขอให้คำนึงถึงความจริงข้อนี้ให้มาก พิจารณาให้เห็นความสำคัญของผู้อื่น ให้รู้จักนับถือผู้อื่น ใช้ความมีเหตุผลและความร่วมมือกัน ในการบริหารงานทั้งปวง เพื่อจักได้สามารถสร้างความเจริญให้แก่ตนเองและจรรโลงประเทศชาติของเราให้ดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไป

ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต สามารถทำตัวให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและสังคมได้โดยสมบูรณ์ และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แข่งขันกระโดดร่ม ๖ กองทัพบก กองทัพอากาศ กรมตำรวจ
และคณะเจ้าหน้าที่^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

กีฬากระโดดร่มก็เป็นกีฬาอย่างหนึ่งที่สำคัญ เพราะต้องอาศัยทั้งกำลังกายและกำลังใจที่แข็งแกร่งเพื่อปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในประโยชน์ที่จะได้สำหรับบ้านเมืองก็มากเพราะว่าในปัจจุบันนี้เราต้องการความเข้มแข็งสำหรับให้สามารถสร้างกองทัพและบุคคลที่เข้มแข็งเพื่อป้องกันบ้านเมือง ที่ได้จัดการแข่งขันเช่นนี้ได้ประโยชน์ทั้งสองด้าน คือด้านกีฬาแท้ ๆ ซึ่งทั่วโลกก็ได้จัดการแข่งขันกระโดดร่ม ทั้งในด้านพลเรือน ทั้งในด้านการทหารและในด้านกีฬาทหาร

ตามรายงาน เราก็จะเห็นว่ากีฬากระโดดร่มเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และโดยที่ทางประเทศไทย การกีฬาประเภทนี้นับว่ายังเยาว์อยู่ ก็สมควรที่จะส่งเสริมและให้ความเอาใจใส่อย่างยิ่ง สำหรับพลร่มนี้ ถือว่าเป็นการฝึกสูงสุดในด้านกองกำลัง ผู้ที่เป็นพลร่มก็ถือกันว่าเป็นผู้ที่เป็นทหารที่สำคัญที่สุด และมีความเข้มแข็งที่สุดในแต่ละแห่งที่ต้องใช้กำลัง ก็ขอให้ได้สนับสนุนกีฬาประเภทนี้ให้ดีที่สุด เพราะว่าแม้จะยังด้อยในเชิงกีฬา จะไปแข่งขันในต่างประเทศ ก็อาจมีความเสียเปรียบเพราะว่าขาดอุปกรณ์ ขาดการฝึกโดยแท้จริง แต่โดยทั่วไปรู้สึกว่าได้สนับสนุนถึงขนาดนี้ก็ ได้ผลมากแล้ว การที่สนับสนุนการโดดร่มก็ได้ทำให้ผู้ที่อยู่ในหน่วยทหารร่มได้กำลังใจอย่างยิ่ง การกระโดดร่มนี้ต้องอาศัยหลักวิชาอย่างมาก เพื่อที่จะให้กระโดดร่มลงมาด้วยความสามารถและด้วยความปลอดภัยทุกอย่างที่กำหนดเอาไว้ในการกีฬาที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติราชการทั้งนั้น เช่นการปฏิบัติที่ทางการกำหนดให้กระโดดร่มให้แม่นยำก็เป็นประโยชน์ในด้านปฏิบัติการ เพราะว่าในหน้าที่ของพลร่ม จะต้องลงในพื้นที่จำกัดเพื่อปฏิบัติงานของตนทั้งในการรุกทั้งในการช่วยผู้ที่จะต้องเข้าไปช่วยในภูมิภาคที่ลำบาก เช่นในป่า บางทีลงไปแล้วก็ต้องเลือกให้ลงในที่ที่จำกัดมาก ฉะนั้น การแข่งขันให้แม่นยำก็จะเกิดผลอย่างยิ่ง และจะสามารถปฏิบัติการตามภารกิจได้ ประเภทอื่น ๆ เช่นกระโดดลงมาจากที่สูง และให้แม่นยำด้วยก็มีประโยชน์ เพราะว่าในบางที่จะให้เครื่องบินบินลงต่ำก็ไม่ได้ ต้องกระโดดลงมาจากที่สูง การกระโดดจากที่สูงลงมาได้โดยแม่นยำ ก็เป็นประเภทหนึ่งที่ลำบากมาก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก เต็ม ทอมเศรษฐี ประธานกีฬาทหาร นำผู้แข่งขันกระโดดร่ม ๖ ซึ่งมีกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ รวม ๕๓ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัล.

ขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้รับชมเชื่อว่าได้พยายามจัดการแข่งขันเพื่อกำลังใจของเหล่าพลร่มทั้งหลาย ก็ขอให้ช่วยกันส่งเสริมทั้งในเชิงกีฬาทั้งในทางการฝึก เพื่อให้การปฏิบัติงานของเรามีประสิทธิภาพ มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งในด้านชื่อเสียงและทั้งในด้านปฏิบัติการ ขอให้ทุกคนประสบแต่โชคดี ปลอดภัยทุกประการ สามารถที่จะฝึกฝนตนเองให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองในทางปฏิบัติการ และเป็นประโยชน์ทางบ้านเมืองในทางให้เป็นเกียรตินำโชคชัยมาให้แก่ประเทศไทย.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้บริหารวิทยาลัยเอกชน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๓

การที่จะจัดให้มีวิทยาลัยเอกชนนี้ ก็ได้ปรารถนาที่จะทำทุกรัฐบาลแล้ว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาตกลงเห็นว่า เมืองไทยนี้มีปัญหาเรื่องการศึกษา ทางราชการได้จัดมหาวิทยาลัยซึ่งถือว่าเป็นทางราชการแท้ ๆ ผู้ที่เป็นผู้บริหารและอาจารย์ต่าง ๆ ก็เป็นข้าราชการ ทำเช่นนั้น มีที่น้อย ไม่พอเพียงแก่ความต้องการของบ้านเมืองหรือของผู้ที่อยากหาความรู้มาเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง มีกำลังที่เรายังไม่ได้ใช้ ก็คือกำลังเอกชน ผู้ที่มีความรู้แล้วก็อยากที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่เขารักว่าก็มีมาก เราจะขยายมหาวิทยาลัยที่เป็นทางราชการนั้นให้มากขึ้นโดยรวดเร็ว ก็เกิดปัญหาในการลงทุน ทั้งในด้านอุปกรณ์ ทั้งในด้านกำลังอาจารย์และบริหาร ถ้าเราสามารถที่จะให้ผู้สนใจในการศึกษาได้ตั้งสถานศึกษาในชั้นวิทยาลัยหรือในชั้นสูงคืออุดมศึกษา ก็จะทำให้แบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้ นี่เป็นหลักแรกที่จะทำ นอกจากนี้วิทยาลัยที่มีอยู่แล้ว คือหมายความว่าโรงเรียนที่อยู่ในชั้นที่เรียกได้ว่าอุดมศึกษาก็มีอยู่แล้วบางแห่ง ถ้ายกฐานะวิทยาลัยหรือโรงเรียนเหล่านี้ให้ได้ชื่อว่าเป็นวิทยาลัย และให้ประกาศนียบัตรกลายเป็นปริญญา เทียบวิทยฐานะได้ ก็เป็นการไม่ยากนักที่ตั้งวิทยาลัยเอกชน นี่ก็เป็นทั้งความมุ่งหมายและวิธีการ แต่ว่าอุปสรรคที่จะมีขึ้นมาก็มีมากหลายเหมือนกัน คือจะมีอุปสรรคในด้านที่ว่า ถ้าเราให้เอกชนตั้งได้ การที่จะให้ปริญญาหรือเทียบเท่าปริญญานั้น จะถือว่าปริญญานั้นเทียบเท่าของทางราชการหรือเปล่า เพราะว่าวิทยาลัยเอกชนอาจมีกำลังในทางการเงินน้อยกว่าทางราชการก็ได้ นอกจากนั้น ถ้าตั้งระเบียบการไม่ดี คุณภาพของผู้ที่ศึกษาสำเร็จออกมา ก็อาจไม่ทัดเทียมผู้สำเร็จจากวิทยาลัยของทางราชการก็ได้ อันนี้จึงขึ้นอยู่กับว่า วิทยาลัยใดได้บริหารดี ได้ตั้งหลักสูตรและทำตามหลักเกณฑ์ของพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนอย่างเข้มแข็ง ก็จะรักษาคุณภาพได้ แต่ก็เข้าใจว่าแต่ละวิทยาลัยที่ได้ตั้งขึ้นมาเป็นวิทยาลัยเอกชนเป็นทางการอย่างเช่นนี้ ก็ได้ลงแรงได้พยายามที่จะให้คุณภาพสูง ปัญหานี้ก็อาจจัดไปได้ มีปัญหาที่เป็นปัญหาหลักอีกปัญหาหนึ่งก็คือเรื่องว่า ผู้ที่ผ่านการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยอุดมศึกษานี้ เป็นผู้ที่มีความรู้ทางการศึกษา เป็นผู้ที่เมื่อเรียนจบแล้วไม่ได้นับว่าเป็นผู้เรียนจบวิชาชีพ แบบที่แจ้งอาชีพว่าเป็นพวกวิชาชีพกับพวกทางอุดมศึกษา เราตั้งวิทยาลัยเอกชน ก็หมายถึงว่าไปเพิ่มในด้านอุดมศึกษา ซึ่งก็เป็นปัญหาว่าประเทศไทยเรามีความต้องการผู้ที่มีปริญญาทางวิชาการมากน้อยแค่ไหน เรามีความจำเป็นที่จะมีผู้ที่มี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ ผู้แทนคณะผู้บริหารวิทยาลัยเอกชน ๕ แห่ง กับผู้แทนคณะผู้บริหารวิทยาลัยการพาณิชย์ จำนวน ๑๓ คน เข้าเฝ้า ฯ ในโอกาสที่ได้รับอนุมัติให้เป็นวิทยาลัยเอกชนที่ถูกต้องตามกฎหมาย.

ความรู้สูงในด้านวิชาชีพแค่นั้น เพราะว่าตามแบบของสากลเขาแบ่งเป็นเช่นนี้ แบ่งเป็นพวกที่เป็นวิชาชีพและเป็นวิชาการ

การที่ตั้งวิทยาลัยเอกชนตามนัยของพระราชบัญญัตินี้ ก็อาจเป็นการสนับสนุนให้เยาวชนที่จบการศึกษาชั้นมัธยมขึ้นมาชั้นอุดมศึกษา เรียนและหาความรู้ในทางวิชาการมากเกินไป เป็นการไม่สนับสนุนผู้ที่มีความรู้ในทางวิชาชีพ ก็เคยถกเถียงกันมากอยู่แล้วว่าสำหรับประเทศไทยมีความจำเป็นควรจะปฏิบัติอย่างไร แล้วก็ยังเห็นอาจารย์สมทบ^(๓) เคยมาถกกันเรื่องว่า ถ้าสนับสนุนการศึกษาในด้านวิชาการเป็นทฤษฎีมากเกินไป จะมีอุปสรรคหลายอย่าง คือว่าผู้ที่สำเร็จออกไปก็มีแต่ทฤษฎี มีแต่ความรู้ในทางวิชาการ ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ ซึ่งเราต้องการ จึงเกิดเป็นปัญหาที่หนักใจ ที่ถกเถียงกันคราวโน้นก็รู้สึกว่าจะกลับตาลปัตรกันใช่ไหม อาจารย์สับสนกับพวกได้มาพูดในทำนองว่าสนับสนุนวิชาการมากเกินไปวิชาชีพจะด้อย แต่นี่กลับมาเห็นท่านทั้งหลายตั้งวิทยาลัยซึ่งเป็นการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาเพื่อรับปริญญา กลายเป็นเพิ่มทั้งฝ่ายวิชาการ ก็เลยนับว่าเป็นอุปสรรคหรือเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นซึ่งไม่จำเป็นที่จะอธิบายเพิ่มเติม การที่ตั้งวิทยาลัยเอกชนและการศึกษาของประเทศไทยนี้ เราต้องพิจารณาให้เป็นไปในด้านดี คือเราตั้งวิทยาลัยหมายถึงว่าให้ได้เทียบชั้นอุดมศึกษานั้นเพื่ออะไร เพื่อที่จะให้ผู้ปรารถนาที่จะศึกษาได้ รับประกาศนียบัตรชั้นสูงหรือปริญญาชั้นอย่างหนึ่ง เพื่อที่จะสามารถออกไปดำรงชีพไปหากินในตำแหน่งที่ดี โดยที่มีปริญญาไปเป็นหลักประกันอีกอย่างหนึ่ง ก็ดูเหมือนจะเป็นวิธีการที่ไม่เป็นสากลนัก หรือเป็นวิธีการที่อาจเป็นไปทางตรงข้ามกับที่สากลเขานิยมก็ได้ คือคนไทยมีความรู้ทั้งทางวิชาชีพและวิชาการ ก็จะสามารถที่จะหางานโดยมีประกาศนียบัตรเป็นเครื่องประกัน ประการนี้ก็อาจเพื่อไปได้ อย่างต่างประเทศ มีปริญญาในทางวิชาชีพ ถือว่าเป็นปริญญาทางวิชาชีพแท้ ๆ การตัดสินก็ตามหรือการแต่งผมหรืออะไรก็ตาม เป็นปริญญา อันนี้ก็เป็นเรื่องที่ท่านทั้งหลายจะวินิจฉัยว่าควรจะเป็นไปทางนั้นหรือไม่ เพราะว่าจุดสำคัญของการตั้งวิทยาลัยก็คือให้เอกชนสามารถที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของการศึกษาของประเทศไทย ถือว่าการที่ทางฝ่ายผู้ตั้งวิทยาลัยเอกชนเกิดความรับผิดชอบอย่างมาก รับผิดชอบด้านหนึ่งก็คือต้องทำตามที่สัญญา หมายถึงว่าตามที่พระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน เพื่อให้คุณภาพของวิทยาลัยเอกชนเป็นไปตามความประสงค์ของทางราชการและความประสงค์ของผู้ตั้ง แต่ยังมีหน้าที่ที่

(๓) ศาสตราจารย์สมทบ สุวรรณสุทธิ

หนักยิ่งกว่า คือการพิจารณาว่าการศึกษาคควรจะไปในด้านไหน ควรจะนำไปทำอะไร และควรจะพยายามที่จะไม่ทำลายโรงเรียนวิชาชีพอื่น เพราะโรงเรียนวิชาชีพอื่นก็มี แต่ว่าจะตั้งชื่อว่าเป็นวิทยาลัยหรือเป็นชั้นอุดมศึกษาไม่ได้ ต้องเป็นโรงเรียนการช่างโดยตรง ปัญหาการศึกษาปัจจุบันนี้ทั้งในเมืองไทยทั้งในต่างประเทศ ก็คือการที่เรียกว่า ชักคะเย่อ หรือขัดแย้งระหว่างการศึกษาด้านวิชาชีพกับในด้านอุดมศึกษา ถ้าวิทยาลัยเอกชนสามารถที่จะเป็นสื่อ หรือเป็นผู้ที่อยู่กลางระหว่างการศึกษามาตราการกับทางการศึกษาทางวิชาชีพได้ ก็นับว่าจะได้ทำหน้าที่ของผู้ที่แก้ ปัญหา และปรารถนาที่จะแก้ปัญหการศึกษาในประเทศไทย นโยบายอันนี้ก็นับว่าเป็นนโยบายที่ล่อแหลม และก็ยากที่จะปฏิบัติเหมือนกัน แต่ว่าทุกคนมีความตั้งใจที่จะทำด้วยใจบริสุทธิ์เพื่อส่วนรวมก็จะสามารถที่จะปฏิบัติได้

ปัญหาของวิทยาลัยเอกชนก็มีอยู่ว่า การตั้งวิทยาลัยเอกชนนั้นก็ป็นนัยว่าเป็นการค้า เพราะว่าถ้าไม่มี รายได้ ก็ไม่สามารถขยายงานให้เหมาะสม ไม่สามารถที่จะจัดการศึกษาให้เหมาะสม แต่ในมุขกลับ ถ้าจัดการศึกษา ให้ดี ให้มีชื่อเสียงดี ก็จะมีผู้ที่สนใจมากขึ้น ผู้ที่จะมาบำรุงหรือผู้ที่มาเรียนในวิทยาลัย ก็จะยินดีบำรุงในรูปที่เป็นค่าบำรุง วิทยาลัย ทั้งจะมีผู้ที่เลื่อมใสและจะช่วยเหลือในทางการเงินและสิ่งของให้วิทยาลัยนั้น ๆ เจริญยิ่ง ขึ้น ฉะนั้นหน้าที่อีกอย่างหนึ่งก็คือการจัดการศึกษาจัดระเบียบให้ดี ให้มีชื่อเสียงที่ดีทั้งในด้านการสร้างคนดี คือ ฝึกฝนลูกศิษย์หรือนักศึกษาที่เข้ามาเรียน ให้สามารถหาและมีความรู้ได้มาก ให้เป็นคนที่มีสมรรถภาพสูง ทั้งเป็นคน ที่ดี เป็นคนที่มีศีลธรรมที่สูง เป็นกำลังของส่วนรวมได้ ถ้าจัดการศึกษาให้มีวิชาดีชื่อเสียงก็ดี ถ้าจัดการศึกษาและ บริหารให้นักเรียนนักศึกษาที่เข้ามาเรียนได้รับการฝึกอบรมให้เป็นคนดี เป็นคนที่เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองได้ต่อไป นอกจากวิชาการ ให้มีศีลธรรมที่ดี มีไหวพริบ มีความคิดริเริ่มที่ดี วิทยาลัยนั้นก็จะมีชื่อเสียง เมื่อมีชื่อเสียงก็ยิ่งเจริญ ยิ่งทำให้วิทยาลัยเป็นไปตามที่เราปรารถนา การตั้งวิทยาลัยนั้นก็นอกจากที่จะสร้างให้เจริญ ให้ใหญ่โต ให้มีเงินและ อุปกรณ์มาประกอบกิจการงาน ก็จะสร้างอีกอย่างหนึ่ง คือความพอใจของผู้บริหาร ผู้ได้ริเริ่มตั้งและผู้บริหารก็จะได้ชื่อ เสียง ได้ความเข้าใจว่าเป็นผู้ที่ฉลาด เป็นผู้ที่สามารถที่จะช่วยส่วนรวมให้เจริญก้าวหน้า ฉะนั้นการตอบแทน สิ่ง ตอบแทนที่ตรงตามทีปฏิบัติงาน ที่ได้มาก็คือชื่อเสียง และความพอใจในงานที่ได้ผลงานสำเร็จเรียบร้อย แล้วการ ที่จะขอพรอยากให้เจริญก็อยู่ในข้อเหล่านี้ อยู่ที่ตัวเรา ถ้าเราสามารถที่จะทำตาม อุดมคติที่จะสร้างคนให้ดี ก็เชื่อว่า วิทยาลัยแต่ละแห่งก็จะเจริญงอกงาม ส่วนที่มาขอแนวทาง ก็อยู่ที่การที่ตั้งจิตใจที่จะสร้างความเจริญแก่วิทยาลัยและ แก่บ้านเมือง และก็จะเป็แนวทางที่เหมาะสมอีกอย่างหนึ่งนอกจากแนวทางที่มีอยู่แล้วในพระราชบัญญัติด้วย แต่

ละคนที่ได้ตั้งและได้บริหารวิทยาลัยก็นับว่าได้มองเห็นจุดประสงค์ ก็ขออย่าละทิ้งจุดประสงค์ ถ้าไม่ละทิ้งจุดประสงค์ก็จะเป็นแนวทางที่เหมาะสมและจะเป็นพรแก่ตัวเองอยู่แล้ว ฉะนั้นการที่จะบอกว่าขอพรหรือขอแนวทางนโยบาย ถ้ามาพิจารณาดูให้ดีแล้ว ก็จะได้รับทั้งสองอย่าง อันนี้ถ้าพิจารณาโดยรอบคอบและด้วยความสม่ำเสมอ และถ้ามีปัญหาใด ๆ ก็ช่วยกันคิดด้วยความเข้มแข็งด้วยความสุจริตใจแล้ว ก็จะสามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้ ที่ดีใจที่ได้เห็นวิทยาลัยเอกชนเกิดขึ้นก็เพราะว่า เป็นความคิดที่มีมาอยู่หลายปีแล้วว่า เป็นการแก้ปัญหาการศึกษา แต่ที่มีอุปสรรคอยู่หลายปีก็เพราะว่าไม่มีหลัก เมื่อตั้งแล้ว ก็ยังมีปัญหามากมาย และจะต้องพิสูจน์ว่าความคิดนี้เป็นไปได้ ให้ทางราชการไว้วางใจได้

ขอให้ทุกคนได้สามารถปฏิบัติงานที่ได้ตั้งไว้เป็นจุดประสงค์ เป็นจุดหมาย ขอให้สำเร็จตามความประสงค์ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง ของการศึกษา และความพอใจของแต่ละคน ที่ได้ตั้งปณิธานที่แน่วแน่ไว้ เกิดปัญหาอะไรก็ขอมาช่วยกันคิด มาสาธิตกันอีก.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบ รายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยนี้ มีความเจริญก้าวหน้า ได้รับความนิยมนิยมเชื่อถือและร่วมมืออย่างกว้างขวาง อย่างน่าภาคภูมิใจ ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

ข้าพเจ้าเคยได้กล่าวกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในครั้งก่อน ๆ ติดต่อกันมาว่า ในการพัฒนา ประเทศของเรา นั้น เราต้องปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้เป็นประโยชน์ขึ้นมา และในการนั้น เราจำเป็นต้องวาง โครงการอันรอบคอบโดยอาศัยหลักวิชา แล้วนำมาปฏิบัติด้วยความตั้งใจจริง และด้วยความร่วมมือกัน

ข้าพเจ้าใคร่กล่าวเสริมว่า งานพัฒนาบ้านเมืองนั้น ต้องอาศัยบุคคลสองประเภท คือนักวิชาการกับผู้ปฏิบัติ นักวิชาการเป็นผู้วางโครงการ เป็นผู้นำ เป็นผู้ชี้ทาง เป็นที่ปรึกษาของผู้ปฏิบัติ ส่วนผู้ปฏิบัติเป็นผู้ลงมือลงแรง กระทำงาน งานจะได้ผลหรือไม่เพียงไรขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่ายนี้ ถ้ามีความเข้าใจและร่วมงาน กัน ก็ไม่มีอุปสรรค ได้ผลงานเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่ถ้าหากไม่เข้าใจกัน ก็เกิดอุปสรรคล่าช้า ซึ่งมักปรากฏอยู่เสมอ และจำเป็นจะต้องแก้ไข ท่านทั้งหลายซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาแล้วนี้เป็นผู้มีความรู้และความคิดอ่านอันกว้างขวาง อยู่ในฐานะที่จะเป็นทั้งนักวิชาการและผู้ปฏิบัติ ควรเป็นผู้สามารถสร้างความเข้าใจตามหลักวิชาและหลักปฏิบัติได้ เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้น เมื่อออกไปมีตำแหน่งมีหน้าที่การงานแล้ว ขอให้ตั้งใจใช้ความรู้ ความคิดและความสามารถ สร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีขึ้นในวงงาน เพื่อแก้ไขกำจัดอุปสรรคขัดข้องต่าง ๆ และเพื่อให้งานบรรลุผล สมบูรณ์ เป็นประโยชน์เกื้อกูลประเทศชาติและประชาชนโดยแท้จริง

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และ ขอให้ทุก ๆ ท่านที่ร่วมชุมนุมอยู่ในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในการพระราชทานพระคัมภีร์กุรอ่านและคำแปลเป็นภาษาไทย

แก่คณะกรรมการอิสลามจังหวัดนราธิวาส

ณ ศาลากลางจังหวัดนราธิวาส

วันศุกร์ ที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีมาก ที่มีโอกาสได้พบกับคณะกรรมการอิสลามและบรรดาอิสลามิกชนในการมาเยี่ยมจังหวัดนราธิวาสคราวนี้ ข้าพเจ้านึกอยู่เสมอว่า การที่ท่านทั้งหลายได้เป็นกำลังสร้างฐานะความเจริญและความสงบสุขในจังหวัดภาคใต้มาด้วยความตั้งใจและความสุจริต ตลอดหลายชั่วอายุคนสืบมานั้น เป็นเพราะท่านถือมั่นและปฏิบัติตามแบบแผนอันดีงาม ตามคำสั่งสอนในศาสนาอิสลาม ข้าพเจ้าจึงปรารถนาอย่างยิ่ง ที่จะส่งเสริมการศึกษาทางศาสนา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ส่งเสริมการศึกษาพระคัมภีร์กุรอ่านให้แพร่หลายทั่วถึงยิ่งขึ้น การศึกษาพระคัมภีร์ในทุกวันนี้ยังกระทำไม่ได้สะดวกเต็มที่นัก เพราะผู้ศึกษาจะต้องเรียนรู้ภาษาอาหรับให้แตกฉานเป็นเบื้องต้นก่อน ซึ่งลำบากและกินเวลามาก ทำให้ผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนภาษาอาหรับ เสียประโยชน์ที่ควรจะได้ไป แต่ถ้าหากมีพระคัมภีร์ที่แปลเป็นภาษาของเราด้วย ก็จะทำให้ทุกคนมีโอกาสศึกษาได้โดยสะดวก ข้าพเจ้าจึงมอบเรื่องให้จุฬาราชมนตรี จัดแปลพระคัมภีร์กุรอ่านออกเป็นภาษาไทย จุฬาราชมนตรีก็รับจัดการให้ด้วยความยินดี ทั้งที่ทราบอยู่ว่าเป็นการยากยิ่งที่จะแปลถอดออกให้ได้เนื้อความและอรรถรสสมบูรณ์ตรงตามพระคัมภีร์เดิม บัดนี้ การจัดทำสำเร็จไปได้ส่วนหนึ่งพอที่จะนำออกเผยแพร่ได้ ข้าพเจ้าจึงนำมามอบให้แก่ท่าน ขอให้ท่านได้รับพระคัมภีร์กุรอ่านพร้อมทั้งคำแปลภาษาไทยไว้เพื่อศึกษา และเพื่อให้เป็นนิมิตหมายแห่งความเจริญแพร่หลายของการศึกษาหลักธรรมในศาสนาอิสลามในประเทศของเราในการสืบไป

ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่ท่านเคารพเลื่อมใส กับทั้งความตั้งใจอันสุจริตของท่านบันดาลให้ความปรารถนาทั้งนี้บรรลุจุดประสงค์จงทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

ในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย เครื่องอิสริยาภรณ์นี้เป็นเครื่องหมายของเกียรติ และเป็นเครื่องหมายว่าผู้ได้รับได้ปฏิบัติงานเพื่อช่วยส่วนรวมให้งานรุดก้าวหน้าไปโดยดี ขอให้ทราบไว้ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ มีความสับสนและมีความลำบากเพียงใดสำหรับประเทศชาติ ทั้งในด้านทหารพลเรือน คือ ต้องต่อสู้เพื่อป้องกันบ้านเมืองไม่ให้ล่มจมไป หน้าที่ของทุกคนมีตามงานของตน แต่ต้องพยายามที่จะทำงานทั้งนั้น เพื่อความก้าวหน้าเพื่อความมั่นคงของประเทศชาติด้วย การที่จะทำงานเพื่อความมั่นคงและก้าวหน้านี้ มิใช่จะก้มหน้าก้มตาทำหน้าที่ของแต่ละคนเท่านั้น จะต้องมีความร่วมมือสัมพันธ์กันระหว่างหน่วยงานทุกหน่วย เพื่อให้งานรุดหน้าไปพร้อมเพรียงกัน ไม่มีลดหล่น จึงขอให้ทุกคนพยายามที่จะทำงานในหน้าที่อย่างเต็มที่ และมีการประสานสัมพันธ์กันให้ดีเพื่อให้งานทั้งหมดเป็นงานที่เกื้อหนุนสนับสนุนกัน ไม่ใช่ทำลายกัน ขอให้ทุกคนพิจารณาโดยรอบคอบถึงหน้าที่และภาระงานของตนเพื่อให้เป็นผลดีต่อส่วนรวม ซึ่งจะทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคง และแต่ละคนจะได้สามารถมีชีวิตต่อไปได้โดยอาศัยผืนแผ่นดินไทยเป็นที่อยู่ ขอทุกคนจงมีแต่กำลังใจที่เข้มแข็งและกายที่เข้มแข็ง เพื่อให้ปฏิบัติงานได้ และให้ประสบแต่ความสำเร็จและความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าแก่ข้าราชการและข้าทูลละอองธุลีพระบาท จำนวน ๗ ราย กับเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา จำนวน ๖ ราย พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก แก่ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ และพลเรือน จำนวน ๑๑๖ ราย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

ในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่าน เครื่องอิสริยาภรณ์นี้ถือว่าเป็นเครื่องหมายเกียรติยศสำหรับแต่ละบุคคลที่ได้ทำงานมาด้วยความตั้งใจและด้วยความสามารถ

ในการทำงาน ต้องระลึกถึงว่างานที่ทำแต่ละฝ่ายก็ต้องทำด้วยความตั้งใจที่สุด เพื่อที่จะให้งานของส่วนรวมเป็นผลดี เป็นผลทำให้บ้านเมืองและสังคมมีความมั่นคง ในวันนี้มีจำนวนมากที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความยุติธรรม ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง ทั้งเป็นงานที่สำคัญ เพราะว่าถ้าไม่มีความยุติธรรมในประเทศ ไม่มีการให้ความเป็นธรรม ก็ทำให้การปกครองดำเนินไปไม่ได้ ทำให้ระลึกถึงว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ได้พูดกับผู้ที่อยู่ฝ่ายยุติธรรมว่า มีความลำบากในการพิจารณาคดีบางอย่าง เพราะว่าเราก็จะต้องทำตามกฎหมายบ้านเมือง แต่ว่าในการปกครองนั้นบางทีกฎหมายบ้านเมืองก็ไม่ถึงประชาชน หลักที่ว่าทุกคนยอมทราบถึงกฎหมายและต้องทำตามกฎหมายนั้น รู้สึกว่าบางครั้งก็ใช้ไม่ได้เพราะว่ากฎหมายไม่ถึงประชาชน ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ที่จะทราบถึงกฎหมาย แต่ว่าไม่มีทางที่จะทราบถึงกฎหมาย ในเรื่องนี้ ก็มีข้อสังเกตว่าเป็นความผิดของประชาชน ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น ต้องนึกบ้างว่าเป็นความผิดของทางราชการที่ไม่สามารถที่จะนำกฎหมายไปให้ถึงประชาชน ผู้พิพากษานั้นบอกว่าไม่ใช่เรื่องของผู้พิพากษาหรือของทางศาลที่จะทำการแก้ไขกฎหมายหรือแก้ไขวิธีการต่าง ๆ เป็นเรื่องของทางราชการส่วนอื่น ถ้าดูตามกฎหมายโดยตรงก็เป็นเรื่องของนิติบัญญัติ ซึ่งพอดีผู้แทนราษฎรก็อยู่ในที่นั้น เขาก็ยกมือให้ว่าเป็นความผิดเสียแล้ว ความจริงที่จะขอ อาจจะขอร้องว่า แม้ผู้ใดจะอยู่ในหน้าที่ใดก็ล้วนเป็นผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาแล้ว ก็ขอให้ช่วยกันคิด ช่วยกันพิจารณาว่าเราจะแก้ไขกฎเกณฑ์อย่างไร เพื่อให้งานการทุกด้านได้ลุล่วงไปโดยดี โดยมีเหตุผลและโดยมีการสัมพันธ์กัน ถ้าเราต่างคนทำงาน ก็หมั่นทำแต่ของตนเอง บอกว่าเป็นระเบียบการของเรา ไม่คำนึงถึงว่าเราจะช่วยกันอย่างไรเพื่อที่จะให้ระเบียบการทั้งหมดสัมพันธ์กันดีด้วยความร่วมมือทุกฝ่าย บ้านเมืองก็จะไปไม่ได้เรียบร้อย จึงขอให้ทุกท่านที่อยู่ในที่นี้ ซึ่งก็เป็นผู้ใหญ่ เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ถ้ามีสิ่งใดที่ดูบกพร่อง แม้จะไม่ใช่เรื่องของตน ก็ขอให้พิจารณาและปรึกษาหารือกัน เพื่อที่จะให้มีการแก้ไขให้ได้ และให้งานลุล่วงไปโดยดียิ่งขึ้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก แก่ข้าราชการ จำนวน ๑๓๒ ราย.

ในการนี้ ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ ปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละท่านให้ดีที่สุด และมีความคิด
พิจารณาที่รอบคอบ มีความร่วมมือที่แน่นแฟ้น เพื่องานของบ้านเมืองเป็นส่วนรวมจักได้ก้าวหน้า ไม่มีอันตราย
ใด ๆ ที่จะมากล้ำกรายได้ เพื่อให้เกิดความมั่นคงความเจริญแก่บ้านเมือง ซึ่งจะนำความเจริญและความปลอดภัยแก่
แต่ละบุคคล ขอท่านจงประสบแต่ความเจริญ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “นิติศาสตร์รำลึก” ครั้งที่ ๒^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่ได้นำเงินมาสมทบทุนการศึกษาทางนิติศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาแขนงที่สำคัญมากสำหรับบ้านเมือง

ผู้ที่มีอาชีพทางกฎหมายนับว่าเป็นหลักของบ้านเมือง ทำให้บ้านเมืองได้มีการปกครองที่เรียบร้อย และทำให้การปกครองของบ้านเมืองเป็นไปตามหลักของยุติธรรมทุกคนก็ได้เรียนมาในวิชานี้ และได้เข้าทำงานเกี่ยวข้องกับงานแขนงนี้โดยตรง งานของกฎหมายในประเทศไทยมีปัญหาอยู่มาก เพราะว่าหลักวิชานิติศาสตร์ของเราเป็นหลักวิชาที่เราได้ศึกษามาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ การนำมาปฏิบัติกรในประเทศของเรา น่าจะได้พิจารณาให้เห็นความเป็นอยู่ของบ้านเมืองมาประกอบด้วย แต่ก็เป็นการยากลำบากที่จะเอาหลักวิชาโดยแท้โดยตรงมาประกอบมาปฏิบัติในประเทศของเรา เพราะว่าสถานการณ์ไม่เหมือนกับต่างประเทศ โดยเฉพาะทางประวัติศาสตร์และทางการปกครองที่มีมา หลักใหญ่ที่ได้เคยปรารภมาหลายปีแล้วกับทางผู้เชี่ยวชาญในด้านกฎหมาย เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางกฎหมายก็มีอยู่ว่า นักกฎหมายจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่วางเอาไว้ แต่ว่าการปกครองบางทีไม่ได้ปกครองตามกฎหมายเพราะเหตุการณ์ไม่อำนวย เหตุการณ์ที่ไม่อำนวยนี้ ไม่ใช่จะพูดถึงภัยคอมมิวนิสต์หรือพูดถึงการปฏิวัติ แต่ว่าพูดถึงการปกครอง ในเมืองไทยนี้ ถ้าสังเกตดูวิธีการปกครอง ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปถึงจังหวัด ถึงอำเภอ ถึงตำบลต่าง ๆ จริง แต่ว่าบางทีบางหมู่บ้านที่อยู่ในที่ลึกในป่าในภูเขาเจ้าหน้าที่ปกครองไม่ได้ไปถึง ชาวบ้านพวกนั้นเขาก็อยู่ของเขาโดยดี มีกฎเกณฑ์ของเขาเอง แต่ว่าไม่ใช่กฎหมายบ้านเมืองอย่างที่เรียกว่าเป็นกฎเกณฑ์ที่ในการปกครองของส่วนกลาง ถ้ามีการผิดหรือมีการทำอะไรผิดหลักของกฎหมายเขาก็ไม่ทราบ ในที่เช่นนั้นหลักใหญ่ของกฎหมายที่ว่า ประชาชนทุก ๆ คนจะต้องทราบถึงกฎหมายนั้น จะมาใช้การไม่ได้ เพราะว่าประชาชนในที่บางส่วนนั้นไม่ทราบถึงกฎหมาย ด้วยเหตุที่เจ้าหน้าที่หรือฝ่ายปกครองไม่ได้มีโอกาสไปชี้แจงและประชาชนเหล่านั้นก็ไม่มีโอกาสที่จะทราบว่าเราวางหลักเกณฑ์ไว้อย่างไร อันนี้ก็เป็นปัญหาใหญ่ที่จะให้ปกครองหรือความเรียบร้อยเกิดขึ้นได้ ก็ต้องนำความรู้ไปถึงประชาชน และเมื่อประชาชนยังไม่มีความรู้ จะไปบอกว่าเขาไม่รู้ไม่ได้ ความจริงประชาชนที่อยู่ในป่าหรืออยู่ในที่ที่การปกครองไม่ได้เข้าไปถึง เขาก็มีกฎเกณฑ์ของเขา เขาอยู่อย่างมีความสุขของเขามาเป็นเวลาหลายสิบหลายร้อยปี ทุกคนที่มีหน้าที่และมีการงานเกี่ยวข้องกับทางกฎหมายก็น่าจะ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้นายประภาศน์ วยชัย นำคณะกรรมการจัดงาน “นิติศาสตร์รำลึก” ครั้งที่ ๒ จำนวน ๒๔ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิ “อานันทมหิดล” แผนกธรรมศาสตร์.

นึกถึงข้อนี้เหมือนกัน เพื่อที่จะได้ช่วยกันคิดว่าจะควรทำอะไรที่จะเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์บางอย่างเพื่อที่จะให้การปกครองโดยกฎหมายสำเร็จตามจุดประสงค์

ที่พูดเรื่องนี้ก็เพราะนึกถึงปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินว่า กฎเกณฑ์ใดจะทำให้ผู้ใดจะมีกรรมสิทธิ์ แล้วก็ไม่ได้เบียดเบียนกัน และกฎหมายจะเข้าไปตัดสินอย่างไรว่าใครมีสิทธิ์ก็ตามหลักนั้นว่า ผู้ที่มีใบสำคัญจึงจะเป็นเจ้าของที่ดินได้ แต่ตามความจริงเดี๋ยวนี้คนที่ทำงานในที่ดินเป็นเวลาเป็นสิบ ๆ ปี ได้ทำให้ดินนั้นเป็นประโยชน์ขึ้นมาโดยไม่ได้เบียดเบียนคนอื่น เป็นคนไม่มีสิทธิ์ถ้าไม่มีใบอะไรอย่างหนึ่งที่แสดงกรรมสิทธิ์ ส่วนผู้ที่ไม่ได้ไปขอใบสำคัญในเรื่องที่ดิน แล้วนายอำเภอบอกว่าที่ดินว่างเปล่า จงได้ เป็นผู้ได้กรรมสิทธิ์หรือถ้ายังจ้องไม่ได้เพราะว่าเป็นป่าสงวน เมื่อป่าสงวนยกเลิกไปก็ผู้ที่มีสิทธิ์ก่อน ไม่ได้นึกถึงคนที่อยู่ข้างในเพราะไม่เคยเห็น อย่างนี้ใครจะเป็นผู้คุ้มครองประชาชนที่ทำงาน ที่เชื่อได้ว่าเป็นคนมีความสุจริตที่ไปบุกเบิกที่โดยไม่ทราบว่าเป็นป่าสงวน หรือไปบุกเบิกก่อนที่ป่านั้นถูกสงวนไว้ตามกฎหมาย จึงเป็นปัญหาสำคัญว่า ความยุติธรรมนั่นเองจะเป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดความยุติธรรมขึ้นมาได้ ทำให้เกิดความเข้าใจผิดและเกิดตีรันฟันแทงกัน ลงท้ายก็ต้องขึ้นโรงศาล ต้องลงโทษกันโดยมิเป็นธรรม แต่พวกที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายก็บอกว่า 'ต้องทำตามตัวบทกฎหมาย ตามตัวหนังสือ' บางคนก็ปฏิบัติการในด้านกฎหมายก็คงได้เห็นเหมือนกันว่า มีคดีบางคดีที่เราารู้ได้ว่าตามความเป็นธรรมเขาควรจะชนะความ แต่ตามยุติธรรม ตามตัวหนังสือ เขาต้องแพ้ ก็ขอฝากความคิดนี้ให้ช่วยกันคิดพิจารณา และก็ในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญผู้ที่มีความรู้ อาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือการดัดแปลงกฎหมายได้บ้าง เพื่อให้การปกครองเป็นไปโดยธรรมและยุติธรรมแท้ ๆ ขอให้ทุกคนช่วยกันสร้างความยุติธรรม สร้างความเป็นไปที่มีระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามจุดประสงค์ และประสบความเจริญ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะข้าราชการที่รับผิดชอบต่อการศึกษามีกัดครุ

และข้าราชการกรมการฝึกหัดครุ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ที่ได้มีการจัดสัมมนาเพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการฝึกหัดครุนั้นก็เป็นการดี และที่ได้ทำเป็นประจำทุกปี ก็เป็นการทำให้ผู้ที่เข้าการฝึกหัดครุสามารถที่จะติดต่อกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน สถานการณ์ปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ปัญหาของครูและการฝึกหัดครุนี้มีมาเสมอ ไม่ใช่เฉพาะในประเทศไทย แต่ทุกประเทศ เมื่อสองสามวันนี้มีครูมาจากสหรัฐอเมริกา เขายืนยันว่าปัญหาของครูก็มีมากในประเทศสหรัฐ จำนวนของครูมีน้อย จำนวนของนักเรียนมากขึ้นทุกที ฐานะของครูฝืดเคือง มีความลำบากในการปกครอง คือเด็กไม่ค่อยจะว่าง่ายสอนง่าย ทุกสิ่งทุกอย่างนี่ก็เป็นปัญหา ได้เคยนึกถึงปัญหานี้และก็ได้พูดไว้ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาในเรื่องว่าครูจะต้องสอนนักเรียนจะต้องเรียน ข้อนี้รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่าจะพูด เพราะว่าเป็นการพูดตามตัวหนังสือ ตามคำจำกัดความของคำว่าครูและนักเรียนอยู่แล้ว แต่สมัยนี้ก็ชอบพูดกันว่า ครูต้องเรียนจากนักเรียน ซึ่งเท่ากับนักเรียนต้องสอนครู และโรงเรียนที่มีอยู่คือโรงเรียนสาธิต ก็เป็นโรงเรียนที่ไม่ใช่สำหรับสอนนักเรียน แต่ว่าสำหรับเลี้ยงนักเรียนเอาไว้ดูเพื่อที่จะให้เป็นการแสดงเป็นสวนสัตว์ อันนี้ก็เคยพูดไว้ แต่ก็มีความเข้าใจผิดอยู่บ้างเหมือนกัน บางคนก็บอกว่า ครูนี้ต้องเรียนจากนักเรียน และนักเรียนจะต้องแสดงตนเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่ม ไม่ใช่เชื่อฟังครู ต้องปฏิบัติครุอยู่เสมอ คนที่ปฏิบัติครุเป็นเด็กที่ฉลาด เป็นเด็กที่น่ารัก เป็นเด็กที่เป็นอนาคตของชาติ เด็กต้องมีเสรีภาพในการแสดงตน และปฏิบัติครุได้ ข้อนี้เป็นการค้านกันระหว่างเรื่องของฐานะของครูผู้ที่เป็นผู้ให้วิชาและต้องรับความเคารพจากนักเรียน กับความคิดที่ว่านักเรียนจะต้องมีอย่างที่เราเรียกว่าสปีริต มีความดี มั่นชดกัน โดยมากก็บอกว่าเด็กฉลาดต้องดี ข้อนี้ขอฝากความคิดเพิ่มเติมว่า ครูต้องสอน และก็ขอยืนยันว่าครูต้องสอน ไม่ใช่ครูเรียนจากนักเรียน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการนำข้าราชการที่รับผิดชอบต่อการศึกษามีกัดครุ พร้อมด้วยข้าราชการกรมการฝึกหัดครุ จำนวน ๔๔ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท ข้าราชการเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยอธิการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ซึ่งมาเข้าร่วมในการสัมมนา ครั้งที่ ๑๓ ตามโครงการสัมมนาผู้อำนวยการอาวุโสและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษามีกัดครุ กรมการฝึกหัดครุ กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ ๒๒-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓ ณ กรุงเทพฯ ฯ

เด็กนักเรียนจะต้องเรียนจากครูด้วยความเคารพ ไม่ใช่สอนครู แต่มีข้อสำคัญอย่างหนึ่งว่า ครูย่อมต้องเรียนจากนักเรียนบ้าง ในด้านที่ว่าจะหาความรู้ที่จะเรียนจะสอนนักเรียนอย่างไร เราจะต้องศึกษาว่าเด็กเป็นอย่างไร ซึ่งเราก็เรียนจากเด็กเหมือนกัน ส่วนเด็กก็ต้องมีความคิดริเริ่ม อาจขัดกับครูบ้าง สงสัยครูบ้าง ก็เป็นการฝึกสมองของตน แต่ที่ว่าครูต้องสอนและนักเรียนต้องเรียนจากครูด้วยความเคารพนั้นยังคงต้องมีอยู่ เพราะเหตุว่า ยืนยันได้ว่าเด็กที่เคารพครูและเรียนรู้วิชาจากครูด้วยความเคารพเป็นเด็กฉลาด มีข้อพิสูจน์อยู่ว่าความรู้สักอย่างนี้มีประโยชน์ มีนักศึกษาที่ไปต่างประเทศไปเรียนความรู้ชั้นสูง เวลาเขากลับมาได้ ถามเขาว่าเขาได้ความรู้มากหรือเปล่า ครูเป็นอย่างไร เขาบอกว่าเขาได้ความรู้มาก แล้วก็บอกว่า ที่เขาได้ความรู้มากเพราะครูเอาใจใส่เขาดีมากที่สหรัฐอเมริกา นั้น ลงท้ายซักถามไล่เรียงไปว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น นักเรียนที่มาจากประเทศอื่นทำไมไม่ได้ความรู้เท่า เขาก็พูดออกมาว่าครูเอ็นดูเขา ก็สันนิษฐานได้ว่าเพราะว่านักศึกษาคนนั้นมีจิตใจเคารพครู ครูจึงมีเจตคติที่จะแบ่งความรู้ให้อย่างมากที่สุดที่จะทำได้ หมายความว่านักศึกษาผู้นั้นเป็นผู้ฉลาด เคารพครู ไม่ใช่เคารพงอแง แต่ว่าเคารพเพราะว่าครูมีความรู้และอยากได้ความรู้เต็มที่จากครู อย่างนี้ก็เป็นอย่างของนักศึกษาที่ฉลาด นักเรียนและครูในเมืองไทย ก็ควรจะเป็นเช่นเดียวกัน เราต้องถือว่า เด็กที่เคารพครูเพราะอยากได้ความรู้เป็นเด็กฉลาดในด้านของครูครูที่ฉลาดจะทำอย่างไร แต่โบราณกาลมาครูได้รับการเคารพรอบไหว้อย่างเต็มที่ เพราะว่าเป็นผู้ที่ให้ความรู้ มาปัจจุบันนี้ครูส่วนมากถือการสอนเป็นอาชีพสำหรับหาเงิน เพราะว่าถูกสถานการณ์ต่าง ๆ บังคับ คือต้องมีอยู่มีกิน อันนี้ก็ขัดกัน แต่ถึงอย่างไรก็รู้สึกว่าคุณจะสามารถสอนอย่างเก่าได้ โดยที่ครูต่างทำตัวให้เป็นครูที่น่าเคารพ แม้จะผิดเคืองก็ยังกัดฟันสอนและแจกจ่ายความรู้ออกไป ดังนั้นก็จะได้ความเคารพจากลูกศิษย์และการสอนก็จะง่ายขึ้น แต่ว่าต้องวางตัวให้เป็นครูที่แท้ การฝึกหัดครูจะต้องย้ำในข้อนี้ว่าถ้าครูทำตัวเป็นครู จะทำให้นักเรียนให้ลูกศิษย์นับถือเป็นทุน แต่ว่าถ้าทิ้งความเป็นครูโดยที่ท้อใจ โดยที่ยอมแพ้สถานการณ์ ก็ทำให้ลูกศิษย์มีความเคารพไม่ได้ และสอนไม่ได้ ในปัจจุบันนี้ ถ้าพูดอย่างนี้กับผู้ที่เป็นปัญญาชน เขาก็บอกว่าไม่ดี ไม่ก้าวหน้า ไม่สมัยใหม่ ถอยหลังเข้าคลอง แต่ขอยืนยันว่านโยบายนี้ไม่ถอยหลังเข้าคลอง เพราะว่าเราอยู่ในแม่น้ำแล้ว ก็ทำอย่างที่เขาอยู่ให้ทำ คือแต่ละคนหากินของตัว สมัยใหม่นั้นจะไม่ถอยหลังเข้าคลอง จะพุ่งเข้าไปในคลอง จะเดินหน้า ข้อนี้ขอให้พิจารณาว่า เราจะยอมฟังความคิดที่เรียกว่าสมัยใหม่แต่ไม่เข้าเรื่องกระนั้นหรือ เราจะต้องทำอย่างนั้น เพราะมีกระนั้นเราจะถูกหาว่าเป็นคนครี เป็นคนเก่า เป็นคนแก่ เป็นคนที่ถอยหลังเข้าคลองกระนั้นหรือ จึงได้ขอว่า ในเรื่องที่สัมมนาตาม

วิชาการฝึกหัดครูซึ่งก็คงได้ถกกันหลายข้อแล้วนั้น ขอให้พิจารณาด้วยว่า จิตใจหรือศูนย์กลางของการเป็นครู การสอนถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ที่ไหน ถ้าพิจารณาด้วยก็จะแก้ปัญหาได้หลายอย่าง จะแก้ปัญหาที่พูดกันอยู่เสมอว่าเราอยู่ในระยะพัฒนา มีประชาชนเพิ่มขึ้นมา เด็กนักเรียนท่วมมาก โรงเรียนไม่พอ ครูไม่พอนั้นได้เป็นอย่างดี ปัญหาทั้งหมดนี้ ถ้าเรามาพิจารณาถึงแก่นก็จะแก้ปัญหาได้ คือว่าต้องมีความเด็ดเดี่ยว ความกล้าหาญที่จะเผชิญกับสถานการณ์ ที่ว่าต้องมีความกล้าหาญเพราะว่าเรากำลังถูกบุกอยู่เสมอ ถูกดูถูกว่าครูนี้เป็นคนโง่ ทำไมมาเป็นครูเงินเดือนก็น้อย แต่ว่าถ้าเราทำได้อย่างเต็มที่ไม่ทอดยถย ลงท้ายตัวจะเป็นวีรบุรุษ เป็นผู้ที่รักษาบ้านเมือง รักษามนุษย์ และรักษาโลกมนุษย์ พูดถึงบ้านเมืองไม่ค่อยได้แล้วสมัยนี้เพราะว่าเขาบอกว่าเดี๋ยวนี้ความรู้จะไรต่าง ๆ ไม่มีพรหมแดน บ้านเมืองไม่มี คนที่รักบ้านเมือง รักชาติ เป็นคนที่ล้าสมัย แต่ว่าถ้าไม่รักชาติ ไม่รักบ้านเมือง ไม่รักมนุษยชาติ เราจะทำอะไร เราจะรักอะไร จึงว่าเราต้องยอม แม้เขาจะว่าว่าเราทำอะไรที่ไม่ถูกต้องเราก็ต้องคิดว่าการที่เขาว่าเรานั้นเพราะอะไร เพราะปมด้อยนั่นเอง เราทำถูกแล้ว เขาต้องว่าเพราะเขาทำตามอย่างเราไม่ได้

ก็ขอให้ทุกคนพยายามรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของการเป็นครู แล้วถ่ายทอดให้แก่ครูที่ฝึกหัดอยู่เท่าที่จะทำได้ เพื่อให้บ้านเมืองเป็นบ้านเมืองให้ประชาชนพลเมืองเป็นคน คือมีความรู้และมีจิตใจที่สูง ไม่เบียดเบียนกัน จะทำให้ส่วนรวมอยู่ได้เป็นปึกแผ่น ทั้งครูทั้งหลายก็จะนับว่าได้ทำหน้าที่อยู่กล้าหาญ อย่างฉลาด และจะเป็นความดีเป็นส่วนรวมของคณะครู ขอให้ทุกคน ทั้งครู ผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ทั้งปวง ได้พิจารณาในหน้าที่ของครู หน้าที่ที่ไม่ใช่หน้าที่ราชการหรือหน้าที่ได้รับเงินเดือนตอบแทน แต่หน้าที่ในฐานะมนุษย์ชน เมื่อทำแล้วจะมีความพอใจได้ใช้ชีวิตในทางที่ถูก ก็การใช้ชีวิตในทางที่ถูกนั้นอาจไม่รวย แต่จิตใจรวย ได้ทำอะไรที่เป็นปึกเป็นแผ่น ได้ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อบ้านเมือง และต่อโลกมนุษย์ จะมีความพอใจ มีความสุขว่าได้ทำสิ่งที่ควร

ขอทุกคนให้มีจิตใจเข้มแข็งเด็ดเดี่ยว ไม่หยอนที่จะแพ้ต่อสิ่งที่เป็นศัตรูต่อจิตใจ จะได้พาส่วนรวมไปสู่ความเจริญเป็นปึกแผ่น ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายที่พร้อมเพรียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ และถ้าทำให้ได้อย่างนี้ จะประสบแต่ความเจริญ ความพอใจ ขอทุกคนจงแข็งแรงเพื่อตนเองและเพื่อบ้านเมือง.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนิสิตมหาวิทยาลัยมหิดล
ในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์^(๒)

ณ สวนอัมพร พระราชวังดุสิต

วันเสาร์ ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๓

การมาพบปะกันในวันนี้ก็นับว่าเป็นครั้งแรก ที่เป็นครั้งแรกเพราะว่ามหาวิทยาลัยมหิดลมีมาเพียงปีกกว่า ๆ เท่านั้นเอง นับว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่เด็กที่สุด การที่เป็นมหาวิทยาลัย ที่เด็กที่สุดนี้ก็เป็นที่น่าสังเกต เพราะว่าการแพทย์ของเราในเมืองไทยนั้นนับได้ว่าเจริญก้าวหน้ามามากเป็นเวลหลายสิบปีแล้ว และการศึกษาในด้านการแพทย์และวิชาใกล้เคียงก็ได้ทำมาเป็นปีกแผ่นมีระเบียบเรียบร้อยแล้วอย่างดีตลอดมา จนกระทั่งผู้ที่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยก็นับว่าเป็นผู้ที่มีมาตรฐานสูง เปรียบเทียบได้กับมาตรฐานการศึกษาในนานาประเทศ การที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าการศึกษาได้จัดระเบียบไว้ดีมานานแล้ว และก็ที่กล่าวถึงผู้ที่เป็นเจ้าของชื่อมหิดลว่า คือสมเด็จพระบรมราชาชนก นั้น ก็เพราะท่านได้เป็นผู้ที่สนพระทัยและได้พยายามที่จะให้การศึกษาในด้านการแพทย์ก้าวหน้าทุกวิถีทาง จนกระทั่งได้รับพระนามว่าเป็นพระบิดาแห่งการแพทย์ในเมืองไทย มหาวิทยาลัยมหิดล และโดยเฉพาะผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยนี้ ก็ถือว่าต่างเป็นลูกของท่าน ก็นับว่าเรามีสิ่งที่ใกล้เคียงกัน เพราะว่าเป็นลูกของท่านเหมือนกัน (เสียงฮา) และนับได้ว่ามีพี่น้องจำนวนมากน่าชื่นใจ คนที่เป็นพี่น้องควรจะช่วยกันเสมอ มีความสามัคคีกันเพื่อที่จะให้วงศ์ตระกูลชื่อเสียงของตนดี สร้างสรรค์ให้ทำประโยชน์ให้ส่วนรวมมีความเจริญก้าวหน้า

มหาวิทยาลัยมหิดลนี้ก็ตามที่ดูในรายการหรือรายงานมีตั้งหลายคณะ แล้วคณะต่าง ๆ ก็อยู่กระจัดกระจายไปหลายแห่ง มีทั้งอยู่ทางฝั่งธนบุรีและมีอยู่ทางฝั่งนี้ แต่ว่าก็เป็นคณะต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเดียวกัน มีพ่อเดียวกัน แม้ในวันนี้จะมาพบกันในด้านที่เป็นกลาง (เสียงฮา) การที่มาพบกันเจรจากันในด้านที่เป็นกลางก็มีประโยชน์เหมือนกัน ทำให้ทุกคนรู้สึกว่าจะไม่เสียเปรียบไม่ได้เปรียบ แต่ว่าข้อนี้เอง ก็ไม่อยากจะพูดมาก เดี่ยวจะเป็นการหาเรื่อง (เสียงฮา) เมื่อกี้เห็นเดินเข้ามาเป็นระเบียบเรียบร้อยก็ชักหนักใจ หนักใจอย่างหนึ่งแล้วก็พอใจอย่างหนึ่ง พอใจเล็กน้อยว่ามีระเบียบมาก แต่หนักใจก็มากเหมือนกัน กลัวว่าวันนี้จะไม่ได้เล่นดนตรี (เสียง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สมิเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชีราลทรง ณ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา ไปทรงดนตรี ณ สวนอัมพร ตามคำอัญเชิญของอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.

ฮา...ปรบมือ) เพราะที่มาวันนี้ไม่ได้มาสำหรับพูด มาใกล้เกลี่ยหรือมาตัดสินความ หรือมาทำอะไรก็ตาม ได้เชิญมาเล่นดนตรี แต่ตามที่คุณแทนของท่านทั้งหลายได้กล่าวแล้ว ไม่ได้กล่าวถึงเล่นดนตรีเลย (เสียงฮา...ปรบมือ) จึงต้องผินใจ ต้องผินใจมาทำตามที่เขาขอ คือให้โอวาท (เสียงฮา) แล้วก็ถ้าไม่ได้ขอให้เล่นดนตรีก็น่ากลัวต้องให้โอวาทถึงคำ (เสียงฮา...ปรบมือ) อีกอย่างที่ชอบก็คือขอพร เรื่องพรนี้โดยมากตามที่เคยปฏิบัติมา ณ ที่อื่น เป็นการสุดท้าย ถ้าถึงให้พรก็หมายความว่ากลับบ้านกันได้ (เสียงฮา) ความจริงต้องขอชี้แจงว่าการให้พรทำไมไปอยู่ข้างท้าย ก็เพราะว่าถ้าให้พรตั้งแต่ต้นแล้วฟังโอวาท ต่อไปอาจเดือดร้อน แล้วพรนั้นก็สึกหรือไปหมด (เสียงฮา) จึงว่าให้พรแล้วก็จบรายการ ตอนนี้ก็ขอให้โอวาทต่อไป (เสียงฮา)

ความจริงก็ไม่ทราบว่าจะพูดอะไร (เสียงฮา) เมื่อก็พูดถึงว่าดีใจเล็กน้อยและหนักใจมากก็เพราะเห็นว่าเป็นหนึ่ง ไม่ได้เล่นดนตรีแต่ตามที่เขาไม่ได้ขอมา แล้วก็อีกอย่างหนึ่งการที่เข้ามาเป็นระเบียบนั้นก็สงสัยว่ามีการจัดการอย่างเข้มงวด แล้วก็ไม่ทราบว่าใครจัดถ้าเป็นการบังคับให้เข้าแถวเดินเข้ามา ก็ารู้สึกว่าไม่ค่อยแน่ใจว่าเชิญมาสังสรรค์ น่ากลัวว่าจะบังคับให้มาสังสรรค์กัน (เสียงฮา) ก็รู้สึกหนักใจมากเหมือนกัน แต่ก็เข้าใจว่าไม่เป็นเช่นนั้น เพราะว่าตามหนังสือที่ขอเชิญมา ก็ขอเชิญมาเพื่อที่จะได้พบปะกันอย่างใกล้ชิด เมื่อมาเข้าแถวแล้วอยู่ห่างไกลก็รู้สึกว่าไม่ได้ใกล้ชิด แต่ต่อเมื่อมีการสั่งให้เข้ามาใกล้ชิด ก็เข้าใจ

ที่นี้จะพูดถึงชื่อมหาวิทยาลัยมหิดลว่าทำไมชักช้านัก มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ได้ตั้งมาเป็นเวลาช้านานแล้วก็ยังมีแต่ชื่อว่าแพทยศาสตร์ ขอให้ทราบว่าทางมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ทางท่านอธิการปัจจุบันนี้นะ ไม่ได้นั่งนอนใจ เป็นเวลาหลายปีแล้วได้ไปเข้าพบที่สวนจิตร แล้วก็มาขอชื่อมหิดลสำหรับมหาวิทยาลัย ก็ยังไม่ได้ให้คำตอบคงเข้าใจว่าจะไม่ให้ ก็น้อยใจมาก ต่อมาท่านก็ตามไปถึงหัวหิน ก็ต้องน้อยใจต่อไป กลับมาน้อยใจที่กรุงเทพฯ ที่สวนจิตรอีกที เพราะยังไม่ได้ฟังคำชี้แจงมากนัก คือคำชี้แจงก็มีว่า มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์นั้นสอนในแขนงแพทยศาสตร์เท่านั้นเอง และถึงจะสอนแขนงอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงบ้าง ก็ยังไม่ได้สอนแขนงอื่น ๆ ที่จะทำให้ได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยได้ตามความหมายของฝรั่ง ก็เลยบอกว่าควรที่จะจัดการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ท่านอธิการบดียังไม่ท้อใจแท้ ต่อมาก็มาอีก แต่ในคราวนี้บอกว่าจะตั้งคณะใหม่ ก็จะขอชื่อว่า คณะมหิดล คราวนี้ก็เลยชักงง (เสียงฮา)

ซังกงว่าทำไมท่านไม่ขอชื่อมหาวิทยาลัย กลับมาขอชื่อคณะ ก็เลยบอกว่าให้ไม่ได้ ก็น้อยใจต่อไปเป็นครั้งที่สี่เป็น
อย่างน้อย เลยต้องชี้แจงว่า ถ้าจะตั้งชื่อ มหาวิทยาลัยว่ามทิดล ชื่อของคณะซึ่งจะอยู่ในมหาวิทยาลัยก็ควรจะเป็นชื่อ
อื่น ตกลงท่านก็เห็นด้วย จึงได้ให้ชื่อคณะว่า “คณะรามธิบดี” ซึ่งดูก็ใกล้เคียงกัน หรรษาดี ต่อมาเมื่อตั้งคณะใหม่
มีวิชาต่าง ๆ เพิ่มเติมและได้จัดระเบียบเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ที่จะเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยมทิดล
เรียบร้อยแล้ว ท่านก็มาอีก เป็นครั้งที่เท่าไรก็จำไม่ได้ เพราะท่านมาเรื่อย (เสียงฮา) มาแล้วก็กลับไปน้อยใจทุกที
แล้วก็เคยบ่นว่า เข้าเฝ้า ฯ ที่ไรท่านก็กริ้วทุกที คราวนี้มาเข้าเฝ้า ฯ อย่างใกล้ชิดอย่างนี้ก็ต้องกลับบ้านไปปรับ
ทุกข์กับคุณหญิงแน่ (เสียงฮา) คือว่าอย่างไรเสียก็ต้องบอกกริ้วอีกแล้ว ขอให้ทุกคนเป็นพยาน (เสียงฮา) ว่า
กริ้วหรือไม่กริ้ว เพราะว่าคำว่ากริ้วนี้ก็กลายเป็นคำพูดที่ความหมายไม่ค่อยแน่นอนนัก ต้องถามผู้ที่เชี่ยวชาญ
ภาษาศาสตร์ว่ากริ้วนี้จะแปลว่าอะไร แต่ว่าถ้าถือว่าอย่างนี้เป็นกริ้ว ทุกคนที่อยู่ในที่นี้ก็ทราบความหมายของ
คำว่ากริ้ว คงตีความหมายได้แล้วก็คงไปหัวร่อกัน คราวหลังที่สุดที่มากก็เลยบอกว่า เอ้า ตกลงให้ชื่อมหาวิทยาลัย
มทิดล เพราะว่าเรียบร้อยแล้ว แล้วก็กฎหมายจะเข้าสภาแล้ว จะต้องกรอกชื่อว่าชื่อมหาวิทยาลัยอะไร ไม่อย่างนั้นก็
จะเป็นมหาวิทยาลัยประชาสงเคราะห์ไป ก็เลยตกลงกรอกชื่อลงไปว่าเป็นมหาวิทยาลัยมทิดล ตอนนั้นก็เลยเกิดความ
รู้สึกอย่างเต็มที่ว่า มหาวิทยาลัยมทิดลนี่ก็เป็นพวกพี่น้องกันทั้งนั้น ก็หนักใจ ว่าถ้าการศึกษาแล้วก็การเป็นอยู่ไม่
เรียบร้อย เป็นพี่น้องกันก็ควรจะช่วยกันจัดระเบียบให้ดี ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องจัดเป็นแถวแล้วก็เดินให้ตรงไม่
โย้ หรือสั่งให้ต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ พวกเราเป็นนักศึกษาต้องเดินตรงตามเส้น เช่นนั้นหามิได้ รู้สึกว่า การที่จัด
ระเบียบนั้นก็ต้องให้ทุกคนได้สามรถที่จะเรียน มีโอกาสที่จะเรียนตามความตั้งใจของแต่ละคนด้วยความเรียบร้อย
พอควร เพราะว่าถ้าไม่มีความเรียบร้อย ไม่มีระเบียบ การศึกษาไปไม่ได้ ถ้าแทนที่จะมุ่งหน้าเรียน ไปมัวนึกถึงการ
เดินหรือการวิ่งหรือการเดินขบวน มันก็ไม่ได้เรียน แต่ว่าการตั้งเป็นแถวที่แข่งกระด้างอย่างที่เข้ามาเมื่อกี้ ก็เป็น
ทางหนึ่งที่จะทำให้การศึกษาไปไม่ค่อยเร็ว ดังที่ได้เห็นข้อพิสูจน์ว่าการเดินเข้ามาต้องใช้เวลา แทนที่จะพรวดเข้ามา
ซึ่งอาจใช้เวลาเพียง ๒ นาที กลับมาใช้เวลาดั้ง ๑๕ นาที การที่เดินขบวนเข้ามาเป็นแถวตรง แล้วก็ระเบียบ
เรียบร้อยมากก็น่าดู แต่อาจน่าดูจนเกินไป เสียเวลา และดูเป็นหุ่นยนต์ไปหมด แต่ว่าการที่พรวดพราดเข้ามา ก็
อาจประหยัดเวลา แต่ว่าดูไม่งาม ไม่เรียบร้อย แล้วก็อาจเกิดอันตรายขึ้นมาได้ คือว่าคงต้องเหยียบกันแล้วก็พวกเรา

ต่างก็ยิ่งเรียนไม่จบ ก็ใครจะมาเยียวยาให้ ก็ต้องอาจารย์ อาจารย์ทั้งหลายที่นั่ง อยู่ทั้งข้างหน้าข้างหลัง ก็จะต้องมาเยียวยากัน เสียเวลาที่จะมาฟังโอวาท ตกลงรวมความแล้วก็ต้องทำอะไรที่พอดี ๆ อย่าให้เกินไป อย่าให้กระด้างเกินไป อย่าให้แข็งเกินไป แต่ก็อย่าให้มันไหลเข้ามามากเกินไป อย่าให้มันหมดระเบียบไป ที่พูดไปเท่านี้ก็ไม่ว่ากันว่านานเท่าไร ถ้านานเกินไปก็คงไม่ดีเหมือนเดิน เพราะว่าหนึ่งก็เมื่อย (เสียงฮา)

วันนี้ก็เกิดสับสนกันนิดหน่อย ตั้งแต่ตอนลงจากรถจนกระทั่งเดินมาถึงเวทีนี้ เดินขึ้นเวทีข้างบนนี้ แล้วก็ไปนั่ง เพราะว่าเคยนับจำนวน นับแล้วก็ได้จำนวนตามที่เคยมี ก็ที่เคยเห็นในระยะปัจจุบัน เวลาธรรมดาก็นับได้สี่เหมือนเดิม แต่ทำไมรูปร่างเปลี่ยนไป ต้องบอกว่าผู้ที่เดินอันดับตามธรรมดาเวลาเดินไปไหน อันดับหนึ่งก็ผู้พูด (เสียงฮา) วันนี้ก็ยังคงเป็นแชมป์ (เสียงฮา...ปรบมือ) ยังเดินอันดับหนึ่ง แต่ว่าอันดับสอง ตามธรรมดาไม่ใช่ผู้ที่เดินอันดับสองวันนี้ อันดับสองวันนี้มาแทน อันดับสองตามปรกตินั้นอยู่ที่บ้าน คอยให้ท่านทั้งหลายเข้าแถวแล้วก็เข้าเรียนให้จบเพื่อที่จะไปรักษา เพราะว่ามีวร้าย อ้า ไวรัสมาโจมตี ก็เลยต้องอยู่บ้าน ตามธรรมดาอันดับสามก็เป็นผู้ที่มาเป็นอันดับสี่ อันดับสี่ในวันนี้ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปบ้านเหมือนกัน เพราะว่าอันดับสามก็เปลี่ยนรูปร่างมาแล้วก็มาเป็นการชั่วคราว หมายความว่าอันดับสองในวันนี้กับสามมาชั่วคราว ซึ่งก็นับว่าเป็นโอกาสไม่ปรกติที่มีเช่นนี้ อันดับสองวันนี้กลับมาเยี่ยมพ่อแม่พี่น้องแล้วก็ประเทศไทยจากสหรัฐอเมริกา และก็กลับไปศึกษาต่อในเดือนกันยา หมายความว่าอยู่ที่นี่เป็นเวลาประมาณสองเดือน ส่วนอันดับสามนั้นกลับมาจากประเทศอังกฤษเมื่อเดือนกรกฎาคม ก็เดือนนี้เองแล้วก็จะไม่กลับไปอังกฤษ แต่ว่าจะออกเดินทางไปในปลายเดือนสิงหาหรือต้นกันยาไปทิศตรงข้ามกับประเทศอังกฤษ คือจะเดินทางไปประเทศออสเตรเลีย เพื่อที่จะไปเข้าเรียนต่อในโรงเรียนเตรียมทหาร และจะเข้าโรงเรียนทหารที่ออสเตรเลีย ซึ่งมีการเรียนที่ใกล้เคียงกับวิธีการของโรงเรียนนายร้อยในเมืองไทย และพยายามที่จะเรียนเพื่อจะได้วิชาขั้นสูงสุดในเวลาที่ควร จะไม่สั้นไม่ยาว ให้พอดี ถ้าสั้นเกินไปก็ไม่ดีเหมือนกัน ถ้ายาวเกินไปก็รู้สึกว่าจะแก่ก่อนจะเป็นนายพล (เสียงฮา) อันดับสี่วันนี้ตามธรรมดาปรกติเคยมาอันดับที่สาม ก็เจริญขึ้นมามาก คือว่าเจริญทั้งในทางยาวและในทางกว้าง (เสียงฮา) คนนี้ต่อไปจะศึกษาในประเทศไทย คนที่สี่ตามปรกติที่ไม่ได้มาในวันนี้เพราะว่าคงโดนถ่ายถอดมาจากอันดับสองธรรมดา (เสียงฮา) หรือจะถ่ายถอดให้อันดับสองธรรมดา ก็ไม่ว่าใคร ตกลงสองกับสี่ธรรมดาไม่ว่าใครว่าคนไหนเป็นคนให้ไวรัสกันและกัน หรือยังงั้นไม่ว่าใคร ตอนนั้นก็จบข่าวในประเทศไทย (เสียงฮา)

การดนตรีนั้นจะเป็นธุรกิจของเรา การเล่นดนตรีรู้สึกว่ายากกลายเป็นอาชีพไปหลายครั้ง แล้วก็พรรคพวกข้างหลังเขาก็เตรียมดี ตามปรกติไม่เคยแกลงว่าดนตรีนี้เขาเล่นกันยังไง เพราะว่ารู้จักกันแล้ว แต่เมื่อต้องมาแกลงกับผู้ที่ยังไม่ทราบถึงอุปนิสัยของดนตรีวงนี้ก็จะต้องบอกไว้ เพราะว่าต่อไปเมื่อเล่น ๆ ไป ฟังแล้วอาจเป็นลม แล้วก็ไม่ใช่ว่าวงดนตรีเป็นลม วงดนตรีไม่เคยเป็นลม วงดนตรีนี้ไม่เคยที่จะเลิกถ้าไม่ขอร้องให้เลิก (เสียงฮา...ปรบมือ) ก็ต้องให้ทราบว่ายเคยมีชื่อเสียงมาก มีชื่อเสียงว่าจะขอเพลงอะไรก็ได้ทั้งนั้น เพลงใดที่เล่นได้ก็เล่นไป เพลงใดที่เล่นไม่ได้ก็เล่นไป (เสียงฮา) เราถือว่าถ้ามีคนฟัง เขาก็ทูลี่ (เสียงฮา) ถ้าไม่มีคนฟังเราก็ฟังกันเอง (...เสียงฮา) อันนี้แสดงให้เห็นถึงอุปนิสัยของกลุ่มคนที่เรียกว่าวงดนตรีที่อยู่ข้างหลัง ตรงคนที่อยู่ทางด้านข้างหลังทางนี้ไม่ใช่วงดนตรี เป็นผู้ฟัง ก็ถึงต้องมาบอกนิดหน่อยว่าวงดนตรีนี้มีสิ่งทีประหลาด ๆ บางทีฟังจะไม่รู้เรื่อง ถ้าฟังไม่รู้เรื่องขอกระซิบบอกว่า ไม่ต้องบอกว่ารู้เรื่อง เพราะว่าคนเราไม่รู้เรื่องอะไรบอกว่าไม่รู้เรื่องแล้วก็มักกลัวจะไม่แก่ แต่ว่าถ้าฟังรู้เรื่องจริง ๆ ก็น่ากลัวเล่นไม่รู้เรื่องจริง ๆ เหมือนกัน ก็ต้องบอกให้ทราบ ถ้าไม่รู้เรื่องมาก ๆ จะเดินออกไปก็ได้ แล้วก็ถ้ารู้สึกว่ายรู้เรื่องก็เดินกลับมา (เสียงปรบมือ) มีอีกข้อหนึ่ง ตามธรรมดาก่อนข่าวเขาต้องเทียบนาฬิกา ที่นี้ก็ต้องเทียบนาฬิกาเหมือนกัน เพราะว่าถ้าไม่เทียบนาฬิกาจะมีการสับสน แล้วถ้าสับสน ก็จะไม่ทราบว่าเป็นเวลาที่โมงก็ยาม ก็ต้องบอกว่านาฬิกานี้เป็นนาฬิกาที่ถือว่าถูกต้อง ได้เทียบเวลามาหลายวันแล้ว (เสียงฮา) ก็คงพอใช้ได้ เพราะว่าเทียบทางวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์เขาก็บอกเวลาหนึ่งของโทรทัศน์ช่องแต่ละช่องเขาก็บอกเวลาไม่เหมือนกัน ก็ประมาณเอาว่าเป็นเวลาที่ถูกต้อง เพราะว่าจำเป็นต้องอุปโลกนาฬิกานี้ ซึ่งจะไม่บอกยี่ห้อ เพราะว่าถ้าบอกยี่ห้อจะเป็นการโฆษณา นาฬิกานี้ไม่ได้ไปซื้อเขา เขาให้มา (เสียงฮา) เวลานี้ ๑๗.๓๐ ไม่ใช่ ๑๗.๓๗ กับ ๕๐ วินาทีตามนาฬิกานี้ ก็อย่าไปตั้ง (เสียงฮา) ถ้าตั้งนาฬิกากับนาฬิกานี้บางทีอาจมีหวังเข้าเรียนไม่ทัน (เสียงฮา) หรืออาจเดินทางไปเข้าเรียนแล้วก็ยังไม่มีใครมา ก็ที่เทียบเวลานี้เพราะมีคิดว่า ถึงเวลาที่พอสมควรตามรายการที่ได้ส่งไป ก็จะเสด็จกลับตามอัยาศัย อัยาศัยนั้นนะ ถ้ากลับตามอัยาศัย เดียวกลับ (เสียงฮา) หรือถ้ากลับไปตามอัยาศัย เดียวมาค้างอยู่ที่นี้ก็ยุ่ง ถึงต้องมีข้อตกลงว่าต้องมีอัยาศัยที่พอดีพองาม เมื่อไหร่ก็แล้วแต่ที่จะตกลง แต่เวลาตามนาฬิกานี้ไม่ใช่เวลาที่โซนหรือเวลาที่วอชิงตัน เป็นเวลาในประเทศไทยที่ไว้

อีกข้อต่อไปก็มีเรื่องของกาตั้งโฆษก การตั้งโฆษกนั้นไม่เป็นไร พอเข้ามาก็มาเจอหน้าหมอพันผู้เชี่ยวชาญในการถอน (เสียงฮา) เชี่ยวชาญจนได้ชื่อว่าเป็นหมอลีพัน ผู้นี้พอมาพบกัน คำแรกก็บอกว่าแย ๆ ไม่ทราบว่ายอะไร ก็

สันนิษฐานว่าได้รับการแต่งตั้งอุปโลกจากใครก็ไม่ทราบ แต่ว่าได้รับอุปโลกขึ้นมาเป็นโฆษสำหรับรายการนี้แน่ แล้วก็รายการต่อ ๆ ไปในพรุ่งนี้ อ้อ ไม่ใช่ ในปีต่อไป โฆษรู้สึกว่ายากมากอยากจะมีเพื่อน อยากจะมีโฆษอีกคน แต่เมื่อวันนี้เป็นครั้งแรก ก็อาจไม่ตั้งโฆษอีกคน นี่ก็ต้องแล้วแต่มติมหาชน คือมหาชนในที่นี้ ก็พวกพี่น้องทั้งหลายนี้แหละ จึงไม่บอกว่าจะมีการตั้งโฆษอีกคนหรือไม่ ต่อไปนี้ต้องขอลาอีกอย่างหนึ่งจากทุกคนที่อยู่ที่นี่ว่าจะให้เล่นดนตรีหรือไม่ (เสียงปรบมือ) ตกลง ๆ ตกลงว่าอันนี้เป็นคำเชิญที่เขาไม่ได้เชิญ

[ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี เมื่อเสร็จการบรรเลงแล้ว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทานพร]

มาบัดนี้ถึงรายการสุดท้ายตามข้อตกลงและที่ทั้งหมดได้ขอเอาไว้ คือขอพร พรนั้นก็คงขอสำหรับการศึกษา ให้มีความสำเร็จเรียบร้อย แต่ก็ขอให้พรสำหรับทั้งหมด คือทั้งอาจารย์แล้วก็ทั้งนักศึกษาผู้ที่อยู่ปีต่าง ๆ ทุกปี ทุกคณะพรที่จะให้ก็จะมีประโยชน์ได้แต่เฉพาะผู้ที่พยายามดี คือว่าทุกคนเราก็ต้องการความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความเป็นมงคลทุกชนิด แต่ว่าถ้าเราไม่ได้ทำ หมายความว่าเราไม่ได้พยายามดีที่สุดด้วยความรอบคอบ ด้วยความขะมักเขม้น ด้วยความขยัน พรเท่าไร ๆ ก็จะเป็นผลสำเร็จไม่ได้ ก็ขอให้มีกำลังที่จะรวบรวมจิตปฏิบัติงานของแต่ละคนด้วยความตั้งใจที่สุดเป็นพรอันแรก แล้วก็เมื่อได้รวบรวมกำลังทั้งหมดแล้ว สำหรับผู้ศึกษา หมายความว่าได้เรียนได้พยายามท่องมาดีแล้วเข้าสอบ ก็ให้มีความสำเร็จ หมายความว่าให้มีความมั่นใจ เมื่อมีความมั่นใจแล้ว ก็เป็นพรอีกอย่างหนึ่ง พรอีกประการหนึ่งก็คือให้มีท่าทางองอาจ แน่ใจ ถ้ามีความแน่ใจตัวเอง ตัวเองสามารถรวบรวมความรู้ที่มีอยู่ในตัวมาตอบคำถามที่จะต้องตอบ อันนี้ก็อยู่ที่ตัวเราทั้งนั้น ก็ขอให้ทุกคนสามารถทำให้เกิดพรแก่ตัวเอง นี่เป็นพรที่สี่ ส่วนสำหรับอาจารย์ทั้งหลายแต่ละคนก็มีการมีงานมีหน้าที่ของตน ๆ บริหารบ้าง สอนบ้าง และปฏิบัติบ้าง ก็ขอให้ทุกคนได้ผลสำเร็จตามที่ปรารถนา คือความก้าวหน้า ความที่เป็นคนที่ทำอะไรแล้วเป็นความดี เป็นที่ชื่นชมของตนเองและของญาติพี่น้องจนกระทั่งบ้านเมือง ประชาชนทั่วไปจะได้ยกย่องนับถือ เป็นความสุขของแต่ละคน เป็นความสุขของส่วนรวม.

พระบรมราโชวาท^(๑)

ในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลายที่เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่มีหน้าที่สำคัญ ๆ การปฏิบัติหน้าที่ของท่านแบ่งได้เป็นสองด้าน คือด้านปฏิบัติการและด้านปกครองประเทศ ทั้งสองด้านนี้มีความแตกต่างกัน แต่ที่สำคัญสำหรับการปฏิบัติงานทั้งสองด้าน มีสิ่งที่สำคัญอย่างเดียวกัน คือต้องปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้ได้บังคับบัญชาในด้านการปกครอง และเพื่อให้ได้มีประสิทธิภาพสูงในด้านการปฏิบัติ การหากทุกคนสามารถที่จะรักษาความดีและความขยันหมั่นเพียรตั้งใจบริสุทธิ์ การงานทั้งหลายและการปกครองจะเป็นไปด้วยดี จะเป็นผลดีแก่งานการและบ้านเมือง จึงขอรับรองให้ทุกคนพยายามที่จะปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งที่สุด ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยความสุจริตและเสียสละ เพราะว่าการงานที่เป็นผลดีนั้นจะทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคง จะทำให้เราสามารถอยู่ได้โดยผาสุก ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ขอให้ทุกคนมีกำลังใจมีกำลังกายเพื่อปฏิบัติงานอันสำคัญของแต่ละคน ขอจงมีความสำเร็จในงานการและในกิจการทุกด้าน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย แก่ข้าราชการ จำนวน ๑๑๘ ราย เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓

ขอแสดงความยินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลายซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ การที่ท่านได้รับก็ถือว่าเป็นเครื่องหมายเกียรติ และเป็นการตอบแทนงานที่ท่านทำด้วยดี ด้วยความเข้มแข็ง และด้วยความสามัคคี ความบริสุทธิ์ใจในการทำงานในเวลานี้มีความสำคัญมาก เพราะที่บ้านเมืองในสถานการณ์นี้ก็คับขันมาก สถานการณ์คับขันนี้ก็ฟังได้ว่ามีการรุกราน มีความไม่เรียบร้อยในหลายจังหวัด และได้ยินอยู่เสมอว่ามีผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์โจมตีในที่หลายแห่ง แต่ขอให้นึกถึงว่า แต่ละคนจะเป็นพลเรือนหรือทหารก็ตาม ก็มีหน้าที่ที่จะช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์เข้ามาได้และปฏิบัติภารกิจได้ ส่วนมากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ที่พูดถึงจำนวนมากกว่า ๕๐ เปอร์เซนต์ จะว่าถึง ๘๐ หรือ ๙๐ เปอร์เซนต์ ก็ไม่ใช่ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ แต่ว่าเป็นผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์แท้ ๆ เพราะทางฝ่ายประชาชนไม่มีที่พึ่ง ไม่มีผู้ที่ได้เอาใจใส่พอ ทำให้ต้องหันไปหาผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ เหมือนที่เกิดขึ้นในสมัยก่อนนี้ในพวกโคบอลอเมริกา ถ้าท้องที่ใดที่พึ่งทางราชการไม่ได้ ก็ต้องหันไปพึ่งผู้กว้างขวาง ผู้ที่มีอิทธิพล ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ถ้าพูดอย่างตรง ๆ ก็คือเช่นนี้เป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นหน้าที่ของทางราชการที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริการของราชการได้เข้าถึงประชาชนโดยทั่วถึง และทำด้วยความสุจริต ท่านที่เป็นผู้บังคับบัญชาที่ต้องพยายามที่จะสอดส่องไปถึงผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดี เรื่องนี้เป็นข้อสังเกตที่ขอฝากไว้ และขอทุกคนจงพยายามสอดส่อง พยายามปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเพื่อความมั่นคงของบ้านเมือง การที่จะทำอะไรก็ขอให้รอบคอบ และขอให้พยายามด้วยความเข้มแข็งที่สุดความสามารถ ในที่สุดจะทำให้งานของท่านเจริญก้าวหน้า จะมีความดี และจะเป็นที่พอใจของตนเอง เป็นความเจริญส่วนตัวไปด้วย ขอให้ทุกคนมีกำลังจิตใจกำลังกายที่จะปฏิบัติหน้าที่สำคัญเพื่อความเจริญรุ่งเรืองสำหรับส่วนรวมและสำหรับตัวท่าน ขอจงประสบแต่ความสุขความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย แก่ข้าราชการอีก ๑๑๖ ราย เนื่องในโอกาส พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๒

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะธรรมทูตอิสลามผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนา

จากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๓

การที่คณะธรรมจาริกจะได้ไปเผยแพร่และสั่งสอนในด้านการศาสนาอิสลามในจังหวัดต่าง ๆ ภาคใต้นั้น เป็นการดีอย่างยิ่ง เพราะการสั่งสอนในภาคนี้ที่มีอุปสรรคขัดข้องอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะเรื่องของภาษา เรื่องของภาษานั้นมีว่า ผู้ที่พูดภาษามลายูเข้าใจว่าภาษามลายูเป็นภาษาที่ถูกต้องแต่ภาษาเดียว ความจริงพระคัมภีร์ได้เขียนไว้เป็นภาษาอารบิก และแปลเป็นภาษาต่าง ๆ ตั้งหลายภาษา ภาษามลายูเป็นแต่ภาษาหนึ่งที่ถอดพระคัมภีร์ไว้จากภาษาอารบิก เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็มีฐานะทัดเทียมกันกับพระคัมภีร์ที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน หรือภาษาจีน และเดี๋ยวนี้ที่กำลังทำอยู่ก็แปลพระคัมภีร์มาเป็นภาษาไทย ซึ่งพยายามที่สุดที่จะทำด้วยความรอบคอบ พระคัมภีร์ที่แปลเป็นภาษาไทยก็มีฐานะทัดเทียมกับที่แปลเป็นภาษามลายู เหตุที่ทำให้คนเข้าใจว่าต้องเรียนพระคัมภีร์จากภาษามลายูนั้นมาจากความเคยชิน แต่ว่าถ้าเราเรียนได้จากภาษาไทยก็สะดวกและโดยเฉพาะฉบับภาษาไทยก็พยายามที่จะแปลเพื่อให้ได้อรรถรส เพื่อให้ได้มีความหมายที่เหมาะสม และเข้าใจได้สะดวกถูกต้อง ทั้งนี้ก็ด้วยอยากให้ได้ศึกษาเป็นภาษาไทย เพราะว่าอยู่ในดินแดนไทย และการปกครองก็จะสะดวกมากถ้าทุกคนเข้าใจกัน เหตุผลที่ไม่ค่อยเรียนภาษาไทยและอ้างภาษามลายูเป็นหลักนั้นก็อาจมีเหตุผลอื่น ๆ จริง โดยที่บางพวกอยากที่จะกันอำนาจเอาไว้ หรืออยากจะทำปกครองอย่างหลับทูลัทธิ ซึ่งเป็นการไม่ดีสำหรับประชาชน เพราะว่าประชาชนทุกคนย่อมมีเสรีที่จะคิดที่จะทำอะไร ๆ และโดยเฉพาะที่จะเรียนรู้ในธรรมะในพระคัมภีร์กุรอาน

คณะธรรมจาริกต้องมีหน้าที่สำคัญที่จะไปชี้แจง ที่จะไปสอดส่อง ที่ใช้คำว่าสอดส่องเพราะว่าไม่ได้หมายความว่าคณะธรรมจาริกไปพูดและบังคับให้คนอื่นเชื่อตามที่เราเชื่อ ถ้าทำดั่งนั้นจะคล้าย ๆ กับว่าคณะธรรมจาริกกลายเป็นผู้ที่มาจากเมืองหลวงหรือส่วนกลาง ไปเบียดเบียนผู้ที่อยู่ต่างจังหวัด ที่บอกไปว่าสอดส่องก็หมายถึงว่าถ้าประชาชนในท้องที่แต่ละแห่งมีข้อที่จะสงสัยในหน้าที่ของคณะธรรมจาริกก็ตาม สงสัยในหน้าที่ของฝ่ายปกครอง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้นายพ่วง สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย นำคณะธรรมทูตอิสลามผู้ทรงคุณวุฒิทางศาสนาจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๘ คน และข้าราชการอีก ๒ คน ซึ่งจะเดินทางไปเยี่ยมและแสดงธรรมทางศาสนาอิสลามแก่ราษฎรในจังหวัดภาคใต้ พร้อมกับนำพระคัมภีร์กุรอานไปมอบแก่ราษฎร เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานพระคัมภีร์กุรอานและพระบรมราชาโฆวาท

ก็ตาม ใ้เขาได้ถามได้ เพื่อที่เราจะได้ชี้แจงให้ทราบให้แจ่มแจ้งที่สุด และบางที่ฝ่ายคณะธรรมจาริกก็จะได้ความรู้มาจากการสอดส่องเช่นนี้ นำมาปรึกษาหารือกันกับผู้ที่สนใจทั้งในด้านศาสนาทั้งในด้านการปกครองที่อยู่ในส่วนกลางหรือในจังหวัดอื่นที่มีมุสลิมอยู่ เพื่อที่จะช่วยกันอำนวยความสะดวกเรียบร้อยและอำนวยความสะดวกสำหรับมุสลิมทุกคนก็ทราบดีว่า แต่ละคนถือศาสนาเป็นสิ่งสำคัญ ก็น่าจะเป็นสิ่งสำคัญ เพราะว่าผู้ที่ถือศาสนาอย่างเคร่งครัดก็เท่ากับได้วางตัวเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมที่ดีงาม พระคัมภีร์ก็มีหลักวางไว้อย่างถาวร เพื่อแสดงการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมถูกต้องและเป็นความจริงสำหรับแต่ละคน ๆ มุสลิมทุกคนที่เคร่งครัด จึงยึดแนวทางในพระคัมภีร์ในการดำเนินชีวิตที่งามที่ดี ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมที่ตัวสังกัดอยู่ ด้วยเหตุทั้งหลายนี้ จึงเป็นการดีที่คณะธรรมจาริกจะไป แต่คณะธรรมจาริกก็มีหน้าที่ที่หนักมาก เพราะว่าจะต้องมีการต่อต้านโดยผู้ที่เข้าใจผิด และจะต้องมีผู้ที่กล่าวหาว่าคณะธรรมจาริกเป็นผู้แทนของฝ่ายปกครองส่วนกลาง ซึ่งจะมาเบียดเบียนส่วนภูมิภาค จึงต้องมีกำลังใจอย่างเข้มแข็งและอย่างบริสุทธิ์ใจที่จะขจัดอุปสรรคเหล่านี้ และพยายามที่จะอธิบายความหมายของการไปทั้งตามความหมายในศาสนาที่แท้และตามความหมายของการปกครองที่เหมาะสม นอกจากจะได้ให้ความรู้ขจัดความเข้าใจผิด ฝ่ายธรรมจาริกจะได้รับความรู้เพื่อที่จะมาเป็นข้อมูลในการจัดคณะธรรมจาริกต่อไป รวมทั้งในการจัดการปกครองที่จะให้เหมาะสมดีขึ้น เมื่อมีหน้าที่สำคัญเช่นนี้ ก็ขอให้ได้เดินทางไปโดยปลอดภัย แล้วก็มีความคิดที่แจ่มใสสามารถที่จะได้ทำประโยชน์เพื่อทำให้พระศาสนามีพลังตามที่ควร คือนำให้ทุกคนมีความสุข และสามารถที่จะดำเนินชีวิตในทางที่เจริญ ขอให้พลังจิตพลังใจสมบูรณ์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญที่ได้รับมอบหมาย และให้ทำงานเป็นผลดีต่อส่วนรวมและต่อพระศาสนาทั่วไป เพื่อความสงบสุขของประชาชนและของประเทศ.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่หน่วยแพทย์สภากาชาดไทย^(๒)

ซึ่งเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือสภากาชาดกัมพูชา

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๓

การที่ทางสภากาชาดไทย คณะแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ไปปฏิบัติภารกิจในกรุงเทพมหานครนั้น ก็เป็นภาระที่หนักสำหรับผู้ไป เพราะว่าขณะนี้ทราบรายงานมาว่าทางโน้นขาดแคลนเกือบทุกอย่าง นอกจากขาดแคลนในด้านการแพทย์ ก็ขาดแคลนในด้านการจัดการและความเรียบร้อย เพราะว่าประเทศกำลังอยู่ในภาวะที่อลวน แต่การไปครั้งนี้ก็นับว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญมาก นอกจากในด้านการแพทย์ ซึ่งก็เป็นนโยบายของสภากาชาดอยู่แล้ว ในภาวะปัจจุบันนี้ยังต้องมีการช่วยในด้านมนุษยชาติอย่างหนึ่ง รวมทั้งในด้านความเป็นอยู่ของบ้านเมืองไทยด้วย การที่ประเทศกัมพูชาอยู่ในภาวะอย่างเช่นนี้ ก็ต้องกระทบกระเทือนมาถึงบ้านเมืองไทย ที่ไปก็นับว่าได้ทำหน้าที่ในด้านการรักษาพยาบาลส่วนหนึ่ง ในด้านช่วยบ้านเมืองให้มีความสงบสุขก็อีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้น ขอให้ได้พยายามทำด้วยความอดทน เพื่อที่จะให้การปฏิบัติการณ์เป็นผลดี เป็นผลสำเร็จที่เหมาะสม การไปครั้งนี้ก็ได้รับการสนับสนุนทางด้านการรัฐบาลไทย เพราะทางรัฐบาลเห็นว่าสมควรที่จะช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านด้วยวิธีการทุกอย่างที่จะทำได้ การไปปฏิบัติภารกิจในลักษณะนี้ก็มิอุปสรรคหลายอย่าง เพราะว่าเท่ากับต้องยกเครื่องมือเครื่องใช้ไปทั้งหมด และจะต้องไปอยู่ในที่ที่อาจคับแคบลำบาก ก็ต้องรักษาจิตใจให้เข้มแข็งไว้ให้ได้ ถ้าได้ผลดีก็เกิดผลดีแก่ตัวเองและแก่สภากาชาดทั้งได้ผลดีต่อบ้านเมืองเป็นส่วนรวม การไปที่เป็นผลดีแก่ตนเอง เพราะว่า เป็นประสบการณ์ที่หาได้ยาก เป็นประสบการณ์ ที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถผู้ปฏิบัติขอให้ตั้งใจตั้งใจให้เข้มแข็ง และตั้งหน้าที่ที่จะปฏิบัติเพื่อให้ทุกอย่างสำเร็จลุล่วงไปโดยดี ขอให้กำลังใจมีกำลังใจที่พร้อมสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติงาน และก็ขอทุกคนจงมีความปลอดภัย ไม่ประสบเหตุอะไรที่ร้าย ได้ประสบแต่ความสำเร็จ ไม่เจ็บไม่ไข้ เพื่อที่จะได้สามารถปฏิบัติงานของตนที่ได้รับมอบหมาย.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุยามาภินันท์ อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ทรงนำเจ้าหน้าที่หน่วยแพทย์สภากาชาดไทย จำนวน ๘ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลา ก่อนออกเดินทางไปช่วยเหลือสภากาชาดกัมพูชา ในการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บและป่วยไข้ตามคำขอร้องขอของรัฐบาลกัมพูชา.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันพุธ ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และมีความพอใจ ที่ได้ทราบรายงานความก้าวหน้าของกิจการของมหาวิทยาลัยแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งมีจุดประสงค์จะปรับปรุงมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษา เพื่อให้ได้ผลส่งเสริมสังคมและสนองความต้องการของสังคมเป็นส่วนรวม นั้นเป็นแผนการที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้จะต้องกระทำอย่างจริงจังด้วยความร่วมมือกันทุกฝ่าย จึงจะสำเร็จตามที่ตั้งมุ่งหมายได้

ข้าพเจ้าอยากให้ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปวงลองพิจารณาว่า ความรู้และสติปัญญาความสามารถของบัณฑิตแต่ละคนนั้น เมื่อนำออกใช้อย่างถูกต้อง อาจสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่าง ๆ ได้มีประโยชน์ในชีวิตนี้ และหากนำเอากำลังความรู้ความสามารถของแต่ละคนมารวมเข้าด้วยกัน ก็จะเป็นพลังมหาศาล ซึ่งอาจบันดาลคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติได้อย่างกว้างขวางสุดจะประมาณ ทุกคนได้ศึกษาเล่าเรียนจนมีวิชา มีสติปัญญาถึงเพียงนี้แล้วควรที่จะได้ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถประกอบการงานให้เป็นแก่นสาร และเป็นผลอันยั่งยืน จะต้องนำพลังความรู้ความสามารถนั้นมาใช้ เพื่อสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองแก่ชาติบ้านเมืองของเรา

ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ขอให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้าในการงาน และมีความสุขความสวัสดิ์ทั่วหน้ากัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ที่ประชุมบัณฑิตของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันวานนี้ว่าความรู้และสติปัญญาความสามารถของบัณฑิตแต่ละคน ถ้านำมารวมกันเข้าและใช้โดยถูกต้องแล้ว จะเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่จะสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์และความเจริญแก่ประเทศชาติได้ อย่างกว้างขวางสุดที่จะประมาณ ควรที่บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้ จะได้นำพลังนั้นมาสร้างฐานะความเป็นปึกแผ่นและความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศชาติ ให้สมกับที่ เป็นผู้ที่มีภูมิปัญญา

ข้าพเจ้าขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า การที่จะดำเนินให้ถึงความสำเร็จในชีวิต และการทำงานนั้น นอกจากอาศัยวิชาความรู้และความตั้งใจจริงแล้ว บุคคลยังต้องอาศัยความฉลาดรอบคอบและความคิดพิจารณาด้วยเสมอไป การกระทำใด ๆ ก็ตาม ถ้ารู้จักประเมินผลดีและผลเสียของการกระทำที่เหมาะสมแก่กรณีแล้ว ย่อมจะให้ผลดีทั้งแก่ส่วนตัวและส่วนรวม ข้าพเจ้ากล่าวเช่นนี้ มิใช่ประสงค์ให้ท่านมีความลังเล หรือให้ท่านทดลองปฏิบัติจนต้องเสียเวลาเปล่า เรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราทุกวี่ทุกวัน เป็นข้อมูลที่จะประเมินผลได้อย่างดีที่สุดอยู่แล้ว ท่านจะประเมินผลจากข้อมูลนั้น ๆ ได้ไม่ยากนัก เพียงแต่รู้จักนำมาคิดพิจารณาโดยสม่ำเสมอ ท่านก็จะเห็นวิถีทางที่ถูกต้อง และจะสามารถนำความคิดและวิชาการมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนแก่ชาติบ้านเมืองได้อย่างเต็มที่

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่นายทหารชั้นผู้ใหญ่ในกองพลทหารอาสาสมัคร

ผลัดที่ ๒^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจนายทหารกองพลอาสาสมัครผลัดที่ ๒ ที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยเหลือการกุศล

ที่ท่านได้ไปปฏิบัติราชการในครั้งนี้ ก็ทราบว่าปฏิบัติเป็นอย่างดีที่สุด และได้พยายามที่จะนำชื่อเสียงมาสู่กองทัพไทยและประเทศไทยอย่างเต็มที่ ในการทำชื่อเสียงมาสู่กองทัพไทยและประเทศไทย ท่านได้ทำทั้งในการรบในด้านการกิจการ ในด้านวินัย และในด้านความประพฤติ ซึ่งนับว่าได้ผลเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างยิ่ง เพราะว่าการที่ผู้ที่เป็นผู้แทนของกองทัพไทยได้วางตัวเป็นผู้ที่มีศีลมีสัตย์ ย่อมทำให้ชื่อเสียงของบ้านเมืองดีและเป็นที่น่าถือของชาวต่างประเทศด้วย

การที่ได้นำเงินส่วนหนึ่งมาสมทบเพื่อการกุศลสาธารณะ และโดยเฉพาะเพื่อช่วยทั้งในด้านการศึกษาและในด้านการช่วยผู้ปฏิบัติเพื่อบ้านเมือง ก็เป็นกิจการอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่า ท่านทราบถึงหน้าที่ของนายทหารที่จะต้องป้องกันบ้านเมือง ทั้งป้องกันในทางตรงคือปฏิบัติหน้าที่ของทหาร ทั้งป้องกันทางอ้อมคือการช่วยให้บ้านเมืองมีความเป็นปึกแผ่น ให้บ้านเมืองมีความปลอดภัย ที่ได้รับเงินนี้ ก็จะนำไปใช้ในหน้าที่เรียกว่าป้องกันประเทศ คือเอาไปช่วยทางเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอยู่ในประเทศ ทั้งช่วยเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้ โดยนำไปพัฒนาช่วยเหลือชาวบ้านที่อยู่ในท้องที่บางแห่งของประเทศ คือทหารของเราที่อยู่ในบางท้องที่ขวัญเสียลงไปมาก เพราะเหตุผลอย่างหนึ่งในการปฏิบัติตนเอง คือเครื่องมือเครื่องใช้ของตนไม่มีพอ ในด้านสวัสดิการเล่า ตนเองปฏิบัติในหน้าที่ทุกประการ ลูกเมียก็ประสบความสำเร็จลำบาก ทหารเหล่านั้นบอกว่าแม้ตัวจะตายก็ไม่ว่า เป็นห่วงแต่ลูกเมีย ซึ่งเคยมีมาแล้วเหมือนกันที่ทหารตายไปแล้วลูกเมียมีความเดือดร้อน เพราะว่า ทางราชการยังจัดสวัสดิการช่วยเหลือไม่ทันห่วงที่ ก็เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไข นอกจากนั้นขวัญเสียเพราะว่าครอบครัวของตนซึ่งอาจอยู่ในบริเวณเดียวกันถูกชู้เขี้ยวต่าง ๆ ก็เป็นห่วงครอบครัว ทหารเหล่านั้นจึงขวัญเสีย และถูกรุกรานในทางจิตใจให้วางอาวุธ หรือให้เข้าสมทบ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตรี สวัสดิ์ มังการุณ ผู้บัญชาการกองพลอาสาสมัคร ผลัดที่ ๒ นำนายทหารชั้นผู้ใหญ่ในกองพลทหารอาสาสมัคร ๖ จำนวน ๒๕ คน ซึ่งเดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการในสาธารณรัฐเวียดนามเข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัยและสมทบทุนมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชินูปถัมภ์.

กับผู้ที่ไม่ปรารถนาดีต่อบ้านเมือง ฉะนั้น ก็จะต้องแก้ไข ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ ด้วยการส่งเงินหรือสิ่งของไปช่วยเหลือ แต่สำคัญที่สุดก็ต้องช่วยเหลือในทางจิตใจ การช่วยเหลือครั้งนี้แสดงว่าทหาร โดยเฉพาะนายทหารชั้นผู้ใหญ่ มีจิตใจโอบอ้อมอารีและมีจิตใจรักชาติ พร้อมกับเสียสละเพื่อเป็นการปลุกใจบำรุงขวัญแก่ทหารทั้งหลาย

ขอให้ทุกท่านทุกคนที่ได้ตั้งปณิธานที่จะรับใช้ชาติ ที่จะพิสูจน์การทำดีในทางวิชาการในทางเป็นทหาร โดยตรง และความดีในทางวางตัวเป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้ที่จะเป็นตัวอย่างต่อผู้อื่น ก็ขอให้ท่านรักษาความดีนี้ไว้ ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองสมปรารถนามีพลังจิตกำลังกายสมบูรณ์ เพื่อที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ๆ เพื่อความพอใจของท่าน เพื่อความสำเร็จในความหวังและในชีวิตของท่าน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการบริหาร และ
ประธานคณะกรรมการสาขาของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๓

กิจการสภาสังคมสงเคราะห์ที่ได้มีนโยบายอยู่แล้วว่า ให้รวมกิจการในด้านสังคมสงเคราะห์ทุกด้านมาอยู่ด้วยกัน เพื่อให้กิจการสังคมสงเคราะห์ระดับประเทศได้สอดคล้องกัน ทำงานไม่ก้าวก่ายกัน และมีความร่วมมือทุกฝ่าย อันนี้ก็เป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าการงานสังคมสงเคราะห์ที่นับว่าเป็นการช่วยเหลือสังคมหรือประชาชนทั่วไปในด้านต่าง ๆ และก็ด้านต่าง ๆ นี้ก็เทียบได้ว่าต้องเกี่ยวข้องกับทุกด้านของชีวิตของแต่ละคน เพราะว่าแต่ละบุคคลมีความต้องการ และความต้องการทุกสิ่งทุกอย่างที่มีความจำเป็นต่อชีวิตก็มีการขาดแคลนได้ เมื่อมีการขาดแคลน ก็ต้องช่วยตามความสามารถ เพื่อให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข และให้สังคมเป็นสังคม

ปัญหาชีวิตของแต่ละคนทุกคนก็มี แต่ว่าบางคนก็ขาดแคลนในด้านอื่นมากกว่าคนอื่น เราก็จะต้องแบ่งการช่วยเหลือออกเป็นจำพวก ๆ และจำพวกเหล่านี้ก็จะเป็จุดประสงค์สำคัญของแต่ละองค์การที่ตั้งขึ้น เช่นช่วยผู้ที่ยากจน ผู้ที่พิการในร่างกายพิการในจิตใจ ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ก็กว้างขวางมาก จึงต้องสอดคล้องกัน ที่นี้พูดถึงนโยบายขึ้นหนึ่งอย่างที่ได้เคยว่ามาแล้วว่าเป็นจุดประสงค์ ก็คือไม่ให้อ้าวก่ายกัน แต่ก็เคยพูดเหมือนกันถึงว่าการก้าวก่ายนั้นจำต้องมีบ้าง เพราะแต่ละคนผู้ที่ช่วยเหลือคนอื่นก็ขาดแคลนเหมือนกันคือต้องการได้หน้า และต้องการได้ทำอะไรเพื่อความพอใจของตน เราจะถือนโยบายว่า ไม่ให้อ้าวก่ายกันเลย ก็เป็นการทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นอีก เพราะว่าแต่ละคนก็อยากทำงาน ก็อยากที่จะเห็นผลงานของตน ก็ต้องสงเคราะห์เขาด้วย คือให้โอกาสที่จะให้เขาแสดงฝีมือตามจุดประสงค์ ก็อาจมีการก้าวก่ายบ้าง ฉะนั้น ชั้นแรกตามนโยบายที่ไม่ให้อ้าวก่ายกันนั้น ก็ทำพอควร ไม่ให้ถึงกับเบียดเบียนความต้องการเบียดเบียนปณิธานของแต่ละคน แต่ก็ต้องจัดให้มีระเบียบพอควรด้วย

ข้อที่สองคืองานต่าง ๆ เพื่อช่วยให้แต่ละบุคคลมีความสุขนั้น มีมาก ก็ต้องแบ่งงานนั้น แต่การแบ่งงานนั้นก็ต้องให้สอดคล้องกัน ถ้ามาดูปัญหาใหญ่ของบ้านเมืองแต่ในด้านหนึ่งด้านใดไม่พอ ก็ต้องมีส่วนประกอบมาก ๆ ใน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิงอัมพร มีสุข ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการบริหาร และประธานกรรมการประจำสาขาของสภาฯ จำนวน ๑๖ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชบาย ในด้านการสังคมสงเคราะห์.

สมัยนี้ก็คงต้องดูในแง่ความมั่นคงของบ้านเมืองด้วย ความมั่นคงของบ้านเมืองก็มีวิธีที่จะช่วยเหลือหรือสร้างได้หลายอย่าง ในด้านความปลอดภัยก็ต้องใช้กำลังทหารหรือตำรวจหรือผู้ที่อาสาสมัคร เพื่อที่จะให้ช่วยป้องกันประเทศได้โดยใช้อาวุธ ความมั่นคงของประเทศก็อยู่ที่ความมั่นคงของบุคคล ก็ต้องดูปัญหาทางเศรษฐกิจ ต้องสร้างเสริมให้เศรษฐกิจของบ้านเมืองก้าวหน้า ทำให้ทุกคนมีความมั่นคง ต้องดูปัญหาทางร่างกายคือความมีอนามัยดีของทุกคน ปัญหาทางความรู้ การศึกษา คือทุกคนถ้ามีความรู้ก็สามารถที่จะปฏิบัติงานของตนเพื่อความเจริญของตนและเพื่อความเจริญของส่วนรวม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้รวมเป็นความมั่นคงของบ้านเมือง ก็ต้องแบ่งเป็นหน้าที่ต่าง ๆ ของแต่ละองค์การที่จะช่วย ยังมีการช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยอื่นอีก ทั้ง ๕ อย่างนี้ก็สำคัญทั้งนั้น แต่ละคนที่จะทำ ที่จะช่วยสังคม ก็จะต้องช่วยทั้ง ๕ อย่างแต่ว่าก็อยู่ที่ว่าใครจะหนักไปในทางไหน ที่เดี๋ยวนี้พูดว่ามีหลายอย่างนั้น ที่จริงก็รวมเข้าในสิ่งเดียวกัน อย่างในปัจจุบันนี้มีอุทกภัยทางภาคเหนือภาคอีสาน ใครจะไปช่วย เท่าที่มีอยู่เดี๋ยวนี้ก็กรมตำรวจ คือเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายป้องกันก็ต้องนำสิ่งของไปช่วยเหลือประชาชน โดยอาศัยพาหนะ อาศัยเครื่องมือที่มีไปช่วยในด้านป้องกันไม่ให้เกิดอลวนและเกิดอันตรายต่อบ้านเมืองด้วยการกระด้างกระเดื่องของประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยาก ทางด้านผู้ที่ทำหน้าที่ทางสังคมสงเคราะห์ก็ต้องไปเหมือนกัน เพราะเป็นหน้าที่ที่ได้ตั้งขึ้นไว้สำหรับสงเคราะห์ประชาชนที่ประสบทุกข์ยาก ในด้านการศึกษาก็ต้องมีการช่วยเหลือ เพราะว่าอุทกภัย ภัยธรรมชาติเหล่านี้ ก็ได้ทำลายสถาบันและที่ที่จะได้รับการศึกษา ในทางร่างกายอนามัย ถ้ามีอุทกภัยก็เกิดโรคภัยไข้เจ็บ ก็ต้องนำสิ่งของและวิชาการไปรักษา แสดงว่ามีความเดือดร้อนอะไรก็ตาม ทุกฝ่ายจะต้องไปช่วยเหลือ เรื่องช่วยเหลือนี้ก็ต้องสอดคล้องสัมพันธ์กัน

เหล่านี้ก็เป็นข้อที่อยากจะฝากเอาไว้ ไม่ใช่หัวข้อใหม่ แต่ว่าเป็นหัวข้อเตือนใจ ซึ่งจะเตือนนักสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนว่า เพื่อความพอใจในผลสำเร็จในผลงานของตน จะต้องร่วมมือกันและไม่เกี่ยงกันมากเกินไป แต่ร่วมมือกันอย่างแท้จริง ก็ถ้าสามารถปฏิบัติในเรื่องการร่วมมือกันทุกฝ่ายเพื่อกิจการเพื่อความมั่นคงของสังคม ก็นับว่าได้ปฏิบัติงานเหมาะสม ทั้งในการสังคมสงเคราะห์และในวัตถุประสงค์ของสภาสังคมสงเคราะห์ที่ได้ตั้งปณิธานไว้ อันนี้เป็นเรื่องของนโยบาย ถ้าจะไปพูดอย่างอื่นก็เป็นเพียงส่วนปลีกย่อยส่วนปลีกย่อยก็คงจะมีอีกมากมายเหลือเกิน อันไหนเป็นปัญหาซึ่งต้องประสบและจะต้องแก้เป็นอย่างไร หรือมีปัญหาอะไรก็มาให้ปรึกษาหารือกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารกองบัญชาการทหารไทย
ในสาธารณรัฐเวียดนาม ผลัดที่ ๓ ซึ่งเดินทางกลับจากปฏิบัติราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ กันยายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่ได้นำสิ่งของมาเป็นที่ระลึกจากเวียดนาม การที่ได้รับของที่ระลึกนั้น ก็เป็นเครื่องแสดงว่าท่านทั้งหลายได้กลับมาแล้ว และได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติที่สาธารณรัฐเวียดนามแล้ว ที่ได้รายงานให้ทราบเมื่อ ก็ต้องมีข่าวทราบมาตั้งแต่แล้วว่า กองกำลังทั้งสามกองทัพที่ได้ไปคราวนี้ ได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจด้วยความเข้มแข็งก็ได้เคยบอกกับผู้บัญชาการแล้วว่าน่าพอใจ ที่ทหารทั้งสามเหล่าและทุกคนได้ปฏิบัติงาน ด้วยความตั้งใจในนโยบายทั้ง ๓ ที่ได้เคยมีข้อสั่งเกตว่าเป็นสำคัญสำหรับในสมัยนี้

การที่ได้ปฏิบัติงานครบถ้วนนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ประเสริฐมาก เพราะว่าในสิ่งใด ถ้ามีสิ่งใดบกพร่องหรือขาดลงไป งานทั้งหมดจะเสื่อมลงไปด้วย ในสมัยปัจจุบันนี้ ทั้งในด้านทหารและพลเรือน ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยและระหว่างงานนั้นเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ อย่างขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ที่ล่อแหลม อาจบอกได้ว่าเป็นระยะหนึ่งที่เราอยู่ในอันตรายอย่างใหญ่หลวง แต่อันตรายนั้น เท่าที่เคยมีมาแต่ก่อนนี้ ก็มีอยู่ว่าถูกรุกรานบ้าง ถูกบีบบังคับบ้าง แต่ว่าการรุกรานหรือการบีบบังคับเหล่านั้นออกจะเป็นงานหรือเป็นเรื่องเฉพาะมากกว่าสมัยนี้ สมัยนี้การรุกรานหรือบีบบังคับเป็นไปแบบถูกรุกรานทางทหารทางการรบส่วนหนึ่ง เป็นการบีบบังคับรุกรานทางเศรษฐกิจส่วนหนึ่ง และก็เป็นกรรุกรานทางสังคมด้วยเหมือนกัน ฉะนั้นการที่เราจะป้องกันตัวให้คงอยู่ให้ประเทศไทยมีความเจริญ มั่นคงได้ ก็จะต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนทุกอย่าง ที่ท่านไปปฏิบัติการณ์ในสมรภูมิเวียดนามนั้นขอให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ดี เป็นเกียรติแก่ตน เป็นเกียรติแก่กองทัพ เป็นเกียรติแก่ประเทศ ก็นับว่าท่านได้สร้างความดี ได้สร้างการงานที่เป็นผลที่เป็นประโยชน์ต่อโลกและต่อประเทศไทย

ต่อไปท่านก็จะแยกย้ายไปทำงานตามหน่วยต่าง ๆ งานที่ท่านทำก็ยังคงมีประโยชน์อยู่สำหรับประเทศ แต่ประโยชน์สำหรับงานของตาก็ยังมีอยู่ด้วยเหมือนกัน คือว่าขอให้ทำความดี ความเข้มแข็ง ความขยันที่ได้ปฏิบัติมาไปใช้ในหน้าที่ต่อไป เพราะว่าแต่ละคนก็มีความจำเป็นที่จะทำหน้าที่ต่อไปด้วยความเข้มแข็งเพื่อตัวเองและเพื่อบ้านเมือง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท เสงี่ยม เจริญ ผู้บัญชาการกองกำลังทหารไทยในสาธารณรัฐเวียดนามผลัดที่ ๓ จำนวน ๒๔ คน ซึ่งเดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการ เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายงานช่างแกะสลักและกราบบังคมทูลรายงานการปฏิบัติราชการในสาธารณรัฐเวียดนาม.

เราอยู่ในสถานการณ์คับขันเช่นนี้ เราจึงต้องช่วยกัน ขอให้ท่านใช้ประสบการณ์ที่ได้พบมา มาปฏิบัติต่อไปและให้ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้รู้สึกถึงหน้าที่ คือนำประสบการณ์นี้ไปเล่าให้ฟัง นำไปปรับปรุง ไปทำให้หน่วยต่าง ๆ มีความเข้มแข็ง ดังที่ท่านทั้งหลายได้แสดงความเข้มแข็งมาแล้ว คือความเข้มแข็งทั้งในด้านวิชาการทหาร ความเข้มแข็งทั้งในด้านวิชาพัฒนาหรือ civic action ความเข้มแข็งในทางสังคม ดังที่รายงาน กิจกรรมในด้าน civic action และในด้านสังคมก็มีมาก แล้วก็ทำได้ดีทั้งในการกีฬาทั้งการสอนการศึกษาทั้งทางการแพทย์ทุกสิ่งนี้เป็นสิ่งที่จะปฏิบัติต่อไป

ในประเทศไทยปัจจุบันนี้ และก็ได้เห็นในหนังสือพิมพ์เมื่อเช้านี้เอง เราต้องยอมรับว่าการที่เราถูกรุกราน มีผู้ก่อการร้ายในบางส่วนของประเทศทั้งเหนือ ทั้งตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งใต้ และแม้แต่ภาคกลางก็มีผู้ก่อการร้าย ถ้าจะดูจำนวนผู้ที่เรารู้ว่าเป็นผู้ก่อการร้ายหรือเป็นศัตรูทั้งหมด เราต้องมาแยกดูว่ามีจำนวนเท่าใด เป็นผู้ก่อการร้ายชนิดใด ถ้ามาแยกคร่าว ๆ ก็บอกได้ว่าประมาณ ๙๐ % เป็นผู้ก่อการร้ายที่เขาจำเป็นที่จะเป็น หรือเป็นผู้ที่เรียกว่าเป็นผู้ที่อยู่ในบริเวณ เมื่ออยู่ในบริเวณก็ต้องตามผู้ที่มีอิทธิพล จึงได้ว่า ๙๐ % เป็นจำพวกนั้น แต่ไม่ใช่เป็นผู้ก่อการร้ายโดยแท้ ที่เหลืออีก ๑๐ % นั้น ตามที่ประมาณ ๙๐ % ของ ๑๐ % นั้น ก็เข้าใจว่าเป็นผู้ที่ถูกกดขี่บังคับเหมือนกัน ๑๐ % ของ ๑๐ % นั้น คือ ๑ % นั้นแหละคงเป็นผู้ที่เป็นผู้ก่อการร้ายแท้ หมายถึงเป็นผู้ที่ได้รับการอบรมฝึกจากนอกประเทศและมีความรู้สึกที่จะพยายามก่อการร้ายแท้ ๆ

ทำไมเป็นเช่นนั้น ก็เพราะว่าฝ่ายเราเข้าไม่ถึงบางส่วนของประเทศ หรือถ้าเข้าถึงแล้ว ก็ไม่สามารถที่จะปฏิบัติให้บริเวณของประเทศเหล่านั้นมีความเป็นปึกแผ่น มีความสะดวกในด้านดำรงชีวิตอยู่ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วทางเจ้าหน้าที่ที่ถืออาวุธก็ต้องเข้าปราบปราม ใช้คำว่าปราบปรามนี้ ก็ทำให้เพิ่มกำลังของฝ่ายก่อการร้ายได้ แต่ว่าถ้าเราปราบปราม ด้วยและเราทำ civic action อย่างแท้ ๆ ด้วย ด้วยจิตใจ ด้วยความบริสุทธิ์ ในที่สุดเราจะชนะใจของผู้ที่อยู่ในบริเวณเหล่านั้น ในการที่ว่าเจ้าหน้าที่ของเรานำความเจริญเข้าไปส่วนหนึ่ง นำความปลอดภัยเข้าไปส่วนหนึ่ง ความปลอดภัยของประชาชนนั้นก็รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าบางบริเวณ ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ป้องกันประเทศเองก็ใจเสีย เพราะว่าครอบครัวของตนก็ถูกขู่เข็ญ หรือไปอยู่ในที่ที่ไม่ได้อยู่ในอิทธิพลของทางราชการ แต่อยู่ในอิทธิพลของฝ่ายตรงข้าม ถ้าตนรบถัดตนต่อสู้ฝ่ายที่เราเรียกว่าตรงกันข้าม ครอบครัวของตนก็อยู่ในอันตราย นี่ก็เป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่ทำให้ขวัญของทหารของเราไม่ค่อยดีนัก

ที่ขวัญของทหารของเราไม่ค่อยดีหรือของประชาชนไม่ค่อยดีก็มีอยู่ว่า ถ้ามีเหตุร้ายที่ไม่ใช่ในทางรุกราน แต่เป็นในทางการปฏิบัติหรือการค้าหรือการเป็นอยู่ในบริเวณนั้น ฝ่ายตรงข้ามเขาจัดกองกำลังมาพิพากษาและประหารชีวิตผู้ที่ปฏิบัติไม่ดี ผู้ที่ปฏิบัติไม่ดีนี้เราต้องทราบว่าเป็นมาตรฐานในสายตาของประชาชนและในหลักของศีลธรรม ผู้ที่ปฏิบัติไม่ดีนั้นเป็นอาชญากรจริง ๆ เป็นผู้ที่ปฏิบัติไม่ดีจริง ๆ จึงต้องลงโทษ แต่ฝ่ายลงโทษกลับเป็นฝ่ายที่เราเรียกว่าผู้ก่อการร้าย ข้อนี้เป็นสถานการณ์ที่ทำให้บ้านเมืองมีความยุ่งยากและที่น่ามากว่าในที่นี่ก็เพราะว่าทุกท่านที่ได้ไปปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างแล้วในสาธารณรัฐเวียดนาม ได้ทำหน้าที่ทุกฝ่ายทุกอย่าง ทั้งด้านการรบ ทั้งด้านการพัฒนา ด้านการช่วยเหลือประชาชนในด้านสังคม ได้ปฏิบัติครบถ้วนมาแล้ว จึงต้องนำความรู้ความสามารถประสบการณ์ที่ได้ผ่านมาในคราวที่เป็นสมาชิกของกองกำลังที่สาธารณรัฐเวียดนามมาปฏิบัติในประเทศไทย แม้จะไม่ได้เป็นกองกำลัง แต่แต่ละคนก็จะได้แยกย้ายไปมีผู้บังคับบัญชาของตน ก็ให้นำความคิดความสามารถที่ได้ปฏิบัติมาปฏิบัติต่อไป เพื่อให้บ้านเมืองของเรามีความสงบและมีความมั่นคงได้

ขอขอบใจทุกท่านอีกที แล้วก็ฝากขอบใจแก่นายทหารและทหารทั้งหลาย ที่ได้ปฏิบัติงานโดยดี ให้ประสบความสำเร็จทุกประการ ให้มีความพอใจในงานและได้สามารถช่วยให้บ้านเมืองมั่นคงและก้าวหน้า.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และประกาศนียบัตร
แก่นักเรียนนายร้อยหลักสูตรพิเศษ รุ่นที่ ๒
ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ณ หอประชุมกิตติขจร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และประกาศนียบัตรแก่นักเรียนนายร้อย หลักสูตรพิเศษ ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นรุ่นที่สอง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้

ในโอกาสที่จะเข้ารับราชการเป็นนายทหารในกองทัพบก ข้าพเจ้าขอให้ท่านทั้งหลายรำลึกว่า กิจการฝ่ายทหารกับพลเรือนจำเป็นต้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและสอดคล้องอยู่เสมอ การที่ท่านได้รับการศึกษาทางฝ่ายพลเรือนมาก่อน ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ดังกล่าว จึงขอให้ทุกคนถือเป็นหน้าที่สำคัญพิเศษที่จะปฏิบัติตัวให้เป็นประโยชน์แก่การนั้นโดยเต็มกำลัง

ประการที่สอง ความสำนึกในหน้าที่ที่จะต้องป้องกันประเทศชาติ เป็นคุณธรรมอันประเสริฐสุด และเป็นเหตุปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะช่วยให้เรารักษาแผ่นดินไทยและเอกราชอธิปไตยของเราไว้ได้ ท่านทั้งหลายจะต้องรักษาคุณธรรมข้อนี้ไว้ให้มั่นคง อย่ายอมให้อุปสรรคหรือความหลอกลวงใด ๆ มาทำลาย นอกจากนั้น ท่านจะต้องปลูกฝังความรู้สึกเช่นนี้ลงในจิตใจผู้บังคับบัญชา ด้วยการปฏิบัติเป็นตัวอย่าง การปฏิบัติหน้าที่เพื่อหน้าที่โดยเที่ยงตรงของท่าน จะสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อถือ และความเชื่อฟังขึ้นในตัวผู้บังคับบัญชา จะทำให้เขามีทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความพร้อมเพรียงอย่างแท้จริง จึงขอให้ถือเป็นกิจสำคัญที่ทุกคนจะต้องทำ

อีกประการหนึ่งขอให้ระลึกไว้เสมอว่า ในการปฏิบัติราชการสนามนั้น ย่อมมีปัญหาและอันตรายเกิดขึ้นเสมอ จำเป็นต้องใช้ทั้งความรู้และความฉลาดไหวพริบ เพื่อรักษาตัวและรักษาหมู่คณะให้ปลอดภัย เพราะฉะนั้นท่านจะต้องรู้จักระมัดระวังตัว และต้องศึกษาหาความชำนาญอยู่เสมอเป็นนิจ เพื่อจักได้ปฏิบัติหน้าที่ได้โดยสวัสดิภาพ และได้ผลอันสมบูรณ์

ข้าพเจ้าหวังว่าทุกคนจะได้เป็นกำลังป้องกันชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริง และขออวยพรให้ประสบความสำเร็จและความปลอดภัยทุกเมื่อไป.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการดำเนินงานสร้างโรงงานนมผง

ที่ตำบลหนองโพ จังหวัดราชบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๓

เรื่องโรงงานทำนมผงนี้ก็ทำระยะยาว เบื้องต้นที่ทำที่สวนจิตรลดานี้ มีจุดประสงค์ที่จะค้นคว้า และจะดูว่าการทำนมผงทำได้หรือไม่ เพราะเคยปรารภกับ หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์^(๓) มานานแล้วว่า เรามีนม ประเทศไทยมีการเลี้ยงโคนม มีจุดประสงค์ให้ผลิตนมให้มากขึ้นอีก และมีการส่งเสริม ทางราชการก็ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม แต่หนักใจที่ว่า ถ้าเลี้ยงโคเป็นล่ำเป็นสันแล้วจะไม่มีตลาด ดังปรากฏแล้วว่ามีปัญหาขึ้นมาในท้องที่ต่าง ๆ ทางราชการได้ส่งเสริมการเลี้ยงโคมาเป็นหลายปีแล้ว ทั้งในท้องที่แถวจังหวัดราชบุรี อยุธยา และสระบุรี ทั้งทางจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนั้นทางเหนือก็มี ตอนแรกก็ไม่เกิดปัญหาในการจำหน่ายเท่าไรนัก เพราะว่าเลี้ยงกันไม่มาก ต่อมาเมื่อส่งเสริมมากขึ้นมีผู้สนใจมากขึ้นก็เกิดปัญหาเรื่องที่ทำจำหน่าย ชั้นแรก จำหน่ายส่งและบริโภคเองบ้าง ก็ไม่มีปัญหา ต่อมาเมื่อมีมากขึ้น ผลผลิตเกินตนเองเป็นผลผลิตที่ขายได้บ้าง จึงต้องหาตลาดให้กว้างขวางขึ้นก็ต้องขายส่งหรือใช้วิธีที่จะทำให้สามารถเก็บไว้ แต่ก็เก็บไว้ไม่ได้นานเท่าที่ควร ทำให้ตลาดสำหรับผู้ขายผิดเคียง และเสียประโยชน์ของการส่งเสริมและการเลี้ยงโคนม ทำให้ผู้ที่เลี้ยงโคนมมีการท้อใจ บางคนลงทุนแล้วก็เกิดเป็นหนี้สินรุงรัง ทำให้เสียกำลังใจ เสียทรัพย์ แล้วก็เกือบจะเสียทั้งหมด คือล้มละลายเอาเลย การที่ทางราชการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม และก็สนับสนุนให้ผลิตมากขึ้นก็เป็น好事 เพราะตามสถิติ ประเทศไทยใช้ผลผลิตตนเองนี้เป็นจำนวนมาก ต้องสั่งจากต่างประเทศไม่ใช่น้อยเพื่อบริโภค ก็เป็นนโยบายถูกต้อง แต่ว่านโยบายที่จะให้ผลิตมากขึ้นนี้เมื่อให้ผลิตมากขึ้นได้แล้ว ก็จะต้องส่งเสริมให้ผู้ผลิตได้มีรายได้เพื่อที่ขยายกิจการ ข้อที่สองคือการหาตลาดนี้ ก็รู้สึกว่ามีอุปสรรคมากมาย ทางราชการก็พยายามเหมือนกันที่จะช่วยแบ่งจำหน่ายให้ทางการ นอกจากให้ทางการนั้นอาจมีการขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่เอง หรือขัดแย้งกับผู้ที่มาให้ความช่วยเหลือ เช่นชาวเดนมาร์ก ชาวเยอรมันที่มาช่วยเหลือ เพราะว่าเป็ผลประโยชน์ขึ้นมา ที่เป็นผลประโยชน์ก็เพราะว่าเป็นการค้า จึงเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ที่ได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้นายทวีข กสิณประทุม และคณะเข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างโรงงานนมผงที่ตำบลหนองโพ จังหวัดราชบุรี ในโอกาสนี้ โปรดเกล้า ฯ พระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่บรรดาผู้มาเฝ้า ฯ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องและคณะกรรมการดำเนินงานดังกล่าวด้วย.

(๓) หม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์ เทวกุล ผู้เชี่ยวชาญทางเกษตรวิศวกรรม กรมการข้าว กระทรวงเกษตร

ปรึกษากับหม่อมราชวงศ์เทพฤทธิ์เรื่องจะทำนมผง เพราะการทำเป็นนมผงเป็นวิธีที่จะเก็บรักษาลิขิตผลทางนมนี้ได้ นานพอควร ด้วยการลงทุนที่ไม่มากเกินไป วิธีรักษาอย่างอื่นเช่นการใช้ทองเย็น ตู้เย็นนั้นรู้สึกว่่าลำบากอยู่ และเป็น การเก็บนมสด การที่จะทำนมกระป๋องก็เป็นสิ่งที่สมควร แต่ว่าต้องลงทุนริเริ่มจำนวนมากมาย และข้อสำคัญ ที่สุดในเรื่องจำหน่ายนั้น ก็จะต้องต่อสู้กับบริษัทต่างประเทศที่ผลิตนมในต่างประเทศและเราส่งเข้ามาโดยตรง ก็ต้อง แข่งขันเป็นการค้า อีกอย่างหนึ่งก็คือยังมีบริษัทนมสดที่เขาตั้งในประเทศไทย รวมทั้งบริษัทนมกระป๋องที่ตั้งใน ประเทศด้วย ซึ่งเขาลงทุนเป็นจำนวนมหาศาล ถ้าเราจะสนับสนุนการสร้างโรงงานนมกระป๋องหรือทำนมสดสำหรับ ใช้ผลิตผลในประเทศ ก็จะต้องลงทุนมาก อุปสรรคอีกข้อหนึ่งก็คือคุณภาพของนมที่ได้ ถ้าเราส่งเสริมให้ผลิตนมมาก เพื่อที่จะมาทำนมสดแบบบริษัทใหญ่ทำ หรือทำนมกระป๋อง จะต้องกวดขันในทางคุณภาพ นมจำนวนไหนที่ไม่ถึง คุณภาพจะต้องเททิ้ง ซึ่งสำหรับผู้เลี้ยงโคนมตอนเบื้องต้นนี้ก็รู้สึกว่่าจะใจหายและคัดค้านไม่ยอมที่จะทำ เลยกกลายเป็นข้อขัดแย้งว่่าบริษัทตั้งในเมืองไทยก็ไม่ยอมรับนมที่ผลิตในเมืองไทย เพราะว่าคุณภาพไม่สม่ำเสมอ ปัญหาเหล่านี้จะต้องจัดโดยมีระยะเวลาหนึ่งซึ่งจะเรียกได้ว่่าระยะเฉพาะกาลที่จะช่วยผู้ที่ผลิตนมให้ขายได้ แต่ว่าในระหว่างเวลา นี้จะต้องสอนหรืออธิบายให้ทราบว่่าคุณภาพนี้เป็นจุดสำคัญ วิธีที่จะทำโดยที่จะไม่เสียค่าใช้จ่ายมากจนเกินไปก็คือทำ นมผงโดยสร้างโรงงานเอง อันนี้จึงเป็นเหตุผลว่่าทำไมจึงสร้างโรงงานในสวนจิตรลดา

การสร้างโรงนมในสวนจิตรลดาไม่ใช่สำหรับการค้า แต่สำหรับทดลองดูว่่าการทำเช่นนี้จะได้ผลอย่างไร และเก็บข้อมูลเอาไว้ ดังที่ได้ทำงานถึงบัดนี้ มิใช่จะทำโรงนมนี้เพื่อที่จะให้พอความต้องการในตลาด ซึ่งไม่มีทางที่ จะให้เพียงพอได้ เพราะว่าโรงนมในสวนจิตรลดาที่มีความมุ่งหมายอย่างเดียวคือค้นคว้า ไม่ใช่การค้า ในสวนจิตรลดา นี้ก็ได้เลี้ยงโคนมไว้ในตอนต้น และมีนโยบายที่จะจำกัดจำนวน เพื่อที่จะค้นคว้าดูว่่าพันธุ์ใดหรือ วิธีการใดจะทำให้ เกิดประโยชน์ขึ้นมาได้ เท่าที่ได้พิสูจน์มาก็พิสูจน์ว่่าวิธีเลี้ยงก็ทำได้ในประเทศไทย เมื่อตั้งโรงงานนมก็พิสูจน์ได้ว่า ทำได้ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มา ตัวเลขต่าง ๆ ที่ได้มา จะต้องมาย่อย หมายความว่าต้องมาค้นคว้า มาวิจัย มิใช่ว่่า เมื่อดูตัวเลขที่ลงทุนว่่าเท่าไรแล้วจะทำให้เกิดออกมาเป็นผลลัพธ์ว่่า ผู้ที่เลี้ยงโคนมและสร้างโรงโคนม สร้างโรงนมผง จะได้ตามตัวเลขนี้ ความจริงเข้าใจว่่าผู้ที่เลี้ยงโคนมโดยได้ข้อมูลที่เรา มีอยู่และที่กรมปศุสัตว์ได้ทำ ทั้งโครงการ เตนมาร์กได้ทำ จะมีกำไรมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้เพราะว่าไม่ต้องค้นคว้า ส่วนสำหรับโรงผลิตนมผงก็เช่นเดียวกัน ที่ทำ

นี่เป็นโรงงานตัวอย่างซึ่งได้ลงทุนหลายทางเพื่อที่จะดูว่าทางไหนจะเป็นผลดีที่สุด ก็เข้าใจว่าทำงานได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเห็นว่าควรที่จะส่งเสริมต่อไป แล้วนายทวิชได้มาดู และมีความปรารถนาที่จะส่งเสริมการเลี้ยงและการผลิตนม เพื่อให้ผู้ที่มีอาชีพเลี้ยงโคนมสามารถที่จะขายผลิตผลของตนให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเองแก่กิจการของตนและแก่ เศรษฐกิจของชาติ ก็ยินดีที่จะได้รับฟังความเห็นของนายทวิชและความปรารถนาของนายทวิชที่จะส่งเสริมต่อไป

ที่ว่าทุนที่ให้นี่เป็นการโดยเสด็จพระราชกุศลก็ไม่เชิง เพราะว่าที่จริงเป็นการเริ่ม โครงการอย่างหนึ่งซึ่ง เกี่ยวข้องกับการค้า จะเรียกว่าอุตสาหกรรม เป็นผลประโยชน์ เป็นการช่วยผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยส่งเสริมผู้ ที่เลี้ยงโคนม แล้วก็พยายามที่จะผลิตสิ่งที่เราจะผลิตได้ในประเทศให้มีคุณภาพดี เพื่อประหยัดการใช้จ่ายเงินตราต่างประเทศ นับว่าเป็นโครงการทางเศรษฐกิจแท้ ๆ ทางธุรกิจแท้ ๆ ไม่ใช่กุศล แต่ว่าเพื่อที่จะต้องเอาผู้ผลิตผู้ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตนมสด ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตนมผงในทางเป็นอุตสาหกรรม และผู้ที่จะเป็นผู้จำหน่ายในทาง เศรษฐกิจในทางการค้าเข้ามาาร่วมด้วย แล้วตั้งขึ้นมาเป็นกิจการเพื่อประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย อันนี้เป็นปัญหา และเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติต่อไป

ในกิจการนี้ก็ต้องมีครบทุกอย่าง ชั้นแรกก็ต้องมีผู้ที่เลี้ยงโคนมเพื่อให้มีผลิตผลมากพอ ซึ่งเดี๋ยวนี้ ด้วยการส่งเสริมของกรมปศุสัตว์และองค์การอื่น ก็เข้าใจว่ามีมากพอแล้ว และจะเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็วถ้าเขารู้ว่า มีตลาด ก็ยังมีปัญหาเรื่องโรงงานที่จะทำโรงงานที่จะทำก็เป็นโรงงานเทพฤทธิ ซึ่งได้ออกแบบมาแล้วและเข้าใจว่าจะ ทำงานได้ ต่อไปมีปัญหาเรื่องตลาด ซึ่งแม้จะว่าผลิตผลของโรงงานนมสดจะเพียงพอสำหรับความต้องการ ก็ไม่ได้หมายความว่าผลิตผลที่จะทำในโรงงานใหม่ ซึ่งจำนวนมากมากกว่าโรงงานตัวอย่างนี้หลายเท่า จะหาตลาด ได้ จึงต้องขบปัญหาเรื่องการค้าขายด้วย สำหรับการค้าขายนี้จะต้องเป็นการค้าขายแท้ คือต้องต่อสู้กับผู้ที่น่าผลิตผล นมผงส่งเข้ามาจากต่างประเทศ ในข้อนี้ก็เห็นว่า นมผงจากต่างประเทศต้องราคาถูกกว่านมผงที่จะผลิตในนี้เพราะ วิธี การค้าขายของต่างประเทศนั่นเอง เราจะต้องต่อสู้หรือจะต้องพยายามที่จะผลิตในราคาที่เกือบจะขาดทุน ตอนแรกก็จะต้องสู้ ที่นมต่างประเทศราคาถูกก็เพราะว่าเขามีในอุตสาหกรรมโรงนม เขามีนมส่วนหนึ่งที่เป็นนมบริโภคน้ำซึ่งมีราคา แพง และเขามีนมส่วนหนึ่งเป็นนมทำอุตสาหกรรมซึ่งราคาถูก ของเรานมอุตสาหกรรมที่เราจะทำนี้น่ากลัวจะต้อง

ชื่อในราคานมบริโกค ซึ่งจะต้องมีการเกือบขาดทุน อันนี้เป็นข้อหนึ่งที่จะต้องคิด ปัญหาสำคัญที่สุดก็มีปัญหาการบริหารโรงงาน ตั้งแต่การผลิต การแปรสภาพ จนกระทั่งการค้าขาย อันนี้ก็จะปัญหาใหญ่ ใครจะเป็นกรรมการ ใครจะเป็นผู้ขาย ปัญหาเหล่านี้เราจะต้องชบ

เงินทุนที่มี คือที่นายทวิชได้นำมา สมทบกับที่มีอยู่ก็จนจะครบ รู้สึกว่าพอสำหรับการสร้างโรงงาน ก็ไม่เป็นปัญหา เท่าที่เห็นในรายการ ขาดจำนวนอยู่ไม่มากนัก จำนวนเท่านี้พอทำได้ ปัญหาสำคัญอยู่ที่ว่า ถ้าตั้งแล้วจะตั้งในรูปใด ในจุดประสงค์ที่ดีที่สุดที่เห็นควรที่จะเป็นก็คือให้โรงงานนี้เป็นโรงงานของผู้ผลิต เคยได้พูดกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติหลายปีแล้วว่า วิธีที่จะให้ผู้ผลิตนมโคสามารถจำหน่ายนมได้ก็มีทางเดียวคือตั้งโรงงาน แล้วให้โรงงานนั้นเป็นของผู้ผลิต มิใช่ว่าบริษัทฝรั่งหรือญี่ปุ่นมาลงทุนสร้างโรงงานแปรสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าต่อไปนั้น ความคิดเช่นนั้นเป็นความคิดที่เรารับไม่ได้ เพราะว่าเกิดเรื่องอยู่เสมอที่จะต้องมีการทะเลาะวิวาทระหว่างผู้ผลิต คือผู้ผลิตนมโคผู้ที่เลี้ยงนมโค กับผู้ที่แปรสภาพมาทำเป็นนมกระป๋อง เป็นนมผง เนยแข็ง เนยสด หรือเนยอะโรกิตตาม คือถ้าตั้งเป็นบริษัทแปรสภาพนี้และขายนมสดให้ จะต้องเกิดเรื่องอยู่เสมอ แต่ถ้าผู้ผลิตวัตถุดิบกับผู้แปรสภาพเป็นเจ้าของเดียวกันจะไม่เกิดปัญหา เพราะว่าทำกันเอง แต่การทำกันเองนี้มีความลำบากอยู่ที่ต้องมีวินัยอยู่มาก ต้องมีความเสียสละเพื่อส่วนรวมของกิจการอย่างสำคัญ ถ้าตั้งในรูปโรงงานสหกรณ์ได้ก็จะเป็นการดี แต่ถ้าสร้างในรูปโรงงานสหกรณ์ไม่ได้ด้วยเหตุใดก็ตาม ก็เห็นควรเลิกล้มกิจการ เพราะว่าจะเป็นอันตรายอย่างยิ่ง เคยได้ไปเยี่ยมกิจการโรงงานทำนมกระป๋องในประเทศเนเธอร์แลนด์ ผู้ที่ผลิตนมหรือวัตถุดิบนำนมมาที่โรงงาน มีการทดสอบว่าคุณภาพเป็นอย่างไรและจดชื่อไว้ เสร็จแล้วเขามาทำนมกระป๋องจำหน่ายและได้ค่าตอบแทนตามส่วน เป็นโรงงานสหกรณ์ก็จริง แต่เขาก็พูดไว้ว่า ถ้านมที่มาได้ตรวจสภาพแล้วว่าเป็นนมที่ไม่ถึงขีดคุณภาพนั้น ๆ เขาเททิ้งเลย ข้อนี้เป็นข้อที่น่าใจหาย แล้วก็รู้สึกว่าน่าหนักใจที่สุด เป็นตัวอย่างวินัยที่เขาต้องมี แต่ว่าก็เป็น การส่งเสริมให้ผู้ผลิตได้ผลิตนมในคุณภาพที่เหมาะสม ที่ไม่ใช่ทำไปเพื่อเพียงแต่ผลิตออกมาแล้วขายได้ และที่เป็นข้อสำคัญที่สุด ไม่ใช่การกุศล กิจการที่เราทำอยู่นี้เป็นการกุศล อยู่ที่ชื่อว่า เงินทุนที่ได้มา หรือความริเริ่มที่ได้มา มิได้มาจากผู้ผลิตแท้ ๆ หากมาจากผู้อื่นที่สนใจ ผู้อื่นที่สนใจนั้นมีปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะให้ผู้ผลิตสามารถยืนตัวและสามารถที่จะมีรายได้ดี จนกระทั่งจะเป็นเจ้าของโรงงานได้ อันนี้เป็นจุดประสงค์ของผู้ที่ปรารถนาดี

ที่จะตั้ง เงินทุนที่ได้มาหรือความคิดที่ให้ทั้งหมดนั้นนับว่าเป็นจิตกุศล จิตกุศลนี้ก็ปรารถนาดีต่อผู้ที่ผลิต และในเวลาเดียวกันก็ปรารถนาดีต่อส่วนรวมของประเทศชาติ เพราะว่ารู้ว่ถ้าผู้ที่ผลิตสามารถผลิตและขายร่ำรวยได้ จะทำให้บ้านเมืองมีเสถียรภาพในทางการค้า ในทางดุลการค้า ลงท้ายก็ทำให้บ้านเมืองเจริญได้ เพราะมีผู้ที่มีรายได้ดีและมีผู้ที่มีฐานะมั่นคงอยู่ในประเทศ อันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของเหตุผลว่าทำไมมีผู้ปรารถนาที่จะเห็นกิจการนี้รุ่งเรืองและสำเร็จเรียบร้อย

ทั้งหมดนี้ก็เป็ความคิดเบื้องต้นและเป็นความคิดหลักของการตั้งโรงงานนี้ ต่อไปก็ต้องใช้หลักการเหล่านี้ มาตั้งกิจการให้ดำเนินไป คือสรุปว่าในเมืองไทยมีการผลิต ผลิตผลทางนม ทางโคนม เราจะต้องการให้ผู้ที่ผลิตยึดเป็นอาชีพที่ดี เป็นอาชีพที่เหมาะสมแก่สภาพในประเทศไทย และมีตลาดมีความต้องการที่จะใช้ผลิตผลเช่นนี้ เราต้องการให้กิจการนี้ก้าวหน้าโดยไม่มีอุปสรรค จึงปรารถนาที่จะตั้งโรงทำผลิตผลโคนมจากโคนม และได้ดำเนินการดำเนินการดำเนินการก็จะต้องได้รับความช่วยเหลือหรือร่วมมือจากทั้งเอกชนรวมทั้งราชการ ถ้าพูดถึงราชการก็จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายกระทรวงทบวงกรม ต้องมีกระทรวงเกษตรเพราะว่าเกี่ยวข้องกับปศุสัตว์ ต้องมีกระทรวงมหาดไทยเพราะเกี่ยวข้องกับกาที่ทางเป็นประชาชนและเป็นท้องที่ในแต่ละจังหวัด เป็นการปกครอง ต้องอาศัยกระทรวงอุตสาหกรรมเพราะว่าเป็นอุตสาหกรรม ต้องอาศัยกระทรวงพัฒนาเพราะว่าเป็นการพัฒนาและเป็นรูปสหกรณ์ซึ่งอยู่ในกระทรวงพัฒนา เรื่องสหกรณ์นี้ก็เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทยเพราะเป็นพัฒนาชุมชนเป็นกลุ่มหรือจะเรียกอะไรก็ตาม ทั้งหมดนี้จึงต้องมีความร่วมมือจากทั้งผู้ผลิต ทั้งเอกชนที่สนใจ ทั้งกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมากหลายจึงจะสำเร็จ ขอฝากความคิดเหล่านี้ไว้ให้พิจารณา งานก็จะเป็นงานที่ยากลำบาก แต่ว่าก็จะเป็นผลใหญ่หลวง สมควรที่จะพิจารณาให้รอบคอบ และด้วยความตั้งใจดีจริง ๆ อาจเป็นกิจการที่พิเศษหน่อย เพราะว่าไม่ใช่กิจการของฝ่ายราชการล้วน ระเบียบการที่จะตั้งโรงงานและบริหารโรงงานและกิจการต่าง ๆ นี้ ก็จะต้องร่างกฎบังคับให้รัดกุมในรูปสหกรณ์ในอนาคต จะต้องทำงานเหมือนหน่วยราชการส่วนหนึ่ง เหมือนบริษัทส่วนหนึ่ง และเหมือนสหกรณ์อีกส่วนหนึ่ง ขอให้ทุกคนได้พิจารณา แล้วก็ช่วยกันออกความคิด และเมื่อออกความคิดแล้วก็มาถกเถียงว่าความคิดนั้นถูกต้องหรือเปล่า เมื่อถูกต้องก็บรรจุเข้าไปในระเบียบการ ก็คงจะยังมีปัญหาอีกไม่น้อย ถ้ามีปัญหอะไรก็มาพิจารณากัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ในโอกาสเสด็จ ฯ ไปทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์^(๒)

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๓

การมาทุกปีเป็นการมาอย่างเป็นทางการเป็นส่วนตัว เพื่อมาพบกับนิสิตและอาจารย์ของมหาวิทยาลัยนี้ จึงขอให้ทุกคน
ได้นั่งลงเสียก่อน แล้วจะชี้แจงทีหลัง

การมาครั้งนี้ต้องขอชี้แจงเรื่องเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๙ กับวันที่ ๑๐ กันยายน^(๓) ศึกนี้ คือในวันที่ ๙ ผู้ที่
มีชื่อว่าจุฬารณณ์ไม่ค่อยสบาย จะเป็นลม แล้วก็เลยต้องไปดูว่าเป็นอย่างไร เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วก็ไปอยู่นานพอควร
แล้วก็เกิดทิว...นี่มีคนเขาบอกว่าที่มาที่นี่ไม่ควรพูดถึงเรื่องทิว... ก็เกิดทิว ก็ขอขนมปังที่แห้ง ๆ ที่มีอยู่ในห้องนั้น
มารองท้องไว้ แล้วได้เคี้ยวลงไป เคี้ยวลงไป ขนมปังที่ไม่น่าจะจะมีพิษสงนักก็ได้ทำลายฟัน ฟันข้างในได้แยกออกไป
เป็นสองเสียง อันนี้ก็ไม่น่า คือไม่รู้ว่าจะทำไมขนมปังอ่อน ๆ ชิ้นเล็กนิดเดียวนั้นทำให้ฟันบิออกเป็นสองเสียงได้ ก็
เข้าใจว่ามีเหตุการณ์มาเป็นเวลานานพอใช้ที่ทำให้ฟันชิ้นนี้ไม่ค่อยสมบูรณ์ เมื่อมาโดนสิ่งที่ไม่สู้จะแข็งนักจึงบิออก
เป็นสองเสียงได้ เลือดออกด้วย จึงขึ้นไปส่องกระจกดู ก็เห็นว่าฟันนั้นเป็นเสียงแล้ว จึงได้นัดหมอฟัน เหตุการณ์ใน
วันที่ ๑๐ กันยายนนั้น หมอฟันก็มาตามนัด แล้วก็ถึงเข้าห้องหมอฟัน บอกกับหมอฟันว่าวันนี้ถอนฟัน เพราะเป็น
ฤกษ์ที่ดี เวลานั้นก็นับว่าภายนอกบ้านเรียบร้อยแล้วกลับบ้านกันหมดแล้ว แล้วภายในบ้านก็เป็นอันว่าเรียบร้อย
ฟันก็ถอนไป นี่เป็นเวลา ๑๐ วันแล้ว ฟันนั้นระทมตภาวะแล้ว ไม่เจ็บแล้วเพราะว่าถอนออกไป แต่ว่าในปากก็ยังมี
ค้างอยู่บ้างว่าวันนี้ พุดอาจชอบกล เสียงแปลกหน่อย เพราะมันกลวง ๆ ยังไม่ครบแล้วถ้าเล่นดนตรี อย่างที่เชิญมา
เพื่อเล่นดนตรี ฟังดูเสียงอาก้อง ๆ นิดหน่อย อันนี้แสดงให้เห็นว่า เรื่องขนมปังนุ่ม ๆ นั้นอาจทำให้มีผลสะท้อนมา
จนทุกวันนี้ได้ นี่เป็นข้อแรกเป็นการออกตัวว่ารู้สึกว่าการพุดอาจกลวงนิดหน่อย หรืออาจยังมีความเจ็บปวด
เล็กน้อย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พร้อมด้วย
สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินทรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงดนตรีและพระราชทาน
พระบรมราโชวาทแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๓) ในวันที่ ๙ และ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๓ นั้น มีการเดินขบวนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกร้องให้มีการสอบสวนลงโทษผู้ทุจริตเกี่ยว
กับการจัดการผลประโยชน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาวันนี้ ก็ขอแถลงอีกอย่างหนึ่งว่า มิได้มาในฐานะเป็นพ่อเป็นแม่เป็นผู้ปกครอง ของนักศึกษา (เสียงปรบมือ) และที่ได้ขอเมื่อกี้นี้ก็ขอ หนึ่งโอวาท สองขอดนตรี สามขอพรให้ได้สอบไล่ได้ และนอกจากนี้ก็ยังมิขอได้รับฟังสัญญาของเหล่านิสิตทั้งหลาย ก็ไม่ทราบว่าจะสัญญานี้สามัคคีกันสัญญาหรือเปล่า แต่ว่าเข้าใจเป็นสัญญาที่มาจากใจทุกคน ที่ว่าไม่ได้มาอย่างเป็นพ่อเป็นแม่ ก็เพราะว่าเดือดร้อนและขัดกับคำขอโอวาท ทางรัฐบาลท่านขอให้พ่อแม่ให้โอวาท (เสียงปรบมือ) ที่จริงไม่ได้บอกว่าให้โอวาท บอกว่าให้ตักเตือนให้ระมัดระวัง ก็คือโอวาท นั่นแหละ คำว่าโอวาทนี้ก็เคยพูดมาหลายครั้งแล้วและก็รู้สึกว่ายังไม่เข้าใจกันดีว่าแปลว่าอะไร โอวาทโดยมากก็เข้าใจว่าเป็นคำสั่งสอน เป็นคำตักเตือน แต่ว่าถ้าแปลเป็นภาษาฝรั่ง ก็ไม่ทราบว่าจะแปลว่าอย่างไร บางทีอย่างที่แปลลงข้างบอกว่า เป็นสปีช ก็หมายความว่าสำหรับพระเจ้าแผ่นดินก็เป็นพระราชดำรัส บางคนก็แปลเป็น admonition ซึ่งถ้าแปลมาตรงตัวก็เป็นการตักเตือนว่ากล่าว ซึ่งบางทีก็ไม่ค่อยตรง เพราะว่าไม่เคยว่ากล่าวอะไรเลย อาจเคยตักเตือนหรือเคยพูดในหลักวิชาว่าการทำอะไรเป็นอย่างไร แล้วก็ให้ต่างคนต่างเอาไปคิดพิจารณา เพราะว่ามีเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมอะไรต่าง ๆ เพราะว่าเรามีหูมีตา เราฟังเราดู เราก็จะต้องเก็บมาพิจารณา แต่บางทีคนเดียวพิจารณาอยู่คนเดียวก็ไม่ดี เพราะว่าไม่ครบถ้วน ก็ต้องมีการปรึกษาหารือ มีการฟังจากผู้อื่น จะเป็นผู้ใหญ่หรือจะเป็นเด็ก หรือจะเป็นอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน ก็การปรึกษาหารือก็เป็นการดี อย่างที่มาอย่างนี้ก็พูดในสิ่งที่ประสบมา และเมื่อพูดออกไปแล้วตกเข้าไปในหูของแต่ละคน แต่ละคนก็ไปพิจารณาว่าจริงหรือไม่จริง อาจเป็นการเป็นประโยชน์แก่แต่ละคนและแก่ส่วนรวม เพื่อให้ปฏิบัติอะไร ๆ ที่เหมาะสมและที่เจริญแก่ตนเองและแก่หมู่คณะ คำว่าโอวาทจึงเป็นคำที่กว้างออกไป เป็นคำพูดที่จะเตือนสติก็ได้ เป็นคำพูดที่จะเป็นประโยชน์ได้ แต่ถ้ามาพิจารณาถึงคำว่าโอวาท ก็แปลว่าเป็นวาทะเป็นคำที่มาจากที่สูง ถ้าพูดอย่างนี้ อย่างที่พูดอยู่เดี๋ยวนี้ สำหรับคนที่อยู่ข้างล่างก็เป็นโอวาทเพราะว่าลงมาจากที่สูงลงไปต่ำ ส่วนคนที่อยู่ข้างบนนั้นไม่ใช่โอวาท เพราะว่ามันขึ้นไปโน่นอย่างไรก็ตามจึงได้บอกว่า ที่มาขอโอวาทในวันนี้ไม่สามารถที่จะปฏิบัติได้ เป็นการขัดตมิตมหาชน ขอเปิดดวงเล็บว่าพรุ่งนี้จะลองอ่านหนังสือพิมพ์ดู น่ากลัวจะเขียนอะไรสนุกมาก เพราะว่าคำพูดวันนี้อาจไม่ได้เรื่อง แล้วเขาก็เห็นว่าจะต้องไปลงอะไรที่ได้เรื่อง เลยแต่งเอาเอง (เสียงปรบมือ)

ที่มากล่าวถึงว่าขอภัยที่เข้าไปในเขตพระราชฐานนั้น เรื่องนี้ขอชี้แจงข้อสังเกตบางประการ สภาผู้แทนราษฎร

รัฐสภา ที่สถิตอยู่ ณ พระที่นั่งอนันตน์ไถ่อยู่ในเขตพระราชฐานจริง เพราะว่าเขตนั่นเคยเป็นเขตพระราชฐาน เป็นที่ที่ฝรั่งเขาเรียกว่า Throne Hall แล้วก็ต่อมาได้เปลี่ยนสภาพเป็นรัฐสภาแล้ว ก็เรียกต่อมาอีกหลายอย่าง สภาผู้แทนราษฎรก็มี รัฐสภาที่มี สภาอะไรก็ไม่รู้ก็มี เขาว่าแต่ละสมัยก็เปลี่ยนชื่อจนตามไม่ทัน แต่ว่าเมื่อเป็นรัฐสภาแล้ว แม้จะเป็นเขตพระราชฐานก็ต้องถือว่ารัฐสภาเป็นเจ้าของที่ การที่บอกว่ารูกล้ำเข้าไปในเขตพระราชฐานก็ฟังไม่ขึ้น (เสียงปรบมือ) แต่มีข้อว่าได้ คือพวกที่เดินไป ได้เข้าไปที่ประตู แล้วก็ผลักประตู ซึ่งมีชาวบางชาวว่าฟังประตูเข้าไป ความจริงขอให้สังเกตให้ดีว่าประตูนั้นใส่กลอนเอาไว้ แต่ใส่กลอนแบบพระราชฐานตอนนี้คือกลอนนั้นทียบชนิดเดียวก็หลุด แล้วเปิดเข้าไปได้โดยสันติ การนี้แสดงให้เห็นว่าการปิดกลอนนั้นไม่ได้ปิดกลอนสำหรับไม่ให้เข้า (เสียงปรบมือ) อันนี้ทำให้สังเกตดูเพราะว่ามีที่ไหนในโลกบ้างที่เขาปิดกลอนสำหรับให้เข้า มีแต่เมืองไทย มันเป็นวิธีที่เราพูดกันมากกว่า ประชาธิปไตยแบบไทย พูดกันมากเรื่อง ทุกสิ่งทุกอย่าง งาน การดำเนินงานแบบไทย อันนี้เป็นการปิดประตูแบบไทย เขาคงนึกว่าถ้าสมมุติว่าปิดกลอนแล้วขัดกลอนติดกุญแจแล้วก็ป่วยการ เพราะว่ามีขุนแผนมาสะเดาะกลอน เพราะว่าฝรั่งเขามีกุญแจ เราก็ต้องมีกุญแจบ้าง ฝรั่งเขามีประตูเหล็ก เราก็ต้องมีประตูเหล็กเหมือนกัน ใครเข้าไปที่ไหนก็รับรองถ้าตามโบราณของเรา คนที่เดินทางมา ไม่ใช่เดินขบวน ผ่านไปที่ไหนถ้าทิวก็เข้าไปในบ้านแล้วก็เขาก็เลี้ยง คือเขาแบ่งให้ แต่ว่าการที่วันนั้นเดินทางเฉียดสวนจิตรไป ก็นึกว่าจะวะเข้ามาเยี่ยมกันบ้าง (เสียงปรบมือ) แต่ว่าหาได้มาเยี่ยมไม่ ก็ลงท้ายไปบอกว่านายกรัฐมนตรีควรจะเลี้ยงน้ำหวาน (เสียงปรบมือ) ทำอย่างนี้ไม่ได้ เพราะว่าถ้านายกรัฐมนตรีในฐานะนายกรัฐมนตรีเลี้ยงน้ำหวานใครต่อใครที่มาอย่างนี้แล้ว พวกเราก็จะไม่ชอบ เพราะพวกเราไม่ค่อยชอบการที่จะใช้อะไรฟุ่มเฟือยทำให้เสียงงบประมาณแผ่นดิน ก็เลยเห็นใจท่านนายกที่เลี้ยงน้ำหวานได้พอประมาณเพียงแต่สองสามขวดเท่านั้นเอง แต่อย่าไปคิดว่าผ่านแถวสวนจิตรแล้วจะเข้าไปนะ นั่นนะ เขตพระราชฐานแท้ ๆ ถ้าอยากจะได้เดินขบวนแล้วเข้าไป เยี่ยมเยียนในสวนจิตรด้วยก็ขอให้บอกล่วงหน้า จะได้เตรียมน้ำหวานให้ (เสียงปรบมือ) เรื่องน้ำหวานนี้ ทุกคนที่เริ่มเดินขบวนก็ย่อมต้องทราบดี ว่าเดินแล้วมันเหนื่อย ไปถึงแล้วมันก็ร้อนเพราะว่ากำลังเที่ยง แล้วก็การขึ้นไปบนรัฐสภา ไปอยู่ใต้ร่มของหลังรัฐสภาเงาขึ้นไปดูก็คงเห็นรูปต่าง ๆ แสดงถึงประวัติของเมืองไทย ก็คงเย็นลงไปบ้าง แต่ว่าการที่เข้าไปในรัฐสภานั้น คนไหนที่ไปลืมหิ้วไปยุ่งกับเศวตฉัตรก็ถือว่าไม่ค่อยดีนักเหมือนกัน

ที่นี้ก็เป็นเรื่องที่กำลังตำรวจไม่ให้รุนแรง ข้อนี้ที่ทำไมเพราะเหตุว่าไม่ได้หนักว่า นักศึกษาจะเป็นคนทำให้
วุ่นวาย หรือตำรวจจะทำให้วุ่นวาย แต่ว่าเคยปรากฏมาแล้วในต่างประเทศและในเมืองไทยว่า มีการเล่นละครเป็น
นักศึกษา บ้างเป็นตำรวจบ้าง แล้วละครนี้ก็เลยกลายเป็นละครโรงใหญ่จนถึงตายก็มี นี่เป็นเหตุผลที่กำลังไป มีโชว์ว่า
มีคำสั่งของทางตำรวจให้รุนแรง อันนี้ก็ไปในหนังสือพิมพ์ว่าบางคนน่าจะให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ว่า ผมบุก
ตาย เขียนจดหมายถึงพ่อถึงแม่แล้วว่าวันนี้ตายก็ไม่เป็นไร ทำเพื่ออุดมคติ แล้วก็บอกว่าเคราะห์ดีที่พระเจ้าอยู่หัว
กำลังไม่ให้ตำรวจรุนแรง เพราะว่าตำรวจมีคำสั่งแล้วให้ยิง (เสียงฮา) นี่ก็ยกเมฆกันใหญ่ ไม่ทราบว่ามีใครยกเมฆ
คำสั่งนั้นไม่เคยมีเลย ทราบแน่ และทราบก่อนที่จะได้บอกไปว่าขอทำให้ใจเย็นไว้ ตอนนั้นเขาก็มีคำสั่งทางตำรวจ
แล้วให้ระมัดระวังที่สุด เพราะว่าไม่อยากจะให้เกิดเรื่องรุนแรง ซึ่งเสียหายต่อส่วนรวม ไม่มีประโยชน์อะไรเลย
ทั้งหมด ทั้งทางราชการทั้งทางประชาชนทั่วไปจะเสียประโยชน์ การที่เกิดเรื่องก็ได้ปรากฏอยู่ครั้งหนึ่งที่สนามหลวง
ที่มีผู้ที่ปลอมตัวเป็นนักศึกษา เข้าไปปลุกตำรวจ แล้วก็ก้าวร้าวตำรวจต่าง ๆ บอกว่าตำรวจเป็นอันธพาลเป็นอะไร ๆ
ตำรวจคนนั้นก็ชักโมโห เคราะห์ดีที่ไม่เกิดเรื่องมาก แต่ก็เกือบจะทะเลาะวิวาทกันอย่างถึงขนาดหนัก ในต่างประเทศ
ก็เคยเห็นข่าวแล้ว อย่างที่มหาวิทยาลัยเค็นท์ การทำโดยที่ไม่ระมัดระวังก็เกิดเรื่องถึงตายได้ การตายนั้นทาง
ฝ่ายเจ้าหน้าที่ก็ยิงก็บอกว่า เพราะฝ่ายผู้เดินขบวนเขายังมาก่อน ฝ่ายที่เดินขบวนนั้นเขาไม่ได้ยิง แต่มีใครก็ไม่
ทราบจะว่าผีหรืออะไรก็ตามยิง เมื่อยิงแล้วทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ก็เกิดหัวเสีย ก็ยิงไป ก็เป็นเรื่องที่ทำให้เสียหาย อันนี้
เรียกว่าเป็นลูกไม้หรือเรียกว่าวิธีการที่ทำกันมามาก แต่ในเมืองไทยก็ยังไม่สำเร็จนัก เพราะส่วนมากคนก็ยังใจเย็น
อยู่ได้ ถ้าเราจะเอาอย่างต่างประเทศที่ไม่ใจเย็นใครผลักเรา เราผลักเขา ก็จะเกิดเรื่องแน่ วันนั้นการเดินขบวนนิสิตก็
เดินอย่างมีระเบียบพอดู ไม่ได้ซัดจรรยา แม้จะมีผู้นำคำพูดซึ่งนับว่าเป็นพระบรมราโชวาทที่ได้พูดมาหลายปีแล้วว่า
นักศึกษาควรจะใช้สมองคือใช้หัวไม่ใช่ใช้เท้านั่นมาอ้าง ก็ยังนับว่าเดินอย่างใช้หัว (เสียงปรบมือ) ไม่ใช่ว่าผู้เดินใน
วันนั้นเดินแบบโยคะ เอาหัวดูดิน แต่ว่าใช้สมองที่ประจักษ์ก็คือเดินไปไม่ได้ทำให้การจรรยาติดขัดนัก หรือจะเป็น
เพราะว่าเดี๋ยวนี้ท่อประปาไม่ค่อยขุดกัน นอกจากจะไปขุดแล้วไปแตกทางธนบุรี แต่ว่าที่เห็นประจักษ์ได้ชัดคือว่าทั้ง
วันที่ ๙ ทั้งวันที่ ๑๐ ที่ไปถึงท่าเนียน ก็เดินไป ได้ออกคำสั่งดี และขากลับก็กลับมาด้วยรถบัส ก็ไม่เหนื่อยดี คือว่า
ใช้สมองว่าขากลับมาจะเดินกลับก็ป่วยการ เพราะไม่ได้เป็นการแสดงอะไรแล้ว กลับรถบัสก็ดีแล้ว (เสียงฮา) นับได้

กว่า ๑๐ คัน ก็เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าการเดิน คือหมายความว่า การเดินขบวน ซึ่งได้มีการอ้างพระบรมราโชวาทว่า ให้ใช้หัวมากกว่าใช้เท้า ก็ได้ใช้หัวพอใช้ แต่ก็ขอให้ระลึกถึงที่เคยพูดอีกด้วว่า การเดินขบวนนั้นต้องมีประโยชน์ เมื่อมีประโยชน์แล้วก็เดินไป ที่นึกถึงข้อนี้ก็เพราะมานึกดูว่า เราไปแสดงมติ มีจุดประสงค์ที่จะแสดงมติว่าไม่ชอบคอร์ปชั่น ซึ่งก็เห็นด้วว่าคอร์ปชั่นเป็นสิ่งที่ไม่ดี ที่ทำให้บ้านเมืองล้มเหลวลงไปอย่างย้ง ต้องหาวิธีการที่จะปราบคอร์ปชั่นนั้น เป็นการแสดงมติของผู้ที่อยู่ในมหาวิทยาลัยนี้ว่าต้องปราบคอร์ปชั่น ก็เป็นมติที่ถูกต้อง และเป็น การแสดงที่ถูกต้อง ผลที่ได้ก็ยังไม่ทราบและไม่ขอวิจารณ์ในวันนี้ ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ขอ คือได้ขอให้มีการ เขาก็มีการกรณข้ขึ้นมาแล้ว ก็ดูต่อไปว่าผลนั้นกรณการ เขาว่าอย่างไร ถ้ากรณการข้แจ้งอย่างไรก็ว่ากันใหม่ทีหลัง แต่อย่าเพิ่งเดิน

วิธีการที่ทาก็เกิดการขัดแย้งกันเองเหมือนกันว่าควรจะทำอย่างไร เมื่อทำไปแล้ว ก็อย่ามาตีกันใหม่เพื่อที่จะบอกว่าที่ทำนั้นนะดีหรือไม่ดี เพราะว่าการตีกันใหม่ก็รู้สึกว่าจะไม่ได้ผลอะไรเลย จะกลับเข้าไปสู่สภาพเดิม คือเข้าโรงพยาบาลตาม ๆ กัน อันนี้ก็ขอร้องไว้ว่าอย่าตีกัน ถ้าขัดแย้งในสิ่งที่ เป็นเรื่องใหญ่ก็ถกเถียงกันดีกว่าที่จะตีกัน เมื่อคราวก่อนนี้เคยบอกไว้ว่า ถ้าอยากตีหัวกันก็ตีหัวกันได้ แล้วก็เคยบอกไว้ว่าถ้าจะตีหัวกันขอให้เชิญมาดู เพราะว่าก็อยากดูว่าเขาตีกันอย่างไร แต่ก็เสียใจที่ไม่ได้เห็นการตีสมัยใหม่ คือการตีโดยการได้วาทที่กัน ก็ขอให้ตีอย่างนั้น แล้วก็ทะเลาะกันให้เต็มเหนี่ยว แต่ว่าเมื่อทะเลาะกันแล้วให้ใช้สมองและสรุปว่าอะไรถูกอะไรผิด ก็จะเป็นสิ่งที่ เป็นประโยชน์ในการทะเลาะกัน

ที่จริงยังมีเรื่องอีกหลายเรื่องแต่ลืมแล้ว ไม่รู้ว่าจะมาพูดว่าเรื่องอะไร คือว่าพูดได้หลายเรื่องแล้วก็รู้สึกว่าจะไม่ทราบว่าจะพูดว่าอะไร นอกจากว่าที่เขาพูดอ้างคำพูดว่าให้ใช้สมองให้ใช้หัวไม่ใช่เท้า นั้น บางทีเมื่อใช้สมองแล้วก็ต้อง ใช้เท้า (เสียงปรบมือ) แต่ขอเตือนว่าเมื่อใช้เท้าแล้ว ก็จะต้องข้ครองเท้า แล้วใช้สมองมาพิจารณาว่าการใช้เท้าได้ ประโยชน์แค่ไหน แล้วก็การใช้เท้า รองเท้าจะสึกแค่ไหน แล้วก็ใครจะมาช่วยทำให้รองเท้าสึกย้งขึ้น และไม่ใช่อองเท้า สึกเท่านั้นเองแผ่นดินจะสึก แล้วก็ไม่ใช่แผ่นดินจะสึก แผ่นดินจะถล่ม จะไม่มีที่เหยียบก็ได้ เพราะว่ามีคนขุดดิน ได้เท้าเรา ก็ขอให้ไปพิจารณา

เงื่อนไขข้อแรกที่เชิดมาวันนี้ก็เป็นอันว่าผ่านไปแล้วคือข้อโอวาท ข้อที่สองให้มาเล่นดนตรี เดี่ยวก็จะเล่นดนตรี ข้อที่สามให้พร ตามระเบียบก็ต้องไว้รายการสุดท้ายเรื่องดนตรีที่กำลังจะเล่น เรื่องโฆษกนั้นขออย่าให้ปฏิวัติคือปีที่แล้วก็มีการเลือกแล้ว ปีนี้ไม่ได้เอาเครื่องมา ก็เข้าใจว่าเป็นโฆษกเดิม ถ้ามาก็เป็นโฆษก อีกอย่างหนึ่งก่อนที่จะอำลาไมโครโฟนทั้งสองนี้ (เสียงฮา) ก็ขอบอกว่า ตามปกติเวลาเดินเข้าไปที่ดนตรีก็มีการร้องเพลงมหาจุฬาลงกรณ์ เมื่อกี้ก็ขิงร้องไปเสียก่อน ก็เลยรู้สึกว่าจะขอให้ทุกคนร้องเพลงมหาจุฬาลงกรณ์อีกครั้งก็เกินไป เอาเป็นว่าขอให้ร้องอาจเที่ยวเดียวก็พอ แล้วหยุดหนึ่งสักครู่ นึกถึงแปลว่าอะไร ตอนนั้นก็ขอไปเตรียมเครื่องดนตรี แล้วก็ขอให้ทุกคนร้องเพลงมหาจุฬาลงกรณ์

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี จบแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพร ดังต่อไปนี้)

ตอนนี้ก็ถ้าจะถึงรายการให้พร ก็รู้สึกว่าจะสมควรแก่เวลาเหมือนกัน เรื่องพรนี้ก็เคยพูดมาหลายครั้งอยู่แล้วว่าอยู่ที่ตัวผู้ที่จะรับพร เพราะว่าถ้าผู้ที่รับพรจะทำตนให้พร้อมที่จะรับและปฏิบัติตาม และทำให้ได้ผลตามที่มีความต้องการก็ทำได้ แต่ถ้าไม่พร้อมที่จะรับ ก็ช่วยการที่จะทำให้ตัวพร้อมที่จะรับพร คือจะต้องนึกให้แน่แน่ว่าตัวเรามีภารกิจอะไร เราต้องการอะไร ซึ่งในกรณีนี้ก็เข้าใจว่าต้องการให้สอบไล่ได้ ให้มีความสำเร็จการสอบไล่ได้ก็ต้องพิจารณาดูว่าทำอะไรเพื่อสอบไล่ได้ ก็ต้องเรียนหนังสือ ต้องฟังคำสอนของอาจารย์ ต้องพยายามด้วยตนเองที่จะชวนชวนหาความรู้ในวิชาและท่องหนังสือ คือดึงเอาความรู้เหล่านั้นเข้าไปในหัวของตัว ทั้งหมดนี้แล้วก็ยังมีเรื่องอีกว่า การสอบก็มีข้อสอบซึ่งอาจารย์เป็นผู้ออก ข้อสอบทั้งหมดนี้มิใช่เพื่ออะไร ก็เพื่อที่จะทดสอบดูว่าผู้ที่มาเรียนได้เรียนจริงหรือเปล่า แล้วเมื่อเรียนจริงแล้วก็ทดสอบดูว่าคนนั้นมีภูมิความรู้พอที่จะให้ประกาศนียบัตรหรือปริญญาเป็นเครื่องหมายว่าผู้ที่มีความรู้เท่านั้น ๆ เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ที่พยายามที่จะหาความรู้ฟังคำสอนของครู อ่านหนังสือที่เป็นตำราและมาพิจารณาเพื่อให้เข้าอยู่ในสมอง ก็มีหวังสอบไล่ได้เป็นของธรรมดา ผู้ที่ไม่ได้เรียนก็สามารถหรือมีหวังน้อยที่จะสอบได้ ข้อสำคัญในการสอบที่เป็นที่จะรับพรได้ส่วนหนึ่งก็คือให้โชคดี ก็ยังมีเรื่องเกี่ยวข้องกับโชคอยู่เหมือนกัน บางที่เราเรียนแล้วเกิดโชคร้ายไม่ได้เรียนส่วนที่เขายกข้อสอบก็เป็นได้ แต่ส่วนมากถ้าเราเตรียมตัวดีแล้ว โชคก็เป็นข้างของเรา มีอีกอย่างหนึ่งก็คือเวลาเข้าห้องสอบ จะเป็นสอบเขียนหรือสอบ

สัมภาษณ์ก็ตาม เราจะต้องมีความแน่วแนใจ ความแน่วแนใจนี้หมายถึงใจแข็ง จิตใจเข้มแข็ง เราจึงจะไม่ท้อไหว
ในการที่เห็นว่า การสอบนี้เป็นสิ่งที่น่ากลัว เมื่อไม่กลัว เมื่อแน่วแนแล้ว เราก็เอาความรู้ของเราที่มีอยู่ในสมองออก
มาใช้ได้ การที่จะให้พริกให้พรให้มีกำลังจิตใจที่จะปฏิบัติสิ่งที่ควรทำ เพื่อให้มีความรู้ตอนเตรียมสอบ เมื่อเข้าสอบก็
ให้มีจิตใจแน่วแนเพื่อที่จะนำความรู้เหล่านั้นออกมาตอบข้อสอบได้ แล้วก็ขอให้ทุกคนมีโชคดีที่เป็นคนที่เข้มแข็ง ให้
เป็นคนที่สามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรคซึ่งจะมีมาต่อมาให้ผ่านพ้นไปได้ เพื่อให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร

แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร และอนุปริญญาบัตร ของมหาวิทยาลัยมหิดลอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบว่ากิจการของมหาวิทยาลัยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีทุก ๆ ด้าน การปรับปรุงขยายการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดลตามที่รายงานให้ทราบนั้น นอกจากจะเป็นความเจริญของมหาวิทยาลัยแล้ว ยังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติ เพราะการที่จะสร้างความมั่นคงอันแท้จริงแก่บ้านเมืองนั้น จำต้องอาศัยความเจริญทางวิทยาการเป็นรากฐาน และอาศัยผู้มีความรู้ความสามารถสูงเป็นกำลังทำการ ผู้ที่มีหน้าที่และมีส่วนร่วมในงานของมหาวิทยาลัยมหิดล จึงควรได้ทราบตระหนักถึงความสำคัญข้อนี้ และร่วมงานกันโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นจุดประสงค์

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วนั้น ต่างจะมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อตนเองและเพื่อสังคม ตามแนววิชาการของตน ๆ ขอให้ทุกคนถือว่าการได้รับการศึกษาดี ทำให้บุคคลมีพื้นฐานอันมั่นคงที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าต่อไปได้ไม่มีสิ้นสุด และทำให้มีโอกาสที่จะทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้กว้างขวางอย่างยิ่ง จึงควรที่จะตั้งใจให้แน่วแน่ตั้งแต่บัดนี้ในอันจะบำเพ็ญประโยชน์ตนประโยชน์ผู้อื่นโดยเต็มกำลังความรู้และสติปัญญา ด้วยความเข้มแข็งและความสุจริตใจ และขอให้ปฏิบัติงานทุกอย่างด้วยความมั่นใจว่าความเมตตากรุณา ความสามารถ และความเที่ยงตรงในหน้าที่ เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ที่จะนำความสำเร็จพร้อมทั้งชื่อเสียงและเกียรติคุณมาให้ได้อย่างแน่นอน

ขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๑๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓

งานของครูนั้น ตามที่ท่านทั้งหลายทราบเพราะว่าได้ปฏิบัติมา เป็นงานที่ยากและต้องใช้ความอดทน เสียสละมาก ยิ่งในสมัยปัจจุบันยิ่งยากขึ้นทุกที เพราะเกิดมีความคิดใหม่อยู่เสมอ เช่นว่า เด็กต้องมีความคิดริเริ่ม มาก แต่ความคิดริเริ่มซึ่งเป็นสิ่งที่ดีนั้นโดยมากไปแปลเป็นว่าจะต้องมีความคิดที่จะล้างครุ ความคิดอันนี้เป็นความคิดที่รู้สึกว่าจะไม่ค่อยดีนัก แต่ก็เราจะต้องรับว่ามี เพื่อแก้ปัญหานี้ มิใช่ว่าครูจะต้องทำตัวเป็นคนไม่ดีเพื่อให้ สอดคล้องกับการยุหยาบ ตรงข้าม ครูยิ่งต้องเสียสละ ยิ่งต้องทำงานหนัก และทำด้วยความเฉลียวฉลาดมากขึ้น ฉะนั้น การที่มีมูลนิธิต่อให้เกียรติและให้ความอนุเคราะห์แก่ครูจึงเป็นการดี

ปัญหาเรื่องกระด้างกระเดื่องของฝ่ายลูกศิษย์ต่อครูนั้นมีทางแก้อย่างเดียว คือความโอบอ้อมอารีและความ อดทนของครู จะไปด่าว่าว่าเด็กเป็นผู้ร้าย เป็นคนไม่ดี ก็ไม่สมควรนัก ความจริงผู้ใหญ่และโดยเฉพาะครูก็มีหน้าที่ที่ จะให้ความเมตตา และเมื่อลูกศิษย์ทำอะไรที่ไม่ดีก็ต้องอดทนและสั่งสอน แม้จะดูว่า ถ้าทำเช่นนี้ ในที่สุดผู้ที่ เป็นลูกศิษย์ก็จะเห็นความดี และความดีนี่จะเป็นสิ่งที่จะช่วยบ้านเมืองให้รอดพ้นอันตรายไปได้ ถ้าหากว่าครูเห็นเด็ก กระด้างกระเดื่องมาก แล้วเกิดทำไม่ดีขึ้นใจ แล้วไม่ทำหน้าที่ครู ละทิ้งหน้าที่ครู ขาดเมตตา หรือเกิดความท้อใจ อย่างหนัก อนาคตของชาติจะเป็นอย่างไร ก็ไม่มีผู้ที่จะให้ความรู้แก่เด็กซึ่งจะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต โดยเฉพาะใน กลุ่มครูที่เรียกว่าเป็นครูสอนเด็ก ๆ การสอนของครูมีความสำคัญยิ่งกว่าในกลุ่มครูที่อยู่ในชั้นชั้นมหาวิทยาลัยด้วยซ้ำ เพราะว่าเป็นการวางรากฐานในชีวิตของเด็กปัจจุบันนี้ จึงขอให้ทุกคนในฐานะที่เป็นครูอาวุโส หมายถึงว่าเป็นครูที่มี อายุ ทั้งอายุตัวทั้งอายุงานที่ได้ทำมา มีความรู้ ผ่านประสบการณ์มากมาย ทำตัวให้เป็นตัวอย่างแก่ครูรุ่นหลัง ๆ ดังนี้ ท่านจะทำประโยชน์ได้ทั้งในหน้าที่ครูโดยตรงที่ทำมาแล้ว ทั้งในหน้าที่เป็นผู้นำที่แสดงให้เห็นว่าอาชีพครูเป็น หน้าที่ที่มีเกียรติและมีความสำคัญมาก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายสุกิจ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา พร้อมด้วยคณะกรรมการบริหารมูลนิธิต่อครูอาวุโส และคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา นำครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๑๓ จำนวน ๖๓ คน จากจังหวัดต่าง ๆ เข้าเฝ้า ฯ เพื่อรับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ และเงินช่วยเหลือมูลของนิธิต่อครูอาวุโส.

ขอให้ทุกคนสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน ๆ ได้อย่างเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ ไม่ท้อใจ และเป็นประโยชน์แก่คนรุ่นหลัง ๆ ให้ทั้งครูทั้งเด็กนักเรียนได้รับประโยชน์จากความเข้มแข็งและความสามารถของท่าน ขอให้ทุกคนมีความแข็งแรง ทั้งจิตใจเข้มแข็งทั้งร่างกายสมบูรณ์ เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่นี้ให้นานที่สุด จะได้เป็นตัวอย่างแก่นุชนรุ่นหลัง เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง เพื่อความสมบูรณ์มั่นคงของประชาชน ขอทุกคนจงประสบแต่ความรุ่งเรือง ความสุขทั้งกายและใจ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วุฒิปัตร์ ประกาศนียบัตร และเข็มวิทยฐานะ
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพบก
วิทยาลัยการทัพเรือ วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร
โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ
และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
ณ หอประชุมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตร วุฒิปัตร์ ประกาศนียบัตร และเข็มวิทยฐานะ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพเรือ วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ อีกครั้งหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

ในสถานการณ์ปัจจุบัน การป้องกันประเทศและการรักษาความมั่นคงเป็นกิจสำคัญอันดับแรกของแผ่นดิน เพื่อการนั้น ทางราชการจึงจัดให้ท่านทั้งหลายซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน เข้ารับการศึกษาศึกษาพิเศษให้มีความรู้ทางวิชาการขั้นสูง มีความเข้าใจในนโยบายบริหารประเทศ เข้าใจในสถานการณ์ของโลก ปัจจุบัน และสามารถร่วมกันปฏิบัติงานทุก ๆ ด้านให้ดำเนินก้าวหน้าสอดคล้องกันโดยไม่ผิดพลาดและติดขัด สำหรับผู้ที่สำเร็จจากวิทยาลัยฝ่ายทหารนั้น ต่างได้ผ่านการอบรมด้านการทหารมาเป็นลำดับ มีความรู้ความสามารถในวิชาการฝ่ายทหารอย่างสูง เป็นผู้ทำหน้าที่ป้องกันประเทศโดยตรง ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ว่า การป้องกันประเทศนั้น จะต้องอาศัยทั้งวิชาการด้านทหารและวิชาการด้านอื่น ๆ เช่นด้านการเมือง การเศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยา ฉะนั้น จะต้องศึกษาและปฏิบัติการในด้านนั้น ๆ ควบคู่กันไปกับปฏิบัติการด้านทหารด้วยเสมอ จึงจะสามารถดำเนินงานให้บรรลุจุดหมาย ในการดำรงชาติประเทศและความมั่นคงของเรา ขอให้ทุกฝ่าย ทุกคน ร่วมงานกันด้วยความมั่นใจและเข้มแข็งใช้ความรู้ความสามารถทุกอย่างที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และรักษาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไว้ให้มั่นคง

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ทุกท่าน ที่ประชุมพร้อมกันอยู่ในพิธีนี้ ประสบแต่ความสุข ความสวัสดิ์ และความเจริญตลอดกาลทุกเมื่อโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะอาจารย์ ครู และนักเรียน

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจอาจารย์ ครู และนักเรียนเตรียมอุดมศึกษา ที่ได้นำสิ่งของมาสำหรับช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัย

ในขณะนี้ก็เห็นว่าอุทกภัยได้กระทบประเทศไทยอย่างรุนแรง และมีคนที่เกิดความเดือดร้อนอย่างมาก แต่ในสิ่งที่เป็นที่น่าตกใจ ก็ได้เห็นสิ่งที่น่าปลื้มใจ คือประชาชนทั่ว ๆ ไปต่างเห็นใจพี่น้องร่วมชาติที่ประสบความทุกข์ยาก และได้ช่วยอย่างมากมาย การที่คนเราคิดถึงเพื่อนร่วมชาติที่ตกทุกข์ได้ยากก็เป็นส่วนหนึ่งของคุณธรรม และเป็นสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคงได้ ตามธรรมดาในยุคปัจจุบันก็พูดกันอยู่ว่า ผู้ที่เอาวิัยจะต้องร่นววย ความจริงการร่นววยเป็นของธรรมดา เพราะว่าผู้ที่มีอายุยังน้อยก็ย่อมต้องมีความรู้สึกรุนแรง แล้วก็อยากให้บ้านเมืองอยากให้สังคมดี มีความคิดใหม่ ๆ ซึ่งเป็นความคิดที่นับว่าดีและมีประโยชน์ โดยมากเมื่อยังอยู่ในวัยเรียนก็อยากเรียนและอยากค้นคว้าด้วยตนเอง บางทีก็ได้ค้นคว้าในสิ่งที่ดี แต่ว่ายังไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดความยุ่งยาก ร่นววยที่เห็นนักเรียนทั้งหลายได้ช่วยกันคิดกันเองที่จะช่วยเพื่อนร่วมชาติ ก็เป็นที่น่าชื่นชม ก็จะชมเชยทุกคนที่คิดจะทำประโยชน์ ในการคิดทำประโยชน์นี้ ก็มีบ้างที่อาจร่นววยอย่างเสียหายก็ได้ เพราะว่าทุกคนย่อมอยากที่จะทำอะไรให้ดี แต่ว่าโดยที่มีพลังมาก บางทีก็ทำให้ไม่อยู่ในควบคุม แล้วเวลานี้ก็พูดกันว่าต้องก้าวหน้าและต้องมีการกระทำอย่างมากมาย เหตุผลที่บ้านเมืองหรือโลกมีความยุ่งยากมากขึ้น เพราะว่าเดี๋ยวนี้การที่จะหาความรู้ที่นั่นยากขึ้น เพราะว่ามีความรู้ที่มากขึ้น และมีจำนวนคนที่จะให้ความรู้ที่น้อยลงก็ทำให้มีความยุ่งยาก นี้หมายถึงว่าประชาชนชาวโลกมีอายุน้อยลงไป เพราะว่าเพิ่มจำนวนรวดเร็ว หน้าตาของทุกคนทั่วโลกก็เปลี่ยนไป ผู้ที่เอาวิัยก็ย่อมต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น เพราะมีจำนวนมากขึ้น การที่ทุกคนตั้งใจที่จะปฏิบัติงานของตนในฐานะเป็นมนุษย์ย่อมมีความรับผิดชอบเร็วขึ้น อายุก็มีความรับผิดชอบแล้ว ฉะนั้น ขอให้ทุกคนพยายามคิดให้รอบคอบ แล้วเมื่อจะปฏิบัติงานอะไร ๆ ก็ให้ทำด้วยความพิจารณา ซึ่งเป็นทางหนึ่งที่จะให้ชีวิตต่อไปมีความรุ่งเรืองได้ คือทุกคนจะต้องพยายามที่จะพิจารณาในกิจการของตนโดยรอบคอบ แต่ก่อนนี้เมื่อจำนวนของประชาชนยังไม่มากเท่ากับเดี๋ยวนี้และ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิงบุญเลื่อน เครือตราชู ผู้อำนวยการชั้นพิเศษโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา นำคณะผู้แทนอาจารย์ ครู และนักเรียนเตรียมอุดมศึกษา เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายของขวัญสำหรับพระราชทานแก่ผู้ประสบอุทกภัย.

ผู้ที่เป็นครูมีมากกว่าผู้ที่จะเป็นนักเรียนหรือลูกศิษย์ ก็ให้ครูสอนได้ และให้ครูได้นำทางได้ เดี่ยวนี้เมื่อมีครูน้อยมีนักเรียนมาก นักเรียนเองก็ต้องรับผิดชอบในตนเองมากขึ้น อันนี้เหตุผลของความวุ่นวายของโลก การที่ทุกคนได้พยายามทำหน้าที่ของตนในฐานะเป็นนักเรียน คือเรียนดี เอาใจใส่ ก็เป็นส่วนหนึ่งแล้วที่มีความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบนั้นก็จะเพิ่มขึ้นอีกโดยที่ตนเองเป็นประชาชนคนหนึ่งของประเทศ ซึ่งต้องรับผิดชอบในการสร้างสรรค์ประเทศ ก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีจิตใจที่จะทำหน้าที่นี้ การที่ได้รวบรวมสิ่งของเพื่อช่วยเพื่อนมนุษย์ร่วมชาตินี้ ก็เป็นการแสดงอยู่แล้วว่าเข้าใจในความรับผิดชอบหมายถึงอะไร

ก็ขอขอบใจและชื่นชม กับขอฝากขอบใจทุก ๆ คนที่ได้ช่วยกันรวบรวมสิ่งของเพื่อบรรเทาทุกข์ และขอให้ทุกคนมีความสำเร็จในงานของตน สำหรับนักเรียนก็ได้เรียน ได้หาความรู้ได้เต็มที่ เพื่อที่จะได้ผ่านการสอบไล่ได้ อย่างดี และมีชีวิตในอนาคตที่รุ่งเรือง และก็ขอให้ครูให้เจ้าหน้าที่ทั้งหลายได้สามารถปฏิบัติงานของตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และสำเร็จในปณิธานของครูที่จะให้ลูกศิษย์มีความรู้ เป็นคนที่สามารถ และเป็นคนที่จะได้ชื่อว่า เป็นคนดี เพื่อทำให้ส่วนรวมซึ่งเราเป็นสมาชิกมีความมั่นคงปลอดภัย ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์พร้อมทุกอย่างเพื่อทำงาน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการจัดรายการ “จากประชาชนถึงประชาชน”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

เป็นที่น่ายินดีที่ทางสมาคม หน่วยต่าง ๆ และสังคมต่าง ๆ ได้ช่วยกันบริจาคสิ่งของ และจัดบริการเพื่อที่จะช่วยผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติคราวนี้ นับเป็นเมตตาจิตที่หลังโกลมาเพื่อที่จะช่วยผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก การที่ได้มีผู้บริจาคสิ่งของและทรัพย์มากมายอย่างนี้ก็เป็น好事 เพราะว่าในบ้านเมืองของเรา ถ้ามีผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ก็เป็นทางหนึ่งที่จะทำให้บ้านเมืองเป็นอันตรายได้ แต่เมื่อมีผู้ช่วยเหลือเช่นนี้ ก็กลับทำให้แสดงให้เห็นถึงสามัคคีที่มีอยู่ในบ้านเมืองแล้วเป็นการช่วยให้ผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติได้ฟื้นตัวขึ้นมาได้ ทั้งอาจเป็นทางที่จะทำให้ผู้ที่อยู่ในฐานะลำบากยากเย็นได้มีระดับความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเก่าก็เป็นไปได้ เพื่อให้เป็นตามความประสงค์ พวกเราทั้งหลายก็ต้องมีกำลังทั้งทรัพย์ทั้งสิ่งของและต้องมีกำลังงานคือผู้ที่จะไปช่วย ฉะนั้น ที่หน่วยบรรเทาสาธารณภัยของกรมตำรวจได้ไปช่วยเหลือ ก็เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมที่สุด และได้ผลมาก เงินที่ให้มาและสิ่งของที่ให้มาก็ได้มอบให้หน่วยต่าง ๆ ไปแจก ทั้งได้ช่วยทางมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ด้วย ก็อย่างที่ได้กล่าวมาแล้ว ต้องช่วยในระยะแรกก่อน ต่อไปก็ต้องช่วยให้ฟื้นฟูความเป็นอยู่และอาชีพของประชาชนเหล่านั้น ซึ่งจะต้องใช้เวลานาน เพราะว่าต้องคอยให้น้ำลด และต่อไปเมื่อน้ำลดแล้วทำการเพาะปลูกแล้ว ก็ต้องใช้เวลาที่ต้องติดตาม หน้าที่โดยตรงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ปกครองส่วนจังหวัดและส่วนอำเภอก่อน ต่อไปก็เป็นหน้าที่ของประชาชนสงเคราะห์ แต่ว่าหน่วยราชการจะไม่สามารถที่จะดำเนินงานได้เต็มที่ ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือจากประชาชนทั่วไปและองค์การมูลนิธิต่าง ๆ ที่ทุกคนมีความตั้งใจที่จะช่วย จะด้วยทรัพย์เงินทองหรือสิ่งของ ก็เป็นที่น่าอนุโมทนา ทั้งน่าอนุโมทนาผู้ที่ออกไปปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความขันพลัน และด้วยความเสียสละ ในปัจจุบันในเวลานี้ก็ออกไปอย่างเข้มแข็ง

ทุกสิ่งทุกอย่างเหล่านี้ก็เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้บ้านเมืองมีความผาสุก แม้จะมีภัยธรรมชาติก็พอที่จะสู้ได้ เป็นกำลังของบ้านเมืองที่จะมีความเจริญก้าวหน้าต่อไป เสมือนว่าบ้านเมืองของเราเป็นครอบครัวใหญ่ ที่ทุกสมาชิกของครอบครัวทุกคนจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เลี้ยงตัวให้อยู่ได้เพื่อไม่ให้ล้มจม ความคิด ความสำนึก วิธีการ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ พลตำรวจเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และอธิบดีกรมตำรวจ พร้อมด้วยคณะกรรมการที่ได้ร่วมปฏิบัติงาน และผู้บริจาคเงินจำนวน ๑๖๘ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน ซึ่งเป็นเงินที่บรรดาข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันบริจาคในการจัดรายการทางสถานีไทยโทรทัศน์ เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๓ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

อย่างนี้ เราจะต้องคิดต่อไป ไม่ใช่ว่าจะมีอยู่ได้โดยอัตโนมัติ เพราะว่าความคิดของต่างประเทศก็มีที่จะทำลายความเป็นครอบครัวของทั้งครอบครัวทั่วๆ และทั้งบ้านเมือง แล้วก็การที่ทุกคนช่วยเหลือเช่นนี้ก็เป็นการค้าทุนประเทศชาติให้อยู่ยง และให้ประชากรราษฎรได้อยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งเป็นผลประโยชน์ของทุกคน ไม่ว่าจะเป็นคนในกรุงหรือคนในชนบท

ขออนุโมทนาที่ทุกคนได้จัดงาน ได้บริจาค ได้เสียสละ และได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง ขอให้ปฏิบัติต่อไปเพื่อความผาสุกรุ่งเรืองของบ้านเมือง ถ้าบ้านเมืองมีความมั่นคง แต่ละคนก็ย่อมมีความปลอดภัยด้วย ขอทุกคนจงมีความเจริญทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตร

ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ณ ห้องพระโรง วังท่าพระ

วันจันทร์ ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่ากิจการของมหาวิทยาลัยนี้ดำเนินมาด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้า การขยายการศึกษาของมหาวิทยาลัย ทั้งในพระนครและที่จังหวัดนครปฐม นับว่าเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของชาติโดยส่วนรวมอย่างมาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิ และกับผู้สำเร็จการศึกษาศาวิชาต่าง ๆ ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ผู้ที่เรียนสำเร็จจากมหาวิทยาลัยศิลปากร จะได้มีหน้าที่การงานเกี่ยวข้องกับการศึกษา ศิลป และวัฒนธรรมเป็นส่วนใหญ่ งานของท่านนับได้ว่าเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งส่วนหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญของประเทศ เพราะงานด้านการศึกษา ศิลปและวัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นทั้งต้นเหตุทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ ของความเจริญด้านอื่น ๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่จะช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป ทุกคนจึงต้องทำความเข้าใจในความสำคัญข้อนี้ให้ถ่องแท้ และต้องสำนึกตระหนักในหน้าที่ ในความผูกพัน ในความรับผิดชอบ อันมีอยู่ต่อบ้านเมืองและสังคม แล้วพร้อมกันปฏิบัติงานของตน ๆ ด้วยความตั้งใจ จริงใจ และพากเพียร เพื่อให้บังเกิดผลเป็นประโยชน์เป็นความเจริญแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต และความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจทุกคนที่ได้จัดงานของสมาคมเพื่อพบปะกันและรื้อฟื้นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แล้วได้นำรายได้มาเพื่อช่วยสมทบทุนในมูลนิธิอานันทมหิดลสาขาต่าง ๆ มาเป็นเวลาหลายปีที่ตั้งใจออกมา

ตามที่ได้มีสมาคมขึ้นมา แล้วก็ได้มีการสังสรรค์ ก็เห็นว่าทำประโยชน์แก่บ้านเมืองเป็นอันมาก เพราะว่าประชาชนย่อมต้องอาศัยกฎหมายเพื่อให้อยู่เย็นเป็นสุข เพื่อให้งานพิจารณาความเป็นอยู่ต่าง ๆ ให้เข้าอยู่ในระเบียบของกฎหมาย สำหรับประเทศไทยก็มีกรณีพิเศษหลายอย่าง เพราะว่าประชาชนมีความเป็นอยู่แตกต่างกันไป ทั้งกฎหมายที่นำมาใช้ ปัจจุบันนี้ก็เห็นว่าเป็นหลักกฎหมายที่ได้มาจากต่างประเทศ จึงต้องให้ความรู้แก่ประชาชนในวิธีที่เรียกได้ว่า ใช้กฎหมายให้ถูกต้อง เพื่อคุ้มครองผู้ที่ปฏิบัติดีชอบ และเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้ผู้ที่ปฏิบัติในทางที่ผิดได้ทำให้เดือดร้อนแก่ส่วนรวม ในการนำหลักการของกฎหมายไปปฏิบัตินั้น ก็ยอมแล้วแต่สถานที่ แล้วแต่บุคคล และแล้วแต่ความเป็นอยู่ของประชาชน ฉะนั้น ที่ท่านทั้งหลายได้พยายามที่จะให้ความรู้แก่ประชาชนโดยมีบทความทางวิทยุบ้าง มีการแนะนำโดยตรงบ้าง ก็เป็นที่ชอบแล้ว เป็นการช่วยให้ประชาชนได้มีความรู้และสามารถใช้กฎหมายเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้ ขอให้ทุกท่านพยายามที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ต่อไปเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เพื่อความมั่นคงปึกแผ่นและความเป็นระเบียบของบ้านเมือง ขอให้ท่านทั้งหลายได้ศึกษาการใช้กฎหมายในสถานการณ์จริง เพื่อที่จะให้เกิดประโยชน์อย่างมากที่สุด

ขอขอบใจท่านทั้งหลายอีกที และก็ขอให้ทุกท่านได้สามารถปฏิบัติงานโดยเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่บ้านเมือง ขอให้ทุกคน ๆ ได้มีพลังใจและกำลังความสามารถที่จะปฏิบัติงานทุก ๆ อย่าง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายมารุต บุณนาค นายกสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ จำนวน ๑๑ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “วันทนายความ ปี ๒๕๑๓” โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนอานันทมหิดลสาขานิติศาสตร์

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจคณะครูและนักเรียนที่ได้จัดงานเพื่อช่วยผู้ประสบเคราะห์กรรมในอุทกภัยครั้งนี้

การที่ทั้งครูและนักเรียนได้จัดงานเพื่อการกุศล ก็นับว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญและเหมาะสม เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือจากผลของงานนี้ และทั้งเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ได้จัดงานอย่างยิ่ง เพราะว่าเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมที่ถูกต้องสำหรับนักเรียน ก็นับว่าเป็นการฝึกในการจัดงานอะไรอย่างหนึ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นหน้าที่ของทุก ๆ คน ในประเทศที่จะต้องช่วยกัน จะต้องช่วยกันเพื่อรักษาความมั่นคง รักษาฐานะความเป็นอยู่เป็นส่วนรวม สำหรับคนไทยทุกคนจะต้องถือว่าความทุกข์หรือความลำบากของทุกคนนั้น เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะบรรเทา ที่จะขจัดความยุ่งยาก เพราะว่าถ้ามีความยุ่งยากแก่ประชาชนในภาคใดก็ตาม ในส่วนใดของประเทศก็ตาม ย่อมต้องเป็นความเดือดร้อนแก่ประชาชนทั้งประเทศ เพราะว่าถ้ามีความเดือดร้อนที่ไหน ก็นับว่าความเดือดร้อนนั้นเพาะความเดือดร้อนขึ้นอีกในตัว และความเดือดร้อนที่ถูกเพาะนี้จะต้องกระจายออกไปอยู่เสมอ เราเพาะความตั้งใจดีปรารถนาดีต่อกันและกัน ก็จะทำให้ขจัดความทุกข์ยากได้ และเช่นเดียวกัน ความเมตตานี้ก็จะมีผลไปถึงผู้อื่นด้วย ก็นับว่าเป็นการต่อต้านความเดือดร้อนที่จะมาถึงเรา ถ้าเราทำอะไรด้วยความเมตตา ด้วยความตั้งใจดี ด้วยมีแผนการที่จะบรรเทาทุกข์ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเมตตา ก็นับว่าจะป้องกันไม่ให้ความทุกข์ยากลำบากใจมาถึงเรา ก็นับว่าการจัดงานและการปฏิบัติงานที่ได้ทำมา เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้แต่ละคนมีความสุข มีความมั่นคงและพ้นจากทุกข์ได้อย่างดี

ขอขอบใจคณะครูและนักเรียน ที่ได้บากบั่นทำกิจกรรมที่เหมาะสมและก็เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอให้ทุกคนได้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเรียบร้อยเพื่อความเจริญรุ่งเรือง โดยเฉพาะอย่างนักเรียนก็ขอให้สามารถเรียนดีแล้วก็มีผลสำเร็จในการสอบไล่เพื่ออนาคตของตน ขอทุกคนจงมีความสำเร็จ ความแข็งแรงทั้งจิตใจทั้งกายเพื่อที่จะหาความมั่นคง หาความก้าวหน้าและความสำเร็จในชีวิต.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางญาณี บุณยนิทฺ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย นำคณะครูและนักเรียนโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย จำนวน ๑๔ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน และน้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสาร ๒๐ ถุง กับเสื้อผ้า ซึ่งได้จากการจัดงานกุศล เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๑๓ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แทนธนาคารไทยพาณิชย์ จังหวัดนครราชสีมา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้รวบรวมเงินบริจาคเพื่อช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัยในภาคต่าง ๆ ในป็นนี้ นับว่ามีอุทกภัยมาก และมีความเดือดร้อนมากในหลายจังหวัด

การที่ท่านทั้งหลายได้นำเงินบริจาคมมาให้เพื่อที่จะให้ช่วยเหลือ นั้น ก็นับว่าเป็นกุศลอย่างยิ่ง และเป็นกรกระทำที่นับว่าเหมาะสม เพราะว่าต่างถือว่าผู้ที่ไม่เดือดร้อนก็ควรที่จะช่วยผู้ที่เดือดร้อน ตามหลักการของการอยู่เป็นประเทศที่เป็นปึกแผ่น ทั้งเป็นการแสดงความสามัคคีอย่างยิ่ง การที่จะให้ประเทศชาติมีความมั่นคง มีความสุขและความเจริญ ย่อมต้องอาศัยความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สำหรับผู้ที่ยังไม่เดือดร้อนนักก็ควรจะช่วยผู้ที่เดือดร้อนมากกว่า ที่ว่าทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่เหมาะสม ก็เพราะว่าบ้านเมืองมีความเดือดร้อนที่ไหน ก็จะทำให้ความเดือดร้อนนั้นแผ่ออกไปได้ จึงจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือ ถ้าผู้ที่ประสบภัยไม่ได้รับการช่วยเหลือจากผู้อื่น ก็ทำให้ผู้นั้นจะเดือดร้อนยิ่ง ๆ ขึ้นไปทุกที และความเดือดร้อนนี้จะเพาะความไม่พอใจ เพาะความยุ่งยากมากขึ้นทุกทีเพราะว่าผู้ที่เดือดร้อนย่อมต้องชวนชววยที่จะบรรเทาทุกข์ของตนเอง การบรรเทาทุกข์ของตนเองนั้น ถ้าจนมุมแล้ว ก็อาจไปทำในสิ่งที่ทุจริต ในสิ่งที่ทำลายความมั่นคงของบ้านเมืองได้ ฉะนั้น การที่ผู้ที่สามารถที่จะช่วยผู้อื่นปฏิบัติเช่นนี้ ก็นับว่าได้ป้องกันไม่ให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนแก่บ้านเมืองเป็นส่วนรวม นับว่าได้ป้องกันให้ตนเองมีความมั่นคงด้วยอันนี้ในด้านวัตถุก็นับว่าได้ปฏิบัติสิ่งที่ถูกต้อง ในทางจิตใจก็ย่อมทราบดีอยู่แล้วว่า ผู้ที่มีจิตเมตตาต่อเพื่อนร่วมชาติย่อมได้รับผลดีของความเมตตา นั้น เพราะทำให้ตนได้กระทำให้เป็นกุศล และทำให้ได้รับประโยชน์จากกุศลนั้น

ขอขอบใจทุกคนที่ได้อุทิศทรัพย์เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น และทั้งที่ได้อุทิศมาในวันนี้ ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองสำเร็จในกิจการที่กำลังทำอยู่ และมีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในงานการของตนทั้งในส่วนตัว ขอทุกคนจงมีพลังจิตใจ พลังกายเพื่อที่จะปฏิบัติงาน และได้รับผลสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ร้อยตำรวจโท ระดม มหาศรานนท์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา นำผู้แทนธนาคารพาณิชย์จังหวัดนครราชสีมา ๑๔ ธนาคาร รวม ๖๐ คน เข้าเฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสาร จำนวน ๔๐๐ กระสอบ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริษัทศรีกรุงวัฒนา จำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจบริษัทที่ได้บริจาคปุ๋ยเป็นจำนวนมาก ปุ๋ยนี้จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อกลีกร ต้องขอแจ้งว่าจะนำไปให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้ต่าง ๆ กัน คือส่วนหนึ่งอาจนำไปแจกกลีกรที่เดือดร้อน เช่น ถูกลูกน้ำท่วม ก็ไปแจกให้เพื่อให้เป็นประโยชน์ เพราะว่าผู้ที่โดนลูกน้ำท่วมนั้นการเพาะปลูกเสียไป จึงต้องให้สิ่งของที่จะช่วยสำหรับให้เขาได้ฟื้นตัวได้ อีกลักษณะหนึ่งก็จะขอให้นำไปให้แก่ผู้ที่ประกอบอาชีพทางการกลีกร แต่ว่าขอเป็นการรับใช้ให้ซื้อปุ๋ยนี้ในราคาถูก ที่ให้นำปุ๋ยไปแล้วก็ไม่ขอให้ไปเฉย ๆ นั้น มีจุดประสงค์ที่จะให้กลีกรเหล่านั้นได้ตั้งตัวของตนเองได้ มิใช่ได้รับการช่วยเหลือรำไป ซึ่งถ้าได้รับความช่วยเหลือตลอดไป ก็ไม่สามารถที่จะตั้งตัวขึ้นมาได้ เงินที่จะได้จากการขายนั้น ก็จะมาใช้ในกิจการของการกลีกร โดยเฉพาะในกิจการในด้านสหกรณ์ คือวิธีการนี้จะทำเสมือนส่งเสริมสหกรณ์และกิจการแบบสหกรณ์ให้แก่กลีกร ฉะนั้น ถ้านำปุ๋ยนี้ไปให้แก่ประชาชนโดยที่รับเงินมา ก็ขอให้ได้เข้าใจว่า ไม่ใช่ไปค้าหรือค้าขายปุ๋ยที่ได้มา แต่ว่านำปุ๋ยนี้ไปเป็นเครื่องมือสำหรับสอนให้กลีกรสามารถที่จะอยู่รวมกลุ่มเป็นสหกรณ์ได้ เงินที่ได้นั้นก็ไม่ใช่จะมาใช้ในการอื่น จะมาใช้ในการสหกรณ์นั่นเอง ก็นับว่าจะได้ใช้ปุ๋ยนี้เป็นเครื่องมือเพื่อสอนวิธีอยู่เป็นสหกรณ์แก่ชาวกลีกร และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

การที่บริษัทได้บริจาคปุ๋ยนี้ก็เป็นความช่วยเหลือทั้งโดยตรง คือใช้ปุ๋ยเป็นสิ่งที่จะช่วยให้การเพาะปลูกเจริญงามขึ้น และใช้ในทางที่จะทำให้กิจการสหกรณ์เจริญขึ้นด้วย จึงเป็นการใช้ในสองทาง ทั้งในการเพาะปลูกโดยตรง ทั้งในการช่วยให้กลีกรสามารถที่จะรวมกลุ่มได้ เพราะว่าอาชีพกลีกรในประเทศไทยนี้ ย่อมต้องมีการช่วยเหลือสนับสนุนทุกทาง มิใช่เฉพาะในทางที่จะให้สามารถปลูกให้มาก จะต้องให้สามารถปลูกแล้วได้ประโยชน์จากสิ่งที่ตนปลูก และสามารถที่จะยืนตัวเป็นผู้มีอาชีพที่รุ่งเรืองได้

ขอขอบใจบริษัทที่ได้บริจาคปุ๋ย ซึ่งจะช่วยให้ช่วยกลีกรเหล่านั้นยืนตัวเป็นตัวของตนเองได้ สามารถที่จะมีความเจริญรุ่งเรือง ขอให้บริษัทได้มีความเจริญรุ่งเรือง เป็นอันสงสันในส่วนของการกุศลที่ได้ทำมา ขอให้ทุกคนจงมีความแข็งแรง ความเจริญ ทั้งในส่วนตัวทั้งในส่วนงาน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ นำนายเปล่งศักดิ์ ประกาศเกสัช รองประธานมูลนิธิส่งเสริมศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ และคณะกรรมการบริษัทศรีกรุงวัฒนา จำกัด อีก ๗ คน เข้าเฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายปุ๋ยต่าง ๆ ที่ใช้กับนาข้าว อ้อย พืชผัก และไม้ยืนต้น.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรมหาวิทยาลัยการพาณิชย์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่ได้นำเงินมาเพื่อสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์และผู้ประสบอุทกภัย ในระยะนี้มีอุทกภัยแพร่หลายไปมาก และก็นับว่าเป็นอุทกภัยครั้งรุนแรง

การที่ผู้ที่ไม่ได้ประสบอุทกภัยได้ช่วยผู้อื่น นับว่าเป็นการแผ่เมตตาต่อผู้อื่น และก็เป็นงานอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ส่วนรวมของประเทศมีความมั่นคงขึ้น กล่าวคือ ผู้ที่เดือดร้อน เขาต้องการให้คนมาช่วยเหลือ เขาก็ไม่ทราบจะทำอย่างไรทางไหน ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลืออาจกลายเป็นผู้ที่ไร้อาชีพก็ได้ หรือเป็นผู้ที่เป็นเหยื่อของอาชญากรรมก็ได้ ใครมาชักชวนให้ทำผิดเขาก็อาจทำเพราะว่าจนมุม ฉะนั้น เราทั้งหลายก็ต้องช่วยให้เขาสามารถที่จะดำรงชีพได้ และให้มีกินมีอยู่ หลักนี้ก็นับว่าเป็นหลักสำคัญสำหรับประเทศชาติ ที่จะให้ช่วยซึ่งกันและกัน ซึ่งเรียกว่าสามัคคี ใคร ๆ ก็พูดกันว่าสามัคคีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความเป็นอยู่ของบ้านเมือง เพราะเหตุนี้เอง ถ้าเราไม่ช่วยผู้ที่ประสบภัยหรือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ก็อาจทำให้บ้านเมืองปั่นป่วนได้ และเราเองก็จะเดือดร้อน

ขอให้ที่จิตกุศลที่ได้เมตตาต่อผู้อื่น ทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้มีความสำเร็จ มีความพอใจ และมีทางได้รับสิ่งที่ยปรารถนาทั้งหลาย ความจริงก็จะได้รับสิ่งที่ปรารถนาอย่างหนึ่งคือความมั่นคงของบ้านเมืองอยู่แล้ว ขอขอบใจที่ได้นำเงินมา และขอฝากขอบใจต่อทุก ๆ คนที่ผู้ที่ไม่ได้มาด้วย ขอให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จในการศึกษาและก็ความรุ่งเรืองในชีวิต.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสมศักดิ์ โจรนสุวรรณ นายสโมสรมหาวิทยาลัยการพาณิชย์ พร้อมด้วยคณะกรรมการสโมสร จำนวน ๑๐ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมทหารผ่านศึกเกาหลี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่เหล่าผู้ที่ได้ผ่านประเทศเกาหลีมาและตั้งเป็นสมาคม ได้บริจาคเงินในโอกาสมอบพิธีของสมาคม

ที่ท่านทั้งหลายได้ไปปฏิบัติการในประเทศเกาหลี ก็นับว่าได้ทำหน้าที่เพื่อช่วยประเทศเกาหลีให้รักษาความมั่นคงไว้ได้ ทั้งเป็นการช่วยมิตรประเทศเพื่อรักษาความเป็นเอกราชของเขา นับว่าได้ทำหน้าที่เพื่อให้กองทัพไทยและคนไทยได้ไปปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือต่างประเทศ การไป ก็ทำให้ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ มาเป็นอันมาก ทั้งเวลากลับมาแล้ว ท่านทั้งหลายก็ได้ปฏิบัติราชการเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองอีกมากหลาย การที่ได้ไปได้มีประสบการณ์ก็นับว่าได้ช่วยในการปฏิบัติราชการของท่าน ที่สำคัญที่สุดก็คือสามัคคีที่ท่านได้นำกลับมาจากการปฏิบัติในสมรภูมิมามีปฏิบัติในประเทศไทย ก็ขอให้ทุกคนได้ถือเป็นหน้าที่สำคัญสำหรับบ้านเมือง เพื่อรักษาความมั่นคงของบ้านเมืองและสามัคคีของบ้านเมือง ขอให้รักษาสามัคคีนั้นและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้มาเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมต่อไป ขอให้ทุกคนที่ได้ผ่านประเทศเกาหลีมาได้สามารถทำงานทำการเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เพื่อความมั่นคง และขอให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จในกิจการราชการ ทั้งมีความสุขสบายในส่วนตัวทุกท่าน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก องเจิม คังชวณิช นายกสมาคมทหารผ่านศึกเกาหลีในพระบรมราชูปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการสมาคม ฯ รวม ๑๓ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่หน่วยแพทย์สภากาชาดไทย รุ่นที่ ๒^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๓

ก็เลยถือโอกาสนี้บอกว่า คณะของสภากาชาดที่ไปชุดแรก ณ กรุงพนมเปญ ได้ทำประโยชน์อย่างมาก และเป็นที่ยินยอมของทั้งประชาชนและรัฐบาลกัมพูชา เพราะทางโน้นเขามีความทุกข์ยาก คณะที่ไปได้ไปให้ความช่วยเหลือ กัมพูชาอย่างดี ได้รับข่าวนี้จากชาวต่างประเทศที่ไม่ใช่กัมพูชาและไม่ใช่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับกิจการกาชาด ก็ต่างเห็นว่าเมื่อไปที่พนมเปญ ไปพบปะกับทางราชการของเขาหรือพบปะกับใครก็ตาม ก็มีกรกล่าวขวัญถึงการปฏิบัติที่ดี ที่งามของคณะแพทย์และพยาบาลของสภากาชาด เขารู้สึกประทับใจและชอบใจอย่างยิ่งเพราะว่ากำลังต้องการ ความช่วยเหลือ

ในกัมพูชาปัจจุบันนี้ก็มีความยุ่งยากและมีความจำเป็นที่จะให้เราไปช่วยหลายอย่าง สิ่งที่สำคัญที่สุดและอยู่ในอันดับแรกคือทางการรักษาพยาบาล จึงนับว่าผู้ที่ไปกรุงพนมเปญเพื่อช่วยเหลือในการแพทย์นี้ ได้ทำประโยชน์แก่ กัมพูชาอย่างมาก ที่ทำประโยชน์แก่กัมพูชาอย่างมากนี้ เป็นประโยชน์สำหรับประเทศไทยด้วย เพราะว่าประเทศไทย ก็มีนโยบายแน่อนตลอดมาที่จะช่วยเหลือเพื่อนบ้านให้รอดพ้นจากอันตรายหรือจากความทุกข์ การส่งคณะ สภากาชาดไป ก็นับว่าได้ปฏิบัติงานตามนโยบายนี้อย่างเต็มที่ อีกด้านหนึ่งสำหรับผู้ไปปฏิบัติ ก็นับว่าเป็นการดี เพราะว่า ในด้านของการปฏิบัติโดยแท้ ทำให้มีประสบการณ์มากขึ้น ทำให้รู้จักสถานการณ์ดีขึ้น ในด้านจิตใจ ก็นับว่าผู้ที่ไป ปฏิบัติงานเช่นนี้ได้มีโอกาสไปแสดงความเมตตากรุณา ซึ่งเป็นอุดมคติของสภากาชาดและของการแพทย์โดยทั่วไป จึงนับว่ามีโอกาสได้ไปทำกุศลที่ดียิ่ง เป็นการแผ่เมตตา แผ่ความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่ประสบทุกข์ อันนี้ก็นับว่าได้ ประโยชน์ทั้งในส่วนของแต่ละบุคคลอย่างเต็มที่ ทั้งในด้านการงานของตน ทั้งในด้านจิตใจของตน ประโยชน์อย่าง ยิ่งที่มีต่อส่วนรวมทั้งกัมพูชาและไทยจึงมีมากมาย

การที่ได้ส่งคณะแพทย์ไปก็ได้ช่วยให้สถานการณ์ทั้งสองประเทศได้มีความก้าวหน้าและมีความดีขึ้นในขณะ เดียวกัน นับว่าการไปของคณะของสภากาชาดก็เป็นกิจการที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับทั่วทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายประชาชน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุซุมภักนิษฐ์ อุปนายกผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ทรงนำเจ้าหน้าที่หน่วย แพทย์สภากาชาดไทย รุ่นที่ ๒ จำนวน ๑๗ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลาเดินทางไปผลัดเปลี่ยนหน่วยแพทย์ รุ่นที่ ๑ ณ โรงพยาบาล พระเกตุมาลา กรุงพนมเปญ.

ทั้งฝ่ายผู้ที่ปฏิบัติงาน ทั้งฝ่ายการเมืองของประเทศ เป็นหน้าที่ที่จะต้องพยายามปฏิบัติให้เต็มที่เต็มความสามารถ รุ่นแรกได้ปฏิบัติมาด้วยความเข้มแข็งเกิดผลอันดีมาก รุ่นนี้ก็เชื่อได้ว่าจะปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความสามารถอย่างเดียวกัน จึงขอให้ผู้ที่ไปปฏิบัติได้สามารถปฏิบัติเต็มที่เต็มกำลังทั้งกายทั้งใจ ให้ประสบความสำเร็จทุกด้าน อย่าให้มีการเจ็บไข้หรืออุปสรรคใด ๆ ขอให้ทุกคนสามารถปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ทั้งส่วนรวมทั้งส่วนตัว ไปแล้วปลอดภัย กับมามีความรู้ความสามารถและความพอใจทุก ๆ ท่าน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนโรงเรียนบูรณะศึกษา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจครูและนักเรียนที่ได้จัดงาน แล้วก็หาเงินมาช่วยผู้ที่ประสบทุกข์อย่างนี้ นับว่าได้ทำกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ทั้งเป็นการที่จะเป็นประโยชน์แก่ตนเองด้วย ที่ได้สนับสนุนให้นักเรียนได้แสดงความสามารถเพื่อที่จะหาทุนช่วยผู้ที่ประสบภัย อีกประการหนึ่งก็คือว่าดี เพราะว่าเป็นน้ำพักน้ำแรงของตนที่นำมาช่วยด้วยเมตตาจิตและช่วยผู้ตกทุกข์ได้ยาก ตามหน้าที่สำคัญของพลเมืองดีที่จะเหลียวแลเพื่อนร่วมชาติ เพื่อให้ชาติมีความสงบสุข มีความก้าวหน้า มีความปลอดภัยแม้จะมีอันตรายใด ๆ ก็มีผู้ที่ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เหล่านี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก

การบริจาคเงินก็ตามหรือบริจาคแรงก็ตาม เป็นหลักสำคัญของการเป็นอยู่ร่วมกัน ผู้ที่ประสบทุกข์เขาไม่อยากจะประสบทุกข์เลย แต่เมื่อประสบแล้ว เขาก็เลยไม่สามารถที่จะตั้งตัวได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้อื่นที่จะต้องช่วยเขาบ้าง ถ้าทำเช่นนี้จะเป็นการกุศล จะได้กุศล คือถ้าเราตกทุกข์ได้ยากบ้าง ก็จะมีผู้อื่นมาช่วยเป็นการตอบแทนเป็นคล้าย ๆ กับการประกันในชีวิตของเราเอง ซึ่งในความเป็นอยู่ของเราเป็นข้อสำคัญเหมือนกัน ข้อสำคัญอีกอย่างหนึ่งซึ่งพูดกันอยู่เสมอว่าเป็นปัญหายุ่งยาก คือปัญหาเยาวชนที่ทำให้มีความเดือดร้อนทั่วไป ปัญหาเยาวชนอันนี้ก็เกิดขึ้นมาเพราะผู้ที่เยาว์นั้นต้องมีการสั่งสอนกัน สั่งสอนนี้ไม่ใช่ดูดำดูขาว แต่ว่าสั่งสอนเพื่อที่จะให้เยาวชนมีความรู้ ผู้ที่มีความรู้ที่นั่นถ้าได้มีความรู้จริง ๆ จะไม่ก่อความเดือดร้อนต่อส่วนรวมเลย เพราะทราบดีว่าถ้าก่อความเดือดร้อนต่อส่วนรวม ก็จะทำให้ตนเองเดือดร้อนไปด้วย อาจถึงขั้นอันตราย คืออาจเสียชีวิตของตนเองหรืออาจทำให้บ้านเมืองของเรามีความอลหม่าน และไม่สามารถที่จะดำเนินชีวิตให้มีความสุขความสบายตามต้องการ สำหรับผู้ที่เยาว์วัยก็ต้องเรียนรู้ คือต้องเรียนรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์มีความรู้ในชีวิตมากกว่า แต่มีได้หมายความว่าผู้ที่เยาว์วัยจะโง่ จะเกิดมาเป็นอันธพาล ผู้ที่เยาว์วัยก็ย่อมต้องฝึกตนเองให้สามารถพึ่งผู้ที่เป็นครูและเป็นผู้ใหญ่ที่เมตตา เป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้จริง ๆ เพื่อที่ผู้ใหญ่จะได้ชี้แจงทางชีวิตที่ถูกต้องที่เจริญให้ ฉะนั้น ก็ขอให้ครูทั้งหลายได้สำนึกถึงความรับผิดชอบว่าตนเป็นผู้ใหญ่ และต้องเป็นผู้ใหญ่ที่ดี หวังดีต่ออนาคตของเด็ก เพื่อที่จะได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นางจำเรียง คำสุวรรณ พร้อมด้วยคณะครูและนักเรียนโรงเรียนบูรณะศึกษา รวม ๑๐๘ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์.

ถ่ายทอดความดี ถ่ายทอดความรู้ที่เหมาะสมในชีวิตแก่ผู้ที่ยาวกว่า ถ้าทำเช่นนี้แล้ว ปัญหาเยาวชนก็จะมี เพราะเราได้
สั่งสอนให้ผู้ที่ยาววัยสามารถที่จะแยกคนดีกับคนไม่ดี ความดีกับความไม่ดี อะไรควรอะไรไม่ควรไว้แล้ว เมื่อ
ผู้เยาว์ทราบแล้วว่าอะไรควรอะไรไม่ควร ก็มีสติปัญญาพอที่จะรู้ว่าถ้าเราเลือกทางไม่ดี หมายถึงเป็นอันธพาล เป็นที่
เอาเปรียบคน ก็จะเอาตัวไม่รอด เพราะทางนี้ไม่เป็นทางก่อความเจริญ ถ้าครูสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ที่ให้แก่
อนุชน บ้านเมืองของเราก็ย่อมที่จะมีความเจริญรุ่งเรือง อีกอย่างหนึ่งหน้าที่ของผู้ใหญ่ ของผู้ที่เป็นครู จะต้อง
ถ่ายทอดความรู้อื่น ๆ ซึ่งในสมัยนี้มีความจำเป็นมากให้ด้วย ความรู้ในทางวิทยาศาสตร์หรือความรู้ในทางวิชาการ
เป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องถ่ายทอดแก่ผู้ที่ยาววัย ส่วนสำหรับผู้ที่เป็นนักเรียนก็มีหน้าที่ที่จะรับความรู้เหล่านี้ เพื่อช่วย
ตัวให้สามารถทำมาหากินต่อไปคือวิชาที่ได้รับ เพื่อที่จะสามารถเลือกชีวิตที่รุ่งเรือง เลือกชีวิตที่ปลอดภัยและชีวิตที่ดี
เรียกว่าให้เป็นผู้ที่มนุษย์ที่น่านับถือ เพราะพูดกันนักว่าเป็นเด็กสมัยนี้ต้องเป็นตนของตนเอง ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ง่าย ๆ
เพราะว่าผู้ใหญ่นี้กดขี่ ตามความจริงผู้ใหญ่ที่ดีไม่ควรจะกดขี่เด็ก ไม่ใช่การกดขี่ ไม่ใช่ดูว่าดีให้เป็นเด็กที่อยู่ใน
โอวาท หน้าที่ของผู้ใหญ่คือสั่งสอน หมายถึงชี้ทางให้ผู้เยาว์ว่าสามารถที่จะเลือกทางได้ หน้าที่ของเด็กของนักเรียนคือ
รับความรู้เพื่อที่จะสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ มิใช่รับความรู้แล้วก็ไปเป็นเด็กดี น่ารัก ว่องไวเฉย ๆ เด็กที่ฉลาดจะรับ
ความรู้จากครูจากผู้ใหญ่ด้วยความฉลาด ด้วยความตั้งใจที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็ก มิใช่รับความรู้หรือคำสั่งสอนจาก
ผู้ใหญ่เพื่อที่จะเป็นทาสของผู้ใหญ่ ฉะนั้น เด็กที่ฉลาดย่อมจะพยายามที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้
ความสามารถให้

ที่ทุกคนร่วมใจกันทำงานเพื่อหาทุนช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย ก็นับว่าเป็นการฝึกอย่างหนึ่ง ก็ขอชมเชย และ
เมื่อแต่ละคนที่ทำด้วยความตั้งใจดีมีความตั้งใจเมตตาจริง ๆ ก็จะได้รับอานิสงส์จากการกระทำนี้จะทำให้มีความสุข
และก็มีคุณเจริญ นักเรียนที่พยายามทำงานที่เป็นประโยชน์ ก็ย่อมจะเป็นผู้ที่สำเร็จในงานการของตน คือ
การเรียนการสอบก็คงได้ผลดี สำหรับผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ที่ทำความตั้งใจดีย่อมจะมีความรุ่งเรืองในงานการของตนและมี
ความสุขในหน้าที่ของตน ก็ขอขอบใจทุกคนในเจตนาและในการกระทำที่ดี ขอให้ทุกคนได้รับแต่ความเจริญและ
ความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟของสโมสรโลอนส์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่สโมสรโลอนส์ได้จัดการแข่งขันกอล์ฟเพื่อจัดหารายได้สร้างสาธารณูปโภคเพื่อเยาวชน ซึ่งนับว่าเป็นการส่งเสริมกีฬาสมัครเล่นส่วนหนึ่ง ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการสร้างสาธารณูปโภคอีกส่วนหนึ่ง

เรื่องสาธารณูปโภคนี้เป็นงานที่ใหญ่ และก็อย่างที่แถลงไว้แล้ว จะต้องใช้เงินทุนมากมาย อาจสงสัยว่าทำไมแม้จะได้ส่งเสริมได้ช่วยสมทบทุนมาเป็นจำนวนมากแล้ว ก็ยังไม่ได้ผลอะไรเลย ก็ขอให้ทราบว่าการสร้างสาธารณูปโภคนี้เป็นงานหนักมาก ต้องใช้เวลานาน เพื่อที่จะเขียนให้เรียบร้อย และเพื่อให้ถูกต้องประสงคจริง ๆ จึงยังไม่มีผลที่แสดงออกมาให้ประจักษ์ว่าก้าวหน้าไปแค่ไหน ก็ขอเหล่าโลอนส์ทั้งหลายอย่าท้อใจในการหาทุนเพราะว่าอย่างไรก็ตาม ถ้ามีทุนไม่พอก็จะลำบากเหมือนกัน แล้วทางโลอนส์ก็ได้บอกไว้แล้วว่า จะช่วยเต็มที่จนสำเร็จ สาธารณูปโภคนี้ถ้าได้ออกมาตามจุดประสงค์เมื่อไร ก็จะช่วยในการศึกษาของเยาวชนและแม้จะไม่ใช่เยาวชนอย่างยิ่ง เพราะสาธารณูปโภคนี้ถือว่าเป็นสาธารณูปโภคที่จะช่วยให้ผู้ที่มีความอยากรู้อยากเห็นสามารถที่จะหาความรู้ทุกสาขา และเป็นสาธารณูปโภคที่เป็นของไทยแท้ ๆ โดยเฉพาะ ต่อไปไม่ใช่ผู้ที่มีความรู้ในภาษาต่างประเทศเท่านั้นเองที่จะหาความรู้ได้ ทั้งความรู้ที่อยู่ในสาธารณูปโภคนี้ก็เป็นความรู้ที่มองในแง่ของคนไทย ในข้อนี้ จุดประสงค์นี้เองทำให้สาธารณูปโภคนี้มีการยุ่งยากในการสร้าง เพราะว่าผู้ที่เชี่ยวชาญต่าง ๆ ที่เขียนต่างก็ได้รับวิชาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ และก็มีความคิดเห็นไปทางต่างประเทศมาก รู้ว่าไม่ได้เขียนคำนั้น แต่ว่าเขามองโลกจากต่างประเทศมากกว่าจากประเทศไทย จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการสร้าง

ต้องขอรับรองกับสมาชิกสโมสรโลอนส์ทุกสโมสรที่พยายามส่งเสริมให้สร้างสำเร็จเสร็จสิ้นไปได้ว่า ขอให้ใจเย็น ๆ ให้ออกกำลังกายน้อย เงินที่ได้บริจาคมานี้ก็จะไม่ไปไหน จะต้องเก็บเอาไว้สำหรับการสร้างสาธารณูปโภคทุกบาททุกสตางค์ ถ้าสำเร็จมาเมื่อไรก็นับว่าสมาชิกสโมสรโลอนส์ได้มีส่วนในการสร้างสรรค์ความเจริญและสร้างสรรค์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายดุสิต พานิชพัฒน์ ผู้ว่าการสโมสรโลอนส์สากล ภาค ๓๑๐ นำอดีตผู้ว่าการสโมสรโลอนส์สากล ภาค ๓๑๐ นายกมลสโมสรโลอนส์ชลบุรี คณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟบางพระซึ่งถวายพระราชทาน พร้อมด้วยผู้บริจาคสมทบ รวม ๓๙ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันกอล์ฟและจากผู้สมทบ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนจัดสร้างสาธารณูปโภคไทยสำหรับเยาวชน และนำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศการแข่งขันกอล์ฟ เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัล.

ความมั่นคงแก่ประเทศชาติโดยการให้ความรู้ เพราะว่าความรู้เป็นสิ่งเดียวที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความสงบได้ ถ้าคนขาดความรู้ก็ปฏิบัติงานไม่ได้ และคนขาดความรู้ก็จะอยู่ในศีลธรรมยาก ฉะนั้น งานนี้จึงต้องการความสนับสนุนจากทุกคนในการสร้าง ถ้ามีผู้ใดมีความคิดที่จะเสนอขึ้นมาก็ขอให้ช่วยกันคิดเพื่อให้งานเรียบร้อย

ก็ขอขอบใจทุกคนที่ร่วมมือในงานสำคัญ และก็เมื่อสาธุชนช่วยกันดังนี้ งานก็จะสำเร็จโดยเร็วที่สุด จะเป็นผลที่จะทำให้การศึกษานอกโรงเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น และประสบความสำเร็จ ในโอกาสนี้ก็ขอขอบใจทุกคนที่ร่วมมืออย่างดี ขอทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายปฏิบัติงานของตนอย่างเห็นผลให้เรียบร้อย และให้ประสบแต่ความเจริญ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการการจัดการแข่งขันฟุตบอลการกุศล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้จัดกีฬาการกุศล ซึ่งนับว่าเป็นการกีฬาพิเศษ และในการกีฬานั้นก็ยังสามารถสร้างความสนุกสนานและการออกกำลังกายพอสมควร การที่พนักงานเจ้าหน้าที่โรงแรมต่าง ๆ ได้มีการเล่นกีฬา เป็นผลดีในด้านความสามัคคีระหว่างโรงแรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นผู้ประกอบกิจการสำคัญสำหรับบ้านเมือง ถ้าได้มีการพบปะกันเช่นนี้ก็คงมีการประสานงานระหว่างผู้มีอาชีพในทางโรงแรมดียิ่งขึ้น

การที่ได้นำรายได้และได้นำเครื่องนี้มาช่วย ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าทางแพทย์หลวงก็พยายามที่จะได้ช่วยบ้านเมืองให้ดีขึ้น โดยได้ไปรักษาพยาบาลประชาชนที่อยู่ในถิ่นห่างไกล การที่รักษาพยาบาลประชาชนที่อยู่ในถิ่นห่างไกลนั้น ก็คงทำเป็นครั้งเป็นคราว เพราะว่าทางราชการก็มีหน้าที่ที่จะไปดูแลอนามัยอยู่แล้ว แต่ก็คงจะไปช่วยลำบากอยู่เหมือนกัน ทางแพทย์หลวงจึงได้พยายามที่จะไปในที่ที่ลำบาก โดยอาศัยเจ้าหน้าที่ของแพทย์หลวงเอง และอาศัยเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจและทหาร เพื่อที่จะนำเข้าไปโดยปลอดภัย การที่แพทย์หลวงไปปฏิบัติเช่นนี้ มิใช่ไปแย่งงานของทางราชการ แต่เป็นการสร้างเสริมกำลังของทางราชการอีกส่วนหนึ่ง แพทย์หลวงทำในฐานะเป็นเอกชน ไม่ใช่เป็นทางราชการแท้ ๆ เพราะการช่วยเหลือประชาชนหรือสร้างความมั่นคงของบ้านเมืองเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะทำ ไม่ใช่ปล่อยปละละเลย บอกว่ามีเจ้าหน้าที่อยู่แล้ว ไม่ว่าบ้านเมืองใด ๆ ถ้าประชาชนในประเทศไม่มีส่วนรวม หรือไม่มีความตั้งใจที่จะปฏิบัติอะไรนอกเหนืองานของตนเอง บ้านเมืองนั้นก็ขาดสามัคคี ฉะนั้น การที่ท่านทั้งหลายได้จัดงานเพื่อช่วยเหลือกิจการเช่นนี้ ก็นับว่าได้ทำหน้าที่พลเมืองดีเหมือนกัน

ขอขอบใจ เพราะเชื่อว่า ถ้ามีจิตใจเช่นนี้ คือแต่ละคนเป็นห่วงเป็นใยในความเป็นอยู่ของเพื่อนร่วมชาติเช่นนี้ จะทำให้บ้านเมืองไปรอดและมีความเจริญได้ ก็ขอชมเชยและขอบใจท่านทั้งหลายที่ปฏิบัติงานของแต่ละท่านด้วยความตั้งใจ เพื่อให้อาชีพงานการของท่านจงเจริญรุ่งเรือง ทั้งไม่ลืมว่าแต่ละคนมีหน้าที่ฐานะเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศเดียวกัน เป็นผู้ที่จะต้องเกื้อกูลต่อสังคม เกื้อกูลต่อเพื่อนร่วมชาติอยู่เหมือนกัน ขอให้ทุกคนได้ประสบแต่ความดีงาม

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุจิตต์ สุนทรพิมล นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการการจัดการแข่งขันฟุตบอลการกุศล จำนวน ๓๔ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และนมอมเกล้า ฯ ถวายเครื่องผสมยาปฏิชีวนะ เพื่อพระราชทานแก่แพทย์หลวงสวนจิตรลดา ในโอกาสที่จัดให้มีการแข่งขันฟุตบอล เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๓.

ด้วยอาณิสัยและกำลังของเมตตาจิตของกุศลกรรมที่ท่านทำอยู่และเจตนาดีที่ท่านมีอยู่เสมอ ขอทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จในกิจการทุกประการ มีพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ และมีจิตใจเข้มแข็งและประสบแต่ความเจริญ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันชกมวยโดยเสด็จพระราชกุศล
สมทบทุน “นักมวยไทย” ในมูลนิธิอานันทมหิดล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจกรรมการทุกฝ่ายและทุกคนที่เกี่ยวข้องกับงานนักมวย ที่ได้จัดงานชกมวยเพื่อการกุศลในคราวที่แล้วนี้ ความจริงก็ได้จัดมาหลายครั้งแล้ว และได้สมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดลมาทุกครั้ง นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าได้ช่วยสนับสนุนในงานของมูลนิธิ ที่พยายามจะผลิตผู้ที่มีความรู้สูงเพื่อที่จะมาช่วยพัฒนาบ้านเมืองของตนและช่วยให้นักวิชาการในประเทศไทยก้าวหน้าขึ้น ที่บรรดานักมวยและผู้ที่เกี่ยวข้องได้จัดงานเช่นนี้มาเป็นประจำ ก็หมายความว่าได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง

วงการกีฬามวยในเมืองไทยก็ก้าวหน้ามาก มีชื่อที่สำคัญคือในเมืองไทยการชกมวยนับว่าเป็นกีฬาที่เก่าแก่และเป็นที่ยอมรับ เป็นที่สนใจของประชาชนมาก รู้สึกว่าทุกคนสนับสนุนและอยากจะเห็นการกีฬามวยก้าวหน้ายิ่งขึ้น ด้วยการจัดงานให้รัดกุมและให้ถูกหลักวิชาทั้งเชิงวิชาการมวยเองและการจัดการ ถ้าได้ทำอย่างเข้มแข็งและถูกต้องตามหลักวิชาให้มากขึ้น ก็จะมีผลต่อกีฬามวยอย่างแน่นอน หวังว่าทุกคนที่สนใจในกีฬามวยก็จะสนใจในการพัฒนาให้กีฬามวยนี้มีสิ่งเรียกว่า “ประสิทธิภาพ” สูงยิ่งขึ้น เพื่อที่จะให้เป็นกีฬาดีเด่นของประเทศ มวยในเมืองไทยนี้ก็เป็นที่น่าสนใจหลายอย่าง เพราะว่ามีมวยแบบมวยไทยของเราเอง ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการต่อสู้ที่มีวิธีการต่อสู้ที่มีประสิทธิภาพสูง น่าสนใจสำหรับชาวต่างประเทศ นอกจากนั้นยังมีมวยสากล แสดงว่านักมวยไทยก็มีความสามารถไม่ด้อยกว่าผู้อื่น ทั้งนี้ถ้ารักษาระดับหรือยกระดับให้สูงขึ้น ก็จะทำให้การชกมวยเป็นที่น่าสนใจและเป็นสิ่งที่เชิดชูเกียรติให้นักกีฬาไทยได้มาก

ขอฝากความคิดเหล่านี้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในวงการมวยให้ช่วยกันส่งเสริมเพื่อที่จะให้มวยเป็นกีฬาที่น่าชื่อเสียงสู่ประเทศให้ยิ่งขึ้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเฉลิม เชี่ยวสกุล รองประธานกรรมการจัดการแข่งขันชกมวยเพื่อหารายได้โดยเสด็จพระราชกุศล พร้อมด้วยคณะกรรมการ รวม ๔๓ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขัน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน “นักมวยไทย” ในมูลนิธิอานันทมหิดล.

ขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในงานจรรยาบรรณปฏิบัติงานให้เข้มแข็งอย่างที่สุด การที่ทุกคนได้ร่วมกันทำการกุศลก็ขอให้ได้รับผลตอบแทนอันเป็นผลของกุศลกรรมที่ได้ปฏิบัติ ให้มีความเจริญรุ่งเรือง ให้ประสบแต่ความดีและความก้าวหน้าทุกคน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร

จังหวัดนครปฐม^(๒)

เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๑๓

ขอใจที่นักศึกษาได้ช่วยกันจัดงานการแสดงและภาพยนตร์เพื่อเก็บเงินสมทบในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในคราวนี้ นับว่าเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และทำให้คิดถึงว่า ในเมืองไทยนี้ เหล่านักศึกษาทำประโยชน์ให้มากหลาย เป็นการค้ำระเบียนการของนักศึกษาทั่วโลก ที่พากันถือนักศึกษาจะต้องรณรงค์ต่อสู้เพื่อที่จะทำลายสิ่งที่มีอยู่

การที่นักศึกษาทั่วโลก โดยเฉพาะในพวกมหาอำนาจ พยายามที่จะแสดงตนว่าจะต้องทำลายสิ่งที่มีอยู่นั้น เป็นการแสดงถึงอำนาจถึงกำลังของเยาวชนของผู้ที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาที่แสดงออกอย่างเข้มแข็งและอย่างได้ผล ในเมืองไทยเราก็มีอิทธิพลเช่นนี้มาอยู่ให้ผู้ที่เป็นักศึกษาให้แสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อส่วนที่เป็นที่เรียกว่า “สิ่งที่มีอยู่” หรือ “สถาบัน” แต่ก็ไม่ใครจะสำเร็จ การที่ยุ่แท้ไม่ใครจะสำเร็จนี้ ก็นับว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งของเยาวชนและนักศึกษาของไทย เพราะแสดงว่าเยาวชนและนักศึกษาไทยมีหัวของตัวเอง ไม่ใช่เป็นทาสของความคิดที่เฮโลไป พวกที่อยากุแท้ให้นักศึกษาเฮโลไปก็ประนามพวกเราว่าเป็นคนหัวอ่อน เป็นคนที่ตามความคิดของผู้ใหญ่ เป็นคนที่เป็นทาสของประเพณี อันนี้ถ้าทุกคนได้พิจารณาดูอย่างรอบคอบแล้ว ก็จะเห็นว่าใครเป็นทาสแน่ ใครเป็นคนโง่แน่ ถ้าพิจารณาแง่หนึ่งว่า ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาจะต้องแสดงความคิดของตนเองอย่างถูกต้อง อย่างที่ได้ตั้งไว้สำหรับเด็กนักเรียนโรงเรียนสาธิตที่ว่า “เด็กจะทำอะไรก็ทำไป ครูดูไม่ได้ดีไม่ได้” แล้ว ก็ได้เห็นผลแล้ว จึงต้องเปลี่ยนระเบียบในโรงเรียนสาธิต ท่านอธิบดีรัฐมนตรี^(๓) ก็ได้เห็นผลมาแล้ว จึงต้องค่อย ๆ เปลี่ยนให้โรงเรียนสาธิตมีระเบียบมากขึ้น หมายความว่า การที่จะให้เด็กที่ต้องเรียนแสดงความคิดออกมาอย่างปะปะ ทำให้เสียหายต่อเด็ก เมื่อถึงวัยศึกษาในชั้นอุดมศึกษา ก็จะได้รับกรยุ่แท้ว่าพวกนักศึกษาถูกศาสตราจารย์ต่าง ๆ กดขี่ และบังคับให้คิดในทางที่โบราณในทางที่เป็นการกดหัว

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร นำคณะอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร ณ พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม จำนวน ๘๓ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบบังคมทูลรายงานกิจการและทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแสดงกิจกรรมและฉายภาพยนตร์ โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

(๓) หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

ในเมืองไทย ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น ตามประเพณีของเรา ผู้ที่อยากได้ความรู้ย่อมจะต้องไปหาอาจารย์ ให้อาจารย์สอนหรือถ่ายทอดวิชาให้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ถ้าผู้ที่จะเป็นลูกศิษย์เข้าไปหาอาจารย์แล้วค่าอาจารย์ อาจารย์ อาจมีอุเบกขา ไม่โกรธ วางเฉยเสีย แต่ถ้าเรามาคิดอย่างเรียกว่าผู้ใหญ่ อย่างผู้ที่ฉลาด อย่างผู้ที่รู้จักจิตวิทยาของ มนุษย์ ผู้ที่ต้องวางตัวเฉย และมีอุเบกขา ย่อมต้องมีอุเบกขาในทุกด้าน หมายถึงว่าระดับโกรธในการดำ คือระดับ โกรธในด้านที่ถูกโจมตี แต่ก็อาจระดับความเมตตาที่จะแผ่ความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ด้วยลงท้ายก็จะทำให้ลูกศิษย์ผู้นึก ว่าตัวฉลาด นึกว่าตัวแข็ง เก่ง เข้าไปค่าอาจารย์ก็ไม่ได้ความรู้อะไรเลย จึงเห็นว่านักศึกษาในเมืองไทยมีความ เฉลียวฉลาดกว่าผู้ที่ทำตัวเป็นปฏิบัติต่อสถาบัน เพราะว่าเวลาเรียน เราอาจไม่ชอบอาจารย์ก็ได้ เราอาจไม่ชอบ ของโบราณก็ได้ แต่เราก็ทำให้อาจารย์สามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ให้เรา อันนี้ฉลาด และจะยิ่งฉลาดขึ้นเพราะมี วิชาความรู้ประดับตัว และเมื่อมีวิชาความรู้ประดับตัวแล้ว เมื่อเรียนเรียบร้อย เมื่อมีประสบการณ์ เราจะทำอะไรต่อไป ด้วยความเฉลียวฉลาดไหวพริบด้วยวิชาการ จะพลิกแผ่นดิน ๆ ก็ไม่แตก ต่อไปเมื่อมีหน้าที่ ก็มีหน้าที่จะปฏิบัติให้ บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า ขอแต่ให้ปฏิบัติเมื่อพร้อม เมื่อมีความรู้ทุกอย่างมาจากอาจารย์ แม้แต่เราเกลียดอาจารย์ เราก็ต้องพยายามหาทางหาความรู้จากอาจารย์

หลักนี้เป็นหลักที่เคยคิดมาหลายครั้งหลายคราแล้ว จึงขอถือโอกาสมาฝากไว้ให้ไปพิจารณา ให้ไปคิดว่า ความฉลาดของผู้ที่เป็นนักศึกษาในการเดินขบวนและทำลายสิ่งของ แบบที่มหาประเทศเขาทำ แบบประเทศที่เขา เรียกว่าเจริญแล้วเขาทำ เราจะทำตามดีหรือไม่ดี จะดูให้หรือไม่ก็สำหรับนักศึกษาในเมืองไทย ที่พูดนี้ ไม่ใช่สำหรับ มาต่อว่านักศึกษา หรือต้องการจะให้นักศึกษาต้องหงอกแล้วผู้ใหญ่ที่เป็นอาจารย์ หรือกลัวผู้ใหญ่ หรือยกย่องสถาบัน แต่ว่าเพื่อที่จะเอาไปพิจารณาว่าผู้ที่ฉลาดทำอะไร และถ้าเห็นดีก็ขอให้ปฏิบัติ

ที่ฝากความคิดไว้อย่างนี้ เพราะเห็นว่าเป็นโอกาสเหมาะ ที่ท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติกิจกรรมที่นับว่าดี ถูกหลัก เหตุผล และถูกหลักของการปกครองในบ้านเมืองของไทย ซึ่งในเวลานี้มีผู้ประสบอุทกภัยมากมาย โดยเฉพาะใน ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สมควรที่ผู้ที่ยังสามารถที่จะมีชีวิตอย่างปรกติสุขจะช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัย เพื่อให้ผู้ที่กำลังประสบอุทกภัยนั้นพ้นจากทุกข์ได้พอสมควร เหตุผลมีอยู่ว่า ในบ้านเมือง ถ้ามีผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ก็ต้องช่วย

เพราะฉะนั้นก็จะเกิดอโงก เพราะว่ามีผู้ที่ตกทุกข์ได้ยากมีอะไรก็ต้องคว่ำก่อน อาจไปคว้าผิดคว้าถูกทำให้เกิดเรื่องยุ่งยาก เข้า ทั้งในแง่ความเมตตา ก็เป็นการแสดงเมตตาจิตของคนที่มีความคิด ผู้ที่มีความคิดที่ดี จะต้องใช้ความคิด และ เหยยเมยไม่ได้ จะต้องพูด

ต้องขอชมเชยนักศึกษาทั้งหลายที่ได้ปฏิบัติคุณหลักของความเมตตา ถูกหลักของผู้ที่เจริญ และนับว่าเป็น ส่วนหนึ่งของการเป็นบัณฑิต ขอให้ทุกคนประสบแต่ความก้าวหน้าประสบผลสำเร็จทุกประการตามความต้องการ หมายถึงว่าสำหรับขณะนี้ก็ต้องนึกถึงว่าให้การศึกษาสำเร็จสมปรารถนา ให้สำเร็จเรียบร้อย เพื่อที่จะมีความรู้และ สามารถปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามในอนาคต เพื่อประโยชน์ของตนและเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ขอให้ทุกคนจงมี กำลังทั้งกายและใจ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานในโอกาสงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๑๓^(๒)

ณ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ

วันพุธ ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

คำปฏิญาณที่ได้กล่าวมานี้มีความสำคัญสำหรับนายทหาร นายสิบ และพลทหารทั้งหลายอย่างมาก เพราะว่าการได้มาสังกัดในกรมทหารมหาดเล็กที่ ๑ รักษาพระองค์นี้ นับว่าได้มาอยู่ในกองทหารที่มีเกียรติและเป็นตัวอย่างแก่กองทัพของเรา ที่ได้ปฏิญาณว่าจะรักษาเกียรติของทหารมหาดเล็กนั้นจะต้องเข้าใจให้ลึกซึ้ง เพราะว่าทั้งนายทหาร ทั้งนายสิบ ทั้งพลทหารต่างมีหน้าที่ หน้าที่ของทหารคือรักษาวิญญู ใช้ความรู้เพื่อป้องกันประเทศ เป็นทหารที่แท้ แต่เมื่อมาสังกัดในกองทหารมหาดเล็กนี้จะต้องรักษายิ่งกว่านี้เพราะว่าเป็นตัวอย่างแก่กองทัพ ทุกคนจึงมีหน้าที่ที่จะรักษาความสำคัญที่ตนได้ปฏิญาณไว้ คือรักษาเกียรติศักดิ์ไว้เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง เป็นตัวอย่างแก่กองทัพ ทั้งทางกองทัพบกและกองทัพอื่น ๆ ด้วย เขามองว่าเป็นตัวอย่าง ฉะนั้น การปฏิบัติทุกด้าน ทั้งด้านวิชาการ ด้านการวางตัว การประพฤติ จึงมีความสำคัญทั้งนั้น ใครทำผิดต่อคำปฏิญาณก็นับว่าได้ทำผิดต่อหน้าที่ ก่อนที่จะกระทำการกระทำใด ๆ ทั้งในหน้าที่ ทั้งในการวางตัว ในการดำรงชีวิต ขอให้พิจารณาให้รอบคอบถึงความรับผิดชอบที่มี และจงเว้นสิ่งที่ควรเว้น จงทำสิ่งที่ควรทำ ด้วยการพิจารณาที่รอบคอบ จึงจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่โดยสมบูรณ์

ก็ขอให้นายทหาร นายสิบ พลทหารใหม่ สามารถที่จะปฏิบัติตามคำปฏิญาณของตน ซึ่งเปล่งออกมาด้วยตนเอง เพื่อความก้าวหน้าของกรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์ เพื่อเกียรติของตนเอง และเพื่อความก้าวหน้าของตนเองด้วย ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๑๓ ณ กรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์ ฯ ณ ขอยสายลม ถนนพหลโยธิน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แทนนิสิตนักศึกษาศูนย์กลางนักศึกษาแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจนิสิตนักศึกษาที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย และทั้งได้รายงานผลการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ได้ปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยให้ทราบ

การที่นิสิต นักศึกษาได้ปฏิบัติเช่นนี้ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง และเป็นนิมิตดีสำหรับทั้งการศึกษา ทั้งความเป็นชาติไทยของเรา ในด้านเป็นนักศึกษาก็นับว่าท่านทั้งหลายได้พยายามและช่วยกันทำทุกสิ่งทุกอย่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของท่าน คือได้บำเพ็ญกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นการแสดงความเมตตา และความเฉลียวฉลาดที่จะทำสิ่งที่ดีที่งาม เพื่อให้ได้ผลดีแก่ตนเองและแก่ส่วนรวม ที่ได้รายงานเกี่ยวข้องกับ ความมุ่งหมายและจุดประสงค์ต่าง ๆ ของศูนย์ ก็มีที่น่าสังเกตหลายอย่าง ข้อที่ได้พยายามที่จะรักษามลประโยชน์ของนิสิต นักศึกษาด้วยกัน เพื่อให้ได้ปฏิบัติภารกิจของตนได้เต็มที่นั้น ปัญหาอยู่ที่ว่าภารกิจของนักศึกษามีอะไรบ้าง ในปัจจุบันนี้ก็ยังเป็นปัญหาอยู่ คือถ้าเราดูไปทั่วโลกเขาก็พูดถึงว่า นักศึกษาต้องมีสิทธิเสรีภาพอย่างน้อยอย่างนี้ เป็นความจริงว่าจำเป็นต้องมีสิทธิเสรีภาพในฐานะเป็นมนุษย์และเป็นผู้ที่โตแล้ว มีสิทธิเสรีภาพที่จะปฏิบัติในชาติแต่ละชาติ และในฐานะเป็นมนุษย์ แต่ถ้าเราไปมองดูตามปฏิกริยาต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาในต่างประเทศหลายประเทศ เราจะเห็นว่าเขาเหล่านั้นเองได้จำกัดเสรีภาพของตนเอง คือว่าได้ประณามตนเองว่าเป็นเด็ก เด็กต้องติดกับผู้ใหญ่ อันนี้ รู้สึกว่าถ้าเรามาคิดดี ๆ เราก็เป็นผู้ใหญ่เหมือนกัน ไม่ใช่เด็ก ถ้าเราจะมาทำวุ่นวายต่อบ้านเมือง ก็เป็นการทำวุ่นวายกับตัวเอง เข้าใจว่านิสิตนักศึกษาในเมืองไทยก็ฉลาดดีกว่าพวกเขาในต่างประเทศ โดยที่แม้จะมีวุ่นวาย ก็วุ่นวายด้วยการพิจารณาแล้ว หรือพยายามพิจารณาแล้วก่อนที่จะทำสิ่งใดลงไปเพื่อประโยชน์ของตนเองและสถาบันที่ตนศึกษา ทั้งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ข้อนี้ นับว่าขัดกับนโยบายหรือจุดประสงค์ของศูนย์เล็กน้อย เพราะว่าจุดประสงค์ของ ศูนย์ก็คือ จะรักษามลประโยชน์ของนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าคล้าย ๆ กับแบบที่เขารักษากันในต่างประเทศ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นิสิตนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วิทยาลัย วิชาการศึกษาบางแสน วิทยาลัยวิชาการศึกษามุมวัน วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน ๔๑ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบบังคมทูลรายงานการปฏิบัติงานและทูลเกล้า ฯ ถวายเงินและสิ่งของที่มี ผู้บริจาคเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

เรื่องนี้ก็ต้องทำความเข้าใจว่า รักษาผลประโยชน์ของนิสิตนักศึกษาแปลว่าอะไร ก็เป็นการบ้านให้ไปคิด อย่างเดียวกับที่ให้การบ้านที่จะคิดว่า สิ่งของที่ได้รับอยู่นี้ แต่ละสถาบันจะไปแจกจ่ายกันอย่างไร ก็เป็นการบ้านที่จะต้องคิดอีกเหมือนกัน จะต้องขอดูตามบัญชีที่มีอยู่แต่ละสถาบัน แล้วก็จะต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทั้งราชประชานุเคราะห์ ทั้งฝ่ายตำรวจดับเพลิง ที่จะนำไปให้ถึงประชาชน ก็ขอรับเป็นการบ้านเอาไว้

กลับมาในเรื่องที่ได้แสดงนโยบายงานของศูนย์ที่จะทำประโยชน์ต่อส่วนรวม นโยบายก็เรียกว่าเป็นนโยบาย ที่ถูกต้องสำหรับมนุษย์ที่เป็นคนไทยและที่เป็นนักศึกษา เพราะว่าเราต้องดูว่านักศึกษาคือผู้ที่แสวงหาความรู้ โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาเขาถือว่าเป็นผู้ที่ศึกษาในสถาบันชั้นสูง อุดมศึกษา จึงได้เรียกว่าเป็นนิสิตนักศึกษา ต้องพยายามมีหน้าที่ที่จะหาความรู้เพื่อทำหน้าที่ในส่วนรวม ฉะนั้นจะเป็นนักศึกษาจะแยกออกมาจากความเป็นประชาชน หรือจะแยกออกมาจากความเป็นชาวไทย ที่จะช่วยบ้านเมืองและชาวไทยที่จะช่วยวิชาการในเทคนิคต่าง ๆ แยกออกมาไม่ได้ ต้องถือว่าเป็นผู้หนึ่งที่จะช่วยส่วนรวมที่จะให้ก้าวหน้า เจริญ ไม่ใช่เพราะว่าเป็นนักศึกษาจะต้องถือว่าแบ่งแยกไปได้ ใครแบ่งแยกออกจากส่วนรวมไม่ได้ อันนี้ก็ขอให้ไปพิจารณาคิดกันเอง

แต่อย่างไรก็ตาม ที่ได้จัดรายการ ที่ได้จัดการรับเงินบริจาคและสิ่งของต่าง ๆ เป็นสิ่งที่น่าชื่นชมและเจตนาที่ดี และได้นำสิ่งของมาเพื่อที่จะให้ถึงประชาชนนั้นก็เป็นที่ดี ยิ่งไปกว่านั้น ก็ยังมีนิสิตนักศึกษาบางส่วนได้นำสิ่งของไปด้วยตนเอง ได้เห็นสภาพจริงของการช่วยเหลือ เข้าใจว่าจะเกิดประโยชน์ในทางความรู้ ว่าการช่วยเหลือประชาชนนี้เป็นสิ่งที่ยากเหมือนกัน เพราะว่าจะต้องเลือกผู้ที่จะรับสิ่งของโดยเป็นธรรม แล้วก็ใครเดือดร้อนจริง ใครเดือดร้อนไม่จริงเราก็ต้องรู้ ทั้งยอมจะต้องไปติดต่อเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในห้องที่ให้ทราบและตรวจด้วย ผู้ที่ไปและไปด้วยความเอาใจใส่ก็ได้ประสบมาแล้วก็ได้ความรู้มาแล้ว ความรู้ทั้งนี้ก็เป็นความรู้ที่จะประกอบในการงานในอนาคตของตน บางคนก็จะออกไปเป็นผู้ที่มีหน้าที่ราชการหรืองานส่วนตัวที่ต้องปกครองคนและจะต้องรู้จักคน การออกไปดูสภาพจริงของบ้านเมืองก็เป็นประโยชน์

ยังมีอีกที่จะต้องขอใจที่ทางโทรทัศน์ช่อง ๗ ที่ได้จัดรายการ ทุกครั้งที่จัดรายการเพื่อการกุศลก็เห็นดีเห็นชอบกันทั้งนั้น ไม่ใช่ไม่เห็นดีเห็นชอบเปล่า แต่เข้าใจว่าทำด้วยความเต็มใจ ก็ขอขอใจเจ้าหน้าที่โทรทัศน์นี้ ได้ร่วมมือกับทางนักศึกษา เพื่อที่จะหาทางบรรเทาทุกข์แก่ผู้ที่ประสบทุกข์ ขอขอใจทุกคนอีกครั้งหนึ่งในเจตนาดี

ในการปฏิบัติ ขอให้การปฏิบัติเป็นผลเป็นประโยชน์แก่ตัว ทำให้สามารถที่จะทำกิจใด ๆ ได้สำเร็จ โดยเฉพาะในกิจที่จะสำคัญในที่สุดเวลานี้สำหรับตัว คือให้สามารถหาความรู้ สามารถที่จะเล่าเรียนให้ดี สามารถที่จะสอบไล่ได้ผลดี เกิดสำเร็จในการศึกษา และได้ปฏิบัติงานตามที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ก็ขอให้ทุกคนมีจิตใจและร่างกายแข็งแรงเพื่อที่จะประสบผลดีทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดรายการ

โดยเสด็จพระราชกุศลสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัย

ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกาม Thai ทีวี ช่อง ๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของบริษัทไทย ทีวี ช่อง ๓ ที่ได้ปฏิบัติการจัดรายการที่เป็นกุศล ทั้งขอขอบใจผู้
ที่ได้ร่วมรายการทุกคน นับว่าได้ทำการกุศลอย่างสำคัญ

การที่ประเทศไทยได้ประสบอุทกภัยอย่างกว้างขวางในคราวนี้ ก็เป็นสิ่งที่น่าวิตกกังวลอย่างยิ่งสำหรับคน
ไทยทั้งชาติ เพราะว่าอุทกภัยนั้นหมายถึงความเดือดร้อนของคนหมู่มาก ในคราวนี้ มีอุทกภัยในด้านทางภาคเหนือ
และภาคอีสานเป็นสำคัญ และยังมีลงมาถึงภาคกลาง ถ้าปลอบใจตัวเองบ้างก็ต้องดูว่าเพื่อนบ้านข้างเคียงอยู่ทาง
ปากีสถานในเร็ว ๆ นี้ก็ประสบวาทภัยอย่างรุนแรงยิ่งกว่าเรา ก็ถือว่าเรายังเคราะห์ดี แต่ที่เราเคราะห์ดีที่สุดก็คือเมื่อ
มีอุทกภัย ประชาชนทั่ว ๆ ไป และทุกคนได้ร่วมมือกันที่จะช่วยสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัย แสดงถึงความสามัคคี
ของคนไทยด้วยกันในการที่จะช่วยผู้ตกทุกข์ได้ยาก อันนี้ก็เป็นหลักสำคัญของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ที่ได้ตั้งขึ้น
มาสำหรับช่วยผู้ประสบภัยธรรมชาติ

มูลนิธิราชประชานุเคราะห์นี้ก็ถือว่าเป็นคล้าย ๆ บริษัทประกันใหญ่สำหรับบ้านเมือง ผู้ที่เคราะห์ร้ายจะได้
รับการช่วยเหลืออย่างทันที่และอย่างรวดเร็วที่สุด โดยที่ผู้อื่นที่ไม่ได้เคราะห์ร้ายเท่า ได้ช่วยสมทบทุนสิ่งของให้แก่
มูลนิธิ มูลนิธิจึงได้ปฏิบัติงานมาหลายปีแล้วด้วยความเรียบร้อย ได้กำลังเจ้าหน้าที่ของฝ่ายราชการเพื่อที่จะบรรเทา
ทุกข์ประชาชนที่เดือดร้อน คราวนี้ที่พูดถึงสามัคคีเพราะว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับบ้านเมือง ถ้าเกิดความเดือด
ร้อนใด ๆ โดยเฉพาะจากภัยธรรมชาติ ซึ่งความเดือดร้อนนั้นก็จริง ๆ แล้วก็ได้ไม่ได้แต่ขึ้น เมื่อมีจริงแล้วก็ทำให้มี
คนในประเทศไทยเดือดร้อน ก็ทำให้เกิดโอกาสที่จะเกิดความเดือดร้อนแก่คนไทยที่ประสบภัยเหล่านั้นถ้าเราไม่ได้
ช่วย เพราะว่าผู้ที่เดือดร้อนย่อมต้องการความช่วยเหลือจากที่ที่จะหาได้ เหมือนอย่างเช่นคนที่ตกลงไปในทะเลก็ต้อง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายเจตนา สิริสิงห์ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกาม Thai ทีวี ช่อง ๓ พร้อมด้วยกรรมการและ
เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดรายการโดยเสด็จพระราชกุศลสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัย ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกาม Thai ทีวี ช่อง ๓ เมื่อวันที่
๑๓ กันยายน ๒๕๑๓ จำนวน ๔๕ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่มีผู้บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

คว่ำสิ่งทีลอมมาเพื่อที่จะไม่ให้จมน้ำตาย ผู้ทีประสบภัยต่า ๆ ก็เช่นเดียวกัน ถ้าผู้ทีไปช่วยก่อนเป็นผู้ทีมีจิตใจดี ผู้ทีได้รับการช่วยเหลือก็ปลอดภัย แต่ถ้าผู้ทีเขาไปช่วยเหลือมีจิตใจทีจะใช้ความภักดีของผู้ทีได้รับการช่วยเหลือในทางทีผิด หรือทางทีไม่เป็นที่ปลอดภัยต่อบ้านเมือง ก็เกิดความเดือดร้อนอย่างยั้งสำหรับส่วนรวม อันนี้ก็เป็นหลักสำคัญของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ทีจะต้องรีบไปช่วยประชาชนทีเดือดร้อน แต่มูลนิธิจะไม่สามารถปฏิบัติถ้ามิได้มีทุนรอนทีจะไปใช้จ่าย ฉะนั้น การทีท่านทั้งหลายได้จัดรายการ และปฏิบัติการเพื่อทีได้มีผู้บริจาค ก็เป็นสิ่งที่นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยั้ง ก็ขอขอบใจ และขอฝากขอบใจทุกคนทีมีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกคนทีบริจาค ก็ขอขอบใจโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ทั้งหลายทีได้เหน็ดเหนื่อยไม่ได้หลับได้นอนด้วยความตั้งใจจริง ไม่ใช่สำหรับทีจะได้ลาภยศอะไรเลย ขอขอบใจทุกคน และก็ขอให้การทีได้ตั้งใจมุ่งหน้าทีจะปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจทีสุดเพื่อความปลอดภัยของส่วนรวม จงเป็นผลให้ทุกคนประสบความก้าวหน้า และความสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่างทีปรารถนาทีดีทีชอบ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจสมาคมที่ได้จัดงานและได้ปฏิบัติงานทุกอย่างเพื่อให้สำเร็จตามจุดประสงค์ของทางสมาคม และในฐานะเป็นคนไทยได้ส่งเสริมทั้งการกีฬาทั้งการกุศล ได้ปฏิบัติงานของตัวด้วยความตั้งใจ นี่ก็เป็นที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง

การที่ได้พยายามหาเงินที่จะมาช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัยนั้น ก็ขออนุโมทนาอย่างยิ่งเพราะว่าการไปช่วยประชาชนที่ทุกข์ยาก เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับบ้านเมือง ถ้าผู้ตกทุกข์ได้ยากได้มีคนไปช่วยเหลือ นับว่าเป็นกำลังใจ เป็นกำลังใจว่าผู้ที่ยังอยู่ในฐานะที่มันคงไม่ได้ประสบภัยได้เห็นใจผู้ที่ประสบภัย ข้อนี้เท่าที่ได้เห็นเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับผู้ตกทุกข์ได้ยาก นอกจากได้รับความช่วยเหลือในทางสิ่งของใช้และสิ่งทีบริโภคต่าง ๆ แล้ว จิตใจนี้สำคัญตามที่ได้ไปเยี่ยมราษฎรที่ประสบอุทกภัย เห็นว่าเขาชื่นชมที่สุดเวลาบอกว่ามีคนเห็นใจแล้วก็ทำให้เขาอุ่นใจ นอกจากมีความสำคัญในทางจิตใจของผู้ประสบอุทกภัย ความสำคัญของการช่วยเหลือเช่นนี้ก็มิได้อยู่อย่างประจำทีเดียว เพราะว่าถ้าเราไปช่วยเขาทั้งในทางสิ่งของทั้งในทางจิตใจ จะทำให้ผู้ที่ประสบอุทกภัยสามารถที่จะตั้งตัวใหม่ และสามารถที่จะมีจิตใจผ่องใส ไม่ต้องทำสิ่งใดอันเป็นทุจริต โดยมากเวลามีทุกข์ เวลาที่มีความลำบาก คนก็หมดหนทาง อาจทำทุจริตก็ได้ ฉะนั้น การที่ทุกคนได้เจตนาและตั้งใจและปฏิบัติในทางที่จะช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัย ก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบ้านเมือง นอกจากนี้ก็ขอบอกว่า การที่มีประกาศว่ามีอุทกภัยที่โน่นที่นั่น ก็อาจได้ยินมามากแล้ว แต่เท่าที่ได้ทราบโดยตรงมีที่บางแห่งไม่ได้ประกาศโฆษณาอะไรเลยว่ามีอุทกภัยหรือมีความเดือดร้อนหรือมีความเดือดร้อนมาก อย่างเช่นที่ไปทางใต้ซึ่งในปัจจุบันนี้ไม่ได้บอกว่ามีอุทกภัย แต่มีความเดือดร้อนและทั้งภัยธรรมชาติก็มี และเมื่อเร็ว ๆ นี้ก็จะอาจมีที่เป็นอุทกภัย ก็ต้องช่วย เคยเห็นว่าบางแห่งที่นำสิ่งของไปช่วยเหลือ ดูเหมือนว่าไม่ไปช่วยอุทกภัย แต่ก็เป็นที่ที่ต้องช่วยเหมือนกัน เช่นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากจังหวัดหนองคายหรืออุดรก็ยังมียีกหลายแห่ง ปลายเดือนนี้จะไปที่จังหวัดนครพนม บอกให้ทราบด้วยว่าเราต้องช่วย เพราะว่าเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของบ้านเมือง ผู้ที่ประสบทุกข์นั้นย่อมหันไปหาผู้ที่เขามิทางช่วย ถ้าผู้ที่จะช่วยเป็นคนดี หมายถึงว่าเป็นคนที่รักชาติ ก็ไม่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุจิตต์ สุนทรพิมล นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของสมาคม ฯ และผู้ร่วมงาน จำนวน ๑๒ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานสังสรรค์ที่เสนาศาลับ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๓ โดยเสด็จพระราชกุศล ช่วยผู้ประสบอุทกภัย.

เป็นไร หรือถ้าเป็นผู้ที่สามารถที่จะช่วยได้ก็ไม่ใช่ไรนัก เพราะว่าเขาผู้ที่ถูกอุทกภัยก็จะได้อาศัยผู้ที่รักชาติ แต่ถ้าไปเจอผู้ที่ชักชวนให้ไปในทางที่ทุจริตแล้ว เราจะเดือดร้อนกันหมด สำหรับการช่วยเหลือคราวนี้ก็จำเป็นที่จะมีทุนรอน ฉะนั้น ที่ต้องการจะช่วยเหลือก็เป็นการช่วยบ้านเมืองเป็นส่วนรวม

ขอขอบใจ และก็ขอขอบใจอีกทีตามที่มีเจตนาดี มีเจตน์จำนงที่จะปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของบ้านเมือง ของวงการต่าง ๆ โดยเฉพาะวงการกีฬาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้าของบ้านเมือง ขอชมเชยที่ตั้งปณิธานแน่วแน่เช่นนี้ ก็ขอให้การกระทำที่ดีที่ชอบ งานการที่สุจริตทำให้เกิดผลดี แล้วยังผลให้ทุกคนได้ประสบแต่ความเจริญความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมกสิกรแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจสมาคมที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยในการกุศล เวลานี้ก็มีหลายองค์การช่วยกันทำอยู่ การช่วยเหลือ นั้น ต้องช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัย ต้องช่วยผู้ที่ขาดแคลน และบางส่วนต้องช่วยผู้ที่ปฏิบัติงานในการรักษาความมั่นคง ของบ้านเมือง ทั้งยังมีทางที่จะต้องช่วยในทางการศึกษาและเศรษฐกิจด้วย ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ก็เห็นว่าพัวพันกันหมด จึงเป็นสิ่งที่ดีที่บอกมาให้ตามอัธยาศัย เพราะว่าบางทีไม่ทราบว่าจะเอาเงินมาจากบัญชีไหน แต่ว่ารับรองว่า เงินนี้จะ ได้ใช้ในทางที่จะช่วยส่งเสริมความมั่นคงของบ้านเมืองในทุกด้าน

ขอบใจที่ทุก ๆ คน ได้สละเงินและได้สละเวลาเพื่อช่วยในกิจการของบ้านเมืองโดยเฉพาะเรื่องของกสิกราส การสื่อสารก็ได้ทำให้กิจการในด้านนี้ก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ประโยชน์ก็คงต้องได้ เพราะว่า การสื่อสารทางกสิกรานี้แม้ จะมีมานานแล้วก็นับว่ายังไม่ทันสมัย และไม่มีวันทันสมัย การสื่อสารนั้นเป็นสิ่งสำคัญและอาจมีการติดขัด ถ้า ติดขัดเมื่อไรก็อาจต้องอาศัยการสื่อสารด้วยกสิกราก็ได้ การเลี้ยงกสิกราสื่อสารจึงเป็นกิจการอย่างหนึ่งที่น่า สนใจและเป็นประโยชน์ ก็ขอขอบใจที่ส่งเสริมด้วยความตั้งใจ แล้วก็ทำให้กิจการด้านนี้มั่นคงและเจริญ นอกจากนั้น ยังเป็นประโยชน์ในทางที่เป็นวิชาการ ในทางความสนใจของแต่ละคน ทำให้ได้รับความรู้ได้รับความบันเทิงด้วย

ขอฝากขอบใจสมาชิกทั้งหลายผู้ที่เกี่ยวข้อง ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีสิ่งใดที่ชอบที่ดื้อขอให้ สำเร็จทุกประการ ขอให้ท่านได้มีความสุขสบายแข็งแรงเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ของทุกคนให้ดี และประสบแต่ ความสุข.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะกรรมการของสมาคมกสิกรแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๐ คน เข้า เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินซึ่งเป็นเงิน สสมเหลือจากการแข่งขัน “ชิงถ้วยพระราชทาน” โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรและประกาศนียบัตรของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งจัดขึ้นเป็นวาระแรก และขอขอบใจที่สถาบันให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่เราในครั้งนี้ด้วย

ตามที่อธิการบดีกล่าวถึงการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ว่ามีความเกี่ยวข้องกับข้าพเจ้านั้น ขอกล่าวเสริมว่า เดิมทีเดียว ข้าพเจ้าตั้งข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศไว้ว่า ในการทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจต่าง ๆ จะต้องอาศัยใช้ข้อมูลที่ถูกต้องเป็นหลัก และจะต้องใช้นักสถิติที่มีความรู้ความสามารถขั้นสูงเป็นผู้ปฏิบัติ ในประเทศไทยนั้นนักสถิติดังกล่าวยังหาได้น้อย ถ้าจะทำให้ได้เพียงพอ ก็จะต้องจัดส่งนักสถิติออกไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ให้เขามีโอกาสเข้าศึกษาเพิ่มเติม และนำวิชาความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ เมื่อได้แสดงความคิดเห็นแก่นักเศรษฐกิจสำคัญของไทย คือ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ หม่อมหลวงเดช สนิทวงศ์ ก็สนับสนุนความคิดเห็นนั้น ต่อมาข้าพเจ้ามีโอกาสดำเนินการแสดงความเห็นแก่นายเดวิด รอกกีเฟลเลอร์ นักเศรษฐศาสตร์ ให้ความเห็นว่าจะให้ผู้เชี่ยวชาญมาสำรวจภาวะเศรษฐกิจ และมาทำการสอนในประเทศไทย จะได้ประโยชน์ยิ่งกว่าส่งคนออกไปต่างประเทศ แล้วนายเดวิด รอกกีเฟลเลอร์ เลือกเฟ้นหานักเศรษฐกิจและนักบริหารที่มีชื่อเสียงที่สุดคนหนึ่งของสหรัฐอเมริกา คือ ดอกเตอร์ สเตซี เมย์ ให้เข้ามาช่วยเหลือ ดอกเตอร์ สเตซี เมย์ เข้ามาพบข้าพเจ้าและมาสำรวจ แล้วทำรายงานเสนอว่ารัฐบาลควรจะดำเนินการอย่างไรในการจัดตั้งสถาบันการศึกษาที่ต้องการ ที่สุดเมื่อรัฐบาลรับไปดำเนินการ ก็ได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากมูลนิธิฟอร์ดอีกทางหนึ่ง และตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์นี้ขึ้นได้สำเร็จ เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูง เพื่ออบรมวิชาเศรษฐกิจ ตลอดจนวิชาการบริหาร สำหรับผู้ที่จะมีหน้าที่พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ นับเป็นความสำเร็จที่น่ายินดีอย่างยิ่ง.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์ ประจำปี ๒๕๑๓

ณ พระราชอุทยานสราญรมย์

วันพุธ ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานว่า คณะกรรมการอำนวยการจัดงานได้นำเงินรายได้จากการจัดงานครั้งที่แล้ว ไปจัดสร้างสิ่งอนุสรณ์แก่กุลการศึกษารักษาพยาบาลและการกุศล สนองพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามวัตถุประสงค์ของการจัดงาน

การที่ดำรินำรายได้จากงานคราวนี้ไปสร้างหอวชิราวุธานุสรณ์นั้น ชอบด้วยเหตุผลอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นการเผยแพร่พระบรมมหาราชูปถัมภ์แก่มหาชนแพร่หลายยิ่งขึ้น และที่สำคัญที่สุด จะช่วยให้อนุชนมีโอกาสศึกษาทราบถึงพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ ที่ได้ทรงริเริ่มและทรงกระทำให้แก่แผ่นดิน เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการทำงานในปัจจุบันความดำรินี้จึงควรได้รับความสนับสนุนและยกย่องสรรเสริญ

ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์ประจำปี ๒๕๑๓ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และสำเร็จประโยชน์ตามความมุ่งประสงค์ทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมกลุ่มอาชีพการเกษตรชลบุรี

อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่สมาคมผู้ที่มีอาชีพทางเกษตรได้นำข้าวมาช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยขอแกลงว่าข้าวนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าผู้ที่ประสบอุทกภัยโดยเฉพาะในคราวนี้ก็มีจำนวนมาก ซึ่งจะต้องช่วยเหลือ และการช่วยเหลือประการสำคัญก็นำข้าวสำหรับบริโภคไปให้

การช่วยเหลือนั้นก็มีการช่วยโดยตรงโดยทางเจ้าหน้าที่ คือตอนแรกที่เขาประสบอุทกภัยจะต้องช่วยให้เขามีอาหารบริโภคและมีของใช้ ขึ้นต่อมาเมื่อน้ำลดแล้วก็ยังขาดแคลนอยู่ เพราะว่าสิ่งของและอาชีพของเขาถูกทำลาย จึงต้องส่งข้าวหรือสิ่งของไปบรรเทา ในระยะหลัง ๆ ในขั้นนี้ส่วนมากลำบากที่จะหาคนช่วย เพราะว่าเมื่ออุทกภัยผ่านพ้นไปแล้วก็ปล่อย ๆ กันไป ฉะนั้น การที่รัฐบาลเห็นว่าผู้ที่ประสบภัยก็จะเดือดร้อนอีกนาน ก็นำสิ่งของนำข้าวมาเพื่อบรรเทาทุกข์ ก็เป็นความคิดที่ประเสริฐและเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง วิธีการที่จะนำข้าวนี้ไป ส่วนมากก็จะส่งไปให้แก่เจ้าหน้าที่ในท้องที่ โดยเฉพาะที่ห่างไกล เช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจชายแดน ที่สามารถนำสิ่งของไปถึงประชาชนให้เป็นประโยชน์จริง ๆ ในการนี้ก็ขอบอกว่า ข้าวที่ให้ไปจะไม่ใช่เฉพาะสำหรับผู้ประสบอุทกภัยเท่านั้นเอง บางทีก็ต้องนำไปแจกในที่ทุรกันดารประสบความทุกข์ยากในการอาชีพด้วยประการต่าง ๆ ด้วย จึงต้องขออนุญาตว่า ข้าวนี้จะส่งไปให้ผู้ใดที่ตกทุกข์ แต่ไม่ใช่เฉพาะในการอุทกภัยเท่านั้น ก็พอดีรุ่งนี้จะไปจังหวัดนครพนม และจะไปสองตำบลที่มีอุทกภัย ซึ่งทุกคนก็เดือดร้อนมาเมื่อหลายเดือนแล้ว และความเดือดร้อนนั้นก็ยังไม่หายไป จึงจะไปดูในสองจุดนั้น และจะนำสิ่งของไปบรรเทาทุกข์ด้วย ความจริงข้าวที่ให้มาวันนี้ก็คงไปไม่ทัน แต่ว่าเท่ากับท่านได้ช่วยเหลือเหมือนกัน เพราะว่าเราจำเป็นที่จะต้องนำข้าวไป ข้าวที่ท่านให้มาในวันนี้จะเป็นข้าวที่จะให้ในโอกาสต่อไปในลักษณะเดียวกัน จึงขอรับรองว่าข้าวนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

อีกข้อหนึ่งคือการที่ประชาชนประสบเคราะห์ร้ายเมื่อใด เคราะห์ร้ายนั้นไม่ใช่เฉพาะผู้ที่ประสบภัย เคราะห์ร้ายนั้นตกกับประชาชนทั้งประเทศ เพราะว่าถ้าผู้ที่เคราะห์ร้ายโดยตรงไม่ได้รับการช่วยเหลือ ก็ทำให้ความ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายดำรง สุนทรศารทูล ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี นำคณะกรรมการสมาคมกลุ่มอาชีพการเกษตรชลบุรี อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๐ คน เข้าเฝ้า ฯ กรบบังคมทูลถวายข่าวสาร โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

เดือดร้อนนั้นแม่มาสู่ส่วนอื่นของประเทศด้วย คนทุกคนในชาติก็เดือดร้อนด้วย การที่จะบรรเทาความเดือดร้อนก็ทำได้อย่างที่ท่านทำ คือผู้ที่ยังพอมีกินอยู่ ก็ควรจะเผื่อแผ่แก่ผู้ที่เดือดร้อนอย่างนี้ด้วยความสามัคคี ด้วยความเมตตา เราจะบรรเทาความเดือดร้อนส่วนรวมได้ จะนำความปึกแผ่นแก่บ้านเมืองได้และเป็นกุศลด้วยเพราะว่าไปแผ่เมตตา

ก็ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองด้วยกุศลจิตและกุศลปฏิบัติที่ท่านทำขอทุกคนจงมีความสำเร็จในกิจการต่าง ๆ ที่ดีที่ชอบ มีพลานามัยแข็งแรง จิตใจเข้มแข็งและประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีและคณะประชาชน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจชาวราชบุรีที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง

ในคราวนี้ อุทกภัยที่โหมประเทศไทยทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนจำนวนมาก และจะต้องช่วยเหลือ ที่ได้ช่วยเหลือไปแล้วก็มาก แต่ก็ต้องช่วยเหลือต่อไปเพราะว่าผู้ที่ประสบอุทกภัยได้เสียสิ่งของทรัพย์สินและอุปกรณ์ในการครองชีพของเขาไปมากมาย จึงขาดแคลนสิ่งที่จะช่วยให้เขาประทังชีวิตทั้งหมด ตอนต้นจะต้องมีผู้ไปช่วยให้ประทังอยู่ได้ชั่วคราว ต่อมาจะต้องช่วยให้เขาฟื้นฟูอาชีพของเขาให้ได้ เพื่อให้มีรายได้และเลี้ยงตัวได้ ในขั้นหลังนี้เป็นขั้นที่นับว่าสำคัญมาก และจะต้องมีผู้ช่วยต่อไป ในขั้นแรกนั้นส่วนมากก็ทุกคนก็กระตือรือร้นจะช่วย เพราะว่าเห็นข่าวสด ๆ ร้อน ๆ แต่ต่อมาอาจเลือน ๆ ไปบ้าง ฉะนั้น การที่ท่านได้บริจาคทรัพย์เพื่อช่วยเหลือในขณะนี้ก็นับว่าเป็นประโยชน์มาก

เมื่อจังหวัดราชบุรีประสบอุทกภัย ก็ได้มีประชาชนในส่วนจังหวัดอื่น ๆ ได้บริจาคทรัพย์และพยายามไปช่วยเหลือมากมาย ก็เห็นว่าท่านก็ได้ทราบเหมือนกันว่าผู้ที่ประสบอุทกภัยนั้นเดือดร้อน แต่ความเดือดร้อนนั้นบรรเทาลงโดยที่ทราบว่าผู้อื่นเห็นใจช่วยเหลือ การช่วยเหลือนั้นเป็นการช่วยเหลือด้วยทรัพย์บ้าง ด้วยสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคซึ่งเป็นความจำเป็นสำคัญสำหรับประทังชีวิตบ้าง แต่จิตใจเมตตาที่ทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อนก็ทำให้ร้อนใจด้วย เป็นสิ่งที่จะจ้ำจุนให้กำลังใจและสามารถที่จะดำรงชีวิตต่อไปได้ ฉะนั้น เมื่อประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ประสบอุทกภัย ชาวราชบุรีก็มีจิตเมตตา เพราะเข้าใจในข้อนี้การที่ได้ช่วยจึงนับว่าได้ประโยชน์สองทาง คือทั้งทางวัตถุและทางจิตใจ ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งที่ได้จากการช่วยเหลือ ก็คือทำให้เห็นว่าบ้านเมืองไทยนี้มีความสามัคคี ผู้ใดเดือดร้อนผู้ที่ไม่เดือดร้อนก็ช่วย เพราะว่าเป็นการแลกเปลี่ยน เป็นการเสมือนประกันสังคมหรือประกันภัยใหญ่ของประเทศ ซึ่งไม่จำเป็นที่จะตั้งขึ้นมา เป็นบริษัทหรือตั้งขึ้นมาเป็นองค์การของรัฐบาล หากเป็นจิตใจเมตตาของคนที่อยู่ในประเทศไทยที่ตั้งขึ้นมา เป็นประกันให้บ้านเมืองมีความเจริญมั่นคงได้ ถ้าจิตใจนี้ ความคิดนี้คงเจริญอยู่และคงยั่งยืน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายยุทธ หนูหนักดี ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี นำประชาชนในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๓๔ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

บ้านเมืองไทยก็สามารถฟื้นฟูอุปสรรคต่าง ๆ ได้โดยดี เพราะว่าจิตใจสามัคคีและแสดงออกซึ่งสามัคคีจิตใจเมตตา และแสดงออกซึ่งความเมตตา นี่ เป็นหลักสำคัญของบ้านเมือง และโดยเฉพาะประเทศไทยเราต้องภูมิใจว่าเราอยู่ได้ เพราะเราช่วยกันซึ่งกันและกัน บ้านเมืองไทยนี้อาจไม่ใช่เป็นมหาอำนาจ อาจไม่ใช่เป็นประเทศที่ร่ำรวยอย่างสุด ยอด แต่ว่าถ้าเราได้เรารักษาความรู้สึกและความสามัคคี ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ความรักชาติเพื่อที่จะ ให้มีแผ่นดินที่จะอยู่ ทั้งหลายทั้งหมดนี้ไว้ได้ เราก็จะอยู่ได้อย่างมีเกียรติและอย่างมีความสุขที่สูงพออยู่ดูดีอยู่ดี นั้น ฉะนั้น จึงขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้แสดงจิตใจอันนี้ คือความตั้งใจที่จะช่วยบ้านเมืองให้ดำรงอยู่ และมีความ มีเจตนาที่จะสร้างเสริมรักษาแผ่นดินเอาไว้เพื่อให้แต่ละคนสามารถที่จะมีชีวิตยั่งยืนได้

ขอให้อำนาจของกุศลกรรมที่ท่านได้ทำ ทำให้ท่านประสบแต่ความดีงาม ขอให้มีความตั้งใจกำลังกายปฏิบัติ งานของตนเพื่อประสบแต่ความสำเร็จในสิ่งที่ดีที่ควรที่งาม และขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี นายอำเภอท่ามะกา
และกลุ่มชาวไร่อ้อย เขต ๗ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ขอขอบใจชาวไร่อ้อยและกรรมการ ที่ได้นำข้าวมาบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและสาธารณภัย การที่ได้บริจาคข้าวนี้เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าข้าวเป็นสิ่งที่เป็นหลักสำหรับดำรงชีวิตของทุกคน เมื่อผู้ใด ประสบเคราะห์กรรมจากสาธารณภัย ก็ขาดแคลนสิ่งที่สำคัญนี้ จึงจะต้องขออนุญาตจะนำข้าวไปแจกจ่ายแก่ผู้ ที่เดือดร้อน แต่ไม่ใช่เฉพาะผู้ที่เดือดร้อนในทางอุทกภัยเท่านั้นเอง เพราะว่าความเดือดร้อนของทุกคนจะเกิดจาก ภัยธรรมชาติก็ได้ จะเกิดจากความแร้นแค้นของอาชีพก็ได้ หรือจากสิ่งแวดล้อมส่วนอื่นก็ได้ แยกออกไม่ได้ จึงจะ ต้องนำไปช่วยผู้ที่ประสบทุกข์ในความเดือดร้อนให้ทั่ว ตามวิธีการที่เคยทำมา ก็คือนำข้าวไปแจกโดยตรงให้แก่ ประชาชนที่เดือดร้อนส่วนหนึ่ง ทั้งเคยฝากไว้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศเช่นทหารหรือตำรวจส่วนหนึ่ง ประชาชนในที่ทุรกันดารเขาขาดแคลนในสิ่งอุปโภคบริโภค ตำรวจทหารสามารถที่จะแจกจ่ายแบ่งข้าวและสิ่งอื่นให้ แก่ประชาชนเหล่านั้นได้ ข้อนี้เป็นทางหนึ่งจะทำให้ความมั่นคงมาสู่ประเทศบ้านเมือง เพราะว่าบ้านเมืองของเรา นี้ เราจะต้องช่วยกันรักษาด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน วิธีที่สำคัญที่สุดก็คือสร้างความผาสุกของพลเมือง ถ้าพลเมือง ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งใดก็ตาม และโดยเฉพาะจากความทิว ประชาชนเหล่านั้นก็เหมือนตกอยู่ใน ทะเลจะจมน้ำ ถ้ามีสิ่งใดลอยมาให้เกาะได้ก็ต้องคว้า เมื่อคว้าสิ่งที่มั่นคง สิ่งที่จะนำไปสู่ผืนแผ่นดินที่จะเหยียบได้ ก็ดี ไป ถ้าเป็นสิ่งที่ลอยมาแล้วก็เกาะแล้วไม่ไปไหน ไปในทางที่จะยิ่งอันตราย ก็จะทำให้ชีวิตไม่รอด ฉะนั้น การที่ท่าน ได้บริจาคข้าวก็เท่ากับให้สิ่งของมาเพื่อประทังและเพื่อช่วยชีวิตของคนที่เดือดร้อน และทั้งช่วยในทางที่ทำให้เห็น ความสามัคคีของบ้านเมือง คือทุกข์ของคนใดตกทุกข์ได้ก็จะบรรเทาไปเพราะเราสามารถบรรเทาทุกข์ให้เขาและ สามารถที่จะแสดงความสามัคคีปกแผ่นของบ้านเมือง อันนี้เป็นข้อสำคัญ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่ท่านได้บริจาค ข้าวมาเพื่อช่วยในกิจการนี้ บ้านเมืองเดี๋ยวนี้ก็มี ความเดือดร้อน จึงต้องช่วยเหลือ การที่ท่านช่วยเหลือด้วยข้าวก็

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายวงษ์ ช่อวิเชียร ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี นำนายอำเภอท่ามะกา พร้อมด้วยกลุ่มชาวไร่อ้อย เขต ๗ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๒๒ คน เข้าเฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสารโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัยและสาธารณภัยในจังหวัดต่าง ๆ.

เท่ากับช่วยให้บ้านเมืองมีความปึกแผ่น ทั้งแสดงความสามัคคีของประชาชนในบ้านเมืองไทย ซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้บ้านเมืองเราเจริญก้าวหน้า เมื่อส่วนรวมเจริญก้าวหน้า แต่ละคนจะเป็นกสิกร จะเป็นพ่อค้า จะเป็นข้าราชการ จะเป็นทหารหรือพลเรือนก็ตาม ก็สามารถอาศัยบ้านเมือง อาศัยแผ่นดินมีชีวิตอยู่ได้ ถ้าขาดความสามัคคี ขาดความตั้งใจที่จะประคับประคองบ้านเมืองเอาไว้ เราจะขาดแผ่นดิน ไม่รู้จะเหยียบแผ่นดินที่ไหน เราจะไม่สามารถที่จะมีชีวิตที่รุ่งเรืองได้

ก็ขอให้ทุกท่านได้รับผลจากกุศลกรรมที่ได้ทำด้วยเจตนาที่สูงที่สุด ขอให้ท่านได้ประสบความสำเร็จในกิจการต่าง ๆ ที่กำลังทำ ประสบแต่ความก้าวหน้า ความดี ความสำเร็จ และความเจริญโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานในการเสด็จ ฯ พุทธศมาคมแห่งประเทศไทย ฯ

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีมาก ที่ได้มาเยี่ยมพุทธศมาคมแห่งประเทศไทย และได้มาพบกับท่านทั้งหลายในโอกาสนี้ ทั้งขอขอบใจที่จัดการต้อนรับเป็นการพิเศษอย่างที่ไม่เคยมีใครเคยทำ แต่การที่จะต้องพูดกับที่ประชุมนี้ ด้วยเรื่องของพระพุทศศาสนา มีข้อทำให้ลำบากใจอยู่มาก เพราะพระพุทศศาสนาเป็นสิ่งสูงสุด สำคัญที่สุด และไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะนำมาอภิปรายให้ผิดพลาดคลาดเคลื่อนแม้แต่น้อยด้วยประการใด ๆ จึงจำเป็นต้องแถลงแต่ต้นว่า ข้าพเจ้าจะแสดงความคิดเห็นมากมายไปไม่ได้ กับจะต้องไม่รับรู้ ในข้อที่นายกพุทธศมาคมเกณฑ์ให้แสดงโอวาทแก่ผู้ที่นั่งว่าเป็น “ผู้รู้” ต่อหน้าพระมหาเถระ และไม่รับรู้ในหัวข้อที่ให้พูดถึงเฉพาะแต่การเผยแพร่วัฒนธรรมแก่เยาวชน เพราะมีความรู้สึกอยู่ว่า การเผยแพร่วัฒนธรรมนั้น มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่มหาชน และเมื่อหลักธรรมเข้าถึงมหาชนแล้ว ก็ย่อมแผ่ถึงเยาวชนด้วย

คำว่า “ศาสนา” ตามที่ใช้ทุกวันนี้ เป็นที่เข้าใจกันว่าใช้ตรงกันคำว่า religion ในภาษาอังกฤษ ซึ่งหมายถึงคำสั่งสอนที่มาจากเบื้องบน ส่วนวิธีการสั่งสอนก็คือ “สั่ง” และ “สอน” ให้ปฏิบัติ โดยถือว่าคำสั่งสอนนั้นมาจากเบื้องบน ยุติได้ว่าถูกต้องเที่ยงแท้แล้ว จึงทำตามได้ทีเดียว ถ้าว่าตามนี้ พระพุทศศาสนาก็ไม่เข้าหลักเป็นศาสนา เพราะเนื้อหาสาระและกฎเกณฑ์ของพระพุทศศาสนา เกิดขึ้นจากการค้นหาความจริงของชีวิตด้วยปัญญามนุษย์ พระพุทศศาสนาแสดงความจริงของชีวิต แสดงทางปฏิบัติที่จะให้บรรลุความสุขสูงสุดของชีวิต มีวิธีการสั่งสอนที่ยึดหลักเหตุและผล ว่าทุกสิ่งเกิดจากเหตุ ผู้ใดประกอบเหตุอย่างไรเพียงใดก็ได้ผลอย่างนั้นเพียงนั้น หากจะถามว่าพระพุทศศาสนาเป็นอะไรก็ต้องตอบว่า โดยเนื้อหาที่เป็นเรื่องความจริงของชีวิต พระพุทศศาสนาเป็นปรัชญาโดยวิธีการสอนที่ยึดหลักเหตุผล พระพุทศศาสนาเป็นศาสตร์ หรือพูดให้ชัดเจนไปอีกก็เป็นวิทยาศาสตร์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงมีความเห็นว่า การสอนพระพุทศศาสนาที่ถูกต้องคือการสอนให้คนสามารถพิจารณาขุดค้นหาหลักธรรมะจากชีวิต และนำหลักธรรมะนั้นมาปฏิบัติให้เป็นประโยชน์

เรื่องวิธีการสอนธรรมะ หรือที่พุทธศมาคมใช้คำว่า “เผยแพร่วัฒนธรรมแห่งพระพุทศศาสนา” ให้เข้าถึงบุคคลประเภทต่าง ๆ นั้น ความจริงมีปรากฏอยู่อย่างสมบูรณ์ในคัมภีร์ มีทั้งที่กล่าวไว้โดยตรงและโดยอ้อม ทั้งที่กล่าวโดยสรุปและโดยละเอียดพิสดารซึ่งเชื่อว่าท่านทราบกันดีอยู่แล้ว ว่าเป็นหลักวิชา ที่นำมาปฏิบัติให้ได้ผลจริง ๆ ได้อย่างแน่นอน

ผู้มีปัญญา ที่ปรารถนาจะช่วยผู้อื่น จะต้องพยายามศึกษาพิจารณาเลือกสรรวิธีการนั้น ๆ จากตำรา นำมาใช้ นำสอนให้เหมาะแก่บุคคล แก่กาลสมัย และแก่สภาพการณ์ในปัจจุบัน คนที่เรียกว่าเป็นคนสมัยใหม่นั้น ยึดหลักเหตุผลเป็นสำคัญ การสอนคนสมัยใหม่ จะต้องนำเหตุผลที่มีอยู่ในคัมภีร์มาพิจารณา และหยิบยกแต่เฉพาะเนื้อหา มาอธิบายการสอนให้ปฏิบัติตามแบบฉบับเฉย ๆ โดยปราศจากเหตุอันสมควร จะทำให้เกิดความรู้สึกว่า “ถูกอบรม” และ “ถูกบีบบังคับ” จนหมดความสนใจ

หน้าที่ของท่านในการเผยแพร่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา จึงอยู่ที่การเลือกเฟ้นข้อธรรมะ และเลือกเฟ้นวิธีการสอน การใช้คำพูดที่เหมาะสม อธิบายหลักธรรมะ เทียบเคียงกับตัวอย่างที่เป็นของจริง จนเห็นชัดเจนได้ตามสภาพจิตใจของคนสมัยปัจจุบัน เพื่อช่วยให้แต่ละคนสามารถค้นหาและเข้าใจข้อธรรมะ ซึ่งจะนำมาใช้เป็นหลักการในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามฐานะของตน ๆ

ข้าพเจ้าขอฝากให้ที่ประชุมนำข้อคิดทั้งนี้ไปวิเคราะห์และวิจารณ์ต่อไป ขออวยพรให้กิจการของพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย เป็นปึกแผ่นมั่นคง สามารถทำประโยชน์จรโลงพระศาสนาและชาติบ้านเมืองได้ โดยกว้างขวาง และแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ นายตำรวจซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ายินดีมากที่ได้ประกอบพิธีประดับยศให้ตำรวจชั้นนายพล และแสดงความยินดีแก่ท่านที่ได้รับยศชั้นนี้ การได้รับยศก็ถือว่าเป็นเกียรติและเป็นที่ยกย่องของบุคคลเป็นอย่างดี แต่ก็ต้องขอให้ท่านว่าเป็นความรับผิดชอบใหญ่ยิ่งที่มีอยู่ด้วย

อันว่าผู้ที่เป็นนายพล ย่อมต้องเป็นที่เฟื่องเฟิง เป็นที่มองว่าเป็นตัวอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่เป็นตำรวจชั้นผู้ใหญ่ก็มีความรับผิดชอบอย่างยิ่ง ตำรวจเมืองไทยนี้ก็เป็นพิเศษยิ่งกว่าตำรวจในประเทศต่าง ๆ เพราะว่ามีหน้าที่หลายด้าน ล้วนเป็นด้านที่จะต้องรับผิดชอบในความมั่นคงของส่วนรวม ความมั่นคงของส่วนรวมนี้เราต้องการรักษาไว้ เพราะที่บ้านเมืองไทยเราจะอยู่ได้ก็ด้วยความสามัคคี และด้วยการเอาใจใส่อย่างดีของเจ้าหน้าที่ ซึ่งทางฝ่ายตำรวจมีส่วนสำคัญในด้านนี้ ก็ขอให้ทุกคนสำนึกในความรับผิดชอบอย่างแท้จริง และสำหรับนายพลก็จะต้องถือตัวว่าเป็นผู้ใหญ่จริง ๆ คือผู้ใหญ่จะต้องมีความรู้อย่างหนึ่ง ต้องมีความประพฤติที่ดีอย่างหนึ่ง แล้วต้องมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น มีความเมตตาและความรู้สึกในความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง ที่ว่าต้องเป็นผู้ใหญ่เพราะว่าทั้งยศก็เป็นผู้ใหญ่ ทั้งตำแหน่งก็เป็นผู้ใหญ่ ตัวต้องเป็นผู้ใหญ่เหมือนกัน ผู้ใหญ่จะต้องสามารถแสดงว่าเข้าใจในหน้าที่สำคัญของพลเมืองดี และสามารถที่จะแสดงให้เห็นแก่ทั้งผู้ใต้บังคับบัญชา กับทั้งประชาชนทั่ว ๆ ไป จึงจะเป็นผลสำเร็จในหน้าที่ของตน

ขอให้ทุกคนที่ได้รับยศจงสำนึกในความรับผิดชอบอันสูงนี้ ซึ่งได้แก่ความรับผิดชอบในการบังคับบัญชา และความรับผิดชอบต่อชาติบ้านเมือง ขอให้ทุกคนมีกำลังใจสมบูรณ์ มีกำลังกายสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่นี้ ขอให้ทุกคนได้ประสบแต่ความสำเร็จในกิจการที่ดีที่ชอบที่เกื้อกูลสร้างสรรค์สำหรับบ้านเมือง และขอให้ประสบแต่ความเจริญทั้งในหน้าที่ทั้งในส่วนตัว.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายตำรวจซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้น พลตำรวจตรี เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานประดับยศและสัญญาบัตรรวม ๑๖ คน

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในโอกาสที่นายอภัย จันทวิมล

และนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์

เฝ้า ฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

หน้าที่ที่ได้มาเป็นรัฐมนตรีนั้นก็นับว่าเป็นเกียรติอย่างหนึ่ง และก็เป็นความรับผิดชอบอย่างยิ่ง เพราะว่าการบริหารประเทศก็ต้องมีรัฐบาลที่จะจัดประสานงานทุกอย่างในประเทศให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถที่จะนำให้ประเทศมีความมั่นคง ใครที่เป็นรัฐมนตรีก็เกิดมีความรับผิดชอบมาก ตามหลัก รัฐบาลก็มีนายกรัฐมนตรีและมีคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีนี้ต้องรับผิดชอบร่วมกันในกิจการต่าง ๆ ฉะนั้นคนที่ป็นรัฐมนตรีทั้งรัฐมนตรีว่าการและช่วยว่าการ ต้องพยายามที่จะสอดส่องในกิจการกระทรวงของตน และให้สามารถประสานระหว่างกระทรวงต่าง ๆ เพื่อทำงานใหญ่ของประเทศ การสอดส่องในกระทรวงของตนนั้นก็เห็นได้ชัดแล้ว เพราะถือว่าเป็นรัฐมนตรีว่าการหรือช่วยว่าการในกระทรวงนั้น ๆ จะต้องให้เข้าใจว่าที่ต้องแบ่งเป็นกระทรวงก็เพื่อที่จะแบ่งงานให้สะดวก แต่ว่า งานของชาตินี้ไม่ได้แบ่งเป็นกระทรวงเท่านั้นเอง จะต้องมีการประสานที่ดี เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างต้องโยงกัน ฉะนั้น การที่มารับตำแหน่งรัฐมนตรี ต้องสำนึกความรับผิดชอบร่วมกันนี้ และต้องสามารถที่จะร่วมมือกัน เพื่อให้ทุกส่วนทุกฝ่ายที่ประกอบเป็นรัฐบาล ประกอบเป็นส่วนราชการ และประกอบเป็นประเทศ สามารถที่จะแลกเปลี่ยนความเห็น และสนับสนุนซึ่งกันและกัน

ก็เข้าใจว่าท่านรัฐมนตรีใหม่ทั้งสองนี้จะรู้ดีถึงความรับผิดชอบ และมีความสามารถที่จะทำหน้าที่อันสำคัญนี้ จึงขอให้ท่านเพียรหรือเพ่งเล็งถึงประโยชน์ส่วนรวม ถ้าทำเช่นนี้ได้เป็นอย่างดีก็นับว่าเป็นเกียรติของตน และเป็นการทำหน้าที่พลเมืองได้อย่างแท้จริง ขอให้ได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่ ทำงานทำการใด ๆ ที่ถูกชอบธรรม ถูกหลัก ก็ขอให้มีความสำเร็จทุกประการ ขอให้ได้มีกำลังทั้งกายทั้งใจสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติงานนี้ให้ลุล่วง และขอให้ประสบความสำเร็จความสุขสมบูรณ์ทั้งในหน้าที่ราชการทั้งในด้านส่วนตัว.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี นำนายอภัย จันทวิมล ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ เข้าเฝ้า ฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่

พระบรมราชโองการ

ในพิธีตรววจพลสวนสนามเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันพฤหัสบดี ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความปลื้มปิติ ที่ได้เห็นความพร้อมเพรียงเป็นสง่าของเหล่าทหารรักษาพระองค์ และได้ฟังคำปฏิญาณสัญญาที่ทุกคนกล่าวอย่างหนักแน่น ข้าพเจ้าขอสนองไมตรีของท่านด้วยใจจริงเช่นเดียวกัน

คำมั่นสัญญาที่ให้ไว้แก่ข้าพเจ้านั้น เป็นสัจวาจาที่มีค่าควรรักษาไว้โดยเคร่งครัด เพราะข้าพเจ้ามั่นใจว่าจะคุ้มครองตัวท่านให้มีความสุขดี ทั้งจะเพิ่มกำลังใจให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง ข้าพเจ้าปรารถนาอย่างยิ่งที่จะได้เห็นทหารรักษาพระองค์ทุกคนปฏิบัติตนปฏิบัติงาน ให้เห็นว่าเป็นผู้รู้จักรักษาสัจสัญญา

สถานการณ์บ้านเมืองในทุกวันนี้ เป็นที่ทราบแก่ใจของเราทุกคนอยู่แล้วว่าไม่น่าไว้ใจ ในด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ เพราะประเทศของเรากำลังถูกบุกรุกคุกคามอยู่ตลอดเวลา พูดได้ว่าหากคนไทยขาดความสำนึกในชาติ และขาดความสามัคคีพร้อมเพรียงในการร่วมการร่วมงานกัน อีสรภาพและความเป็นไทยอาจย่อยยับไปแล้วก็เป็นได้ หน้าที่ป้องกันประเทศของทหารนั้น ส่วนหนึ่งคือป้องกันตามหน้าที่โดยตรง ได้แก่ การใช้ความรู้ความสามารถตามหลักวิชายุทธการ อีกส่วนหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องกระทำควบคู่ไปด้วยคือการทำตัวให้เป็นที่ศรัทธาเป็นที่มั่นใจได้ในหมู่ประชาชน หน้าที่ส่วนนี้เป็นเรื่องของการฝึกฝนจิตใจและความประพฤติ ที่จะต้องฝึกให้มีใจจริงมีความสำนึกในประโยชน์ของส่วนรวม ประพฤติตัวเรียบร้อย รักษาวินัย รักษาความสามัคคี การประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างในความดีเหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างความเชื่อถือให้เกิดขึ้น เมื่อสร้างความเชื่อมั่นในประชาชนขึ้นได้แล้ว ก็จะเป็นการรักษาความมั่นคงและความปลอดภัยของบ้านเมืองอย่างดีที่สุด

ทหารรักษาพระองค์ควรจะได้ปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ทหารเหล่าอื่น ๆ ตลอดจนถึงประชาชนทั่วไป และใคร่ขอเตือนให้ทุกคนใช้ความคิดพิจารณาตัดสินใจและเผชิญสถานการณ์ทุกอย่างด้วยความฉลาดรอบคอบ ตั้งอยู่ในวินัยและในความสามัคคี ร่วมกันทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งอดทนและกล้าหาญ โดยถืออีสรภาพและความเป็นไทยเป็นความมุ่งหมายอันสูงสุด

ขออำนาจแห่งพระรัตนตรัย และผลแห่งความภักดีโดยสุจริตใจต่อประเทศชาติ จงกำจัดศัตรูหมู่มุร้ายให้สิ้นสูญ บันดาลให้ทหารรักษาพระองค์ทุกคนมีความเข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา สามารถประกอบกรณียกิจใหญ่่น้อย ให้บังเกิดความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองแก่ประเทศชาติยืนยาวสืบไป ขอให้ประสบความสำเร็จ สุข ความสวัสดิมีชัย และความสำเร็จในสิ่งพึงประสงค์โดยทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แทนองค์การศาสนา คณะครูและนักเรียน^(๒)

ณ ศาลาภักดิ์

วันศุกร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๓

วันนี้ท่านทั้งหลายได้พร้อมใจกันมาให้พร

ท่านทั้งหลายเป็นผู้แทนขององค์การและสถาบันต่าง ๆ ในทางศาสนาที่มาพำนักอยู่ในประเทศไทย หรืออีกนัยหนึ่งเป็นผู้แทนของผู้ถือศาสนาต่าง ๆ ในประเทศไทย อีกส่วนหนึ่งเป็นครูและนักเรียนในสถาบันการศึกษาทุก ชั้นและทุกชนิด ตั้งแต่โรงเรียนชั้นประถม ชั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษา นับว่าเป็นที่ประชุมที่ครบถ้วนอย่างมากที่สุด

ข้อหนึ่งที่นึกถึง เวลามาอยู่หน้าในที่ประชุมเช่นนี้ คือนึกว่าในที่ประชุมนี้เป็นที่ประชุมที่เกี่ยวข้องกับความรู้และความรู้สึก เพราะศาสนาเป็นเรื่องของความรู้และความรู้สึกที่สำคัญสำหรับทุกคน ส่วนการศึกษาก็ย่อมคิดได้ว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ อีกอย่างหนึ่ง เวลามาอยู่ต่อหน้าสมาคมอย่างนี้ ก็มีความรู้สึกได้ว่า ในปัจจุบันนี้พูดกันอยู่มากเกี่ยวข้องกับความไม่เรียบร้อย ความไม่เรียบร้อยของบ้านเมืองก็ตาม ของมนุษย์ทั่วไปก็ตาม ของโลกก็ตาม กำลังเป็นปัญหา เวลาไปพบกับผู้ที่เป็นผู้แทนสมาคมหรือองค์การหรือสถาบันทางศาสนา ก็เกิดปัญหาอยู่เสมอว่า ทำอย่างไรจึงจะให้โลกนี้เรียบร้อยขึ้น ไม่ตีกัน ไม่เกิดแก่งแย่งกัน และปัญหาสำคัญที่ยกขึ้นมาเมื่อพบกับผู้ที่เป็นผู้แทนองค์การศาสนาต่าง ๆ ก็พูดอยู่เสมอว่า ควรจะทำอะไรเพื่อที่จะให้เยาวชนมีความเรียบร้อย ในข้อนี้ก็เห็นว่า มีโอกาสที่จะพูดให้แจ่มแจ้งได้โดยสะดวกที่สุด เพราะว่ามีทั้งผู้แทนองค์การศาสนา มีทั้งผู้แทนของสถาบันการศึกษา ตั้งแต่ชั้นประถมถึงชั้นอุดมศึกษามาอยู่ด้วยกันพร้อม

ปัญหาเยาวชนที่มีอยู่มีอะไรบ้าง เขาพูดกันว่าเยาวชนรุ่นอายุ จะต้องสั่งสอน แต่ไม่ได้วิเคราะห์ศัพท์ว่า เยาวชนคืออะไร ถ้าจะสั่งสอนเยาวชน เราจะต้องวิเคราะห์ศัพท์เสียก่อนว่าเยาวชนคืออะไร ผู้ที่ทำงานในด้านปทานุกรมหรือสารานุกรมก็ตามก็ต้องบอกว่า เยาวชนคือผู้เยาว์ อันนี้ก็ไม่ได้แก้ปัญหาคืออะไร เพราะว่าเยาวชนกับผู้เยาว์คำเดียวกัน ผู้เยาว์คือใคร ถ้ามาวิเคราะห์ศัพท์ต่อไป ผู้เยาว์ก็คือผู้ที่มีอายุน้อย มันก็กลับมาอย่างเดิม อายุน้อยคืออะไร ก็ต้องบอกว่าอายุน้อยคือคนที่เกิดมาแล้วนับปียังไม่มากเท่ากับผู้ที่เกิดมาแล้วนับปีได้มากกว่า อันนี้ก็ เป็นวิธีที่จะวิเคราะห์ศัพท์อย่างหนึ่งว่า เยาวชนคือผู้ที่รวมอายุหรือนับปีตั้งแต่เกิดมาได้ไม่น้อย ที่นี้คำว่าน้อยว่ามากนี้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้คณะผู้แทนสมาคมและองค์การเกี่ยวกับศาสนา ครูและนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ กับนักศึกษามหาวิทยาลัยรวม ๓๖ คณะ ได้เข้าเฝ้า ฯ ถวายพระพรชัยมงคล และทูลเกล้า ฯ ถวายสิ่งของ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

แต่ไหนจะเป็นมากหรือน้อย ถ้าเกิดมา ๒ ปี ก็นับได้ว่าน้อย เพราะว่าในทุกชาติทุกภาษาเขานับได้ว่า ๑ – ๒ บางชาติบอกว่า ๓ แต่บางชาติ ๓ นั้นนะหลายแล้ว เมื่อบางชาติเขาบอกว่าหลาย คือเขานับ ๑ – ๒ ต่อไปนั้นเขานับ เขานับไม่ได้ ก็หมายความว่าอายุ ๓ ขวบไม่ใช่ผู้เยาว์แล้ว แต่ว่าอย่างของเรา เรามีนับ ๑ – ๒ – ๓ จนกระทั่ง ร้อย พัน หมื่น แสน ล้าน โกฎิ อสงไขย ต่อไปก็ยังมีอีกมาก ถ้าเป็นนักวิทยาศาสตร์ก็ใช้เครื่องหมาย จนกระทั่งเราก็ไม่ทราบว่าจะถึงไหน ก็กลายเป็นไม่มีสิ้นสุด โดยมากเขาก็เห็นว่าอายุถึง ๑๘ แล้ว หรือ ๒๐ แล้วก็เป็นผู้ใหญ่ แต่ว่าเวลาพูดถึงเยาวชนก็ยังพูดถึงคนที่อยู่ในวัยศึกษา วัยศึกษาสำหรับธรรมดา อายุประมาณ ๑๘ ก็จบโรงเรียนมัธยมหรือเตรียมอุดม เข้าอุดมศึกษา ถ้านับ ๑๘ หรือ ๒๐ เป็นเกณฑ์ว่าเป็นผู้ใหญ่เป็นเด็กกันปัญหาไปอีกทางหนึ่ง แต่โดยมากที่พูดกันโดยคลุมเครือว่าเยาวชน ก็นับไปถึงผู้ที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย ก็เป็นเยาวชนกันไปถึง ๒๕ ถ้าวิเคราะห์ศัพท์เช่นนี้ เมื่ออายุถึง ๒๕ แล้วก็เป็นผู้ใหญ่ ก่อนอายุ ๒๕ ก็เป็นเด็ก ก็เป็นวิธีที่วิเคราะห์ศัพท์อย่างหนึ่ง โดยมากก็นับอย่างนี้ แต่เราก็ดูได้ว่ามีบางบุคคล อายุ ๒๐ ทำงานทำการได้เป็นผู้ใหญ่หมายถึงว่ามีความรับผิดชอบ มีความรู้ มีความสามารถ ก็เหมือนผู้ใหญ่ แต่มีบางคนอายุ ๖๕ แล้ว ผ่านอายุมามากแล้ว บางทีก็เคยผ่านหน้าทำงานการมาแล้ว แต่ก็ยังไม่เป็นผู้ใหญ่ ทำไมเป็นเช่นนี้ เชื่อว่าการจะวิเคราะห์ศัพท์หรือจะตั้งเกณฑ์ของความเป็นผู้ใหญ่ความเป็นเด็กก็ต้องเอาอยู่ที่ หนึ่ง ความรู้ คือความรู้ในวิชาการอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งความรู้ในทางโลก คือประสบการณ์ในสิ่งที่ไม่ใช่ที่เรียนมาในโรงเรียน หรือที่ทำในหน้าที่การงานในทางราชการหรือในทางบริษัทห้างร้านหรือในอาชีพ หมายถึงว่าความรู้ในชีวิตธรรมดา ๆ แล้วอีกอย่างหนึ่งคือความรู้ในสิ่งที่เรียกกันว่าธรรมะ คือความรู้ในโลกชีวิตของคน กลไกของความคิดของคน วิธีคิด และทำไมเราเป็นคน ทางร่างกาย เวลาอากาศร้อนทำไมเหงื่อแตก หรือทางจิตใจ เวลาที่มีความพอใจทำไมจึงยิ้มหรือหัวเราะ เวลาที่มีสิ่งที่กระทบกระเทือนจิตใจในทางที่ว่าเป็นทุกข์ก็เป็นทุกข์ ทั้งหมดนี้เป็นความรู้ ๓ อย่าง แต่ความรู้ที่สำคัญที่สุดก็คือความรู้ข้อสุดท้าย คือความรู้ในธรรมะ จึงเป็นเกณฑ์ว่าคนไหนที่มีความรู้ในธรรมะ มีเหตุผลโดยธรรมะ ธรรมะจะนำไปประสบแต่ความดี ความดีนี้ไม่ใช่จะให้ทุกคนเป็นเทวดา เพราะเทวดาก็มีดีมีเลว แต่ว่าจะให้ เป็นพระเจ้า ที่เรียกว่าพระเจ้านี้ในศาสนาทุกศาสนาก็เรียกได้ว่ามีพระเจ้า หมายถึงว่าสิ่งที่ดีที่งามนี้เอง ทุกคนต้องการความดี ความก้าวหน้า ความสุข คนที่สามารถหาความสุขได้ก็คือความสุขที่ดี ที่ชอบ ที่ถูกต้องตามหลัก ถูกต้องตามธรรมะ ธรรมะนี้ ไม่ได้พูดถึงธรรมะในทางศาสนาหนึ่งศาสนาใดเลย ธรรมะคือหลักที่จะปฏิบัติเพื่อให้ได้ความดีถึงความดีงามที่แท้จริง ผู้ที่มีความรู้ในทาง

นี้มากก็นับว่าเป็นผู้ใหญ่ ผู้ที่มีความดีทางนี้ก็นับว่าเป็นเด็ก คนที่เป็นเด็กในอายุหมายถึงว่าอายุตั้งแต่เกิดมายังเป็นเวลาน้อย จะมีความรู้ในทางธรรมะนี้ได้น้อยกว่าผู้ที่มีโอกาสที่จะรู้ น้อยกว่าผู้ที่เกิดมานานปีแล้วเป็นธรรมดา จึงได้บอกว่ามีปัญหาเยาวชนเพราะว่าผู้ที่ยาว ผู้ที่อายุน้อย ได้มีชีวิตในโลกนี้เป็นเวลาสั้นกว่า จึงต้องถือว่ามีความรู้ในทางนี้น้อยกว่า ปัญหาจึงมีว่าผู้ใหญ่ ผู้ที่มีความรู้มากกว่าจึงต้องอุปการะผู้ที่มีอายุน้อยกว่า อันนี้เป็นธรรมชาติของมนุษย์ แล้วก็ได้พูดอย่างนี้เพื่อที่จะต่อต้านความคิดที่เรียกว่าสมัยใหม่ว่า เด็ก ๆ ต้องปฏิบัติผู้ใหญ่ ไม่ใช่อย่างนั้น บางทีก็อยากจะสนับสนุนด้วยซ้ำ ให้เด็ก ๆ ปฏิบัติผู้ใหญ่ เพราะว่าบางครั้งเห็นได้ว่าเด็ก ๆ ที่เรียกว่าเด็กในสมัยปัจจุบันนี้มีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ใหญ่ด้วยซ้ำ ทั้งหมดนี้ถ้าเราชอบปัญหาได้ เราก็ชอบปัญหาเยาวชน หรือความไม่เรียบร้อยในโลกได้ การที่เด็กสมัยนี้ ที่เรียกว่าเด็ก ๆ มีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่าผู้ใหญ่บางคน ก็มาจากการที่มีโอกาสได้เล่าได้เรียนในวิชาการมากขึ้น ถ้าเรียนในทางวิชาการมาก คือทางวิทยาศาสตร์หรือทางวิทยาการต่าง ๆ ย่อมมีความคิดเกิดปัญญาขึ้นมา สามารถที่จะคิดในทางธรรมะมากขึ้น เมื่อคิดในทางธรรมะมากขึ้น คือมีความเข้มงวดมากขึ้นกว่าผู้ใหญ่ที่ผ่านชีวิตมาแต่ก่อนนี้ ย่อมเป็นผู้ใหญ่มาก ฉะนั้น ในสังคมปัจจุบัน ปัญหาเยาวชนอาจไม่มีก็ได้ แต่ว่ามีปัญหาเรื่องว่า เราจะให้ผู้ใหญ่สอนเด็กหรือให้เด็กสอนผู้ใหญ่ ความจริงถ้ามาวิเคราะห์ศัพท์ในทางที่ว่า เยาวชนคือผู้ที่เยาว์ในทางความรู้ก็หมดปัญหาไป

อีกอย่างหนึ่ง ที่เกิดปัญหาเยาวชนก็คืออย่างที่เคียดได้กล่าวมาหลายครั้งแล้ว ในประเทศไทย พลเมืองได้เพิ่มขึ้นมารวดเร็วภายในไม่กี่ปี ถ้ามานับเฉลี่ยประชากรผู้ที่อายุมากและที่อายุน้อยดู กลุ่มอายุมากกับกลุ่มอายุน้อยจะเปลี่ยนดุลไป แต่ก่อนนี้ สมมุติว่าเมื่อ ๒๐ ปีหรือ ๓๐ ปีมาแล้ว ผู้ใหญ่กับเด็กสมดุลกัน จึงมีผู้ใหญ่ที่จะสอนเด็กได้ ปัจจุบันนี้พลเมืองเกิดขึ้นมาเป็นจำนวนสองสามเท่า กลุ่มอายุเด็กย่อมจะต้องมีมากกว่ากลุ่มอายุผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จึงไม่มีพอสำหรับมาสอนเด็ก วิธีแก้ก็คือให้เด็กที่อยู่ในกลุ่มเด็กเป็นผู้ใหญ่ขึ้นโดยเร็ว และทำตัวเป็นผู้ใหญ่ ฉะนั้นการที่เกิดปัญหาเยาวชนก็เห็นได้ว่ามาจากกลุ่มเด็กเพิ่มจำนวน แล้วก็กลุ่มผู้ใหญ่ก็นับว่าลดจำนวน ไม่สมดุลกัน การที่พูดอย่างนี้ก็หมายความว่าผู้สอนน้อยกว่าผู้รับการสอน การแก้ไขปัญหานี้ก็คือให้ผู้รับการสอนที่มากพอใช้แล้วสอนผู้รับการสอนน้อยกว่าหน่อย หมายถึงว่าถ่ายทอดวิชาซึ่งกันและกันต่อไป ตามความสามารถด้วยความสามัคคี ไม่ใช่จะคอยให้ผู้ที่เรียกว่าผู้ใหญ่มาสอนกลุ่มผู้ที่เรียกว่าเด็กต้องสอนถ่ายทอดกันมาเรื่อย ผู้ที่มีความรู้มากกว่าในวิชาแต่ละวิชาที่สอนผู้ที่มีวิชาน้อยลงไปเป็นขั้น ๆ เป็นทอด ๆ ดังนี้จะไม่เกิดปัญหาเยาวชน เพราะ

ว่าเราจะไม่ทราบจะวางยาวชนและผู้ใหญ่ไว้ที่ไหน และก็ที่เขาพูดกันว่าในต่างประเทศชอบพูดถึง generation gap คือช่องโหว่ระหว่าง generation หรือรุ่นอายุนั้น ในเมืองไทยนี่ไม่มี เพราะว่าพ่อแม่ก็สอนน้องของตัวเอง คือหมายความว่าน้อง อากับน้ำ แล้วก็ทอดลงมา อากับน้ำก็สามารถสอนหลานของตัวเองซึ่งอายุไม่ได้ต่างกันเท่าไร ผู้ใหญ่ในครอบครัวก็สอนลูกหลาน พี่ก็สอนน้อง ถ้ายทอดมาเรื่อย ก็ไม่มี generation gap แล้วก็ไม่ใช่เป็นที่จะต้องมีที่เขาเมื่อนั้น เขาคิดค้นขึ้นมาเองเพื่อให้ครึกครื้นสนุก เพื่อให้มีเรื่องที่จะตีหัวกัน ไม่ได้มีประโยชน์อะไร ไต ๆ เลย ฉะนั้น เมื่อเราก็อเอาตามหลักนี้ ผู้ที่มีความรู้มากกว่าไม่ได้เรียกว่าเป็นผู้ใหญ่ หรือไม่ได้เรียกว่าเด็กเยาวชนอะไรแล้ว ผู้ที่มีความรู้มากกว่าในทางต่าง ๆ ในทั้งวิชาการ ทั้งธรรมะ ก็เผื่อแผ่ให้ผู้ที่มีความรู้ต่ำกว่าก็ไม่เกิดปัญหาอะไร เดียวนี้ ที่มีความยุ่งยาก มีอาชญากรรมอาชญากรรมมาก แล้วก็มากในหมู่ที่เรียกว่าเยาวชน ก็เพราะเหตุที่กล่าวไว้ เพราะว่า ประชาชนเพิ่มขึ้น ก็ย่อมต้องมีการกระทบกระทั่งกันมากขึ้น แล้วเมื่อมีอายุน้อยที่เราเรียกว่าเยาวชนมีจำนวนมาก อาชญากรรมในหมู่เยาวชนจึงมีมากขึ้น แต่ว่าเราช่วยกันได้ สำหรับท่านทั้งหลายที่มีฐานะเป็นผู้แทนของ สถาบันการศึกษาและการศึกษา และทั้งตัวผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ก็แก้ปัญหานี้ได้ด้วยการทำความเข้าใจที่ดีถึงปัญหา ของชีวิตของแต่ละคน ว่าแต่ละคนต้องการอะไร ก็ต้องการความสุข ความสุขนี่คืออะไร ความสุขนั้น โดยมากก็ต้อง แบ่งเป็นทางวัตถุหรือทางจิตใจ แต่ก็เหมือนกันทั้งนั้น ต้องเป็นการต้องการอะไรอย่างหนึ่ง ถ้าความต้องการได้ ความสุขทั้งวัตถุทั้งจิตใจนี้ได้ก็ถึง ได้เผื่อแผ่ถึงคนอื่นบ้าง ก็จะหมดปัญหา มีต้องที่จะตีกัน มีต้องที่จะปราบปราม กัน ความสุขนี้โดยมากก็นึกถึงความสุขในทางวัตถุ คือมีเงินทองมากที่จะไปใช้แสวงหาสิ่งที่ต้องการ สำหรับหนุ่ม ๆ สาว ๆ ก็สำหรับไปเที่ยวไหนคลับหรืออะไรทำนองนั้น ซึ่งบางทีก็เรียกว่าความสุข ก็ต้องมีเงินก่อน เมื่อต้องมีเงิน แล้วก็ต้องหาเงิน การทำอาชีพเดี่ยวนี้ยาก ก็ปล้นเขาง่ายกว่า นี่เป็นกลไกของเรื่องที่ว่าทำไมเดี่ยวนี้ยามีอาชญากรรม และอาชญากรรมมาก คือเพราะต่างคนต่างแสวงหาความสุข ถ้ามานึกดูดี ๆ ตอนนี้เป็นหน้าที่ขององค์การสถาบัน ศาสนาทุกศาสนาที่จะแสดงให้เห็นว่าความสุขนี่คืออะไร อย่าไปพูดบอกว่าความสุขคือไปเข้าสวดมนต์ภาวนาแล้ว เห็นอะไร ๆ ต่าง ๆ นั่นไม่ใช่ความสุข ความสุขคือหาความสงบในจิตใจแท้ ๆ ของแต่ละคน ข้อนี้เป็นจุดมุ่งหมายของ ทุกศาสนาการสั่งสอนของศาสนาที่แท้จริงก็คือสอนให้คนได้มีความสุขซึ่งมาจากความนิ่งในใจและความดีไม่ เบียดเบียนผู้อื่น ถ้าแต่ละคนสามารถที่จะทำเช่นนี้แล้ว แล้วก็เผื่อแผ่คนอื่นบ้าง คนอื่นก็จะมีความสุขเหมือนกัน ไม่ เบียดเบียนซึ่งกันและกันทั้งในทางวัตถุทั้งในทางจิตใจ

ที่พูดมากอย่างนี้เพราะเห็นว่า วันนี้ก็เป็นโอกาสหนึ่งที่ท่านทั้งหลายมาให้พร เมื่อมาให้พรก็ต้องสนองพร เพราะว่ามีมาด้วยเจตนาที่ดี มาด้วยความตั้งใจที่จะให้พรให้อายุยืนบ้าง ยืนนานมาก ๆ บางที่ยืนนานจนเกินไป รู้สึกว่าจะอยู่ไม่ได้บ้าง แต่ว่าใจความของการให้พรโดยมากก็ขอให้อายุยืน ให้แข็งแรง ให้อะไรสารพัดอย่าง เพื่ออะไร ก็เพื่อให้เป็นที่พึ่ง หมายความว่ามาให้แล้วก็มาขอแลกเปลี่ยนบ้าง ก็เมื่อให้พร ก็ขอแลกเปลี่ยนด้วยพรเหมือนกัน แล้วก็ที่พูดยืดยาวตะกี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของพร คือว่าร้านนี้ถ้าขายอะไรก็ต้องอธิบาย แล้วก็อาจอธิบายยืดยาวมากไปหน่อย แต่ว่าพรที่จะให้แก่ทุกคนคือ ผู้ที่ปฏิบัติในทางศาสนกิจใด ๆ ในศาสนาใด ๆ ผู้ที่ตั้งใจจะสอนแผ่ศาสนาเพื่อความสุขของมวลมนุษย์ ผู้ที่อยู่ในสถาบันการศึกษา สอนวิทยาการตั้งแต่ชั้นประถมจนถึงชั้นอุดมศึกษา ผู้ที่เข้าอยู่ในสถาบันเหล่านั้นเพื่อหาความรู้ทั้งหลาย นี้แหละ ทั้งหมดนี้มีหน้าที่จะช่วยเหลือกัน แล้วก็ทั้งหมดนี้เมื่อรับพรจะต้องให้มีส่วนกำลังที่จะปฏิบัติงานของตน และถ้าปฏิบัติงานของตนโดยดี ก็จะได้ผลดีแก่ตัว แก่งานของตัว ก็จะแก้ปัญหาที่มีอยู่ในใจ คือแก้ปัญหาความยุ่งยากของโลกได้ ฉะนั้น ที่อธิบายมายืดยาวก็คือวิธีการที่จะทำให้พรที่ให้มาแล้วและที่จะได้รับเป็นประโยชน์และเป็นผลที่ดี ที่จะให้พรก็หมายถึงว่าให้ทุกคนสำเร็จในกิจธุระที่ปึกใจที่จะทำ และแต่ละคนที่มีจุดประสงค์ในชีวิตก็ขอให้สำเร็จโดยดี หมายถึงว่าสิ่งใดที่ทำได้ถูกต้อง ที่ยุติธรรม และก็ที่เป็นประโยชน์ที่แท้จริงโดยชอบศีลชอบธรรม ขอให้สิ่งนั้นได้มีผลดีผลสำเร็จ เป็นทางที่จะนำความสุขแก่ตนเองให้ได้ ก็ขอให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่พึงปรารถนาและควรปรารถนาจงมีแก่ท่านทั้งปวง.

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม

ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๑๓

วันเสาร์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดีชื่นชม ที่ท่านทั้งหลายมีมิตรจิตพรั่งพร้อมกันมาให้พรวันเกิด ขอขอบพระทัยพระบรมวงศานุวงศ์ ขอขอบใจนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ข้าราชการฝ่ายทหารและพลเรือน และสมาชิกรัฐสภา ในคำอำนวยพรอันเต็มไปด้วยความหวังดี ข้าพเจ้าขอสนองพรและไมตรีทั้งนี้เช่นกัน

ความปรารถนาดี ที่จะให้เกิดความสุขความสวัสดิแก่ข้าพเจ้านั้น จะสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือเพียรและความสามารถของท่านทั้งปวง ที่จะร่วมกันบริหารงานของบ้านเมืองให้คงมีความเป็นปึกแผ่นและร่มเย็นเป็นปกติสุข เพราะบ้านเมืองเป็นที่อาศัยของบุคคล บุคคลจะมีความสุขสวัสดิได้ ก็ตราบเท่าที่ประเทศชาติยังมีความมั่นคงปลอดภัยอยู่เท่านั้น ในโอกาสนี้จึงใคร่ขอให้ทุก ๆ ท่านได้ตั้งใจและตั้งความพยายาม ปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ ให้ได้ผลดีที่สุด เพื่อให้สำเร็จประโยชน์ส่วนรวมอันไพบูรณ์ และเพื่อความวัฒนาถาวรของประเทศไทยของเรา

ขอคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลาย ให้ปราศจากทุกข์และภัยทุกประการ บันดาลสุขสิริสวัสดิพิพัฒนามงคลให้สัมฤทธิ์แก่ท่านทั่วกันทุกเมื่อไป.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ประธานสหพันธ์สมาคมเอเชียนเกมส์

คณะกรรมการ และนักกีฬา

ซึ่งเข้าร่วมแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๖

ระหว่างวันที่ ๙ – ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๓^(๒)

ณ ศาลาพกาภิรมย์

วันอังคาร ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๓

การที่ประเทศไทยได้รับภาระจัดเอเชียนเกมส์อีกครั้ง นับว่าเป็นเกียรติอย่างหนึ่ง แต่ก็มีความรับผิดชอบอย่างยิ่งเหมือนกัน นอกจากนี้ ก็เป็นประโยชน์แก่การกีฬาสำหรับประเทศไทยด้วย

ในส่วนของความรับผิดชอบก็แบ่งให้แก่คนไทยทั้งชาติ โดยเฉพาะแก่เจ้าหน้าที่ แก่คณะกรรมการโอลิมปิกและนักกีฬาเองด้วย

สำหรับคุณประโยชน์ของการจัดเอเชียนเกมส์ในเมืองไทยก็มีอยู่มาก สำหรับนักกีฬาและการกีฬาในประเทศไทย เพราะว่าเป็นโอกาสที่ให้นักกีฬาไทยได้เข้าแข่งขันเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าไปแข่งขันในประเทศอื่น เข้าใจว่าไม่สามารถที่จะส่งนักกีฬาไปได้มากเท่าที่ส่งในคราวนี้ จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่ได้แข่งเอเชียนเกมส์ในประเทศไทย สำหรับนักกีฬานั้นก็ได้โอกาสแสดงฝีมือและฝึกฝนตนเองได้ให้เข้ามาตรฐาน แต่ความรับผิดชอบก็มีมากสำหรับนักกีฬา เพราะว่าจะต้องแสดงชั้นเชิงในฐานะนักกีฬาที่ดีที่สุด เป็นความรับผิดชอบที่มีต่อบ้านเมืองส่วนหนึ่ง ความรับผิดชอบยังมีอยู่อีกว่าจะต้องแสดงตนเป็นเจ้าของบ้านด้วย ซึ่งถ้าได้แสดงความเป็นเจ้าของบ้าน ก็จะได้ทำประโยชน์ในฐานะคนไทย ที่แสดงว่าคนไทยมีความเป็นนักกีฬาแท้ ๆ ดังนั้น การเล่นกีฬาจึงต้องเล่นด้วยความสามารถในเชิงกีฬาอย่างยิ่ง ทั้งมีความสามารถในทางความรักชาติ คือเล่นกีฬาด้วยความสุภาพ และด้วยความเอื้อเฟื้อ อันนี้นับว่าเป็นความรับผิดชอบที่มีอย่างสูง จึงต้องขอให้ทุกคน ทั้งเจ้าหน้าที่ทั้งนักกีฬาได้พิจารณาอยู่เสมอ ถ้าเราได้แสดงว่าสามารถจัดกีฬาเอเชียนเกมส์อย่างดี และได้แข่งขันอย่างดี ก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับประเทศชาติเป็นส่วนรวม

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ พลเอก ประภาส จารุเสถียร ในฐานะประธานสหพันธ์สมาคมเอเชียนเกมส์ นำคณะกรรมการ และนักกีฬาซึ่งจะเข้าร่วมการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๓ จำนวน ๒๕๒ คน ฝ่า ๙ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท

เรื่องการกีฬา ทุกประเทศถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต เพราะว่าการกีฬาเป็นอย่างที่เราว่าเป็นยาวิเศษ ก็เป็นยาวิเศษได้เหมือนกัน แต่ว่าถ้าไม่ระมัดระวังยานี้ก็อาจเป็นอันตรายได้ด้วย จึงต้องขอให้กีฬาครั้งนี้เป็นยาวิเศษ เพื่อที่จะให้สนับสนุนให้คนไทยพยายามฝึกฝนร่างกายของตนจิตใจของตนให้เข้มแข็ง ให้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างชีวิตที่จะรุ่งเรืองก็คือ ร่างกายสมบูรณ์ ขอให้สำเร็จในประโยชน์นี้

ถ้าทุกคนพยายามที่จะปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนด้วยความตั้งใจ ด้วยความเข้มแข็งจะทำให้การจัดงานครั้งนี้ลุล่วงไปโดยดี เป็นประโยชน์สมกับที่ได้ลงแรงไว้มาก ฉะนั้น ด้วยความหวังว่าทุกคนได้ฝึกฝนตนเองด้วยความตั้งใจแล้ว ก็หวังว่าจะได้ทำหน้าที่ของตนด้วยความขะมักเขม้นเต็มที่ด้วย จึงขอให้ทุกคนพิจารณาให้รอบคอบถึงหน้าที่นี้ และพยายามปฏิบัติให้เต็มที่

มีเท่านี้ที่จะให้พิจารณา ถ้าท่านได้พิจารณาดีแล้วก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอให้ทุกคนสามารถที่จะปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย คือผู้ที่เป็นนักกีฬาให้มีความเข้มแข็ง ผู้เต็มที่เพื่อเอาชัยชนะ ทั้งผู้ที่มีความเรียบร้อยเป็นชื่อเสียงของบ้านเมือง ขอให้ทุกคนสามารถเช่นนั้น ขอให้มีความสำเร็จและมีชัยชนะ.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการกลางจัดการแข่งขันฟุตบอล

ชิงถ้วยพระราชทาน “คิงส์คัพ” ครั้งที่ ๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยที่ได้จัดการแข่งขันคิงส์คัพได้เป็นปีที่ ๓ และเป็นผลสำเร็จที่นับว่าเรียบร้อยมาก ทั้งขอขอบใจที่ได้นำเงินรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อที่จะมาช่วยในการช่วยเหลือให้บ้านเมืองมีความมั่นคง

การที่ได้จัดฟุตบอลระหว่างชาติอย่างนี้ก็นับว่าเป็นงานที่ลำบากเหมือนกัน แต่เมื่อสำเร็จเรียบร้อยแล้วก็เป็นที่น่าชื่นใจ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการศึกษาฟุตบอลในประเทศไทยนี้ก็คือทีมของเราได้สามารถพบกับทีมต่างประเทศที่ดี ๆ หลายประเทศ และได้แสดงชั้นเชิงในที่นี้ ก็เห็นได้ว่านักกีฬาและผู้ฝึกได้ทำทุกอย่างเพื่อให้คุณภาพดีขึ้น การที่จะให้คุณภาพของการกีฬาดีขึ้นก็มีเหตุผลหลายอย่าง ต้องมีทั้งวิชาการทั้งเชิงเล่นและเชิงฝึกตนเองให้มีความแข็งแรง ในข้อนี้ สิ่งที่สำคัญยิ่งคือความแข็งแรงของร่างกายผู้เล่น ซึ่งในคราวนี้ได้เห็นความทนทานของร่างกายผู้เล่นดีขึ้นมาก ตามธรรมดาที่เคยเห็นเล่นไปครึ่งหนึ่งแล้วก็หมดแรง ในคราวนี้ ที่ได้เห็นก็เห็นที่กำลังดีตลอด ถ้ามีกำลังดีเช่นนี้ก็นับว่าเป็นส่วนที่ได้เปรียบเป็นส่วนใหญ่แล้ว การสร้างร่างกายให้มีความทนทานย่อมต้องฝึกเอาไว้ และต้องมีวิธีการที่จะรักษาร่างกายให้แข็งแรงด้วยวิชาการเหมือนกัน คือ วิชาการที่จะเพาะร่างกายให้มีความทนทาน การเพาะร่างกายให้มีความทนทานนั้นไม่ใช่เป็นงานที่จะทำภายในวันสองวันจะต้องรักษาจะต้องฝึกเป็นเวลานาน ฝึกได้ว่าจะต้องฝึกกายอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่ว่าถึงเวลาจะแข่งขันครั้งหนึ่งก็ฝึกที่หนึ่ง เพื่อรักษาร่างกายให้เข้มแข็งอยู่ตลอดเวลา ข้อนี้ก็สำคัญคือนักกีฬาที่จะต้องถือว่าตัวเป็นนักกีฬจะต้องรักษาร่างกายให้มีความแข็งแรง เมื่อร่างกายแข็งแรง จิตใจก็เข้มแข็งและสมองก็มีความสามารถที่จะคิดอะไร ๆ ได้ดี นั่นก็คือประโยชน์ของการกีฬา เพราะการกีฬาบังคับให้ฝึกกายให้เข้มแข็ง ในเวลาเดียวกันจิตใจก็จะผ่อนคลายขึ้น ฉะนั้นที่ได้แสดงให้เห็นว่านักกีฬาฟุตบอลไทยมีความก้าวหน้าขึ้น ก็เป็นที่น่าชื่นชมว่าเข้าใจในข้อที่ว่า กีฬาต้อง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ พลตำรวจโท ต่อศักดิ์ ยมมาต นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการกลางจัดการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน “คิงส์คัพ” ครั้งที่ ๓ ซึ่งได้มีขึ้นที่กรุงเทพฯ ฯ เมื่อวันที่ ๘ ถึงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน คนี้ พร้อมด้วยคณะฟุตบอลชุดแห่งประเทศไทย และผู้ฝึกสอน จำนวน ๓๘ คน ฝ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้ส่วนหนึ่งจากผลกำไรในการแข่งขันฟุตบอล “คิงส์คัพ” ครั้งที่ ๓ ดังกล่าวโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้คนเรามีความเข้มแข็งทั้งกายทั้งใจ ก็เลยถือโอกาสแสดงความชื่นชมสมาคมฟุตบอลที่สามารถทำให้ชื่อนี้เจริญขึ้น แล้วก็ขอให้สมาคมพยายามที่จะเพาะให้จิตใจและร่างกายของนักกีฬาเข้มแข็งต่อไปยิ่ง ๆ ขึ้น ถ้าทำได้สำหรับนักกีฬาทั่วไป เราจะได้ทีมฟุตบอลที่เข้มแข็ง มีวิชา มีความแข็งแกร่งมากขึ้น และจะสามารถต่อสู้ในเชิงกีฬากับนานาชาติได้ จึงขอชมเชยสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยที่ได้สามารถนำความเจริญนี้มา แล้ว และขอให้สามารถทำให้ความเจริญนี้ยั่งยืนและเจริญยิ่งขึ้นต่อไป ก็ขอขอบใจทุกคน และขอให้ประสบแต่ความเจริญ ความเข้มแข็ง สามารถที่จะปฏิบัติงานการของตนและส่วนรวมด้วยความสามารถเต็มที่ ให้ประสบแต่ความสุขความสบายความสำเร็จด้วยกัน.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจมูลนิธิปอเต็กตึ๊งที่ได้มอบเครื่องอุปกรณสำหรับให้ไปตำรวจพลร่ม ค่ายนเรศวร ของเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าตำรวจพลร่มจะต้องปฏิบัติงานหลายทาง ทั้งในการบรรเทาภัยธรรมชาติ ซึ่งกำลังทำอยู่ในขณะนี้ ที่ทางจังหวัดประจวบและชุมพรได้เกิดอุทกภัยและวาตภัยขึ้น และทางตำรวจพลร่มออกปฏิบัติการทั้งสำหรับการปฏิบัติของตำรวจเอง ซึ่งจะต้องฟันฝ่าอุปสรรคและภัยต่าง ๆ และจะต้องกู้ภัยด้วย เช่นในการฝึกพลร่มอาจต้องลงไปในที่ที่มีอันตรายซึ่งจะต้องลงไปช่วย ก็ใช้เครื่องมือเหล่านี้ไปช่วยก็เป็นประโยชน์ จึงเป็นที่น่ายินดีที่ทางกรรมการมูลนิธิได้นำสิ่งของมาให้เพื่อให้ใช้เป็นประโยชน์ ก็ขอขอบใจในที่นี้ในการปฏิบัติของมูลนิธิในโอกาสต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือประชาชนเป็นส่วนรวม นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะเรื่องอัคคีภัย ทุกที่มีอัคคีภัย มูลนิธิมิได้ละเลยอะไรเลย ไปช่วยเป็นอันดับแรก นับว่าเป็นบุญกุศลที่ท่านทั้งหลายได้ทำ ก็ขอขอบใจกรรมการและเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของมูลนิธิที่ได้ทำงานเป็นกุศลเช่นนี้ ขอให้ได้รับผลสนองตอบด้วยความเจริญความรุ่งเรือง และขอให้บุญกุศลที่ได้ประกอบนี้ทำให้ทุกท่านประสบความสุข ความสำราญและความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้นายจิตติน ตันธุนิธย์ ประธานกรรมการมูลนิธิปอเต็กตึ๊ง พร้อมด้วยคณะกรรมการ ๙ จำนวน ๑๕ คน เฝ้า ฯ กราบบังคมทูลถวายสิ่งอุปกรณบรรเทาภัยทางธรรมชาติต่าง ๆ เพื่อพระราชทานแก่กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศ ฝ่ายสนับสนุน ตำรวจภูธรชายแดน (หน่วยกู้ภัยของตำรวจพลร่ม) ในโอกาสนี้ พลตำรวจตรี ประเนตร กุทธิภายัย หัวหน้าฝ่ายสนับสนุนตำรวจภูธรชายแดน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานสิ่งอุปกรณดังกล่าวเพื่อนำไปดำเนินการช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบภัยต่อไปด้วย.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๖

วันพุธ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาเปิดการแข่งขันเอเชียนเกมส์อีกครั้งหนึ่ง และได้ต้อนรับท่านทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้แทนนานาชาติมาร่วมการแข่งขัน ณ กรุงทเพ ๙

ขอให้การแข่งขันบรรลุผลสมตามความมุ่งหมาย และเป็นปัจจัยส่งเสริมสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าขอเปิดการแข่งขันเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ ๖ ณ บัดนี้.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมชาวอีสาน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจที่ทางสมาคมได้นำเงินมาบริจาคเพื่อช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลน และประสบอุทกภัยในภาคอีสาน ที่ได้ไปเห็นด้วยตนเอง ความจำเป็นที่จะช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยก็ยังมีมากอยู่ เวลาประสบอุทกภัยใหม่ ๆ กำลังเสียหายก็ต้องช่วย ต่อมาก็ต้องช่วย คือเมื่อน้ำลดแล้วประชาชนเหล่านั้นเสียทรัพย์สินของไป และการทำมาหากินก็ไม่สะดวก ก็ต้องช่วยต่อไปอีก โดยเฉพาะสำหรับเด็กนักเรียนก็มีมาก ที่ตามสภาพปกติก็มีความขาดแคลนอยู่แล้วยิ่งมาถูกน้ำท่วมก็ยิ่งลำบากมาก จึงได้นำสิ่งของไปให้แก่เด็กนักเรียนที่ลำบากเช่นนี้ เงินที่ได้ให้มาก็นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าจะได้สามารถทำงานนี้ต่อไป ในขณะที่นอกจากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ก็ยังมีเหตุอุทกภัยและवादภัย ทั้งในทางภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ จึงจะขอบอกว่าเงินนี้จะนำไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป เพราะว่ายังไม่สามารถที่จะแยกได้ว่า เงินบาทนี้เอาไปให้ที่ตำบลไหนหรือบุคคลไหน แต่ว่าขอรับรองว่าเงินที่ได้นี้จะไปถึงผู้ที่ประสบความเดือดร้อนเนื่องจากภัยธรรมชาติแน่นอน ผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติและเดือดร้อนทางภาคอีสานและโดยเฉพาะที่เป็นถิ่นเดิมของท่านทั้งหลาย ก็ได้รับไปแล้ว และจะได้รับต่อไปด้วย การที่ท่านที่มีถิ่นเดิมในภาคอีสานมาตั้งกันเป็นสมาคมและเป็นปีกแผ่น ก็นับว่าเป็นประโยชน์มาก เพราะว่าได้ช่วยกันด้วยความสามัคคี โดยเฉพาะการมุ่งหมายที่จะให้ถิ่นเดิมของท่านมีความเจริญรุ่งเรือง มีความเรียบร้อยมั่นคง ก็เป็นจุดประสงค์ที่นำอนุโมทนาและนำชม เป็นการช่วยให้ถิ่นของท่านมีความเจริญ และทั้งเป็นการช่วยให้บ้านเมืองของเรามีความสามัคคี มีความมั่นคง เพื่อที่จะให้บ้านเมืองไทยอยู่ยง เป็นที่อาศัยของประชาชนคนไทยทั้งเมืองเป็นส่วนรวม

ขอให้ท่านผู้ที่มีโอกาสได้ศึกษาและได้มีหน้าที่สำคัญของงาน พยายามที่จะรักษาความดีนี้ไว้ และพยายามที่จะรักษาประโยชน์ของบ้านเมืองอย่างเต็มที่ ขอให้มีความตั้งใจทั้งกายที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ท่านได้ตั้งไว้ ทั้งขอให้ปฏิบัติงานที่ท่านมีอยู่แต่ละคนให้สำเร็จลุล่วงโดยดี เพื่อความเจริญของตนเองและเพื่อความเจริญของส่วนรวม ขอทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง สิ่งใดที่พึงประสงค์ที่ขอขอรรมให้สำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิเชียร วชิรพาทู นายกสมาคมชาวอีสานนำคณะกรรมการสมาคมชาวอีสาน จำนวน ๑๓ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้ จากการจัดงานลีลาศการกุศล "อีสานบอลล์" โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลนในท้องถิ่นประสบอุทกภัยภาคอีสาน.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

จังหวัดอ่างทอง^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้บริจาคทรัพย์เพื่อที่จะช่วยมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ซึ่งท่านทั้งหลายก็คงทราบดีแล้วว่า มีประโยชน์อย่างไร ที่ท่านได้บริจาคเป็นทรัพย์นี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ท่านได้บริจาค เพราะว่าได้ทราบดีแล้วว่า เมื่อคราวเกิดอุทกภัยที่จังหวัดอ่างทอง ท่านทั้งหลายก็ได้ช่วยด้วยแรง ด้วยน้ำใจ ไปช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัยด้วยความตั้งใจ ความแข็งแรงมาแล้ว อันนี้เป็นจุดประสงค์อันแท้จริงของมูลนิธิซึ่งตั้งมาหลายปีแล้ว และได้พยายามที่จะปฏิบัติงานและขยายจุดประสงค์ให้มากขึ้น แต่เดิมมูลนิธินี้ตั้งขึ้นมา ก็เนื่องจากวาทภัยครั้งที่เกิดที่ทางภาคใต้ นี่ก็เป็นเวลาหลายปีมาแล้ว มีผู้ที่บริจาคทั่วประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมาก และได้ช่วยผู้ที่ประสบวาทภัยในครั้งนั้นให้ได้ สามารถที่จะตั้งตัวและได้บรรเทาทุกข์ในทางใจ ได้เกิดความคิดขึ้นมาว่าทางราชการก็ช่วยผู้ที่ประสบภัยได้ แต่ว่าก็เป็นหน้าที่ของประชาชนทั้งชาติที่จะช่วยกันเมื่อมีผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ประชาชนทั้งหลายควรจะมีส่วนที่จะได้ช่วยโดยตรง และอีกประการหนึ่งทางราชการย่อมเป็นผู้ที่งานเต็มมือ ก็ต้องมีทางที่ส่วนบุคคลและประชาชนทั่วไปจะสามารถช่วยด้วยตนเองได้ ทั้งด้วยการช่วยเหลือเป็นเงินทอง เป็นทรัพย์สิน เป็นเงินทอง และโดยเฉพาะเป็นการช่วยด้วยกำลังของตัว ก็ยังมีอีกอย่างซึ่งสำคัญที่สุดคือ เป็นการช่วยด้วยกำลังเมตตา ถ้าผู้ใดประสบทุกข์ และเมื่อทราบว่าเป็นเพื่อนร่วมชาติไม่มีความสุข ก็ไม่สบายใจด้วย และอยากจะช่วย คือมีน้ำใจ ก็ทำให้บรรเทาทุกข์ลงไปส่วนใหญ่อีกเหมือนกัน ทั้งหมายถึงว่าผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ก็จะต้องได้รับความช่วยเหลือทางวัตถุทางสิ่งของเหมือนกัน เช่นนี้เป็นจุดประสงค์ของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ และทั้งนี้เมื่อผู้ใดประสบภัยก็ช่วยเหลือได้ทันที เพราะว่าไม่ต้องติดระเบียบราชการ ก็ทำให้มูลนิธิราชประชานุเคราะห์มีความหมายยิ่งขึ้น จึงต้องให้แต่ละจังหวัดให้มีสาขามูลนิธิ และส่วนมากก็มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานในสาขานั้น ให้สามารถดำเนินการช่วยเหลือโดยตรง โดยถือว่าตัวเป็นประธาน ไม่ใช่เป็นข้าราชการอีกทางหนึ่ง ฉะนั้น ถ้าทุกคนได้เข้าใจในจุดประสงค์ของมูลนิธิและปฏิบัติตาม

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายปรกรณ์ อังคสุสิงห์ นายกรมมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำนายวิชาญ บรรณโคภิชญ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง ในฐานะประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ประจำจังหวัดอ่างทอง และนางอุไรวรรณ บรรณโคภิชญ์ นายกเหล่ากาชาดจังหวัดอ่างทองพร้อมด้วยชาวจังหวัดอ่างทอง จำนวน ๓๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินซึ่งได้ร่วมกันบริจาค โดยเสด็จพระราชนุศลสงเคราะห์ผู้ประสบภัยธรรมชาติ และสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

จุดประสงค์ของมูลนิธิ ก็จะช่วยผู้ประสบภัยได้ทันที่ นอกจากประโยชน์แก่ผู้ประสบภัย ก็จะเป็นประโยชน์แก่ชาติ บ้านเมืองอย่างยิ่ง เพราะว่าในทางหนึ่งก็แสดงให้เห็นความสามัคคีของคนในชาติไทยส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นกำลังใหญ่โต และทั้งเป็นเสมือนประกัน ซึ่งจะเรียกว่าประกันสังคมหรือประกันภัยแห่งชาติ แต่ก็ไม่ได้มีกฎหมายและไม่ได้มี กฎเกณฑ์ ไม่ได้มีการบังคับของชาติทั้งชาติ คือใครมีความเจริญรุ่งเรืองก็บริจจาค ใครมีความทุกข์ก็ได้รับบริจจาค เป็น อัตโนมัติ อันนี้ก็จุดประสงค์อีกทางหนึ่งของมูลนิธิ ซึ่งถ้าคิดดูแล้วมูลนิธิสามารถจะทำให้บ้านเมืองอยู่เย็น เป็นสุขเท่าที่จะเป็นไปได้ถ้าทำได้ทำอีกทาง อีกอย่างหนึ่งเราก็ต้องถือว่าเป็นบุญของเมืองไทยที่ภยธรรมชาติก็ยังนับว่า ไม่มากนักถ้าไปเปรียบเทียบกับต่างประเทศ ก็ในเร็ว ๆ นี้ในประเทศปากีสถานในคราวเดียวเสียชีวิตตั้งครึ่งล้านคน ของเราก็ยังไม่ถึงขนาดนั้น ถึงอย่างไรก็ตามในเมืองไทยมีผู้ที่ถูกภยธรรมชาติ ผู้ที่ตกทุกข์ เราทุกคนมีหน้าที่ที่จะจัด ความทุกข์นี้ เพื่อให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข มีความมั่นคง และเป็นการช่วยให้บ้านเมืองได้มีความเจริญได้ เพราะว่า ประชาชนผู้ตกทุกข์ก็ได้รับความช่วยเหลือเป็นส่วนรวมอยู่ดีกินดีขึ้นฉะนั้นก็ขอขอบใจอีกที่ที่ท่านทั้งหลายได้เข้าใจ ในจุดประสงค์ที่ดีของมูลนิธิ และขออนุโมทนาในการบริจจาคทุกท่าน ทั้งที่บริจจาคเป็นทรัพย์ ทั้งที่บริจจาคเป็น แรง เป็นความคิดและความเมตตา ขอให้กุศลกรรมที่ท่านได้ประกอบมาแล้วและตั้งปณิธานจะประกอบอยู่ ตลอดไป ทำให้ท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งในส่วนตัวของท่านทั้งในส่วนการงานและทั้งในส่วนรวมที่จะ ทำให้อยู่เย็น เป็นสุขได้ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิต นักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วันศุกร์ ที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบ รายงานว่ากิจการของวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกแห่งดำเนินมาเรียบร้อยดี มีการปรับปรุงและขยายงานกว้างขวาง ขึ้น ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค นับว่าได้พยายามทำงานให้ก้าวหน้าสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของ บ้านเมือง

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จและได้รับเกียรติอันควรภูมิใจ ต่อไปนี้ ต่างก็จะได้ออกไปทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติตามแนวทางที่ได้ฝึกฝนมา

ข้าพเจ้าได้ยินเสียงกล่าววิจารณ์ถึงครูอยู่บ่อย ๆ ว่า ในปัจจุบันนี้สถาบันฝ่ายครูเสื่อมลงไป คำกล่าวนั้นอ้าง ด้วยว่าเป็นเพราะผู้ที่มาเข้าเล่าเรียนทางครูส่วนมากที่เดียว เป็นผู้ที่ดีด้วยกำลังปัญญาและกำลังทางอื่น ๆ ไม่สามารถหรือไม่มีโอกาสจะเรียนวิชาทางอื่นได้แล้ว บ้านเมืองของเราจึงมีแต่ครูที่มีคุณภาพไม่ถึงขนาด ทั้งทางด้าน ความรู้ ทางด้านการทำงาน และทางด้านความประพฤติ ทำให้การศึกษาของเด็กเรียวลงทุกที ข้อวิจารณ์นี้จะ เป็นความจริงหรือไม่ มีใช่เรื่องสำคัญที่ท่านหรือผู้ใดจะต้องโต้แย้ง สิ่งสำคัญอยู่ที่ว่าผู้ที่เป็นครูและเป็นผู้บริหารการศึกษา ทุกฝ่ายทุกคน จะต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าสถาบันครูมิได้เป็นเช่นนั้น ท่านจะต้องทำใจให้เข้มแข็ง ต้องมั่นคงในอุดมคติ ต้องรวบรวมกำลังกาย กำลังความคิดและสติปัญญา ต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยความกล้าหาญอดทนและสุจริต ปฏิบัติงานปฏิบัติตนให้ดีที่สุด ให้สมเป็นครูที่แท้และที่สามารถ เพื่อสร้างคุณค่าในตัวท่าน เพื่อเชิดชูจรรยาของสถาบัน อันมีเกียรติของท่าน และเพื่อช่วยให้ศิษย์ของท่าน ซึ่งจะเติบโตขึ้นมาเป็นเจ้าของประเทศ ได้เป็นผู้มีความรู้ดี มีความประพฤติดี สามารถที่จะปกครองบริหารบ้านเมืองให้เจริญมั่นคงสืบไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน และขอให้ทุก ๆ ท่าน ที่มาประชุมพร้อมกันอยู่ ณ ที่นี้ มีความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญไปอ่านในพิธีเปิดการประชุม

ยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๒

ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วันเสาร์ ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมยินดีด้วย ที่สมาชิกยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศมาพบปะหารือกันเพื่อการปฏิบัติงานของสมาคม และยกเอาเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งขึ้นเป็นหัวข้อของการประชุม

ในบ้านเมืองเราทุกวันนี้ มีเสียงกล่าวกันว่า ความคิดจิตใจของคนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อม ความประพฤติที่เป็นความทุจริตหลายอย่าง มีท่าทีที่จะกลายเป็นสิ่งที่คนทั่วไปพากันยอมรับ และสมยอมให้กระทำกันได้ เป็นธรรมดา สภาพการณ์เช่นนี้ย่อมทำให้วิถีชีวิตของแต่ละคนมีดมัวลงไป เป็นปัญหาใหญ่ที่เหมือนกระแสคลื่นอันไหลบ่าเข้ามาท่วมทั่วไปหมด จำเป็นต้องแก้ไขด้วยการช่วยกันฟันคลื่นที่กล่าวนั้น

ในการดำเนินชีวิตของเรา เราต้องข่มใจไม่กระทำสิ่งใด ๆ ที่เรารู้สึกด้วยใจจริงว่าชั่วว่าเสื่อม เราต้องฝืนต้องต้านความคิดและความประพฤติทุกอย่างที่รู้สึกว่าขัดกับธรรมะ เราต้องกล้าและบากบั่นที่จะกระทำสิ่งที่เราทราบว่าเป็นความดี เป็นความถูกต้อง และเป็นธรรม ถ้าเราร่วมกันทำเช่นนี้ให้ได้อย่างจริงจัง ปล่อยให้ผลของความดีบังเกิดมากขึ้น ๆ ก็จะช่วยค้ำจุนส่วนรวมไว้มิให้เสื่อมลงไป และจะช่วยให้ฟื้นคืนดีขึ้นได้เป็นลำดับ

ข้าพเจ้าขออวยพรให้การประชุมยุวพุทธิกสมาคมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๑๒ ดำเนินไปด้วยดี สำเร็จสมตามความมุ่งประสงค์ทุกประการ ทั้งขอให้ทุกคนที่เข้าร่วมงานครั้งนี้ มีความเจริญสวัสดิภาพทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารซึ่งจะเดินทางไปปฏิบัติราชการ

ณ สาธารณรัฐเวียดนาม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๓

ที่ท่านทั้งหลายได้ไปปฏิบัติราชการสงคราม ณ ประเทศเวียดนามคราวนี้ ท่านทุกคนคงสำนึกอยู่แล้วในหน้าที่ที่สำคัญที่ได้รับมอบหมาย ครั้นนับเป็นครั้งที่ผลัดที่ ๓ ก็หมายถึงเข้าปีที่ ๓ ที่เราส่งกำลังไปช่วยมิตรประเทศเวียดนาม และได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการสงครามอย่างดีตลอดมา

การที่ได้ไปช่วยมิตรประเทศนี้ นับว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญและจำเป็นสำหรับในปัจจุบันนี้ และเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย การไปราชการสงครามที่เป็นการสงครามเป็นการยุทธโดยแท้ ก็เป็นประโยชน์สำหรับกองทัพและทหารทุกคน เพราะว่าเป็นการได้เห็นสิ่งจริง ๆ ในสถานการณ์ปัจจุบันและยุทธภูมิปัจจุบัน ในสิ่งที่ไปทำ ก็ต้องรู้ทั้งในทางวิชาการ ในทางการฝึก ต้องให้ฝึกตัวในทางวิชาการและในทางร่างกายให้ดี หน้าที่ที่สำคัญก็คือช่วยบ้านเมืองไทยให้มีความมั่นคง

การไป ณ ต่างประเทศเพื่อช่วยบ้านเมืองนี้อาจเป็นปัญหาอยู่บ้าง เพราะว่าเมื่อบ้านเมืองของเราอยู่ในสถานการณ์ที่น่าวิตกอยู่ ทำไมจะส่งทหารไปช่วยในต่างประเทศ ในข้อนี้ ต้องทราบว่าการไปเป็นเหตุผลในด้านนโยบาย เราไปสู้รบศัตรูที่อยู่นอกประเทศ ย่อมดีกว่าที่จะต้องสู้ในประเทศเป็นข้อสำคัญ ในทางการเมือง ถ้าเราช่วยมิตรประเทศ ก็เป็นการส่งเสริมสัมพันธไมตรีกับมิตรประเทศ ทำให้เป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีกำลังเพิ่มขึ้น เพราะว่ามีผู้ที่เป็นมิตรกับเรามากขึ้น อันนี้ก็จะต้องพิจารณาดูให้รอบคอบ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการไปครั้งนี้ และก็เป็นการรับผิดชอบอย่างยิ่งด้วยก็คือ การไปปฏิบัติจะต้องปฏิบัติทั้งวิชาการ ทั้งการปฏิบัติในทางกาย และปฏิบัติทางจิตใจให้ดี เพราะว่าถูกฟังเสียงทั้งจากผู้ที่เป็นคนไทย ทั้งจากผู้ที่เป็นต่างประเทศ ทั้งผู้ที่เป็นศัตรูของเรา ถูกฟังเสียงว่าทหารไทยเป็นอย่างไร ผู้ที่ไปนี้เป็นตัวอย่างของกองทัพไทย ตัวอย่างของพลเมืองไทย ถ้าปฏิบัติดีทั้งวิชาการ ทั้งจิตใจ เขาก็ชื่นชมหรือเกรงขาม อันนี้จึงเป็นหน้าที่ที่สำคัญมาก และโดยเฉพาะในสถานการณ์สภาพการของการเมืองในปัจจุบัน ซึ่งไม่ใช่อาวุธปืนหรือระเบิดสำหรับต่อสู้กันเท่านั้นเอง หากแต่ใช้วาจา ใช้การประชาสัมพันธ์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันเอก สี่มา ปาณิกบุตร รองผู้บัญชาการกองพลอาสาสมัคร ผลัดที่ ๓ พร้อมด้วย นาวาอากาศตรี สมศักดิ์ กุศลาลัย ผู้บังคับหน่วยบินลำเลียงทหารอากาศไทย และนาวาตรี ทศนัย รัตนผล นายแพทย์ ร.ล.พจน์ นำคณะนายทหารเฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลาไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม

การโฆษณาเป็นอาวุธที่ร้ายแรง อาจทำลายชาติให้ตกลงไปให้หายนะไปก็ได้ด้วย การปฏิบัติของท่านจึงมีความสำคัญในด้านจิตใจอย่างยิ่ง ถ้าไปแล้ว ไปปฏิบัติด้วยความรู้ด้วยความเชี่ยวชาญ ทั้งด้วยความเมตตา ทั้งด้วยความมีธรรมะสูงในใจ จะทำให้เป็นที่เคารพนับถือของทั้งชาวไทย ทั้งชาวต่างประเทศ และทั้งศัตรู ฉะนั้นหน้าที่ของท่านที่จะไปคราวนี้จึงมีมากมาย และต้องรับผิดชอบอย่างยิ่ง ผิดพลาดไปนิดเดียวก็ทำให้เสียหายต่อส่วนรวมได้ สำหรับส่วนตัวถ้าผิดพลาดไปก็อาจหมายถึงชีวิต สำหรับส่วนรวมก็เป็นเช่นนั้นเหมือนกัน ฉะนั้นเมื่อไปแล้ว เมื่อได้รับมอบหมายหน้าที่แล้ว ก็จะต้องปฏิบัติให้เต็มที่ มิฉะนั้นจะเสียหายอย่างยิ่ง การปฏิบัติก็มีหลายอย่าง ทั้งปฏิบัติการรบและปฏิบัติการปกครอง การติดต่อ การประชาสัมพันธ์ และการติดต่อกับประชาชนในท้องที่จะปฏิบัติงาน ถ้าทำให้เขาเกิดความไว้วางใจนับว่าได้ผลดี ฉะนั้นในการปฏิบัติก็ต้องประกอบด้วยความกล้าหาญ เพราะว่าถ้าใครไปแล้วก็ไม่กล้าหาญ ก็นับว่าชายชาติอยู่ ไทยมีชื่อว่าเป็นคนที่กล้าหาญ ถ้าไปแล้วก็ปฏิบัติตนว่ามีทั้งความกล้าหาญและความรอบคอบ ทั้งมีวีรชาติ ก็เป็นชื่อเสียงที่ดีของกองทัพ เป็นชื่อเสียงที่ดีของบ้านเมือง ในการปฏิบัติที่ว่า จะต้องปฏิบัติบริหารกิจการหรือบังคับบัญชาให้มีความเป็นธรรมด้วย ความสุจริตนั้นเป็นทางที่จะชี้ให้เห็นว่า คนไทยเราเป็นคนที่เป็นเรื่องเป็นราวหรือเปล่า เป็นคนที่รักความดีความเจริญหรือเปล่า หรือเป็นคนที่เห็นแก่ตัว ฉะนั้นผู้ที่ไปอยู่ในหน้าที่บังคับบัญชา ก็ขอให้บังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม และปฏิบัติงานทุกอย่างด้วยความสุจริต เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นการแสดงว่าคนไทยเรามีความเป็นเรื่องเป็นราวและความเป็นธรรมอยู่ในใจ และปฏิบัติความดีด้วยความสุจริต ทุกสิ่งทุกอย่างนี้เป็นสิ่งที่เราจะทำได้ไม่ใช่ยากไม่ใช่ง่าย แต่ก็ไม่ใช่อยากนัก ถ้าแต่ละคนพยายามคิดถึงผลประโยชน์ของตัวเองและผลประโยชน์ของส่วนรวม ก็คงมีกำลังใจที่จะปฏิบัติได้ อย่ทำให้ศัตรูมาอย่าได้ และอย่าให้ความอ่อนแอที่อาจจะมียอยู่ในใจมาอย่าได้ เพราะว่าผลคือความมั่นคงของบ้านเมือง

เมื่อไปแล้ว ขอให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งถ้าทำตัวอย่างดีแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาจะมีขวัญดี จะสามารถปฏิบัติงานของตนได้ดีเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอให้ประสบแต่โชคดี ให้แข็งแรง ให้มีชัยทุกคน ขอให้ประสบแต่สิ่งที่ดีที่งาม มีผลสำเร็จในกิจการที่ได้รับมอบหมาย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซึ่งเดินทางไปทำการปฐมนิเทศน์ทัศนศึกษา

และสัมมนาอาจารย์ใหม่ที่จังหวัดเชียงใหม่^(๒)

ณ พระตำหนัก ภูพิงคราชนิเวศน์

วันอังคาร ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๓

ที่อาจารย์พูดเมื่อทำให้ฉงนยิ่งข้อหนึ่ง คือที่บอกว่าสัมมนาแปดปีแล้วแต่ว่าเพิ่งมาปีนี้จะมาพูดถึงหน้าที่ของอาจารย์ที่จะฝึกให้สามัคคี ให้พบปะกัน ให้รู้จักกัน เพื่อให้รู้จักหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ความฉงนที่มีอยู่คือไม่ทราบว่าจะไปทำอะไรกัน ทั้งอาจารย์ที่มีอยู่ก่อนได้ทำอะไรกันบ้าง อาจเรียนจบแล้ว แล้วก็เข้ามาเป็นอาจารย์ทุกคนต่างก็สอนตามหน้าที่ เมื่อสอนเสร็จแล้วก็กลับบ้าน ไม่ทราบว่าจะไปทำอะไรกันก่อนนี้เขาสัมมนากันหรือเขา... ใช่ว่าปฐมนิเทศน์ก็ออกจะกระดาก ไม่ทราบว่าจะทำอะไร แต่ที่เขามาชี้แจงเกี่ยวข้องกับการเป็นอาจารย์ใหม่ว่าเป็นอย่างไรในเจ็ดปีก่อนนี้ ก็ไม่ทราบว่าจะทำอะไรในปีนี้ จุดประสงค์ที่จะให้อาจารย์ใหม่ต้องมาได้รับการชี้แจง... จะว่าอบรมก็ไม่ถูก... ก็เพื่อให้รู้จักหน้าที่ของอาจารย์อย่างหนึ่ง ให้รู้จักร่วมมือซึ่งกันและกันอย่างหนึ่ง การให้ได้ศึกษาเพิ่มเติมทั้งนี้ในการปฏิบัติ อย่างที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ก็ทำตาม ก็เป็นการที่เหมาะสมและถูกต้อง จึงจำเป็นสำหรับอาจารย์ คือว่าอาจารย์บางมหาวิทยาลัยสามารถจะสอนและเลียนแบบของเรา จุดประสงค์ของเราที่จะถ่ายทอดวิชาให้แก่ผู้ที่เป็นอนุชนรุ่นหลังนั้น จำต้องช่วยกัน ไม่ใช่แต่ละคนมีวิชาแล้วถ่ายทอดได้ คือตั้งตัวเป็นอาจารย์มีสำนักขึ้นมาแบบโบราณ ใครมีความรู้ก็มีคนนับถือ ไปตั้งเป็นสำนักขึ้นมา แต่ละคนก็อยู่เป็นสำนัก ๆ หวงวิชาซึ่งกันและกัน คือลูกศิษย์อาจารย์ไหนก็ถือทางอาจารย์นั้น ไม่ปรองดองกับลูกศิษย์อาจารย์อื่น อาจารย์ใดมีความรู้ดีก็ปิดวิชา อันนี้ ที่เขาวางกันว่าอาจารย์โบราณท่านไม่ดีเพราะอย่างนี้ ที่นี้เราก็ต้องการให้เป็นอาจารย์สมัยใหม่ ในเมืองไทยเราไม่มีตัวอย่างอย่างนั้น ไม่มีตัวอย่างอาจารย์สมัยใหม่ก็ต้องไปเอาตัวอย่างจากต่างประเทศมา ตัวอย่างต่างประเทศก็เป็นตรงข้าม อาจารย์จะต้องเป็นเพื่อนของลูกศิษย์ แล้วก็ต้องตั้งแก๊งกัน ลงท้ายก็มากลายเป็นเหมือนโบราณนี่เอง แต่ละคนก็ตั้งแก๊งขึ้นมาพาดแข้งกัน แล้วก็ชักชวนให้เดินขบวนกัน คนไหนที่เดินขบวนได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเดิมศักดิ์ กฤษณามระ รักษาการเลขาธิการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำคณะอาจารย์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑๐๒ คน ซึ่งเดินทางไปทำการปฐมนิเทศน์ทัศนศึกษาและสัมมนาอาจารย์ใหม่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ เข้าเฝ้า ฯ และในโอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้คณะอาจารย์ชมบริเวณภูพิงคราชนิเวศน์และพระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันด้วย.

ยาวกว่าคนนั้นก็ชนะ อันนี้ก็ไม่ใช่สิ่งที่ดี จึงมีการสัมมนาอย่างหนึ่งกับการประชุมอาจารย์ใหม่ มาชี้แจงซึ่งกันและกันอย่างหนึ่ง และอีกอย่างหนึ่งเป็นผู้ที่มานึกถึงหน้าที่ของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ก็เป็นการสมควรอย่างยิ่ง

เมื่อเวลาประมาณสัปดาห์หรือสิบหกปีมาแล้ว มีอาจารย์มหาวิทยาลัย ก็จุฬานี่เอง มาพบ และก็มาบอกว่า ในฐานะที่เป็นประมุขหรือในฐานะที่เป็นผู้ให้ปริญญาแก่นักศึกษาที่สำเร็จแล้ว แล้วในฐานะที่ยังเด็กอยู่ ก็ควรจะไปสังสรรค์และไปพบปะกับนักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความอุ่นใจ ทำให้นักศึกษาที่กำลังเรียนอยู่รู้สึกว่ามีคนเอาใจใส่ ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตอนนั้นนะสืบทอดมาว่าแล้ว ก็บอกกับอาจารย์ท่านนั้นว่า ไม่ทำ ไม่ทำเพราะทำไม เพราะว่าทำหน้าที่ของอาจารย์นั่นเอง ไม่ต้องชี้หน้าอาจารย์ผู้หนึ่งที่มาพูดอย่างนั้นว่าเป็นการพูดไม่สมควร เมื่อตัวเองไม่ทำ จะให้ผู้อื่นไปทำ ในฐานะจะเป็นผู้แจกปริญญา ก็อาจจะมีการเกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยบ้าง แต่ว่าในหน้าที่ราชการไม่มีเลย ไม่ได้รับเงินเดือน ไม่ได้ให้เงินเดือน แล้วท่านผู้นั้นก็เป็นศาสตราจารย์ รับเงินเดือน ได้สอน ได้พบปะกับลูกศิษย์ทุกวัน ก็เลยแนะนำอาจารย์ผู้หนึ่งว่าควรจะไปที่สโมสร ถ้าที่สโมสรมีการเล่นอะไรบ้าง เล่นบิงปองหรือเล่นอะไรกัน ก็ให้อาจารย์เข้าไปลองเล่นบ้าง อาจารย์ผู้นั้นก็บอกว่าแก่แล้ว เตี้ยเวดิก ๆ เขาจะว่าว่าแก่แล้วไม่เจียมตัว ไม่ใช่จะบอกแก่แล้วจะให้กำลังวังชาเหมือนเด็ก ไม่ใช่อย่างนั้น ที่จริงจะให้บอกว่าให้ทดลองเล่นซักห้านาที ถ้าอย่างนั้น เด็กก็จะบอก เอ้อ ตาแก่นี้มาเล่นก็เล่นไป แล้วก็เล่นห้านาที แล้วทอบแฮก ๆ ก็หัวร่อ ไป ๆ กันก็เป็นกันเอง เป็นของธรรมดา คนที่มีอายุมากก็ย่อมต้องทอบแฮกมากกว่าเด็ก ก็ยังไม่แน่ บางทีก็เด็ก ๆ ก็ทอบแฮกก่อน แต่ว่าอย่างไรก็ตาม อย่างน้อยก็ได้ไปทำอะไรที่เขาทำในฐานะผู้ใหญ่ แล้วก็ในฐานะที่เคยเป็นนักศึกษา เคยเป็นนักเรียน หรือเคยเป็นเด็ก ต่อมาก็ยังคิดถึงเมื่อเด็ก ๆ ก็มาแจ้งให้พวกที่เด็กกว่าทราบ พวกที่รุ่นเยาว์กว่าเขาจะทราบ ว่า เอ้อผู้ใหญ่ก็มีหัวใจเหมือนกัน เป็นอย่างนั้น

เราก็เห็นแล้วว่าในมหาวิทยาลัย ในเมืองไทยก็ตาม ในต่างประเทศใกล้เคียงหรือห่างไกลก็ตาม อาจารย์ก็มีหน้าที่สอน แต่ว่าถ้าชักจูงหรือเป็นเพื่อนกับผู้ที่กำลังเรียน ซึ่งต่อไปพวกนั้นก็จะเป็นอาจารย์เหมือนกันอย่างที่พวก

เราก็เคยเป็นนักเรียนมาเหมือนกัน ก็ทำให้คนเห็นว่าเป็นคน เป็นมนุษย์ เป็นผู้ที่มีความคิด แล้วก็มีความต้องการเหมือนกัน คือต้องการที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญ ต้องการทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข ต้องการให้ความรู้ในเมืองไทยสูงขึ้น และมีชื่อเสียง ทุกคนก็ต้องการ เพราะว่าเป็นสิ่งธรรมดาของมนุษย์ คือต้องมีความต้องการ แต่ว่าอยู่ที่อายุมากหน่อยหรือน้อยหน่อยมันก็เหมือนกัน ก็ต้องแสดงให้เห็น ในต่างประเทศ วิธีที่จะชักจูงให้พวกเด็กๆ นิยม ก็ตามใจเด็ก เด็กในที่นี้ขอวิเคราะห์ศัพท์ว่าผู้ที่ยุ่่น้อยกว่า แต่ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้วิชาการน้อยกว่าก็มีเหมือนกัน และพวกที่มีความรู้ในทางธรรมะ คือวางตัวน้อยกว่าก็เป็นเด็กเหมือนกัน คือเป็นเด็กไม่ได้เกี่ยวข้องกับอายุ ผู้ที่เด็กในอายุส่วนมากก็มีประสบการณ์น้อยกว่า หมายถึงมีวิชาการน้อยกว่า และหมายถึงมีวิชาการในทางธรรมะน้อยกว่า ผู้ใหญ่ได้ผ่านชีวิตมามากกว่า ผู้ใหญ่ที่ฉลาด ที่ขยัน ที่ตั้งใจดี เขาก็ต้องมีความรู้ในทางวิชาการในทางธรรมะก็ควรจะมีมากกว่า ก็สามารถจะถ่ายทอดให้ผู้ที่ยุ่่น้อยกว่า ที่นี้ทางตรงกันข้าม เมื่อเด็กต้องการตีหัวกัน ต้องการไปทำลายบ้านช่อง ก็เข้าไปด้วย เพราะว่าเอาใจเขา โดยอ้างว่าต้องเอาใจ แล้วก็ต้องสนับสนุนให้เด็ก ๆ มีความรู้ความคิดริเริ่มขึ้นมา อันนี้ผิด แต่ว่าถ้าเด็ก ๆ กว่ามีความคิดริเริ่มที่ดีก็ต้องสนับสนุน ไม่บอกว่านี่ผิดอาจารย์แล้ว ข้อนี้ต้องทำความเข้าใจในการเป็นอาจารย์ การเป็นอาจารย์มีทั้งการสอน มีทั้งการเป็นเพื่อน ผู้ที่จะให้ผู้เยาว์กว่าในทางความรู้และในทางอายุมาปรึกษาหารือในปัญหาทุกอย่าง ในปัญหาชีวิตก็ตาม ในปัญหาที่มีอยู่ในใจก็ตาม หรือจะเป็นในปัญหาปรัชญาก็ได้ ฉะนั้น อาจารย์ทุกคนจะเป็นอาจารย์วิชาการใด จะเป็นวิชาทางวิทยาศาสตร์หรือทางอักษรศาสตร์ ทางคณิต หรือทางอะไรก็ตาม ต้องมีความรู้นอกเหนือจากวิชาการที่ตัวมี ต้องมีความรู้ในทางเป็นผู้ใหญ่ ทางที่จะสามารถเป็นที่พึ่งของคนอื่น พึ่งจริง ๆ ไม่ใช่ที่พึ่งเพราะมีอำนาจ แต่ที่พึ่งเพราะว่าพูดจารู้เรื่องกัน พูดจามีความหมายอย่างผู้ใหญ่ที่จะพูดกับเด็กเป็นเพื่อนเล่น เล่นกับเขาในการละเล่นของเด็กด้วยเท่านั้นเองไม่พอต้องให้เป็นที่พึ่งได้ คือเด็กมองเห็น มองเห็นอาจารย์ว่าเป็นที่พึ่ง ถ้ามีปัญหาอะไร กลุ่มใจอะไร แม้เรื่องแพนไม่มาตามนัด อะไรอย่างนี้ ก็มาปรารภกับอาจารย์ได้ อาจารย์ก็จะได้อธิบายว่า มันก็ต้องมีบ้าง หรือยังงั้นให้เปิดหัวใจให้ได้ก็คุยกันได้ ไม่ใช่ฐานะเพื่อนเท่านั้นเอง แต่ฐานะผู้ที่ผู้ใหญ่ที่พึ่งได้ ที่ไว้ใจได้ ไม่ใช่เวลาเด็กมาปรารภมาปรับทุกข์

แล้วอาจารย์หัวร่อแล้วก็ไปคุยกับเพื่อนว่าเด็กคนนั้นมันบ้า ต้องมีความเป็นผู้ใหญ่ คือใครมารับทุกข์แล้วเก็บไว้กับตัวไม่ไปหัวเราะเยาะเขา นี่ก็จะเป็นผู้ใหญ่ได้ แม้อายุจะน้อยก็จะเป็นที่รักที่เคารพของผู้ที่มาพึ่ง ผู้ที่มาพึ่งอาจอายุมากกว่าก็ได้ นี่ก็เป็นเรื่องของอาจารย์ จะกลับไปเป็นอาจารย์แบบเก่าก็ได้ กราบไหว้กันได้ แต่ว่าถ้าจะทำแบบสมัยใหม่ว่า ก็กราบไหว้กันไม่ได้เพราะว่ามันไม่สมัยใหม่ ต้องเป็นเพื่อนเล่นด้วยกัน ไม่มีการนับถือว่าอาจารย์ ไม่ต้องเคารพอะไร แบบที่ทางต่างประเทศเขาพยายามให้เราเห็นว่าดี เราต้องมาพิจารณาดูว่า ที่เขาบอกว่าดีนะดีทางไหน รู้สึกว่าถ้าทำแบบที่ว่าเป็นที่พึ่งของผู้อื่นได้ จะเป็นลูกศิษย์ก็ตามหรือไม่ใช่ลูกศิษย์ ต้องเป็นที่อาศัยของคนอื่น จึงเรียกว่าเป็นอาจารย์ ฉะนั้นจึงเป็นจุดสำคัญที่อยากจะย้ำแล้วก็ถึงบอกว่า สงสัยว่าทำไมเพิ่งมาถือเป็นจุดประสงค์ว่าให้รู้จักความเป็นอาจารย์ในปีนีเท่านั้นเอง พูดอย่างนี้ก็พูดยากเหมือนกัน เพราะว่าเคยพูดในเรื่องครูกับลูกศิษย์แล้วว่า ต้องทำอะไร เคยไปพูดที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาปีที่มาแล้วว่า ครูมีอยู่สำหรับสอนลูกศิษย์มีอยู่สำหรับฟัง แล้วก็ตามที่ฝรั่งเขาชอบมี และคงอยู่ในตำรา ถ้าใครเรียนครุศาสตร์หรือเรียนทางจิตวิทยาฝรั่งเกี่ยวข้องกับการบริหาร ก็คงทราบว่าจะต้องปล่อยให้เด็กมีความคิดริเริ่ม มันตรงกันข้าม ถ้าพูดถึงว่าครูต้องสอน ครูก็ไม่ใช่เรียนจากลูกศิษย์ ลูกศิษย์ต้องเรียน ไม่ใช่สอนครู ซ่อนข้อขยายความ และขอให้เข้าใจว่า ไม่ใช่เด็กหรือผู้ที่เป็นลูกศิษย์จะต้องกราบคาบกับครู หรือครูจะต้องกดหัวลูกศิษย์ไม่ให้มีความคิดริเริ่มใดๆ เลย แต่ว่าหมายถึงว่าครูที่ดีมีความรู้อะไร ต้องแผ่ไปหมด ความรู้ทั้งวิชาการทั้งธรรมะ คือความเมตตา ต้องแผ่ให้ลูกศิษย์หมด ไม่ใช่มานั่งคอยดูเขาสาธิตว่าลูกศิษย์เป็นยังไง แล้วก็มาถามเขา แต่ก่อนนี้เด็กอยากยิงหนังสติ๊กก็ยิงหนังสติ๊ก ครูก็อนุโมทนา แต่จะต้องสอนว่าการที่จะยิงหนังสติ๊กอย่างนั้นมันอันตรายไม่ควรจะทำ ต้องทำอย่างนี้ ลูกศิษย์จะโกรธก็ช่าง นี่เป็นอย่างหนึ่ง ลูกศิษย์ที่ฉลาดที่จะมีความคิดริเริ่มจะต้องนับถือครู เพราะอะไร เพราะว่าครูเป็นคนเหมือนกัน แต่เป็นครู เราถือว่าครูเป็นผู้ที่มีจิตใจสูง มีเมตตาต่อลูกศิษย์ ไม่แต่เท่านั้น มีอุเบกขาด้วย ถ้าลูกศิษย์มาเตะครู ตามของสมัยเก่า ครูเสียใจให้เกือบตาย แล้วก็ลูกศิษย์ก็ไม่กล้าเตะครู สำหรับสมัยใหม่ แบบฝรั่ง ลูกศิษย์มาเตะครู ครูก็หัวเราะทะเล่ๆ ว่าเด็กนี่ฉลาด เด็กนี่เก่ง เด็กนี่กล้า จะไปไกล สองอย่างนี้มันเกินไป ต้องให้เข้าใจว่า ถ้าลูกศิษย์มาเตะครู ครูจะต้องทำโทษแต่ไม่โกรธ คือมีอุเบกขา ต้องสั่งสอนลูกศิษย์ว่าการเตะครูนี้มันไม่มีประโยชน์อะไรเลย ครูเจ็บเหมือนกัน แต่มันก็

เสียเวลาเสียแรงที่จะมาเตะครู แล้วใคร ๆ ก็จจะว่ากันว่าเด็กนี่นะเป็นเด็กอันธพาล อีกหน่อยก็จะต้องไปเข้าบางนา เข้าบางนาแล้วทีหลังก็ไปเข้าลาดยาว ถ้าไปเข้าลาดยาวแล้วก็เขาหาซื้อหาได้ก็เข้าคุก เข้าคุกมันก็ไม่ดี พูดถึงอุเบกขา ว่าครูมีอุเบกขาที่จะไม่โกรธเขา แต่ครูเป็นมนุษย์ เมื่อมีอุเบกขาหมายถึงวางเฉย ไม่โกรธเขา ก็วางเฉยในความเมตตาเหมือนกัน วางเฉยไม่ค่อยอยากที่จะแผ่ความรู้เกินขอบเขตกับคนนั้น เพราะคนนั้นคนที่เป็นอันธพาล ก็ไม่อยากจะไปถูโกกับเขา เห็นหน้าแล้วก็มันชกจะชุนใจ ก็ต้องปิดสวิตซ์เลย ปิดไม่อยากจะพบคนนั้น แต่ไม่โกรธเขา ถ้าครูตัวอย่างนี้เด็กคนที่มาเตะครูที่ไม่ดี ที่ไม่ทำให้ครู มีเมตตาได้เต็มทีนั้น จะได้ความรู้จากครูอย่างไร ก็ไม่ได้ เพราะครูปิดสวิตซ์ทั้งโกรธทั้งเมตตา แต่ว่าถ้าเด็กหรือลูกศิษย์คนใดมา ไม่ใช่มาประจบ แต่อย่างน้อยมาทำให้ครู รู้สึกว่าลูกศิษย์คนนี้เขาไม่ดูหมิ่นเรา ลูกศิษย์คนนี้เขาตั้งใจดี ก็ทำให้เปิดความเมตตา เมื่อเปิดความเมตตาแล้วก็เปิดวิชา เปิดวิชาให้หมด ยิ่งกว่านั้นนอกเวลาเรียนเห็นหน้ากัน ก็อยากจะทักทาย ว่าเฮ้ย เป็นอย่างไร เรียนอะไรไม่เข้าใจตรงไหน แล้วก็บอกจะสอนให้เด็กคนที่มีความนับถือครูมีความเคารพต่อครูนั้น ก็จะได้ความรู้มากกว่าเด็กที่ไม่เคารพครู เด็กที่เคารพครูเขาฉลาด เขาฉลาดจริง ๆ เขาสามารถบิบอะไรทั้งหมดเอาจากครูได้ บิบเอาความรู้ทั้งหมดทั้งในด้านวิชาการทั้งในด้านความรู้ในชีวิตในด้านธรรมะออกจากครูได้หมด แล้วนำเอามาใช้เป็นประโยชน์แก่ตัว เด็กคนนั้นหรือลูกศิษย์คนนั้นจะยอดเยี่ยม และสามารถมีความรู้ทุกอย่างในชีวิตต่อไป ที่พูดอย่างนี้ เพราะว่ามีตัวอย่างแท้ ๆ แน่ชัด มีบุคคลหนึ่งที่ได้ไปเรียนต่างประเทศแล้วกลับมาเล่าให้ฟังถึงการศึกษาต่างประเทศต่างประเทศนั้นเราก็อธิบายว่าเราสมัยใหม่ เขาไม่มีไหว้ครู ที่เขาศึกษาอยู่คนนั้นมีชาวต่างประเทศหลายประเทศมีทั้งชาวอเมริกัน มีทั้งชาวต่างประเทศทุกประเทศ เขาบอกว่าเขาได้รับความรู้จากครูดีมาก ครูกรุณามาก เอ็นดูมาก ก็ถามเขาว่า รู้สึกว่านักศึกษาอื่นได้ความรู้ดีแค่ไหน เขาบอกว่าเขาได้ดีที่สุดในชั้นนั้น สอบไล่ก็ได้ดีที่สุดในวิชาทุกอย่าง ครูก็เอาใจใส่มากที่สุด ถามว่า ทำไมครูจึงเอาใจใส่มากกว่านักศึกษาจากเมืองอื่น เขาก็บอกว่าได้ปฏิบัติตนก็ให้ครูเห็นว่ามีความตั้งใจ ส่วนนักศึกษาจากประเทศอื่น โดยมากก็นินทาครูบ้าง กล่าวร้ายอะไร ๆ บ้าง ครูฝรั่งซึ่งสมัยใหม่เขาก็รู้สึก ถ้าเรามีความเคารพเขา เขาก็ให้ความรู้ ทั้งวิชา ทั้งในห้องเรียนนอกห้องเรียน ถึงตอนสอบเราก็สอบได้ดี ดีกว่าคนอื่นเขา แล้วตอนกลับมาก็นำมาทำประโยชน์แก่บ้านเมือง แก่อาชีพของตัวเองให้

มากที่สุด นี่เป็นการพิสูจน์ว่า ถ้าครูมีลูกศิษย์ที่เคารพ จะทำให้ลูกศิษย์นั้นมีความรู้วิชาการมากกว่ามีลูกศิษย์ที่ไม่เคารพ ฉะนั้นการที่ไทยเรามีการไหว้ครู มีการสั่งสอนให้เคารพ ให้ลูกศิษย์เคารพครูเป็นของที่สมัยใหม่ เป็นของที่แน่นอน เป็นของที่ถูกต้อง ซึ่งฝรั่งผู้ก้าวหน้ามาก กลับถอยหลังเข้าคลอง ของเราอาจก้าวหน้าไม่เร็วนักในทางวิชาการ เราก็ก้าวหน้าไป แต่ว่าโดยที่เห็นว่าฝรั่งเขาถอยหลังเข้าคลอง เราก็เกือบจะทำตัวเป็นลิง คือต้องถอยหลังเข้าคลองบ้างเหมือนกัน

ขอฝากความคิดอันนี้ไว้ อย่างที่เคยไปพูดที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา คนฟังที่วิทยาลัยวิชาการศึกษาเข้าใจ แต่คนอื่นที่ฟังมาถ่ายทอด ถ่ายทอดไม่ดี ประชาชนเลยไม่เข้าใจ ทว่าไปพูดบ้าง บอ ทว่าไปพูดไม่ถูก ทั้งฝรั่งเองก็เอาไปบอกว่าคำสั่งสอนให้เด็กอยู่ในโอวาทให้ราบคาบ ซึ่งเขาไม่นิยม ที่จริงเราก็ไม่นิยมให้ใครราบคาบต่อใคร เรายินยอมประชาธิปไตย แต่เราต้องสร้างประชาธิปไตยที่แท้ ที่เหมาะสม ที่ถูกต้อง ประชาธิปไตยนั้น ถ้าไม่มีปัญญาแล้วมันจะละธิปไตย มันเลอะจริง ๆ แล้วก็จะเป็นอนาธิปไตย อนาธิปไตยก็แปลว่าละธิปไตย ก็ไม่มีประโยชน์ เราไม่ต้องการ เราต้องการเกียรติของมนุษย์ เกียรติของบุคคล เราจะทำอะไรสำหรับให้มนุษย์ให้มีเกียรติทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่กำลังก้าวหน้าในสมัยนี้ ต้องมีเกียรติทุกคน เพราะว่าถ้าไม่มีเกียรติแล้วชีวิตไม่มีคุณค่า ฉะนั้น เป็นหน้าที่ของผู้ที่เป็นอาจารย์ใหม่ ที่เพิ่งจะเข้ารับหน้าที่และจะรับหน้าที่อีกนาน ต้องไปพิจารณาดูว่า เราจะทำสมัยใหม่เท่าไร ๆ ไม่ว่าแต่ขอให้ทำด้วยความคิดที่พิจารณาให้รอบคอบ ผู้ที่เคยได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยแล้วก็คงได้ยินคำพูดอันนี้ ให้คิดพิจารณาทุกปีทีไป เวลาไปเยี่ยมมหาวิทยาลัย ก็คงสังเกตว่าพูดทุกปี เพราะว่าเป็นจุดสำคัญที่สุดของมนุษย์ วิชาที่สำคัญ ความอยู่ดีกินดีก็สำคัญ แต่ว่าสำคัญที่สุด ถ้าใครไม่รู้จักคิดพิจารณาแล้ว คนนั้นลุ่มจม หรือถ้าคนนั้นไม่ลุ่มจมบ้านเมืองก็ลุ่มจม ลงท้ายเมื่อบ้านเมืองนั้นจมไป เราก็จมไปด้วย อันนี้สำคัญ จึงได้ข้ายู่นั้นจนชินหู จนเบื่อ แต่ว่าต้องขอให้พิจารณาในคำพูดนี้ว่า ทำไมต้องพิจารณา แล้วก็จะเป็นอาจารย์ที่ดีและมีเกียรติของตัวเอง สามารถที่จะนำหมู่คณะบ้านเมืองให้ไปสู่ความสมัยใหม่ที่ต้องการโดยไม่ต่อยกว่านานาประเทศใด ๆ ความจริงต้องขอบอกว่า ถ้าสังเกตให้จริง ๆ ต่างประเทศมหาอำนาจเดี๋ยวนี้มาเอาอย่างของไทยไม่ใช่น้อย มาเอาอย่างเสร็จแล้วก็ไปติดป้ายเมดอินยูเอสเอ แต่ว่าเอาอย่างเมืองไทยไปแย้งความคิดต่าง ๆ แม้จะเป็นวิวัฒนาการ วิวัฒนาการในแต่เดิณซึ่งก็เอา

เหมือนกัน ยูเอ็นเมตก็เอามาจากของเราเหมือนกัน เกี่ยวข้องกับอย่างพัฒนาชาวบ้านเขาก็ตามอย่าง เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดก็ตาม เมื่อเร็ว ๆ นี้ เมื่อไม่กี่อาทิตย์มานี้ คณะจากยูเอ็นมา มีชาวยูโกสลาเวียคนหนึ่งเป็นหัวหน้า แล้วก็ มีชาวอังกฤษมาด้วย เขามาพูดแล้วก็รับความคิดจากคนไทย ไปปฏิบัติเหมือนกัน เรื่อยไปน้อยใจว่าเราด้อยพัฒนา เราารู้สึกว่าด้อยเพราะใครต่อใครมาชี้หน้าว่าเราด้อยพัฒนา ความจริงเราพัฒนาเหมือนกัน เพียงแต่ว่าบางอย่างเรา อาจไม่ก้าวหน้าอย่างเขา เราก็เลยด้อยและอยากให้พัฒนา เราต้องเอาที่เขาพัฒนา ที่เขาเรียกว่า เป็นการพัฒนามา แยกธาตุดูว่าอันไหนพัฒนาจริง อันไหนถอยหลัง ที่ว่าอย่างนี้เพราะว่าเห็นเป็นอาจารย์กันทั้งนั้น และทุกคนก็สามารถ ที่จะไปพิจารณา เราก็ควรที่จะมีการสัมมนา หมายถึงว่าฟังซึ่งกันและกันได้แล้วก็ช่วยกันคิด ถ้าช่วยกันคิดแล้วก็ไว้ใจ ได้ ไม่ต้องให้ใครมาบังคับ ให้ธรรมชาติ ให้สิ่งที่เป็นเหตุผลบังคับ ไม่ต้องการให้คอมมิวนิสต์ จะเป็นเงินคอมมิวนิสต์ หรือ รัสเซียคอมมิวนิสต์หรือจักรวรรดินิยมอเมริกันหรือจักรวรรดินิยมยุโรปมาครอบงำเรา ของเรามีดี ๆ ทั้งนั้น แต่ว่า ไม่ดีเพราะเกี่ยวข้องกับการโฆษณา การโฆษณาของเขานี้เขาต้องเขกหัวให้เราทราบว่าของเขาคือที่ดีที่สุดทั้งนั้น อย่างที่ ไปพูดกับชาวรัสเซียครั้งหนึ่งมานานแล้ว อะไร ๆ เขาก็เป็นผู้คิดกันทั้งนั้น แม้จะพูดถึงเรื่องสร้างบ้านบนภูเขาว่าใคร เป็นคนคิดค้น ก็เป็นรัสเซียคิดค้น ทุกสิ่งทุกอย่างรัสเซียคิดค้นทั้งนั้น ที่เขาเคยมาแสดงในงานรัฐธรรมนุญว่า เครื่องจักรนี้ไซเวียตอินเตอร์เนชั่น อะไร ๆ อินเตอร์เนชั่นหมด ทราบว่าของเขาคือดี เราก็เอาอย่างของเขาในสิ่งที่ เขาดี จีนเขาก็ผลิต ของเขาคือดี จีนคอมมิวนิสต์นะเราควรจะทำอย่างอะไร วิธีสั่งสอนคนเขาเก่ง โจรผู้ร้ายไม่มี การทำ งานของเขามีระเบียบ มีวิธีที่จะสั่งสอนคน มีวิธีที่ไม่ให้คนล้มตัวหลายอย่าง มีการพิจารณาตัวเอง ของจีน คอมมิวนิสต์เขามีตำราเพื่อจะสอนให้เป็นคอมมิวนิสต์ ของคอมมิวนิสต์เขามี เขาเรียกว่า self criticism อันนี้ดีมาก แต่ว่าถ้าเรามาดูจริง ๆ ตำราของท่านเมมาเชตุงว่าดี อ่านแล้วเข้าตะราง แต่ว่าถ้าอ่านด้วยจิตใจที่อยากหาความรู้ แล้วดูตรงไหนที่ดีตรงไหนที่เลว เราก็ดูได้ มันเป็นหลักธรรมะทั้งนั้น self criticism ของฝรั่งเขา เขาเรียก introspection ก็ได้ คือเป็นการพิจารณาตัวเอง สำหรับของเราก็มานั่งสมาธิ แล้วมาพิจารณาพลังของตัวเอง แต่ว่า จิตวิทยาของฝรั่งที่เขา introspection ก็เป็นการพิจารณาตัวเอง ยังไม่พูดถึงสมาธิ self criticism ของท่าน เมมาเชตุงก็เป็นเรื่องของคณะ อย่างนี้มาสัมมนากัน แล้วก็แต่ละคนก็กลัวที่จะรู้ด้วยว่าตัวทำอะไรไม่ดี ก็เป็นวิธีอย่างหนึ่ง

ที่จะบังคับให้เรียกว่าประจําตนเอง ลูกขึ้นแล้วก็บอกว่าตัวเองเป็นอย่างนั้น ๆ เพราะโดยมากคนเราไม่กล้าที่จะไปมองกระจก ไม่กล้าที่จะบอกตัวเองเวลาอยู่คนเดียว ว่าตัวเองนะเลวตรงไหน จีนคอมมิวนิสต์เขาจึงให้เข้าประชุมพรรคหรือประชุมหน่วยของพรรค และแต่ละคนต้องลุกขึ้นบอกว่า ตัวเลวตรงนั้นทำผิดตรงนั้น แล้วถึงจะแก้ไขแบบพุทธศาสนา พระสงฆ์ก็มีการปลงอาบัติ ตัวทำอะไรที่ผิดสิกขาบทก็ต้องมาปลงอาบัติกับพระสงฆ์อีก หรือถ้ารุนแรงก็เป็นคณะ บอกว่าตัวได้ทำอย่างนั้น ๆ รู้แล้วว่าตรงนั้นไม่ดียังนั้น ๆ แล้ว พระสงฆ์ที่ไปปลงอาบัติด้วยก็จะบอกว่าได้เห็น แล้วก็ขอให้ทำอย่างนั้น ให้เข้าใจ อันนี้ก็เป็นหลักสำคัญ เพราะว่าถ้าเราเอาจากของประเทศใดก็ต้องมีดีทั้งนั้น ของอเมริกาเขาก็ดี ทำไมจะไม่ดี ก็ข้าวของต่าง ๆ สิ่งของที่เราใช้ทุกวันก็ผลิตมาจากอเมริกา ไม่ทราบว่ามีวันนี้ขึ้นมาภูผาคืนนี้ขึ้นมาด้วยรถญี่ปุ่นหรือรถอเมริกันหรือรถของยุโรป ยุโรปเขาก็มีดีมาตลอดทุกสิ่งทุกอย่างก็ได้จากสมองของชาวยุโรปเป็นจำนวนมากทีเดียว เราก็ต้องไปเอาของที่ดีของเขามาพิจารณา แล้วก็ดูว่าเราจะทำหรือไม่ทำ ในทางวัตถุ ในทางจิตใจ ในทางแนวทางแนวชีวิต ก็ต้องพิจารณาทั้งนั้นว่าควรจะทำอะไร และเมื่อแต่ละคนพิจารณาแล้วก็ปรึกษาหารือกันเพื่อที่จะร่วมแรงร่วมกำลังที่จะนำประเทศไปสู่ทางที่เหมาะสม ไม่ใช่จะไปลอกแบบของใคร ถ้ายอมที่จะให้ใครมาข่มขู่ให้ไปทางนั้นทางนี้ ก็ไม่ถูกหลักเหมือนกัน แล้วลงท้ายก็จะไม่ทราบว่าเราตามหลักของฝรั่งเศสหรือแบบใด ลงท้ายคนในประเทศนั้นจะถูกเราเข้าด้วย ก็ไม่ชื่นชม ไม่ชื่นชมจริง ๆ ได้เคยฟังมามาก และก็เดินทางไปหลายประเทศ ได้เห็นว่าถ้าเราทำอะไรตามเขา เขาจะถูกเรา ลงท้ายเขาเซกหัวเรา เขาบอกว่าไทยแลนด์มันทำอะไรไม่รู้เรื่อง เขาบอกว่าการศึกษาก็ตาม การใช้คอมพิวเตอร์ในการศึกษา การใช้เทสต์อะไร ๆ พวกนี้ ของเราก็เอาอย่างของเขา มีพักหนึ่งที่อเมริกาเขาใช้เทสต์ อะไร ๆ ก็ใช้เทสต์ทั้งนั้น แล้วก็ทิ้งไปเข้าคอมพิวเตอร์มีรูตรวจปุ๊บปั๊บ ๆ แล้วออกมาว่าคนนี้คนนี้ไม่ดี แม้แต่ผู้หญิงคนนี้จะเหมาะสมกับผู้ชายอย่างนี้เขาก็เอาไปเข้าคอมพิวเตอร์ ตีตด ๆ ๆ ออกมา แล้วไปแต่งงานกันได้ อาจไม่ต้องพบหน้าก็เข้ากันได้ แต่ก็ฝากันได้เหมือนกัน คนที่เข้าคอมพิวเตอร์แล้วก็อกแก็ก ๆ ออกมาแล้วมาแต่งงานกัน แล้วไม่ชอบใจก็ฝากัน มีเกิดขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ นี่ถ้าเราอยากจะผ่านพ้นจากการไปลอกแบบในสิ่งที่จะทำให้เราหายนะ เราก็ต้องพิจารณา จึงกลับมาถึงคำว่าพิจารณาอีก แล้วหน้าที่ของอาจารย์ก็เป็นผู้ที่จะต้องพิจารณาตนเองด้วยตนเอง พิจารณาสິงแวดล้อม

ด้วยตนเอง และพยายามสอนให้ผู้อื่นพิจารณาตนเอง เพื่อให้พรรคพวกของเรามากขึ้น ไม่ใช่พิจารณาสำหรับตัวเอง ออกไปเป็นอรหันต์ ทุกคนจะได้ก้าวหน้าขึ้นแล้วบ้านเมืองจะได้อยู่ได้

อันนี้ก็เกี่ยวเนื่องมาจากที่อาจารย์บอกว่าปีนี้จะทำอะไร ก็คงทำแล้วตามที่ว่านี่ แต่ว่าเมื่อมาแท้เข้า ก็เลยพูดไปตามเรื่องไปเรื่อย ก็พอแล้ว เพราะว่าเตี้ยลงแช่โคลนอีก^(๓) จะไม่ถึงเขื่อน มาตามโปรแกรมบอกว่า ขึ้นมา ๘ โมงเช้าแล้วก็ลง ๑๑ เตี้ยนี้มันเลยแล้ว แล้วก็มาดูบริเวณด้วย เตี้ยนี้ก็ไม่มีสวยงามอะไร โดนฝนชะหมดแล้ว ทางเดินก็จะเลอะหมด ถ้าอยากจะทำอะไรก็ประเดี๋ยวไปเดินดู แต่ว่าไม่มีอะไรที่จะดูมากมายเท่าไร แล้วก็เสียดาย...นี่ความจริงนะ เมื่อดูโปรแกรมที่ทางราชเลขาบอกขึ้นมาว่าจะมาชมภูผิงค์ด้วย ก็ตั้งใจว่าถ้าใครอยากชมภูผิงค์แล้วอยากมาพบก็จะขอให้ไปพบอยู่บนยอดโน้น ใครเดินขึ้นไปก็ได้ ใครเดินขึ้นไปไม่ได้ก็ไม่ได้พบ เพราะว่าจะขึ้นไปนั้น ต้องออกกำลังเอง แต่วันนี้มันจะ มันเลอะ ก็เลยไม่ได้ขึ้นไป เลยคอยอยู่ที่นี้ แล้วก็ให้การสัมมนาให้เกิดเป็นผลสำเร็จ การลงไปให้ปลอดภัย เพราะว่าทางลื่น อย่าเร่งร้อนเกินไป ก็ให้สัมมนาเรียบร้อย แล้วก็ไปพิจารณาให้รอบคอบ ไม่ใช่ว่าคณะอาจารย์เหล่านี้เท่านั้นเอง แต่จะไปเล่าให้รุ่นอาจารย์พี่ ๆ แล้วก็อาจารย์น้อง ๆ ด้วยว่าให้ช่วยกัน นี่ ที่มาพบวันนี้ละ พวกทางการก็บอกว่าประหลาด ทำมานานแล้วทำไมไม่ยอมมาพบ ที่พูดไม่ใช่กันทำอะไรนะ แต่ว่าในเมืองไทยเตี้ยนี้มหาวิทยาลัยเกิดขึ้นมากมาย เตี้ยแต่ละมหาวิทยาลัยจะต้องไปแจกปริญญาตรี แล้วปริญญาโท ปริญญาเอก แล้วก็เราเป็นอาจารย์ก็เข้ามา แล้วอีกหน่อยคนไหนแก่แล้ว จะออกจากอาจารย์ก็เข้ามา แต่ก็ไม่ว่าอะไร ก็แล้วแต่กำลัง.

(๓) วันนั้นฝนตก ทำให้ทางชันภูผิงค์ ๆ ซึ่งกำลังก่อสร้างเป็นโคลนตม และรถยนต์ของคณะอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยติดหล่ม

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสือที่ระลึก
ในงานพระราชทานเพลิงศพเจ้าหน้าที่ผู้เสียชีวิตในการ
ปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ครั้งที่ ๓

ผู้สละชีวิตตนเพื่อรักษาชีวิตชาติประเทศเป็นผู้เสียสละอย่างสูงสุด
ทั้งเป็นผู้กล้าที่ทำได้โดยยาก ชาติไทยเรามีวีรบุรุษเช่นนี้มาตลอดทุกยุคทุกสมัย
จึงสามารถดำรงเอกราชอธิปไตยสืบมาได้จนทุกวันนี้

ขอวีรกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้กล้าหาญ จงเตือนใจไทยทุกคนให้สำนึกใน
ชาติภูมิของตนโดยตระหนัก และกล้าที่จะสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์
ส่วนรวมอันยั่งยืน.

ภูพิงคราชนิเวศน์

วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๓

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันศุกร์ ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๓

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นอีกวาระหนึ่ง และได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัย ที่ได้ดำเนินก้าวหน้าไปอีกเป็นอันมาก

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ความสำเร็จทางการศึกษาของท่านทั้งปวงในครั้งนี้ เป็นความสำเร็จครั้งสำคัญที่น่าภาคภูมิใจเป็นรากฐานเพื่อการดำเนินอาชีพการงานในอนาคต และเป็นบันไดนำให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จที่แท้จริงในชีวิต

บัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้เป็นผู้มีโอกาสดี ที่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ในการเล่าเรียน เพื่อให้ได้มี การศึกษาสมบูรณ์ทุก ๆ ด้าน จึงควรคาดหวังได้เป็นอย่างดี ว่าจะเป็นผู้นำหลักวิชาการมาปฏิบัติให้บังเกิดประโยชน์ อันยั่งยืน จะเป็นผู้สร้างสรรค์ความเจริญด้านต่าง ๆ และจะเป็นผู้นำพาประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปได้โดยมั่นคง ฉะนั้น แต่ละคนควรจะได้สำนึกถึงความสำคัญและหน้าที่ของตนที่มีอยู่ต่อสังคม ซึ่งได้เกื้อกูลตนมาก่อน ทั้งควรจะได้ตั้งอุดมคติในชีวิตไว้ให้สูง แล้วมุ่งมั่นกระทำการงานให้บรรลุผลตามอุดมคตินั้น เมื่อใดท่านสามารถใช้ความรู้ ความคิดสติปัญญา สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้เกิดขึ้นแก่ตัว แก่วิชาชีพ และแก่ ประเทศชาติจนเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วจึงควรถือว่าได้รับความสำเร็จสมบูรณ์ในชีวิต

ข้าพเจ้าขออวยพร ให้บัณฑิตทุกคนมีความสุขความเจริญและความก้าวหน้ารุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ทั้ง ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดีโดยทั่วกัน.

กระแสพระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น^(๒)

วันศุกร์ ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๓

เมื่อมีการขอหลายอย่าง ก็ขอให้เป็นอย่าง ๆ ก่อน คือขอเพลงสำหรับมหาวิทยาลัยนั้นก็ยินดีที่จะให้ แต่ว่าต้องถือตามหลักระเบียบว่าต้องเข้าคิว เพราะว่ามีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาก็ได้ให้เป็นหนึ่งเพลงต่อเจ็ดปี ก็เข้าคิวแล้วก็รู้สึกว่าย่างเหลือเวลาอีกประมาณ ๓๕ ปีถึงจะได้ ถ้าเร่งรัดพัฒนาหน่อยก็อาจได้เร็วหน่อย ก็ขอบอกไว้เสียก่อนว่ายังต้องใช้เวลากันนาน

ในข้อที่จะให้โอวาทนั้น ถ้าถือว่าคำพูดที่เป็นคำพูดเป็นทางการเมื่อก็เป็นโอวาทแล้ว ก็นับว่าได้ให้โอวาทไปแล้ว ที่ขอมาก็เสร็จเพียงเท่านั้น ไม่ต้องพูดอะไรมากกว่านั้น จึงขอขยายความคำพูดที่พูดเมื่อก็ว่า ผู้ที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้ต้องมีโอกาสดี และควรที่จะได้ภาคภูมิใจในความสำเร็จนั้น ได้พูดกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อที่จะเป็นการอำลามหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยนี้ได้สร้างขึ้นมากด้วยเงินทุนมากมาย และทั้งด้วยกำลังทั้งความคิดอย่างมากมาย และผู้ที่ศึกษาจากมหาวิทยาลัยนี้ก็ได้รับประโยชน์ไป จึงควรที่จะรับประโยชน์นี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ยิ่งใหญ่ขึ้น คือหมายความว่าตนเองมีความรู้ความสามารถ จะไปทิ้งขว้างก็ไม่มีประโยชน์ เพราะว่าถ้ามีความรู้แล้ว ก็ต้องไปใช้ความรู้เป็นกำลัง เป็นกำลังสำหรับตัวเอง คือได้สร้างชีวิตได้ในอนาคต และเป็นกำลังสำหรับส่วนรวม คือสร้างความสงบ ความก้าวหน้า ความมั่นคงแก่บ้านเมืองที่ควรเป็นที่รักของทุกคน เพราะว่าเป็นที่อยู่อาศัยของตน เป็นที่ที่เราจะต้องพึ่ง ถ้าไม่มีแผ่นดินแล้ว เราพึ่งไม่ได้ เราจะไปไหน เราจะไม่มีชีวิตอยู่ได้ แต่ละคนก็อยากมีชีวิตอยู่จึงต้องพึ่งแผ่นดิน ฉะนั้นความรู้ที่ได้ไปจากมหาวิทยาลัยนี้ควรจะได้ใช้นำไปใช้ในทางที่ดี อันนี้ก็ คำพูดที่พูดเมื่อก็แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้วที่จะออกไปรับหน้าที่ไปทำงานทำการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมส่วนตัวผู้ที่กำลังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยนี้ ก็ต้องวางจุดประสงค์ ชั้นแรกก็คือเรียนให้สำเร็จ และชั้นที่สองอย่างที่ว่าเมื่อก็ก็ต้องตั้งอุดมคติไว้ แต่ว่าระหว่างที่กำลังเรียนอยู่ก็ต้องตั้งอุดมคติระยะหนึ่งที่จะให้เรียนสำเร็จ ถ้าพูดถึงการศึกษา เราต้องแบ่งการศึกษาเป็นอย่างน้อยสองอย่างคือการศึกษาวิชาการอย่างหนึ่ง อย่างที่แต่ละคนที่อยู่ในคณะต่าง ๆ นั้นก็ต้องเรียนวิชาเป็นลำดับมาจนได้ปริญญา วิชาการนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ตัวเองและแก่บ้านเมืองถ้ามาใช้ต่อไปเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว อีกอย่างหนึ่ง ชั้นที่สองก็คือความรู้ในจะเรียกได้ว่าธรรมะ คือความรู้ในการวางตัว

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๒ ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หลังจากพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานกระแสพระราชดำรัสแก่นักศึกษา

ประพุดติ และคิด วิธีคิด วิธีที่จะใช้สมองมาทำเป็นประโยชน์แก่ตัว คือใช้สมองไม่ไขจากสิ่งที่เราเรียนมาเป็นวิชาการ สิ่งที่เป็นธรรมะหมายถึงวิธีประพุดติปฏิบัติ และในด้านนี้ก็ต้องใช้ปัญญาเหมือนกัน คนที่ศึกษาในทางวิชาการและศึกษาในทางธรรมะก็ต้องมีปัญหา แต่ผู้ใช้ความรู้ในทางวิชาการทางเดียว และไม่ใช้ความรู้ในทางธรรมะจะนับว่าเป็นปัญญาชนไม่ได้ เพราะว่าปัญญานี้เป็นแรง เป็นพลัง ไม่ใช่ความคิด เป็นพลังอย่างหนึ่งที่จะมาทำให้สามารถหาวิชาในทางวิทยาการ และสามารถที่จะมองชีวิตได้ด้วยความแจ่มใส และนำความสว่างมาให้แก่ชีวิตของเรา ฉะนั้นปัญญาชนก็เป็นผู้ที่สามารถใช้ความคิดของตัวเองมาเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ไม่ได้หมายถึงผู้ที่มีความรู้วิทยาการด้านเดียว และวิชาความรู้ในทางธรรมะกับทางวิทยาการก็ต้องคู่กัน ผู้ที่เป็นปัญญาชนที่แท้จริงต้องมีปัญญาในทางวิทยาการพอสมควรแล้วมีปัญญาในทางธรรมะ เพื่อที่จะดำเนินชีวิตให้เหมาะสมด้วยการที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยเราต้องเล็งเป็นขั้น ๆ จะต้องเล็งว่ามหาวิทยาลัยนี้ประสาทความรู้ในทางวิทยาการ เราต้องก้มหน้าก้มตาหาความรู้ในทางวิทยาการเสียก่อน ต่อมาจึงจะมาตั้งปณิธานและอุดมคติที่จะใช้วิทยาการนั้นให้เป็นประโยชน์ด้วยปัญญา ดังนั้นการที่นักศึกษามีโอกาสเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย มารับความรู้ ก็ควรที่จะพยายามทุกทางที่จะหาความรู้ในทางวิทยาการให้พอ ให้เป็นกำลังในอาชีพสำหรับต่อไป และในเวลาเดียวกันก็คิดด้วยปัญญาและค้นคว้าในทางธรรมะว่าต่อไปจะใช้วิทยาการนั้นอย่างไรสำหรับให้เกิดประโยชน์ต่อตัวและต่อส่วนรวม มิใช่ว่าเข้ามาในมหาวิทยาลัยแล้วถือว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ในทางธรรมะและไม่หาความรู้ในทางวิทยาการ เพราะว่าถ้าเข้ามาหาความรู้ในมหาวิทยาลัยแล้วจะมามีวิกฤตเพียงในทางเรื่องของเรา จะทำอย่างไรจะเป็นปัญญาชนก็จะไม่ได้มีวิทยาการเป็นรากฐานเพื่อที่จะก้าวไปสู่ความเป็นปัญญาชนแท้ ๆ

ที่พูดมานี้เป็น การขยายความที่ได้พูดเมื่อปีที่แล้วและเมื่อปีที่แล้ว เราเข้ามาในมหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้ได้สร้างด้วยกำลังของเงินของประชาชน และเป็นโอกาสดีที่จะหาความรู้ในทางวิชาการ ก็ควรที่จะก้มหน้าก้มตาหาความรู้ในทางวิชาการ เมื่อหาความรู้ในทางวิชาการเรียบร้อยแล้วได้รับปริญญา ก็นำวิชาการนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นการตอบแทนที่ทางประชาชนได้สละเงินเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยนี้ เพื่อตอบแทนบ้านเมือง ทำความเจริญ ทำความมั่นคงแก่บ้านเมือง ต่อไปถึงตั้งอุดมคติ คือตั้งอุดมคติให้สูงเพื่อที่จะให้บ้านเมืองมีความก้าวหน้ายิ่งกว่าเดี๋ยวนี้อีก เป็นการตอบแทนบ้านเมือง ขอให้ทุกคนตั้งใจเล่าเรียนและมีความสำเร็จในความมุ่งหมายของตัวที่จะหาความรู้ และเมื่อตั้งใจเรียนดีแล้ว ก็ขอให้สามารถที่จะผ่านการสอบให้ดี เมื่อกันนี้ฟังนายกลโมสรไม่ขัดว่าขอพรหรือไม่ได้ขอพร แต่อย่างไร ๆ ก็จะทำให้พรว่า ให้ได้เล่าเรียนให้ได้ความรู้ในทางวิชาการทั้งในวิธีที่จะ

พิจารณาในทางธรรมะ ให้สามารถผ่านการสอบไล่โดยดี เพื่อก้าวสู่การสอบไล่เพื่อปริญญา การสอบไล่นี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตในมหาวิทยาลัย แต่ว่า ถ้าแต่ละคนตั้งใจที่จะเรียน การสอบไล่ก็เป็นเรื่องเล็ก อย่างไรก็ตามขอทุกคนจงมีพลังใจเพื่อที่จะเล่าเรียนหาความรู้ และผ่านการสอบเพื่อที่จะไปสู่ความสำเร็จขั้นสำคัญคือการสอบได้ปริญญาทุกคนและต่อไปก็ขอให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตให้มีความเจริญรุ่งเรืองให้สมกับได้ตั้งใจที่จะสร้างให้ชีวิตของตัวเองมีความรุ่งเรือง มีความก้าวหน้า และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นประโยชน์ต่อโลก ขอทุกคนจงมีความสุข สวัสดิ์ ความแข็งแรง รวมทั้งกายสมบูรณ์เพื่อที่จะเป็นกำลังแก่บ้านเมือง ให้แต่ละคนประสบแต่ความสำเร็จ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ตำรวจชายแดน เขต ๕^(๒)

ณ ค่ายดารารัศมี จังหวัดเชียงใหม่

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๓

หน้าที่ของตำรวจชายแดนคือรักษาเขตแดนภูมิประเทศและคนเข้าออกตามชายแดน ไม่ใช่ในการปราบโจรผู้ร้ายหรือปราบผู้ก่อการร้าย เป็นหน้าที่ที่จะต้องแสดงคุณภาพของตำรวจ อีกอย่างหนึ่งที่สำคัญก็มีการสอดส่องดูแลโจรผู้ร้าย และจะต้องป้องกันและรักษาพื้นที่ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการที่ผู้ก่อการร้ายจะมารุกรานบ้านเมือง

พูดถึงการต่อต้านหรือการต่อสู้โจรคอมมิวนิสต์ จะเห็นได้ว่ามีสถานการณ์ที่แตกต่างกัน แล้วแต่เหตุ ไม่ได้เหมือนกันทุกแห่ง เช่นทางภาคใต้ ก็มีปัญหาเกี่ยวข้องกับทางมาเลเซีย สถานการณ์ทางเขต ๕ ก็เป็นการต่อต้านผู้รุกรานที่มาจากทางลาวกับมาจากเวียดนามเหนือและจีนแดง ซึ่งสถานการณ์แตกต่างอยู่เป็นอันมาก ทั้งในเขต ๗ เขต ๓ และเขต ๔ ก็มีความแตกต่างกัน ในเขต ๗ มีปัญหาเกี่ยวข้องกับว่าฝ่ายตรงข้ามพยายามที่จะทำให้เป็นกำลังขึ้นด้วยอาศัยของตนเอง ในเขต ๒ ก็มีปัญหาเดิมเกี่ยวข้องกันและปัญหาที่เขต ๒ กับเขต ๓ ก็เห็นได้ว่าเป็นความแตกต่างกันหลายอย่าง เขต ๔ ผู้ก่อการร้ายก็มีลักษณะต่าง ๆ กัน แต่รวมความแล้วสิ่งที่สำคัญก็คือต้องดูตามหลักของฝ่ายจีนคอมมิวนิสต์ที่ได้บอกเอาไว้ว่า ฝ่ายกำลังของคอมมิวนิสต์จะอยู่ได้ถ้าอาศัยประชาชนถ้ามีประชาชนที่ช่วยเหลือเขา หรือต้องช่วยเหลือเขาในพื้นที่ กองโจรหรือกองกำลังของเขาก็จะอยู่ได้ หน้าที่ของตำรวจชายแดนอันที่สำคัญก็คือ จะต้องป้องกันคุ้มครองและทำให้ประชาชนที่อยู่ในท้องที่มีความไว้วางใจฝ่ายเจ้าหน้าที่ ปัญหาอันนี้เป็นปัญหาที่ยากในการปฏิบัติ เพราะฝ่ายตำรวจชายแดนโดยเฉพาะก็เป็นส่วนน้อย มีกำลังซึ่งเปรียบเทียบกับกำลังโจรจีนแล้วนับว่าเป็นกำลังที่น้อย แต่ก็มีชื่อเสียงดีและได้ปฏิบัติดีมาตลอด เป็นที่เกรงขามแก่ฝ่ายศัตรู เพราะว่ามี ความเข้มแข็ง มีวินัย และสามารถที่จะปฏิบัติการด้วยความสุจริต ด้วยความตั้งใจ ดังนั้นก็ต้องถือว่า พวกตำรวจชายแดน และพวกตำรวจพลร่มมีหน้าที่อันสำคัญที่จะคุ้มครองและทำให้ประชาชนในท้องที่ไว้วางใจได้ ถึงแม้บางทีอาจรู้สึกท้อใจ การที่ประชาชนไปเป็นผู้ก่อการร้ายนั้น ก็รู้ได้ชัดว่าเป็นเพราะฝ่ายบ้านเมืองได้ผลักดันคนเหล่านั้นให้หาที่พึ่ง เมื่อหาที่พึ่งที่ไหนไม่ได้จากเจ้าหน้าที่ ก็ต้องหาที่พึ่งจากผู้ที่มาเสนอความช่วยเหลือให้ เหมือนระบบการเป็นไปของฝ่ายแก๊งสเตอร์ที่อเมริกาทำขึ้น ประชาชน พ่อค้า จะต้องช่วยเหลือพวกโจรต่าง ๆ เหล่านี้ ให้เงินหรือให้การช่วยเหลือ เพื่อป้องกันไม่ให้ร้านของตัวหรือที่ของตัวถูกทำลาย ในเมืองไทยนี้ก็เช่นเดียวกัน หลายแห่ง ถ้าฝ่ายประชาชนไม่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิมลวงกต จากภูมิจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเชียงใหม่ไปทรงเยี่ยมกองกำกับการตำรวจชายแดนเขต ๕

สนับสนุนฝ่ายก่อการร้าย ตัวเองก็จะถูกทำลาย ถูกรังควานอย่างมาก ทางฝ่ายบ้านเมืองก็มีบกพร่องมากอยู่แล้วที่บางทีไปปกครองโดยไม่เป็นธรรม ทุกสิ่งทุกอย่างนี้ทำให้ประชาชนที่อยู่ท้องที่ที่ตำรวจชายแดนจะต้องปฏิบัติภาระเหล่านั้น มีความเป็นศัตรูต่อผู้ที่อยู่ในเครื่องแบบ การที่จะชนะในการต่อสู้อย่างนี้ทุกแห่ง ก็มีหลักอยู่ว่าจะต้องให้ตำรวจชายแดนตำรวจพลร่มเป็นผู้ที่เข้าหาประชาชน ให้ประชาชนยอมรับว่า ในจำนวนผู้ที่แต่งเครื่องแบบของทางราชการไทยนี้ก็เหมือนกันที่ดี มีเหมือนกันที่เมตตา มีเหมือนกันที่เห็นแก่ความผาสุกของประชาชน ฉะนั้นเมื่อตำรวจชายแดน ตำรวจพลร่มมีชื่อเสียงดี ก็ยิ่งต้องปฏิบัติให้เข้มแข็งและเสียสละที่สุด เพราะว่าเราเห็นได้ว่าเราถูกรุกรานรอบด้านทุกเขตทุกแห่ง จนกระทั่งในดินแดนของประเทศไทยเราก็ถูกรุกราน ตำรวจพลร่มกับตำรวจชายแดนมีหน้าที่สำคัญเป็นด่านแรก และเกือบจะเป็นด่านสำคัญที่สุดสำหรับต่อต้านในการกวาดล้าง

ในการต่อต้าน การต่อสู้ก็ต้องมีความเข้มแข็งในทางยุทธวิธี คือต้องพยายามปฏิบัติอย่างเด็ดขาด อดทน แล้วก็ด้วยความสามารถของทุกคน แต่ในส่วนที่สำคัญมากก็จะต้องทำให้ประชาชนในท้องที่ไว้วางใจ และไม่เป็นเหยื่อแก่ฝ่ายตรงข้ามนั้นเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะว่าเราต้องทำด้วยการพัฒนา ด้วยการช่วยเหลือ ให้อยู่ในจิตใจของพวกเขา นี่แหละเป็นเหตุที่ว่า ทำไมวันหนึ่งเอาสิ่งของมาเป็นจำนวนมากมาฝากไว้ที่กองกำกับนี้ ก็สำหรับตำรวจชายแดนในเขต ๕ ได้ใช้ ได้บริโภค อีกส่วนหนึ่งก็สำหรับงานพัฒนานี้ คืองานช่วยให้ประชาชนเห็นว่าผู้ที่อยู่ในเครื่องแบบไม่ใช่คนเลว ไม่ใช่คนที่จะไปบีบบังคับ แต่เป็นคนที่จะทำให้เขาเห็นว่าเป็นผู้ที่เป็นมนุษย์เหมือนกัน เป็นคนที่เห็นใจในความเป็นอยู่ของประชาชน นโยบายที่สำคัญเกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งของเหล่านี้เท่าที่เคยได้ไปให้ที่เขตต่าง ๆ หลายแห่งแล้ว ก็มีอยู่ว่า ควรที่จะให้แต่ละหมวดเข้าอยู่เป็นหลักเป็นแหล่ง มีที่เก็บสิ่งของเหล่านี้ก็ให้เก็บ ให้ส่งจากกองกำกับไปที่หมวดต่าง ๆ ให้ใช้ในการปฏิบัติการด้วย และถ้าหมวดไม่มีความจำเป็นก็แบ่งให้ประชาชนบ้าง แต่แบ่งให้ในลักษณะที่คล้าย ๆ กันว่าเรามีเขาไม่มี เราก็กินเผื่อให้ ที่ให้มาไม่ใช่สำหรับให้ก้มหน้าก้มตาไปแจกแก่ประชาชนเป็นทางหนึ่งที่จะให้เขาเห็นว่าตำรวจ เจ้าหน้าที่ดีอย่างไร แล้วก็ไม่ใช่อยู่อย่างสบายกว่าประชาชน ไม่ใช่ นายของประชาชน แต่ว่าเป็นเพื่อนของประชาชน อันนี้ก็เป็นหลักทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนในท้องที่ไว้วางใจว่าเป็นพี่น้องกันแท้ ๆ ไม่ใช่มาเป็นนาย นอกจากนี้ถ้าจะต้องปฏิบัติการรบต้องเด็ดขาด ใครทำผิดก็ต้องเด็ดขาด แต่ใครที่เดือดร้อนใครที่มีความจำเป็นที่จะต้องช่วยเหลือก็ต้องช่วยเหลือแก่เขาทุกด้านไม่ใช่เฉพาะแจกของ ให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือบ้านสามารถที่จะเจริญก้าวหน้าขึ้น ในกรณีที่มีภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ก็เห็นชอบที่จะให้ทางกองกำกับ

ต่าง ๆ และที่ค่ายนเรศวรได้เป็นผู้ไปแจกเองแก่ผู้ที่มีความเดือดร้อน ที่อำเภออุบลูรี เมื่อก่อนนี้ที่มีการต่อสู้ มี
ก่อการร้าย มีการฆ่าเจ้าหน้าที่ มาถึงครั้งหลังนี้เข้าไปไม่มีอะไรมาก นี่ก็เพราะว่าทางฝ่ายตำรวจได้เข้าไปช่วย แล้ว
ก็ได้แสดงว่ามาเป็นมิตร ไม่ใช่ว่าจะมาทำลาย และโดยเฉพาะครั้งหลังนี้ มีตำรวจ และมีหน่วยแพทย์หน่วยพยาบาล
ของทั้งตำรวจทั้งของสภากาชาดเข้าไปจนถึงบ้านโป่งกะสัง บ้านยางชุม ก็ไม่มีปฏิกิริยาอะไร ตรงข้าม ประชาชนก็
ดีใจ ร่วมมือดี และชื่นชมในการช่วยเหลือของทางราชการ อันนี้ยังเป็นแนวทางที่สำคัญ หรืออย่างไรไปเมื่อเร็ว ๆ
นี้ที่บ้านนางที่พัทลุง ก็อย่างเจริญฤทธิ์^(๓) มาบอกว่าเป็นแหล่งของผู้ก่อการร้าย ก็เรียกได้ว่า ๙๐ เปอร์เซ็นต์ เป็น
ผู้ก่อการร้าย เราก็ไม่เห็นมีอะไร เห็นได้ว่า ก็เพราะว่าตำรวจชายแดนที่ได้ไปอยู่ที่นั่นได้ทำตัวเป็นมิตรแก่ประชาชน
แล้วก็ทำตัวอย่างที่ดี ให้ความมั่นคง ความก้าวหน้าแก่ประชาชน จึงเหมือนไม่มีเหตุการณ์ร้ายอะไรเลย ต้องเข้าใจ
ด้วยว่ามีหลายแห่งซึ่งถ้าเราไปดูตามมาตรฐานของราชการ ประชาชนเป็นผู้ก่อการร้ายแล้วแน่นอนร้อยเปอร์เซ็นต์
เช่นที่แห่งหนึ่งที่อำเภอฉวาง มีตำรวจผู้ใหญ่ไปแล้วก็ขอเช่ารถจักรยานที่เขาขี่เข้าไปอีกหมู่บ้านหนึ่ง พวกขี่จักรยาน
เขาก็บอกว่าไม่วาง เพราะได้ยินว่าเขาเป็นโปลิศ ก็ไม่มีใครกล้า แม้จะเข้าไปถึงวัดแห่งหนึ่งซึ่งดูสงบเรียบร้อย
พระองค์ก็ไม่ให้น้ำมนต์ ไม่ให้พระเครื่องแก่ตำรวจผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ แสดงให้เห็นว่าเขาไม่ไว้วางใจ เขาไม่ยอมรับมือ
เพราะว่าเขาเข็ดหลาบในการร่วมมือ จะไปบอกว่าเขาเป็นผู้ก่อการร้ายทั้งหมดก็ไม่ได้ แต่ถ้าไปติดอย่างนายตำรวจผู้
นั้นไป ก็เข้าไปได้ เพราะว่าเขาบอกว่าตำรวจคนนี้เขามาดี เขาไม่ได้มาทำร้ายเรา จึงเข้าไปได้ ดังนั้นจะต้องแสดง
ตัวเป็นมิตร แสดงตัวเป็นผู้ที่ตั้งใจเสียสละเพื่อประชาชน เราก็มีเหตุผล แต่ในเวลาเดียวกันก็ต้องเสียสละอย่าง
มาก เพราะว่าถ้าอย่างที่เป็นไป ถ้าผู้หนึ่งทำผิดแล้วส่วนรวมทั้งหมดก็เสีย อย่างเช่นประเทศไทยทั้งประเทศนี้ ทาง
ราชการเสียชื่อเสียงไปมากก็เพราะว่ามีข้าราชการบางส่วนที่อยู่ในส่วนภูมิภาคได้ทำตัวเป็นผู้ยิ่งใหญ่ ไปกดขี่
ประชาชน ไปเอาเปรียบประชาชน ถ้าเป็นเช่นนี้ประชาชนก็บอกว่าทางราชการ หรืออย่างที่เขารายกว่าทางกฎหมาย
ไปข่มขี่เขา เขาไม่ได้เกลียดชาติบ้านเมือง แต่ว่าเขาเกลียดกฎหมาย เมื่อเกลียดกฎหมายแล้ว คนที่เถรตรงตาม
กฎหมายนี้เองก็จะบอกว่าพวกนี้คือผู้ก่อการร้าย ถ้านับอย่างนี้แล้ว ประเทศไทยมีผู้ก่อการร้าย ๙๐ เปอร์เซ็นต์ แต่
ว่าตามความจริงผู้ก่อการร้ายแท้ ๆ มีเข้าใจว่าไม่ถึง ๑ เปอร์เซ็นต์ และแม้จะเป็นในท้องที่ที่มีผู้เห็นว่ามีผู้ก่อการร้าย
ก็คงไม่ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ ฉะนั้นหน้าที่ของตำรวจชายแดนตำรวจพลร่มจึงหนัก แล้วก็ต้องเสียสละ บางทีทำ

(๓) พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จำรัสโรมรัน ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธรฝ่ายชายแดน

อะไรแล้วดูเหมือนกับไม่ได้ผลเลย เพราะว่าสถานการณ์ได้จมลงไปมากแล้ว แต่ถ้าพวกเราไม่อดทนที่จะทำต่อไป ก็จะไม่เหลืออะไรสำหรับประเทศไทย

มีข้อสังเกตอยู่อย่างนี้แล้ว ก็ต้องพยายามที่จะให้สิ่งของเพื่อที่จะนำไปใช้เป็นประโยชน์ เพราะว่าเห็นว่าเป็นทางหนึ่งและก็อาจเป็นทางเดียว ที่จะทำให้ประชาชนไม่เป็นผู้ก่อการร้าย แล้วก็ทำให้บ้านเมืองมีความมั่นคงได้ แต่ที่ให้มาไม่ได้ให้มาสำหรับมาแจกให้มาสำหรับเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งสำหรับให้ประโยชน์ ให้สามารถที่จะทำความเป็นมิตรแก่ประชาชน นอกเหนือจากสิ่งของเหล่านี้ก็มีว่า จะต้องช่วยพัฒนาทั้งในด้านการศึกษา ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ในด้านเกษตรกรรม ในด้านคมนาคม ในฐานะตำรวจชายแดนและพลร่มที่สามารถ ก็มีหน้าที่เป็นทั้งผู้ต่อสู้และเป็นทั้งกองทหารจะต้องทำด้วยความเข้มแข็งและด้วยความฉลาด ด้วยความตั้งใจที่จะเอาชนะศัตรู ด้วยความเด็ดขาด ในด้านสร้างความปึกแผ่นของประชาชนและความไว้วางใจของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ ก็จะต้องพัฒนา และจะต้องหาทางที่จะให้ประชาชนเข้าหาเจ้าหน้าที่ ให้เจ้าหน้าที่เข้าหาประชาชนโดยมีจิตใจแข็งกล้า หน้าที่ทั้งหลายนี้เป็นหน้าที่ที่หนัก จึงขอให้ทุกคนมีความเข้มแข็งอดทน และฝากให้พรให้ตำรวจที่อยู่ได้บังคับบัญชาทุกคน ให้มีความเข้มแข็ง ความแข็งแรงเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่งก็ขออย่าว่าสำคัญที่สุดสำหรับประเทศ ฝากความระลึกถึงตำรวจทั้งหลายทุกคน ขอให้มีความสุข และให้สามารถปฏิบัติภารกิจด้วยความเข้มแข็งและด้วยความเข้มแข็งทุกคน.

กระแสพระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๑๔

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

ประชาชนชาวไทยทั้งหลาย

บัดนี้ถึงกาลกำหนดที่จะขึ้นปีใหม่อีกวาระหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าขออวยพรแก่ท่านทั้งหลายทั่วกัน

ข้าพเจ้าขอขอบใจท่าน ที่มีความปรารถนาดีต่อข้าพเจ้าและพระราชินีตลอดถึงลูก ๆ ทุกคน พยายามสนับสนุนเราทุกทาง ทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปได้ และทำให้เกิดความปิติชุ่มชื่น มีกำลังที่จะร่วมงานกับท่านต่อไป

ในขอบปีที่ผ่านมานี้ ประเทศของเราต้องประสบความยุ่งยากหลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่ง คือต้องเผชิญกับภัยธรรมชาติเป็นหลายครั้งหลายหน ทำความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นทั่วถึงกันหมด เเคราะห์ดีอยู่ที่อันตรายซึ่งเกิดขึ้นนั้นเมื่อเทียบกับที่อื่น นับว่ายังไม่ร้ายแรงนัก ประกอบกับท่านทั้งหลายมีกำลังใจและพร้อมใจกันดี พยายามช่วยเหลือกันและกัน พยายามต่อสู้อุปสรรคทุกอย่างด้วยความเข้มแข็งอดทน จึงสามารถคลายความยุ่งยากให้บรรเทาเบาบางลงไปได้

ความยุ่งยากอีกประการหนึ่งนั้น เนื่องมาจากความพยายามของฝ่ายตรงข้าม ที่จะทำลายความมั่นคงของเราและจะครอบครองประเทศของเรา ฝ่ายนั้นพยายามอย่างยิ่งที่จะก่อความแตกแยก ความระแวงสงสัย ความเสื่อมศรัทธา ในระหว่างกันและกันให้เกิดขึ้นในหมู่คนไทย บางแห่งถึงกับยุยงส่งเสริมให้ใช้กำลังเข้าประหัตประหารกัน แต่ผลของความสามัคคีและความเสียสละของคนไทยทุกคน ทำให้ความพยายามนั้นยังไม่สัมฤทธิ์ผล

เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่บ้านเมืองเป็นลำดับมา ทำให้ทราบได้แน่ชัดว่า เราจำเป็นต้องทำงานช่วยตัวเองให้หนักแน่นยิ่งขึ้น เพื่อรักษาตัวให้อยู่รอดตลอดไปโดยอิสระและเสรี คนไทยเรานั้น แท้จริงมีนิสัยจิตใจดี เป็นนักต่อสู้ เป็นคนซื่อตรง ขยันขันแข็งและอดทน เป็นคนรักเผ่าพันธุ์พวกพ้อง และบ้านเกิดเมืองนอน แต่ละคนจะต้องหยิบยกเอาคุณสมบัติเหล่านี้ที่มีอยู่ภายในตัวขึ้นมาปฏิบัติให้ได้ผล โดยถือว่าทุกคนล้วนมีความสำคัญต่อประเทศชาติอยู่ด้วยกันทั้งนั้น จะต้องทำหน้าที่ของตน ๆ ให้พร้อมเพรียงกัน เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของส่วนรวม หากทำได้เช่นนี้ ก็จะสามารถแก้ไขความบกพร่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ และจะสามารถรวมแรงกันสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง พร้อมทั้งความเจริญรุดหน้าให้แก่บ้านเมืองของเราได้อย่างแน่นอน

ในโอกาสขึ้นปีใหม่นี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ทุกท่านได้ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติภารกิจทุก ๆ อย่างให้สมบูรณ์ ที่จะตั้งมั่นในความสุขจริตและความสามัคคี ที่จะบำเพ็ญกรณียร่วมกันไปอย่างพรักพร้อม โดยยึดเอาประโยชน์ส่วนรวมของชาติบ้านเมืองเป็นที่หมายอันสูงสุด

ขอคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของท่านทั้งหลาย จงอภิบาลรักษาท่านให้พ้นพ้นจากทุกข์และภัยทุกประการ บันดาลให้เกิดความสุขสวัสดิ์ พร้อมทั้งกำลังกาย กำลังใจกำลังปัญญา ที่จะประกอบกิจการงานเพื่อยังความร่มเย็นเป็นผาสุก และความเจริญวัฒนาให้เกิดแก่ประเทศไทย ขอให้มีความสุขกาย สุขใจ และประสบแต่สิ่งพึงปรารถนาตลอดศกหน้านี้โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา
สาขาวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ ๕
ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีกวาระหนึ่ง และได้ทราบวามหาวิทยาลัยได้รับความร่วมมือสนับสนุนอย่างพร้อมเพรียง ทำให้สามารถขยายงานทุก ๆ ด้านให้เจริญ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เป็นที่คาดหมายได้ว่าจะได้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มั่นคง ซึ่งจะยังประโยชน์ แก่การพัฒนาการศึกษาและความเจริญด้านอื่น ๆ ของชาติอย่างสำคัญต่อไป

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมกับท่านที่ได้รับปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ และกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

บัณฑิตทั้งปวงที่อยู่ในที่นี้เป็นผู้มีสติปัญญาดี จึงมีโอกาสได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้เข้าเล่าเรียนจน สำเร็จวิชาการชั้นสูง เป็นที่หวังของทุกคนว่าจะได้ทำประโยชน์ทำความเจริญให้แก่ประเทศชาติและสังคมในกาล ต่อไป ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ตั้งแต่บัดนี้ว่า ท่านเป็นที่ปรารถนาเป็นที่หวังของคนทั้งชาติ ควร อย่างยิ่งที่จะได้ทำการงาน แสดงความสามารถให้เป็นคุณแก่ส่วนรวม ให้สมแก่คุณวุฒิและเกียรติศักดิ์ของผู้มี การศึกษาสูง

ทุกวันนี้ คนที่สำเร็จวิชาการสูง ๆ มีอยู่ในบ้านเมืองเรามีไม่น้อย เครื่องมือเครื่องใช้ตลอดจนความช่วยเหลือ สนับสนุนต่าง ๆ ก็มีอยู่มาก แต่เราก็คงพูดไม่ได้เต็มปากว่า การพัฒนาบ้านเมืองได้ผลเป็นที่พึงพอใจแล้ว เรื่องนี้เป็นเรื่องน่าคิด ข้าพเจ้าจึงขอฝากให้บัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่และทุก ๆ ท่านพิจารณาว่า ลำพังความรู้ ความฉลาด และเครื่องมืออันมีประสิทธิภาพต่าง ๆ นั้น ไม่อาจทำให้เราสร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ประเทศได้ โดยสมบูรณ์ ในการนี้ เราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความปรองดองกัน ทันทหน้าเข้าหากัน ร่วมมือร่วมใจกัน จึงจะสามารถนำเอาความรู้ความคิดและอุปกรณ์ที่มีอยู่ มาสร้างสรรค์ ความเจริญที่แท้จริงอันเป็นสิ่งควรปรารถนา ให้บังเกิดขึ้นได้

ขออวยพรให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีความคิดความเห็นที่ถูกต้องในอันจะทำการงานสร้าง ความเจริญมั่นคงของตนเองและของชาติ และขอให้ประสบความสำเร็จในชีวิต พร้อมทั้งความสำเร็จในชีวิต ทั่วกันทุกคน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนอัมพรไพศาล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่นำเงินมาให้ แล้วบอกว่าตามอัยยาคัย ก็เลยไม่ทราบว่าจะไปเข้าทางไหน เพราะว่ามีหลายทาง ก็เป็นว่าช่วยฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนทั่ว ๆ ไป ทั้งในด้านการศึกษาด้านการพัฒนา อย่างในด้านการศึกษา นี้ เมื่อไปภาคเหนือคราวนี้ก็ไปเยี่ยมหมู่บ้านหลายหมู่บ้าน สังเกตเห็นว่าความต้องการอันดับหนึ่งไม่ใช่อะไรที่เข้าใจ ว่าต้องการทางแพทย์ หรือต้องการอาหารหรือการเพาะปลูก ความต้องการอันดับหนึ่งก็คือการศึกษา เฉพาะที่นำ สังเกตมีแห่งหนึ่งที่สูงไป เป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงซึ่งเราก็นึกว่าคงอยู่ในป่าในดงหรือที่ไหน แต่แท้จริงหมู่บ้านนั้นเขา อุดสำหรับรวบรวมเงินจากรายได้ของตนเองเข้าหุ้กัน ไปจ้างครูมาอยู่ที่หมู่บ้าน สำหรับสอนเด็ก ๆ ในหมู่บ้านนั้นโดย ลำพังของเขาเองหรือโดยกำลังของเขาเอง จึงได้ให้เงินเขาเป็นจำนวนไม่มาก เป็นจำนวนสี่พันบาท สำหรับสร้าง โรงเรียน ที่นำเงินมานี้ก็นับว่าเป็นจำนวนมาก ถ้าสร้างโรงเรียนเหล่านั้นก็ได้ถึงสามหลัง ก็แสดงให้เห็นว่าคนทั่ว ๆ ไปกระหายความรู้ เพราะทราบว่าความรู้เป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพื่อความก้าวหน้าในด้านอื่น ๆ แต่ละคนก็ต้องมีปัจจัย คือต้องมีอาหาร มีที่อยู่ มีเสื้อผ้าและสิ่งนุ่มนวล และก็มียารักษาโรค แต่ทั้งหมดนี้จะสัมฤทธิ์ผลไม่ได้โดยสมบูรณ์ถ้า ไม่มีความรู้ ก็จะไม่เห็นได้ว่าผู้ที่แม้จะอยู่ห่างไกลไม่เคยพบปะกับคนมาก ก็ยังเข้าใจถึงความจำเป็นของการศึกษา อันนี้ จึงทำให้นึกถึงว่า ทั่วประเทศมีเยาวชนมาก มีผู้ที่อยู่ในวัยเรียนมากมายแล้วบางคนก็ไม่มีโอกาสที่จะได้เล่าเรียน ต้องเล่าเรียนลำพังตนเองโดยหาความรู้ตามที่ประสบมาเท่านั้นเอง ซึ่งพวกนั้นก็เห็นว่าเสียเปรียบ จึงต้องนึกถึงผู้ที่มี โอกาสได้เรียนว่า เป็นผู้ที่มีโชคดี สามารถที่จะหาความรู้ใส่ตัวของตัวเองเพื่อต่อสู้ในชีวิตต่อไป มองดูผู้ที่ทำหน้าที่ให้ วิชาความรู้แก่นุชนรุ่นหลังเพื่อให้สามารถต่อให้ประเทศชาติมีคุณภาพ มีประชาชนที่มีคุณภาพดีแล้ว ก็เลยทำให้ เห็นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน รวมทั้งนักเรียนด้วย ก็เห็นว่าควรจะสำนึกว่ามีหน้าที่อย่างสูง คือครูมีหน้าที่ที่จะ ถ่ายทอดความรู้ และนักเรียนก็มีหน้าที่ที่จะรับความรู้ ที่มีโอกาสได้มีครูมาสอนในโรงเรียนที่จะเรียน ในการศึกษาที่ได้ ไปเห็นคนทั่วไปในประเทศไทยซึ่งยังขาดโอกาสดังนี้ รู้สึกว่าเราจะต้องช่วยให้คนของเรามีโอกาสเรียนและมีโอกาส สอน การที่ให้ทุนอุดหนุนดังนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเป็นประโยชน์ให้บรรลุผลสมความมุ่งหมาย ผลของการศึกษานั้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางยสวดี อัมพรไพศาล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอัมพรไพศาล นำอาจารย์และนักเรียน จำนวน ๑๑ คน ฝ้าฯ ๑ หลูเกล้าฯ ๑ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ตามที่กระทรวงเขาแบ่งเป็นอนุบาล ประถม และเตรียมอุดมศึกษา ตามชั้นของความรู้ ก็สำคัญอยู่ที่การเพิ่มความรู้ เพิ่มกำลังเพิ่มประโยชน์

เงินที่ได้ก็จะใช้ในทางการศึกษา แต่ว่าจะบอกว่า รับเงินนี้ไว้สำหรับไปเข้ามูลนิธิการศึกษาใดก็อาจผิดจุดประสงค์ เพราะว่าที่ได้ไปเมื่อในระยะเวลาที่แล้วมาก็อยู่ในทุนของการพัฒนาชาวเขา เงินนี้อาจนำไปซื้อวัวหรือสุกร อาจเป็นค่าอาหารกระป๋องสำหรับทางทหาร ตำรวจที่อยู่บนยอดดอย ซึ่งกำลังสู้รบเสี่ยงอันตรายอยู่ทุกด้านเพราะว่าแยกไม่ได้ระหว่างความปลอดภัยกับความก้าวหน้าพัฒนาทางการศึกษา หรืออาจเป็นค่ายาที่นำไปแจกหรือไปรักษาชาวบ้านก็เป็นได้ จึงขอรับรองว่าอย่าไปถือว่าเงินนี้จะไปอยู่ในกองทุนใด อาจช่วยทหารในแดนทุรกันดารก็เป็นได้ อาจจะไปอยู่ในทุนช่วยพัฒนาชาวเขา อาจไปอยู่ในทุนช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยก็ได้ แต่ว่าในที่สุดก็จะได้ช่วยให้เพื่อนร่วมชาติได้มีโอกาสยืนตัวเป็นกำลังแก่ส่วนรวม ฉะนั้น ก็ขอให้ผู้ที่ได้อุตส่าห์เสียสละเงินได้รับกุศลตามที่เจตนาเพื่อส่วนรวม และขอให้มีความสุขสมบูรณ์ทุกประการ.

พระบรมราชโฆษาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณี

จุฬา — ธรรมศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๔

ขอขอบใจที่กรรมการได้นำเงินมาสำหรับทำตามจุดประสงค์ในเรื่องของการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ทหารตำรวจ ที่ปฏิบัติการเพื่อป้องกันประเทศ ก็มีความจำเป็นหลายอย่าง แบ่งเป็นสองส่วนสำคัญคือ สวัสดิการสำหรับผู้ปฏิบัติ ในสนามโดยตรงและสำหรับช่วยเหลือผู้ที่ได้รับอันตรายจากการปฏิบัติงานถึงบาดเจ็บหรือถึงแก่เสียชีวิต

สำหรับในด้านช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำก็มีความลำบากยากเย็นหลายประการ ดังที่เคยได้ไปเมื่อ ปลายปีที่แล้ว ก็ได้เห็นว่ามีความยากแค้นไม่ใช่น้อยเพราะว่าไปอยู่ในที่ทุรกันดาร และแม้จะเป็นกำลังของชาติซึ่งเรา ควรจะสนับสนุนให้เต็มที่ ก็ได้ประสบความลำบากอย่างที่คาดไม่ถึง หมายถึงเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ที่ได้ไปที่ เชียงกราน เวลานั้นได้รับรายงานจากผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ในที่นั้น คือผู้ที่เป็นร้อยเอกว่า ทหารของเขาได้อยู่ในภูมิประเทศ มาเป็นผลัดใหม่เป็นเวลาประมาณเดือนกว่า แต่ยังไม่ได้รับเสบียงอาหารมาเป็นเวลา ๑๕ วันแล้ว เขารายงานอย่าง ตรงไปตรงมาว่า ถ้าเป็นเช่นนั้นพวกเจ้าหน้าที่ก็จะไม่ต่างกับผู้ที่เราไม่ประสงค์ที่จะให้มีอยู่ คือจะต้องไปเบียดเบียน ชาวบ้านในเรื่องเสบียงอาหาร จึงได้ให้นำเสบียงอาหาร ข้าว และสิ่งจำเป็นไปให้โดยเฮลิคอปเตอร์ ไปจุดต่าง ๆ วันที่ ๓๑ ธันวาคม และวันที่ ๒ มกราคม ในการที่ได้ไปช่วยเหลือเช่นนี้ก็ย่อมต้องมีค่าใช้จ่าย จึงจะใช้เงินส่วนนี้ใน กิจการเช่นนี้ด้วย

ในข้อที่สองที่ว่า ต้องช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์กรรม ก็มีความเดือดร้อน บางทีมีครอบครัวผู้ที่ต้องขาด ผู้อุปการะ และบางทีครอบครัวก็มาขอความช่วยเหลือที่หน่วยที่เกี่ยวข้อง ก็ไม่สามารถที่จะจ่ายไปเพราะระเบียบ ราชการยังไม่พร้อม แต่เราก็ทราบดีอยู่แล้วว่าคนเราทุกวันต้องมีกินมีอยู่ ฉะนั้นก็ได้ใช้เงินในจำพวกนี้ให้แก่ ครอบครัวไปพลางก่อน เพื่อที่จะให้บรรเทาความเดือดร้อน ทั้งผู้ที่บาดเจ็บที่อยู่โรงพยาบาลทางโรงพยาบาลก็ต้อง รับมือหนัก บางทีก็ไม่สามารถที่จะช่วยให้เหมาะสม เช่นผู้ที่ต้องมีอาหารที่พิเศษ ทางโรงพยาบาลเองไม่สามารถ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโฆษาทให้ พันเอก ปราการ ภูวนารถนุรักษ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นำคณะกรรมการจัดการแข่งขัน ฟุตบอลประเพณีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑๐ คน ฝ่า ๑ ทูลเกล้า ๑ ถวายเงินซึ่งเป็นรายได้จาก การแข่งขันฟุตบอลประเพณี ประจำปี ๒๕๖๒ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ปฏิบัติได้ ก็ช่วยส่งและกำลังส่งอยู่ประจำเสมอ จึงเป็นรายจ่ายที่ไม่ใช่น้อยเหมือนกัน นอกจากนั้นเมื่อทหารบาดเจ็บ ตำรวจที่บาดเจ็บหายจากพิษของบาดแผล บางทีก็พิการ ก็จะต้องช่วยให้สามารถที่จะดำเนินชีวิตต่อไป อันนี้เป็นภารกิจอีกอย่างหนึ่ง ฉะนั้นการที่กรรมการได้ตัดสินใจนำรายได้ส่วนหนึ่งมาช่วยในการนี้ก็เป็นกุศลที่สูง เพราะว่า เป็นกุศลทางมนุษยธรรม คือได้ช่วยพวกที่เป็นเพื่อนร่วมชาติให้มีความสุขขึ้นพอสมควร และให้มีโอกาสขึ้น มนุษย์ เหล่านี้ก็เป็นผู้ที่ได้เสียสละอย่างยิ่ง ถ้าไม่มีมนุษย์เหล่านี้ก็เข้าใจได้ว่าบ้านเมืองเราก็ไม่สามารถที่จะอยู่ได้

ในข้อที่จะแบ่งเป็นส่วนการศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งสองก็เป็นส่วนสำคัญเหมือนกัน เพราะว่า มหาวิทยาลัยจะต้องได้รับการสนับสนุนตามงบประมาณส่วนหนึ่ง แต่ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนักศึกษา ทั้งครูอาจารย์ ทั้งผู้ที่ เคยศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นสูงทั้งสอง ย่อมมีภาระและหน้าที่ที่จะดูแล ที่จะสอดส่องความเป็นอยู่ ความเป็นไป ของทั้งสองแห่งทั้งในด้านวิชาการ ทั้งในด้านสังคม จึงมีความสำคัญที่จะมีทุนสำหรับช่วยให้นักศึกษา สามารถที่จะ หาความรู้และฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้สูง สามารถที่จะพụngตนเอง และพụngบ้านเมืองของเราให้มีความมั่นคงและก้าวหน้ายิ่งขึ้น ที่เดินเข้ามาตอนนี้หน้าตาอาจประหลาดหน่อย เพราะว่ากำลังได้ข่าวว่านักศึกษากำลัง คุมประตูอยู่ คุมประตูทำเนียบแล้ว^(๓) ก็อันนี้ทุกคนที่สนใจในการศึกษาของมหาวิทยาลัยก็คงเป็นห่วงวิตกว่าจะเป็น อย่างไร การที่มีเหตุการณ์เช่นนี้ เราจะตัดสินใจไม่ได้ว่าควรหรือไม่ควร บางอย่างก็อาจจะแสดงมดีขึ้นมา แต่ผู้ที่ ปกครอง ผู้ที่วางหลักสูตร หรือผู้ที่ควบคุมก็อาจต้องพิจารณาตัวเองเหมือนกันว่าทำถูกหรือไม่ถูก จึงขอให้ทุกคนที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ช่วยกันพิจารณาและนำความเรียบร้อยมาสู่วงการของอุดมศึกษาให้ดีที่สุด โดยถือหลักว่า นักศึกษานี้เป็นผู้ที่เป็นความหวังของบ้านเมือง จะต้องเรียนรู้ในชีวิตและในวิชาการ ถ้าทำอะไรขึ้นไปแม้จะเป็นการ เดินขบวน ก็อาจเป็นความรู้ก็ได้ว่าควรหรือไม่ควร คือเป็นภาคปฏิบัติ แต่ก็ต้องระมัดระวังอยู่ว่า ถ้าภาคปฏิบัตินี้เป็น ภาคปฏิบัติที่ทำลายก็อาจต้องระงับลงไปบ้าง แล้วอีกเรื่อง ภาคปฏิบัติที่ทำลายนี้บางทีก็มีความจำเป็น เช่นถ้าเป็น นักศึกษาแพทย์ก็ต้องทำลายชีวิตของกบเขียด เพื่อที่จะศึกษาสรีรวิทยา แต่ว่าถ้าเป็นนักศึกษาที่ไปศึกษาในด้านอื่นก็ สงสัย ไม่ทราบว่าจะต้องฝ่าตัดประตูทำเนียบหรือเปล่า ทุกคนที่อยู่ที่นี่ก็สนใจในการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาทั้งนั้น ก็

(๓) ขณะนั้นนิสิตและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เดินขบวนไปที่ทำเนียบรัฐบาล เพื่อคัดค้านการเรียนระบบหน่วยกิต.

ขอฝากในสมองของแต่ละคนว่า เราก็มีหน้าที่จะพิจารณาในสิ่งที่เหมาะสมและในสิ่งที่แต่ละคนจะทำได้ คน ๆ เดียว อาจทำไม่ได้ แต่ว่าถ้าปรึกษาหารือกันก็อาจแก้ปัญหาได้ในเรื่องปัญหาเฉพาะหน้า ที่เกิดเหตุการณ์ในวันนี้ ก็เป็น นักศึกษากลุ่มหนึ่งและก็มีมหาวิทยาลัยหนึ่ง แต่ทุกคนก็สมควรที่จะมีหน้าที่ที่จะพิจารณาและหาทางแก้ไขเพื่อไม่ให้ยุ่งยาก เกินเหตุ ที่พูดอย่างนี้เพราะวันนี้ก็เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่อย่าไปนึกถึงว่าผู้ที่มาจากจุฬาก็จะไม่ เกี่ยวข้อง เพราะเมื่อสองชั่วโมงมานี้ฟังดูก็ว่าเกิดวุ่นวายทางมหาวิทยาลัยจุฬาก็เกิดขึ้นขบวนบ้าง ซึ่งไม่ได้เป็น ความจริง แต่ว่าถ้าดีไม่ตีทางเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ปกครองจะเข้าใจผิดเกิดไปบอกว่า นี่ พวกเราจะเดินขบวน เรอะ ก็อาจเดินขบวนจริงโดยไม่รู้ตัว โดยไม่รู้ว่าจะไร จะนั้นขอฝากให้ผู้ที่มาจากทางมหาวิทยาลัยจุฬา ถ้าไม่มี ภารกิจในเวลาให้ไปดู เพียงแต่เดินไปดูว่ามีอะไรหรือเปล่า ถ้ามีอะไรเล็กน้อยก็ไปตามอย่างดี ๆ ตามให้ทราบว่ามี เรื่องอะไร พูดกันอย่างสุภาพชน ส่วนในด้านธรรมศาสตร์ที่มีเหตุการณ์ ถ้าว่างก็ขอให้ไปสอดส่องดูเพื่อไม่ให้ เสียหายนอกเรื่องปะปะนอกเรื่องนอกราว ในการที่เดินขบวนมาก็ยังไม่ทราบว่ามีเหตุผลเพียงพอหรือไม่หรือจะ แก้ไขในทางอื่นได้หรือไม่ ก็ขอให้พยายามที่จะไปสอดส่องให้ดี แล้วก็อีกข้อหนึ่งเรื่องการเดินขบวนที่เกิดเสียหายใน หลายประเทศก็ขอย้ำว่า ส่วนมากเกิดจากผู้ที่ไม่ได้หวังที่จะได้ผลตามจุดประสงค์ของการเดินขบวน เป็นผู้หวังให้ เกิดวุ่นวายจลาจลเท่านั้นเอง เพื่อประโยชน์ในการเมือง หรือเพื่อประโยชน์ในการส่วนตัวเพื่อให้มีอำนาจขึ้นมา เท่านั้นเอง ผู้ที่เป็นนักศึกษาและครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องก็ต้องฉลาดพอ แล้วก็เข้าใจว่าฉลาดพอ เพราะว่าในเมืองไทย ก็ได้เห็นแล้วว่า ความวุ่นวายมีน้อย การวุ่นวายที่มีน้อยนี้ ไม่ใช่เสียเกียรติมันได้เกียรติ เป็นเกียรติเยี่ยม ก็ต้อง พยายามที่จะ ไม่ใช่ไปประเล้าประโลมให้เลิกเดินขบวน แต่ว่าให้ได้ความจริงว่าเพราะเหตุใด และจะอย่างไรเพื่อ ให้ได้ผลตามที่มีจุดประสงค์ได้วางเอาไว้ ในคราวนี้เกี่ยวข้องกับทางธรรมศาสตร์ ที่เดินขบวนเกี่ยวข้องกับวิธีการ สอบไล่ วิธีการคัดออกคัดเข้า ก็ทางการมหาวิทยาลัยได้ตัดสินใจไปอย่างนั้น ได้จัดระบบการศึกษาอย่างนั้น จะถูก หรือผิดก็ให้ พิจารณาดู ถ้าพิจารณาเท่าที่เข้าใจ ก็ขอพูดคำที่เข้าใจว่า เรื่องหน่วยกิตนี้ในต่างประเทศเช่น ในทาง ประเทศยุโรปไม่มี แต่เขาก็มีอย่างอื่น เขามิว่าผู้ที่เข้าเรียนไม่ถึงขนาด ไม่ได้มาเข้าห้องเรียนหรือปฏิบัติการถึง ๘๐ % เขาก็คัดออกเหมือนกัน เขามิยอมให้สอบเหมือนกัน ส่วนทางบางประเทศในยุโรปก็มีว่า ถ้าผู้ที่เข้าเรียนไม่ได้เข้า เรียนสม่ำเสมอ จนกระทั่งอาจารย์สังเกตดูว่าผู้นั้นไม่เคยโผล่หน้ามาเลย หรือโผล่หน้ามาเพียงหน้าสมุดพกมาให้

อาจารย์เข็นตื้อรับเข้า และเวลาหยุดเทอมก็นำสมุดพกมาให้ เป็นว่าได้ผ่านคอร์สนี้แล้ว ก็ถ้าอาจารย์ไม่เห็นหน้าเลยก็ไม่เข็นตื้อได้เหมือนกัน ซึ่งยิ่งร้ายกว่าวิธีการที่ใช้ในปัจจุบันในเมืองไทย อันนี้คนที่รู้ดีก็คงมีมาก และท่านทั้งหลายก็คงต้องมีความรู้มากพอที่จะพิจารณา จึงขอให้พิจารณาในด้านการปกครองหนึ่ง และก็ในด้านการศึกษาแท้ ๆ อีกหนึ่ง ว่าทำอย่างไรจึงจะให้ได้จุดประสงค์ที่จะได้ความเห็นความรู้ตามหลักสูตร หรือตามความรู้ในวิชานั้น อย่างมากที่สุดอย่างดีที่สุด ทั้งจะให้เกิดสิ่งสำคัญที่สุดคือการพิจารณาด้วยสติปัญญาที่เฉียบแหลมให้เกิดขึ้นแก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ เพื่อที่จะได้ออกมาเป็นบุคคลชั้นนำ เป็นบุคคลที่จะไว้วางใจได้ เป็นความหวังของบ้านเมือง ของประชาชนทั่วประเทศ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายที่เกี่ยวข้องในการศึกษาได้พิจารณาและปฏิบัติในทุกทาง ทั้งหมดนี้ถ้าพูดถึงเกี่ยวข้องกับฟุตบอลก็เกี่ยวข้องเล็กน้อย เพราะว่าฟุตบอลนี้อ้างว่าเป็นฟุตบอลประเพณีเพื่อสามัคคี สามัคคีนี้เป็นยอดของคุณธรรมที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้ามั่นคงได้

ขอขอบใจกรรมการและผู้ที่ยพยายามทำให้กิจการฟุตบอลนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และทั้งสำเร็จลุล่วงมาด้วยดีแล้วเป็นเวลาปีกว่าแล้ว ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จเรียบร้อยทุกอย่าง สามารถที่จะปฏิบัติงานของตน และต่อไปเมื่อมีฟุตบอลก็ขอให้ช่วยกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะแพทย์ พยาบาล สภากาชาดไทย รุ่นที่ ๓
ซึ่งเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือสภากาชาดกัมพูชา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๔

ที่หน่วยแพทย์ของสภากาชาดได้ไปปฏิบัติการในประเทศกัมพูชามาสองรุ่นแล้วรวมทั้งที่จะไปครั้งนี้ ก็เห็นได้
ว่าเกิดประโยชน์อย่างยิ่งหลายด้าน และผู้ที่ปฏิบัติของสภากาชาดได้ทำชื่อเสียงที่ดีสำหรับการนี้เป็นผลอย่างยิ่ง ที่มี
ประโยชน์ก็แบ่งประโยชน์ไปได้ในหลายทางทีเดียว อันแรกก็คือ สภากาชาดมีอุดมคติที่ช่วยเพื่อนมนุษย์ให้พ้นจาก
ทุกข์จากภัยต่าง ๆ ดังนั้นการไปก็นับว่าได้ไปช่วยให้เพื่อนมนุษย์พ้นจากภัย คือไปทำตามอุดมคติของสภากาชาด
สากลทั่วไป นอกจากนี้ก็ในด้านการแพทย์แท้ ๆ ซึ่งมีอยู่ว่า ผู้ที่เป็นแพทย์พยาบาลย่อมมีหน้าที่ที่จะรักษาพยาบาล
ผู้ที่เจ็บป่วย ก็ได้ทำเหมือนกัน ในด้านสภากาชาดไทยก็ได้เกิดผลดีเหมือนกัน เพราะแสดงว่าสภากาชาดไทยเรามี
จิตใจและนโยบายที่กว้างขวางที่จะช่วยทั้งในประเทศทั้งนอกประเทศ ทำให้สันนิบาตกาชาดได้เห็น ว่า สภากาชาดไทย
ทำหน้าที่ที่ดี ที่ถูกต้อง จึงทำให้ฐานะของสภากาชาดไทยมีความมั่นคงยิ่งขึ้น สำหรับในด้านบ้านเมืองก็จะเกิด
ประโยชน์มากเหมือนกัน เพราะว่าทางกัมพูชามีความจำเป็นมีความต้องการที่จะมีผู้เชี่ยวชาญในด้านการรักษา
พยาบาลและในด้านการแพทย์อย่างยิ่ง เราก็ช่วยได้ และทราบว่าทางรัฐบาลเขมรมีความพอใจอย่างยิ่ง ได้ขอบคุณ
ทางประเทศไทยมาหลายครั้งหลายคราว ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายจะไปทำหน้าที่จึงเป็นหน้าที่อันเอกประสงค์ มี
ประโยชน์อย่างมาก และเป็นหน้าที่ที่จะต้องพยายามปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ให้ได้มากที่สุด

เป็นที่แน่นอนว่า การไปคงต้องมีเสียงอันตรายบ้างเหมือนกัน เพราะว่าในพมเปญเองก็มีสถานการณ์ที่
ไม่ค่อยน่าไว้วางใจ แต่ทางสภากาชาดก็ได้ติดต่อและหาทางที่จะให้ความสะดวกให้ความปลอดภัยมากที่สุดเท่าที่จะ
ทำได้ไว้แล้ว ข้อนี้ก็คงถือว่าถ้าเราอยากทำหน้าที่ ชีวิตของเราทุกวัน ๆ หรือแม้จะเดินถนนในกรุงเทพฯ ก็ต้องมี
อันตรายทั้งนั้น เมื่อไปในที่อันตรายและทำหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น ก็จะต้องมาตายเพราะรถชน ก็ขอให้
ทุกคนได้ปฏิบัติงานด้วยความเรียบร้อยและเป็นผลประโยชน์ที่ดี ทั้งจะต้องให้พรให้มีความเข้มแข็ง มีความปลอดภัย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุขุมภิณินันท์ อุปนายก ผู้อำนวยการสภากาชาดไทย ทรงนำเจ้าหน้าที่หน่วย
แพทย์สภากาชาดไทย รุ่นที่ ๓ จำนวน ๑๗ คน เฝ้า ฯ เพื่อกราบบังคมลามาเดินทางไปผลัดเปลี่ยนหน่วยแพทย์รุ่นที่ ๒ ที่ได้ไปช่วยเหลือ
สภากาชาดสาธารณรัฐเขมร ในการรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บป่วยไข้ ที่โรงพยาบาลพระเกตุมาลาในกรุงเทพมหานคร

ทุกประการ ที่ไปในคราวนี้อาจมีข้อสงสัยอีกอย่างหนึ่งคือในประเทศไทยเราก็มีภัยธรรมชาติ มีภัยทางการเมือง มีความยากจนทั่วประเทศ มีความต้องการที่จะให้ทั้งหน่วยแพทย์ หน่วยพยาบาลทั้งหน่วยพัฒนา ไปอยู่ตามที่ ทูรกันดารต่าง ๆ ทำไมเราจึงส่งไปต่างประเทศด้วย ก็มีเหตุผลดังกล่าวแล้ว ที่เราต้องทำทุกอย่าง เราต้องทำทั้งสิ่ง ที่จะช่วยประเทศของเราและสิ่งที่จะช่วยให้ประเทศชาติมีชื่อเสียงที่ดี จึงจะทำให้ผู้อื่นเห็นใจเรา ในด้านสภากาชาดก็ ให้สภากาชาดประเทศอื่น ๆ ได้เห็นใจว่าสภากาชาดไทยไม่อดเอื้อน ในด้านการเมืองก็ให้รัฐบาลหรือประชาชนใน ประเทศอื่นเห็นว่าคนไทยมีจิตใจเมตตา ทั้งหมดนี้ก็เป็นผลในหน้าที่ที่สำคัญ

ขอให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัย มีผลสำเร็จ มีความผาสุก และสามารถที่จะทำหน้าที่ของตนที่ ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด จะได้เกิดประโยชน์อย่างที่จะคาดไม่ถึงสำหรับสภากาชาดไทย สำหรับงานอื่น ๆ นอกจากนั้นก็จะเป็นประสบการณ์ เป็นความรู้ เป็นความเอื้อใจของแต่ละคนกันไปปฏิบัติภารกิจ จึงนับได้ว่าเป็น ประโยชน์ส่วนตัวด้วย เวลานี้ก็เข้าใจว่าอยากที่จะให้พรอย่างอื่นด้วย พรในทางจิตใจนี้ก็คือ ถ้าแต่ละคนสามารถที่จะ ทำหน้าที่นี้ด้วยความมีสติที่ดี ด้วยความตั้งใจ ด้วยปัญญา ด้วยความระมัดระวัง ด้วยความหวังดีต่อผู้อื่น ผู้นั้นก็จะ ปลอดภัย จะมีความสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานกาชาด

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มาเปิดงานกาชาด ณ โอกาสนี้ และได้ทราบตามรายงานของอุปนายกผู้อำนวยการว่า กิจกรรมของสภากาชาดไทยดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีทุกด้าน

ปัจจุบันนี้ สภากาชาดไทยสามารถปฏิบัติงานด้านการบรรเทาทุกข์อย่างกว้างขวาง และด้วยความเข้มแข็งยิ่ง การบรรเทาสาธารณภัยในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ กิติ การส่งหน่วยแพทย์ไปบรรเทาทุกข์ในสาธารณรัฐเขมรก็ได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจมาก ผู้อำนวยการงานด้านนี้สามารถประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทุกฝ่ายเป็นอย่างดี เจ้าหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพร้อมเพรียง เข้มแข็ง เสียสละ และด้วยความมีน้ำใจ ทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพสูง ถือเป็นแบบอย่างของการปฏิบัติงานเพื่อสาธารณประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ข้าพเจ้าขอแสดงความนิยมยกย่อง และขอให้พยายามรักษาระดับความดี ความสามารถนี้ไว้ให้มั่นคง

ขออนุโมทนาในกุศลบริจาตของทุก ๆ ท่าน ที่ได้ช่วยเหลือเกื้อกูลสภากาชาดไทยด้วยประการต่าง ๆ และขอเปิดงานกาชาดประจำปีนี้ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จประโยชน์ตามความมุ่งหมายทุกประการ และให้ผู้ประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานกาชาด ประจำปี ๒๕๑๓^(๒)

ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๑๔

ในฐานะผู้อุปถัมภ์สภากาชาดไทย ใคร่ขอขอบใจทุก ๆ คนที่อยู่ในที่นี้ ที่ได้มาช่วยให้งานกาชาดเป็นผลสำเร็จ และมีหวังที่จะได้รายได้ที่จะมาบำรุงสภากาชาดไทย เพื่อให้สภากาชาดไทยสามารถบำเพ็ญประโยชน์ตามจุดประสงค์ที่วางเอาไว้

ที่อุปนายกผู้อำนวยการได้รายงานเมื่อตอนเปิดงานกาชาดเมื่อปลายวันนี้ ก็แสดงให้เห็นว่าสภากาชาดมีกิจกรรมหลายอย่างที่ควรทำ และเป็นงานที่ล้วนจะต้องออกแรงมาก ใช้ความคิดใช้ความสามารถมาก จะต้องใช้ทุนทรัพย์อีกด้วย สภากาชาดไทยจะต้องใช้ทุนทรัพย์มาก มีรายการอย่างหนึ่งก็คือการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลและไม่ใช่ว่าเฉพาะโรงพยาบาลในกรุงเทพฯ เท่านั้น แต่ในต่างจังหวัดด้วย ทั้งสถานื่อนามัยของสถานีกาชาดที่มีอยู่หลายแห่ง การที่สภากาชาดมีโรงพยาบาลและสถานที่จะช่วยทางอนามัยแก่ประชาชนนั้น มีบางคนก็อาจสงสัยจะเป็นหน้าที่ของสภากาชาดหรือเปล่า ขอกล่าวไว้ว่าสถานที่รักษาพยาบาลเหล่านี้เป็นหัวใจสำคัญของสภากาชาดไทย เพราะว่าเมื่อมีภารกิจตามที่สภากาชาดไทยได้ตั้งปณิธานจะปฏิบัติ ก็ต้องอาศัยการแพทย์และพยาบาล รวมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งการประสานงานการจัดการซึ่งเฉพาะและที่ฝึกไว้ได้แต่ในโรงพยาบาล โรงพยาบาลจึงเป็นจุดสำคัญ งานที่ได้ปฏิบัติมาในรอบปีตามรายงานนั้นก็มามากหลาย โดยเฉพาะการบรรเทาทุกข์แก่ราษฎรที่ตกทุกข์ได้ยากจากภัยธรรมชาติก็ต้องออกไปปฏิบัติอย่างหนักหน่วง แล้วก็จะต้องมีอุปกรณ์พร้อม ทั้งนี้ก็ต้องใช้ทุนทรัพย์เป็นอันมาก ก็นับว่าการที่ท่านทั้งหลายช่วยกันมาจัดงานกาชาด และก็จะได้เป็นผู้ช่วยให้สภากาชาดสามารถทำตามอุดมคติของสภากาชาดไทยและของสภากาชาดนานาชาติซึ่งมีไว้ว่าจะต้องช่วยผู้ตกทุกข์ได้ยาก ไม่เลือกชาติ ศาสนา สภากาชาดสามารถจะดำเนินการได้ก็เพราะท่านทั้งหลายได้มาช่วยในการส่งเสริมกิจการ จึงขอขอบใจทุกท่านที่สละเวลาอันมีค่า ทั้งสละแรงเป็นพิเศษ เพื่อให้งานกาชาดมีผลดีขึ้นทุกวัน ทุกปี ปีก่อน ๆ นี้ได้เท่าไรปีนี้ก็คงได้มากกว่า ก็ขอให้ผลบุญและแรงกุศลที่ท่านได้บันดาลให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่ของแต่ละท่าน ให้มีความเจริญรุ่งเรือง ให้มีความสุข ให้สามารถที่จะปฏิบัติงานของตน มีชีวิตที่มีความผาสุกในทางจิตใจ และมีความก้าวหน้าต่อไปยิ่ง ๆ ขึ้น.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ คณะกรรมการผู้อำนวยการจัดงานกาชาดและผู้แทนกระทรวง ทบวงกรม บริษัทและห้างร้าน ฝั่ ๙ และรับพระราชทานเสี้ยวหน้าชา ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ไปทรงเปิดงานกาชาด ประจำปี ๒๕๑๓

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “วันรพี”^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้นำเงินมา เพื่อการกุศลและช่วยเหลือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมตั้งนี้ ที่ได้จัดงานเพื่อรวบรวมพวกทั้งนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ในทางนิติศาสตร์ให้ได้พบปะกัน และได้ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์นั้น ก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่าสรรเสริญอย่างยิ่ง ตามที่อาจารย์บอกว่า ผู้ที่แม้จะสำเร็จพ้นสภาพจากนักศึกษาแล้วก็ต้องสนใจ ก็ต้องประหลาดใจเหมือนกัน เพราะว่านักศึกษาที่ศึกษาวิชาเพื่อที่จะมาใช้เป็นประโยชน์ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ควรจะเป็นเวลาที่นำมาใช้เป็นประโยชน์นั้น น่าจะพุดผิดไปนิดหนึ่งว่า เวลาพ้นจากเป็นนิสิตแล้วก็ยังมาร่วมกับนิสิตเพื่อที่จะทำให้กิจกรรมนี้ดำเนินไปด้วยดีได้ ก็ขออนุโมทนา

การที่สนใจในด้านกฎหมายเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับบ้านเมือง เพราะว่าบ้านเมืองที่มีระเบียบเรียบร้อย และมีกฎเกณฑ์ที่ต้องทำตามกฎหมาย ในสมัยนี้เราเห็นได้ว่าทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นเวลาที่กฎหมายรู้สึกว่าย่อมอ่อนแอลงไปมาก เพราะว่าความยุ่งยากเพิ่มขึ้นมาทุกวัน ปัญหาว่าทำไมกฎหมายแทนที่จะเจริญขึ้นกลับเสื่อมตามหลังไปในโลกนี้ ก็จะต้องดูว่ามีเหตุผลอะไร เหตุผลอันหนึ่งก็คือจำนวนพลเมืองของโลกเพิ่มขึ้นและการศึกษาไม่ก้าวหน้าทันกับความเจริญของการเพิ่มจำนวนพลโลก อีกข้อหนึ่งความเจริญในด้านต่าง ๆ ไม่ก้าวหน้าไปโดยสม่ำเสมอ คือมีความรู้สึกว่ามีมนุษย์ปัจจุบันจะเพ่งเล็งความก้าวหน้าในทางกิจการ วิทยาการมากกว่าในทางการดำเนินชีวิตจริง ๆ คือนิยมความก้าวหน้าในทางวิทยาศาสตร์และในทางวิทยาการต่าง ๆ โดยที่ลืมว่าวิทยาศาสตร์และวิทยาการต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งที่ต้องมาใช้ทุกวัน ถ้าความก้าวหน้าเช่นนี้ผิดส่วนกับความก้าวหน้าทางเรื่องของชีวิตของทุกวัน คือการดำเนินชีวิต วิธีดำเนินชีวิตต่าง ๆ ก็ทำให้..... จะขอให้คำว่าขาดทาง คือจะยืนไม่อยู่ เพราะว่าความก้าวหน้าในทางวิทยาการก็นำไปสู่พระจันทร์ซึ่งกำลังดำเนินอยู่เดี๋ยวนี้ ส่วนความก้าวหน้าในทางความรู้ในทางชีวิตนั้นก็อยู่กับดินพอไฉ้ คือเป็นชีวิตทุกวัน ๆ และไม่คอยทรูทรานัก ก็เมื่อทางมันไปอย่างนี้เราก็ทหคคะเมน พลโลกก็ทหคคะเมน ถ้าอยากที่จะให้โลกไม่แตกหรือเราไม่ทหคคะเมนตกเทว ก็จะต้องพยายามที่จะนำวิทยาการมาใช้ในชีวิตทุกวัน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นายอุกฤษ มงคลนาวิน อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตแผนกวิชานิติศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะประธานกรรมการจัดงาน “วันรพี” นำคณะกรรมการ ฯ และนิสิตแผนกวิชานิติศาสตร์ จำนวน ๖๕ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล สาขานิติศาสตร์ และนำคณะผู้จัดทำหนังสือปัญหากฎหมายสำหรับประชาชนจำนวน ๑๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายหนังสือปัญหากฎหมายสำหรับประชาชน

แล้วที่ทำแล้วที่พิมพ์หนังสือนี้ ก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการที่ทำให้วิทยาการมาเป็นประโยชน์ต่อชีวิตทุกวัน และก็ตามจำนวนที่ว่าพิมพ์ได้เดือนละห้าพันเล่มนั้น พลเมืองในเมืองไทยก็มีตั้งสามสิบลกว่าล้านแล้วเดี๋ยวนี้ คนที่จะอ่านแม้จะเขียนไว้ง่าย ๆ หรือจะอ่านให้เป็นประโยชน์ก็ยังมันน้อย เพราะว่าการศึกษาในทางเบื้องต้นก็ยังไม่พอ ฉะนั้นที่ทำได้ก็เป็นความพยายามที่ถูกต้อง ที่น่าสรรเสริญ แต่ก็ต้องไม่ลืมว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนใจมากขึ้น และที่จะสนใจจริง ๆ ทั้งเวลาเป็นนักศึกษาทั้งเวลาสำเร็จการศึกษาไปแล้ว จะไปเป็นอาจารย์ หรือจะไปเป็นนาย จะไปเป็นผู้พิพากษาหรือเป็นอะไรก็ตามในทางอาชีพที่เลือกแล้ว ก็ให้พิจารณาดู จะทำอย่างไรเพื่อให้มีระเบียบเรียบร้อย และกฎหมายเป็นใหญ่ในบ้านเมือง

เท่าที่เคยได้ไปดูตามท้องที่ต่าง ๆ เห็นว่ามีสิ่งที่สำคัญคือความรู้ในทางที่จะอ่านหนังสือรู้หนังสือ ความสนใจที่จะหาความก้าวหน้าของประชาชน โอกาสที่จะเรียนหนังสือ และหาความก้าวหน้ายังขาดมาก ยังมันน้อย แต่ว่าจิตใจที่จะหาความรู้ไม่ขาด ต้องการมากที่หมู่บ้านในแดนทุรกันดารแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ไกลห่างจากบ้านเมืองที่มีความที่เรียกว่าเจริญ ต้องเดินที่ละห้าชั่วโมงจึงจะไปได้ถึง ก็มีความต้องการการศึกษา ถึงขนาดชาวบ้านในหมู่บ้านนั้นเข้าหุ้กันไปจ้างครู เขาจ้างครูแล้วก็มาสอนตามเพิงที่สร้างเอาไว้ เมื่อไปเยี่ยมเขา จึงให้เงินไปส่วนหนึ่ง ไม่มากนัก สำหรับสร้างโรงเรียน อันนี้ก็แสดงถึงความต้องการของประชาชนทั่ว ๆ ไปที่จะหาความรู้ หาความก้าวหน้าในชีวิต ฉะนั้นที่ท่านทั้งหลายนักศึกษา และอาจารย์ผู้สนใจในทางวิชาการ ได้พยายามที่จะให้เขาเหล่านั้นได้ทราบถึงกฎหมายต่าง ๆ ก็เป็นการดี แต่ว่าก็อยากให้สำนึกและก็รู้ว่า กฎหมายไม่ใช่มีครบทั้งหมด ก็เพราะว่าคนที่มีความรู้ในทางกฎหมายมาทำกฎหมาย มาตรากฎหมายให้ถูกรู้ให้มีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มากมาย ยังไม่ได้ตราไม่ได้ทำทั้งหมด จะต้องให้กฎหมายเหล่านี้ไปมีผลบังคับได้จึงจะเป็นประโยชน์ ถ้าทำกฎหมายแล้วก็ทำให้บังคับให้เกิดผลขึ้นมาไม่ได้ก็เท่ากับไม่มีกฎหมาย หรือยิ่งร้ายกว่านั้นเพราะมีคนที่ไม่รู้ มีคนที่เขาฉลาด เขาใช้กฎหมายไปดัดคนที่มีความรู้ในทางกฎหมายน้อยกว่า แล้วก็คำที่ว่าทุกคนในบ้านเมืองย่อมต้องทราบถึงกฎหมายก็ไม่ใช่ความจริง และเป็นความจริงไม่ได้ เพราะเป็นความผิดของทางปกครองด้วยที่จะต้องแจ้งให้คนทราบถึงกฎหมาย เป็นความผิดของนักกฎหมายด้วยที่สร้างกฎหมายที่ไม่เหมาะสมกับสภาพของภูมิประเทศ ฉะนั้น การที่นึกถึงว่าจะจะเป็นประโยชน์ก็เลยต้องขอให้สนใจในหลักของกฎหมาย อันนี้เป็นสิ่งสำคัญ ขอให้สนใจถึงว่าใครเป็นจุดหมาย หรือใครเป็นผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากกฎหมาย ก็คือคน อย่างกฎหมายบ้านเมืองเมืองไทยก็คนที่อยู่ในเมืองไทย ซึ่งจำนวนไม่ใช่ไม่น้อยไม่ได้

รับประโยชน์จากกฎหมายเลย ด้วยการไม่รู้เพราะไม่มีการศึกษา อีกอย่างหนึ่งด้วยการไม่รู้เพราะว่าไม่ได้ประกาศ
ป่าวร้องว่ามีกฎหมาย อีกอย่างหนึ่งด้วยการที่กฎหมายจะไปใช้บังคับในท้องที่เหล่านั้นและในสภาพนั้นไม่ได้ และยังมี
ปัญหาอีกมากหลายเกี่ยวข้องกับกำกับการบังคับกฎหมายที่ทำไม่ได้ เช่นการที่จะให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจตรา ไปดูสภาพใน
ท้องที่ไม่ได้ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้ศึกษาว่ากฎหมายนี้มีประโยชน์อย่างไร และจะทำอย่างไรสำหรับกฎหมายมี
ประโยชน์ยิ่งขึ้น โดยที่สนใจถึงชีวิตของกฎหมายและของคนในสภาพปัจจุบัน ในสภาพจิตของคนปัจจุบัน ในสภาพ
ของบ้านเมืองในปัจจุบัน จึงจะได้ทำหน้าที่ของผู้ที่สนใจในทางกฎหมาย ใช้คำว่าผู้ที่สนใจในทางกฎหมายก็เพราะว่า
ทั้งผู้ที่กำลังศึกษาโดยตรงเป็นนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งผู้ที่สนใจเพราะเป็นอาจารย์เป็นผู้ที่สนใจเพราะ
เรียนมา

ก็ขอสรุปเพียงนี้ และต้องขอขอบใจอีกทีที่ท่านทั้งหลายที่ได้พยายามที่จัดทำกิจกรรมกฎหมายและการ
ศึกษาก้าวหน้าดี ขอให้ทุกคนมีความเจริญรุ่งเรืองมีความสำเร็จในกิจการทั้งหลาย และผู้ที่ผ่านในขั้นที่จะต้อง
สอบไล่ก็ให้สอบไล่ได้เป็นผลดี เพื่อให้เป็นทางที่จะทำประโยชน์ต่อบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการธนาคารกรุงเทพ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจธนาคารกรุงเทพที่ได้บริจาคเงินสำหรับที่จะนำไปเพื่อการกุศล ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง

โรงเรียนในชนบทที่ได้สร้างไว้แล้ว ก็มีความรุ่งเรืองแล้ว และมีโครงการที่จะสร้างต่อไป การสร้างโรงเรียนนี้บางที่ต้องใช้เงินมากกว่าที่เคยบอกไว้ว่าแห่งละสองแสน คือว่าเมื่อเริ่มสร้างแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่สร้างกรรมการทั้งหลายก็อยากที่จะทำให้มันคง จึงได้ใช้เงินทุนจำนวนมาก แต่ก็ยังมีผู้ที่บริจาคเพิ่มเติม จึงได้สำเร็จหลายแห่ง การที่สร้างโรงเรียนในวัดก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าการศาสนากับความรู้และศีลธรรมของประชาชนไปควบคู่กัน การช่วยเหลือจึงทำให้กิจการด้านนี้มีความสำคัญ และก็ตั้งใจที่ทางธนาคารสนับสนุนมาตลอด ถ้าเราสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับการศึกษาและชีวิตของคนที่มีมากขึ้น ๆ ให้นำกลับมาเป็นอย่างเต็มเหมือนอย่างของเก่าโบราณของเรา คือให้รู้สึกรู้ว่าโรงเรียนก็คือวัด วัดคือโรงเรียน ก็จะทำให้บ้านเมืองมีอนุชนที่มีความสามารถในทางวิชาการและมีจิตใจสูงมีจิตใจดีเป็นพลเมืองดีต่อไป จะช่วยให้ส่วนรวมสามารถที่จะดำเนินต่อไปได้โดยสวัสดิ์ ก็จะเป็นกุศลอย่างยิ่งซึ่งธนาคารได้ทำ

สำหรับอุทกภัยที่เกิดขึ้นมาในปลายปีแล้ว ก็ได้รับความสนับสนุนจากประชาชนทั่ว ๆ ไป ที่ทำให้การช่วยเหลือได้เป็นไปโดยราบรื่นและรวดเร็ว อย่างเช่นที่เกิดอุทกภัยและवादภัยในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน วันที่ ๑ ธันวาคม หน่วยต่าง ๆ ได้ออกปฏิบัติแล้ว ทั้งในด้านการซ่อมสร้างอาคาร ทางรถไฟและช่วยในทางเครื่องอุปโภคบริโภคและก็เป็นไปได้โดยรวดเร็ว การนี้ ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ก็ไม่สามารถจะทำได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น เงินที่ได้บริจาคนี้ แม้เหตุการณ์จะผ่านไปแล้ว ก็จะได้นำไปใช้ต่อไปในเหตุการณ์ที่จะมีต่อไป เพื่อความปลอดภัยและเพื่อความสุขของประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยากด้วยภัยธรรมชาติ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายชิน โสภณพนิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด นำคณะกรรมการธนาคาร ฯ เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างโรงเรียนตามวัดในชนบทและช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในจังหวัดภาคใต้

เกี่ยวกับกิจการที่ได้ทำในด้านกิจกรรม ก็รู้สึกว่าเป็นส่วนสำคัญเหมือนกันสำหรับผู้ที่ใช้ชีวิตในสังคมซึ่งจะต้องประกอบด้วยความก้าวหน้าทางวัตถุพร้อมทั้งความก้าวหน้าทางจิตใจในทางศิลปและในทางวัฒนธรรม ก็เห็นว่าธนาคารกรุงเทพได้สนใจในกิจกรรมอย่างครบถ้วน คือความก้าวหน้าในทางวิชาการสำหรับผู้ที่ต้องการมีความรู้คือเด็ก ๆ ผู้จะได้เป็นผู้ใหญ่ในอนาคต ทั้งในความรู้ลึกของประชาชน ทั้งในด้านวัฒนธรรม และศิลปของชาติ ก็ขออนุโมทนาและชมเชย ขอให้ธนาคาร กรรมการทั้งหลายของธนาคาร เจ้าหน้าที่ทุกคนให้มีความก้าวหน้า ให้มีความรุ่งเรืองทำหน้าที่ให้ดี พร้อมทั้งมีจิตใจที่บริสุทธิ์และจิตใจที่ตั้งใจทำงานเพื่อประโยชน์ของกิจการและเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ขอทุกคนจงประสบแต่ความสำเร็จก้าวหน้า มีแต่ความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการศรีสุริโยทัยสมาคม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ทางสมาคมได้สนใจที่จะบริจาคสิ่งของที่เป็นประโยชน์แก่โรงเรียนราชประชาสมาสัย และขอขอบใจทางโรงเรียนศรีสุริโยทัยที่ได้ช่วยได้สนใจกิจการของโรงเรียนราชประชาสมาสัย โดยให้ครูมาช่วยปรับปรุงการสอนและหลักสูตรของโรงเรียนให้ได้เป็นประโยชน์แก่ผู้เข้าเรียนโรงเรียนนั้น ที่ได้แนะนำและได้ทำโครงการมาตามที่ได้ทำที่โรงเรียนศรีสุริโยทัยนี้ ก็เป็นประโยชน์ขึ้นมา การให้ความสนใจในความเป็นอยู่ของโรงเรียนราชประชาสมาสัยนั้น ก็นับว่าเป็นกำลังอย่างหนึ่งที่จะทำให้โรงเรียนราชประชาสมาสัย สามารถที่จะให้การศึกษที่เหมาะสมแก่เด็กที่เข้าเรียนเหล่านั้น วิธีการต่าง ๆ ที่ได้ทดลองแล้ว แม้จะปฏิบัติที่โรงเรียนศรีสุริโยทัย ก็นับว่าเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนราชประชาสมาสัยเลือกทางและวิธีการได้ เพราะว่ามีตัวอย่างมาแล้ว ก็ขอขอบใจอาจารย์ที่ได้สนใจตามที่ขอไว้ แล้วก็ขอให้สนใจต่อไปเพื่อที่จะให้โรงเรียนราชประชาสมาสัยมีความก้าวหน้าก็ได้เห็นผลมาบ้างแล้ว จึงได้บริจาคสิ่งของเหล่านี้ก็จะเป็ทางที่จะให้โรงเรียนสามารถปฏิบัติตามแผนและเป็นประโยชน์แก่นักเรียนได้

โรงเรียนราชประชาสมาสัยนี้ก็ทราบอยู่ดีแล้วว่าเป็นโรงเรียนที่ได้ตั้งขึ้นมาเป็นพิเศษ เพราะว่าเป็โรงเรียนสำหรับลูกผู้ที่เป็นโรคเรื้อน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปราบโรคเรื้อนของทางการ แต่ว่าเป็นทางที่เอกชนได้ช่วยโดยได้มาตั้งขึ้น จุดโรงเรียนนี้เป็นจุดสำคัญสำหรับให้โรคเรื้อนหายไปจากเมืองไทย เพราะว่าผู้ที่เป็นโรคเรื้อนย่อมต้องมีครอบครัว แต่ครอบครัวเหล่านั้น โดยเฉพาะบุตรหลาน ก็ไม่ได้จำเป็นที่จะเป็นโรคเรื้อนต่อไป เพราะว่าไม่ได้สืบจากกรรมพันธุ์ แต่ว่าถ้าปล่อยให้อยู่ในครอบครัวที่เป็นโรคก็คงเป็นโรคได้ ฉะนั้นก็ต้องแยกออกมาเมื่อแยกออกมาก็ต้องตั้งเป็นที่ที่เลี้ยงดูและให้การศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองได้ ถ้าเอาไปฝากเรียนในโรงเรียนธรรมดาหรือจะเป็นโรงเรียนของกรมประชาสงเคราะห์ หรือจะเป็นโรงเรียนของทางไหนก็ตามเด็กก็ต้องมีความรังเกียจ และก็จะทำให้ไม่สามารถจะมีความรู้จากการศึกษาในโรงเรียนเหล่านั้น ทั้งแม้จะรับเข้าไปในโรงเรียนนั้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นางประยงค์ ต่องติกิจฉกร นายศรีสุริโยทัยสมาคม นำผู้มีจิตศรัทธา จำนวน ๒๐ คน ฝ้าฯ ๑ น้อมเกล้าฯ ถวายเครื่องพิมพ์ดีดและจักรเย็บผ้า เพื่อพระราชทานแก่โรงเรียนราชประชาสมาสัย ในโอกาสนี้ คุณหญิงคุษฎี มาลากุล ประธานคณะกรรมการจัดโรงเรียนราชประชาสมาสัยได้เข้าฝ้าฯ รับพระราชทานสิ่งของดังกล่าวด้วย.

ก็อาจมีความรู้สึกต่ำต้อยและมีปมด้อยที่จะทำให้เป็นพลเมืองดียาก จึงได้ตั้งโรงเรียนขึ้น การตั้งโรงเรียนก็มีความลำบากหลายประการ เพราะว่าการตั้งโรงเรียนในลักษณะธรรมดาที่ยากอยู่แล้ว แล้วในลักษณะพิเศษนี้ก็ยิ่งยาก ต้องได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ เทาที่ดำเนินมากก็มีผลสำเร็จได้อย่างที่นับว่ากว้างขวาง ทำให้เป็นที่พอใจของผู้ที่จัดการ และยังมีผู้ที่สนใจสนับสนุนมากมาย เมื่อทำต่อไปก็ต้องขยายกิจการขึ้นไปเรื่อย เพราะว่าเด็กตอนแรกที่ได้รับไว้เป็นเด็กเล็ก ๆ ที่นี้ตามอายุของเด็ก ก็ต้องก้าวหน้า ก็ต้องขยายห้องเรียน ขยายที่เรียน ขยายหลักสูตรออกไป จึงมีความลำบากยิ่งขึ้นทุกปี จึงได้มาขอความช่วยเหลือแนะนำของผู้ที่มีความรู้แล้วในการบริหารโรงเรียน ถ้าได้ร่วมมือกันดี ๆ อย่างนี้ ก็เชื่อว่าโรงเรียนก็คงได้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่จะให้ความรู้แก่เด็กที่โดยธรรมดาเกือบจะไม่มีโอกาสที่จะเล่าเรียน เด็กเหล่านี้ก็เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความรู้พอที่จะยืนอยู่ในสังคม ไม่ล้มไป ทั้งประหยัดสังคมในเรื่องผู้ร้าย โจรผู้ร้าย อันธพาล เพราะว่าเด็กที่มีความรู้ความสามารถที่จะทำอาชีพได้ เห็นจะไม่เป็นอันธพาล ทั้งจะทำให้การช่วยเพื่อปราบโรคเรื้อนจากประเทศ จะทำได้สำเร็จดีขึ้น โดยที่เด็กเหล่านั้นมีความรู้ที่จะรักษาตัวและอาจช่วยคนอื่นในอนาคตที่จะรักษาตัวให้พ้นจากโรคอย่างดีที่สุด เพราะว่าตัวเองก็อยู่ใกล้โรคนี้ บิดามารดาที่เป็นโรคนีมา ทำให้ระมัดระวังง่าย แล้วก็ทำให้มีความรู้ในด้านอนามัยดีขึ้น ๆ ฉะนั้นการที่ร่วมมืออย่างนี้ก็เห็นว่า เป็นกุศล สำหรับผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงคือนักเรียน จุดประสงค์ต่อสังคมก็จะสำเร็จเพราะว่าสังคมจะมีพลเมืองที่ดี มีพลเมืองที่สามารถ มีพลเมืองที่ฉลาด แล้วพวกเราทั้งหลายก็จะมีความปลอดภัยมากขึ้น

ก็ขออนุโมทนาและก็ขอให้กุศลทั้งประสพแต่ความสำเร็จในกิจการต่าง ๆ แต่ว่าขอให้ช่วยกันส่งเสริมกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม แม้จะมีอุปสรรคหรือมีการขัดแย้งอะไรก็ต้องให้ราบรื่นไป ขอทุกคนจงมีความสำเร็จเรียบร้อย มีความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรี^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอประกาศเสียก่อนว่าไม่ใช่โอวาท แล้วก็ขอเชิญให้ท่านทั้งหลายนั่ง ที่ไหนก็เพราะเกรงว่าถ้าให้ยืนอยู่
เดียวมีกระเบื้องหล่นมา (เสียงฮา)

วันนี้ที่มากี๋มามือเปล่า ไม่ได้มีกระดาด ไม่ได้มีแพ้ม ไม่ได้มีอะไรมาด้วยเลย แม้ราชเลขาที่ไม่มีอะไรอยู่ใน
แพ้ม ไม่ทราบว่าจะราชเลขาหรือเปล่านั้น เพราะว่าเป็นการกำหนดการไม่ใช่เป็นการมาเยี่ยมต้นนนทรีตามเคย แต่
ว่าต้นนนทรีคงน้อยใจมาก เพราะปี ๒๕๑๓ ไม่ได้มาเยี่ยมสักครั้งเดียวเพิ่งมาเยี่ยมใน ๒๕๑๔ นี้ เป็นเวลา ๑ ปี
๒ เดือน ๗ วัน ที่ไม่ได้พบกัน (เสียงฮา) เมื่อมาพบแล้วก็เห็นว่าต้นนนทรีแข็งแรงดี อ้วนท้วน มีกำลังแข็งแรง
อย่างมหาดาล ไม่ทราบว่าใช้ยาอะไร ก็ต้องถามท่านทั้งหลายว่าใช้ยาอะไร ความจริงไม่ต้องการคำตอบ เพราะว่า
ท่านได้รักษาดูแลดี และที่สำคัญที่สุดก็คือท่านได้ดูแลรักษาให้เป็นปกติสุขอย่างดีที่สุดแล้ว ก็ขอขอบใจ ต้นนนทรีนี้ก็
เหมือนลูกที่มาปล่อยไว้ในท่ามกลางคนหมู่มากใหญ่ เคราะห์ดีที่เมตตาดีไม่อย่างดี

มาคราวนี้ได้ฟังจากท่านอธิการ จากนายกองคณาธิการนิสิตว่า ตลอดทั้งปีได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์
ต่อสังคมทั้งนั้น กิจกรรมนั้นเป็นประโยชน์ต่อตัวเอง เป็นแนวทางที่สมควรแก่นักศึกษาที่จะหาความรู้เพื่อระดับ
ความรู้ของตัวเอง และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมด้วย ถ้าปฏิบัติตามที่ได้พูด เห็นว่าไม่ต้องให้โอวาทใด ๆ เพราะว่า
ได้รายงานกิจกรรม และได้ให้โอวาทแก่ตัวเองแล้วว่าจะทำตามรายงานนั้น ที่ได้ทำก็ทำมาดีแล้ว และจะทำต่อไป
จึงไม่ต้องแสดงโอวาทใด ๆ เพียงแต่มีความหวังว่าทุกคนจะได้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอต่อไป และที่มานี้วันนี้จึงไม่
ต้องเตรียมอะไรมา ไม่ต้องถือแพ้มหรือถือกระดาดที่จะมาบรรยายหรือจะอ่านหัวข้อต่าง ๆ สำหรับที่จะมาตักเตือน

มีอีกอย่างหนึ่ง คือเวลาที่จะมาที่มหาวิทยาลัยเกษตรนี้ ทำให้นึกทุกครั้งถึงเพลงที่ว่า “เกษตรนี้หล่อจริง ๆ”
(เสียงฮา) ก็ไม่ทราบว่าหล่อที่ไหน แต่ว่าเขาบอกในเพลงว่าหล่อ แล้วก็กินผักฟรี ๆ ด้วย (เสียงฮา) เรื่องกินผักฟรี ๆ
นี่นะ ถ้าดูเงิน ๆ ก็สนุกดีเหมือนกัน แต่ว่าถ้ามีแต่ผักไม่มีอย่างอื่นก็อาจลำบาก ความจริงที่เกษตรนี้ก็เหมือนอย่างอื่นด้วย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และทรงดนตรี

ปลูกข้าวแล้วก็เลี้ยงสัตว์ กินข้าวครบถ้วน เฮอร์ดอ้อยดี และอ่อม แต่การที่บอกว่ากินผักฟรี ๆ แล้วก็มีการซึ่งเป็นผลผลิตของการกลีกรมทั้งนั้น อาจทำให้บางคนว่าว่ามหาวิทยาลัยเกษตรนี่เป็นผู้ที่ทำแต่กลีกรม ความจริงในระยะ โดยเฉพาะ ๑ ปีที่ผ่านมาที่ไม่ได้พบกัน ก็ได้ไปเห็นเรื่องจริงที่ทำให้ยืนยันความรู้สึกได้ว่า เกี่ยวข้องกับเรื่องของบ้านเมืองหรือเรื่องของชีวิตของคน การเกษตรนี่มีความสำคัญจริง ถ้าไม่มีการเกษตรก็เกือบจะพูดได้ว่าเราจะต้องตายกันหมด เพราะจะไปอาศัยอาหารวิทยาศาสตร์ก็รู้สึกว่าร่าเริงอยู่และกินไม่อิ่ม แต่ว่าทำไมคนถึงนึกว่าการเกษตรนี่เป็นสิ่งที่ต่ำต้อย ที่ไม่สำคัญ ทั้ง ๆ ที่ความจริงเราต้องอาศัยการเกษตรเพื่อชีวิตของเรา ไม่ใช่เฉพาะสำหรับอาหารเท่านั้น สำหรับสิ่งอื่นทั้งหลายด้วยที่เราต้องอาศัยการเกษตร อันนี้เป็นสิ่งหนึ่งที่นำประหลาด ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่นำประหลาดเหมือนกันคือได้พบว่า การเกษตรนั้นไม่ใช่เฉพาะการเอาเมล็ดผักไปหยอดในร่อง แล้วมันจะขึ้นมาเป็นผลผลิตที่เหมาะสมได้ หากแต่ต้องอาศัยวิชาการอย่างอื่นทุกด้าน ตั้งแต่การหยอดเมล็ดพันธุ์ลงไปร่อง จนกระทั่งให้ผักหรือสิ่งนั้นงอกขึ้นมาเป็นประโยชน์ได้ ต้องอาศัยทุกอย่างในชีวิตของคน คือทุกสาขาของความรู้ที่ต้องผ่านมา เช่นเวลาเราหยอดเมล็ดพันธุ์ลงไปแล้ว เราก็ต้องทราบที่ดินนั้นเป็นอย่างไร ต้องอาศัยวิชาทางเคมี ทางการวิเคราะห์ วิเคราะห์ดูว่าดินนั้นจะต้องมีธาตุอะไรบ้างจึงจะสมควรแก่การเติบโตของพืช นอกจากนั้นก็จะต้องรดน้ำ ทุกคนก็ทราบดีว่าต้องรดน้ำ การรดน้ำในโรงเรียนนั้นน้ำอยู่ในบ่อ เราไปตักน้ำมารด หรือเราไปขุดที่ก็อกก็ได้น้ำมา การปลูกจริง ๆ ก็จะต้องรดน้ำ แต่ว่าที่ที่จะไปเอาน้ำ ไปตักน้ำมาแล้วมารดนั้น มันไปไม่ไหว จึงต้องมีการชลประทาน การชลประทานนี่ก็เป็นงานที่ไม่ใช่ง่าย ต้องอาศัยความรู้ในด้านวิศวกรรม ในด้านการคำนวณ และการชลประทานนี่ถ้าไปถือว่าเป็นวิชาในตัวเอง เราเรียนชลประทานมาสำหรับทำชลประทานเท่านั้น ไม่ได้นึกถึงว่าประโยชน์ปลายทางคืออะไร ก็ไม่ได้มีประโยชน์อะไรเลย จะต้องดูว่าการชลประทานหรือการสร้างอะไรมา เราทำเพื่อประโยชน์ในทางกลีกรม

อันนี้ก็ทำให้เกิดความคิดว่าในชีวิตคนเรา เราต้องประกอบ เราต้องใช้ เราต้องมีความต้องการวิชาทุกอย่าง ในกิจการเกษตรก็ต้องการวิชาทุกอย่าง เมื่อได้ปลูก ได้น้ำแล้วเติบโตขึ้นมาแล้ว ก็จะต้องเอาไปจำหน่ายให้ไปถึงผู้ที่จะบริโภค ก็ต้องเกี่ยวข้องกับทางการค้า ทางเศรษฐศาสตร์และเมื่อขายได้แล้วได้เงินมา ก็จะต้องมาทำประโยชน์ต่อไป เพื่อที่จะทำให้ผู้ที่ปลูกนั้นสามารถที่จะปลูกมากขึ้น จะต้องจัดให้ผู้ปลูกสามารถที่จะมีทรัพย์สินและรวมกลุ่มกัน เพื่อที่จะหาเครื่องทุนแรง ทาวิธีที่จะปลูกให้ดีขึ้น กลับมาเป็นการใช้วิชาสหกรณ์และวิชาเศรษฐศาสตร์ ก็หมายความว่า

ว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นี้จำเป็นต้องสอนทุกอย่างเพื่อให้ครบถ้วน เพื่อให้ครบตามชื่อว่ามีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางคนอาจนึกว่าการเกษตรเป็นเฉพาะการปลูก ทาไร่ไม่ว่าการเกษตรก็คือการเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ปลูก จนกระทั่ง ส่งเสริมและจำหน่าย และนำเงินมาส่งเสริมต่อไป การเกษตรจึงเป็นกิจการที่กว้างขวางและมีเกียรติมีความรู้ ต้อง นำความรู้ทั้งหลายมาใช้ปฏิบัติ ฉะนั้น เมื่อได้ยินนายกองคึกการนิสิตบอกว่าจะทำกิจกรรมต่อไปตามที่ได้ทำมา และ ท่านอธิการบดีบอกว่าจะสามัคคีอย่างแน่นแฟ้น กิติใจ เพราะว่าเห็นว่าทุกคนที่อยู่ในที่นี้ ซึ่งล้วนเป็นนักศึกษาใน แขนงต่าง ๆ ของการเกษตร จะมีสามัคคีและจะมีการร่วมมือกันเพื่อให้การเกษตรก้าวหน้าทั่วไป เพื่อให้บ้านเมืองมีความมั่นคง นี้พูดอย่างเป็นทางทฤษฎีมาก

ทีนี้จะพูดถึงเรื่องที่ได้ไปเห็นในภาคเหนือเมื่อต้นปี คือเมื่อเดือนมกราคม ได้เห็นทางบนภูเขาที่เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย ว่าการที่จะทำให้คนมีความก้าวหน้า จะต้องไปชักจูงให้เข้าใจถึงวิธีการต่าง ๆ ของการเกษตร และผู้ที่ชักจูงนั้นจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ แต่ว่าจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ที่ต้องรู้จักเอาความรู้มาประสมประเสกกัน หลาย ๆ อย่าง เพราะว่าถ้าเอาตำราไปกางแล้วไปบอกกับชาวเขาว่าสัตว์ที่เลี้ยงนี่จะต้องคิดยา จะต้องให้อาหาร อย่างนั้น ๆ ต้องให้ยาไวตามินแล้วก็แร่ธาตุอะไรต่าง ๆ ชาวเขาเขาก็จะมองหน้าเราอย่างประหลาดใจเพราะเขาไม่ เข้าใจ ถึงแม้จะเข้าใจก็ไม่ทราบว่าจะเอาสิ่งเหล่านั้นมาจากไหน เราจึงต้องเอาเท่าที่จะมีอยู่ เช่นที่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้ไปเมื่อปีก่อนโน้น ได้เอาหมูตัวหนึ่งไปให้ ก็บอกให้เขาเลี้ยงหมูตัวนั้น ให้เขาเลี้ยงดี ๆ เขาบอก “ครับ ฯ” แล้วก็ผู้เชี่ยวชาญทางปศุสัตว์ก็บอกว่า สุนัขตัวนี้จะต้องให้มันกินนั่นกินนี่ เขาก็มองหน้า ก็เหมือน เพลงนะแหละ ต้องบอกกับหัวหน้าชาวเขาคอนั้น บอกว่าสุนัขก็คือหมู ไม่ได้บอกว่าหมาน้อยธรรมดา (เสียงฮา) ถ้า บอกหมาน้อยธรรมดาเขาก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน จึงต้องบอกว่าเป็นหมูหมูที่อย่างที่เราเลี้ยงนะ เขาบอก “อ้อ ไข่ ฯ เข้าใจ เข้าใจครับ” (เสียงฮา) บอกเขาว่า จะต้องทำอะไร ตามธรรมดาหมูของเขา เขาปล่อย คือปล่อยให้วิ่งไปโน่น ป่า มันก็ไปหากินเอง ผู้เชี่ยวชาญทางปศุสัตว์ไปบอกว่า “ต้องทำคอกนะ ทำคอกแล้วก็เอาอาหารให้มันกิน” ชาวเขา เขาก็บอก “อ้อ” ถามว่าเข้าใจไหม เขาก็บอกว่า “เข้าใจ เข้าใจ” แต่ว่าลงท้ายเขาก็ถามว่า “ทำคอกสำหรับอะไร” (เสียง ฮา) รวมความแล้วท่านผู้เชี่ยวชาญไปสอน แล้วคอกตกกลับมา เพราะว่าสอนตามหลักวิชาลำบาก พวกชาวเขาเขาเคย ปล่อยให้หมูออกไปหากินอยู่ในป่า การเพาะปลูกก็ต้องไปทำไกลแสนไกล ไม่เช่นนั้นหมูมันไปกิน ฉะนั้นในบ้านหรือ ที่ไหนจะทำก็ต้องล้อมคอก ไม่ใช่ล้อมคอกหมู แต่ล้อมคอกผักไม่ให้หมูเข้าไปกิน (เสียงหัวเราะ) ตอนนั้นมาสั่งสอน

ให้เขาล้อมคอกหมูแล้วก็ปล่อยผัก ไม่ต้องล้อมคอก ก็ประหลาด เพราะเขาเคยชินอย่างนั้น ซึ่งก็มีเหตุผลที่นี้เมื่อสอนให้ล้อมคอกหมูแล้ว ต่อไปก็เป็นเรื่องอาหาร เพราะว่าเมื่อเราล้อมคอกหมูไว้มันก็ไปหากินไม่ได้ ท่านอาจารย์ก็สอนว่าต้องเอาอาหารมาให้หมู เราก็เอาข้าวฟ่าง มันสำปะหลัง แล้วก็ข้าวโพดไปแจก รวมทั้งถั่วบางชนิดด้วย ก็ไปสอนให้เขาปลูก เสร็จแล้วบอกว่าปลูกแล้วเอามาให้เป็นอาหารแก่หมู คนก็กินดี หมูก็กินดี เขาก็เข้าใจ แต่ว่าระหว่างนั้นเราก็เอาอาหารหมูฝากเอาไว้และระหว่างที่พิษนั้นยังไม่ขึ้นก็ไปดูแล ผู้ที่เชี่ยวชาญก็ไปดูแล ไปคิดยาอะไรให้บ้างเหมือนกัน ต่อมา ๑ ปี คือเมื่อปีที่แล้วที่ไปพบชาวบ้านชาวเขา ก็ไปเจอหมู ตัวมันก็ยาว แต่มันผอม (เสียงหัวเราะ) มันก็ต้องเติบโตตามเรื่องของมัน แต่ว่าผอมโกรโม่ไม่ได้เรื่อง ตามผู้ใหญ่บ้านว่าทำไมผอม ก็มันไม่ได้กินอาหารมันก็ผอม จำไม่ได้ว่าเขาใช้คำว่าอะไร เขาบอกว่า “มันไม่กินนี่” ก็เลยถามว่ามีข้าวฟ่างไหม เขาบอกว่ามี ก็ถามว่า “ข้าวฟ่างนั้นนะทำไมไม่ให้หมูกิน” เขาบอกว่า “หมูมันไม่กินนี่ ข้าวฟ่างนะ แล้วข้าวฟ่างนี้ไม่ได้ความ ขายก็ไม่ได้ มันแกร็น หมูก็ไม่กิน” ก็เลยถามว่าเคยให้หรือเปล่า เขาบอก “ไม่เคย” (เสียงฮา...หัวเราะ) อย่างนี้เราก็ต้องหาทาง ก็บอกผู้ใหญ่ว่า “เฮ้ย มีข้าวฟ่างไหม ขอมาซักหน่อย” เขาก็วิ่งเข้าไปในบ้าน ไปเอาข้าวฟ่างมา แล้วก็หยิบข้าวฟ่างให้หมูกิน หมูมันก็เอร็ดอร่อย ก็หมายความว่าหมูมันกินข้าวฟ่างได้ ก็หันมาบอกผู้ใหญ่ บอกว่า “ผู้ใหญ่หมูมันกินนี่” เขาบอก “ครับ ๆ จริง ๆ ๆ มันกิน” แล้วก็เสร็จ แต่ว่ายังสงสัย “ก็นี่เพราะว่าท่านมาสอนให้มันกินข้าวฟ่าง” (เสียงหัวเราะ) ก็เลยบอกว่า “งั้นผู้ใหญ่เอาข้าวฟ่างนี้ให้หมูกิน ผู้ใหญ่ให้หมูหมูมันก็กินเหมือนกัน มันทิวนี้” ผู้ใหญ่บ้านก็เลยกระโดดโลดเต้นดีใจไปมากกว่าหมูยอมรับข้าวฟ่างจากตัวเอง เรื่องนี้มันต่อ มาปีนี้ก็ไปเยี่ยมอีกที ไปเยี่ยมแล้วก็ไปถามเรื่องหมู เขาบอก “ครับ มันโต มันอ้วนดี” แล้วก็พาไปให้ดู มันก็อ้วนดีจริง ๆ แล้ว ผู้ใหญ่ก็หัวเราะ บอกว่า “เพราะท่านจึงทำให้มันอ้วนอย่างนี้ เพราะท่านมาสอนให้มันกินข้าวฟ่าง” (เสียงหัวเราะ) นี่ก็เลยกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญ (เสียงฮา) เป็นหมอมหมู (เสียงฮา) เป็นผู้เชี่ยวชาญที่จะมาสอน เป็นอาจารย์ศาสตราจารย์สำหรับหมู (เสียงฮา) มาสอนให้หมูมันสามารถที่จะอ้วนขึ้น เพราะว่าหมูบางตัวมันก็ไม่อ้วนเหมือนกัน อย่างนี้เป็นเรื่องของผู้ที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญก็ต้องไปพูดชักชวน แล้วก็ต้องอธิบายแก่ชาวบ้านให้เข้าใจถึงวิธีการต่าง ๆ ของการเกษตร การกลีกรรรม ยังมีอีกหลายอย่าง แต่ว่าก็เป็นทำนองเดียวกันที่ว่าจะต้องไปสอน ไม่ใช่สอนทีเดียว ไปชี้แจงอิงความรู้ในหลักวิชาให้เห็นว่า สิ่งที่เป็นจริงในตำรานั้นเป็นจริงในความจริงในธรรมชาติ เช่นเราเรียนว่าถ้าไม่มีป่าไม้จะทำให้บ้านเมืองแยะ เพราะว่าจะมีน้ำท่วมบ้าง น้ำแล้งบ้าง เรื่องนี้เราเรียนมาในห้องเรียน พวกชาวบ้านหรือพวกชาวเขาเขาไม่ได้เรียน

แต่เขาก็รู้เหมือนกัน เดี่ยวนี้ชาวเขาชักรู้ว่าเมื่อตัดต้นไม้หมดก็ทำให้น้ำน้อย แต่ว่าไม่มีใครไปซื้อให้ดู ในคราวนี้มีโอกาสได้ชี้แจง ให้เห็นสิ่งที่เป็นข้อพิสูจน์ว่าเป็นความจริง คือได้เดินไปที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งซึ่งเขากำลังเดือดร้อนในเรื่องหาที่สำหรับทำการเพาะปลูก ก็ต้องเดินไปดูแหล่งน้ำว่า ที่ไหนจะทำการชลประทานได้แบบย่อย ๆ และจะนำน้ำที่มีอยู่มาใช้ได้ พอเดินขึ้นไปผ่านที่ส่วนหนึ่งที่เขาตัดต้นไม้หมดแล้ว อีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ตัดต้นไม้ เห็นได้ชัดว่าส่วนที่เขาตัดต้นไม้หมดดินเป็นฝุ่นและก็ไม่มีความชื้นเลย ตรงไหนที่ไม่ได้ตัดต้นไม้มีความชื้นมากทั้งที่ไม่ใช่เป็นเวลาฤดูฝนตก ก็ได้ชี้แจงต่อชาวเขาผู้เป็นฝ่ายหัวหน้าในหมู่บ้านให้เขาเห็นว่า “นี่ ตัดต้นไม้แล้วดินก็แห้ง เมื่อมีต้นไม้มาก ดินก็ชุ่มชื้นและทำให้มีน้ำ” เขาก็บอกว่า “จริง ๆ” คือว่าถ้าไม่ได้ชี้แจงในภูมิภาคก็อาจไม่เชื่อ และแม้จะมีผู้มีความรู้บางคนมาพูด ถ้าไม่ได้ดูในภูมิภาค ก็คงไม่เชื่อ การที่ได้ไปเห็นในภูมิภาค แล้วได้เดินไปดูรู้สึกว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งจึงได้ว่าจิตใจที่ทางมหาวิทยาลัยนี้ได้จัดให้มีการออกไปตามภูมิภาค และไปดูสิ่งที่เราจะช่วยได้แก่ผู้ที่ควรจะได้รับ的帮助เหลือในทางวิชาการ การที่จะช่วยเหลือในทางวิชาการก็ต้องคำนึงถึง สภาพของท้องถิ่นและของคน นี้ ทั้งหมดนี้ ก็ได้จากไปเดินสำรวจ คือเหาะบ้างเดินบ้างทางภาคเหนือ

ไปพบอีกสิ่งหนึ่งที่มหัศจรรย์มาก อันนี้ไม่ใช่เรื่องการเกษตร เป็นเรื่องของภาระจะเรียกว่าอะไรดี.... “สรรพสามิต” คือว่าได้ไปเจอผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง เขาอายุ ๗๘ เขาบอกว่าเขาแข็งแรงดี แล้วก็มาชมเขยว่า “ท่านก็แข็งแรงดี” (เสียงฮา) ชักจะใจไม่ค่อยดี เพราะว่าผู้ใหญ่บ้านชวนไปเยี่ยมบ้านเขา เราก็รู้สึกสังหรณ์ว่าจะน่าดูเหมือนกัน เวลานั้นได้ดูเรื่องเกี่ยวข้องกับการแพทย์ การศึกษา การเกษตร อะไรอื่น ๆ เรียบร้อยแล้ว ก็เลยรับเชิญไปเยี่ยมบ้านของท่านผู้ใหญ่ ก็ถามว่า “นานซักเท่าไร โกลเท่าไร” เขาบอก “ซัก ๑๐ นาที” เราก็ตอบ “๑๕ นาที” เดินขึ้นไปก็มีตำรวจรองผู้กำกับนำหน้าไป แล้วก็ท่านผู้ใหญ่ก็นำไปอีกทอดหนึ่ง พักเดียวท่านผู้ใหญ่บ้านหายไปไหนก็ไม่ทราบแล้ว เราก็เดิน ๆ ๆ ไป รองผู้กำกับก็เดินไป แล้วก็หยุดกลางทาง เช็ดเหงื่อ แล้วก็คำนับ ไม่เข้าใจว่าทำไมต้องหยุด แล้วก็คำนับ แต่จริง ๆ เวลาเข้าไปใกล้ ๆ ท่านรองผู้กำกับ ท่านรองผู้กำกับทอบแฮก ๆ แล้วก็ยืนไม่ไหว เป็นอันว่าท่านผู้ใหญ่บ้านเดินลี้ไป ท่านผู้ใหญ่บ้านนี้อายุ ๗๘ แล้ว ก็เลยไม่เข้าใจว่าทำไมเดินตัวปลิวอย่างนั้น เวลาไปถึงบ้านเราทอบ ท่านผู้ใหญ่เตรียมการไว้แล้ว บူးเสื้อ บู้ผ้าใ้แห้งเรียบร้อย เอากระสอบข้าวสารมาให้สำหรับเป็นหมอน (เสียงฮา) เสร็จแล้วก็เอาชวดออกมาแล้วก็เขย่า ๆ ๆ เขย่าชวดนั้นนะ แล้วก็เท แล้วก็ชิม ปรากฏว่าเป็นเหล้าเถื่อน (เสียงฮา) แต่เหล้าเถื่อนตำราพิเศษทีเดียว เอามาให้ดื่มและอธิบายสรรพคุณว่า “นี่ ทุกวัน ๆ ได้ดื่มเจ้านี้

อายุ ๓๘ แล้วยังแข็งแรง” (เสียงฮา) ปราบกว่ามีตำราอยู่ด้วย คือมีกระดูกเสือ กระดูกเสือไม่ใช่โครงเสือ ต้องเป็นกระดูกตรงขาของเสือจึงจะทำให้เดินได้ดี แล้วก็ต้องมี เขากวางอ่อน มีพริกไทย ๓ เม็ด และมีดอกจันทน์ เอา มาเคี้ยว ๆ ๆ ๆ ๆ ก็หมายความว่า ตำให้ละเอียด เสร็จแล้วก็กรอกเข้าไปในขวดแล้วเอาเหล้าใส่เข้าไป ทำอย่างนี้ได้ สำหรับ ๓ ขวด ท่านผู้ใหญ่บ้านก็เอามาเลี้ยงเรา ถึงเวลากลับลงไปก็ลงไป ลงแล้วขึ้นมาอีกข้างหนึ่ง เพื่อไปขึ้น เครื่องเฮลิคอปเตอร์ ก็รู้สึกแข็งแรงขึ้น (เสียงฮา) ได้ผลดี ก่อนที่จะกลับท่านผู้ใหญ่บ้านเลี้ยงอีก เลี้ยงผลไม้ แล้วก็เอา เขากวางอ่อนเป็นชิ้น ๆ ท่อพลาสติกมาให้ ยื่นมาให้ ให้เอาไป ไปทำตำราเดียวกัน (เสียงฮา) ก็เลยดีใจว่าจะแข็งแรง กลับมาที่ภูพิงค์ก็จัดการเลย จัดการเอาเขากวางนี่มาบั้งก่อนตามตำรา แล้วมาเคี้ยว มาตำ ตำให้ละเอียดแล้วเอา พริกไทย ๓ เม็ด และดอกจันทน์ แต่กระดูกเสือนั้นไปหาที่ร้านมีแต่ซี่โครงเสือ ก็ไม่เข้าเรื่องนึกแต่ว่าก็ตำ ๆ ๆ แล้วก็มาใส่ในขวด ที่นี่เราเป็นพลเมืองดี เราไม่มีเหล้าเถื่อน ไม่ทราบจะไปต้มเหล้าเถื่อนที่ไหนเดี่ยวตำรวจจับ (เสียงฮา) ก็เลยหาเหล้าที่ไม่ใช่เหล้าเถื่อน แต่ก็ไม่ทราบ อาจเป็นเถื่อนก็ได้ เหล้าขวดก้าจากรัสเซียนะ เรามี สัมพันธ์มิตรกับรัสเซียนะ (เสียงฮา) เอาเครื่องยาที่เราตำนะกรอกลงไป แล้วก็เขย่า ๆ ๆ เหล้าขวดก้านี่มันใส แต่ว่าเวลาใส่เครื่องยาแล้วขึ้น ๆ หน่อยและสีออกจะขุ่น ก็มาลองดูรู้สึกว่าจะแข็งแรงดีเหมือนกัน ไม่ทราบว่าสรรพคุณ ของเขากวางหรือของเหล้ารัสเซีย ก็มีหวังว่าถ้าใช้ตำรานี้ต่อไป อายุ ๓๘ คงไปป็นเขาได้ แล้วท่านทั้งหลายก็คงแก่ แล้วเหมือนกันปานนั้น ลองเปรียบเทียบดูว่าอาจารย์นี้กับอาจารย์ที่สำเร็จจากเกษตรที่จะไปช่วยกันป็นเขาไปพัฒนา บนภูเขา ใครจะเดินเก่งกว่ากัน (เสียงฮา)

ตอนนี้พูดเลยเถิดและทะเลาะไปเพราะว่าไม่มีกระดาษ ไม่มีกระดาษเตรียม ไม่มีแฟ้ม ไม่มีอะไรเลย เพราะที่ตีมีคน จดอยู่ที่นั่นว่าพูดอะไร ไม่อย่างนั้นก็ลืมว่าพูดอะไร แต่ว่าถ้าจดผิด ก็ลืมว่าได้พูดอะไร อาจเป็นการพูดคนละเรื่องไปเลย ก็ได้ จึงได้ว่าถ้าอยากทราบว่าวันนี้ได้พูดอะไรขอให้ดูหนังสือพิมพ์รุ่งนี้ (เสียงฮา) เขาทำอะไรเขาก็ต้องถูกเพราะว่า ผู้พูดเองพูดไปแล้วก็ลืม ไม่ทราบว่าพูดไปอย่างไรแท้ โดยมากเวลาพูดที่ไหน โดยที่ไม่ได้จด ไม่ได้เตรียมอะไร วันรุ่งขึ้น จึงต้องอ่านหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ จะได้ทราบว่าพูดอะไรเมื่อวานนี้ แต่บางครั้งอ่านแล้วก็งงเหมือนกันเพราะว่าเวลา พูดมาก ๆ บางอย่างอาจขัดกัน ไม่ทราบว่าเพราะลื่นปากกันหรือเพราะปากกาพัน (เสียงฮา...เสียงปรบมือ) เครื่อง พิมพ์อาจแก่ก็ได้ (เสียงฮา)

มาที่นี้ท่านอธิการก็บอกแล้วว่าเชิญมาเล่นดนตรี ถ้าพูดมากก็จะไม่ได้เล่นดนตรี ดนตรีนี้ได้ซ้อมมาอย่างดี นี่แปลก แปลกมาก เพราะว่าวงนี้โดยมากเขาไม่ซ้อมแต่เขาบอกว่าซ้อม ซ้อมอย่างดี แบบที่ว่าวันที่ซ้อมก็มีคนชุดหนึ่งแล้ววันที่เล่นจริงมาอีกชุดหนึ่ง (เสียงฮา) ก็ไม่ทราบว่าจะเป็นอย่างไรเพราะไม่ทราบว่าเขาซ้อมอะไรไว้ แล้วก็อีกชุดหนึ่งเขาไม่ทราบกัน เวลาซ้อมเขาอัดเสียงไว้ แล้วก็เอากลับไปฟังที่บ้าน โดยมากเป็นอย่างนั้น โดยเฉพาะนักร้อง นักร้องนั้นเวลาซ้อมเขาต้องอัดเสียงไว้ พอเสร็จแล้วก็กลับไปบ้านไปเปิดจะได้ซ้อมต่อไปได้ แล้วก็ไม่ทราบว่าเขาทำอะไร กลับมาอีกครั้งตรากทุกที อาจเป็นว่าเครื่องที่อัดเสียงกับเครื่องที่เล่นเทปนั้นเป็นคนละชนิด คนละยี่ห้อ ทำให้เสียงเพี้ยนไป หรือไม่ก็ความเร็วไม่เท่ากัน ถ้าพูดมาก ๆ เรื่องนักร้องอย่างนี้ได้ยวนักร้องเขาร้องให้ (เสียงฮา) ก็ต้องขอให้เขาเริ่มเล่นดนตรี เริ่มรายการสำหรับให้ได้ฟังว่าเสียงดนตรีนี้เป็นอย่างไร แต่ว่าขอบอกอีกอย่างว่าเมื่อไปบนภูเขาไม่ได้ซ้อมเลย เพราะว่าถ้าจะแบกเครื่องดนตรีขึ้นไปบนยอดเขาคงไม่ไหว และถึงอย่างไรคงไม่ได้ซ้อมอยู่ดี จึงไม่ได้เอาขึ้นไป คราวนี้ก็ขอให้ทำใจสบาย ๆ แล้วก็เชิญชมและรับฟังได้ (เสียงฮา...ปรบมือ).

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมาย
แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ได้ทำบุญ โดยนำเงินมาสำหรับช่วยทหารตำรวจที่กำลังปฏิบัติการณ์อยู่ เจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็ต้องเสียสละมาก เพราะว่าบางทีก็ต้องมีความเดือดร้อน การที่ท่านทั้งหลายได้ช่วยกันบริจาคเช่นนี้เป็นการทำบุญที่ทำให้ด้วยการปฏิบัติ โดยการให้คำแนะนำแก่ผู้บริจาคหรือแนะนำในทางกฎหมาย เป็นการทำด้วยตนเอง ด้วยความรู้ที่มีและด้วยกำลังของตนเอง ก็นับว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสมอย่างมาก

บ้านเมืองจะมีความเรียบร้อย ความมั่นคง ก็ต่อเมื่อประชาชนสามารถที่จะปฏิบัติงานปฏิบัติตนถูกต้องตามระเบียบของบ้านเมืองตามกฎหมาย แต่กฎหมายนี้ ก็ยากที่จะปฏิบัติตาม เพราะว่าจะต้องมีความรู้และต้องสามารถที่จะทำให้ถูกต้อง ซึ่งจำเป็นต้องได้รับความแนะนำเพื่อให้กฎหมายคุ้มครองได้ เท่าที่ได้ทราบแล้ว กฎหมายอาจไม่เป็นสิ่งที่คุ้มครองบุคคลได้ ตรงกันข้าม อาจเป็นเครื่องมือที่จะกดขี่บุคคล ฉะนั้นการจะทำบุญในทางนี้ ซึ่งจัดเป็นบุญแท้ ๆ ก็สมควรแล้ว ขอให้ท่านทุกคนและสมาคมได้ปฏิบัติภารกิจให้เป็นประโยชน์ทั้งต่อส่วนตัวและต่อส่วนรวมจะได้เป็นการช่วยบ้านเมืองให้มีระเบียบเรียบร้อยและเจริญ ถ้าบ้านเมืองมีความเจริญ มีความมั่นคง มีความเป็นระเบียบ มีชื่อเสียง ก็จะทำให้บุคคลอยู่ได้ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายทุกคนได้รับแต่สิ่งที่ดีที่งาม สามารถที่จะปฏิบัติงานกิจการของตัวอย่างสะดวกและเป็นผลดี และมีความเจริญรุ่งเรือง ความสุขความสบายทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาสให้ คุณหญิงสุภัทรา สิงหลกะ กรรมการที่ปรึกษาของสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ รวม ๒๕ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “นิติสงเคราะห์บอล” โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหารและตำรวจชายแดน

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดรายการกุศลทาง

สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจผู้ที่ได้ร่วมบริจาคในรายการนี้ ซึ่งจะได้นำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อไป

การที่ทางเจ้าหน้าที่วิทยุโทรทัศน์และวิทยุโทรทัศน์ของกองทัพบกได้จัดงาน และจัดรายการอยู่เสมอ เพื่อการกุศลบ้างและเพื่อช่วยให้ประชาชนมีความเข้าใจในทางราชการและในหน้าที่ของส่วนรวมบ้าง ก็นับว่าเป็นการทำกุศลอยู่แล้ว และเป็นงานที่เป็นระเบียบเรียบร้อยถูกต้อง ให้เข้าใจว่าเป็นงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างยิ่ง ที่จะทำให้ประชาชนที่ได้ดูและฟังสามารถที่จะเห็นรายการที่น่ารู้ น่าเห็น และบังเกิดเป็นบริการอย่างหนึ่งที่สำคัญสำหรับบ้านเมือง ก็ขอให้เจ้าหน้าที่ทั้งหลายได้บากบั่นปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งต่อไป และให้รู้ว่าเป็นประโยชน์จริง ในการจัดงานเหล่านี้ ก็ต้องแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งเป็นการจัดรายการเพลง และในทางการช่างคือให้วิทยุและโทรทัศน์ออกโดยสมบูรณ์เพื่อให้การรับและฟังเป็นผลดี ทั้งสองฝ่ายก็มีส่วนที่ร่วมกัน โดยเฉพาะทางด้านการจัดรายการก็ขอให้เกิดความคิดที่ดี และมีความสามารถที่จะชักจูงให้ประชาชนเห็นสิ่งที่ดีที่งาม เพื่อให้บรรลุถึงประโยชน์ที่แท้จริงของการวิทยุกระจายเสียง ก็ขอให้ทุกคนมีพลังเข้มแข็งสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญของท่านทั้งหลายนี้ ให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งในส่วนตัวทั้งในการงานของส่วนรวมทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันเอก การุณ เก่งระดมยิง หัวหน้ากองการกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก พร้อมด้วยคณะรวม ๕ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่มีผู้บริจาคในโอกาสที่ทางหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เค. วัฒนา จัดรายการการกุศลทางวิทยุ เอฟ. เอ็ม. ของสถานีโทรทัศน์กองทัพบก โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล.

พระบรมราโชวาท

ในงานพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัล

แก่นักเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมงานแจกประกาศนียบัตรและรางวัลของวชิราวุธวิทยาลัย กับได้มาเปิดอาคารกีฬาที่สร้างขึ้นใหม่ ในโอกาสเดียวกันนี้

กิจการของโรงเรียนตามที่รายงานให้ทราบ นับว่าดำเนินมาได้ดีและได้รับความร่วมมือสนับสนุนอย่างกว้างขวาง การเรียนและการสอบของนักเรียนก็ได้ผลน่าพอใจ จึงขอชมเชยผู้บริหารพร้อมทั้งคณะครู ที่ได้ทำงานให้แก่โรงเรียนด้วยความตั้งใจ ทั้งขอชมเชยนักเรียนผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรระดับต่าง ๆ และที่ได้รับรางวัลทุกคน

คำของผู้บังคับการที่กล่าวว่า วชิราวุธวิทยาลัยจะพยายามให้การศึกษาที่ดีแก่นักเรียน ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีความมองอาจผ่องแผ้ว และมีจิตใจสะอาด ซื่อตรง รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม นั้น สำคัญอย่างยิ่ง ถือได้ว่าเป็นคำมั่นสัญญาที่ทุกคนในวชิราวุธวิทยาลัยจะต้องเข้าใจ และจะต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดแท้จริง ความรู้ ความสามารถ พร้อมทั้งความสุจริตใจนี้ เมื่อปลูกฝังอบรมให้เกิดขึ้นได้แล้ว ยังจะต้องพากเพียรรักษาให้คงมีอยู่ตลอดไปด้วย สำหรับใช้เป็นเครื่องมือแก้ไขคลี่คลายปัญหาและอุปสรรคขัดข้องต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่มากมายเสมอในกิจการงานและการครองชีวิต จึงขอให้สำนึกในข้อนี้ให้ตระหนัก ถ้าแต่ละคนฝึกฝนตนเองไว้ดี มีความเข้มแข็งพร้อมทุกทางอยู่เป็นปรกติแล้ว ก็จะสามารถสร้างความสำเร็จและอนาคตที่แจ่มใสให้แก่ตนเองได้ ทั้งจะสามารถต่อสู้ป้องกันกำจัดสิ่งชั่วร้ายทั้งหลาย เพื่อช่วยให้สังคมและชาติบ้านเมืองมีความเรียบร้อยและมั่นคงยิ่งขึ้นได้ด้วย

ข้าพเจ้าขออนุโมทนา ในการที่สมาคมนักเรียนเก่าวชิราวุธวิทยาลัย ผู้ปกครอง และผู้หวังดี ได้เอื้อเฟื้อเกื้อกูลการศึกษาของอนุชนด้วยประการต่าง ๆ และขออวยพรให้คณะครู นักเรียน พร้อมทั้งผู้ที่มาร่วมงาน มีความสุขความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารของสมาคมถ่ายภาพ
แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาคมที่ได้มอบเข็มซึ่งเป็นเกียรติแก่เราไว้ ถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่เหล่าผู้ที่เชี่ยวชาญในการถ่ายภาพได้ยกย่องความสามารถในการถ่ายภาพ ความจริงเกี่ยวข้องกับศิลปการถ่ายภาพนี้ ในด้านเป็นศิลป ก็ต้องนึกถึงว่าต้องแบ่งเป็นหลายอย่าง คือหมายถึงนำเอากล้องถ่ายรูปไป แล้วก็มาชักภาพ อย่างที่เขาพูดกันในเวลาถ่ายภาพ เสร็จแล้วออกมาเป็นรูปส่งให้ร้านเขาล้างเขาพิมพ์ ก็ออกมาเป็นรูป การเลือกที่ เลือกแสง เลือกสิ่งที่จะถ่าย นี่ก็เป็นของผู้ถ่าย ต่อไปก็มีอีกชั้น คือการเลือกกล้องถ่ายหรือเลือกเครื่องมือที่ก้าวหน้า ซึ่งในสมัยนี้ก็มีความก้าวหน้าไปมากในด้านอุปกรณ์การถ่ายรูป ทั้งในด้านเลนส์ขนาดต่าง ๆ ทั้งในด้านเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าและเทคนิคหรือเกี่ยวข้องกับเรื่องของโลกของกล้อง อีกชั้นหนึ่งก็มีเรื่องของฟิล์มที่จะถ่ายภาพนั้นเองก็เปลี่ยนแปลงไปมาก แต่ก่อนนี้ก็มีความไวไม่สู้ดีและมีความทึบ ไม่ละเอียดละเอียดเหมือนเดี๋ยวนี้ ทั้งในปัจจุบันก็ยังมียุคฟิล์มชนิดต่าง ๆ นี่ก็เป็นเรื่องของการถ่ายภาพของแต่ละคน ๆ ผู้ที่จะถ่ายภาพ

ความจริงการถ่ายนี้แต่ก่อนอาจยากกว่า เพราะว่าสิ่งเหล่านั้นมันแพง ท้ายากและไม่แพร่หลาย การถ่ายรูปจึงรู้สึกว่าเป็นเรื่องของคนที่มั่งมี คนที่ออกจะหรูหรา ก็มาสมัยนี้มีโอกาสที่จะได้ถ่ายมากขึ้น ประชาชนมีโอกาที่จะซื้อกล้องได้ในราคาไม่แพงนัก และค่าบริการก็ไม่แพง จึงเห็นได้ว่าเด็กนักเรียนเล็ก ๆ มีกล้องกันทั้งนั้น แล้วก็ถ่ายภาพได้ดี ๆ อีกด้านหนึ่งก็คือด้านการล้างรูปหรืออัดรูป ในด้านนั้นถ้าทำตรง ๆ โดยมากก็ให้ไปที่ร้านเขาทำ แล้วก็เพียงแนะนำเล็กน้อยว่าควรจะทำอย่างไร เขาก็ล้างให้ทำให้เท่านั้นเอง ถ้าทำด้วยตนเองก็สามารถที่จะใส่ฟิล์มเข้าไปในนั้นอีกมากมาย ซึ่งบางทีจะมาส่งเคราะห์ว่าเป็นศิลปถ่ายภาพก็อาจไม่ได้แล้ว เพราะว่าอาจเป็นภาพที่ประดิษฐ์ขึ้นมาในห้องมืดก็ได้ เช่นบางทีเพียงแต่เปิดหน้าต่างหนึ่งให้สว่างเข้ามา เสร็จแล้วก็ปิดห้องมืด ต่อไปก็สำเร็จออกมา

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายพูน เกษจำรัส นายกสมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการบริหารของสมาคม ฯ จำนวน ๒๓ คน เผ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเข็มเทอดพระเกียรติสูงสุดในศิลปการถ่ายภาพ ในโอกาสที่นายแพทย์ศัลยวิทย์ เลชะกุล เจ้าของภาพ “แมลงปอ” ซึ่งชนะการประกวด เผ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายภาพดังกล่าว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานภาพทรงถ่ายแก่สมาคมถ่ายภาพแห่งประเทศไทย ฯ ด้วย.

เป็นรูปที่เขาถือว่าเป็นภาพถ่ายมาเพื่อประกวด ฉะนั้นจะต้องแบ่งการที่จะประกวดรูปหรือหาความคิดในทางประดิษฐ์รูปเป็นอย่างน้อยสองอย่างใหญ่ คือเทคนิคการถ่ายหรือการชักภาพและล้างภาพ กับเทคนิคการแต่งรูปในห้องมืด จะเรียกว่าชักรูปก็ได้แล้ว หรือถ่ายรูปก็ได้ กลายเป็นแต่งรูปหรือวาดรูปด้วยเครื่องอุปกรณ์ในห้องมืด ทั้งสองอย่างนี้ก็ต้องประกอบกัน ไม่ทราบว่าจะอย่างไรจะมีเขตแดนเพียงไร จึงได้ว่าเมื่อไปดูการแสดงภาพถ่ายแต่ละครั้งมาเป็นเวลาหลายปีติดต่อกันมาแล้ว ก็เกิดการทะเลาะวิวาทกับท่านอาจารย์ต่าง ๆ ว่า รูปนี้ดีรูปนั้นดี โดยมากก็ทะเลาะอยู่ในใจเพราะไม่กล้าที่จะพูดออกมา เดียวท่านทั้งหลายจะไม่เห็นด้วย เดียวจะรู้สึกน้อยใจ บางทีจึงเก็บไว้ในใจ แต่ว่าตามความจริงรูปก็ควรแบ่งเป็นสองส่วน ส่วนที่ถ่ายภาพชักภาพมาแล้วมาตกแต่งพอสมควร และใช้เครื่องมือที่ไม่พิสดารนักพอที่ทุกคนจะมีก็เป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งที่ชัดเจนก็คือการแต่งภาพในห้องมืด ระหว่างกลางก็อาจขีดเส้นแดงขึ้น เส้นแดงที่ไหนก็ต้องพิจารณาแบ่งเป็นประเภท ถ้าเอาสองอย่างมาเปรียบเทียบกันแล้วเปรียบเทียบกันไม่ได้ อย่างที่สมาคมได้นำภาพทั้งเก้าภาพซึ่งไม่ได้ชี้ขาดว่ารูปใดเป็นรูปที่สมควรที่จะได้รับรางวัลมาให้ชี้ขาด ก็เกิดความลำบากอยู่เหมือนกัน เพราะว่ามีภาพแบบใช้ศิลปะในห้องมืดรวมอยู่ด้วย แล้วก็มีการถ่ายภาพด้วยอุปกรณ์พิเศษ มีศิลปะซึ่งอยู่กึ่งกลางระหว่างถ่ายรูปเฉย ๆ แล้วมาประดับกันก็มี มีหลายชนิด เท่าที่ตัดสินแล้ว ก็บอกไปทางสมาคมว่าตัดสินออกมาด้วยการดูว่า อันไหนมีความรู้สึกว่าเป็นรูปในตัวและก็ไม่ทำให้มีความรู้สึกว่าเป็นการใช้การได้ เช่นรูปที่ ๓ รูปที่เอามาปรุงแต่งกัน เอามาประกบกัน แล้วก็เข้ากันดี ไม่มีความรู้สึกว่าเป็นอะไร แม้จะรู้ว่าป็นรูปที่ประกบกันหรือใช้เทคนิคประหลาด แต่ว่าถ้ารูปมาประกบกันแล้วไม่เข้ากัน ก็ไม่นับว่าเป็นศิลปะที่ถูกต้อง ที่ตัดสินไปอย่างนั้นเพราะเห็นว่ารูปที่ให้รางวัลนี้เห็นว่าอยู่ในตัวของรูปเอง ที่จะเรียกเป็นภาษาฝรั่งว่ามีอิมแพคต์ เวลาดูแล้วรู้สึกว่าเป็นคนดี และมีความเป็นเอกภาพ อันนี้เป็นสิ่งสำคัญ จะว่ารูปชัดเป๊ะก็เป็นได้เหมือนกัน พูดถึงรูปชัดนี้ก็ได้เป็นศิลปะในตัว ตามที่บอกว่าเป็นนักถ่ายรูปที่มีศิลปะที่ยอดเยี่ยม ก็ชักจะอายุเหมือนกันที่ได้รับเพราะว่าตัดสินรูปที่ได้ที่หนึ่งให้เป็นรูปที่ชัดเป๊ะ เป็นรูปที่คมและเป็นรูปที่ตรง ๆ เป็นรูปขุ่น ๆ มีฝุ่นมาก ก็เลยแสดงให้เห็นว่าการถ่ายภาพนี่ก็ออกจะมีหลายแบบ กล้องที่ถ่ายก็ไม่ได้ใช้กล้องพิเศษพิสดารอะไร ฟิล์มก็ฟิล์มธรรมดา แต่ว่าโดยที่ฟิล์มธรรมดาในปัจจุบันเป็นฟิล์มสี เมื่อฟิล์มที่ช่างภาพทั้งหลายในสมาคมถ่ายภาพหรือในการประกวดถ่ายภาพใช้ เป็นฟิล์มขาวดำเป็นส่วนใหญ่ ก็เลยต้องถ่ายฟิล์มสีออกมาเป็นขาวดำในฟิล์มการถ่าย ถ่ายอย่างกระทันหัน

ไม่มีเวลามาก มีเพียงประมาณ ๑ ใน ๑๒๕ ถึง ๒๕๐ ของวินาทีที่จะถ่าย แล้วที่หลังต้องวางกล้อง เรียกว่าทิ้งกล้องลงไปก็ได้ เพราะว่าไม่มีเวลาที่จะทำ ก็หมายความว่ารูปนี้ไม่ได้ประดิษฐ์ประดอย ไม่ได้ถ่ายสองรูปสามรูปหรือสิบรูปมาประกอบกัน ถ่ายเพียงรูปเดียว แล้วก็มาเอาจากสีมาถอดเป็นขาวดำ จึงประหลาดสำหรับสมัยนี้เพราะนิยมสี ก็ออกมาเป็นขาวดำและก็มาตัดเข้ากรอบประกวด เพราะว่าที่ถ่ายมานั้นถ้าไม่เห็นทั้งหมด ก็จะทำให้ท่านทั้งหลายได้เห็นว่ายถ่ายจากไหน อย่างไร ก็จะได้รู้ความลับกันหมด จึงตัดสิ่งที่จะแสดงความลับออกหมด ให้ท่านทั้งหลายได้ทายกันว่าถ่ายจากที่ไหน แต่รูปนี้ก็อย่างที่บอก ก็แปลกจากรูปอื่น รับรองว่าแปลกจากรูปอื่นไม่เหมือนกับรูปที่เคยให้ เพราะรูปที่เคยให้ก็ใช้กล้องโน้นกล้องนี้ เปลี่ยนกล้องมาก ดูเหมือนเกือบจะไม่มีรูปใดที่ใช้กล้องเดียวกันถ่าย แล้วทั้งสถานที่ก็เปลี่ยน สิ่งที่เป็นจุดหมายของกล้องก็เปลี่ยนเหมือนกัน ถ้าคนที่จะพูดหาเรื่องว่าเป็นรูปดีก็ทำได้เหมือนกัน และก็คงจ้องอย่างผู้ที่เขาจะนำมาที่นี้ เขาบอกว่า ดูตอนแรกก็ไม่เห็นมีอะไร แต่ว่าที่หลังดูไปดูมาก็ราบรื่นใจสวยมาก ถ้าเป็นเช่นนั้นก็จะปลื้มใจเหมือนกันว่า สะกดจิตท่านทั้งหลายได้ว่ารูปนี้สวย แท้จริงเป็นรูปธรรมดา ก็จึงขอมอบรูปนี้ แล้วก็เป็นการสิ้นสุดของการวิจารณ์เกี่ยวข้องกับการถ่ายภาพ เพราะว่าถ้าวิจารณ์ ถ้าวางกฎเกณฑ์อะไรมากไปกว่านี้ในการเลือกภาพ เดี่ยวภาพนี้ก็จะไม่อยู่ในจำพวกภาพได้รางวัล.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ประกอบพิธีประดับยศแก่ท่านที่ได้เป็นทหารชั้นนายพลทั้งสามกองทัพ การที่ได้เลื่อนยศเป็นนายพล ก็นับว่าเป็นเกียรติอย่างหนึ่งที่ทางกองทัพได้ให้แก่ท่านผู้ที่ได้ปฏิบัติงานเป็นเวลาต่อมาเป็นเวลานาน เป็นผลดีแก่กองทัพ เป็นเกียรติอย่างหนึ่งและเป็นความรับผิดชอบด้วย เพราะเท่ากับได้แสดงว่าทางกองทัพไว้วางใจท่านว่าเป็นผู้ที่สามารถที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งที่มีความรับผิดชอบสูง จึงได้ให้ยศเพื่อให้เป็นสิ่งที่แสดงว่ามีความสามารถและจะได้บังคับบัญชาได้ การที่ให้ยศในตำแหน่ง ทุกกองทัพ ทุกประเทศ ก็เพื่อการนี้ เพื่อให้มีสง่าราศี และมีทางที่จะบังคับบัญชาได้ ฉะนั้นผู้ที่ได้รับยศสูงขึ้นไป ไม่ใช่เป็นเครื่องหมายว่าได้รับเงินเดือนขึ้นไปที่นั่น แต่ว่าควรจะเป็นเครื่องหมายว่ามีความสามารถที่จะบังคับบัญชาด้วย ฉะนั้นการที่ได้รับยศสูงขึ้นก็เป็นเกียรติและเป็นความรับผิดชอบอย่างสูงอย่างยิ่ง เพราะว่าจะต้องบังคับบัญชาด้วยความสามารถ ด้วยความยุติธรรม และตามที่มีอยู่ในสัญญาบัตรอยู่แล้วว่าต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี คือต้องบังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม และรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเหนือตนเองโดยเคร่งครัด การที่จะรับคำสั่งให้ทำอะไรจากผู้บังคับบัญชา ก็ย่อมต้องเข้าใจด้วยว่าต้องเป็นคำสั่งโดยธรรม ทั้งการบังคับบัญชาผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาก็จะต้องทำด้วยความเป็นธรรม ฉะนั้นถ้าท่านตั้งปณิธานที่จะปฏิบัติงานหน้าที่ให้ดี ก็จะทำให้เกิดผลอย่างดียิ่งสำหรับท่าน และเกิดผลดีแก่ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา หมายถึงว่าจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อบ้านเมือง ซึ่งในปัจจุบันนี้ก็ทราบดีอยู่แล้วว่าบ้านป่วนทั้งภายนอกภายใน ถ้าไม่รักษาวินัย ไม่รักษาความเป็นธรรม ไม่รักษาความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว เราก็ย่อมจะล่มจม เพราะว่าความเป็นธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริต ความตั้งใจทำตามหลักวิชานั้นเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีสำหรับบ้านเมือง ถ้าผู้ใดไม่สร้างพื้นฐานที่ดีนี้ ก็เท่ากับทำตนให้จมลงไป การที่ได้ขอให้ท่านทั้งหลายพยายามปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด ก็เพื่อเกียรติของตน เพื่อเกียรติของกองทัพ เพื่อเกียรติของบ้านเมือง และเพื่อสร้างหลักฐานที่แข็งแรง เพื่อให้เราทั้งหลายได้สามารถอยู่เป็นปึกแผ่นและมีความปลอดภัย ทั้งในด้านกองทัพ

(๑) เรียงเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายทหาร ซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพลจำนวน ๔๕ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานประดับยศ และสัญญาบัตรยศ.

โดยตรง และทั้งในด้านกิจการต่าง ๆ ที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญก้าวหน้า ก็ขอให้ทุกท่านที่อยู่พร้อมกันในที่นี้ มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไปพร้อมด้วยพลังกายพลังใจ เพื่อที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ที่มีอยู่ของบ้านเมือง ขอให้ทุกท่านจงประสบความสุขความเจริญ ความไม่มีโรคทุกประการตลอดไป.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์ช้างเผือก
แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอแสดงความยินดีกับท่าน ที่ได้รับอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ซึ่งเป็นการเชิดชูเกียรติอย่างสูงสำหรับผู้ที่
ได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งและด้วยความตั้งใจ

ที่ท่านได้รับอิสริยาภรณ์เชิดชูเกียรตินี้ก็จะด้วยเหตุผลว่า ท่านได้ปฏิบัติงานมาและสมควรที่จะได้รับ
เครื่องหมายที่จะแสดงการที่ปฏิบัติงานมา ท่านทั้งหลายก็มาจากกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นส่วนของ
ราชการที่จะช่วยให้บ้านเมืองมีความเรียบร้อยทุกด้าน ความเรียบร้อยในบ้านเมืองก็หมายถึงความก้าวหน้า การ
บริหารที่เรียบร้อยและการทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์และได้รับความปลอดภัย หน้าที่ของแต่ละท่านที่เป็น
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่จึงควรมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่เมื่อเทียบจำนวนกับข้าราชการทั้งหมด
หรือเทียบจำนวนกับประชาชนที่มีอยู่ในประเทศไทยก็นับว่าน้อยมาก แต่จำนวนน้อยนี้ สามารถจะทำให้บ้านเมือง
ก้าวไปได้ มีความปลอดภัย มีความก้าวหน้า และก็สามารถที่จะทำให้บ้านเมืองลุ่มจมได้เหมือนกัน เพราะว่าแต่ละคน
ก็นับว่ามีน้ำหนักในบ้านเมืองมาก ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดทำดี ความดีนั้นจะมีความสำคัญต่อประชาชน ต่อบุคคลจำนวนมาก
แต่ถ้าทำไม่ดี ก็จะกระทบกระเทือนต่อประชาชน บุคคลจำนวนมากเหมือนกัน ฉะนั้นการที่ได้มีตำแหน่งสูงมี
ความสำคัญดังนี้ จึงเป็นทางที่แต่ละคนจะบำเพ็ญประโยชน์ หรือถ้าพูดในทางธรรมะก็เป็นผู้ที่บำเพ็ญบารมีได้มาก
หรือถ้าเป็นกุศล กุศลนั้นก็จะแผ่ไปสู่ชนหมู่ใหญ่ แต่ถ้าทำอกุศล อกุศลนั้นจะกระทบกระเทือนชนหมู่อย่างใหญ่หลวง
ที่ว่าอย่างนี้เพราะว่าถ้านึกถึงส่วนตัวแต่ละคน ๆ ถ้าปรารถนาที่จะมีชีวิตที่ราบรื่น ที่มีเกียรติ ที่ปลอดภัย ก็ย่อมต้อง
พยายามสร้างความดีกันไว้ เพื่อให้สังคมที่ตนอยู่มีความก้าวหน้าและมีความปลอดภัย ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน
การที่ท่านอยู่ในฐานะ ในตำแหน่ง ในสถานที่จะปฏิบัติดีชอบเพื่อความปลอดภัยของหมู่ใหญ่ ก็เท่ากับได้สร้าง
อนาคตและชีวิตที่ปลอดภัยแก่ตนเองและแก่ครอบครัว ก็เชื่อว่าเมื่อท่านมีโอกาสดีแล้ว ได้ปฏิบัติมาดีแล้ว ก็จะมีปฏิบัติ
ดีต่อไป เพื่อความเป็นปึกแผ่นปลอดภัยของส่วนรวม บางคนก็มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันอันตรายในบ้านเมือง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ข้าราชการเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประถมาภรณ์ช้างเผือก เนื่องในโอกาส
พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๑๓ จำนวน ๕๗ คน

บางคนก็มีหน้าที่อื่น ซึ่งในที่สุดก็เป็นการสร้างความปึกแผ่นของบ้านเมืองทั้งในวิชาการ ทั้งในด้านปกครอง ทั้งในด้านเป็นมนุษย์ ก็ขอให้ทุกท่านอย่าทอดทิ้ง ให้มีพลังจิตพลังใจทำหน้าที่เพื่อสร้างอนาคตของตนเอง ของครอบครัว วงศ์ตระกูล และของบ้านเมืองซึ่งคู่กัน เพราะว่าคนเราต้องอยู่ร่วมกันถึงจะมีความก้าวหน้าได้

ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจมีกำลังกายสมบูรณ์เข้มแข็งทุกประการ เพื่อจักได้ประสบความสำเร็จรุ่งเรืองทั้งในหน้าที่ราชการทั้งในส่วนตัวและทั้งในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมในประเทศไทย ขอจงมีความก้าวหน้าความสำเร็จ โดยทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์ ซึ่งต้องถือว่าเป็นเครื่องหมายของการเชิดชูเกียรติ แก่ท่านทั้งหลาย

ในสมัยปัจจุบันนี้อาจมีการวิพากวิจารณ์ว่า อิสริยาภรณ์หรือสายสะพายนี้ก็แล้วแต่เงินเดือน ที่จริงถ้าถือว่าสายสะพายเป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติก็ตาม หรือเป็นเครื่องหมายว่ามีเงินเดือนสูงก็ตาม ก็มีความหมายเหมือนกัน คือท่านทั้งหลายได้ปฏิบัติงานมาเป็นผลดีต่อราชการ หมายถึงเป็นผลต่องานของประเทศ และต้องสังเกตว่างานของประเทศนี้ต้องรวมทั้งทุกฝ่ายทุกสาขาที่ประกอบด้วยกระทรวงทบวงกรมและองค์การต่าง ๆ ที่เป็นของราชการ ทางราชการนี้ก็ต้องมีผู้ทำงานเพื่อให้ราชการดำเนินไป และราชการนี้ก็เป็นส่วนกลไกของบ้านเมือง เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บ้านเมืองก้าวหน้าได้ เจริญได้ และมีความปลอดภัยมั่นคง ฉะนั้นไม่ว่าท่านจะอยู่กระทรวงใด ทบวงใด กรมใด หรือองค์การใด หรือทำหน้าที่อื่น ๆ อย่างไร ก็ถือว่าท่านเป็นผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ในบ้านเมือง และแต่ละท่านจะต้องทำงานในสาขาของตนให้เต็มที่ด้วยความตั้งใจ เพราะถ้ารับผิดชอบอยู่เป็นอันมาก นอกจากนั้นก็จะต้องให้ความร่วมมือกับสาขาต่าง ๆ ให้ดี เพราะว่าถ้าหากว่าฝ่ายใดทำบกพร่องก็กระทบกระเทือนต่อฝ่ายอื่นด้วย และโดยที่ท่านเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ก็หมายความว่าจำนวนของท่านเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนใหญ่ของประชาชน ๓๕ ล้านคน ก็เป็นจำนวนน้อย ความรับผิดชอบของท่านจึงใหญ่ เพราะจะต้องรับผิดชอบต่อบุคคลจำนวนมาก ซึ่งถ้าทำอะไรดีก็ทำให้บ้านเมืองก้าวหน้า ถ้าทำอะไรไม่ดีก็ทำให้บ้านเมืองล่มจม ความรับผิดชอบนี้เท่ากับเป็นสิ่งที่ท่านจะต้องอุ้มชู ถ้าไม่อุ้มชูก็หล่นลงไป แล้วท่านก็หล่นลงไปด้วย ฉะนั้นก็ขอให้พิจารณา ให้อุ้มชูปฏิบัติงานให้สมเกียรติ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ข้าราชการซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์มงกุฎไทย เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๖๓ จำนวน ๙๙ คน เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทาน.

สมตำแหน่งที่ท่านมีอยู่ เพื่อให้รักษาความมั่นคงนำความก้าวหน้ามาสู่บ้านเมือง แต่ท่านมีความรับผิดชอบมาก มิใช่เฉพาะในหน้าที่โดยเฉพาะของท่าน ถ้าแต่ละคนทำดีแล้ว ผลจะแผ่ไปถึงส่วนราชการและบ้านเมืองเป็นส่วนรวมด้วย จึงขอให้ท่านได้ตระหนักในหน้าที่สำคัญ

ในการนี้ก็ขอให้ท่านทั้งหลายมีพลังทั้งจิตทั้งกายสมบูรณ์ เพื่อที่จะปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งที่สุด และด้วยความรับผิดชอบ ขอให้ท่านทั้งหลายมีความเจริญรุ่งเรือง มีความแข็งแรง ไม่มีโรคทั่วทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากโรงเรียนนายเรือและโรงเรียนนายเรืออากาศ

ณ ห้องรับรอง กองบัญชาการทหารสูงสุด

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบกระบี่และปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือและโรงเรียนนายเรืออากาศอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับนายทหารใหม่ทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา และได้รับเกียรติเป็นนายทหารแห่งกองทัพไทย

ท่านทั้งหลายต่างได้ผ่านการศึกษอบรมตามหลักสูตรอันทันสมัยมาโดยครบถ้วน ทั้งภาควิชาการและปฏิบัติการ นับได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถพร้อม ที่จะเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ และรับงานสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนหนึ่งของชาติในกองทัพเรือและกองทัพอากาศต่อไป เพราะฉะนั้น แต่ละคนควรที่จะได้ตั้งความปรารถนาไว้ให้สูงตั้งแต่เบื้องต้นที่จะบากบั่นทำการทำงานให้บรรลุผลเลิศทุกอย่าง

ในการปฏิบัติงานเพื่อผลอันเลิศนั้น ข้าพเจ้ามีข้อสังเกต ขอฝากให้ช่วยกันคิดวางแผนงานของกองทัพเรือและกองทัพอากาศ เป็นงานที่ต้องอาศัยอุปกรณ์อันทันสมัยต่าง ๆ อย่างมาก เพื่อที่จะให้สำเร็จผลสมบูรณ์ตามหลักวิชา แต่เครื่องมืออันก้าวหน้าทันสมัยกับวิทยาการนั้น เป็นของหาให้ครบถ้วนได้ไม่ถนัดนักในบ้านเมืองเรา จึงอาจเป็นเหตุทำให้บางคนเกิดความรู้สึกขัดข้อง ที่จะปฏิบัติงานโดยเต็มความสามารถที่มีอยู่ในตัวท่านทั้งหลายจะต้องไม่ปล่อยให้ความรู้สึกเช่นนั้น มาเป็นอุปสรรคกีดขวางการทำงานเพราะหากเราทำงานด้วยความฉลาด รู้จักพิจารณางานตามสภาพและสถานการณ์ รู้จักใช้ความคิดริเริ่มตัดแปลง ปรับปรุงวิธีการพร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมแก่งานจริง ๆ ก็ควรจะทำงานให้ได้ผลสมบูรณ์ตามต้องการได้ จึงขอให้ทุกคนระลึกว่า ในการทำงานทุกอย่าง จะต้องใช้ความคิดความสามารถเป็นพิเศษเสมอ และประการสำคัญที่สุด จะต้องฝึกหัดใช้อุปกรณ์ที่อาจไม่สู้จะสมบูรณ์นั้น ให้ได้ผลที่สมบูรณ์ให้จงได้

ขออวยพรให้นายทหารใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่ราชการ และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการของสโมสรไลออนส์ธนบุรี
และสมาคมนักเรียนเก่าอำเภวยศพลบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ไลออนส์ธนบุรีและกลุ่มครูอำเภวยศพลบุรี ได้นำเงินมาสมทบในการสร้างสราญกรม ทั้งได้บริจาคข้าวเพื่อช่วยประชาชนและเจ้าหน้าที่อีกอย่างหนึ่งด้วย ความจริงเกี่ยวกับสราญกรม ก็เข้าใจว่าได้ไปโฆษณาชวนเชื่อแก่พวกไลออนส์ทั้งหลายอย่างดีเกินไปหน่อย เพราะว่าสราญกรมนี้ประโยชน์ที่จะได้ก็เกิดได้มาก แต่การสร้างก็ประสบความสำเร็จยากมากเหมือนกัน ก็อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการสร้าง แต่อย่างไรก็ดี ถ้ามีผู้สนับสนุนอย่างนี้ ก็เข้าใจว่าการสร้างก็จะก้าวหน้าเร็วกว่าที่จะเป็นไป

มีปัญหาอย่างหนึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างสราญกรม ก็อย่างที่เคยมได้แจ้งไว้แล้วว่าต้องให้เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่เยาวชน และมีเยาวชนเท่านั้นเอง จะต้องเป็นตามลำดับ จะต้องให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ใหญ่ด้วยเหมือนกัน คือหมายความว่าแก่ผู้ที่เยาว์ในความรู้ตามลำดับ ไม่ได้หมายถึงเยาว์ในทางอายุเท่านั้นเอง และก็สราญกรมนี้ก็ตั้งใจที่จะให้ผู้เยาว์ได้มีประโยชน์และสอนซึ่งกันและกันได้ จึงต้องแบ่งเป็นส่วน ๆ หมายถึงเป็นส่วนวิชาและทั้งเป็นส่วนทางความรู้ให้ทุกคนได้รับประโยชน์ และอย่างที่จะขอร้องก็คือ อา หรือลุง หรือพ่อ หรือแม่ สอนลูกหลานได้ต่อ ๆ กันไป ฉะนั้นความยุ่งยากก็มีอยู่มาก ทั้งอาจต้องขอสารภาพว่า คงเป็นเพราะว่าท่านอาจารย์ต่าง ๆ ที่ได้รับมอบในการเขียนท่านเป็นผู้ใหญ่ทั้งนั้น จึงไม่ทราบว่ามีผู้ที่มีความรู้บ้างอาจเข้าใจยากในการอธิบาย ในอรรถาธิบายต่าง ๆ ของท่านผู้มีความรู้ เพราะว่าผู้ที่มีความรู้สูงจริงก็ไม่ได้มองตัวในเวลาตัวมีความรู้บ้าง ซึ่งก็ทำให้ยากเหมือนกันที่จะได้รับความรู้ ถ้าผู้ให้ความรู้เห็นว่าทุกคนมีความรู้เท่าตนเอง เพราะถ้าทุกคนมีความรู้เท่าตนเองแล้วก็ไม่มีความจำเป็นที่จะสอน เหล่านี้ก็เป็นปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเรื่องสราญกรม จึงต้องขอออกตัวว่าสราญกรมนี้ทำด้วยความยากลำบากยิ่งกว่าทุกอย่าง แต่ก็กำลังดำเนินการ และเงินที่ได้รวบรวมเพื่อการนี้ และที่ไลออนส์ทั้งหลายได้สนับสนุนอย่างดีเช่นนี้ ก็เป็นทางที่จะทำให้การดำเนินงานก้าวหน้าไปได้โดยเร็ว

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นายดุสิต พานิชพัฒน์ ผู้ว่าการสโมสรไลออนส์สากลภาค ๓๑๐ นำคณะกรรมการของสโมสรไลออนส์ธนบุรี และสมาคมนักเรียนเก่าอำเภวยศพลบุรี จำนวน ๒๖ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการร่วมกันจัดงานบอลล์การกุศลเพื่อสมทบทุนสร้างสราญกรมไทยสำหรับเยาวชน ซึ่งเป็นโครงการของสโมสรไลออนส์สากล ภาค ๓๑๐ และน้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสารโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

ในเรื่องของข้าวที่ได้นำมา ทางโลออนส์ก็ได้สนับสนุนมามาก และก็ขอรายงานว่า ข้าวที่ได้บริจาคทุกครั้งก็นำไปใช้เป็นประโยชน์ ข้าวนี้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการบำรุงขวัญของเจ้าหน้าที่ และมีเขื่อนนั้นเท่านั้นเอง เป็นการช่วยประชาชน ทั้งในยามที่มีสาธารณภัยและในยามที่นับว่าปรกติแต่อยู่ห่างไกล จึงได้ต้องมีการใช้ข้าวเป็นจำนวนมากมีเขื่อนน้อยในระยะหลังนี้ เมื่อสองสามวันนี้เองก็ได้นำข้าวที่ได้รับบริจาคทั้งหมดจำนวน ๓๒๐ กระสอบส่งไปในที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งจะแปลกใจว่าคราวที่แล้วได้บริจาคมา มีผู้นำข้าวมาจำนวน ๒๐๐ บวก ๑๐๐ เป็น ๓๐๐ กระสอบ แต่ทำไมออกไป ๓๒๐ กระสอบ ก็เป็นอย่างนี้ ออกไป ๓๒๐ กระสอบ คราวนี้ก็ได้อีก ก็จะสามารถที่จะช่วยผู้ที่สมควรที่จะช่วย วิธีที่ช่วยก็คือ ในเมื่อมีอุทกภัยหรือภัยธรรมชาติอย่างอื่น ก็ส่งข้าวไป เพราะว่าผู้ที่ประสบภัยนั้นไม่ใช่ความผิดของเขา เขาลำบาก และสิ่งแรกที่ต้องการก็คือสิ่งอุปโภคบริโภคที่ขาด และโดยเฉพาะ เรื่องที่สำคัญที่สุดก็คือข้าว ซึ่งไม่สามารถที่จะหามาได้ ถ้าบอกว่า ก็เมื่อวานนี้รับประทานข้าวแล้ววันนี้ไม่ต้องรับประทานข้าว ก็ไม่ได้ ข้าวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และต้องส่งไปให้ที่ทันด่วนที่ เมื่อมีข้าวอยู่เป็นจำนวนสำหรับส่งไปให้และส่งไปในที่ต่าง ๆ ก็พร้อมที่จะบริการผู้ที่ประสบภัยได้ทันด่วนที่ อีกวิธีหนึ่งที่โดยมากได้ปฏิบัติก็คือ ไปฝากไว้กับเขตตำรวจชายแดน หรือแก่ที่ที่เป็นเขตของตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ที่เขาีสถานที่ที่จะเก็บของ แล้วก็เมื่อมีความจำเป็น ก็เอาออกมาใช้ ความจำเป็นนั้นก็ มี บางเวลาเกี่ยวข้องกับเรื่องของการปราบปรามหรือการป้องกัน เบี้ยเลี้ยงก็ต้องผ่านทางงบประมาณ งบประมาณยังไม่ออกก็เบิกไม่ได้ แต่ว่าเมื่องบประมาณยังไม่ออก บางที่ท้องมันก็หิวต้องไปซื้อเขา ไม่เป็นการดี จึงได้อาศัยข้าวที่ได้นำไป คราวที่แล้วก็ได้ส่งข้าวจำนวนมากที่สุดไปที่แม่สอดที่กำลังปฏิบัติการอยู่เดี๋ยวนี้ เป็นจำนวน ๑๒๐ กระสอบ ซึ่งไม่พอเพียงสำหรับเจ้าหน้าที่ ทั้งตำรวจ ทหาร ทหารอากาศด้วย ทั้งตำรวจชายแดน และตำรวจภูธรที่ปฏิบัติการพิเศษด้วย จึงต้องมีจำนวนมาก

ที่ได้บริจาคข้าวมากก็เป็นประโยชน์โดยตรง เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ เป็นการทำให้ขวัญดี ทั้งเป็นทางอีกอย่างหนึ่งที่จะทำให้เจ้าหน้าที่สามารถที่จะไปปฏิบัติการทางจิตวิทยากับประชาชนได้ คือถ้าประชาชนในท้องที่ใดขาดแคลนข้าว เจ้าหน้าที่ทั้งหลายก็สามารถที่จะนำข้าวไปช่วยได้ทันด่วนที่ เพราะว่าข้าวที่ให้

ไว้ก็ได้มอบหมายกันไว้ว่า ให้นำไปบรรเทาทุกข์ประชาชนที่ขาดแคลน จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่ได้บริจาคเข้ามา เพื่อที่จะช่วยบ้านเมือง ขอให้เจตนาของท่านที่มีอย่างดี ช่วยให้การศึกษาก็ดี ความปลอดภัยก็ดี ความมั่นคงและความผาสุกของประชาชนก็ดีเกิดขึ้น ท่านได้ร่วมมืงานเช่นนี้แล้วก็ขอให้ได้รับอานิสงส์ของความตั้งใจดี และสามารถที่จะปฏิบัติงานการใด ๆ ที่ท่านมีอยู่ให้สำเร็จเรียบร้อย ขอทุกคนจงประสบความสุขความเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟการกุศล
ของธนาคารศรีนคร จำกัด และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

การที่ธนาคารศรีนครได้ดำเนินกิจการมาถึงยี่สิบปีนั้น นับเป็นผลสำเร็จอย่างหนึ่งของผู้ที่ได้ตั้งและผู้ที่ได้
ดำเนินงานของธนาคาร ทั้งเป็นโอกาสที่ท่านจะฉลองตึกของตน

ที่ธนาคารได้จัดการแข่งขันกอล์ฟเพื่อการกุศล และทั้งได้เหลือไว้สมทบเพื่อสร้างถาวรวัตถุเป็นประโยชน์แก่
ส่วนรวม เป็นประโยชน์มาก การสร้างถาวรวัตถุที่โรงพยาบาลของกองทัพอากาศก็เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะ
ว่าโรงพยาบาลนี้ก็เป็นโรงพยาบาลสำคัญแห่งหนึ่งซึ่งได้บริการทั้งในด้านราชการทหารและแก่ประชาชนทั่ว ๆ ไป
เมื่อทางธนาคารได้ช่วยสมทบเข้ามาเพื่อสร้างให้บริการของโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพดีขึ้น ก็เป็นประโยชน์ เป็นที่
ทราบดีว่าการสร้างตึกคนไข้สำหรับโรงพยาบาลใด ๆ ก็เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้โรงพยาบาลสามารถ
ปฏิบัติงาน นอกจากนั้นก็น่ายินดีที่คณะกรรมการมีปณิธานที่จะส่งเสริมต่อ ๆ ไป การสร้างอาคารสำหรับ
โรงพยาบาลก็นับว่าจะต้องสิ้นเปลืองมากไม่ใช่น้อย และต่อไปเมื่อมีอาคารแล้วก็ต้องมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ขึ้นมาด้วย
เพื่อให้อาคารที่สร้างเป็นประโยชน์จริง ๆ แก่โรงพยาบาลและแก่ปวงชน จึงยินดีที่ได้ทราบรายงานว่า ทางธนาคาร
ยินดีที่จะส่งเสริมและอุ้มชูสิ่งที่ได้สร้างที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ขออนุโมทนาที่ได้มีเจตน์จางงเช่นนั้น ขอให้
ธนาคารมีความมั่นคงสามารถที่จะบริการในทางกิจการธนาคารแก่ผู้ที่เป็นลูกค้า และขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จ
ความก้าวหน้าทุกประการ ทั้งมีกำลังกาย กำลังใจที่จะดำเนินงาน และมีความสุขความเจริญในส่วนตัวตลอดไป.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายอุเทน เตชะไพบูลย์ กรรมการผู้จัดการธนาคารศรีนคร จำกัด นำคณะกรรมการจัดการแข่งขันกอล์ฟ
การกุศลของธนาคารศรีนคร จำกัด และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๑๒ คน ฝ่า ๓ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จาก
การแข่งขันกอล์ฟชิงถ้วยของธนาคาร เมื่อวันที่ ๙ และ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๔ และเงินที่ธนาคารศรีนคร จำกัด บริจาคสมทบ ในโอกาสที่
ธนาคารได้ดำเนินกิจการมาครบรอบ ๒๐ ปี โดยเสด็จพระราชกุศลบำรุงโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่
องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ได้นำภาพยนตร์รวมทั้งนิตยสารต่าง ๆ มาให้ ขอชมเชยคณะกรรมการที่ปฏิบัติกรอย่างมีประสิทธิภาพและมีผลที่ดี โดยเฉพาะฟิล์มภาพยนตร์นี้ก็ยินดีที่จะบอกว่า ได้ทราบจากชาวต่างประเทศที่ได้เห็นภาพยนตร์นี้แล้วว่า นับได้ว่าเป็นวัสดุที่ทำให้สนใจประเทศไทยอย่างหนึ่ง และก็ชาวต่างประเทศผู้นี้ก็ไม่ใช่นักท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นคนที่เพิ่งเข้ามาและก็ออกไปแล้ว เพียงแต่มาเข้าอยู่ไม่กี่วัน เขาบอกว่าภาพยนตร์ชุดนี้ชวนให้สนใจและอยากจะมาเยี่ยมประเทศไทยเพื่อได้เห็นสิ่งที่น่ารู้ น่าเห็น ฉะนั้นก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดีมากที่สุดที่ภาพยนตร์ที่ทางอ.ส.ท. ได้สร้างเกิดผลตามที่ปรารถนาไว้ ก็เลยขอเล่าให้ฟังให้ปลื้มใจว่างานที่ทำได้ผลดี ส่วนงานอื่น ๆ ก็ยังมีอีกมากที่จะปฏิบัติ ขอให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้พยายามปฏิบัติเพื่อส่วนรวมของประเทศไทย

การที่ อ.ส.ท. ได้ปฏิบัติงานมา ก็มีประโยชน์หลายด้าน ประโยชน์โดยตรงก็คือ ส่งเสริมการท่องเที่ยวตามชื่อขององค์การ ประโยชน์ที่จะได้อีกก็คือชื่อเสียงของบ้านเมือง ชื่อเสียงในทางทิวทัศน์ ในทางความเป็นอยู่และประวัติศาสตร์ของบ้านเมืองเป็นการเผยแพร่ให้ชาวต่างประเทศทราบ แม้แต่ในหมู่ชาวต่างประเทศที่มีได้ตั้งใจที่จะเรียนรู้หรือมาเที่ยวในเมืองไทย ก็เกิดผล เพราะเมื่อได้เห็น ก็ทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักในทางที่ดีของชาวต่างประเทศ เป็นผลในทางชื่อเสียงของบ้านเมือง และชื่อเสียงของบ้านเมืองนี้ถ้ามีชื่อเสียงดีในทางว่าเมืองไทยมีวัฒนธรรมและมีสิ่งที่น่าสนใจมาก มีประชาชนที่นิสัยใจคอที่ดี ที่น่านับถือ ก็ทำให้เราได้รับผลในทางการเมืองและในทางความปรารถนาดีอย่างยิ่งจากชาวต่างประเทศ ถึงแม้ชาวต่างประเทศเหล่านั้นไม่ใช่เป็นผู้ใหญ่ผู้โตก็ตาม เมื่อมีความรู้จักในเมืองไทยดี ก็ย่อมทำให้การติดต่อในทางการหรือในทางธุรกิจกับเมืองไทยดีขึ้น ฉะนั้น ผลในทางนี้จึงต้องเฟื่องฟูให้มากเหมือนกันและต้องพยายามที่จะแพร่วัฒนธรรมและนิสัยใจคอที่ดีของคนไทย รวมทั้งประวัติศาสตร์และความเป็นอยู่ของคนไทย ให้ชาวต่างประเทศทราบมากที่สุด เมืองไทยเราก็มีของดีมากทั้งในวัตถุ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ พลโท เฉลิมชัย จารุวัตร ผู้บัญชาการองค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยพนักงานขององค์การ ฯ จำนวน ๓๘ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายฟิล์มภาพยนตร์สารคดีท่องเที่ยวประเทศไทย ซึ่งขณะการประกวดที่ประเทศนิวซีแลนด์

ทั้งในจิตใจ เราควรจะทำให้เป็นที่ที่ราบทั่ว ๆ กัน ให้เป็นประโยชน์เพื่อความมั่นคงและเพื่อความ เป็นอยู่ของเราแท้ ๆ เพราะเหตุว่าถ้ามีคนที่ยุติธรรมต่อเราทั่วโลก ก็จะทำให้เราปลอดภัยและเรามีมิตรมากขึ้น งานทั้งหลายที่ท่านทั้งหลาย จะทำก็ต้องเฟื่องฟูในข้อนี้อย่างมาก

ขอให้ทุกท่านทุกคนที่ปฏิบัติงานปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง ด้วยสติปัญญา และด้วยความตั้งใจจริง จะได้เป็น ประโยชน์แก่ประเทศชาติ และเป็นเกียรติของประชาชนตลอดจนคนทุกคน หมายถึงว่าแต่ละคน ๆ ที่ปฏิบัติงานก็จะ ได้รับประโยชน์ด้วยทั้งนั้น ขอให้ทุกคนพยายามและมีกำลังทั้งกายทั้งใจที่จะปฏิบัติงานของตนในครั้งนี้อย่างดี ให้ ประสบแต่ความรุ่งเรืองความสำเร็จตามจุดประสงค์.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ ร.พ.ช.^(๒)

ณ ศาลาภักดิ์

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔

ขอขอบใจและชมเชยแพทย์พยาบาลและเจ้าหน้าที่ทั้งหลายที่ทั้งหลายที่จะไปปฏิบัติภารกิจในโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบท เพื่อที่จะไปช่วยเหลือประชาชนในท้องที่ทุรกันดาร

ที่ท่านจะออกไปปฏิบัติภารกิจโดยที่ได้เสียสละเป็นการส่วนตัวอย่างนี้ ก็เป็นสิ่งที่น่าชมเชย และขอฝากความคิดว่า มีความหนักใจแทนอยู่ไม่ใช่น้อยเหมือนกัน เพราะการที่จะออกไปปฏิบัติในหน้าที่เช่นนี้ ก็จะต้องมีอุปสรรค มีความลำบากยากเย็นไม่ใช่น้อยและอาจต้องฝ่าอันตรายก็ได้ แต่การที่ท่านทั้งหลายออกไปก็เป็นประโยชน์มาก และทำให้โครงการต่าง ๆ ของเร่งรัดพัฒนาชนบทสามารถที่จะดำเนินไปได้ อย่างที่ได้อธิบายว่า เร่งรัดพัฒนาชนบท ต้องออกไปช่วยเหลือประชาชนเพื่อความมั่นคงของบ้านเมือง ต้องช่วยหลายสาขา หลายทาง การช่วยเหลือทางอนามัย ทางการรักษาพยาบาลก็เป็นส่วนหนึ่ง ส่วนสำคัญของการที่จะช่วยประชาชนในท้องที่ทุรกันดาร และโดยเฉพาะท้องที่ที่มี ที่เรียกกันว่า ผู้ก่อการร้ายชุกชุมนั้น การรักษาพยาบาลเป็นจุดสำคัญอันหนึ่ง ตามที่ได้สังเกตในท้องที่ที่มีผู้ก่อการร้าย แพทย์พยาบาลที่ไปช่วยก็ได้รับการต้อนรับจากทั้งประชาชนที่เราเห็นว่าไม่ใช่ผู้ก่อการร้าย ทั้งจากประชาชนที่เป็นผู้ก่อการร้ายด้วยกันทั้งนั้นเพราะว่ามีความจำเป็น ฉะนั้น การที่ออกไป ก็คงต้องไปรักษาพยาบาลทั้งประชาชนที่เราเรียกว่าดีและประชาชนที่เราเรียกว่าผู้ก่อการร้าย แต่ด้วยเจตนาจ้างของการแพทย์ และของผู้ที่เป็นแพทย์และพยาบาล ซึ่งมีน้ำใจที่จะช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยากในทางที่ร่างกายทรุดโทรม หรือถูกโรคเบียดเบียน หรือไม่สบายต่าง ๆ ก็ต้องช่วยเหลือทั้งนั้นจิตใจอันนี้เองที่จะทำให้การปฏิบัติงานของท่านจะได้รับผล และทำประโยชน์แก่ส่วนรวมได้มากที่สุด เพราะว่าที่ออกไปนี้ไม่ใช่ไปปราบปราม แต่ไปเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ส่งเสริมความรู้สึกว่ามนุษย์เราจะต้องช่วยกัน และเมื่อเป็นเช่นนั้นก็เกิดจิตใจที่ดี เกิดความรู้สึกว่าต้องพึ่งพาอาศัยกัน การทะเลาะวิวาทก็จะน้อยลง จิตใจที่จะตลบอบนก็น้อยลง ข้อนี้เป็นจุดประสงค์ที่แท้จริง และควรจะเป็นจุดประสงค์ของการเร่งรัดพัฒนาชนบทเช่นเดียวกัน แต่อุปสรรคที่ท่านจะได้รับจะมีมากหลายก็ด้วยหน้าที่ของท่านเอง และด้วยโครงการเร่งรัดพัฒนาชนบทเอง ก็ขออภัยถ้าเข้าใจไปในทางว่าเป็นการตำหนิติเตียนการงาน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายประสงค์ สุขุม เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท นำแพทย์และพยาบาลที่ออกปฏิบัติงานตามแผนงานรักษาพยาบาลและอนามัยเคลื่อนที่ ในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบท รุ่นที่ ๒ จำนวน ๒๓๓ คน ฝ่า ฯ รับพระราชทานเข็มที่ระลึก

ของทางราชการ แต่เท่าที่สังเกตที่ออกไปช่วยเหลือเร่งรัดพัฒนานี้ ไปย่ำในทางที่จะไปปราบปรามผู้ก่อการร้ายมากเกินไพบ่อย เลยทำให้เกิดศัตรูขึ้นมา ถ้าออกไปเร่งรัดพัฒนาเพื่อให้ประชาชนมีฐานะการเป็นอยู่ดีขึ้นจริง ๆ ก็จะไม่รับอันตรายและจะได้รับผลสำเร็จ ที่จริงไม่ใช่ว่าสำนักงานจะตั้งใจที่จะออกไปเพื่อปราบปราม แต่ว่าองค์การอื่น ๆ ถือว่าการเร่งรัดพัฒนานี้เป็นการปราบปราม สำนักงานเร่งรัดพัฒนาอาจตกเป็นจำเลยไปได้ ทั้งสิ้นนี่ก็เป็นสิ่งที่จะนำพาความลำบาก อุปสรรคมาให้ และอาจทำให้เกิดอันตรายแก่ท่านที่ออกไปปฏิบัติในด้านการแพทย์ ก็ต้องพยายามที่จะปฏิบัติด้วยความเข้มแข็งที่สุดและด้วยความเสียสละที่สุดเพื่อที่จะผ่านอุปสรรคให้ได้ อุปสรรคอื่น ๆ ก็อาจมีนอกจากอุปสรรคจากอันตรายของผู้ก่อการร้าย อาจมีเรื่องว่าหน่วยอื่นอาจไม่เห็นความสำคัญก็ได้ แต่อุปสรรคทั้งหลายเหล่านี้ ถึงท่านคิดว่าเป็นอุปสรรคใหญ่ แต่ถ้าท่านมุ่งหน้าที่จะฟันฝ่าโดยทำหน้าที่อย่างดี ก็จะกลายเป็นอุปสรรคที่เล็กน้อยลงไปมาก อาจทำให้ไม่เหลือเป็นอุปสรรคเลยก็ได้ อีกข้อหนึ่ง การที่ท่านออกไปนี้ ก็ทำให้นึกถึงเรื่องอนามัยในประเทศไทย แต่ละจังหวัดมีโรงพยาบาลและมีสถานอนามัยเป็นจำนวนนับว่าไม่น้อย แต่ก็ไม่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน และแต่ละแห่งก็มีนายแพทย์และพยาบาลและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ การที่ท่านออกไป ตามรายงานที่ว่า ๑๘ จังหวัด ออกไปจำนวนประมาณ ๒๐๐ คน ก็เฉลี่ยแต่ละจังหวัดได้ว่าเป็นจังหวัดละ ๑๐ คนกว่า ๆ ในโรงพยาบาลจังหวัดเองก็ขาดแคลนแพทย์ ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ การที่ออกไปช่วย เฉลี่ยแล้วจังหวัดละ ๑๐ คน ก็นับว่าเป็นการช่วยเหลือทางชนบทมาก แต่ว่าต้องนึกถึงโครงการที่ท่านได้ออกไปปฏิบัติ การโครงการนี้คือไปในท้องที่ที่ทุรกันดารและไปยาก เครื่องมือเครื่องใช้ก็ต้องขาดแคลนบ้าง วิธีการที่จะปฏิบัติก็ต้องเปลี่ยนแปลง ตามความจริง ถ้าในเมืองไทยเราจะจัดการในด้านรักษาพยาบาลเพื่อให้เพียงพอแก่จำนวนประชาชนของเราแล้ว ก็จะต้องปรับปรุงอีกมากเพราะว่าตามสถิติว่านายแพทย์คนหนึ่งจะต้องรักษาประชาชนเป็นหมื่นคน ซึ่งก็รู้สึกว่าจะทำลำบาก ฉะนั้น การปฏิบัติหรือการวางแผนสำหรับในด้านอนามัยนี้ ก็จะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของสถานการณ์ ตามความคิดที่มีอยู่ ก็น่าจะมีโรงพยาบาลแต่ละจังหวัดหรืออำเภอใหญ่ ๆ และมีหน่วยเคลื่อนที่ออกไป หน่วยเคลื่อนที่นั้นออกไปรักษาพยาบาลในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ถ้ามีเรื่องใหญ่ก็นำผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือมาที่โรงพยาบาลที่สามารถที่จะรักษาพยาบาลได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย แต่อุปสรรคที่มีอยู่ก็มีมาก เพราะว่าในการปฏิบัติเช่นนี้ หน่วยเคลื่อนที่จะต้องออกไปทุกหนทุกแห่ง แห่งที่ปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องกัน และอย่างที่รายงานก็ว่าต่อเนื่อง ก็ตั้งใจที่ได้ยินรายงานว่าการรักษาพยาบาลนี้ไม่ใช่ทอดทิ้ง แต่ว่าจะต้องทำทั่วประเทศ อุปสรรคที่มีอยู่ก็คือ

การพาหนะสำหรับนำผู้ที่ป่วยเจ็บเข้ามารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล ที่ผ่านมาแล้วก็ได้อาศัยพาหนะของหน่วยราชการ
อื่นๆ มาก แต่พาหนะบางชนิดก็ขาดแคลน ถ้าใช้รถ หรือรถบรรทุก หรือรถที่จะออกไปใช้ในท้องที่ทุรกันดาร
ก็รู้สึกว่าจะบางทีคนไข้จะต้องตายเสียก่อนที่จะมาถึงโรงพยาบาลเพื่อรับการรักษา บางทีจึงต้องใช้พาหนะเครื่องบิน
เฮลิคอปเตอร์ พาหนะเหล่านั้นจะต้องได้อาศัยจากหน่วยราชการอื่น คือกองทัพบก กองทัพอากาศ หรือตำรวจ ใน
การปฏิบัติเช่นนี้ก็ทราบดีว่าปฏิบัติยาก เพราะว่าพาหนะเหล่านี้เราขาดแคลนมาก จึงจัดเป็นอุปสรรคซึ่งจะแก้ไขยาก
อันนี้เป็นตัวอย่าง ๆ เดียวในความลำบากที่ท่านจะได้ประสบ เพราะว่าถ้าอยากได้ผลเต็มที่ก็ต้องพยายามที่จะต้องมี
เครื่องมือเครื่องใช้ให้ครบถ้วน เมื่อมีเครื่องมือเครื่องใช้ครบถ้วนไม่ได้ ก็จะต้องเป็นอุปสรรค ต้องมีช่องโหว่อยู่
นั่นเอง ฉะนั้น การที่ท่านได้ออกไปปฏิบัติการก็ต้องมุ่งที่จะปฏิบัติให้ดีที่สุด แม้จะไม่ได้ผลตามที่ฝันเอาไว้ เมื่อ
พยายามที่สุดแล้ว ผลนั้นก็ย่อมสูงมากอยู่แล้ว แต่ถึงอย่างไรก็ต้องป้องกันเอาไว้ไม่ให้เสียกำลังใจ และขาดกำลังใจที่จะ
ปฏิบัติหน้าที่ ในเรื่องอุปสรรคอื่น ๆ ในการติดต่อกับหน่วยอื่นก็อาจมี ถ้าใจเย็นไว้ก็จะผ่านพ้นอุปสรรคไปเหมือนกัน
ทั้งนี้ก็ขอให้ท่านทั้งหลายที่ได้ออกปฏิบัติการครั้งนี้ ได้ปฏิบัติตามเจตนารมย์ที่ได้วางไว้ ตามปณิธานที่ได้วางไว้

ก็ขอให้กำลังใจกำลังใจกายสมบูรณ์ เพื่อให้สมประสงค์ที่จะได้ช่วยประชาชนที่อยู่ในที่ทุรกันดารและลำบาก
ทั้งจะเป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีความสามัคคี มีความปรองดองดี และเป็นการป้องกันไม่ให้ใครมารุกรานเรา
โดยที่ท่านทั้งหลายได้ไปช่วยรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ได้ไปปลุกฝังความรู้สึกของความสามัคคี
ระหว่างในหมู่ประชาชน และความตั้งใจดีเป็นคุณธรรมอันสูง ให้เป็นเกราะป้องกันไม่ให้เกิดจลาจลวุ่นวาย ซึ่งทุกคน
จะได้รับผลดี จึงขอให้ทุกท่านได้สามารถปฏิบัติงานสมที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ขอให้ทุกท่านมีความปลอดภัย มีกำลังใจ
กำลังใจกายสมบูรณ์ทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานในโอกาสเสด็จ ฯ ไปทรงดนตรีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์^(๒)

วันเสาร์ ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๔

คราวนี้เป็นการมาเป็นครั้งที่เท่าไรจำไม่ได้แล้ว ก็ขอให้พวกที่อยู่ข้างล่างข้างบนได้นั่ง และผู้ที่อยู่ในกระเช้าให้ลุกขึ้นได้ เดี่ยวเมื่อย ผู้ที่อยู่ข้างล่างนี้ก็นั่งลงได้เพราะว่าถ้าคอยให้ขอ เดี่ยวโฆษกจะต้องขออนุญาต ก็เลยอนุญาตเสียเดี๋ยวนี้เลย

ที่ต้องเอาเพลงมาด้วย เพราะว่าคราวนี้มาเพื่อเล่นเพลง แต่ว่าตามที่ท่านรักษาการอธิบดี^(๓) บอก ก็ว่ามาให้โอวาทเป็นอันดับแรก จึงกำลังนึกว่าการให้โอวาทนี่จะเป็นสำคัญหรือเปล่า ก็ขอคอยดูก่อน อันดับที่สองขอเป็นการขอให้ให้พรตามปรกติที่มีเป็นประเพณีแล้ว พรนั้นมาสุดท้าย ส่วนการเล่นเพลงนั้นตามเดิมเป็นอันดับแรก ตอนนี่มาเป็นอันดับสุดท้าย คือตามธรรมดาที่เชิญมาเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็เป็นการมาเยี่ยมและมาแสดงดนตรีให้ท่านทั้งหลายได้คลายความตึงเครียดจากเหตุการณ์ต่าง ๆ แต่คราวนี้เมื่ออันดับแรกเป็นการให้โอวาท ก็รู้สึกว่าจะเพิ่มความตึงเครียดยิ่งใหญ่มากกว่าเดิมอีก ก็ขอให้ทุกคนมีความสบายใจว่า การมาครั้งนี้แม้ท่านรักษาการอธิการบดีได้ขอให้โอวาทเป็นอันดับแรก ก็จะขอผ่านไปว่า การให้โอวาทนั้นไม่ใช่เรื่องที่จะมาให้กันมากนักในวันนี้ เพราะว่า จะทำให้ตึงเครียดมาก

แต่ว่ามีสิ่งหนึ่งที่จะมาเผยหรือขยายให้ฟัง ก็คือเมื่อไม่กี่วันมานี้มีคนมาพูดว่า “ประหลาดจริง พระเจ้าอยู่หัวชอบที่จะไปเอาใจใส่ชาวเขา ไปเอาใจใส่ชาวเขามากมาย อื่น ๆ ไม่เอาใจใส่ ปัญญาชนต่าง ๆ ก็ไม่เอาใจใส่” ข้อนี้ก็ทำให้น้อยใจเหมือนกัน แล้วก็ที่ประชุมนี้ก็อาจยิ่งน้อยใจยิ่งขึ้น เพราะเขาบอกว่า “จริง พระเจ้าอยู่หัวก็ไปเยี่ยมมหาวิทยาลัยต่าง ๆ” เขาบอกอย่างนั้นก็แปลว่าชาวมหาวิทยาลัยนั้นจะไม่ใช่ปัญญาชน ถ้าไม่ใช่ปัญญาชนก็เลยสงสัยว่าปัญญาชนคืออะไร เข้ามาถึงปัญหานี้แล้วก็เลยรู้สึกว่าจะเป็นปัญหาที่จะทำให้เกิดความตึงเครียดและความสับสนไม่ใช่หน่อยที่จะบอกว่าปัญญาชนคืออะไร คือใคร หรือควรจะทำอย่างไร ความจริงถ้ามาวิเคราะห์ศัพท์แล้วคำว่าปัญญาชนก็คนเป็นคนที่ปัญญา แล้วก็ปัญญานั้นคืออะไร ก็จะต้องมาวิเคราะห์ศัพท์ แต่ว่าที่เขาว่าเอาใจใส่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นการส่วนพระองค์ ตามคำเชิญของเลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๓) ศาสตราจารย์ สัจญา ธรรมศักดิ์

ชาวเขามากกว่าปัญญาชนนั้น จะเป็นความจริงหรือไม่จริงก็แล้วแต่ที่จะมองดูในแง่ต่าง ๆ ที่จริงยอมรับว่าตั้งแต่ต้นปี มา ถ้าดูทาง ที.วี. หรือดูหนังสือพิมพ์ หรืออ่านข่าว หรือฟังข่าว ก็ออกจะไปเอาใจใส่ชาวเขามาก และก็ขอแกลงว่า เมื่อเอาใจใส่ชาวเขาเสร็จและกลับมากลุมกรุงเทพ ฯ แล้ว ก็รู้สึกว่าจะเอาใจใส่ข้อฟ้าและลูกนิมิตมาก (เสียงฮา) ก็ถูก กล่าวหาว่าไม่เอาใจใส่ปัญญาชน ที่เป็นเช่นนั้น ถ้าจะโทษ ก็อาจต้องโทษสื่อมวลชนที่ไม่สามารถที่จะไปถ่ายภาพหรือ ไปถ่ายภาพยนตร์ในสมองของคนเรา เดียวนี้การแพทย์เขาทำได้แล้ว เขาหย่อนเครื่องถ่ายรูปลงไปในลำไส้ก็ยิ่งได้ แล้วก็อาจเจาะลงไปในสมอง ตามที่ไปเห็นที่โรงพยาบาลประสาทสร้างตึกใหญ่สำหรับผ่าสมองคนนั้นก็รู้สึกว่าจะนอก เหนือจากหน้าที่ของช่างภาพหนังสือพิมพ์หรือช่างภาพยนตร์โทรทัศน์ที่จะเข้าไปแทรกแซงในสมองของคนก็เลยไม่ ทราบว่าจะไปถ่ายข่าวที่ไหนโดยเฉพาะสมองหรือจะมาเจาะสมองของคนคนนั้นก็เขาก็คงไม่ยอม เพราะว่ามันเจ็บ รู้สึก ไม่คุ้ม อาจมีความคิดแปลก ๆ อาจเขาบอกว่าไม่ผิดปรกติก็ได้ แต่ก็ไม่ยอมให้เขามาเจาะสมองให้รู้ว่าผิดปรกติหรือไม่ ที่นี้ข่าวต่าง ๆ ก็ออกมาว่า เมื่อเดือนธันวาคมและเดือนมกราคมเที่ยวไปเดินดูชาวเขา ในเดือนกุมภาพันธ์นี้ก็ไป วัตถุประสงค์ต่าง ๆ เพื่อที่จะไปยกข้อฟ้าตามคำเชิญแล้วก็ยังมีอีก ยังไม่หมด ยังมีอีกที่จะต้องไปยกข้อฟ้าและจะไป ตัดลูกนิมิต การที่ไปดูชาวเขานั้นความจริงเป็นประโยชน์ไม่ใช่น้อย ทำให้เกิดความคิดต่าง ๆ ว่าเราจะช่วยเขาได้ เป็นหมู่ชนจำนวนไม่ใช่น้อยที่เราจะช่วย และทั้งเป็นการช่วยประเทศ คือเป็นการช่วยให้บ้านเมืองเรามีความปึกแผ่นได้ ถ้าหากเขาทั้งหลาย ทั้งผู้ที่เป็นชนต่าง ๆ จะเป็นปัญญาชน จะเป็นอนุชน เป็นบรรพชน ใครกันก็ตาม ถ้า อยู่ในประเทศไทยและเป็นคนไทยก็ย่อมต้องเป็นท่วงส่วนรวม จะต้องพยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ลุล่วงไปได้ การไปแก้ปัญหาส่วนบุคคลหรือประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกลอย่างชาวเขา ซึ่งอยู่ในเขตประเทศไทยและเป็นคนไทย ไป ช่วยให้เขามีชีวิตที่มีความก้าวหน้าและฐานะดีขึ้น ก็เป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีความมั่นคงได้ พูดถึงปัญหาในประเทศไทย ก็มีปัญหามากมาย มีปัญหาที่พบกันทุกวันทีพุดกันที่ถกเถียงกันและที่กล่าวขวัญกันกล่าวร้ายกันได้ทุกวัน คือ นอกจากชาวเขาก็มีปัญหาเรื่องชาวนา เรื่องข้าวแพงเรื่องข้าวถูก มีปัญหาจรรยาที่ว่าในเมืองหลวงจะใช้รถวิ่งไปไหน วิ่งด้วยเท้าจะเร็วกว่า ถึงว่าการเดินดีกว่าการนั่งรถด้วยซ้ำ เดียวนี้ก็เลยรู้สึกว่าชอบเดินกัน (เสียงหัวเราะ) ก็เห็น ด้วยเหมือนกัน เพราะว่า การเดินประหยัดเงินตราต่างประเทศ ไม่ต้องซื้อน้ำมัน (เสียงหัวเราะ) เพียงแต่ว่าเดินไป แล้วก็ยังจะต้องไปประสบอันตรายจากผู้ที่ยังใช้น้ำมัน ก็เป็นเรื่องอีกเรื่องหนึ่ง คือเป็นเรื่องของจรรยา ยังมีเรื่องของ ดุลยการค้าที่ว่าควรจะซื้อสินค้าไทยแล้วก็ซื้อสินค้าต่างประเทศไม่บอกว่าประเทศใด นอกจากนี้ก็มีปัญหาสำหรับ ทั่วประเทศอีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ก่อการร้ายและภัยธรรมชาติ

ปัญหาต่าง ๆ ทุกอย่างนี้เป็นปัญหาจริง ๆ สำหรับบ้านเมือง แต่ว่าจะทำอย่างไรสำหรับให้แก้ไข จะต้องอาศัยปัญญาชนสำหรับแก้ไข ทีนี้ปัญญาชนที่จะช่วยแก้ไขในสมัยนี้เวลานี้เท่าที่เห็นก็มีการที่อยากจะช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ โดยให้ความคิดความเห็นบ้าง บางทีก่อนที่จะมีความคิดความเห็นก็ต้องถาม ก็เกิดปัญหาและอุปสรรคอีก เพราะเมื่อไปถามท่านผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ว่าปัญหาอย่างนี้เป็นอย่างไร ควรจะทำอย่างไรนั้นถามท่านหนึ่งก็ตอบอย่างหนึ่งถามอีกท่านหนึ่งก็ตอบอีกอย่างหนึ่ง อันนี้ก็ปัญหาเป็นอุปสรรคสำคัญในการใช้สมองเพื่อช่วยบ้านเมือง แต่ว่าถ้าเราทุกคนผู้ที่ถือว่าปัญญา มีความรู้จะทำ โดยที่พยายามที่จะร่วมกันและลองขบปัญหาโดยเอาความรู้ที่มีอยู่ในตัวมาประกอบด้วย ก็จะมีทางทำได้ ทีนี้มาพูดถึงปัญญา คำว่า “ปัญญา” มาจากคำอะไรและเป็นส่วนประกอบของอะไรก็ต้องพูดอีกนิดหน่อยว่า ปัญญาคือความรอบรู้ส่วนหนึ่ง แล้วก็ปัญญาก็คือพลังอย่างหนึ่งที่อาศัยความรอบรู้นั้นมาทำให้แก้ปัญหาได้ แล้วปัญญาอีกอย่างหนึ่งก็คือความเฉลียวฉลาดของบุคคล ถ้าดูตามความหมายเหล่านี้ก็หมายความว่าปัญญาชนก็เป็นคนที่มีความรอบรู้ และมีความเฉลียวฉลาดสามารถที่จะนำความรอบรู้นี้มาปฏิบัติการ ปัญญาถ้าดูในทางธรรมะ ก็เป็นพลังอันหนึ่ง และเป็นพลังที่สูงสุด ในตำราว่าไว้ว่าอยู่ในพลังห้าอย่าง คือต้องมีศรัทธาก่อน แล้วก็มีวิริยะ มีสติ มีสมาธิ และมีปัญญา ถ้ามีพลัง ๕ แล้ว เราจะมาประกอบการที่เราจะทำได้สำเร็จได้ทุกอย่าง สำหรับในทางธรรมะ โดยมากก็พูดถึงที่จะหาความจริง หาความสุขที่ถาวร แต่ถ้านำมาใช้ในการขบปัญหาอื่น ๆ ก็ใช้ได้เหมือนกัน จึงว่าคนที่อยากจะช่วยส่วนรวมนั้น ถ้าประกอบด้วยพลัง ๕ นี้ และจนถึงสุดมีถึงขั้นปัญญา ก็เป็นปัญญาชน ในทางวิปัสสนาหรือในทางธรรมะอีกอย่างหนึ่ง ทางปฏิบัติก็มีว่ามี ๓ ชั้น มีศีล สมาธิ และปัญญา ในที่สุดปัญญานี้ก็เป็นสุดยอดของเครื่องมือของพลังที่จะนำมาใช้สำหรับให้ได้จุดประสงค์ที่ตั้งใจเอาไว้ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ที่จะมี ก็อยากที่จะให้เห็นว่าผู้ที่สามารถที่จะใช้ปัญญามาทำประโยชน์แก่ส่วนรวมและต่อส่วนตัวด้วยจึงเป็นปัญญาชน แต่ที่มาของปัญญาชนนั้นต้องครบถ้วนหมายความว่าต้องให้ปฏิบัติตามพลัง ๕ นั้น ให้ครบถ้วน หรือตามกฎเกณฑ์ของศีล สมาธิ ปัญญาให้ครบถ้วน คือในด้านพลัง ๕ ตอนแรกต้องมีศรัทธา ศรัทธานี้คือความเชื่อถือ ไม่ได้หมายความว่าเชื่อมงายว่าคนนั้นมาพูดว่าอะไรก็เชื่อเขา ไม่ใช่อย่างนั้น แต่ว่าอย่างน้อยต้องมีอะไรสักอย่างเป็นความเชื่อเป็นจุดแรก อย่างเชื่อว่าเราเป็นคน เราเป็นมนุษย์ ต้องเชื่อก่อน แล้วก็เราอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อน เป็นสังคม เป็นประเทศ เราต้องเชื่อ ก็หากว่าความเชื่อเบื้องต้นนี้ไม่มี ก็ป่วยการที่จะมาพูดกัน แล้วก็ไม่มีประโยชน์ที่จะมาคิดอะไรกันอีกเลย ถึงว่าเข้าใจว่า ตัวเอง ที่มาพูดอย่างนี้ ก็เพราะว่ามีศรัทธาว่าท่านทั้งหลายมีศรัทธาในความคิดของตน และมีศรัทธาในการอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนเป็นผู้ที่อยู่ในบ้านเมืองเดียวกันและต้อง

ช่วยกัน ถ้ามีศรัทธาอันนี้ก็เป็อันว่าเริ่มต้นทำงานได้ ต่อไปต้องมีวิริยะ วิริยะก็หมายความว่ามีความอดุสาหะตั้งใจ
ทำ ไม่ท้อใจ ผู้ที่ศึกษาก็ต้องศึกษาอย่างไม่ท้อใจ ผู้ที่ปฏิบัติงานอะไรก็ต้องไม่ท้อใจ ต้องทราบด้วยพลังวิริยะนี้ต่อไป
ก็จะต้องสำเร็จประโยชน์ในงานที่ตั้ง มีศรัทธาและมีที่ตั้งใจจะทำอยู่แล้ว ต่อไปก็ต้องมีสติ คือความที่จรรู้ที่จะเห็น
อะไร เป็นกำลังอย่างหนึ่งที่จะสามารถนำเอาวิริยะมาปฏิบัติ ต่อจากนั้นก็มัสมาธิ ก็หมายความว่าต้องฟังได้ จะต้อง
จัดรวบรวมได้ให้นำมาปฏิบัติงานนั้นให้สำเร็จ และในที่สุดก็ต้องใช้ปัญญา คือความรอบรู้ที่มีอยู่และทั้งความเฉลียว
ฉลาด ฉะนั้น ทุกคนก็จะเป็นปัญญาชนได้ ที่พูดถึงปัญญาชนนี้ ก็ขอฝากแก่ผู้ที่ไม่ได้มาในที่นี้ ที่นึกตัวว่าเป็น
ปัญญาชนด้วย ความจริงก็แผ่คลุมไปให้เขาแล้วเหมือนกัน เห็นใจว่าปัญญาชนเป็นส่วนสำคัญของบ้านเมือง ทั้งขอ
ฝากไปให้ทราบด้วยว่าทำไมเอาใจใส่เขาและข้อฟ้ามากกว่าเอาใจใส่ปัญญาชน ก็เพราะว่าถือว่าปัญญาชนมีปัญญา
เป็นที่คำจุนตนเองแล้วก็สามารถที่จะคำจุนตัวให้เจริญได้ด้วยปัญญา ทุกคนที่ใช้พลัง ๕ นี้ ก็จะต้องสามารถคำจุน
ตนเองและคำจุนส่วนรวมให้เจริญก้าวหน้า ให้หมดปัญหาลงไปได้ด้วยปัญญาและด้วยพลังทั้ง ๕ จึงทำให้คิดว่าไม่
จำเป็นที่จะไปเยี่ยมเยียน ไปถามทุกข์สุขของปัญญาชนทั้งหลาย อย่างที่ไปเยี่ยมเขาเขา โดยนำเครื่องอุปโภคบริโภค
ไปให้ และนำแกะไปให้เลี้ยง ถ้าเอาแกะมาให้ปัญญาชนเลี้ยงก็รู้สึกว่าเขาจะโกรธเอา (เสียงหัวเราะ) จึงไม่เอาแกะมา
ให้ปัญญาชนเลี้ยง อันนี้เป็นสิ่งที่จะเรียกว่าเป็นการแถลงนโยบายก็ได้ อาจเป็นอย่างนั้น คือว่าแถลงนโยบายแล้วไม่
ให้เปิดอภิปรายเสียด้วย คือไม่ยอมให้เปิดอภิปราย เดี่ยวจะล้มเอา ความจริงอภิปรายก็อภิปรายได้ เพราะว่าไม่กลัว
เรื่องของหลักการต่าง ๆ ในการที่ไปเยี่ยมเขาเขาที่กล่าวนี้อภิปรายอย่างไร ๆ ก็ไม่ล้ม ก็ย้อนกลับไปในเรื่องนั้นอีก
ว่าการไปช่วยทำให้เห็นชัดยิ่งขึ้นว่าจะเป็นประโยชน์มาก แล้วการช่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ นั้นจะทำให้เกิดความเจริญ
ก้าวหน้ามาก เช่น เมื่อปีก่อนนี้ไปเยี่ยมชาวกะเหรี่ยง แล้วก็นำสัตว์เลี้ยงไปให้เขา ปีนี้สัตว์เลี้ยงที่ให้เขาก็กินอยู่ดี
แถมวิธีการที่ปฏิบัติที่ได้ไปเสนอให้เขาทำ เขาก็ทำ และเกิดความเจริญจริง ๆ เขามีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้าขึ้น มีชาว
กิน มีความรู้มากขึ้น พูดจรรู้เรื่องจริง ๆ ก็หมายความว่างานที่ไปทำ โดยที่ไปแนะนำเขาเล็กน้อยด้วยวิชาที่ไม่ยาก
นัก ก็ทำให้เกิดประโยชน์ยิ่งใหญ่ ก็ทราบดีว่านักศึกษาธรรมศาสตร์ได้ไปหลายแห่ง ทั้งเหนือ ทั้งใต้ ทั้งอีสาน ทั้ง
ภาคกลาง ได้ไปช่วยประชาชน ผู้ที่ไปก็คงเข้าใจว่าการที่ไปช่วยประชาชนในท้องที่ที่ทุรกันดาร ทำให้เกิดความพอใจ
และเกิดผลจริง ๆ ขึ้นมาได้ ถ้าเราไปอย่างนี้ ก็จะทำให้บ้านเมืองและเพื่อนร่วมชาติได้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นซึ่งก็
หมายถึงเกิดความมั่นคงของบ้านเมืองที่เราต้องการ เพราะว่าแต่ละบุคคลต้องอาศัยบ้านเมืองเพื่อที่จะให้ที่อยู่ได้ ถ้า
ไม่มีบ้านเมือง ทุกคนที่นั่งอยู่ในที่นี้ก็คงอยู่ไม่ได้ จะไม่มีโอกาสที่จะได้ศึกษา ไม่มีโอกาสที่จะมีที่ที่จะมาหาความรู้

และแม้ในความเป็นอยู่ก็จะอยู่ไม่ได้ ไม่มีเสื้อผ้า ไม่มีอาหารใส่ท้อง ก็เห็นได้ว่าการไปช่วยส่วนรวมจะเป็นประโยชน์

ปัญหาที่ผ่านมาในหัว ที่น่าจะอธิบายแล้วก็ที่จะแจ้งอีกข้อก็คือปัญหาเกี่ยวข้องกับเรื่องข้าวแพงหรือข้าวถูก แล้วก็ที่แปลกที่สุด ทำไมจึงได้เกิดความคิดเรื่องแก้ปัญหานี้ได้มาจากอะไร ไม่ได้ได้มาจากตำรา แต่ว่าได้มาจากข้อฟ้า วันก่อนนี้ไปยกข้อฟ้าแล้วก็ได้ไปพบกลุ่มชาวนาที่พระโขนง เวลาเข้าไปหาเขา ไปถามเขาว่าเป็นอย่างไรเรื่องแรกเขาก็บอกว่าข้าวเปลือกขายไม่ออก ราคามันถูก จะแยเอา แต่ว่าเรื่องข้าวเปลือกราคาถูกนั้นท่านดอกเตอร์ต่าง ๆ ได้วิจัยและแถลงแล้ว ท่านดอกเตอร์แถลงที่ละท่าน ๆ ก็มีทฤษฎีของท่านที่สูงส่งทุกท่าน แต่ว่าทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านี้หรือทฤษฎีการเศรษฐกิจก็มีมากมาย และบางเวลาก็ออกมาเผยแพร่เป็นปกสีโน้มนสีนี้ แล้วก็ว่าจะแก้ปัญหานี้ได้ ความจริงสมุดต่าง ๆ ในการแก้ปัญหานี้ก็มีประโยชน์ถ้าปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง แต่ก็มีเหมือนกันว่าสมุดต่าง ๆ เหล่านั้นเมื่อจะนำมาปฏิบัติ บางทีก็จะเห็นได้ว่าปฏิบัติไม่ได้เพราะว่าสมุดต่าง ๆ นั้นรู้สึกว่าจะเป็นสมุดเล็ก ๆ เกินไป จะต้องเหมือนพวกหนังสืออ่านเล่นที่หนาหน่อย หรือที่ลงหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ยังมีต่อฉบับหน้า คือความละเอียดลออก็มีไม่พอ แต่ว่าอีกอย่างหนึ่ง ท่านผู้รู้เชี่ยวชาญก็ได้ชี้แจงวิธีการเหมือนกัน วันนี้ไม่ได้นำเอามา ปัญหาข้าวแพงหรือถูกนี้เป็นปัญหาสำคัญ แล้วก็ได้มีเอกสารต่าง ๆ จึงได้ขอเอกสารมา เห็นว่าจะศึกษาบ้าง แต่ว่าไม่สามารถที่จะนำเอกสารเหล่านั้นมาที่นี้ได้ เพราะว่าจะต้องมีรถลิสล้อบรรทุกมา (เสียงหัวเราะ) แล้วตอนนี้ก็เข้ามาไม่ได้ (เสียงหัวเราะ) ปัญหาเรื่องนี้มาสรุปแล้ว ตามที่ว่าได้มาจากความคิดมาจากข้อฟ้านั้นก็คือข้าวเขาขายไม่ได้ หรือต้องขายในราคาต่ำ การแก้ปัญหานี้หรือคุณสมุฏฐานของปัญหานี้ก็คือ ข้าวนี้ ในเมืองไทยส่งเสริมให้ปลูกข้าวให้มากขึ้น และก็ได้ประสบผลดีอย่างมาก คือสองปีหลังนี้เพาะปลูกข้าวได้ผลดีมากเป็นพิเศษ และได้อ่านในเอกสารว่าเพราะเหตุนี้ซึ่งเป็นเหตุที่น่าชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง คือเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตข้าว ยิ่งผลิตข้าวได้มากก็ยิ่งน่าชื่นชมที่ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทำให้ชาวนาเดือดร้อน ทางด้านประชาชน เวลานี้ก็ถึงว่าถ้ามีข้าวมากราคาข้าวถูก ก็น่าจะเป็นการดีที่มีข้าวมาก พวกเราที่บริโภคข้าวก็จะได้ซื้อข้าวในราคาถูก แต่ทว่ารู้ไม่ว่าความจริงข้าวที่บริโภคทุกวัน ๆ นี้ราคาก็ยังแพงเป็นที่เดือดร้อนกันทั่วไป ก็ต้องหาเหตุผลว่าทำไมแพง ครั้นเข้าไปหากลุ่มชาวนา ถามเขาว่าเป็นอย่างไร เขาบอกว่า แย่ ข้าวราคาถูก ก็ถามเขาว่ายุ่งฉางมีหรือเปล่าที่จะเก็บข้าว เขาบอกว่ามี ก็เลยเห็นว่าควรที่จะเก็บข้าวเอาไว้ก่อน หลังจากนี้ข้าวล้นตลาด แต่ว่าไม่ทันนึกดูว่าทำไมเขาเก็บข้าวไม่ได้แม้จะมียุ่งฉาง ก็เพราะเขาติดหนี้แล้วเหตุที่ติดหนี้ก็คือชาวนาเหล่านั้นแต่งเครื่องแบบของกลุ่มซึ่งได้ตั้งขึ้นมา เครื่องแบบของกลุ่มนั้นเป็นเสื้อแบบชาวนา มีเครื่องหมายปักไว้ที่อกว่ากลุ่มนั้น ๆ แล้วก็ป็นแพรวด้วย ก็หมายความว่าก็เป็นเสื้อผ้าที่นับว่าอยู่ใน

ราคาแพง แล้วเมื่อมาแต่งเป็นเครื่องแบบ ซึ่งก็หมายความว่าทุกคนต้องแต่งอย่างนั้น ข้อสำคัญที่สุดเสื้อผ้าเหล่านั้น หรือกะป็น้ำปลา หรือแม้แต่ข้าวสารที่ตัวบริโภค ตัวไม่ได้ไปซื้อที่ตลาดหรือร่วมกันไปซื้อ กลับให้ใครไม่ทราบก็คงเป็น พ่อค้าหรือผู้ที่มาซื้อข้าว เป็นผู้นำมา อันนี้ก็เป็นที่ทำให้ข้าวเปลือกถูก แล้วก็ทำให้ข้าวสารแพง คือว่าชาวนาทำนา ไปตลอดปีก็ต้องบริโภค เมื่อต้องบริโภคก็ได้รับการบริการอย่างดีที่สุดจากผู้ที่มาซื้อข้าว บอกว่าไม่ต้องเอาข้าวมา เตียนนี้ เวลาได้ผลแล้วจึงจะเอา แต่ว่าเอาสิ่งของมาให้ แล้วก็ให้เชื้อ ของนั้นก็ราคาแพง เพราะนำมาถึงที่แต่ข้าวที่ได้แล้วเวลาจะขายก็ต้องขายในราคาถูก เพราะว่าเขามารับถึงที่ อันนี้ก็ปัญหาสำคัญ ถ้าจะแก้ปัญหานี้ ก็จะต้องแก้จุดนี้ แล้วก็นอกจากนั้น ถ้าจะแก้ปัญหาค่าวแพงก็ต้องแก้ปัญหาด้วยการรวมกันเป็นกลุ่มผู้บริโภค แล้วไปติดต่อกับกลุ่มผู้ผลิต โดยที่ไปตกลงกัน หรือไปตกลงกับโรงสีให้แน่ จะได้ไม่ต้องผ่านมือหลายมือ เพราะว่าในคำสั่งของ ทานดอกเตอร์ต่าง ๆ มีอยู่ว่า ราคาข้าวเปลือกถูกและราคาข้าวสารแพงก็เพราะว่าผ่านมือหลายมือ ผ่านมือที่หนึ่งก็ต้องราคาแพงขึ้น ถ้าทุกคนที่บริโภคข้าวตั้งตัวเป็นกลุ่ม แล้วไปซื้อข้าวเปลือก แล้วไปพยายามสีเองหรือให้ผู้แทนของ ตัวสี ก็ผ่านมือแต่เพียงผู้ผลิต ผู้ที่สี และผู้ที่บริโภค ก็ตัดปัญหาอันนี้ลงไป นี่ก็มาพูดถึงทฤษฎีมากไปหน่อย จึง กลายเป็นปัญหาชนไปอีกคนหนึ่ง แต่ว่าอยากจะฝากให้ผู้อยู่ในที่นี้ซึ่งอาจเป็นนักเศรษฐกิจหรือเป็นนักเศรษฐกิจใน อนาคตให้ไปพิจารณาดูว่าก็น่าจะแก้ปัญหานี้ได้ เพราะว่าปัญหานี้ที่จะต้องมียุ่ตลอดไป นี่ก็เลยนึกถึงที่ทาน รักษาการอธิการได้บอกว่าขอโอวาท อันนี้ไม่ใช่โอวาท แต่เป็นการระบายความรู้สึกที่มีอยู่ โดยที่เอาประสบการณ์ คือถูกกว่าไปหาชาวเขามากเกินไป แล้วก็แถมเองอีกว่าไปยกข้อฟ้ามากเกินไป นอกจากนี้ที่คิดว่าจะมาคุยด้วย ก็เลยทำให้จางลืมไปหมด เลยไม่ทราบว่าจะมาคุยเรื่องอะไร มาพูดเรื่องเศรษฐกิจและความเดือดร้อน

ก็รู้สึกว่าจะทำให้ง่วงกัน เตียวตกลงมาจากข้างบนโน้น นี่.....ทราบแล้วว่าทำไมเขาไม่ให้เปิดตั้งแต่ต้น เพราะเขากลัวว่าเตียวใครกลับจะหล่นดับลงมา แต่เมื่อรู้ดี ๆ แล้วก็คงไม่เป็นไร คงไม่ตกลงมา

ที่ยกเจ้านี้^(๔) มากก็เพราะเห็นว่าเขียนเพลงไว้ดี ๆ จะได้เอาไว้ใช้ ถ้าขอเพลงจะได้เล่นได้ ไม่มีข้อแก้ตัว เพราะโดยมากเพลงที่เขียนเอง เวลาขอให้เล่นมักเล่นไม่เป็น แล้วก็ดนตรีวงนี้เขาก็ร้ายด้วย ถ้าบอกว่าเพลงไหนเล่น ไม่ได้ เขาก็เลยบอกว่าเขาก็เล่นไม่ได้เหมือนกัน แต่ว่าการที่จะแถลงออกมาตรง ๆ ว่าวงดนตรีนี้เล่นไม่ได้ก็เสีย เกียรติไม่ค่อยมีเกียรติเท่าไร (เสียงฮา) แต่ว่าเหลือเท่าไรก็จะเสียหมด (เสียงฮา)

(๔) ขาดังโน้ตเพลง

(ต่อจากนั้นเป็นการตั้งโทษก และการบรรเลงดนตรี ยุติการบรรเลงแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพรแก่นักศึกษา)

ก็ค่อยชื่นใจหน่อยว่าเรียบริ่อยที่สุด แล้วก็จะได้พูดถึงที่จะให้พรให้สอบไล่ได้ เมื่อกี้ที่บอกมาขอให้พรให้สอบไล่ได้ หมายถึงว่าสอบไล่ได้โดยไม่ต้องเรียนหนังสือเลย อันนั้นใคร ๆ ก็ทำได้ เพราะว่ามีสถาบันอื่นที่เขาจะทำอย่างนั้น ไม่ต้องสอบ ไม่ต้องอะไร ก็ได้ปริญญาบัตรเลย อย่างนั้นก็ไม่มีความหมายอะไร ถึงว่าต้องเรียน คือว่าคนที่อยู่ในที่นี้เป็นนักศึกษา ต้องเรียนหนังสือถึงจะมีความสำเร็จในการเรียน คือสอบไล่ได้ ต้องถืออันนี้เสียก่อน ถ้าถืออันนี้ก็จะให้พรได้ คือถ้าไม่ถืออันนี้ ให้พรเท่าไร ๆ ก็ไม่มีทางได้ เพราะว่าถ้านั่งอยู่เฉย ๆ แล้วจะให้สอบไล่ได้ นั้นเป็นไปไม่ได้ เสียเวลาที่จะพูด แล้วก็เสียกำลังที่จะให้พร นี่ก็ถือว่าท่านทั้งหลายได้เข้ามาในนี้แล้วในมหาวิทยาลัย อันมีเกียรติ แล้วก็พยายามที่จะเรียน ที่จะหาความรู้เพื่อที่จะระดับสติกำลังของตัวเองให้เข้มแข็ง แข็งแรง สามารถที่จะปฏิบัติงานของตนเพื่อประโยชน์ของตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ในการเข้าเรียนนี้ก็จำต้องท่องหนังสือ จำต้องฟัง ต้องคิดและต้องเรียกว่าออกกำลังในสมอง อันนี้ถ้าทำสำเร็จก็มีทางที่จะสอบไล่ให้มีผลดี แต่อีกทางหนึ่ง ถ้าเรียนดีแล้วแล้วจิตใจไม่เข้มแข็ง เมื่อเข้าสอบอาจทำให้เกิดหวั่นเสียก็ได้ก็ต้องทำจิตใจให้เข้มแข็ง มีสมาธิ แล้วก็พลังทั้งทำอย่างที่ได้พูดไว้ ถ้าได้ทั้งหมดนี้แล้วก็ยังมีสิ่งที่จะต้องเรียกว่า “โชค” อีก คือมาเจอข้อสอบที่พอเหมาะกับที่ได้เรียนหรือที่ได้ท่องเอาไว้ ข้อนี้ก็ถ้าเราได้เรียนพอแล้ว ถ้าแต่ละคนได้เรียนพอสมควรก็ขอให้โชคได้ข้อสอบที่สามารถที่จะตอบได้ ถ้าแต่ละคนได้พยายามตั้งใจ จิตใจให้เข้มแข็งแล้วเรียนด้วยความเข้มแข็ง ก็ย่อมจะผ่านได้ แล้วก็ขอให้มีความสำเร็จ คือให้มีความสำเร็จโดยที่ได้ข้อสอบที่ทำได้ และผ่านพ้นอุปสรรคที่อยู่ข้างหน้า คือการสอบไล่นี้ก็คล้าย ๆ เป็นอุปสรรค แต่ว่าสำคัญที่สุดก็ขอให้มีความสำเร็จในการที่แสวงหาความรู้เพื่อเป็นรากฐานสำหรับชีวิตในอนาคต แล้วขอให้มีความก้าวหน้าทุกประการ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรารถนาให้เป็นไปตามนั้น สิ่งที่ดีที่ขอให้ได้ทุกคน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษาและทรงดนตรี^(๒)

ณ หอประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วันเสาร์ ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๔

มาถึงก็มีข้อสอบให้แก้ปัญหา ข้อสังเกตอันแรกก็คือการสื่อสารไม่ค่อยดี และเมื่อก็อำนาจบู๊ไปให้ขึ้นไป แต่แล้วลงท้ายก็ต้องใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้เข้าใจเพราะว่าการบู๊ไปแบบโบราณไม่เห็น หมายความว่าที่นี้ก้าวหน้ามาก ข้อที่สองก็มีว่าที่ตั้งเจ็ดสถาบัน บวกอีกหนึ่งเป็นแปด ในที่นี้จึงขอย้ำว่าเป็นการได้กำไรมากที่มาสถาบันนี้ เพื่อที่จะทราบว่าเป็นใครบ้าง ก็ขอให้ตั้งสถาบัน (คือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งแปดสถาบันพร้อมกัน หรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเลยทั้งแปดสถาบันพร้อมกันก็ให้หนึ่งลงได้ หมายความว่าทุกคนในที่นี้ที่หนึ่งลงเป็นผู้ที่อยู่ทั้งแปดสถาบัน ที่นี้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ขอให้ลุกขึ้นคนหนึ่ง จะได้เห็นว่าเป็นใคร รู้สึกว่าเป็นจำนวนมาก... แล้วก็ต่อไปวิทยาลัยปทุมวัน.....วิทยาลัยบางแสน มีไม่เท่าไร..... แล้วก็ต่อไปมีพิษณุโลก..... มหาสารคาม..... สงขลา..... แล้วก็พระนคร..... วันนี้พวกพลศึกษามาหรือเปล่า..... เป็นอันว่าจะได้เห็นว่ามีมาไม่เท่ากัน)

ที่นี้ข้อสอบต่อไป คือเมื่อกี้ท่านนายกสภามหาวิทยาลัย เรียกว่ามหาวิทยาลัยเพราะว่าไหน ๆ จะเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว (เสียงปรบมือ)... ได้บอกว่าที่จะระคายเคืองพระยุคลบาทท่านจะรับอยู่คนเดียว หมายความว่าถ้าคันคะเยอก็ให้ท่านมาเถิด (เสียงฮา...เสียงปรบมือ) เรื่องมหาวิทยาลัยนี่นะทำให้นึกถึงว่าตอนแรกก็ได้ข้อสอบมา คือรู้มาเหมือนกัน อยู่ในกระเปาะนี้ แต่ลงท้ายท่านก็เปลี่ยนแปลงข้อสอบอยู่ดี ดูในข้อสอบว่าจะดำเนินการเป็นมหาวิทยาลัย ก็เลยแปลกใจเหมือนกัน เพราะว่านึกถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นเหมือนกันว่า ถ้าตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อมีถึงแปดแห่งจะถือว่าทั้งอันเป็นมหาวิทยาลัย หรือแต่ละแห่งเป็นมหาวิทยาลัย เดียวนี้เรียกว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร การศึกษาปทุมวัน อะไรต่อไปอย่างนี้ คราวนี้จะเรียกมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา... ขอใช้คำนี้ชั่วคราวก่อน... มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร มหาวิทยาลัย ฯลฯ ต่อไปอย่างนี้ หรือจะเรียกมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาเฉย ๆ ถึงแปดแห่ง อันนี้ก็เกิดความสงสัยอยู่ จึงได้ไปเปิดตำราดูว่า คำว่า

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษา หอประชุมมิตร ถนนสุขุมวิท เป็นการส่วนพระองค์ ตามคำเชิญของอธิการวิทยาลัยการศึกษา.

มหาวิทยาลัยนี้จะไปเปรียบเทียบกับอะไร คำว่ามหาวิทยาลัยนี้ ที่เข้าใจ ก็เทียบกับภาษาฝรั่งว่ายูนิเวอร์ซิตี ซึ่งถ้าแปลแล้วรู้สึกว่ามันตรงกัน มหาวิทยาลัยก็แปลว่าเป็นที่ที่จะสอนวิชาการต่าง ๆ แต่ยิ่งใหญ่เพราะเป็นมหา แต่ยูนิเวอร์ซิตีเป็นที่รวมของวิชาต่าง ๆ ที่มาสอน จึงเห็นได้ว่ารู้สึกว่ามันต่างกัน และทำให้เกิดความคิดอย่างหนึ่งว่า มหาวิทยาลัยนี้ สำหรับเมืองไทย จะตั้งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยก็ได้ แต่ว่าถ้าแปลเป็นยูนิเวอร์ซิตีเอ็ดดูเคชันก็อาจทำให้ฟังดูประหลาดอยู่สำหรับฝรั่ง สำหรับเราไม่เป็นไร จึงเกิดเป็นปัญหาที่จะบอกฝากท่านนายกสภามหาวิทยาลัยว่า ท่านคิดแล้วหรือยังว่าถ้าตั้งเป็นมหาวิทยาลัยจะแปลเป็นภาษาฝรั่งว่าอย่างไร แล้วก็ท่านก็ต้องเตรียมตัวเพื่อที่จะรับสถานการณ์จากนิสิตนักศึกษาที่จะเดินขบวนไปหาท่าน อันนี้ก็ปัญหาเหมือนกัน ขอให้คิดเสียก่อนว่าท่านจะตอบว่าอย่างไร แล้วพวกเราขอรับรองว่ายังไง เพราะว่าถ้าเดินไปแล้วไม่รู้ว่าจะไปขออะไรท่าน หรือไปขอรับรองอะไรท่าน ไปถามอะไรท่าน แล้วท่านก็ไม่ได้เตรียมว่าจะตอบอย่างไร ก็จะเสียเที่ยวเปล่า ๆ จึงว่าขอให้พิจารณาในข้อนี้ คำว่าสถาบันการศึกษามีในทั้งภาษาไทยภาษาต่างประเทศ มีหลายอย่าง ในภาษาไทยก็มีคำว่าโรงเรียน โรงเรียนนี้เป็นโรงและเป็นในที่ที่เรียน อันนี้ก็นับว่าใช้ได้ตั้งแต่โรงเรียนอนุบาลจนชั้นอุดมศึกษา เรียกว่าโรงเรียนได้ทั้งหมด แต่ว่านิยมกันที่จะใช้คำว่าโรงเรียนสำหรับเด็ก ๆ แต่ว่าถ้าพูดอย่างนี้ก็อาจอันตราย เดี่ยวถูกเดินขบวนมาเหมือนกัน เพราะว่ามีโรงเรียนนายร้อย โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนเสนาธิการ ก็เป็นโรงเรียนทั้งหมด ถ้าจะไปถือว่าเป็นโรงเรียนของเด็กโตก็ตีเหมือนกัน ในภาษาอังกฤษก็เหมือนกัน มีถึงชั้นโรงเรียนแพทย์ ก็เรียกว่าโรงเรียนเหมือนกัน ในภาษาฝรั่งเศสเอกอล ก็มีถึงชั้นโรงเรียนหรือวิทยาลัย หรืออย่างมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษานี้เขาเรียกเอกอล นอร์มัล ซึ่งก็เป็นโรงเรียนเฉย ๆ เขาไม่เดือดร้อนอะไร ต่อมาก็มีคำว่าคอลเลจ หรือวิทยาลัย คอลเลจนั้นถือว่าเป็นสถาบันการเรียนซึ่งส่วนมากก็สอนวิชาซึ่งเป็นวิชาเฉพาะ หรืออีกทางก็เป็นโรงเรียนสามัญที่เขาถือว่าสูงขึ้นมาหน่อยจากวิทยาลัยในประเทศไทย ก็มีบางแห่งที่ได้ประกาศนียบัตร มีบางแห่งก็ได้ปริญญาบัตร อย่างเช่นวิทยาลัยที่เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ถึงเรียกว่าเป็นมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาก็ได้ ปริญญาบัตรทัดเทียมกับทุกแห่งที่ได้ปริญญาบัตรในเมืองไทยอยู่แล้ว แล้วก็ว่าไม่ได้เกียรติอย่างไร ก็ได้เกียรติเงินเดือนก็ได้ คำว่าคอลเลจหรือวิทยาลัยวิชาการศึกษาก็เป็นคำที่ดูได้เหมือนกัน ไม่ได้มีอะไรแตกต่างกัน แต่ว่าถ้าอยากให้ออกมาเป็นมหาวิทยาลัยก็ไม่ขัดข้อง นี่เป็นเรื่องที่แล้วแต่จะเรียกเพราะว่าในทางปฏิบัติแล้ววิทยาลัยวิชาการศึกษาก็ให้ปริญญา เหมือนมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ข้อต่อมา คำว่ามหาวิทยาลัยหรือคำว่ายูนิเวอร์ซิตีนี้ ถ้าดู ๆ

แล้วในต่างประเทศเขาถือว่าเป็นชุมนุมคอลเลจอย่างหนึ่ง คือถือว่ายูนิเวอร์ซิตีเป็นที่รวมของคอลเลจต่าง ๆ คอลเลจในวิชาต่าง ๆ กัน หรือเป็นสถาบันแห่งหนึ่งที่สอนวิชาหลักในความรู้วิทยาการซึ่งต้องประกอบด้วยทางด้านปรัชญา ทางด้านการแพทย์ ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือเทคนิค ซึ่งก็ถือว่าเป็นที่รวมของวิชาต่าง ๆ ในความรู้ของมนุษย์ ถ้ามาแปลเป็นมหาวิทยาลัยก็แปลไม่เหมือนกัน มหาวิทยาลัยก็เหมือนว่าเป็นวิทยาลัยที่ใหญ่กว่า ฉะนั้น ถ้าได้วิจารณ์หรือวิจัยคำต่าง ๆ จนถึงเดี๋ยวนี้และบัดนี้ ในภาษาไทยจะถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยก็ไม่ขัดข้อง ในภาษาต่างประเทศก็ขอให้พิจารณากันทุกคน

มาข้อต่อไปเกี่ยวข้องกับที่จะเกิดการค้นเคาะเขย่งขึ้นมาคือขอชื่อสำหรับมหาวิทยาลัยนี้ เรื่องชื่อนี้โดยที่ในข้อสอบออกมาบอกแต่ขอชื่อเฉย ๆ จึงได้เตรียมมาว่าจะตั้งชื่อมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาว่าอย่างไร คือเมื่อบอกว่า เป็น “มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา” ก็เห็นว่าคำว่ามหาวิทยาลัยวิชาศึกษาก็น่าดูเหมือนกัน เพราะว่าบ่งให้เห็นชัดถึงสิ่งที่มีเกียรติอย่างยิ่ง ถึงอาชีพที่มีเกียรติที่สูงส่งอย่างยิ่ง หรือถึงกิจการอย่างหนึ่งซึ่งเป็นส่วนของชาติบ้านเมือง และที่จะชาติมาได้ และถ้าชาติแล้วทุกสิ่งทุกอย่างจะไปไม่รอด ก็ได้บ่นอยู่เสมอว่าปัญหาต่าง ๆ แม้ปัญหาข้าวแพงหรือข้าวถูกที่ได้เคยไปวิเศษนาที่ธรรมศาสตร์นั้น ก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา^(๓) ถ้าใครมีการศึกษาดีก็สามารถที่จะตั้งตัวดี ถ้าคนเราทุกคนมีการศึกษาดีเป็นกลุ่มเป็นก้อน สังคมของเราก็เป็นสังคมที่มีความเรียบร้อยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ถ้าขาดการศึกษาไปอย่างเดียว ก็มีหวังไม่ได้มาหนึ่งกันในหอประชุมนี้ คงต้องทะเลาะกันและกันก็หอประชุมจะต้องพังก่อนที่จะได้เข้ามาหนึ่งเรียบร้อย จึงได้นึกถึงคำว่า “วิชาการศึกษา” เป็นชื่อที่สวยมากแล้ว ถ้าเห็นว่าไม่สวยก็จะแปลให้ จะพยายามหาทางภาษาบาลี ไม่อยากที่จะไปหาในภาษาฝรั่ง เพราะว่าเดี๋ยวจะต้องมาใช้ชื่อว่ามหาวิทยาลัยเอ็ดดูเคชั่นอะไรอย่างนี้ ก็จะไม่สวย ก็ได้หาหลายอย่างแล้วเหมือนกัน แต่คราวนี้มาถูกตัดบท เพราะมาบอกว่าขอชื่อของคนของตัวเอง เป็นชื่อของมหาวิทยาลัย อันนี้ก็ทำให้ตกใจอยู่ เพราะว่าตามปรกติวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่จะมีชื่อของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่... ก็รู้สึกตัวยังมีชีวิตอยู่ไม่ใช่เป็นผี... และไม่ได้เกี่ยวข้อง... หมายความว่าไม่ได้เป็นเจ้าของหรือไม่ได้เป็นผู้ก่อตั้งโดยตรง ไม่ได้เป็นผู้ที่มาเป็นผู้ที่ปกป้องในทางจะเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยหรือเป็นครูใหญ่ อะไรอย่างนั้น หรือเป็นรัฐมนตรี จะไปให้ชื่อแก่โรงเรียนนั้นสถาบันนั้นวิทยาลัยนั้นหรือมหาวิทยาลัยนั้นก็ออกจะ

(๓) ดูพระราชดำรัสในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๔

ลำบาก มีวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่เขาได้ก่อตั้งขึ้นมา เขาก็ให้ชื่อของเขาได้ ก็ไม่เป็นไร แต่สถาบันอย่างนี้ถ้าให้ชื่อ ก็รู้สึกว่าได้ตายไปแล้ว ก็เลยมานึกดูว่า ถ้าจะมาใช้ชื่อของบุคคลที่ตายไปแล้ว ก็อาจดีกว่า อันนี้ก็ขึ้นชื่อที่สังเกต อย่างหนึ่ง ไม่อย่างนั้นถ้าใช้ชื่อของผู้ที่ยังเป็นแล้ว เดียวหาว่าหาเสียง (เสียงปรบมือ) หาว่าท่านทั้งหลายทุกคนนะ ต้องเป็นลูกแก้ว เป็นหัวคะแนน ซึ่งก็ไม่ได้อยากให้เป็นเช่นนั้น ถึงทำให้เดือดร้อนระคายเคืองพระยุคลบาท (เสียงปรบมือ) กลัวอย่างเดียว การพูดอย่างนี้เดี๋ยวจะไปแปลว่า เสติจ ๖ มาเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งยกย่องให้เป็น มหาวิทยาลัยแล้วโดยไม่มีสิทธิ์ที่จะยกย่องขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย แล้วก็มากริ้วท่านรัฐมนตรีผู้มึนเกียรติ (เสียงฮา) ที่นั่งอยู่ตรงนี้ ความจริงพูดไปเรื่อย ๆ พูดตามเหตุผล แล้วก็ตามความคิด ซึ่งอาจผิดก็ได้แล้วแต่ท่านทั้งหลายจะพิจารณาว่าผิดหรือถูก อันนี้ก็ปัญหา เป็นอันว่าเอาไว้อยู่แค่นี้ ไม่ทราบว่าคุณจะยอมหรือไม่ยอม ท่านทั้งหลายจะไม่ทราบว่าจะป็นมหาวิทยาลัยหรือไม่ ก็แล้วแต่ทางผู้ใหญ่ท่านจะว่าอย่างไร

ก็มานึกถึงเรื่องการศึกษาอีกชนิดหนึ่งว่า การศึกษาสำคัญสำหรับทุกคน และผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการศึกษา อาจเป็นครูหรือจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในทางที่จะตั้งหลักสูตร หรือจะเป็นผู้เกี่ยวข้องในอุปกรณ์ในทางการศึกษา หมายถึงห้องสมุดหรือการบริหารโรงเรียน ซึ่งไม่ใช่ครูโดยตรง ก็ต้องเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งนั้น การศึกษามีความสำคัญอย่างไร โดยเฉพาะในเมืองไทย ในปัจจุบันนี้เราได้เห็นต่างประเทศมาก แต่ก่อนนี้เราก็มองต่างประเทศในด้านวิชาการ เราต้องเอาอย่างเพราะว่าทางต่างประเทศ จะเป็นยุโรปหรืออเมริกาก็ตาม เขาก้าวหน้าทางวิชาการ แต่มาตอนหลังนี้เขามีปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาเยาวชน หรือปัญหาความเรียบร้อยในประเทศ ปัญหาเรื่องการปกครองทั้งในยุโรปทั้งในอเมริกา เขาต้องหาวิธีการที่แก้ไข เขาก็วิจัย เขาก็สัมมนากัน เขาก็ออกเป็นข้อสอบเหมือนกัน และได้ทำการเขียนวิทยานิพนธ์กันหนาเป็นปึก ๆ เพื่อแก้ปัญหาของเขา ทั้งนี้ โดยที่เมืองไทยเราตามที่คนบาง คนเขาบอกว่าล้ำสมัย ล้ำหลัง ไม่ใช่เป็นประเทศที่ก้าวหน้า เป็นประเทศที่ด้อยพัฒนา ไม่ได้ไปเอาแบบของเขา มาตั้งแต่ต้น เพิ่งจะเอาเข้ามาเดี๋ยวนี้ การที่จะเอาแบบเรื่องการประพุดิตนเป็นอันธพาลมาเป็นการแสดงซึ่งเสรีภาพของบุคคล ว่าเด็ก ๆ ตั้งแต่อยู่บนูบาลจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาถึงเข้ามหาวิทยาลัยจะต้องมีเสรีภาพ จะต้องสามารถที่จะก่อความวุ่นวายโดยเสรี วิธีนี้แหละ ในเมืองไทย ถ้าพูดกันจริง ๆ ก็นับว่าล้ำสมัยมาก เพราะอาจมีน้อย เพิ่งเริ่มมี เพิ่งมามีในสมัยใหม่เดี๋ยวนี้ แต่ว่าถ้าพูดตามจริงแล้ว เรื่องที่จะก่อความวุ่นวายก็ซึกจะล้ำสมัยแล้ว ในประเทศอเมริกา ถึงกับมีหนังสือพิมพ์เขาลงบอกว่า ขบวนการที่เอาไว้มยาวหรือไปที่ไหน ๆ โดยที่ไม่เป็นหลักเป็นแหล่ง เป็นอยู่

แบบที่เรียกว่าฮิปปี เต็มวันชักเขาลงไป เราก็รู้สึกว้าวล้าสมัย แต่ว่ากำลังรุ่งเรื่องขึ้นมาในเมืองไทย เราก็ไม่ทราบจะทำอย่างไร เพราะว่าในเมื่อที่อเมริกาเขากำลังหาทางแก้ปัญหาเรื่องพรรคอย่างนี้ เราเพิ่งเริ่มจะเอาน่าสมัยเข้ามา ความจริงปัญหานี้ไม่มี ไม่จำเป็นจะให้มันเป็นปัญหาเลย เพราะว่าเราไม่รับสิ่งที่ถือว่าเป็นสมัยใหม่อย่างนั้น เพราะเราพิจารณาได้จากการทำตัวเป็นคนที่ได้รับมองหรือคนที่ไม่มีควมรับผิดชอบ เราไม่เอา ไม่ต้องออกกฎหมายอย่างที่เขายกจะออกกฎหมายควบคุมความยาวของกระโปรงของผู้หญิง ไม่จำเป็น เพราะว่าทุกคนสามารถที่จะควบคุมได้ แล้วก็ถ้าทุกคนสนใจในการศึกษา ทุกคนสนใจในความรักส่วนรวม รักสังคมและรักประเทศชาติ เราก็ทำได้ รักษาความดีเอาไว้ ไม่ต้องไปตามอย่างในสิ่งที่เราเห็นว่าไม่น่าที่จะเจริญ ไม่น่าจะพัฒนา แต่ว่ามาจากต่างประเทศ จึงไม่ต้องการ ไม่จำเป็นที่จะไปวิจัย ที่จะไปมีวิทยานิพนธ์เพื่อที่จะแก้ไขปัญหาที่ยังไม่เคยเกิดหรือกำลังเกิดอยู่แต่เพียงเล็กน้อย น้อย ๆ เราจึงต้องรักษาแนวทางความคิดตามที่เรามีอยู่ คือมีความรักส่วนรวม แล้วก็หาทาง แม้จะเป็นสิ่งที่ตกทอดมาแต่โบราณกาลจากปู่ย่าตายายของเรา แต่เป็นระเบียบการหรือเป็นวิธีการที่ดี จะไม่ผันสมัย จะไม่มีวันผันสมัย เรื่องนี้ที่ขอมานูนิดหน่อย เพราะว่ามานึกถึงว่าเดี๋ยวนี้ปัญหาความยุ่งยากในบ้านเมืองก็มีอยู่มาก บางคนก็เกิดท้อใจ คือมีความรู้สึกไม่ค่อยสบายใจ บางคนก็รู้สึกว่างานที่มีอยู่ออกจะหนักมาก แล้วก็ไม่มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงาน ทั้งเจ้าหน้าที่ทั่ว ๆ ไป ทั้งครู ทั้งตำรวจก็มีความหนักใจในสภาพการของบ้านเมือง จึงขอมายกบอกว่า ถ้าเราช่วยกันปฏิบัติงานต่อไปอย่างมีเหตุผลอย่างที่เรเคยทำมาแล้ว ก็จะผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ได้ และจะไม่ต้องมากลุ้มใจว่าเป็นของที่ผันสมัย เพราะว่าความดีไม่มีผันสมัย ที่ได้พูดนี้มาเป็นเรื่องของการศึกษาแท้ ๆ และความต้องการของเราที่จะต้องทำให้การศึกษามีประโยชน์ ที่เตรียมมาพูดก็มีเท่านี้ เพราะไม่ได้เตรียมอะไรเลย เพียงแต่ทำตามที่ได้ ออกข้อสอบมา แต่ว่าขอแก้ตัวอีกนิดหนึ่ง คือที่มาวันนี้ยังไม่ครบปี ออกจะเป็นเหมือนปีที่แล้ว ก็ยังไม่ครบปีก็มาอีกหมายความว่านี่ก็แปลกดีเหมือนกัน มาเกินปีละครึ่งทุกปี คือที่มาวันนี้เป็นวันที่ ๑๓ เมื่อปีที่แล้วมาวันที่ ๑๔ เมื่อปีก่อนนั้นมาวันที่ ๑๕ ก็หมายความว่าไม่เคยครบปี ปีหน้าก็เข้าใจว่าจะไม่ครบปีอีก ยิ่งร้ายกว่านี้ น่ากลัวว่าจะเป็นชาติไป ๒ วัน อย่างวันนี้คราวนี้ชาติไป ๑ วัน อาจเป็นการบอกใบ้ก็ได้ว่า การเล่นดนตรีอยู่ด้วยกันอยู่ในหอประชุมนี้ ทั้งเล่นสำหรับคนที่อยู่ข้างหน้า ทั้งเล่นสำหรับคนที่อยู่ข้างหลังด้วย ก็ไม่สามารถที่จะออกจากหอประชุมนี้จนกระทั่งถึงวันที่ ๑๔ (เสียงปรบมือ) คนที่อยู่แถวนี้ก็ยิ้มได้ เพราะว่าถ้าอยากออกไปก็ออกได้ เราอยู่กลาง ๆ นี้ออกไม่ได้ อาจยืนให้ถึงครบปีก็เป็นได้ แต่ออกจะลำบาก เพราะว่าถ้าปีนี้ทำให้งานนี้ถึงครบปี ปีหน้าจะมีความเดือดร้อน

เพราะว่าถ้าจะให้ครบปีเดียวจะต้องข้าม ๒ วัน เป็นอันว่ามอบหน้าที่ที่จะให้วุ่นวายโกลาหลให้แก่โฆษกดีกว่าเอาไว้ที่หลัง เพราะว่าก็มาบอกว่าจะอยู่ครบปี ก็เดี๋ยวเกิดยุ่งยากในการปัญหาจรรยาจรเวลาออกจากที่นี่ไปจะโดน.....เพราะว่ามีดแล้ว (เสียงปรบมือ)

ที่นี่ข้อสอบอันสุดท้ายที่ว่าให้พร ให้พรนี้ตามประเพณีที่ได้ตั้งก็ว่าเอาไว้ที่หลัง ไม่ใช่เดี๋ยวนี้ แล้วต่อไปก็จะทำตามข้อ ๒ อันรองสุดท้าย คือมีการแสดงดนตรี แต่วันนี้ก็ขอให้ทราบว่ามีของแปลก ๆ แล้วก็ถ้า..... ไม่บอก..... ถ้าบอกเดี๋ยวก็ไม่แปลก ๆ ตอนนี้จะขอเลือกอาจารย์ผู้น่ารักมาเป็นโฆษก ต้องประจบเอาไว้ เพราะเดี๋ยวเกิดน้อยใจลาออกก็จะลำบาก คือทำท่าจะลาออกแล้ว คือบอกว่าพินสมัยแล้ว ที่จริงก็น่ารักอยู่เสมอ (เสียงฮา... เสียงปรบมือ) หายากที่สุด ก็เชิญอาจารย์^(๔) มาแสดงฝีมือและมาทำหน้าที่โฆษก เพราะว่าในข้อสอบที่เขียนไว้ว่าเป็นโฆษกของวิทยาลัย ไม่ใช่โฆษกของวงดนตรี ก็จะต้องดูว่าเขาจะรับเป็นโฆษกของวงดนตรีเราได้หรือไม่ ขอให้มาแสดงตัว แล้วก็บัดนี้ก็จะเริ่มรายการก็คงจะได้

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี เมื่อยุติการบรรเลงแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพรแก่นิสิตนักศึกษา)

ต้องดูตำรา^(๕) ก่อน ในตำราเขาบอกว่าพระราชทานพระบรมราโชวาทและพระราชทานพรแก่นิสิตนักศึกษา ไม่ได้บอกให้คนอื่น แต่เมื่อขอมาให้ เมื่อขอयाเขี้ยว ก็ไม่ทราบเขาไปทำอะไร ยาเขี้ยวนี้ เขาไปทำพิธีอย่างไร ไปต้ม หรือไปหาอุปกรณ์อะไรมาก็ไม่ทราบ เพราะว่าคุณหญิงโฆษกนี่ซึกจะเหมือนท่านรัฐมนตรี ออกข้อสอบมาอย่างแล้วก็ให้หลังก็กลายเป็นอีกอย่าง แต่ว่าการที่จะให้พรคลุมครอบจักรวาลหมดก็ได้เหมือนกันก็ต้องก็อย่างที่เผยแพร่ความจริงก็เป็นเช่นนั้น ครอบจักรวาลเสมอ เพราะว่าถือว่าคนที่ได้รับพรก็ได้ได้อยู่ที่พรแท้ ๆ อยู่ที่ตัวคน ถ้าตัวคนสร้างพรของตัวเองก็ได้รับพร คนไหนที่ไม่สร้างพร ไม่ว่าจะนิสิตนักศึกษาตามโปรแกรมหรือไม่ ให้พรเท่าไร ๆ แล้วก็ไม่ได้สร้างพรในตัว ก็ไม่มีประโยชน์ ถึงต้องอารัมภบทอย่างนี้ อย่างปีก่อน ๆ นี้ให้พรตามโปรแกรมว่า ให้แก่

(๔) ศาสตราจารย์ คุณหญิงอุบล หะนะนันท

(๕) กำหนดการ

นิสิตนักศึกษา ท่านรัฐมนตรีก็ได้รับพรเหมือนกัน โฆษกก็ได้รับพรเหมือนกัน อาจารย์ต่าง ๆ หรือแม้จะไม่ใช่คนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยใด ๆ เลย ก็ได้รับพรไปเหมือนกัน อันนี้เป็นข้อที่จะต้องบอกไว้ก่อน ตอนนี้จะให้พรเพลงก็ได้ หรือจะปิดรายการก่อนก็ได้ แต่ว่าต้องเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง เวลาให้พรแล้วก็ต้องปิดรายการ แต่เวลาปิดรายการแล้วให้พรก็ยังได้ โฆษกหัวเราะ... เพราะว่าการพูดกลับไปกลับมานี้เป็นเทคนิคของโฆษก เป็นวิธีที่จะพูดให้ฟังแล้วฟังว่าอย่างไรก็ได้ แต่ละคนคิดอย่างไรก็ฟังอย่างนั้น นี่เป็นเรื่องของการ แม้จะเป็นวิธีพูดของคนทั่วไป ก็ต้องระวังเวลาเขาพูดมา เมื่อเราฟัง ไม่ใช่ฟังแล้วก็ให้เข้าหูหนึ่งแล้วออกอีกหู ฟังเรื่องอะไรก็ตามต้องเข้ามาทั้งสองหู แล้วก็กลั่นเอาไว้ในสมอง เสร็จแล้วเราก็พอกคือเอาปัญหานี้มาพอก มาพิจารณาดูว่าที่เขาพูดนี้มันถูกต้องไหม จริงหรือไม่จริง เมื่อจริงเราก็มาพิจารณาต่อไปว่าเป็นประโยชน์ต่อตัวเรา ต่อสังคม ต่อบ้านเมืองหรือเปล่า ถ้าเป็นประโยชน์ก็เอามาใช้ ถ้าฟังแล้วเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์ก็ไม่ต้องใช้ ถ้าฟังแล้วเป็นอันตรายก็มาพิจารณาแก้ไข อันนี้เป็นเรื่องวิธีพูด ก็มีศิลปะการพูด คือพูดให้คนอื่นเขาฟังแล้วก็ให้เขาเชื่อ ศิลปะการฟังก็มี คือฟังแล้วเอามาใช้เป็นประโยชน์ไม่ทำให้เรามีความรู้สึกโกรธเคืองหรือกลัวหรือตกใจ เอามาพิจารณาด้วยการมีสติและมีปัญญา แล้วมาใช้เป็นประโยชน์จริง ๆ ถ้าเขาพูดจริงเราเอามาใช้เป็นประโยชน์ได้จริง ถ้าเขาพูดไม่จริง เราก็ยังใช้เป็นประโยชน์ได้เหมือนกัน ได้ประโยชน์จริงเหมือนกัน เพราะว่าเราทราบว่าเขาพูดไม่จริง อันนี้ก็เป็นการหมกหมักอันหนึ่งของการให้พร

การให้พรเป็นยาครอบจักรวาล ก็คือขอให้ทุกคนจงมีสติและปัญญาที่จะพิจารณาอะไรถูกอะไรผิด ถ้าเป็นเช่นนี้ ถ้าเป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังจะสอบไล่ ก็สอบไล่ได้ ถ้าเป็นบุคคลอื่นที่จะมีกิจการใดที่จะต้องทำ ก็ทำได้สำเร็จ เพราะว่าสามารถพิจารณาและคิดออกอยู่เสมอ ขอให้มีความสติปัญญาพร้อมเพรียงพร้อมมูลอยู่ในตัวของแต่ละคน เพื่อให้ได้รับพรที่พูดซึ่งเป็นเพียงแต่หลัก ขอให้มีความสติปัญญาและความสำเร็จทุกประการ

รายการจบแล้ว แต่ว่าก็เป็นเพียงแต่ขอบใจทุกคน ทั้งทางฝ่ายนิสิตนักศึกษา ครูบาอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ที่ทำในวันนี้สนุกสนานดีและเป็นผลดี คือได้มีผู้ที่สมทบทุนเพื่อการศึกษาของจะว่าวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยนี้ ทำให้เป็นการช่วยส่วนรวม ก็ขอบใจ แล้วก็ขอให้ทุกคนมีความสุข.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหาร นายสิบ และพลทหาร
ในกองพันทหารม้ายานเกราะ
กองพลทหารอาสาสมัคร ผลิตที่ ๒ ส่วนที่ ๒
และกองร้อยทหารม้ายานเกราะที่ ๑ ผลิตที่ ๓ ส่วนที่ ๑^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจเหล่าทหารม้าของกองพลอาสาสมัคร ที่ได้นำเงินมาเพื่อสมทบในการสร้างศูนย์ฝึกอาชีพสำหรับทหารผ่านศึก ซึ่งก็มีความยินดีที่จะแจ้งว่ากำลังจะสร้างขึ้นที่กองแพทย์ทหารผ่านศึก ในไม่ช้าก็จะลงมือสร้างได้ ศูนย์ฝึกอาชีพนี้เป็นส่วนหนึ่งของการที่จะช่วยผู้ที่ได้เสียสละเพื่อช่วยบ้านเมืองทั้งในและนอกประเทศ ที่ต้องประสบเคราะห์กรรมจากการต่อสู้ฝ่ายอันตราย ซึ่งถ้าเราช่วยกันช่วยให้ทหารเหล่านั้นมีอาชีพตามความสามารถ ก็เป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีความเรียบร้อยและเจริญได้เหมือนกัน ที่ท่านทั้งหลายได้เสียสละได้พยายามที่จะปฏิบัติงานของตนอย่างดีที่สุด เพื่อให้ นำความดีความเจริญและชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทยนี้ ก็นับว่าได้ทำหน้าที่ที่ดี เพราะว่าเป็นปัจจุบันนี้ก็จำเป็นอยู่มากที่จะต้องช่วยกันเพื่อสร้างความมั่นคงแก่บ้านเมือง การช่วยในการดูแลผู้ที่มีบาดเจ็บและได้รับอันตรายมากเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้บ้านเมืองมีความเรียบร้อยและมั่นคงต่อไป เดิมผู้ที่มีบาดเจ็บทุพพลภาพจากสมรภูมิก็คงได้เข้ามารักษาในโรงพยาบาล แล้วได้รับการช่วยเหลือไม่มากพอ สมควรแก่ความเสียสละของเขา จึงได้ดำริที่จะช่วยให้มีศูนย์ฝึกอาชีพ ในขั้นแรก ได้ตั้งศูนย์ฝึกอาชีพที่ปฏิบัติการซึ่งขึ้นมากำหนดเงินและกำลังบุคคลที่มี ขั้นแรกนี้ก็ให้มีอาคารที่อาศัยอยู่และมีเครื่องมือต่าง ๆ ต่อมาก็ได้สร้างอาคารเล็ก ๆ เป็นมูลค่าประมาณสองแสนบาท เพื่อที่จะให้ทหารที่บาดเจ็บและกำลังฟื้นขึ้นมาได้รู้จักการใช้วิถีชีวิตของตนเองในทางที่จะเป็นประโยชน์ และฝึกอาชีพเบื้องต้นเพื่อที่จะดูว่ามีความสามารถและสนใจอย่างไร ซึ่งต่อไปก็ควรที่จะได้รับการฝึกฝนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จึงได้ขอรับรองทางองค์การทหารผ่านศึกให้เอาใจใส่ในเรื่องนี้มากขึ้น จึงมีกองแพทย์ผ่าตัดเกิดขึ้น ในกองแพทย์ผ่าตัด

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พันโท ธนิต ศรีเพ็ญ ผู้บังคับกองพันทหารม้ายานเกราะ กองพลทหารอาสาสมัคร นำคณะนายทหาร นายสิบ และพลทหารในกองพันทหารม้ายานเกราะ กองพลทหารอาสาสมัคร ผลิตที่ ๒ ส่วนที่ ๒ และกองร้อยทหารม้ายานเกราะที่ ๑ ผลิตที่ ๓ ส่วนที่ ๑ เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๓

ทหารผ่านศึกนั้น ก็มีที่รักษาพยาบาลทหารผ่านศึกทั่วไป ทั้งมีที่สำหรับฝึกอาชีพอีกส่วนหนึ่ง ส่วนอาชีพที่ฝึกก็เป็นการฝึกอาชีพจะเข้าไปรับงานในโรงงาน ซึ่งจะว่าเป็นอาชีพที่เดียวไม่ได้ อาจไม่ได้ใช้ความสามารถเต็มที่ของผู้ที่ได้รับการฝึก จึงเห็นสมควรที่จะเสริมขึ้นมาเป็นอีกส่วนหนึ่ง เป็นที่สำหรับฝึกอาชีพพิเศษแก่ผู้ที่สามารถที่จะปฏิบัติงานที่เป็นพิเศษให้มากขึ้น เช่น การช่างที่เป็นศิลปะอย่างประณีต หรือการเรียนในวิชาที่ค่อนข้างที่จะประณีตกว่า ตอนนี้ก็กำลังวางแผนแบบแปลนที่จะสร้างในที่ที่ทางองค์การทหารผ่านศึกได้อนุญาตให้สร้างแล้ว เมื่อแบบแปลนเรียบร้อยก็จะลงมือสร้าง เพื่อที่จะช่วยให้เป็นปีกแผ่นขึ้น ต่อจากนั้นก็จะต้องมีการช่วยในด้านการค้าการขาย หรือช่วยในทางอาชีพให้แก่ผู้ที่ได้รับการฝึกทั้งนี้ก็ได้อาศัยเงินที่ได้มีผู้ได้บริจาคมา รวมทั้งเงินที่ทหารม้าทั้งหลายได้มอบในวันนี้ จึงขอแถลงให้ทราบว่าเงินที่ได้รับเป็นประโยชน์สำหรับช่วยผู้ที่ต้องเสียในส่วนของร่างกายและเพื่อที่จะให้ทหารผ่านศึกเหล่านี้ได้สามารถมีอาชีพเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อบ้านเมืองไม่ให้เป็นภาระหนักสำหรับสังคม ซึ่งถ้ามีภาระหนักทางสังคม ก็ย่อมจะต้องมีความยุ่งยากและความปั่นป่วนในส่วนครอบครัวของผู้บาดเจ็บและทั้งการเป็นอยู่ของสังคมเป็นส่วนใหญ่

ขอขอบใจทหารทั้งหลายที่มีจิตใจที่มีศรัทธาในการทำบุญที่แรงกล้า ในด้านงานการที่ท่านทำเมื่อไปปฏิบัติราชการในสมรภูมิที่ท่านก็ได้ปฏิบัติดีมา ทั้งนี้งานของท่านก็ยังไม่หมด ต้องช่วยกันเป็นกำลังในกองทัพ เพื่อความมั่นคงของกองทัพและเพื่อความปลอดภัยของบ้านเมือง ขอให้ท่านมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์เพื่อจะปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งและด้วยความสามารถเต็มที่ ขอท่านทั้งหลายจงมีพลังทุกประการเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญต่อไป ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความก้าวหน้าและมีความปลอดภัยทั่วกัน.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานในโอกาสที่ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย
นำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟ
ซึ่งด้วยพระราชทานเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับถ้วยจากการแข่งขันกอล์ฟในรอบปีที่แล้วของการรถไฟ และขอใจทางการรถไฟที่ได้นำเงินมาเพื่อการกุศล ซึ่งเป็นประโยชน์ในทาง ทั่ว ๆ ไปสำหรับช่วยส่วนรวม

ที่การรถไฟได้จัดการแข่งขันกอล์ฟเป็นประจำที่สนามทิวทิศน์ก็เป็นประโยชน์แก่การกีฬาที่ไมใช่น้อย เพราะชกชวนให้นักกีฬาทั้งหลายไปได้ไปแสดงฝีมือกันในสนามกอล์ฟ ที่นับว่าเป็นแห่งหนึ่งที่สวยงามที่สุดในประเทศ ที่เก่าแก่และที่นำหน้ามานานแล้ว และก็ยังคงนำอยู่ ก็นับว่าการรถไฟได้ทำตามนโยบายที่จะส่งเสริมให้คนได้ท่องเที่ยวให้เห็นสิ่งที่ดีและส่งเสริมการกีฬาด้วย ก็น่าชมเชย

ขอให้ทางการรถไฟได้สามารถจัดกีฬาที่ต่อไปให้เจริญ ขอให้ผู้ที่ได้รับถ้วยถือว่าเป็นกำลังใจที่จะตีกอล์ฟให้ดียิ่งขึ้น ไม่ให้ถ้วยหลุดมือไป แต่ก็ต้องขอให้คนอื่นได้ครองบ้างเหมือนกัน ขอทุกคนจงมีความสุขสมบูรณ์ดีทุกประการทั้งในด้านกีฬา ในด้านงานการของตัวทุกอย่าง และให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทั่วทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายอะนะ รมยานนท์ ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย นำผู้ชนะเลิศและรองชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟซึ่งด้วยพระราชทานของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับถ้วยของการรถไฟแห่งประเทศไทย ประจำปี ๒๕๑๓ และถ้วยบุรฉัตร ประจำปี ๒๕๑๔ เฝ้าฯ รับพระราชทานถ้วยดังกล่าว และทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากค่าสมัครในการแข่งขันกอล์ฟ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ในโอกาสนี้ นายอาชว์ กฤษกร ณ อยุธยา รองผู้ว่าการด้านกิจการเดินรถและขนส่ง ในตำแหน่งประธานกรรมการดำเนินการสนามกอล์ฟทิวทิศน์ และเจ้าหน้าที่ ร่วมเข้าเฝ้าฯ ด้วย.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ จังหวัดเพชรบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจกรรมการทั้งหลายที่ได้รวบรวมเงินมาบริจาคสำหรับช่วยมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ที่ท่านทั้งหลายก็เป็นกรรมการของมูลนิธิอยู่ สำหรับจังหวัดเพชรบุรีก็ได้ปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือให้ทางมูลนิธิให้ได้สามารถที่จะดำเนินงานตามจุดประสงค์และท่านทั้งหลายก็เข้าใจดีแล้วว่ามูลนิธิราชประชานุเคราะห์ได้มีกำเนิดมาอย่างไร และมีนโยบายอย่างไร

ราชประชานุเคราะห์นี้เป็นมูลนิธิที่มีจุดประสงค์ที่จะช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติ ซึ่งทางราชการก็ได้ช่วย แต่ถ้าถ้าสามารถที่จะให้พ่อค้าประชาชนทั่ว ๆ ไป ได้สามารถช่วยด้วยอีกกำลังหนึ่ง ก็จะทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่เรียบร้อย มีความแน่ใจว่ามีคนมาช่วยในยามที่ประสบภัย อันนี้ก็เป็นหลักใหญ่ของมูลนิธิหลักใหญ่อีกอย่างหนึ่งคือ เพื่อแสดงความสามัคคีของคนไทยว่า ถ้ามีผู้ใดในแห่งใดที่ประสบภัยธรรมชาติ จะเป็นวาตภัย อุทกภัย หรืออัคคีภัย หรือภัยอย่างอื่นที่เป็นภัยธรรมชาติให้ผู้นั้นได้ทราบว่ามีคนอื่น ไม่ใช่เฉพาะคนที่จนเข็ญ แต่ว่าคนอื่นทั่วประเทศ ได้มีความเห็นใจ อันนี้ถือเป็นหลักสำคัญ เพราะว่าคนที่บุคคลได้ประสบทุกข์จากภัยธรรมชาติเช่นนี้ ก็ต้องมีความรู้สึกที่ว่า เหว่ มีความรู้สึกที่ว่าตนมีทุกข์หนักเหลือเกิน แต่ถ้าสามารถช่วยให้ได้รับการช่วยเหลือทั้งทางราชการทั้งทางบุคคล ก็จะบรรเทาทุกข์นั้น ให้มีความสบายใจและสบายกายขึ้น ยิ่งถ้าทราบว่าคนที่อยู่ห่างไกล แม้จะไม่รู้จักกัน แต่อยู่ในฐานะเป็นคนร่วมชาติด้วยกัน มีความห่วงใยและมีเจตน์ จ้างที่จะช่วยผู้ที่ตกทุกข์ ก็จะทำให้จิตใจสบายขึ้นยิ่งขึ้นมากทีเดียว ดังที่เคยได้ไปเห็นในต่างจังหวัดหลายแห่งว่า เมื่อทราบว่าคนทั้งประเทศมีความห่วงใยในความลำบากของตน บุคคลนั้นเกิดมีกำลังใจขึ้นทันที จึงต้องขอร้องให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับมูลนิธิให้ไปช่วยให้ทันทั่วทั้ง เพราะว่าเป็นกำลังใจแก่ผู้ที่ประสบภัย ผลร้ายในการที่จะมีภัยธรรมชาติ ไม่ใช่มีแต่ทำให้ประชาชนหรือคนทุกคนที่ถูกภัยธรรมชาติและมีความเดือดร้อนทางสิ่งของทางกายเท่านั้น แต่ว่ายอมทำ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ พลเอก หลวงกัมปนาทเสนยากร ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำนายเอนก พัยคพันธ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี พร้อมด้วยคณะกรรมการของมูลนิธิ ฯ ประจำจังหวัดเพชรบุรี รวม ๒๕ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายรายได้จากการจำหน่ายของเครื่องหมายของมูลนิธิ ฯ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิดังกล่าว ในโอกาสที่ นายบุญมา เลาทักดี กรรมการมูลนิธิประจำจังหวัด ฯ ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลอีกส่วนหนึ่งด้วย.

ให้เกิดความเดือดร้อนแก่บ้านเมืองเป็นส่วนรวมได้มาก โดยที่เมื่อมีทุกข์ที่ไทนก็อาจเกิดมีความปั่นป่วน เกิดความไม่เรียบร้อย ความวุ่นวายที่นั่นได้ เป็นหน้าที่ของคนเราทุกคนที่จะระงับความวุ่นวาย ไม่ใช่เฉพาะทางราชการทางเอกชนด้วย ฉะนั้น ถ้าทำตามจุดประสงค์ของมูลนิธิได้อย่างเต็มที่ แต่ละคนก็มีหน้าที่ในฐานะที่ร่วมชาติอยู่ด้วยกันที่จะบรรเทาทุกข์เหล่านั้น จึงได้มีมูลนิธิราชประชานุเคราะห์เกิดขึ้น และทำงานเพื่อส่วนรวมเช่นนี้ ในระยะนี้ภัยธรรมชาติก็มีอยู่ตลอดเวลา มีวาตภัยเกิดขึ้นและอัคคีภัยเกิดขึ้นมาเนื่อง ๆ ทั้งภาคกลาง ทั้งภาคเหนือ ภาคตะวันออก เชียงเหนือ ภาคตะวันออก มีอยู่เรื่อย ๆ ทางราชการผู้ที่มีหน้าที่ก็ได้ออกไปช่วย และผู้ที่มีหน้าที่ที่ตั้งขึ้นไว้เองคือพวกผู้ที่เป็นองค์การมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในจังหวัดเหล่านั้นก็ได้ออกไปช่วย นับว่างานก็ดำเนินไปโดยดี ก็ขอให้ท่านทั้งหลายรู้สึกภูมิใจว่าสามารถที่จะทำให้บ้านเมืองอยู่ดีมีความมั่นคงได้ตามจุดประสงค์ ได้ทำงานด้วยความเข้มแข็งและมีส่วนในการสร้างความมั่นคงแก่ประเทศชาติ ซึ่งแต่ละคนจะได้รับประโยชน์จากความมั่นคงของประเทศชาติ เพราะว่าแต่ละคน จะประกอบอาชีพใดก็ตาม ก็ต้องการความมั่นคงของบ้านเมือง เพื่อที่จะให้สามารถดำเนินอาชีพของตนให้เรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพและมีความมั่นคง

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้ร่วมมืออย่างดี ทั้งในด้านการเงิน ทั้งในด้านการงานที่บริจาคแรงของแต่ละคน เพื่ออุดมคติของมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ขอท่านทั้งหลายจงประสบแต่ความสุขความเจริญก้าวหน้าทุกประการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานของแต่ละท่านให้มีผลดี ขอให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

พระราชดำรัส

พระราชทานเพื่อเชิญลงพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์
ในงานพระราชทานเพลิงศพทหารกองพลอาสาสมัครและทหารเรือ
ซึ่งเสียชีวิตในกรณีปฏิบัติการรบในสาธารณรัฐเวียดนาม

ขอวีรกรรมของทหารผู้ยอมสละชีวิต
เพื่อรักษาชาติประเทศด้วยความกล้าหาญ จงเป็น
เครื่องเตือนใจคนไทยทุกคนให้สำนึกตระหนักใน
ชาติภูมิของตน และกล้าที่จะเสียสละประโยชน์
ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่อันถาวร

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๑๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๑๔

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการจัดทำวารสารพัฒนาชุมชน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๔

ที่ทุกคนได้พยายามปฏิบัติให้ได้ผลในทางพัฒนา ก็รู้สึกว่าเป็นงานที่สำคัญ การพัฒนาก็คือทำให้ความ
สะดวกและให้ความก้าวหน้าแก่ประชาชนที่ไม่มีโอกาสที่จะช่วยตัวเองได้พอ ยิ่งในสมัยปัจจุบันนี้เครื่องมือเครื่องใช้มี
มากขึ้น ก็ต้องใช้มากขึ้น และก็ต้องลงทุนมากขึ้น ทำให้ประชาชนแต่ละครอบครัวและหมู่บ้านไม่สามารถที่จะจัดหา
มาเพื่อพัฒนาส่วนตัวของตนเองได้ จึงมีความจำเป็นที่จะให้ทางราชการได้มีโครงการที่จะไปช่วย เพราะว่าทาง
ราชการสามารถที่จะมีเครื่องมือเครื่องใช้และมีกำลังคนที่มีความรู้ที่จะไปช่วยให้พัฒนาได้โดยมีแผนการ ฉะนั้นงาน
ของแต่ละคนที่ปฏิบัติ ก็มีหน้าที่จะทำให้ประชาชนเกิดความก้าวหน้าและมีความอยู่ดีกินดีขึ้น และสามารถที่จะเข้าใจ
ในปัญหาส่วนรวมได้มากขึ้น ไม่อยู่ตามลำพัง ถ้าอยู่ตามลำพังแล้วอาจมีการชักจูงให้ทำลายส่วนรวมได้ ถ้าสามารถ
เปิดหูเปิดตาแล้วก็มีความสบายพอสมควร การที่ทุกคนพยายามที่จะทำงานเพื่อรักษาความก้าวหน้านี้ ก็หมายถึงว่า
รักษาส่วนรวมรักษาบ้านเมืองให้ดำรงอยู่ ฉะนั้นการที่ท่านได้ทำก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงขอให้ทุกคนมีกำลังกาย
กำลังใจแข็งแรง เพื่อปฏิบัติงานนี้ให้สำเร็จ ขอให้ทุกคนประสบแต่ความสำเร็จในงานที่กำลังทำอยู่ อย่าให้มี
อุปสรรค และให้สามารถที่จะทำงานเพื่อส่วนรวม จึงมีความแข็งแรงทั้งกายทั้งใจเพื่อปฏิบัติงานของตน และจง
ประสบแต่ความสุขความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายประสงค์ อิศรภักดี อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นำคณะกรรมการอำนวยการจัดทำวารสารพัฒนา
ชุมชน จำนวน ๙ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินจากการจัดทำวารสารพัฒนาชุมชน โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย เนื่องใน
โอกาสครบรอบปีที่ ๑๐ ของการออกวารสาร "พัฒนาชุมชน"

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิช่วยเด็กปัญญาอ่อน

ในพระบรมราชินูปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ได้ช่วยกันออกแรงสนับสนุนบริจาคเงินสำหรับช่วยในการสร้างศูนย์วิจัยของมูลนิธิช่วยเด็กปัญญาอ่อน ซึ่งก็นับว่าเป็นบุคคลอย่างสูง เพราะว่าเป็นการช่วยเด็กที่ปัญญาอ่อนให้ไม่เป็นภาระแก่สังคมแก่ครอบครัวได้อย่างดี งานนี้เป็นงานที่สำคัญ เพราะว่าจะช่วยให้เด็กปัญญาอ่อนเป็นเหมือนเด็กปรกติธรรมดาไม่ได้ แต่อย่างน้อยก็ได้ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ที่เขาลี้ภัย ทำให้เด็กเหล่านั้นสามารถที่จะเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาได้พอควร ก็เป็นการแบ่งเบาภาระของสังคมเป็นส่วนใหญ่ และถ้าได้วิจัยให้ดี ก็อาจทำให้เด็กที่ปัญญาอ่อนกลับเป็นเด็กที่มีสมองที่ค่อนข้างปรกติได้ นอกจากนั้นก็เป็นการวิจัยที่อาจป้องกันมิให้เด็กปัญญาอ่อนด้วย งานนี้จึงเป็นงานที่สำคัญ การบริจาคจึงเป็นการบริจาคที่ได้รับอานิสงส์อย่างมาก ซึ่งผู้ที่บริจาคก็สมควรที่จะได้รับการชมเชย ส่วนเรื่องที่ทางโรงพยาบาลนครฯ ร่วมกับทางฝ่ายนักศึกษาและนักเรียนทั้งหลาย ได้ช่วยกันรับเงินบริจาคจากประชาชนเพื่อการกุศลทั่วไป และบอกว่าเป็นการถวายตามอัยยาคัยนั้น ก็ขอบอกว่าจะต้องเป็นไปตามอัยยาคัย แต่ยังไม่ทราบว่าจะอย่างไรแน่ เพราะว่ามีกิจการหลายด้าน แต่ที่บอกว่าเป็นตามอัยยาคัย ก็ทำให้มีความสะดวกใจขึ้นมา เพราะบางที่บัญชีอื่นก็ขาดแคลน ก็จะผลัดไปให้ เพื่อที่จะให้กิจการที่ทำอยู่ได้บรรลุผลสำเร็จและให้ดี แต่ก็อาจทำให้ผู้ที่บริจาคไม่ สามารถที่จะติดตามเงินไปได้ แต่ก็ขอรับรองว่าเงินนี้จะไม่ไปใช้ในทางที่ผิด จะต้องเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีตัวอย่างก็คือ เพื่อการศึกษา เพื่อการพัฒนาในด้านเกษตร อุตสาหกรรม หรือในด้านอื่นที่จะต้องทำ อาจเป็นการช่วยให้ประชาชนที่เดือดร้อนจากภัยธรรมชาติได้สามารถที่จะตั้งตัวได้ก็เป็นได้ หรืออาจเป็นการช่วยให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติการป้องกันบ้านเมืองให้เราอยู่ได้ ช่วยเจ้าหน้าที่เหล่านั้นให้สามารถปฏิบัติงานของตนให้เจริญขึ้นก็ได้ แต่ก็เป็นอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมทั้งนั้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นางสาวลี ชลวิจารณ์ ประธานกรรมการมูลนิธิช่วยเด็กปัญญาอ่อน ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำคณะกรรมการของมูลนิธิ ฯ จำนวน ๓๑ คน เข้าเฝ้า ฯ กราบบังคมทูลรายงาน และทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่ได้รับบริจาคตามโรงพยาบาลนครต่าง ๆ ในพระนครและธนบุรี ในวันสงกรานต์ปีเก่ารับปีใหม่เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัยยาคัย ในโอกาสนี้ นายวิชัย จินณรงค์ เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินสมทบทุนก่อสร้างตึก "ศูนย์วิจัยเด็กปัญญาอ่อน" ด้วย.

ขออนุโมทนาที่ทุกคนได้ช่วยกันคนละเล็กละน้อยด้วยแรงก็ตามหรือด้วยทรัพย์ก็ตาม ขอให้ทุกคนได้รับ
อานิสงส์ของการทำบุญด้วยใจจริง ซึ่งอันนี้เป็นจุดสำคัญที่สุดเพราะว่าทำด้วยบริสุทธิ์ใจไม่ได้ทำเพื่อหาชื่อเสียงใด ๆ
ทำเพราะเห็นว่าเป็นบ้านเมืองของเราเป็นของเรา เราจะต้องช่วยกันรวบรวมกำลังเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทุกอย่างที่มี
มีอยู่ทุกวิถีทาง ขอให้ทุกคนได้ประสบความสำเร็จ และขอชมเชยที่ได้ปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้งานของตน
เจริญรุ่งเรืองและเพื่อให้ส่วนรวมได้รับประโยชน์โดยแท้จริง โดยไม่คิดถึงการเหน็ดเหนื่อยและไม่คิดต่อชื่อเสียง ซึ่ง
ถ้าทำงานเรียบร้อยแล้วได้ผลดี ก็เป็นรางวัลที่ดีแก่ตน ก็ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จใน
งานการที่กำลังทำอยู่ และมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันจักรมงคลรำลึก ปี ๒๕๑๓

และคณะกรรมการสมาคมสโมสรไลออนส์แห่งประเทศไทย ฯ

ในพระบรมราชาชุปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๔

การหาทุนสำหรับสาธารณกรมนี่รู้สึกว่าจะไม่ทำให้เกินความสามารถ เพราะว่าผลงานที่ได้กล่าวสรุปนี้ก็เห็นว่า ได้ผลดีแล้ว และตรงข้าม เป็นการเชิญผู้ขอให้สโมสรไลออนส์ทั้งหลายได้ช่วยกันหาทางหาเงินมาสร้างสาธารณกรมนี่ เป็นการเตือนผู้ขอเงินให้สร้างสาธารณกรมนี่ให้สำเร็จ เพราะปรากฏว่าก่อนเงินมาก่อน ตามที่ได้ไปกล่าวการประชุมทางโน้นว่ากำลังดำเนินงานที่จะสร้างสาธารณกรมนี่และจะต้องใช้เงินมาก^(๓) เข้าใจว่าการดำเนินงานเพื่อสร้างสาธารณกรมนี่จะดำเนินไปตามลำดับโดยดีและจะขาดเงิน มาเวลานี้ตรงข้าม เงินไม่ขาด แต่สาธารณกรมนี่ยังไม่สำเร็จ จึงเป็นการตีเหมือนกันที่ท่านทั้งหลายมาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ แสดงว่าสมาชิกทั้งหลายและผู้ที่เป็นกรรมการหาทุนได้ทำงานด้วยความเข้มแข็ง เพื่อที่จะรวบรวมทุนทรัพย์มาสำหรับการสร้างสาธารณกรมนี่ แต่ว่างานยังไม่สำเร็จ จะใช้เงินนี้ยังไม่ได้ ฉะนั้น ข้อน่าสังเกตในคราวนี้ก็คือ งานสร้างสาธารณกรมนี่ไม่ได้สำคัญอยู่ที่เงินเสียแล้ว สำคัญอยู่ที่ผู้ที่จะช่วยให้คำแนะนำให้สามารถทำสาธารณกรมนี่ให้สำเร็จลุล่วงไปโดยดี เพราะว่าเท่าที่เห็น รู้สึกว่างานจะล่าช้าไป เพราะว่าเป็นงานที่ลำบาก จึงจะขอให้แต่ละท่านผู้มีความรู้ดีในวิชาต่าง ๆ ได้ช่วยคิดว่าควรจะทำอย่างไร ฉะนั้นที่ขอว่าให้หาทางที่จะหาเงินให้มากขึ้นจึงขอระงับ แต่ขอเปลี่ยนเป็นขอให้แต่ละท่านที่มีความสามารถได้ช่วยหาทางที่จะให้สาธารณกรมนี่เป็นรูปร่างขึ้นมาโดยเร็วยิ่งขึ้น เดียวนี้กรรมการสาธารณกรมนี่กำลังทำงานอยู่ แต่เป็นเวลา

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายเล็ก วานิชยังกูร ประธานกรรมการจัดงานจักรมงคลรำลึก ๒๕๑๓ นำคณะกรรมการจัดงาน ฯ และผู้ร่วมงานซึ่งประกอบด้วย สมาชิกไลออนส์ในประเทศไทย เผ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนจัดทำสาธารณกรมนี่ไทยสำหรับเยาวชน ในโอกาสเดียวกันนี้ นายดุสิต พาณิชพัฒน์ ผู้จัดการภาค ๓๑๐ สมาคมสโมสรไลออนส์แห่งประเทศไทย ฯ ในพระบรมราชาชุปถัมภ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ เผ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการฉลอง ๑๐ ปี ของสโมสรไลออนส์แห่งประเทศไทย ณ โรงแรมนารายณ์ เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๓ และเงินผลประโยชน์จากการฝากธนาคารเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุนจัดทำสาธารณกรมนี่ไทยสำหรับเยาวชน

(๓) มีพระราชดำรัสไว้ในการเสด็จ ฯ ไปทรงเป็นประธานในพิธีฉลองการสถาปนาสโมสรไลออนส์ในประเทศไทยครบรอบ ๑๐ ปี เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๑๓

นานแล้วยังไม่เกิดผลขึ้นมาอย่างที่พึงพอใจ จึงขอให้ท่านทั้งหลายผู้มีความคิดต่าง ๆ ได้เสนอวิธีการความคิดตามแนวทางที่ได้กล่าวไว้เมื่อคราวประชุมใหญ่ นั่นคือสารานุกรมนี้จะเปิดแห่งความคิดสำหรับทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ และเป็นทางที่จะแก้ไขปัญหาคาความขาดแคลนในด้านการศึกษาในประเทศไทยปัจจุบันนี้ ซึ่งถ้าทำสำเร็จแล้วก็จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในด้านการขาดแคลนการศึกษาของประชาชน โดยทำให้เยาวชนมีความรู้ มีความสนใจในชีวิตในบ้านเมืองของตนในวิชาการในโลก เพื่อจะทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขยิ่งขึ้นตามนโยบายที่ได้วางไว้ ในเวลานี้ ก็ขอร้องให้ท่านทั้งหลายนอกจากรีบเร่งทำสารานุกรม ก็ขอให้แต่ละท่านผู้ที่ได้มีอาชีพต่างกัน พยายามที่จะแก้ปัญหาที่มีอยู่ในบ้านเมือง โดยแม้จะออกนอกเส้นทางของตน ก็ให้พยายามพิจารณาช่วยส่วนรวมให้ผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ ถ้าจะยกตัวอย่างก็ยกตัวอย่างตนเอง คือไม่ใช่เรื่องของตัวเองเลยที่จะไปคิดถึงว่าจะตั้งโรงสี ก็ตามข่าวที่ท่านได้ทราบได้เห็นว่าได้ไปประกาศโฆษณาว่าจะตั้งโรงสีและจะตั้งสหกรณ์ผู้บริโภคน้ำข้าว อันนี้ แม้จะไม่ใช่เรื่องของตัวเอง ไม่ใช่เรื่องของคนในตำแหน่งนี้อย่างนี้ที่จะตั้งโรงสีหรือจะตั้งสหกรณ์ผู้บริโภคน้ำข้าว ก็จะทำ ทำเพื่อที่จะเป็นแนวทางอย่างหนึ่งเพื่อขจัดปัญหาสองประการ คือความเดือดร้อนของชาวนาในการจำหน่ายข้าวเปลือก กับความเดือดร้อนของแต่ละคนที่กิน ทุกคนในท้องนี้ก็ต้องบริโภคน้ำข้าว เพราะว่าเราคนไทยเป็นผู้บริโภคน้ำข้าวเป็นอาหารหลัก ก็คงต้องมีการซื้อข้าวเป็นจำนวนเงินไม่ใช่ให้น้อยอยู่เสมอตามเอกสารของกระทรวงเศรษฐกิจเรื่องทำไมข้าวสารราคาแพง อีกข้อหนึ่งเขาบอกไว้ว่าเพราะข้าวเป็นของที่ทุกคนต้องบริโภค เป็นสิ่งสำคัญที่ขาดมิได้ แต่ละคนจึงต้องใช้ และแต่ละคนจะต้องซื้อถึงแม้ราคาจะแพง แต่ว่าในข้อนี้ ถ้าราคาแพงก็เกิดความเดือดร้อน ผู้มีฐานะดีก็ยังไม่เดือดร้อนมาก แต่ผู้ที่มีฐานะไม่มั่นคงนัก ซึ่งก็ต้องบริโภคน้ำข้าวเหมือนกัน และอาจบริโภคน้ำข้าวมากกว่าผู้ที่มีฐานะดีด้วยซ้ำ จะเดือดร้อนมาก จึงว่าเป็นปัญหาอย่างหนึ่งที่จะต้องแก้ไข การแก้ไขก็คือพยายามที่จะต้องนำ อาจหาแนวทางอย่างหนึ่งที่จะตั้งสหกรณ์ผู้บริโภคน้ำข้าว และให้สหกรณ์ผู้บริโภคน้ำข้าวนี้ติดต่อโดยตรงกับสหกรณ์ผู้ผลิตข้าวหรือกลุ่มชาวนาเพื่อที่จะให้ความเดือดร้อนทั้งสองทางทั้งสองฝ่ายบรรเทาลงไป นี้ก็ยกเป็นตัวอย่าง เป็นสิ่งที่บุคคลผู้มีหน้าที่อย่างหนึ่งหันมาทำกิจการอีกอย่างหนึ่งนี้อาจหาแนวทางออกไปแต่ละคนก็จะสามารถทำได้เหมือนกันตามฐานะและ

ตามความรู้ตามที่ตนจะทำได้ จึงขอฝากความคิดอันนี้ซึ่งไม่ใช่ตามที่ได้ขอให้ข้อสังเกตสำหรับการหาทุนเพื่อ
สาธารณูปการหรือแม้จะเพื่อการสร้างสาธารณูปการ แต่ขอฝากแก่ท่านทั้งหลายช่วยพิจารณา อาจเป็นประโยชน์ของส่วน
รวมอย่างมาก ขอให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองมีความคิดที่ดี สามารถที่จะปฏิบัติงานทั้งในหน้าที่
ส่วนตัวของตนทั้งในหน้าที่ที่จะช่วยคิดเพื่อส่วนรวม เพื่อสังคม เพื่อประเทศชาติให้ตลอด ขอให้ทุกคนประสบแต่
ความเจริญรุ่งเรืองทั้งมีใจมีกายเข้มแข็งครบถ้วนทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในงานวันปิดภาคเรียนปีการศึกษา ๒๕๑๓

ของโรงเรียนจิตรลดา^(๒)

ณ ศาลาถนอมพิทยกุล สวนจิตรลดา

วันเสาร์ ที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๑๔

—————

วันงานปีของโรงเรียนเป็นวันที่น่ายินดีอย่างยิ่ง และโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรและได้รับรางวัล ก็ถือว่าเป็นวันที่ได้รับเกียรติอย่างหนึ่ง และเท่ากับเป็นผลของงานที่ได้ทำมา สำหรับผู้ที่ได้จบมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และได้ออกไปเรียนต่อ ก็เป็นวันที่ได้แสดงว่าออกจากโรงเรียนชั้นมัธยมออกไปเรียนชั้นอุดมศึกษา ซึ่งเป็นวันสำคัญมาก การเรียนอุดมศึกษาเป็นการเรียนที่เปลี่ยนจากที่ได้เรียนในโรงเรียนนี้ ผู้ที่สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาก็นับว่าได้ผ่านไปแล้วขั้นหนึ่ง แต่ความยินดีที่ว่านี้ก็ไม่ได้จำกัดอยู่กับผู้ที่ได้รับรางวัล และรับประกาศนียบัตร รวมทั้งผู้ปกครองด้วย สำหรับคนอื่น ก็เป็นวันที่สำคัญเหมือนกัน คือเป็นวันที่จะได้มาพิจารณาตัวเองว่า ตลอดเวลาปีหนึ่งได้ทำอะไรมาบ้าง และเป็นผลอย่างไร นักเรียนนั้นอาจเห็นว่า ที่เรียนมาตลอดปีแล้วจะมาดูผล ก็ดูที่คะแนนที่ได้ แต่ว่าต้องขอให้เข้าใจว่า คะแนนนั้นเป็นเพียงเครื่องแสดงว่าตัวได้พยายามเรียนมา หรือได้สอบ หรือจะโชคดีได้คะแนนดีหรือไม่ จะต้องคิดว่าคะแนนนั้นก็เพียงผลของการเอาใจใส่และความตั้งใจของตนตลอดปีมา วันนี้นั้นจึงควรจะเป็นวันที่ได้พิจารณาว่าตลอดปีทำมาดีหรือเปล่า และต่อไปควรจะทำอย่างไร สำหรับผู้ที่อยู่ต่อไปในโรงเรียนนี้ ก็ต้องตั้งอกตั้งใจที่จะเริ่มต้นปีใหม่ข้างหน้าด้วยความขะมักเขม้นและเอาใจใส่เพื่อที่จะให้ผลในปีต่อไปให้ดีกว่าที่ได้ผลดีแล้วก็ขอให้พยายามให้รักษาระดับหรือพยายามให้ผลดียิ่งขึ้น สำหรับผู้ที่ผลไม่ค่อยดีนั้นก็มีโอกาสต่อไปที่จะปรับปรุงตนเอง การปรับปรุงตนเองก็ต้องมีความเอาใจใส่เป็นสำคัญ มีความขยันหมั่นเพียร ความอุตสาหะให้ได้ผลดี

คราวนี้ ผลที่ได้ที่เป็นคะแนน ที่เป็นประกาศนียบัตร หรือเป็นรางวัลนั้นมีประโยชน์อย่างไร ต้องเข้าใจว่าเราเป็นผู้เยาว์ เป็นเวลาที่จะต้องสะสมความรู้ ไม่ใช่การเรียนเพื่อการเอาคะแนน เป็นการเรียนเพื่อที่จะเตรียมตัวสำหรับดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้ เพื่อเป็นประโยชน์แก่สังคมและเพื่อประโยชน์ของตัวเอง ไม่ใช่เรียนสำหรับให้พ่อแม่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปในงานวันปิดภาคการศึกษา ปี ๒๕๑๓ และงานออกร้านการฝีมือของโรงเรียนจิตรลดา บริเวณสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานประกาศนียบัตร รางวัล และพระบรมราโชวาทแก่นักเรียน

หรือผู้ปกครอง หรือครูปลื้มใจเท่านั้นเอง แต่สำหรับที่จะให้ตัวเองมีชีวิตรอดต่อไปในอนาคต แล้วก็เมื่อโตขึ้นจะรู้ว่าตัวทำดีหรือไม่ดีนั้น

ในโอกาสนี้ ก็ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับรางวัลอันเป็นเครื่องหมายของการเรียนดี ได้รับประกาศนียบัตร และผู้ที่มีความสำเร็จ ขอให้กำลังใจแก่ผู้ที่ได้ผลซึ่งอาจไม่คืนัก ขอให้มีการตั้งใจให้ทำดีต่อไป ขอให้พรนักเรียนทุกคนให้สามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรค ให้มีความรู้เพื่อที่จะค้ำจุนชีวิตของตนได้ ทั้งขอให้คณะทั้งครูทั้งนักเรียนให้ความสนใจอุทิศสละพยายามและสามารถที่จะทำให้โรงเรียนนี้บรรลุผลตามที่ตั้งใจ ขอให้ทุกคน ทั้งนักเรียนทั้งครู ทั้งผู้ปกครองที่อยู่ ณ ที่นี้ ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความก้าวหน้าทุกประการ.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี ที่สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด

จากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๓

ณ กระทรวงมหาดไทย

วันอังคาร ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๔

—————

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบกระบี่แก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ อีกวาระหนึ่ง

ขอแสดงความชื่นชมกับทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา และได้รับเกียรติเป็นนายตำรวจไทย ซึ่งเป็นทั้งกำลังและผู้นำในการพิทักษ์คุ้มครอง พร้อมทั้งเสริมสร้างความสงบสุข ความเรียบร้อย และความปลอดภัยของประเทศและประชาชน

ข้าพเจ้าเชื่อว่า ขณะนี้ท่านทั้งหลายต่างมีความรู้ความสามารถ มีความปรารถนา และมีจิตใจอันบริสุทธิ์แน่วแน่ ที่จะเข้ารับปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ด้วยความเข้มแข็งเสียสละและเที่ยงตรง ให้ได้ผลดีที่สุด แต่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ของนายตำรวจให้บรรลุผลเลิศนั้น ความจริงมิใช่่ง่ายนัก เป็นงานที่ตรากตรำและต้องสู้ด้วยความลำบากยากยิ่ง ทั้งมีอุปสรรคขัดขวางอยู่ตลอด อุปสรรคสำคัญที่คอยขัดขวางการปฏิบัติงานและทำลายความเป็นตำรวจของท่าน ได้แก่สิ่งล่อใจ ได้แก่คำหวานล่อพร้อมทั้งคำสบประมาทเย้ยหยัน ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงจิตใจอันใสสะอาดให้เป็นมลทินและชักนำให้ค่อย ๆ ถลาลงไปในความชั่ว หันเข้าประพฤติดุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งเป็นความผิดและเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติอย่างร้ายแรง เพราะฉะนั้น ท่านจะต้องสำรวมระวังตัว ต้องทำใจให้เข้มแข็งเด็ดขาด ต่อสู้กับสิ่งเหล่านั้น เพื่อรักษาความบริสุทธิ์ของตำรวจไว้ ถ้าทุกคนต่อสู้เอาชนะได้ก็จะประสบความสำเร็จในการงาน ได้ชื่อว่าเป็นนายตำรวจที่แท้ จะเป็นแบบฉบับและตัวอย่างให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติตามมากขึ้น ๆ และที่สุดจะเป็นผลให้สถาบันตำรวจเป็นสถาบันที่ผูกผ่องมันคงอย่างยิ่ง เป็นที่เชื่อถือได้แน่แท้ว่าจะอำนวยความสุขสงบและความยุติธรรมแก่ประชาราษฎร์ได้โดยสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขออวยพรให้นายตำรวจใหม่มีความแข็งแรงทั้งด้วยกายด้วยใจ เพื่อจักได้สามารถปฏิบัติงานสร้างเกียรติคุณและความสำเร็จให้แก่ตนและแก่การตำรวจไทย ทั้งขอให้ประสบความสำเร็จความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตทุกประการทั่วหน้ากัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่และเยาวชนจากท้องถิ่นทูรกันดาร
ในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ รวม ๒๓ จังหวัด
และเยาวชนจากจังหวัดพระนคร ธนบุรี^(๒)

ณ ศาลาภกาภิรมย์ สวนจิตรลดา

วันอังคาร ที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าดีใจมากที่ได้เห็นมีการชุมนุมเยาวชนอีกครั้งหนึ่ง ความยินดีนี้มาจากที่นึกถึงประโยชน์ที่ได้จากการประชุม การชุมนุมเยาวชนเช่นนี้ ต้องขอให้นึกถึงว่าประโยชน์นั้นคืออะไร และก็จะได้ประโยชน์มากน้อยแค่ไหน จะได้อย่างไร ประโยชน์นั้นจะต้องมีแน่ แล้วแต่ว่าแต่ละคนจะพยายามด้วยตนเองเพียงไร ทั้งเยาวชนทั้งหลาย ทั้งเจ้าหน้าที่ที่จัดงาน ประโยชน์ที่แต่ละคนจะได้รับก็แล้วแต่คน บางคนอาจรู้สึกว่าการชุมนุมนี้ได้ประโยชน์มากในด้านต่างกัน บางคนก็จะเห็นว่า มาจากจังหวัดที่ห่างไกลจากพระนคร ก็ได้เห็นพระนครและตึ้นเต็น ได้เห็นของแปลก ๆ นั้นก็เป็นประโยชน์อย่างหนึ่ง ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งก็อาจนึกว่าการได้รับเลือกให้มากรุงเทพฯ นี้ก็สนุกดีเพราะว่า ตนไม่เคยได้เห็น จะได้ความสนุกสนานและความน่าสนใจ ก็เป็นประโยชน์อย่างหนึ่ง ทำให้จิตใจเบิกบานและได้ความรู้เพิ่มเติม ประโยชน์ที่จะมาจากการรู้มากขึ้นนั้น เป็นประโยชน์สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือผู้ที่อยู่ในที่แห่งหนึ่งแห่งใดแล้วก็ไม่ได้เคยเดินทางไปอื่น ก็ย่อมต้องอยากทราบว่าที่อื่นเป็นอย่างไรบ้าง แม้จะเป็นคนในพระนครหรือเยาวชนที่มาร่วมชุมนุม ที่มาจากพระนครธนบุรี ก็ย่อมต้องอยากรู้อยากเห็นส่วนอื่นของประเทศเหมือนกัน แต่การได้เห็นส่วนอื่นของประเทศบางทีก็ลำบาก เพราะไม่มีเวลาบ้าง ไม่มีโอกาสบ้าง ฉะนั้นการที่สามารถที่จะมาชุมนุมกันในกรุงเทพฯ จากหลายจังหวัดก็จะเกิดประโยชน์แก่ผู้ที่อยู่ในจังหวัดพระนครเหมือนกัน เพราะว่าสามารถที่จะได้ถามความเป็นอยู่ว่า จังหวัดอื่น ที่อื่นเป็นอย่างไรบ้าง โดยที่ได้สังสรรค์กัน โดยที่ได้คุยกัน อันนี้ก็ประโยชน์อย่างยิ่งที่เกิดจากการชุมนุม คือการที่มาพร้อมกันจากที่ต่าง ๆ และมาแลกเปลี่ยนความเห็นที่ได้ฟังรายงานว่าความมุ่งหมายของกองอำนาจการมีอยู่ที่จะให้เยาวชนสามารถเห็นความเจริญของบ้านเมือง ก็เป็นประโยชน์อีกส่วน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ ประธานคณะเสนาธิการ กองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ทำการแทนผู้อำนวยการกองอำนาจการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ นำเยาวชนจากท้องถิ่นทูรกันดารในเขตปฏิบัติการของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ต่าง ๆ ๒๓ จังหวัด ร่วมกับเยาวชนจังหวัดพระนคร ธนบุรี พร้อมด้วยพี่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่ รวม ๔๒๐ คน ซึ่งเดินทางมาประชุมเยาวชน ครั้งที่ ๙ ฝ่า ๙ ในโอกาสที่นายพงษ์สวัสดิ์ สุริโยทัย ประธานกรรมการมูลนิธิสุริโยทัย นำนักเรียนของมูลนิธิ ๙ และครูผู้ควบคุม จำนวน ๖๐ คน ซึ่งเดินทางมาทัศนศึกษาในจังหวัดพระนคร ร่วมเข้าฝ่า ๙ ด้วย.

หนึ่งเหมือนกัน ได้เห็นว่าเมืองหลวงหมายถึงที่เป็นศูนย์กลางของบ้านเมืองเป็นอย่างไร และจะช่วยให้บ้านเมืองก้าวหน้าได้อย่างไร

ถ้าอยากให้ประโยชน์ทั้งหลายนี้เกิดขึ้นเต็มทีแก่ตัวก็ต้องพยายาม คือแต่ละคน ๆ จะต้องพยายามที่จะเปิดหูเปิดตาเปิดใจรับความรู้ รับสิ่งใหม่ที่มีอยู่ต่อหน้าตัวและนำไปพิจารณา ไปคิดว่าอันนี้เป็นอะไรและเป็นประโยชน์อย่างไร ที่พูดเช่นนี้เพราะว่าทุกคนที่จัดงานนี้ คือเจ้าหน้าที่ ก็มีความมุ่งหมายที่จะให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่มาชุมนุม นอกจากนี้ นอกจากประโยชน์ส่วนตัวของแต่ละคนที่มาชุมนุม ก็เกิดประโยชน์ส่วนรวมอีกอย่างหนึ่งคือ ประโยชน์ของประเทศ ประเทศเราเป็นประเทศที่กินบว้าใหญ่กว้างขวาง มีพลเมืองมาก ถ้าพลเมืองที่อยู่ในประเทศสามารถที่จะได้แลกเปลี่ยนความเห็น ได้รู้จักกัน ก็จะสามารถจะช่วยซึ่งกันและกันให้มีชีวิตที่มีความสงบ มีความก้าวหน้า ความสงบ และความก้าวหน้าก็ไปรวมอยู่ในคำว่าพัฒนาและปลอดภัย การพัฒนาโดยมากก็ได้ยินกัน แต่ละคนคงได้ยินบ่อย ๆ ว่า เราต้องพัฒนาประเทศ การพัฒนายกให้หมายความมาให้ความเจริญ แต่ว่าความเจริญจะมีไม่ได้ถ้าไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน และถ้าไม่รู้ว่าจะหาความเจริญมาสำหรับอะไร บางคนที่มาชุมนุมในที่นี้ก็อาจรู้สึกว่าเป็นเมืองหลวงนี้ ผิดแปลกจากที่บ้านที่อยู่ เดินตามถนนก็มีรถรา มีการจราจรมาก ไม่เจียบเหมือนที่บ้านของตน อาจไม่น่าสบายนี้หรือความเจริญ ก็เป็นส่วนหนึ่งของความเจริญที่จะให้คนสัญจรไปได้โดยสะดวก แต่ว่าผลร้ายของความเจริญ ก็มีเหมือนกัน คืออันตรายในท้องถนน ที่แต่ละคนก็คงได้เห็น ถ้าเดินตามถนนต้องระวังไม่ให้รถชน อันนี้ก็คงเกิดคิดว่า เราต้องการความเจริญ เพราะว่าจะอาจเกิดอันตราย ข้อนี้เป็นความจริง ความเจริญอาจเป็นอันตรายได้บ้างเหมือนกัน

แต่ขอให้การประชุมนี้มีผลดี คือทำให้ทุกคนได้เห็นที่เราต้องการความเจริญ ความสะดวกในชีวิต แต่ว่าจะต้องได้ความเจริญที่จะไม่เป็นอันตรายต่อส่วนรวม ต่อบุคคล ตอนนี้อยู่ที่แต่ละคนอีกเหมือนกัน ที่จะใช้สมองของตนคิดให้ดีกว่าเราต้องมีความเจริญ แต่ว่าต้องคิดให้ดีกว่า ความเจริญนี้ต้องมีความรับผิดชอบ หมายถึงต้องมีความรู้ตัวเองต้องคิดให้รอบคอบก่อนที่จะทำอะไร ยิ่งเจริญก็ยิ่งจะต้องคิดมาก ฉะนั้น ผลและประโยชน์ของการชุมนุมนี้ก็

ควรจะมีมาก แต่ว่าโดยที่มีผลมากก็มีกรบ้านมาก การบ้านนี้ไม่เหมือนการบ้านที่ได้จากโรงเรียน เวลาไปโรงเรียน ครูให้การบ้านมาทำที่บ้าน คือต้องมาเขียนมาทำอะไรที่บ้าน การบ้านของการมาชุมนุมครั้งนี้ก็มี แต่ว่าการบ้านคือ เอาไปคิด เอาไปพิจารณาว่า เราจะทำอย่างไรสำหรับให้บ้านเมืองของเราเจริญและมีความปลอดภัย ถ้าทุกคนได้รับความรู้แล้วและเอาไปคิดให้ดี การชุมนุมก็จะเป็นผลสำเร็จตามจุดประสงค์ และจะเป็นประโยชน์มากสำหรับบ้านเมือง จะทำให้เกิดความสามัคคีเห็นอกเห็นใจกันจริง ๆ ระหว่างประชาชนในทุกจังหวัดของประเทศไทยว่า ถ้าเราช่วยกันเราจะรักษาความสงบสุขของบ้านเมืองได้ และเมื่อบ้านเมืองมีความสงบ มีความก้าวหน้าแล้ว แต่ละคนทุกคนก็จะได้รับความสงบสุขด้วยเหมือนกัน เยาวชนเป็นผู้ที่อายุน้อย หมายความว่าต่อไปข้างหน้ายังมีชีวิตอีกนาน ผู้ที่อายุมากผ่านชีวิตมาแล้ว ชีวิตที่อยู่ข้างหน้าก็สั้น ฉะนั้น ที่เรียกว่าอนาคตของชาติก็คือเยาวชน ซึ่งก็คิดได้ยืนอยู่เสมอ ในการชุมนุมครั้งนี้ก็คิดได้ยืนว่าเยาวชนเป็นอนาคตของชาติ ก็จริง เพราะว่าในภายภาคหน้าเมื่อทุกคนอายุมากขึ้นก็จะเป็นเจ้าของประเทศ ถ้าอยากเป็นเจ้าของประเทศที่นำอยู่และปลอดภัยแต่ละคนก็ต้องสร้างให้ดี ทุกคนจะต้องสร้าง แต่โดยที่เยาวชนจะอยู่นานกว่า ก็เป็นหน้าที่ของเยาวชนที่จะสร้างอนาคตของตัวเองด้วย คนที่อายุมากได้สร้างมาแล้วและกำลังสร้างอยู่ และจะต้องถ่ายทอดไปแก่ลูกหลานผู้ที่เยาว์วัยในอนาคต จึงให้เข้าใจในความรับผิดชอบของเยาวชน

ตามที่ได้รายงานว่าความมุ่งหมายของการชุมนุมคือให้สามารถเล็งเห็นถึงความรับผิดชอบที่ตนมีนั้น ถ้าพูดตามความจริงแล้ว ความรับผิดชอบที่ตนมีต่อบ้านเมืองก็เป็นความรับผิดชอบที่ตนมีต่อตัวเอง เพราะว่าถ้าบ้านเมืองมีความมั่นคงในอนาคต ตนเองก็จะอยู่ในบ้านเมืองที่มั่นคง อันนี้เป็นข้อสำคัญที่สุดในการชุมนุม และก็เชื่อว่าประโยชน์จะได้มาก เพราะว่าแต่ละคนที่มาชุมนุมกลับไปบ้านแล้ว ก็จะสามารถพิจารณาและไปเล่าให้เพื่อนฝูงญาติพี่น้อง พ่อแม่ ทุกคนที่อยู่ที่บ้านและในที่ใกล้เคียงให้ทราบถึงว่า เมืองไทยนี้กว้างใหญ่และมีคนประชาชนมาก แต่มีความมุ่งหมายร่วมกันทุกคนที่จะรักษาความดี รักษาความปลอดภัย และรักษาความมั่นคงของบ้านเมือง

ขอให้ทุกคนที่ได้มาชุมนุมและได้เห็นสิ่งที่น่าสนใจมาตั้งแต่ต้นการประชุมในครั้งนี้ได้รับประโยชน์ และให้คิดเมื่อกลับไปบ้านให้เห็นถึงประโยชน์ของการชุมนุม และแจกจ่ายประโยชน์นี้ให้แก่เพื่อนฝูงญาติพี่น้องด้วย ขอให้พรให้ทุกคนสามารถที่จะมีปัญญา มีความรู้ มีกำลังทั้งกายทั้งใจ ที่จะวางตัวเป็นผู้ที่สร้างบ้านเมือง และเมื่อสร้างบ้านเมืองที่ดีแล้ว ขอให้ทุกคนได้มีชีวิตที่ก้าวหน้า ราบรื่น มีความสุขทุกประการ และขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุม คือทั้งเจ้าหน้าที่ทั้งหลาย ทั้งพี่เลี้ยง ทั้งผู้ที่ได้จัดการ สามารถจัดงานเช่นนี้เพื่อประโยชน์ของเยาวชนและเพื่อประโยชน์ของบ้านเมืองต่อไป และขอฝากแก่ผู้ที่มาจากต่างไกลให้ฝากความระลึกถึงไปถึงพี่น้องในจังหวัดต่าง ๆ ว่า คนไทยทุกคนจะเป็นอยู่ในเมืองหลวงหรือที่อื่นต่างระลึกกัน คิดถึงกัน และนึกว่าเราต้องอยู่ต่อไปด้วยความสามัคคี เพื่อให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรือง ขอให้ทุกคนทั้งเจ้าหน้าที่ทั้งเยาวชนประสบแต่ความรุ่งเรือง ประสบแต่ความดีงามทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีพระราชทานพระพุทธรูปพระปิตุลาธิราช บรมนาถบพิตร ประจำจังหวัดบุรีรัมย์

วันศุกร์ ที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ข้าพเจ้ามีความชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง ที่ได้มาพบกับท่านทั้งหลายอีกครั้งหนึ่งและได้มาเห็นว่า จังหวัดบุรีรัมย์เปลี่ยนแปลงเจริญขึ้นกว่าเมื่อข้าพเจ้ามาเยี่ยมครั้งแรกเป็นอันมาก จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดสำคัญจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีภูมิประเทศเหมาะแก่การทำอาชีพหลายอย่าง ทั้งเป็นที่ตั้งของโบราณสถานอันมีชื่อเสียงหลายแห่งด้วยลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด รวมทั้งโบราณสถานทีกล่าวแล้วอาจพัฒนาให้เกิดผลประโยชน์และรายได้หลายประการได้เป็นอย่างดี ขอให้ท่านตั้งใจ และขะมักเขม้นประกอบกิจการงานอาชีพ เพื่อเสริมสร้างฐานะของท่านและของจังหวัดของท่านให้เจริญมั่นคงยิ่งขึ้นไป

ข้าพเจ้ามาเยี่ยมท่านคราวนี้ ได้นำพระพุทธรูปพระปิตุลาธิราช บรมนาถบพิตรมอบให้ท่านด้วย พระพุทธรูปพระปิตุลาธิราช บรมนาถบพิตรองค์นี้ ข้าพเจ้าสร้างขึ้นเพื่อมอบไว้เป็นพระพุทธรูปประจำจังหวัด ที่บัวฐาน ข้าพเจ้าบรรจุพระพิมพ์ไว้องค์หนึ่ง เป็นพระที่ทำขึ้นด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้มาจากทุกจังหวัดทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งผงดินใจกลางปราสาทเขาพนมรุ้ง ดินใจกลางปราสาทเมืองต่ำ และดินจากหลักเมืองจังหวัดบุรีรัมย์นี้ด้วย ข้าพเจ้าถือว่า พระพุทธรูปพระปิตุลาธิราช บรมนาถบพิตร เป็นที่ตั้งแห่งคุณพระรัตนตรัยอันเป็นที่เคารพสูงสุด และเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศไทยและของคนไทยทั้งชาติ จึงได้บรรจุพระพิมพ์ซึ่งทำด้วยผงศักดิ์สิทธิ์ ให้เป็นพระพุทธรูปสำคัญ และนำมามอบแก่ท่านเอง

ขอท่านทั้งหลายจงรับพระพุทธรูปพระปิตุลาธิราช บรมนาถบพิตรไว้ เพื่อเป็นสิริมงคลสำหรับจังหวัดและสำหรับตัว เป็นที่ยึดเหนี่ยวของจิตใจ ในการที่จะสามัคคีร่วมกำลังกายกำลังใจกันประกอบคุณความดี และขอให้ระลึกไว้เสมอเป็นนิตย์ด้วยว่า ในการทำงานทั้งปวงนั้น ทุกคนจะต้องมีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร ต้องรักใคร่ปรองดองกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน มุ่งดีมุ่งเจริญและซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน ถือเอาประโยชน์ส่วนรวมร่วมกันเป็นจุดหมาย งานทั้งปวงของท่านจึงจะได้ผลสมบูรณ์ และจะทำให้ท่านรวมกำลังกันสร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคง พร้อมทั้งความเจริญรุดหน้าให้แก่จังหวัดของท่านสำเร็จได้

ขออานุภาพแห่งพระรัตนตรัย แห่งพระพุทธรูปพระปิตุลาธิราช บรมนาถบพิตร กับทั้งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดบุรีรัมย์ จงปกปักรักษาท่านทั้งปวงให้พ้นจากทุกข์ ภัย และอันตรายทุก ๆ ประการ บันดาลให้เกิดความสุขความสวัสดิ์ ความสมัคสมานสามัคคีอันแน่นแฟ้น ให้ทุกคนสามารถทำงานน้อยใหญ่ในหน้าที่สำเร็จลุล่วงได้ตั้งปรารถนา บังเกิดความรุ่งเรืองก้าวหน้าแก่จังหวัดบุรีรัมย์และแก่ประเทศชาติยิ่งขึ้นสืบไป.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่กลุ่มชาวไร่ ในโอกาสเด็จพระราชดำเนิน
ไปทรงเยี่ยมหมู่บ้านตัวอย่างในพระบรมราชูปถัมภ์
โครงการไทย – อิสราเอล เพื่อพัฒนาชนบท
ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

วันเสาร์ ที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๑๔

ทุกครั้งที่ได้มาเยี่ยมหมู่บ้านตัวอย่างนี้ ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงไปหลายอย่าง ก็เห็นได้ว่าฐานะการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การที่พวกเราทุกคนมาอยู่ร่วมกันเป็นหมู่บ้านตัวอย่างและได้ช่วยกันเพื่อที่จะพุงซึ่งกันและกันให้มีรายได้ดีขึ้นก็เป็นที่น่ายินดีที่สุดสำหรับทุกคนที่จะอยู่ดีกินดีขึ้น ก็ต้องอาศัยแรงงานของตัวที่จะทำงานด้วยความเข้มแข็ง และต้องอาศัยความรู้ในทางวิชาสำหรับการเพาะปลูก การจำหน่ายการตลาด รวมทั้งในด้านความเป็นอยู่ของแต่ละครอบครัวด้วย ในกรณีนี้ได้อาศัยโครงการที่ได้ช่วยให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือหลายอย่าง ประกอบกับที่ทุกคนก็ได้รับความช่วยเหลือทางราชการด้วย เช่นรายงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล การที่ได้รับความช่วยเหลือและส่งเสริมจากโครงการก็ดี จากทางราชการสำหรับการศึกษาก็ดีในทางการเป็นอยู่ทางอนามัยก็ดี ก็เพราะว่าทุกคนได้แสดงความสามัคคี มีความอุตสาหะ มีความขยันหมั่นเพียร ทำให้โครงการและทางราชการมีกำลังใจที่จะมาช่วยและทำให้ ผู้อื่นนอกจากนี้ มีบริษัทห้างร้านและเอกชนอื่น ๆ สนใจในกิจการ ดังที่ได้รายงานว่ามีผู้มาชมหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก และเขาเหล่านั้นเขาก็ได้ช่วย เช่น ปุ๋ยที่ให้มา ก็เป็นปุ๋ยที่บริษัทเขาให้มาสำหรับช่วยคนที่ต้องการใช้ และการที่ปุ๋ยนี้มาสำหรับจะมาทำให้ร้านสหกรณ์ทำงานได้ ก็เป็นที่น่ายินดี

สำหรับความเป็นอยู่ที่จะให้เจริญยิ่งขึ้น ก็ต้องอาศัยความรู้และอาศัยความขยัน ความรู้นี้ พวกเราก็ต้องค่อย ๆ หา โดยอาศัยผู้ที่มีมาชี้แจงแล้วก็มาถ่ายทอดวิชาให้ หน้าที่ของแต่ละคนก็คือรับวิชาความรู้เหล่านั้นเพื่อที่จะใช้เป็นประโยชน์ได้ ฝึกความรู้ในทางเพาะปลูกและความรู้ในทางความเป็นอยู่เป็นสหกรณ์เป็นกลุ่ม และความรู้ในการเป็นอยู่ทั่ว ๆ ไปในการรักษาตัว ในการที่จะรักษาความสงบความปลอดภัยของกลุ่ม สำหรับผู้ที่มาช่วยนี้ ก็นับว่ามีคุณอยู่อย่างมาก เมื่อมีคุณเราก็ต้องสนองคุณ การสนองคุณก็คือการที่จะรับความรู้นั้นมาใส่ตัว สำหรับผู้ที่นำเอาความรู้มาให้ สิ่งที่เป็นรางวัลก็คือความรู้ที่เข้าไปในหัวของพวกเราแล้วก็ใช้การได้ จึงขอให้พยายามที่จะนำความรู้ไปเป็นประโยชน์ สำหรับชาวต่างประเทศที่มาช่วยพวกเรา ก็ถึงเวลาจะต้องกลับไปบ้านเมืองของเขาแล้วในไม่ช้านัก

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

แต่ก็ถ้าเขาทราบว่าที่เขามาประจำที่นี่เป็นประโยชน์ เขาก็พอใจมาก จึงได้ว่าต่อไปนี่เราจะต้องเอาความรู้ที่ได้มา มาพุงตัวเองเพื่อให้หมู่บ้านเราอยู่เย็นเป็นสุขด้วยความก้าวหน้า ถ้าเราสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติ ก็เป็นผลสำเร็จของผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้น และเป็นที่พอใจของเขามาก สำหรับส่วนผู้ที่มาช่วยทางราชการ ก็อยากที่จะให้พวกเราสามารถที่จะยืนตัวให้ได้ ไม่ต้องให้มีการนำเอาสิ่งของมาช่วยตลอดเวลา เพราะว่าคนที่เข้ามาอยู่แล้วอยู่ได้ด้วยกำลังของตัวเองต้องมี ผู้ที่จะอยู่ได้โดยกำลังของตัวเองก็รู้สึกว่าจะได้ความพอใจ ภูมิใจมากที่ตัวไม่ต้องพึ่งใคร เราเป็นคนที่ยืนตัวเองได้ ก็เป็นเกียรติอย่างสูง

ขอให้ทุกคนพยายามช่วยกันและพยายามที่จะขยันหมั่นเพียร พยายามอดทนต่อไป แล้วสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่ส่วนรวม แก่บ้านของเรา และแก่ครอบครัว แก่ตนเอง ถ้าทุกคนมีความอดทน มีความเพียรพยายาม ก็เชื่อว่าหมู่บ้านนี้จะรุ่งเรืองเป็นตัวอย่างสมชื่อของบ้านตัวอย่าง เป็นตัวอย่างแก่พี่น้องชาวไทยทั่วประเทศ ที่จะมาดูเป็นตัวอย่างว่า คนเรา ถ้ามีความตั้งใจจริง ๆ ก็สามารถที่จะมีชีวิตที่รุ่งเรืองได้ ในคราวนี้ก็มีเพียงเท่านี้ และขออย่าว่าดีใจมากที่ได้เห็นทุกคนก้าวหน้าขึ้น แล้วก็ขอให้ทุกคนมีความก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้น มีความสุขสบาย มีความรุ่งเรือง และไม่ประสออุปสรรคใด ๆ ขอทุกคนอยู่เย็นเป็นสุขมีความรุ่งเรือง ความก้าวหน้า ความปลอดภัยทุกประการ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียนโรงเรียนวังไกลกังวล^(๒)

ณ ศาลาเรียง พระราชวังไกลกังวล หัวหิน

วันจันทร์ ที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๔

วันนี้เป็นวันที่น่าปลื้มและน่ายินดีสำหรับทุกคนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวังไกลกังวล โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับรางวัล ก็เป็นผลของการเรียนและการสอบที่ดี นับว่าเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมที่สุด เพราะว่าตัวได้บากบั่นพยายามมาตลอดปีจนได้ผลดีเช่นนี้ เฉพาะสำหรับครูทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน วันนี้ก็เป็นวันที่น่าปลื้มเหมือนกัน ที่ได้เห็นลูกศิษย์ได้ผลดี ได้รับรางวัล สำหรับนักเรียนอื่นที่ไม่ได้รับรางวัล ก็น่าจะยินดีด้วย เพราะได้เห็นว่าคุณคนไหนตั้งใจขยันและมีความตั้งใจจริง ก็ได้รางวัล เรื่องรางวัลนี้ก็ขอให้คิดว่าเป็นเครื่องที่จะให้กำลังใจแก่ตัวเพื่อที่จะให้พยายามหาความรู้ใส่ตัว รางวัลอีกอย่างหนึ่งที่จะได้อีกในอนาคตก็คือความรู้ที่ได้เรียนมา ความรู้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน ฉะนั้นทุกคนเมื่ออยู่ในวัยที่จะต้องเรียนก็ขอให้พยายามเรียนสำหรับตัวเอง เพราะว่าต่อไปในชีวิต คนไหนที่มีความรู้ดีก็จะมีชีวิตที่รุ่งเรืองได้ จะมีเครื่องมือที่จะนำไปใช้เพื่อที่จะมีชีวิตที่มีความสุขและก้าวหน้า

ฉะนั้น การที่โรงเรียนวังไกลกังวลได้จัดงานเพื่อให้รางวัลแก่ผู้ที่เรียนดีในวันนี้จึงเป็นวันที่สำคัญ และเป็นวันที่ทุกคนจะต้องนึกถึงและพิจารณาว่าต่อไปจะต้องทำอะไร สำหรับนักเรียนทุกคนก็ต้องมีหน้าที่ที่จะเรียนให้ดี เพื่อให้ได้ผลที่ว่าจะได้ว่าเป็นทางสำหรับหาความก้าวหน้าในชีวิตต่อไป สำหรับครูก็ขอให้มีความตั้งใจที่จะสอนด้วยความเสียสละเพื่อให้อนาคตของชาติได้แจ่มใส และให้นักเรียนทุกคนได้สามารถมีความเจริญรุ่งเรืองได้ ขอให้ทุกคนทั้งครูทั้งนักเรียนพยายามตั้งใจขยันหมั่นเพียรจึงจะได้ผลดังกล่าว ขอให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายที่สมบูรณ์และประสพแต่สิ่งที่ดีที่งามได้ผลสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาสให้คณะอาจารย์ ครู และนักเรียน โรงเรียนวังไกลกังวล เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัลประเภทการเรียนดี และประเภทนักเรียนดี ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๓ ในกรณีนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเสมาปรมาภิไธยย่อ แก่ครูที่บรรจุนิเทศน์ใหม่ รวม ๒ คน ด้วย

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ
และอาสาสมัครพลเรือน ในพิธีตรวจพลสวนสนาม
เนื่องในโอกาสงานพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก

วันอังคาร ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีชื่นชมอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นความเข้มแข็งและความพร้อมเพรียงเป็นสง่า ของเหล่าทหาร ตำรวจ และพลเรือน ในพิธีตรวจพลสวนสนามครั้งนี้ ทั้งได้ฟังคำอำนวยพร ซึ่งแสดงถึงความปรารถนาดีและไมตรีจิตของทุก ๆ คนที่มีอยู่ต่อข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอขอบใจ ขอสนองพรและไมตรีของท่านด้วยใจจริงดุจกัน

ชาติบ้านเมืองประกอบด้วยนานาสถาบัน อันเปรียบได้กับอวัยวะทั้งปวงที่ประกอบกันขึ้นเป็นชีวิตร่างกาย ชีวิตร่างกายดำรงอยู่ได้ เพราะอวัยวะใหญ่น้อยทำงานเป็นปรกติพร้อมกันอย่างไร ชาติบ้านเมืองก็ดำรงอยู่ได้ เพราะสถาบันต่าง ๆ ตั้งมั่น และปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ โดยพร้อมมูลอย่างนั้น ท่านทั้งหลายควรจักได้ทราบตระหนักว่า ชาติบ้านเมืองคือชีวิต เลือดเนื้อ และสมบัติของเราทุกคน และการดำรงรักษาชาติประเทศนั้น มิใช่หน้าที่ของบุคคลผู้ใดหมู่ใดโดยเฉพาะ หากแต่เป็นหน้าที่ของทุก ๆ ฝ่าย ทุก ๆ คน ที่จักต้องร่วมมือกระทำพร้อมกันไป โดยสอดคล้องกัน เกื้อกูลกัน และมีจุดมุ่งหมายมีอุดมคติอันร่วมกัน ถ้าหมู่หนึ่งหมู่ใดทำหน้าที่ย่อหย่อน เป็นอันตรรายไป ก็อาจทำให้ทั้งชาติแตกสลายทำลายไปได้

ข้าพเจ้าจึงมีความเต็มใจ ที่ได้ฟังท่านทั้งหลาย ทั้งทหาร ตำรวจ และพลเรือน กล่าวคำสัตย์ปฏิญาณ แสดงความจงรักภักดีและเจตนอันแน่วแน่ ที่จะคุ้มครองป้องกันชาติบ้านเมืองด้วยความสามารถและด้วยชีวิต ทำให้เชื่อใจสนิทว่า ถ้าทุกคนในชาติมีความยึดมั่นในบ้านเมือง มีความเข้มแข็งพร้อมทั้งกายใจเช่นนี้ ก็จะสามารถร่วมกันทำงานของชาติได้โดยเต็มกำลัง และชาติไทยของเราจะดำรงมั่น มีความเจริญผาสุก และมีอิสรภาพอธิปไตยอันสมบูรณ์อยู่ตลอดไป

ขอขอบใจท่านทั้งหลายอีกครั้งหนึ่ง ในไมตรีจิตและความหวังดี ขออำนาจแห่งพระรัตนตรัย กับทั้งผลแห่งความจงรักภักดีอันมั่นคง ในประเทศชาติ จงกำจัดศัตรูหมู่ร้าย และอันตรรายทั้งปวงให้สิ้นสูญ บันดาลให้ทุกคนมีความสุขความเจริญและความสวัสดิ์ มีความร่วมรักสามัคคีอันแน่นแฟ้น มีความเข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกายใจและสติปัญญา สามารถประกอบกรณียกิจใหญ่่น้อยทั้งปวงให้สำเร็จลุล่วงได้ดังปรารถนา ให้บังเกิดความมั่นคงและความรุ่งเรืองวัฒนาแก่ประเทศชาติยืนยาวสืบไปชั่วกาลนาน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีและคณะ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอชื่นชมคณะรัฐมนตรีที่ได้มาอำนวยความสะดวกและนำเหรียญเป็นเกียรติมาให้ การที่ทำให้เกียรติเช่นนี้ก็เป็นที่ภาคภูมิใจ และก็ขอให้ทราบว่างานของชาตินี้จะต้องร่วมกันทำ ทุกคนมีหน้าที่ และคณะรัฐมนตรีก็มีหน้าที่สูงสุดที่จะบริหารบ้านเมืองให้เป็นไปตามจุดประสงค์ด้วยความผาสุกความก้าวหน้าของสังคมของบ้านเมือง ขอให้ทุกท่านได้พยายามปฏิบัติการเพื่อให้เกิดผลดีที่สุด และขอให้ทุกท่านมีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์ มีกำลังปัญญาที่จะบริหารงานที่สำคัญนี้ เพื่อให้ทุกคนได้รับประโยชน์ ขอให้ทุกคนประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและในจุดประสงค์ด้วยกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีและท่านผู้บัญชาการ กิตติขจร พร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีและภริยา เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา และเหรียญจักรพรรดิมาลา เพื่อเฉลิมพระเกียรติในมหามงคลสมัยพระราชพิธีรัชดาภิเษก ในโอกาสนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม

ในงานพระราชพิธีรัชดาภิเษก

วันพุธ ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความปิติชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านทั้งปวงมีไมตรีจิตพร้อมกันมาอำนวยพรในวันนี้ ข้าพเจ้าขอสนองพรและความปรารถนาดีของท่านด้วยใจจริงทั่วกัน

ความเจริญผาสุกและความตั้งมั่นของบ้านเมือง เป็นสิ่งสำคัญสูงสุดที่บุคคลพึงรำลึกถึงและพึงประสงค์ และความเจริญมั่นคงนั้นจะเกิดขึ้นได้ ก็ด้วยผู้บริหารทุกฝ่าย มุ่งกระทำการงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยความตั้งใจจริง และด้วยความคิดพิจารณาโดยรอบคอบ ทั้งเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าส่วนอื่น ในโอกาสพิเศษนี้ ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ทุกฝ่ายตั้งความปรารถนา ที่จะร่วมสามัคคีกันปฏิบัติงานน้อยใหญ่ตามหน้าที่ให้บังเกิดผลอันสมบูรณ์ ให้ประเทศชาติของเราได้มีความสุขสงบ และจำเริญวัฒนายั่งยืนตลอดกาลสืบไป

ขอคุณพระรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลายให้ปราศจากอันตรายทุกประการ บันดาลสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลให้บังเกิดแก่ประเทศและประชาชนชาวไทยทั่วหน้ากัน.

พระราชดำรัส

ในการเลี้ยงรับรอง ณ ทำเนียบรัฐบาล

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีมาก ที่ได้มาร่วมงานเลี้ยงรับรอง ในท่ามกลางสันนิบาตของบุคคลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้นำและผู้แทนนานาสถาบันอันเป็นหลักของประเทศ พร้อมทั้งผู้แทนของนานาประเทศ ที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรี และมาร่วมงานต่าง ๆ กับประเทศไทย ทั้งมีความยินดีชื่นชมอย่างยิ่ง ที่ได้ฟังคำอำนวยพรอันแสดงไมตรีจิตและความปรารถนาดีในตัวข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอขอบใจ และขอสนองพรของท่านด้วยใจจริงเช่นเดียวกัน

ความประสงค์ของท่านทั้งหลาย ผู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ ร่วมกันอยู่ในขณะนี้ คงไม่มีสิ่งอื่นที่ยิ่งไปกว่าความผาสุกมั่นคง และความเจริญวัฒนาของชาติไทยและของสากลโลก จึงต่างมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่อยู่โดยเต็มกำลัง การที่จะปฏิบัติให้สำเร็จความประสงค์ตั้งนั้นเป็นภาระอันยากยิ่ง และโดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ การปฏิบัติโดยประมาทหรือผิดพลาดแม้เพียงเล็กน้อย อาจนำไปสู่ความยุ่งยากและความทายนะได้ง่าย ๆ ทุกฝ่ายทุกคนจึงต้องมีความตั้งใจจริง ที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ด้วยความคิดพิจารณาโดยสติรอบคอบ ทั้งต้องมีความอดทน เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนอื่น ๆ

ในโอกาสอันพิเศษที่ท่านทั้งปวงมาประชุมพร้อมกันนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ตั้งความปรารถนาร่วมกัน ในอันที่จะตั้งใจบำเพ็ญกรณียกิจของตน ๆ โดยสามัคคีธรรม นำพาประเทศชาติและโลกของเราให้ดำเนินไปให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว มีความผาสุกมั่นคง ความเจริญวัฒนา และความเป็นปรกติเรียบร้อยพร้อมทุกสถาน ตลอดกาลทุกเมื่อไป

ขออวยพรให้ทุกคนประสบความสุขความเจริญและความสวัสดิ์ สำเร็จในสิ่งพึงประสงค์จงทุกประการ.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่ประธานกรรมการสมาคมธนาคารไทย

และคณะผู้แทนธนาคารต่าง ๆ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ผู้แทนของสมาคมธนาคารไทยได้มาให้พรและให้เงินเพื่อที่จะช่วยในการพัฒนาประเทศ

การที่ได้นำเงินจำนวนนี้มาให้ก็จะเป็นประโยชน์เป็นอนุเคราะห์ต่อไป ตั้งใจว่าจะนำเงินจำนวนนี้ไปสำหรับที่จะช่วยให้โครงการสร้างหมู่บ้านหรือจัดสรรที่ให้ประชาชนได้อยู่ได้ทำมาหากิน เพราะว่าในขณะนี้ข้อที่สำคัญสำหรับประชาชน คือจะต้องมีที่ทำมาหากิน และโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่เป็นกสิกร จำเป็นที่จะให้เขามีที่ดินของตนเอง ต้องสามารถที่จะผลิตผลผลิตหาเลี้ยงชีพตนเองให้ได้ดี และต้องรักที่ทำกิน ฉะนั้น การที่จะจัดตั้งหมู่บ้านที่จะเรียกว่าเป็นหมู่บ้านกสิกรขึ้นมา ก็เพื่อที่จะให้ประชาชนเหล่านั้นสามารถที่จะทำมาหากินได้ดี และทำให้ครอบครัวของเขามีความมั่นคงขึ้น เมื่อมีความมั่นคงแล้วก็เป็นกำลังสำหรับช่วยให้ประเทศชาติมีความมั่นคงขึ้น เพราะฉะนั้น เงินนี้จึงจะได้นำไปใช้ในทางที่เป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงของบ้านเมือง ความมั่นคงของบ้านเมืองนี้ทุกคนก็จะได้รับทุกคน และโดยเฉพาะผู้ที่เป็นคณะกรรมการในที่นี้ก็ทราบดีว่าจะต้องอาศัยความมั่นคงของประชาชนเพื่อที่จะมาส่งเสริมและเสริมความมั่นคงของกิจการ

ขอให้ท่านทั้งหลาย รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้มาในวันนี้ ประสบแต่ความสำเร็จ ความรุ่งเรือง และให้มีทั้งกำลังกาย ทั้งกำลังใจเข้มแข็ง ให้สามารถปฏิบัติงานของตนเพื่องานส่วนรวม และเพื่อให้ส่วนรวมมีความมั่นคงก้าวหน้าทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายเฉลิม ประจวบเหมาะ ประธานกรรมการสมาคมธนาคารไทย นำผู้แทนธนาคารต่าง ๆ จำนวน ๑๔ ธนาคาร เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินซึ่งสมาชิกของสมาคมธนาคารไทยร่วมกันบริจาคเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่อาจารย์และคณะกรรมการดำเนินงาน

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจอาจารย์ กรรมการ นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ที่ได้นำเงินมาสำหรับเพื่อช่วยในการกุศลสาธารณะทั่วไป และได้มาอวยพรในโอกาสนี้ ที่ได้นำเงินมาก็เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งตามที่ทุกคนศึกษาในทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ก็หมายถึงว่าจะช่วยสังคมให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น เงินที่ให้มาก็เป็นวัสดุที่จะช่วยในกิจการนั้น หรือกิจการเพื่อส่งเสริมและสงเคราะห์สังคม ในส่วนที่ให้พรนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยได้ เพราะว่าเป็นการให้กำลังใจ ส่วนสำคัญที่จะได้ให้และสนับสนุนก็คืองานของตนเอง คือเมื่อเรียนปี่แล้วก็ใกล้ที่จะสำเร็จการศึกษาตามจุดประสงค์ของการศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็สมควรที่จะได้มุ่งมั่นตั้งใจที่จะออกไปปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ตามหลักวิชาที่เรียนมา

การสนับสนุนอย่างสำคัญอันดับที่สามนี้ ซึ่งความจริงเป็นความสำคัญอันดับที่หนึ่งนั้น ก็คืองานที่จะช่วยส่วนรวมเพื่อที่จะดำรงสังคมให้มีความเรียบร้อย มีความปลอดภัยและมีความมั่นคง ก็ขอให้ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่และจวนจะสำเร็จการศึกษาให้สำเร็จโดยดี เพื่อที่จะได้สามารถมาสนับสนุนในข้อที่สาม คือหมายถึงการสนับสนุนทั่วไปของการปฏิบัติเพื่อส่วนรวม และขอให้ทุกคนได้รับความสำเร็จเพื่อที่จะปฏิบัติงาน ขอขอบใจที่ได้มาสนับสนุนในการให้กำลังใจในการช่วยบ้านเมืองและช่วยสังคม ได้มาให้กำลังใจเพื่อที่จะมีแรง มีกำลังที่จะปฏิบัติต่อไป และทั้งที่จะปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อสร้างสังคมเพื่อสงเคราะห์สังคมให้มีความมั่นคง ขอขอบใจคณะกรรมการที่ได้ช่วยให้ผู้ที่เป็นลูกศิษย์สามารถมีความรู้ และอุ้มชูแนะนำให้สามารถทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยดี การที่จะได้ทำประโยชน์ส่วนรวมนี้ ก็เป็นการอุ้มชูตนเอง เพราะว่าถ้าส่วนรวมอยู่มั่นคง ตนเองก็มีที่อยู่มั่นคง

ขอขอบใจทุกคนที่ได้มาให้ทั้งพรทั้งปัจจัย ทั้งที่ได้ปฏิบัติด้วยตนเองและที่ได้สนับสนุน ขอให้การที่มีความตั้งใจดีนี้ทำให้ทุกคนมีความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จในกิจการที่ทำอยู่และที่จะทำต่อไป ขอให้ทุกคนมีกำลังใจและกำลังใจแข็งแรงและให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าด้วยกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ นางสาว นวลนาฏ อมาตยกุล คณะบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พร้อมด้วยอาจารย์ รวม ๕ คน และคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน ๔๗ คน ฝ่า ๙ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดรายการแสดงดนตรีและภาพยนตร์ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการ และสมาชิกสมาคมครูคาทอลิกแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ ศาลาพกาภิรมย์ สวนจิตรลดา

วันจันทร์ ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาคมครูคาทอลิกแห่งประเทศไทยที่ได้เข้ามา และนำทั้งเงินทั้งพรมาให้ในวันนี้ ที่ได้มาให้พร และมาบอกว่า คณะครูคาทอลิกขอปฏิบัติและให้สิ่งของที่จำเป็นมาตอบแทน ก็นับว่าได้ทำมาแล้ว คือได้ให้พร ซึ่งเป็นกำลังใจสำหรับการปฏิบัติงานทั้งหลายที่เป็นส่วนรวม ส่วนเงินนั้น ก็ว่าทำมาให้เพื่อที่จะช่วยสร้างสาธารณูปการสำหรับเยาวชน

อันการทำสาธารณูปการสำหรับเยาวชนนี้ ก็นับว่าเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่จะช่วยทำให้เยาวชนมีความรู้และมีความสามารถที่จะดำรงชีวิตได้ ซึ่งเป็นจุดประสงค์อย่างเดียวกับที่ครูทั้งหลายมีอยู่ ครูทั้งหลายต้องการให้เยาวชนมีความรู้ ทั้งในด้านความรู้วิชาการ ทั้งในด้านความรู้ในชีวิต ก็เพื่อที่จะให้เยาวชนเหล่านั้นเป็นพลเมืองดีของประเทศ นอกจากนั้นที่เรียกว่าพลเมืองดีของประเทศ ดูเหมือนจะหมายถึงคนที่เป็นประโยชน์สำหรับส่วนรวม เมื่อทำงานต้องนึกถึงว่าเป็นการแผ่กุศลให้เยาวชนที่จะเป็นผู้ใหญ่ต่อไป ให้สามารถมีทางดำรงชีพอย่างมีประโยชน์และอย่างมีความสุขสำหรับตัวเอง ฉะนั้น ที่ทุกคนปฏิบัติงานตามปรกติของครู ไม่ได้พูดถึงกิจกรรมพิเศษ ก็ได้ทำสิ่งที่สำคัญที่สุดแล้วสำหรับส่วนรวม เป็นสิ่งที่ทำให้งานของส่วนรวมบรรลุและก้าวหน้าได้ ครูทั้งหลายมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชน ความรู้นี้จะต้องแบ่งเป็นความรู้อย่างน้อยสองประการ ได้แก่ความรู้ในทางหลักวิชาการ ซึ่งเป็นความรู้ที่จะทำมาหากินต่อไปอย่างหนึ่ง อีกอย่าง คือความรู้ในชีวิตในการประพฤติในการวางตัว ครูที่ดีจะสามารถถ่ายทอดทั้งสองความรู้นี้ให้แก่เยาวชนให้เป็นประโยชน์ได้ เท่าที่ได้สังเกตดู สมาคมครูคาทอลิกก็ได้ปฏิบัติในทางนี้อย่างเคร่งครัด และอย่างดียิ่ง ข้อพิสูจน์ก็คือการที่ได้ตั้งกันขึ้นมาเป็นสมาคมและได้มาประชุมกันเป็นประจำปีเพื่อที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญนี้ และพยายามที่จะหาทางที่จะให้ทำหน้าที่ได้อย่างดีที่สุด มีความสามัคคีเป็นปึกแผ่นและร่วมมือซึ่งกันและกัน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้นางครุณี ประมวญบรรณการ นายกสมาคมครูคาทอลิกแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการและสมาชิกสมาคมครูคาทอลิกแห่งประเทศไทยทั่วประเทศ จำนวน ๔๐๐ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราชาโชวาท และในโอกาสเดียวกันนี้ เจ้าของโรงเรียน ผู้แทนครู และนักเรียน ซึ่งได้ร่วมจัดหาทุนโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนสร้าง สาธารณูปการไทยเพื่อเยาวชน เฝ้า ฯ รับพระราชทานอนุโมทนาบัตรด้วย

ฉะนั้น การที่ท่านทั้งหลายได้มาให้พรในวันนี้ จึงเป็นพรที่ศักดิ์สิทธิ์และที่จับใจที่สุด จึงขอขอบใจที่ท่านมาให้พรทั้งด้วยวาจา ทั้งด้วยคำฉันท์ ทั้งด้วยการสมทบในกิจการที่กำลังทำอยู่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทั้งด้วยการปฏิบัติมาแล้วในกิจกรรมพิเศษ และที่กำลังปฏิบัติอยู่ในฐานะเป็นครู ก็ขอขอบใจในสิ่งที่มาให้ทั้งหมดนี้ และด้วยกำลังของศรัทธา และปณิธานที่จะทำประโยชน์ ขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายพร้อมสมบูรณ์ที่จะทำหน้าที่ให้ดีที่สุด แล้วทุกท่านก็จะได้รับสนองตอบเป็นการทำบุญ เป็นการที่จะทำให้มีความพอใจ ที่ได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรือง ความสุขกายสุขใจด้วยกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารของสมาคมศึกษาสัมพันธ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่สมาคมที่สองและผู้แทนของโรงเรียนต่าง ๆ ได้มาให้พรและนำเงินมาบริจาคเพื่อการกุศล เป็นการแสดงน้ำใจที่น่ายินดีและที่น่าปลื้มใจ การที่แสดงน้ำใจนี้ ก็ได้แสดงด้วยวาจาและด้วยการนำเงินสมทบในการกุศล และในการที่จะแสดงความยินดีและน้ำใจ ท่านทุกคนก็ได้ทำมาตลอด โดยที่ได้ปฏิบัติในด้านกิจการการศึกษาด้วยความตั้งใจ คือครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาต้องมีน้ำใจที่จะช่วยให้อนุชนรุ่นหลังได้รับความรู้ ทั้งในด้านความรู้วิชาการและในด้านความรู้ในชีวิตในงานที่ปฏิบัติให้ดี ผู้ที่ให้และที่ให้โอกาสให้ความรู้เหล่านี้ นับว่าได้ทำบุญและยังได้ทำประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอเนกประการ ฉะนั้นที่ทุกคนได้มาให้พรในวันนี้ และได้้นำปัจจัยมาเพื่อช่วยในด้านของการกุศล ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ท่านได้ปฏิบัติงานมาด้วยจิตใจเข้มแข็งและด้วยตั้งใจดีก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่เป็นการแสดงความรักดีต่อส่วนรวม และแสดงความตั้งใจดีต่อการศึกษาและอนุชนรุ่นหลัง ขอให้การกระทำที่ดีที่ชอบ ที่เข้มแข็ง และที่เต็มไปด้วยความรอบรู้ของท่านทั้งหลาย เป็นผลให้ทุกคนมีพลานามัยแข็งแรง มีจิตใจเข้มแข็ง เพื่อที่จะปฏิบัติงานของตนต่อไป ขอให้ประสบแต่ผลดีงามเป็นผลสำเร็จ เพื่อให้ทั้งส่วนรวมทั้งตัวบุคคลแต่ละคนได้รับความเจริญรุ่งเรือง ขอทุกคนจงประสบแต่ความดีความงามทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นางสาว นิมสมบุญ ประธานกรรมการสมาคมศึกษาสัมพันธ์ พร้อมด้วยคณะกรรมการบริหารของสมาคม จำนวน ๒๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการสมาคมชาวเหนือ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาคมชาวเหนือที่ได้มาให้พรและมารายงานกิจการที่สมาคมได้ปฏิบัติมาในโอกาสงานพิเศษที่กระทำมาแล้ว ที่สมาคมได้มีกิจการต่าง ๆ ก็ล้วนแต่เป็นกิจการที่เป็นประโยชน์ในทางวัฒนธรรม ได้นำวัฒนธรรมของชาวเหนือซึ่งมีอยู่มากหลายมาแสดงเผยแพร่ด้วย มาส่งเสริมด้วย การที่เผยแพร่และส่งเสริมวัฒนธรรมของท้องถิ่น ก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้ท้องถิ่นที่มีความเจริญรุ่งเรือง ในการเผยแพร่นั้น ก็ทำให้เกิดความสามัคคีในประเทศด้วย เพราะว่าทั้งประเทศประกอบด้วยภาคต่าง ๆ จังหวัดต่าง ๆ การเผยแพร่วัฒนธรรมของแต่ละภาคแต่ละจังหวัดเป็นการทำให้รู้จักซึ่งกันและกันดีขึ้น และมีความสามัคคีดีขึ้น จึงเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอย่างยิ่งในด้านนี้ ในด้านอาชีพ ก็ได้มีผู้ส่งเสริมวิชาการ ในด้านอาชีพที่จะต้องส่งเสริม ก็นับว่าเป็นกิจการของสมาคมที่เป็นประโยชน์ นอกจากนี้ก็ได้ช่วยจัดงานกุศลเพื่อที่จะสมทบทุนในการกุศลต่าง ๆ ก็นับว่าเป็นกิจการที่เป็นประโยชน์ จึงขอขอบใจท่านทั้งหลายที่ได้มาให้พร ได้รวบรวมเงินมาเพื่อช่วยในการกุศล ทั้งได้ปฏิบัติมาแล้วและจะปฏิบัติต่อไปในกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ใช่เฉพาะสำหรับชาวเหนือ แต่สำหรับทั่วประเทศ จึงขออนุโมทนาที่ได้ปฏิบัติด้วยความตั้งใจดี และด้วยความสามารถ ขอให้ทุกคนจงทำกิจการต่าง ๆ ทั้งในส่วนของตัวเองทั้งในส่วนของการส่วนรวม ให้เป็นประโยชน์และเป็นผลสำเร็จ ขอจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความก้าวหน้าทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายสอาด ปิยวรรณ นายกรรมการอำนวยการสมาคมชาวเหนือ นำคณะกรรมการอำนวยการสมาคมชาวเหนือ และผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงิน จำนวน ๔๙ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินจำนวนหนึ่งโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และอีกจำนวนหนึ่งโดยเสด็จพระราชกุศล เพื่อพระราชทานเป็นทุนจัดซื้อที่ดิน จำนวน ๑๐ ไร่ ให้แก่โรงเรียนวัดแชแข้ง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับสร้างสนามกีฬาของโรงเรียนและของอำเภอ และน้อมเกล้า ฯ ถวายหนังสือแบบเรียนชั้นประถมปีที่ ๑ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ชุด ๆ ละ ๓ เล่ม เพื่อพระราชทานแก่เด็กนักเรียนที่ยากจนในภาคเหนือ ๑๐ จังหวัด จำนวน ๓๐,๐๐๐ ชุด โดยสมาคมชาวเหนือขอรับพระราชทานไปแจกเองที่เหนือ ที่เหลือ ๓๐,๐๐๐ ชุด โดยสมาคมชาวเหนือขอรับพระราชทานไปแจกเองที่เหนือ ๓๐,๐๐๐ ชุด ขอพระราชทานน้อมเกล้า ฯ ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณี

จุฬา — ธรรมศาสตร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจคณะกรรมการและทุกคน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดฟุตบอลประเพณีเป็นประจำปี และที่ได้นำเงินสำหรับมาช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ทหารตำรวจพลเรือน ที่ปฏิบัติงานเพื่อป้องกันประเทศชาติ ให้บ้านเมืองมีความมั่นคงและรอดพ้นจากอันตรายทั้งหลาย

การที่ได้จัดฟุตบอลประเพณีเป็นครั้งที่ถึง ๓๐ แล้ว ก็ถือได้ว่าเป็นประเพณี แต่โดยมากที่คนเขาสงสัยเรื่องคำว่าประเพณีสำหรับกีฬานั้น ก็เพราะว่าอะไร ๆ ก็เป็นประเพณีทั้งนั้น ไม่ทราบว่าจะอะไรเป็นประเพณีจริงอะไรเป็นประเพณีที่ตั้ง ความจริงคำว่าประเพณีนี้ก็หมายถึงสิ่งที่ได้ทำขึ้นมาบ่อย ๆ เป็นเวลาช้านาน จึงเป็นประเพณีขึ้นมา แต่ในระยะหลังนี้มีการจัดงานประเพณีขึ้นมาเป็นปีแรกก็มี ซึ่งก็ต่อเนื่องมาจากฟุตบอลประเพณี จุฬา — ธรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทำให้ความมัวหมองมาถึงฟุตบอลประเพณีจุฬา — ธรรมศาสตร์บ้างเหมือนกันในการเสียสติในการดำเนินคดี การดำเนินคดีในการจัดงานต่าง ๆ นี้อาจมีได้บ้าง แต่กว่ารู้สึกว่าการดีเตียนหรือการวิจารณ์ใด ๆ ก็อาจเป็นประโยชน์ขึ้นมาได้ แม้จะทำให้เรารู้สึกน้อยใจหรือรู้สึกว่าเขาโจมตีเราโดยไม่เป็นธรรม แต่ว่าการที่มีเสียงวิจารณ์บ้างก็อาจเป็นประโยชน์ จึงมีใจว่าในการพูดตอนนี้เป็นการโจมตีกิจการนี้ เป็นแต่อาจเป็นได้ที่มีคำวิจารณ์บางอย่างที่เหมาะสม เราก็น่าจะรับไว้ คำวิจารณ์ที่ไม่เหมาะสม ที่เราพิจารณาโดยรอบคอบแล้วว่าไม่จริงหรือไม่เป็นประโยชน์ไม่เป็นที่สร้างสรรค์ ก็ปล่อยทิ้งไป แต่ก่อนที่จะปล่อยทิ้งไปก็ต้องพิจารณาเสียก่อน เพื่อเรียกเอาประโยชน์ทั้งหลายที่จะได้จากการวิพากษ์วิจารณ์ การดีเตียน อย่างมาเจ็บใจ สำหรับกิจการฟุตบอลประเพณีก็คงทำอย่างนี้ แต่ว่าถ้าเรานึกดูในหน้าที่ของแต่ละคน จะเป็นทางส่วนตัวหรือทางงานการของส่วนรวม ก็ให้พิจารณาในข้อนี้เหมือนกัน อันนี้ต่อเนื่องมาจากทางที่ได้กล่าวเมื่อกี้ ก็มีสะดุดใจอีกอย่างหนึ่งว่าฟุตบอลประเพณีเช่นนี้ทำให้มี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายวิชา เศรษฐบุตตร รองประธานคณะกรรมการจัดงานวันแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬา — ธรรมศาสตร์ ประจำปี ๒๕๑๓ นำคณะกรรมการจัดงาน ฯ จำนวน ๒๐ คน ฝ่า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๑๔ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนช่วยเหลือสวัสดิการทหาร ตำรวจ พลเรือน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามผู้ก่อการร้าย.

จิตใจเป็นนักกีฬา ก็เมื่อเร็ว ๆ นี้ จิตใจนักกีฬาที่ไม่สู้จะแสดงออกมานักที่กรุงเทพมหานคร ไม่ใช่พวกเรา แต่เราก็เป็นกีฬาฟุตบอล การพูดว่ากีฬาเป็นยาวิเศษก็อาจไม่จริงนัก ถ้าเราอยากให้เป็นตามเดิมว่ากีฬาทุกอย่างเป็นยาวิเศษ หมายถึงว่าเป็นสิ่งที่จะสร้างให้คนที่ปฏิบัติกีฬามีจิตใจและร่างกายแข็งแรง มีความรู้สึกว่าเป็นจิตใจนักกีฬา มีความรู้สึกว่าจะแพ้ชนะก็ได้ ก็ขอให้ได้สร้างสรรค์อะไรอย่าง คือความสามัคคี เรื่องนี้เป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่จะพยายามให้ได้ไปเล่นตามความมุ่งหมายของการกีฬา ทั้งผู้ที่สนใจในกีฬาประเภทหนึ่งประเภทใดก็ตาม ทั้งผู้ที่ปฏิบัติกีฬาก็ตาม เป็นหน้าที่ที่จะสอดส่องและพยายามที่จะแก้ไขไม่ให้เป็นที่น่าเกลียดแก่บรรดาประชาชน และเสียหายต่อบ้านเมือง ที่ยกขึ้นมาพูดเพราะว่า ในคำพูดเมื่อก็บอกว่ากีฬานำขึ้นไปสู่ความสามัคคี ซึ่งในเวลานี้ฟังแล้วก็รู้สึกจิตใจคัดค้านิดหน่อย จึงทำให้ต้องพูดออกมานิดหน่อย จะทำอะไรสำหรับให้พวกเราได้ช่วยกันปฏิบัติเพื่อที่จะให้กิจการทุกอย่างของบ้านเมืองรวมทั้งกีฬาก้าวหน้าดี ก็ต้องขอให้ทุกคน จะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในด้านวิชาใดก็ตาม ช่วยกันพิจารณาว่า กิจการทั้งหลายเกี่ยวข้องกับประเทศชาติทั้งนั้น จะเป็นส่วนตัว จะเป็นส่วนรวม จะเป็นทางด้านการค้า ทางด้านการเมือง เกี่ยวข้องกันทั้งหมด ขอให้แต่ละคน ทั้งผู้ที่มาที่นี่ทั้งผู้ไม่ได้มา เนืองถึงว่างานหรือการกระทำของแต่ละคนย่อมจะมีการกระทบกระเทือนถึงส่วนรวม และเมื่อเราอยู่ในที่ส่วนรวมในประเทศชาติ เราจะต้องช่วยกันทั้งนั้น บอกไม่ได้ว่านี่เป็นหน้าที่ของรัฐบาล นี่เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะปรับปรุงแก้ไขและดำเนินการ เพื่อให้บ้านเมืองมีความสงบสุข มั่นคงปลอดภัยก้าวหน้า ขอให้ท่านทั้งหลายได้สร้างในใจต่อไป พิจารณาให้รอบคอบ และพยายามที่จะช่วยกันสร้างความสงบเรียบร้อย ทำให้เห็นว่าทุกคนมีหน้าที่ ขอให้ท่านไปพิจารณาและพยายามที่จะแผ่ความคิดและการสร้างต่อให้แก่เพื่อนฝูง ผู้เหนือบังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ให้เนืองถึงหน้าที่ของแต่ละบุคคลที่จะมี ที่จะพยายามปฏิบัติอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ก็ขอให้ทุกท่านที่มีความตั้งใจดี แข็งแรง มีความสำเร็จ มีความก้าวหน้า มีพลานามัยและจิตใจเข้มแข็ง เพื่อที่จะรักษาทั้งตัวทั้งส่วนรวมให้อยู่รอดได้ ขอจงประสบแต่ความเจริญ.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่ คุณหญิง เสาวลักษณ์ ศรีदानนที และคณะ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจคุณหญิงและผู้ที่ได้ร่วมบริจาคเงินเพื่อช่วยตำรวจชายแดนและเพื่อช่วยการปฏิบัติของตำรวจชายแดน ในการที่จะช่วยบ้านเมืองให้มีความมั่นคงด้วยการป้องกันและด้วยการพัฒนาให้ผู้ที่อยู่ตามชายแดนให้มีความมั่นคงขึ้น ทั้งนี้ก็เป็นความคิดความตั้งใจที่ พลตำรวจเอก เกษียรมีไว้ และเมื่อได้วางชนม์แล้วก็เป็นการทำเพื่อแผ่กุศลให้ เป็นเครื่องระลึกถึงคุณงามความดีที่ได้ระลึกถึงผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว การที่พลตำรวจเอก เกษียรมีเจตน์จำนงอย่างแรงกล้าที่จะช่วยตำรวจชายแดนโดยเฉพาะ ก็เพราะเห็นว่าตำรวจชายแดนมีหน้าที่ที่จะปฏิบัติอย่างหนักสำหรับช่วยให้บ้านเมืองมีความมั่นคง และตำรวจชายแดนทั้งหลายนี้ได้ปฏิบัติมาด้วยความเข้มแข็ง แต่ว่าบางทีกำลังใจที่มีอยู่มากก็พ้นออกไปได้ เพราะว่าขาดการสนับสนุนต่าง ๆ จึงเป็นที่สมควรอย่างยิ่งที่จะได้มีผู้ระลึกถึงตำรวจชายแดน เพื่อที่จะให้กำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ และโดยเฉพาะในการนี้ เป็นการระลึกเป็นอนุสรณ์ถึงพลตำรวจเอก เกษียร ก็เข้าใจว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้พลตำรวจเอก เกษียรอาจทราบอภัยตาย และมีความปลาบปลื้มและความยินดีอย่างยิ่ง

ที่ต้องช่วยตำรวจชายแดนเพราะว่า หน้าที่โดยตรงของตำรวจชายแดนที่ต้องทำการตระเวนตามชายแดนเพื่อรักษาความปลอดภัยนั้น เป็นหน้าที่กว้างขวาง ไม่ใช่เฉพาะรักษาความสงบเรียบร้อย ยังช่วยตระเวนดูแลและก็ใคร่ผ่านมาก็ “ตรวจ” หรือถ้ามีการต่อสู้ก็ต้อง “ยิง” หน้าที่ของตำรวจชายแดนมีมากกว่านี้ จะต้องเตรียมการให้ประชาชนที่มีอยู่ไม่ใช่น้อยในบริเวณชายแดนอยู่ในความสงบ การที่จะให้ประชาชนอยู่ในความสงบมิใช่ว่าเอาอาวุธไปซ่อนอย่างเดียว หรือไปยืนยามป้องกันอย่างเดียว ต้องไปพัฒนา หมายถึงว่าจะต้องไปดูแลประชาชนเหล่านั้นให้อยู่ในความสงบอย่างหนึ่ง ดูแลให้ประชาชนเหล่านั้นสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ได้ ไม่ต้องเป็นโจร ถ้ามีเจ้าหน้าที่ไปอยู่และดูแลทุกข์สุขของประชาชน ประชาชนก็อยู่เย็นเป็นสุข และไม่ต้องกลัว ไม่เป็นอันตรายต่อบ้านเมือง การดูแลประชาชนดังนี้ก็ป็นงานที่ลำบาก เป็นงานที่นอกเหนือกับหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ชายแดน ซึ่งทางตำรวจไม่ใช่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิง เสาวลักษณ์ ศรีदानนที พร้อมด้วยคณะ จำนวน ๓๐ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่รวบรวมจากผู้มีจิตศรัทธาบริจาคร่วมในการบำเพ็ญกุศลศพ พลตำรวจเอก เกษียร ศรีदानนที และได้ตั้งเป็นมูลนิธิ “เกษียร ศรีदानนที” โดยเสด็จพระราชกุศลเพื่อพระราชทานแก่ตำรวจชายแดน

แพทย์ ไม่ใช่ครู แต่ว่าตำรวจชายแดนจะต้องปฏิบัติในหน้าที่อย่างนั้น ต้องเป็นกสิกร ต้องเป็นครูเกษตร ต้องเป็นครูทางสังคม ต้องเป็นครูสอนเด็ก ๆ ทั้งหมดนี้ก็ต้องการสนับสนุนในทางวัตถุด้วย

สำหรับเงินจำนวนที่ได้มอบไว้ให้ก็จะใช้ไปในทางนี้ คือจะหาอุปกรณ์ หาสิ่งบริโภคนั้น ไปมอบให้แก่ตำรวจชายแดนในที่ต่าง ๆ เพื่อที่จะให้เจ้าหน้าที่เหล่านั้นได้ทำหน้าที่อันกว้างขวางของตนได้ ฉะนั้น การที่ได้มอบเงินจำนวนมากนี้ให้เพื่อการนี้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นับว่าแต่ละคนได้ทำประโยชน์เพื่อรักษาและสร้างเสริมความมั่นคงของชายแดน สร้างเสริมความมั่นคงของบ้านเมือง ทั้งนี้ก็เป็นประโยชน์สองเท่า เพราะว่าเป็นประโยชน์เพื่อช่วยตำรวจชายแดนอย่างหนึ่ง และเป็นประโยชน์เป็นการแบ่งกุศลไปให้แก่ พลตำรวจเอก เกษียร ศรุตานนท์ด้วย ขออนุโมทนาและขอให้การที่ทำการกุศลเช่นนี้ ทำให้ทุกคนมีความเจริญ มีความสำเร็จในงานการทุกประการ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์
แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก
ณ สโมสรทหารบก

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบวุฒิปัตร์และเข็มแสนยาธิปัตย์ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทัพบก อีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

งานด้านทหาร นับวันจะยิ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องถึงงานด้านอื่น ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะด้านการปกครองและการพัฒนาประเทศ จึงเป็นที่น่ายินดีที่ทางราชการจัดให้นายทหารชั้นผู้ใหญ่ ได้เข้ารับการอบรมวิชาการชั้นสูง ให้มีความรู้ความคิดอันกว้างขวาง ควรแก่หน้าที่ที่จะต้องเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ที่ยุ่งยากสลับสน เช่นในปัจจุบัน ข้าพเจ้าเชื่อว่า การอบรมดังกล่าว พร้อมทั้งการที่ได้ศึกษาและปฏิบัติการในภูมิภาคที่แท้จริงด้วย จะทำให้ทุกคนได้ทราบ ได้เห็น และเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ตรงตามข้อเท็จจริง ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ไขคลี่คลายปัญหา ทั้งในด้านการทหารและด้านการพัฒนาได้โดยถูกต้อง ตรงตามจุดหมาย อีกประการหนึ่ง การที่ผู้บังคับบัญชาทหารมีโอกาสออกไปสังเกตการณ์ปฏิบัติของทหารในภูมิภาค ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในด้านการบำรุงขวัญ เพราะทำให้ทหารแต่ละคนเกิดความภูมิใจและมั่นใจ ว่าได้รับความเอาใจใส่ดูแลและสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา

ข้าพเจ้าขอฝากความคิดไว้แก่ท่านทุกคนว่า ความรู้ที่กว้างขวาง ถูกต้อง ความคิดที่สุขุมรอบคอบ และความร่วมมือปฏิบัติการโดยประสานสอดคล้องกันทุกฝ่าย เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการแก้ปัญหา และในการนำพาประเทศชาติให้ดำเนินรุดหน้าต่อไปด้วยความปลอดภัยและมั่นคง

ขออวยพรให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ประสบความสำเร็จ และความเจริญในหน้าที่ราชการ สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองได้สมตามความปรารถนา และขอให้ผู้มาร่วมพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้กระทำพิธีประดับยศแก่ท่านในวันนี้ ขอให้ท่านถือวายนายพลนี้เป็นเกียรติที่ได้รับ เพราะ
ว่าขึ้นชื่อว่าเป็นนายพลก็เป็นตำแหน่งที่สูง และเป็นตำแหน่งที่เขาคงนับถือได้ เป็นเกียรติด้วยและเป็นความ
รับผิดชอบที่ท่านได้รับด้วยเหมือนกัน

ความรับผิดชอบนี้มืออยู่ในการบังคับบัญชา คือผู้ที่เป็นนายพลย่อมเป็นนายทหารชั้นสูง มีผู้ใต้บังคับบัญชา
มาก จึงมีความรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา จะต้องบังคับบัญชาด้วยความเป็นธรรม เมื่อเป็นผู้บังคับบัญชา ก็มี
ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ก็มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม เพราะว่าประชาชนทั่วไปทั้ง
ทหาร พลเรือน ก็ถือว่าผู้ที่เป็นนายพลเป็นผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ ท่านทั้งหลายจึงมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมต่อบ้านเมือง
ด้วย ในการปฏิบัติงาน จึงต้องระมัดระวังให้ปฏิบัติงานถูกต้องตามหลักวิชา คือให้มีหลักที่ดีในการบังคับบัญชา
มีความเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยว และมีความเมตตา ทุกอย่างที่จะทำให้เป็นตัวอย่าง สิ่งที่ดีก็เป็นตัวอย่างที่ดี นำสู่ความเจริญ
ของหน่วย และของกองทัพ ตลอดจนบ้านเมือง สิ่งที่ไม่ดี อาจนำมาสู่ความเสียหายสำหรับส่วนรวมได้ ฉะนั้น ก็ขอ
ให้ทุกคนให้สมาธิทั้งจิตใจทั้งกาย ให้ปฏิบัติหน้าที่ทั้งหลายให้ลุล่วงเป็นประโยชน์ เป็นเกียรติต่อตัวเองและต่อหน้าที่
ทั้งต่อส่วนรวม ขอให้ท่านได้ประกอบด้วยพลังทั้งหลาย ให้ประสบแต่ความสำเร็จความเจริญโดยทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประกอบพิธีประดับยศและพระราชทานสัญญาบัตรยศแก่นายทหาร จำนวน ๑๕ คน ซึ่งได้รับพระราชทาน
เลื่อนยศชั้นนายพล

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ผู้บัญชาการกองกำลังทหารไทย
ในสาธารณรัฐเวียดนาม ผลัดที่ ๕ และคณะนายทหารอาวุโส
ซึ่งจะเดินทางไปผลัดเปลี่ยนกองกำลังทหารไทย
ในสาธารณรัฐเวียดนาม ผลัดที่ ๔^(๒)
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๔

นายทหารมาลาไปราชการ ณ ประเทศเวียดนามที่โรกัเป็นความวิตก แบ่งได้เป็นสองประการ ที่นึกถึงข้อแรกก็คือ ประโยชน์ของการไปของกองกำลังทหารไทยที่ไปช่วยปฏิบัติการสงคราม ณ ประเทศเวียดนามมีอย่างไร และข้อที่สองก็คือวิตกว่าในแต่ละแห่งนั้น ก็ต่างกันทั้งในส่วนบุคคลทั้งในส่วนรวมของผู้ที่ไป ประโยชน์ของการไปนี้ก็จะเห็นได้ว่ามีอยู่ไม่ใช่น้อย เพราะในสถานการณ์ปัจจุบัน ประเทศไทยอยู่ในท่ามกลางความยุ่งยาก และมีสิ่งที่คุณความความมั่นคงในประเทศไทยหลายอย่าง จึงต้องป้องกันทั้งด้านกำลังทางทหารทั้งด้วยความเข้มแข็งของประชากร ในการป้องกันนี้ ไม่มีอะไรดีไปกว่าที่จะไปป้องกันในที่อยู่นอกอาณาเขตของเรา ในทางยุทธวิธี ก็ย่อมเป็นที่รับแล้วว่า ถ้าการป้องกันนอกประเทศไม่ให้การรุกรานเข้ามาในประเทศก็เป็นสิ่งที่ปรารถนา ดีกว่าจะมารบในประเทศของเรา การไปของทหารไทย ณ ประเทศเวียดนามก็เพื่อจุดประสงค์เช่นนี้ ถ้าปฏิบัติได้ดีก็จะนับว่าได้ป้องกันประเทศไม่ให้ประสบความยุ่งยากและความอลวนของสงครามในประเทศ การที่ท่านไปก็สำหรับจุดประสงค์อย่างนี้เป็นสำคัญ นอกจากนี้ก็เป็นประโยชน์ในด้านที่ว่า เมื่อประเทศที่เป็นมิตรมีความลำบาก เราก็ตไปช่วย ทำให้เกิดมิตรและผู้ที่จะเป็นผู้ที่มาช่วยเราได้ในอนาคตที่เราลำบากยากจน ทั้งได้แสดงความสามารถของทหารไทย ซึ่งคนไทยเราเป็นทหารมีความเข้มแข็งมาตลอดตั้งแต่บรรพบุรุษของเราซึ่งเป็นทหารรักษาประเทศตลอดมา และได้ต่อสู้ด้วยความเข้มแข็งมานับเป็นตัวอย่างมาแล้วประเทศหนึ่ง จะเป็นโอกาสที่จะแสดงว่าทหารไทยในปัจจุบันนี้ไม่ยิ่งหย่อนกว่าทหารในอดีต ทั้งนี้ก็เป็นประโยชน์เพื่อความมั่นคงเพื่อชื่อเสียงของประเทศ อีกข้อที่วิตกนั้น เมื่อผู้ใดไปราชการสงครามย่อมต้องนึกถึงอันตรายที่จะต้องได้รับทั้งนั้น คือเมื่อมีสงครามก็เป็นสิ่งธรรมดาที่จะนึกถึงอันตรายต่อร่างกายของแต่ละ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาสให้ พันเอก ทวีช บุญญาวัฒน์ ผู้บัญชาการกองกำลังทหารไทยในสาธารณรัฐเวียดนาม ผลัดที่ ๕ นำคณะนายทหารอาวุโส ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาทหารในกองบัญชาการกองกำลังทหารไทยในสาธารณรัฐเวียดนาม รวม ๒๗ คน เฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลา เพื่อเดินทางไปผลัดเปลี่ยนกองกำลังทหารไทยในสาธารณรัฐเวียดนาม ผลัดที่ ๔

คน สำหรับข้อนี้ถ้าแต่ละคนทำจิตใจเข้มแข็ง และทำการใด ๆ ด้วยความรู้ตัว ด้วยการพิจารณาที่รอบคอบ หรือใช้หลักวิชาที่ถูกต้องแล้วย่อมได้ลดอันตรายที่จะมีมาถึงตัวได้ และถ้าทำด้วยความมั่นใจด้วยแล้ว เชื่อว่าอันตรายอาจถูกปิดเป่าไปโดยปาฏิหาริย์ก็ได้ เพราะเชื่อว่าถ้าเรามีจิตใจมั่นคง เราจะไม่ประสบอันตรายในข้อวิตกต่อไป อยู่ที่ชื่อเสียงของประเทศไทย และทหารไทยโดยส่วนรวมก็วิตกได้เหมือนกัน เพราะว่าถ้าตนไปเป็นกลุ่มใหญ่ในต่างประเทศ ก็อาจปฏิบัติในสิ่งที่ทำให้คนอื่นเขาตำหนิตีเดีย่นได้ ในข้อนี้ก็เช่นเดียวกัน ถ้าทำด้วยความรู้ตัว ด้วยสติที่รอบคอบแล้ว ก็ย่อมปิดเป่าให้ความไม่ดีขึ้นไม่ได้ ข้อนี้เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะว่าเมื่อเป็นส่วนผสมที่นึกถึงประโยชน์ ประโยชน์ข้อที่บอกว่าไปต่างประเทศนี้เพื่อที่จะไปแสดงความสามารถ ความเป็นไทย ความดีของประเทศไทย ก็จะย่อหย่อนไม่ได้ ถ้าย่อหย่อนก็เป็นข้อวิตกไป ฉะนั้น ก็ขอให้ทุกคนระมัดระวังในการปฏิบัติใด ๆ ที่จะเป็นที่ครหานินทา จะนำอันตรายมาสู่หมู่คณะทหารไทย และแก่สังคมและประเทศไทยโดยส่วนรวมได้เหมือนกัน

ถ้าท่านทั้งหลายไปปฏิบัติตนอย่างมีความรู้ ใช้สติปัญญา ความรอบคอบ ความตั้งใจมั่นคง ความเข้มแข็ง เต็ดเต๋ยว ความสุจริตทุกประการนี้ ก็จะทำให้เป็นประโยชน์ได้มาก เป็นประโยชน์ใหญ่ยิ่งสำหรับตนและสำหรับส่วนรวมของกองทัพและประเทศ ข้อวิตกสำหรับส่วนตัวและสำหรับความมั่นคงของประเทศก็จะไม่มี จะลบจะหายไป ฉะนั้น การที่ไปนี่จึงเป็นอยู่ที่ตัวท่านเองบังคับบัญชาผู้ที่ได้บังคับบัญชาให้อยู่ในระเบียบวินัย ให้อยู่ในขอบเขตของหลักวิชา จะทำให้กองกำลังทั้งกองมีความสำเร็จและมีความปลอดภัยเพื่อประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้ท่านไปปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยถือเอาประโยชน์ส่วนรวม และความปลอดภัยของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ถ้าทำเช่นนั้นท่านก็จะประสบผลสำเร็จและความปลอดภัยที่ปรารถนา ขอทุกคนจงมีพลังใจพลังกายสมบูรณ์ทุกประการ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่สำคัญที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปโดยดี ให้ทุกคนมีกำลังใจกำลังกายแข็งแรง สมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ให้ปลอดภัย สามารถที่จะนำเกียรติประวัติมาสู่ตนและมาสู่กองทัพไทยทั้งประเทศไทยด้วย ขอจงมีแต่ความเจริญและมีแต่ความมีชัยทุกคน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานในโอกาสที่พระบรมวงศานุวงศ์

และสมาชิกแห่งราชสกุลต่าง ๆ^(๒)

เฝ้า ฯ ถวายพระพร เนื่องในการพระราชพิธีรัชดาภิเษก

วันเสาร์ ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าขอขอบพระทัยและขอใจพระบรมวงศานุวงศ์และสมาชิกแห่งราชสกุลต่าง ๆ ที่ได้มีสมานฉันท์มา ให้พรและแสดงความยินดีในโอกาสงานรัชดาภิเษก ซึ่งทำให้มีความปลาบปลื้มและเป็นกำลังใจอย่างยิ่ง

ที่พระบรมวงศานุวงศ์และสมาชิกแห่งราชสกุลต่าง ๆ ได้มีความสามัคคีและได้มาพร้อมเพรียงกันในวันนี้ แสดงให้เห็นว่าพระราชวงศ์จักรียังคงมีความสำคัญ ความจริงพระราชวงศ์จักรีได้มีความสำคัญแก่บ้านเมืองมาในประวัติศาสตร์แล้วอย่างยิ่ง และสมาชิกทั้งหลายที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ ก็ย่อมต้องสำนึกอยู่ว่า ความสำคัญนั้นมิได้ย่อหย่อนลงไปแต่ประการใด เพราะบ้านเมืองเป็นของทุกคน และโดยเฉพาะเป็นของผู้ที่ได้อุ้มชูมาตลอด ตั้งแต่บรรพบุรุษมา พวกเราซึ่งเป็นลูกหลานจึงต้องมีหน้าที่ที่จะอุ้มชูให้บ้านเมืองคงอยู่และอยู่เย็นเป็นสุขตลอดกาลนาน เพื่อชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลของเรา ฉะนั้น ขอให้ทุกท่านทุกพระองค์ได้พยายามที่จะปฏิบัติตามฐานะ เพื่อเชิดชูวงศ์ตระกูล และเชิดชูงานที่บรรพบุรุษของเราได้ทำมาโดยตลอดจนเป็นผลดี ให้เป็นที่ชื่นชมและเป็นสิ่งสำคัญสำหรับบ้านเมือง ให้งานของท่านที่เป็นบรรพบุรุษซึ่งได้ทำมานั้นไม่เสียเปล่า

ในปัจจุบันนี้อาจพูดกันได้ว่า สมาชิกของพระราชวงศ์และราชสกุลต่าง ๆ มีความสำคัญน้อยลง ไม่มีการถวายพระเกียรติหรือให้เกียรติเหมือนเดิม ความจริงการถวายพระเกียรติหรือให้เกียรติแก่สมาชิกของราชสกุลหรือพระบรมวงศานุวงศ์ โดยเฉพาะในสมัยนี้ ก็จะถวายพระเกียรติและให้เกียรติได้ ถ้าแต่ละคนพยายามปฏิบัติตนให้สมเกียรตินั้น ฉะนั้น ก็ขอให้ทุกพระองค์และทุกท่านได้พยายามที่จะรักษาเกียรตินี้ไว้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อวงศ์ตระกูล หรือให้วงศ์ตระกูลคงอยู่และคงทำประโยชน์ได้ต่อไปสำหรับประเทศชาติ และเพื่อความปึกแผ่นของประเทศไทยซึ่งเป็นของเรา และจะต้องเป็นของเราต่อไป

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ ๗ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ และราชสกุลวงศ์ เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ในการนี้สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เสด็จออกด้วย และในโอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเลี้ยงพระสุธารสแด่ผู้เข้าเฝ้า ฯ โดยทั่วถึง.

ขอขอบพระทัยและขอใจอีกครั้งหนึ่งที่ได้มาให้พรและให้กำลังใจ ขอให้ทุกพระองค์ทุกท่านได้มีกำลัง
แข็งแรง เพื่อที่จะรักษาเกียรติรักษาชื่อเสียง และเพื่อที่จะได้ประกอบความเจริญรุ่งเรืองทั้งในส่วนบุคคลทั้งในส่วนของ
พระราชวงศ์ ขอจงประสบแต่สิ่งที่ดีที่งาม มีความเจริญรุ่งเรืองทุกท่านโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดประชุมรัฐสภา
สมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช ๒๕๑๔

วันอาทิตย์ ที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาทำพิธีเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญประจำปี พุทธศักราช ๒๕๑๔ ณ โอกาสนี้

โดยหลักการแท้จริงของระบอบประชาธิปไตย สมาชิกรัฐสภาคือผู้รับมอบหมายจากปวงชน ให้มาปรึกษาหารือกันดำเนินการปกครองประเทศ ให้บังเกิดประโยชน์สุข และความเจริญมั่นคงแก่ชาติบ้านเมือง มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้น การอภิปรายทั้งปวง จึงควรเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว มิใช่เพื่อสิ่งอื่น

ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านทั้งหลายร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนแห่งปวงชนโดยเที่ยงตรง โดยบริสุทธิ์ใจ และโดยเต็มกำลัง เรื่องราวและปัญหาต่างๆ ที่เข้ามาสู่สภา ควรจักได้พิจารณาให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยเหตุผล สติปัญญา และความรอบคอบ โดยถือหลักกว้างงานของรัฐสภาจะต้องดำเนินไปตามวิถีทางของรัฐธรรมนุญ ด้วยความปรารถนาที่จะให้สัมฤทธิ์ผลที่ดีที่สุด เพื่อประโยชน์และความผาสุกของประชาชน

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมรัฐสภา สมัยประชุมสามัญ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ ตั้งแต่วาระนี้เป็นต้นไป ขอให้การดำเนินงานของสภานี้เป็นไปโดยเรียบร้อย บรรลุผลอันพึงประสงค์ อำนวยประโยชน์สุขแก่อาณาประชาราษฎร์ และความเจริญมั่นคงแก่ชาติบ้านเมืองสืบไป ขอให้ท่านทั้งปวงมีความสวัสดีโดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการธนาคารทหารไทยจำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจกรรมการและเจ้าหน้าที่ของธนาคารทหารไทยที่ได้นำเงินบริจาคมาให้ ทั้งได้กล่าวอวยพรในโอกาสวันรัชดาภิเษก ซึ่งก็นับว่าเป็นกำลังใจอย่างสูง และเงินที่ได้ให้ ก็จะทำให้สามารถที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นอันมาก

การที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยกิจการของบ้านเมือง ก็เป็นส่วนหนึ่งของการช่วยบ้านเมืองให้มีความมั่นคงได้ ส่วนสำคัญก็อยู่ที่แต่ละท่านได้ทำหน้าที่เพื่อกิจการทั้งของธนาคาร ของตัวของตัวเองที่ท่านกำลังทำอยู่ ให้ท่านทำด้วยความตั้งใจและด้วยความเข้มแข็งที่สุด ก็เป็นการช่วยบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง ฉะนั้น ขอให้ทุกท่านและผู้ที่ยช่วยบริจาคที่ไม่ได้มา ได้มีกำลังใจกำลังกายแข็งแรง เพื่อที่จะปฏิบัติงานของแต่ละคน เพื่อให้งานของตนซึ่งเป็นหน้าที่ และเป็นส่วนตัวสำเร็จลุล่วงไปโดยดี และให้สามารถได้ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ขอทุกคนได้มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานของตนตลอดไป.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก จีร วิชิตสงคราม รองประธานกรรมการธนาคารทหารไทย จำกัด นำคณะกรรมการของธนาคาร จำนวน ๑๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก๋าราชนี

ในพระบรมราชาธิบุปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาคมและโรงเรียนที่ได้มาให้พร และได้นำเงินมาเพื่อช่วยในการกุศล การที่มาให้พรก็เป็นกำลังใจสำหรับการปฏิบัติงานต่อไป ทั้งขอให้ระลึกถึงว่า การฉลองหรืออะไรก็ตาม เรามีวันที่จะฉลอง และมีเป็นวันที่จะจัดให้มีการให้พรกัน แต่ว่าที่จริงไม่ใช่มีวันเดียว เป็นพิธียาว ๆ ทุกวัน ซึ่งจะต้องให้พรกัน และให้กำลังใจกันทั้งช่วยกันทุกวัน ในการช่วยทุกวันนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนก็ให้นึกถึงว่า โรงเรียนนี้เป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์ถาวร คือให้ความรู้ และก็เป็นศิษย์เก่าในโรงเรียนใดก็ให้ระลึกว่า โรงเรียนของเราเป็นแหล่งที่ได้ให้ความรู้เบื้องต้น เป็นที่ได้ทำให้ชีวิตมีอยู่ได้ จึงต้องสนับสนุนกิจการของโรงเรียน การสนับสนุนกิจการของโรงเรียนก็เป็นส่วนหนึ่งของการอุปถัมภ์ทุกวัน ๆ ในส่วนของโรงเรียนและครูนั้น ครูก็มีหน้าที่ที่จะให้ความรู้เพื่อสร้างชีวิตอนาคตของนักเรียน และนักเรียนก็มีหน้าที่ที่จะเรียนเพื่อสะสมความรู้ใส่ตัวเพื่อมีชีวิตอยู่ต่อไป ฉะนั้น ทุกคนที่มาที่นี่และที่ไม่ได้มากก็มีหน้าที่ใกล้ชิดในการสร้างชีวิต และก็ต้องทำทุกวัน จึงขอให้การที่ท่านตั้งปณิธานแน่วแน่ที่จะให้เป็นการมาเพื่อให้พร และเพื่อนำเงินสำหรับช่วยการกุศล ได้ทำการกุศลทุกวันโดยการปฏิบัติงานที่สมควรอยู่ด้วยความเข้มแข็ง และขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายเพื่อที่จะปฏิบัติงานนี้ ให้ประสบแต่ความสำเร็จความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้คณะกรรมการสมาคมนักเรียนเก๋าราชนี ในพระบรมราชาธิบุปถัมภ์ ผู้แทนโรงเรียนราชนี และผู้แทนโรงเรียนราชนีบน จำนวน ๒๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิส่งเสริมความสะอาด

และสุขภาพนักเรียน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจกรรมการมูลนิธิที่ได้มาในวันนี้ และได้นำเงินจากน้ำพักน้ำแรงของแต่ละคนมาเพื่อการกุศล

ชุมนุมนักเรียนชุมนุมนักศึกษาที่มาวันนี้ก็ได้มาให้กำลังใจ ได้ให้พร และได้ช่วยเหลือในการกุศล ทำให้มีกำลังใจขึ้น ทั้งได้นำเงินมาเพื่อช่วยกิจการต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็จะช่วยให้ทำงานต่อไปได้ด้วยดี แต่ที่เป็นกำลังใจสูงสุดและเป็นสิ่งที่น่าปลื้มใจก็คือ แต่ละคนได้ตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวม และโดยเฉพาะเพื่อช่วยนักเรียน ช่วยเด็ก ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ ตลอดมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อันนี้ถือว่าเป็นกำลังใจที่สูงที่สุด เพราะที่บ้านเมืองจะเจริญ จะมีความมั่นคงได้ก็ด้วยทุก ๆ คนช่วยกันปฏิบัติงานของตน และปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมโดยพร้อมเพรียงกัน ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายได้ตั้งปณิธานที่จะช่วยส่วนรวมด้วยจิตใจที่เห็นแก่ความมั่นคงของบ้านเมือง จึงเป็นกำลังใจที่สูงที่สุด ก็ขอขอบใจที่ได้ปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ด้วยความเสียสละเช่นนี้ตลอดมา และถ้าแต่ละคนได้ปฏิบัติต่อไป ก็เชื่อได้ว่าส่วนรวมของเราจะมีความเจริญรุ่งเรือง มีความมั่นคง ขอขอบใจที่ท่านมีความตั้งใจที่เข้มแข็ง ขอให้กำลังใจกำลังใจพลอดภัยยิ่ง ๆ ขึ้น และประสบแต่ความดีความก้าวหน้า ความเจริญรุ่งเรืองทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิง ศุภรี มาลากุล ประธานมูลนิธิส่งเสริมความสะอาดและสุขภาพนักเรียน ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการของมูลนิธิ จำนวน ๒๐ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน “ภูมิพล”

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมสตรี

อาสาสมัครแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่สมาคมสตรีอาสาสมัครได้นำเงินมาเพื่อช่วยในการกุศล และทั้งได้มาให้พรในโอกาสวัน
รัชดาภิเษก ก็เป็นกำลังใจสำหรับเรา การที่ได้นำเงินมาเป็นการเฉลิมฉลองต่าง ๆ นี้ นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกำลัง

ในงานที่ท่านทำอยู่เป็นประจำในด้านการกุศล คือได้รวบรวมกำลังเข้ามาเป็นปีกแผ่นเพื่อช่วยสังคมตามที่มี
ความรู้และความสามารถอยู่ และสังคมหรือส่วนรวมก็จำต้องอาศัยกำลังของบุคคลต่าง ๆ มาผืนเป็นปีกแผ่น เพื่อ
ที่จะช่วยทำให้สังคมมีความมั่นคง และมีความเรียบร้อยได้ ถ้าต่างคนต่างอยู่ ไม่เหลียวแลต่อสังคมที่ทุกคนอยู่ จะทำ
ให้สังคมนั้นไม่สามารถตั้งตัวได้ จะทำให้เกิดความวุ่นวายไม่เรียบร้อย ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะพยายาม
หาทางที่จะให้บ้านเมืองและสังคมมีความมั่นคง เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและเพื่อประโยชน์ของส่วนตัว ที่ทุกคน
ได้ระลึกถึงในวันหนึ่งด้วยการกระทำ คือการรวบรวมเงินมาเพื่อการกุศลนั้น ก็เป็นส่วนเดียวของหน้าที่หรือของ
การกระทำที่ตนกระทำ แต่ที่ท่านทำมาเสมอมาก็นับว่าเป็นสิ่งที่สมควรแล้ว จึงขอขอบใจและชมเชยในหลักนี้ ขอให้
ทุกท่านทุกคนมีกำลังทั้งกายทั้งใจที่เข้มแข็งสมบูรณ์เพื่อที่สามารถที่จะกระทำหน้าที่ซึ่งตนได้ตั้งเอาไว้เพื่อส่วนรวม
เพื่อให้ส่วนรวมมีความมั่นคงก้าวหน้า ก็ขอให้มีความตั้งใจและจิตใจที่เข้มแข็งตลอดไป มีความเจริญ มีความ
สำเร็จทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิง บุญเลื่อน เครือตราชู นายกสมาคมสตรีอาสาสมัครแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของ
สมาคม ฯ จำนวน ๒๔ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน "ภูมิพล"

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการธนาคารออมสิน
ผู้แทนบริษัทเดินอากาศไทยจำกัด ผู้แทนบริษัทการบินไทยจำกัด
ผู้แทนบริษัทไทยแอม เมนทิสจำกัด
และบริษัทสหไมซ์ดีไฟจำกัด^(๒)
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจธนาคารออมสินและบริษัททั้งสี่ที่ได้มาให้พรและได้นำเงินมาให้เพื่อการกุศลในวันนี้ ซึ่งถือว่าเป็นพรที่ได้รับอย่างดีในโอกาสรัชดาภิเษก การที่ท่านได้มาให้พรนี้ ก็เป็นกำลังใจ คือท่านทั้งหลายที่ได้ทำงานเป็นตัวแทนเพื่อกิจการของแต่ละแห่ง มีธนาคารออมสินเป็นผู้แทนมา ได้พยายามที่จะทำให้กิจการนั้นเจริญรุ่งเรือง การที่ทุกคนพยายามทำกิจการของตนให้รุ่งเรืองนั้น ก็นับว่าเป็นพรอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้มีกำลังใจ เพราะว่าถ้าแต่ละคนทำหน้าที่ของตนด้วยดีเพื่อความเจริญของกิจการของตน ก็จะทำให้งานนั้นเจริญ และเมื่องานนั้นเจริญก็จะทำให้ส่วนรวมเจริญด้วย ซึ่งเป็นความปรารถนาของเราทั้งหลายที่จะให้กิจการทั้งหลายทั้งปวงของบ้านเมืองเป็นส่วนรวมก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ จึงขอให้ท่านทั้งหลายทุกคนมีกำลังใจกำลังกายที่จะปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้งานลุล่วงไปโดยดี เพื่อให้งานมีผลดี ทั้งมีความมั่นคงในส่วนของกิจการและของส่วนตัวด้วย ขอให้ท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีความสำเร็จทุกประการทั้งในงานส่วนตัวทั้งในส่วนหน้าที่ทั่ว ๆ ไป และจงประสบแต่สิ่งที่ดีที่งาม.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลอากาศเอก บุญชู จันทร์เกษม ประธานกรรมการธนาคารออมสิน นำคณะกรรมการธนาคารออมสิน ผู้แทนบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด ผู้แทนบริษัทการบินไทย จำกัด ผู้แทนบริษัทไทยแอม เมนทิส จำกัด และบริษัทสหไมซ์ดีไฟ จำกัด รวม ๙ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ในโอกาสนี้ ประธานกรรมการธนาคารออมสิน ได้น้อมเกล้า ฯ ถวายกล่องออมสิน จำนวน ๕๒๕ กล่องด้วย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหาร
ของอาศรมวัฒนธรรมไทย – ภารต^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจท่านที่ได้มาในวันนี้ในนามของอาศรมวัฒนธรรมไทย – ภารต ซึ่งทำให้บังเกิดความปลื้มปิติที่ได้เห็นท่านทั้งหลาย ทั้งไทยทั้งชาวชมพูทวีปที่ได้มาอยู่ในประเทศไทยมาให้พร อาศรมวัฒนธรรมได้ปฏิบัติงานและได้ส่งเสริมเกี่ยวข้องกับทางวัฒนธรรมทางประวัติศาสตร์และทางความสามัคคีเป็นอย่างดี สำหรับประเทศไทยก็ถือว่าได้รับวัฒนธรรมมาจากประเทศอินเดียเป็นส่วนใหญ่ และก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่เราได้มีการติดต่อ ได้มีการค้นคว้าและสังสรรค์เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมทั้งสองประเทศอยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งที่น่าพอใจที่อาศรมวัฒนธรรมได้ปฏิบัติการมาด้วยความเรียบร้อยมาเป็นเวลากว่าสามสิบปีแล้ว ขอให้ท่านได้ช่วยกันกระชับมิตรกระชับสัมพันธ์ในเรื่องวัฒนธรรมต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับทั้งสองประเทศ และคงเป็นประโยชน์ต่อตัวมนุษย์ด้วย ที่ทำให้การติดต่อระหว่างปวงชนต่าง ๆ มีความเข้าใจกันดี และเป็นการสร้างสรรค์ความมั่นคง สร้างสรรค์ความสงบในโลกนี้ด้วย

ขอขอบใจท่านทั้งหลาย และขอให้ทุกคนมีทั้งกำลังกายทั้งกำลังใจเข้มแข็งปฏิบัติงานของแต่ละคนให้ลุล่วงสำเร็จเรียบร้อย ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองและความดีงามทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ คณะกรรมการบริหารอาศรมวัฒนธรรมไทย - ภารต รวม ๑๙ คน เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายสิ่งของ และในโอกาสนี้ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินเพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลด้วย.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันจุฬาบัณฑิต^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๔

ก่อนอื่นขอแสดงความยินดีด้วยในการที่ได้รับตำแหน่ง^(๓) เป็นการแสดงความยินดีด้วยความเสียใจ เพราะว่างานอธิการเป็นงานที่หนักมากและรับผิดชอบมากถ้าทำดีก็ดีไป ถ้ามีบกพร่องก็อาจจะถูกโจมตี แต่ก็ยินดีที่ได้ผู้ที่มีความเข้มแข็งมาปฏิบัติงานสำหรับมหาวิทยาลัย และมีความหวังว่ามหาวิทยาลัยจะมีความก้าวหน้า มีความเจริญขึ้นด้วยความเรียบร้อย สามารถที่จะสร้างความสามัคคีสร้างประสิทธิภาพสำหรับมหาวิทยาลัยที่เป็นแหล่งสำคัญของประเทศไทย

สำหรับที่รายงานผลของงานจุฬาบัณฑิตนั้นก็รู้สึกว่ามีจุดประสงค์ที่ดี เข้าใจว่าจุดประสงค์ที่สองจะสำคัญกว่าจุดประสงค์แรก ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจากแหล่งต่าง ๆ คณะต่าง ๆ ย่อมจะต้องช่วยกันสร้างบ้านเมืองด้วยกันทั้งนั้น ไม่ใช่ว่าเรียนสำเร็จแล้วต่างคนต่างปฏิบัติงานของตนตามวิชาชีพ ทุกคนมีความรู้และต้องใช้ความรู้นั้นเป็นประโยชน์สำหรับส่วนรวม เพราะว่าถ้าความรู้นั้นใช้ในทางที่ถูกต้อง ก็จะเกิดคุณอย่างมหาศาล ทั้งแก่ตัวเอง ทั้งแก่ส่วนรวม คือสังคมที่เรามีชีวิตอยู่ ถ้าช่วยกันในด้านที่ปฏิบัติงานของแต่ละคนให้สอดคล้องกัน ก็จะทำให้ประโยชน์นั้นเกิดขึ้นมากยิ่งขึ้น เพราะว่าชีวิตของแต่ละคน ชีวิตของสังคม ชีวิตของบ้านเมือง ตลอดจนชีวิตของคุณเหมือนทั้งโลก ต้องอาศัยวิชาการทุกอย่าง ทุกด้านเพื่อให้ความเจริญมั่นคง ฉะนั้นแต่ละคนที่ได้เรียนในแขนงของตน ก็ย่อมต้องปฏิบัติงานเพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวม การปฏิบัติเพื่อส่วนรวมนั้นก็ต้องมีความเข้าใจระหว่างบุคคล ระหว่างวิชา ฉะนั้นเหตุผลที่สองที่ว่ามาสังสรรค์กันในเวลาที่จะแยกย้ายออกไปปฏิบัติงานของตนแต่ละแขนงก็เป็นการเหมาะสมที่สุด แต่ก็ขอให้จำเอาไว้ว่า ในการปฏิบัติงานทุกด้านเตรียมตัวพร้อม การร่วมมือเป็นอันสำคัญอยู่เสมอ ไม่ใช่ว่าเมื่อออกจากมหาวิทยาลัยเป็นบัณฑิตไปแล้วจะจบอยู่แค่นั้น เมื่อปฏิบัติงานก็ให้มีการร่วมมือทุกฝ่ายอยู่เสมอไป สำหรับงานจุฬาบัณฑิต ก็ขอให้ถือว่าเป็นฤกษ์ที่ดี เป็นการเริ่มต้นชีวิตที่จะเริ่มสร้างส่วนรวมให้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอรุณ สรเทศน์ อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำคณะกรรมการจัดงานจุฬาบัณฑิต ๒๕๑๒ รวม ๓๓ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานฉลองจุฬาบัณฑิต เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๑๓ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

(๓) ศาสตราจารย์ อรุณ สรเทศน์ ได้รับตำแหน่งอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยใหม่ในขณะนั้น

เป็นปีกแผ่น ถ้ามีปัญหาอะไรก็เข้าหากัน ปรึกษาหารือกัน งานจุฬาลักษณ์นี้ก็จึงเป็นงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่เรียกว่า “บัณฑิต” ทั้งผู้ที่ให้ความรู้คืออาจารย์ และผู้สำเร็จมาก่อนทุกคน เป็นเวลาที่จะมารับความเข้าใจซึ่งกันและกัน และเริ่มชีวิตการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็ขอให้ทุกคนที่ได้มีส่วนในงานจุฬาลักษณ์นี้รักษาปณิธานที่จะสร้างบ้านเมือง สร้างส่วนรวม สร้างตนเองให้เจริญไว้ และขอให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง สิ่งใดที่สมควรขอให้ได้ตามที่ได้ตั้งใจไว้ทุกประการ ขอทุกคนจงมีความแข็งแรงทั้งใจทั้งกาย เพื่อให้เกิดประโยชน์และได้ประสบแต่ความดี ความงาม ความเจริญมั่นคงทั่วกัน

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานวันนิติศาสตร์

ครั้งที่ ๕ ประจำปี ๒๕๑๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจผู้ที่จัดงานวันนิติศาสตร์ที่ได้นำเงินมาเพื่อสมทบในทุนแขนงธรรมศาสตร์ของมูลนิธิ
อานันทมทิตล

มูลนิธิมทิตลตั้งแขนงธรรมศาสตร์ขึ้นเพื่อที่จะส่งเสริมผู้ที่ได้เรียนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้
คะแนนยอดเยี่ยมสมควรที่จะสนับสนุนในการศึกษาขั้นสูงขึ้นไป การที่ได้ช่วยกันสมทบมาแล้วและที่สำคัญที่สุด ก็คือ
ได้ทำให้สามารถส่งเสริมวิชาสำคัญแผนกต่าง ๆ ได้อีกมาก

การที่ท่านทั้งหลายได้จัดงานนิติศาสตร์ก็เท่ากับเป็นประโยชน์นอกเหนือจากที่ได้นำเงินมาเพื่อช่วยในการ
ศึกษาอย่างมากมาย ทำให้ได้มีเวลาที่จะได้สังสรรค์กัน ได้ปรึกษาหารือกันในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งนับว่าเป็นวิชาที่
เป็นหลักของทางบ้านเมือง ถ้าทุกสิ่งทุกอย่างในบ้านเมืองไม่มีความเรียบร้อย มีกฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพ ก็
ทำให้งานการส่วนมากไม่ก้าวหน้าได้ ถ้าได้ตั้งกฎหมายและเป็นกฎหมายที่ปฏิบัติได้ บ้านเมืองก็จะมีอย่าง
ที่เรียกว่ามีชื่อมีแป แต่การที่จะตั้งกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมายก็เป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งผู้ที่เรียน
ทางกฎหมายมาแล้วก็คงได้ประสบว่า ตั้งกฎหมายไว้ดีแล้วแต่การปฏิบัติบางทีก็ทำไม่ได้จะหา
ความผิดอยู่ที่ไหนก็ไม่ทราบ เพราะว่ากฎหมายมีแล้วทำไมปฏิบัติไม่ได้ ก็ต้องพิจารณา
ที่สถานการณ์และความเป็นอยู่ของประชาชน วิธีการปกครองที่ดี บุคคลที่ปกครองที่ดี ผู้ที่อยู่ใน
ท้องที่ก็ดึกก็เกี่ยวข้องเหมือนกัน ถ้าทุกคนพยายามที่จะช่วยกันพิจารณาว่ากฎหมายเหมาะสม
กับสภาพของประชาชนและของผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ ก็อาจได้พบสิ่งที่ควรแก้ไขบ้าง
ก็ขอให้ช่วยกันคิดพิจารณาว่ากฎหมายที่ตั้งเอาไว้เหมาะสมกับสภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชนหรือ
ยัง และถ้าอย่างไรก็อาจแก้ไขได้บ้าง หรือแก้ไขในวิธีการปัจจุบัน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายวิจิตร ลุฬิตานนท์ คณะบดีคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
นำคณะกรรมการจัดงานวันนิติศาสตร์ ครั้งที่ ๕ ประจำปี ๒๕๑๓ รวม ๔๕ คน เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานวันนิติศาสตร์ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนอานันทมทิตล สาขาธรรมศาสตร์.

ความคิดอันนี้ก็ขอฝากไว้กับท่านทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้ที่สืบทอดวิชาในทางนิติศาสตร์ทั้งนั้น ถ้าได้ปฏิบัติมาโดยใช้หลักวิชาที่ได้เรียนมา ได้ใช้ความคิดพิจารณาที่รอบคอบที่เหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับความเป็นอยู่ของบ้านเมือง ซึ่งเราทุกคนก็ย่อมต้องรักษาให้อยู่เย็นเป็นสุข มีความเรียบร้อย มีชื่อ มีแป และให้กลไกของกฎหมายสามารถเป็นประโยชน์ใช้การได้ ไม่ใช่เป็นหมัน ก็ขอให้ทุกคนที่มีความรู้ ใช้ความรู้ในทางที่ดี มีกำลังกายปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญนี้ ขอทุกคนจงพร้อมด้วยกำลังของปัญญา กำลังของการพิจารณาให้รอบคอบเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาที่ดีที่ชอบ และประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรโรตารีธนบุรี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ทางโรตารีธนบุรีนำรายได้จากการจัดรายการออกทางโทรทัศน์ช่อง ๗ ซึ่งต้องขอขอบใจทุกฝ่ายผู้จัดรายการ ทั้งขอบใจผู้ที่ได้สนับสนุนด้วยการออกบริจาคทรัพย์เพื่อรวบรวมเป็นก้อนทั้งหมดด้วย เงินนี้จะได้นำไปใช้เพื่อช่วยให้บ้านเมืองมีความมั่นคงเพิ่มขึ้น

การที่สโมสรโรตารีธนบุรีได้จัดรายการนี้ขึ้นในเวลาต่าง ๆ ก็นับว่าได้ทำตามจุดประสงค์ของการตั้งสโมสรโรตารี คือได้ทำเพื่อเป็นสาธารณประโยชน์ จะต้องพิจารณาถึงว่าสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในข่ายที่สโมสรโรตารีใด ๆ จะทำเพื่อส่วนรวมนั้น มีขอบเขตแค่ไหน ก็ยังคงเป็นปัญหาอยู่ โดยมาก เวลาประชุมสโมสรก็ต้องมีโครงการประจำปีที่จะช่วยสังคม ซึ่งตนได้ตั้งอยู่ ตามหลักของการตั้งสโมสรโรตารีทั่วโลก เมื่อจะทำกิจการนั้น ก็ต้องประชุมสมาชิก และตกลงกันว่ากิจกรรมใดจะเป็นประโยชน์มากที่สุด แต่ในการเลือกโครงการ มีข้อจำกัดอยู่ที่ขนาดของโครงการ ที่จะทำอย่างไร เพียงไหน ส่วนมากเมื่อมาถกเถียงเรื่องโครงการ ก็คงมีสมาชิกหลายคนเสนอว่าควรจะทำอย่างไร ควรจะทำอย่างไร ควรต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบว่าการที่จะทำถ้ามากเกินไปก็ทำไม่ได้ เพราะสมาชิกก็มีจำนวนจำกัดตามกติกาของโรตารีอยู่แล้ว ถ้าไปเลือกโครงการที่กว้างขวางใหญ่โตเกินไป ก็จะไม่สามารถปฏิบัติได้ในเวลาสั้น ถ้าจะเลือกโครงการที่ใหญ่โตก็ต้องให้ตั้งเป็นโครงการระยะยาว ซึ่งอาจไม่เข้ากับกติกาของโรตารีก็ได้ ฉะนั้นในการเลือกกิจกรรมที่จะทำก็ต้องพิจารณาให้อยู่ในขอบเขตของกำลังทั้งกายทั้งทรัพย์ของสมาชิกทั้งของเวลาที่ได้กำหนดเอาไว้ด้วย จึงจะเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับการที่ตั้งเป็นโครงการได้ อันนี้ก็ข้อทั่ว ๆ ไป ที่ถ้าบอกว่า จะขอโอวาท ก็ชี้แจงให้ได้ในทางนี้ ซึ่งอาจไม่ได้พิจารณา

ในข้อทั่ว ๆ ไปอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะเป็นสมาชิกโรตารีหรือไม่ก็ตาม ทุกคนที่อยู่ในสังคมย่อมมีหน้าที่ แต่ละคนจะต้องทำหน้าที่ในตนเอง คืองานของตน จะเป็นพ่อค้า จะเป็นข้าราชการ หรือจะเป็นนักการเมือง ก็มีหน้าที่

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสิน พุตระกูล นายกลสโมสรโรตารีธนบุรี นำคณะกรรมการบริหารสโมสรโรตารีธนบุรี พร้อมด้วยผู้แสดงละครการกุศลทางสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔ และผู้ร่วมบริจาคเงินโดยเสด็จพระราชกุศล เข้าเฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแสดงละครการกุศลดังกล่าว เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ของตนโดยเฉพาะทั้งนั้น แล้วก็หน้าที่ทั่วไปของแต่ละคน ก็คือหน้าที่ต่อบ้านเมืองที่จะต้องเป็นพลเมืองดี หน้าที่เป็นพลเมืองดีนั้น ก็คือยอมต้องสนใจในสถานการณ์ของบ้านเมือง ฉะนั้น การที่ทุกคนได้ตั้งใจที่จะสนใจในสถานการณ์บ้านเมือง ก็เป็นการที่เหมาะสมที่สุด และโดยเฉพาะสำหรับสมาชิกโรตารี ก็เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งส่งเสริมกฎเกณฑ์ของสโมสรที่ว่า แต่ละคนจะต้องพยายามทำความดีและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ก็ขอให้ทุกคนได้พิจารณาสร้างชีวิตของตนในทางหน้าที่ส่วนตัว ในงานที่มีในตัวเอง และในงานที่มีต่อชาติบ้านเมืองให้ดี จะได้เป็นคนที่ได้ชื่อว่าได้ทำประโยชน์ต่อบ้านเมือง ได้รับความมั่นคงและความเป็นปึกแผ่นของสังคมของบ้านเมือง นี่ก็เป็นความคิดกว้าง ๆ สำหรับเอาไว้พิจารณา ซึ่งอาจเป็นความคิดขั้นประถม แต่ทว่าก็ขออย่าลืม

ขอให้ทุกคนซึ่งได้ตั้งใจดีเพื่อปฏิบัติคุณธรรม เพื่อปฏิบัติในสิ่งที่จะสร้างให้ส่วนรวมอยู่เย็นเป็นสุข เพื่อในเวลาเดียวกันแต่ละคนจะอยู่ได้ด้วยความปลอดภัย จงประสบแต่ความสำเร็จ ความเจริญรุดหน้า ความปลอดภัย และจงมีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ทุกประการทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่สมาชิกสมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

ณ สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

๒๙๙ ถนนนครราชสีมาเหนือ พระนคร

วันเสาร์ ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ายินดีด้วย ที่สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สามารถจัดสร้างอาคารสมาคมขึ้นได้สำเร็จ ทำให้มีสถานที่ทำการของตัวเอง ซึ่งจะใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง และพอใจ ที่ได้เห็นนักหนังสือพิมพ์กับบรรดาสื่อมวลชนมีความพร้อมเพรียงกันในงานวันนี้

งานสื่อสารมวลชน โดยเฉพาะงานหนังสือพิมพ์ เริ่มขึ้นในประเทศของเราช้านานแล้ว และมีประวัติการณ์อันน่าสนใจมาแต่ต้น นักหนังสือพิมพ์ไทยทุกรุ่นทุกสมัย พยายามที่จะทำหน้าที่บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนยอมรับนับถือผลงานที่ประจักษ์แล้วควรจะเป็นกำลังใจ ให้แต่ละคนทำงานและทำตัวให้ดียิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ให้ควรกับความยกย่องนับถือของมหาชน ทั้งควรกับหลักการและจรรยาอันสูงในอาชีพของนักหนังสือพิมพ์

ข้าพเจ้าขอฝากความคิดไว้สำหรับท่านทั้งหลายว่า ทุกคน ไม่ว่าจะมียศมีตำแหน่ง มีหน้าที่ร่วมกันอยู่ประการหนึ่งเหมือนกันหมด คือหน้าที่ที่จะทำตัวให้เป็นคนมีประโยชน์ และมีค่าต่อบ้านเมืองและส่วนรวม ได้แก่การทำงานด้วยความตั้งใจจริง ประพฤติสุจริตและตั้งตนอยู่ด้วยคุณธรรม เพื่อให้ผลการปฏิบัตินั้นบังเกิดเป็นความสุขความเจริญ และความสงบเรียบร้อยของชาติบ้านเมือง

นักหนังสือพิมพ์เป็นผู้เสนอข่าวสาร ความรู้ ความคิดเห็น รวมทั้งเป็นปากเสียงแทนผู้อื่น ทุกเรื่องทุกสิ่งที่ท่านนำลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ แพร่หลายไปได้โดยรวดเร็วและกว้างขวางอย่างไม่มีขอบเขต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จักต้องปฏิบัติงานด้วยความตั้งใจ ด้วยความพิจารณาที่รอบคอบ ด้วยความสุจริตยุติธรรม และด้วยความสำนึกในความรับผิดชอบเป็นพิเศษอยู่เป็นนิตย์

ขออวยพรให้สมาคมนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย มีความเจริญงอกงามมั่นคง สามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมได้สมบูรณ์ตามความมุ่งประสงค์ และขอให้ทุกคนมีความสุขความสวัสดิ์พร้อมทั้งความก้าวหน้ารุ่งเรืองร่วมกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีสวนสนามเนื่องในโอกาสฉลองครบรอบ ๖๐ ปี

ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ

วันพฤหัสบดี ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความชื่นชม ที่ได้มาร่วมพิธีสวนสนามและปฏิญาณตนของลูกเสือ ในโอกาสสำคัญวันนี้ และมีความยินดีที่ได้ทราบรายงานว่ากิจการลูกเสือ ซึ่งเป็นงานของชาติ มีความเป็นปึกแผ่นและดำเนินก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ข้าพเจ้าขอชมเชยลูกเสือทั้งหลาย ที่ต่างได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์อยู่เสมอ โดยเฉพาะลูกเสือทั้งสองที่ ได้รับเหรียญลูกเสือสรรเสริญนั้น สมควรได้รับความยกย่องว่ามีน้ำใจและความเป็นลูกเสือโดยครบถ้วน

การที่คณะลูกเสือจำเริญอยู่ยั้งยืนยงได้ถึง ๖๐ ปีนี้ เป็นเครื่องชี้ชัดว่า กิจการที่จัดทำมามีคุณประโยชน์ต่อบ้านเมืองอย่างแน่นอน ประโยชน์อย่างหนึ่งคือการสร้างคนดี ผู้มีความรู้จักรับผิดชอบและมีวินัย ทั้งในความประพฤติและจิตใจซึ่งเป็นส่วนทำให้บ้านเมืองยังคงมีความเรียบร้อยอยู่ในทุกวันนี้ ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ผู้บริหารงานลูกเสือ กับทั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกชั้นทุกคน ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินงานนี้ต่อไปโดยเต็มกำลัง เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติของเรา

สำหรับลูกเสือทั้งปวง ขอให้คิดพิจารณาให้เข้าใจว่า การเข้ามาเป็นลูกเสือนี้ ถึงหากจะเสียเวลา เสียประโยชน์อื่น ๆ และต้องถูกตักเตือนบังคับให้ลำบากกายลำบากใจบ้าง ก็มีใช่เป็นการเสียเปล่า เพราะแต่ละคนจะได้รับประโยชน์ ที่นับว่าเป็นประโยชน์ยิ่งใหญ่ และยั่งยืนสำหรับชีวิต การเป็นลูกเสือทำให้มีโอกาสได้ทำตัวให้เป็นประโยชน์ตั้งแต่ยังเยาว์ ทำให้มีโอกาสฝึกฝนกายใจให้เข้มแข็ง มีความรู้ มีระเบียบ และมีความรับผิดชอบ คุณสมบัติทั้งหมดที่สร้างสมไว้ตลอดเวลาที่เป็นลูกเสือ จะทำให้สามารถฟันฝ่าเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะมีมาในอนาคตได้โดยปลอดภัย ฉะนั้น จึงขอให้ทุกคนตั้งใจเล่าเรียนฝึกหัดด้วยความอุตสาหะพยายาม จะได้ประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิต และช่วยให้ชาติบ้านเมืองของเรามีความเจริญมั่นคงอยู่ได้ตลอดไป

ขออวยพรให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือทุกคน ตลอดจนผู้ที่มาชุมนุมอยู่ในพิธีนี้ มีความสุขความเจริญและความสวัสดิ์ทุกเมื่อจงทั่วกัน.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่นายกสโมสรลูกลือกรุงเทพ

และคณะลูกลือชาวเขา^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

เป็นที่น่ายินดี ที่ได้เห็นลูกลือโรงเรียนชาวเขาได้มาร่วมในงานของลูกลือ โดยเฉพาะปีนี้ลูกลือฉลองครบรอบ ๖๐ ปี เป็นการแสดงความร่วมมือสามัคคีระหว่างคณะลูกลือต่าง ๆ โดยเฉพาะลูกลือกรุงเทพ ธนบุรี ซึ่งได้เอาธูระรับรองลูกลือชาวเขาและลูกลือที่เป็นพี่เลี้ยง พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจชายแดน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้อุปการะเด็กชาวเขาที่อยู่ในหมู่บ้านของเขา ความร่วมมือสามัคคีเช่นนี้ก็นับว่าเป็นนิมิตที่ดีสำหรับทั้งลูกลือที่มาจากบนภูเขา ทั้งสำหรับลูกลือที่อยู่ที่ยื่น แสดงให้เห็นว่ากิจการลูกลือนี้เป็นผลดี เป็นเครื่องมือสำหรับให้ทุกคนในชาติได้ช่วยกัน ใครมีความเดือดร้อนก็ได้มีผู้อื่นมาช่วย ใครมีความสุขก็ได้แบ่งให้คนอื่นได้ นับว่าเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่กิจการนี้เรียบร้อยและเป็นผลสำเร็จขึ้นมา ก็ขอขอบใจทั้งฝ่ายผู้จัดการทุก ๆ ฝ่าย ฝ่ายที่รับรอง ฝ่ายที่นำมา และฝ่ายที่ช่วยให้กิจการนี้สำเร็จลุล่วงไป เป็นการแสดงถึงความสามารถและความดีของการลูกลือ

ขอให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องได้สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามจุดประสงค์ต่อไป เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมือง ให้ผู้ที่วัยเยาว์และยังต้องเรียนอยู่ ได้สามารถที่จะเรียนรู้ และสร้างตัวเองให้มีความสามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะมาในชีวิตต่อไป ขอทุกคนจงมีความสำเร็จความเจริญทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ นายแพทย์ อมาตยกุล นายกสโมสรลูกลือกรุงเทพ นำคณะลูกลือชาวเขาที่เดินทางมาร่วมฉลองครบ ๖๐ ปี ของกิจการลูกลือแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ศกนี้ เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเสมาทหาราช ในโอกาสนี้ พลตำรวจตรี เจริญฤทธิ์ จำรัสโรมรัน ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจภูธรและตำรวจในกองบัญชาการตำรวจภูธรชายแดนซึ่งจัดลูกลือชาวเขามาร่วมแสดงกิจกรรมในวันฉลองครบรอบ ๖๐ ปี ของกิจการลูกลือแห่งชาติ พร้อมด้วยคณะกรรมการสโมสรลูกลือกรุงเทพ กับกรรมการบริหารคณะลูกลือแห่งชาติ ร่วมเข้าเฝ้า ฯ ด้วย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ^(๒)

ในโอกาสเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท

และรับพระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดี

ณ ศาลาดุสิดาลัย พระราชวังดุสิต

วันศุกร์ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔

เป็นโอกาสอันดียิ่ง ที่ได้พบกับผู้บริหารงานลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ตลอดจนผู้ที่มีศรัทธาอุปการะกิจการลูกเสืออย่างพร้อมหน้า ข้าพเจ้าขอขอบใจในไมตรีจิตของท่านที่มีอยู่ต่อข้าพเจ้า และขอแสดงความยินดีด้วยกับผู้ที่ได้รับเหรียญลูกเสือสดุดีทุกคน

เมื่องานสวนสนามลูกเสือ ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ท่านทั้งหลายว่าการลูกเสือเป็นคุณเป็นประโยชน์ต่อบ้านเมือง มีส่วนทำให้บ้านเมืองยังดำรงอยู่ได้ จึงขอให้ร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินงานต่อไป เพื่อความมั่นคงปลอดภัยของชาติของเรา ที่กล่าวเช่นนั้นเพราะคิดเห็นว่าการลูกเสือสร้างระเบียบวินัยและความรู้สึกรับผิดชอบให้เกิดมีในตัวบุคคล

ทุกวันนี้ คนทั่วไปนิยมยินดีอย่างมาก ในความคิดและการกระทำโดยอิสระเสรี เด็กก็ได้รับการส่งเสริมและสั่งสอนให้ทำให้อิสระ การมีเสรีภาพนั้นเป็นของดีอย่างยิ่ง แต่เมื่อจะใช้ จำเป็นจะต้องใช้ด้วยความระมัดระวังและความรับผิดชอบต่อผู้อื่น มิให้ล่วงละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น ที่เขาก็มีอยู่เท่าเทียมกัน ทั้งมิให้กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพและความเป็นปกติสุขของส่วนรวมด้วย มิฉะนั้น จะทำให้มีแต่ความยุ่งยาก จะทำให้สังคมและชาติประเทศต้องแตกสลายจนสิ้นเชิง

การลูกเสือมีเจตนาและหลักการสำคัญที่สุด ที่จะฝึกหัดเด็กให้รู้จักวินัย และให้มีวินัย ทั้งในความประพฤติและในจิตใจ พร้อมกับมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ที่จะต้องทำเพื่อส่วนรวมและบ้านเมือง จึงนับว่าเป็นกิจการที่มีประโยชน์ยิ่ง ในส่วนที่จะส่งเสริมให้เยาวชนเข้าใจซึ่ง ถึงการมีและการใช้เสรีภาพที่ถูกต้องเที่ยงแท้ ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เราสามารถรักษาความปลอดภัยของประเทศและประชาชนให้คงมีอยู่ได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอภัย จันทวิมล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทำการแทนประธานกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ นำผู้เข้าประชุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๗ ประจำปี ๒๕๑๔ จำนวน ๕๐๐ คน เฝ้า ฯ ในโอกาสนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเหรียญลูกเสือสดุดีแก่ผู้ที่ประกอบคุณงามความดีก่อให้เกิดประโยชน์แก่คณะลูกเสือแห่งชาติด้วย.

ท่านทั้งปวงได้ชื่อว่ามีชื่อเสียงในธุรกิจการของลูกเสือต่างได้ร่วมกันดำเนินงานลูกเสือมา จน
ประจักษ์ผลที่น่าชื่นชมแล้ว ขอให้พร้อมกันทำงานกุศลนี้ต่อไป เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของเยาวชน ของประเทศ
และของมนุษยชาติทั้งมวล

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองรักษาท่านทั้งปวง ให้เจริญด้วยพรทั้งสี่ประการ ให้สามารถ
ประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ ให้บังเกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่กิจการลูกเสือยิ่ง ๆ ขึ้น.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๙^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ ๙ ได้จัดงานกุศลและนํารายได้มาเพื่อการกุศลใน
ครั้งนี้

การที่ได้ถือว่าเลข ๙ เป็นมงคลและถือว่าเป็นความก้าวหน้า นั้น ก็เป็นสิ่งที่ให้กำลังใจกับผู้ที่มีเลข ๙
หลายตัว ดังนั้นก็ต้องใช้ความหมายให้ตรงเหมือนกัน คือวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรก็ต้องป้องกันราชอาณาจักร
เหมือนกัน การที่จะเล่นคำเพื่อกำลึงใจดีหรือเล่นคำที่เป็นสัญลักษณ์หรือเป็นชื่อของกิจการก็ดี จะต้องพิจารณาให้
ตรง ท่านเป็นผู้ที่ได้ผ่านวิทยาลัยการป้องกันราชอาณาจักรก็ย่อมทราบดีว่าวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรนั้นเป็น
สถาบันการศึกษาที่สูงที่สุดสำหรับประเทศไทย และมีหน้าที่ป้องกันราชอาณาจักร ท่านก็มาจากทั้งทหาร ทั้ง
พลเรือน จึงต้องทราบว่า การป้องกันราชอาณาจักรนี้ก็ได้อาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย จึงดีใจที่ท่านได้มาในวันนี้
รวมทั้งภรรยาด้วย ซึ่งก็ต้องร่วมป้องกันราชอาณาจักรเหมือนกัน ก็ขอขอบใจที่ท่านแสดงความเข้าใจดีในกิจการของ
บ้านเมือง คือเราต้องรักษากันทุกคนเพื่อความปึกแผ่นของบ้านเมือง และขอให้ท่านร่วมแรงร่วมใจกันทำหน้าที่
ที่สำคัญ เพื่อรักษาบ้านเมืองรักษาสังคมให้มีความเจริญรุ่งเรือง มีความผาสุก ตามหน้าที่ที่มีอยู่ ขอทุกท่านจง
ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คณะนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๙ และครอบครัว จำนวน ๓๕ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ
ถวายเงินรายได้จากการจัดรายการแสดงละครโทรทัศน์เนื่องในวันรัชดาภิเษก ณ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๗ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน
๒๕๑๔ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะผู้แทนจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายของคณะแพทยพยาบาลที่ได้บริจาคเงินเพื่อการกุศลที่ศิริราชก็นับว่าเป็นแหล่งสำคัญที่ได้เป็นแหล่งผลิตเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายการรักษาพยาบาลของประเทศไทย ก็นับว่าเป็นแหล่งที่มีเกียรติที่สุดสำหรับในการแพทย์

เรื่องการแพทย์นี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจที่ว่า คนทั่วไปถือว่าแพทย์คือหมอ พูตามธรรมดาว่าหมอหรือพยาบาลเป็นผู้ที่สำคัญมากสำหรับชีวิตของประชาชน และอาชีพหมอ อาชีพแพทย์ อาชีพพยาบาลนั้นก็เป็นอย่างหนึ่ง แต่เป็นอาชีพที่สำคัญและที่พิเศษจึงต้องมีจรรยาแพทย์ คือผู้ที่สำเร็จจากการศึกษาทุก ๆ คน ต้องปฏิญาณตนว่าจะอุทิศตัวเพื่อรักษาประชาชนทั่วไปให้มีความแข็งแรง ให้มีสุขภาพให้ดี และที่พูดว่าจะทนเห็นความทุกข์ของคนอื่นไม่ได้ นั้น ก็เป็นหน้าที่ที่วางไว้แก่ตัวเองอย่างหนัก ซึ่งนับว่าเป็นการผูกมัดตัวเองอย่างที่ยุ่อื่นจะผูกมัดตัวเองมากกว่านี้ไม่ได้ เพราะว่าการทนดูผู้อื่นที่มีความทุกข์โดยเฉพาะทุกข์ในทางร่างกายไม่ได้นั้น ไปที่ไหนเราก็ต้องเห็นว่าคนก็ต้องมีทุกข์ แต่ว่าการที่ผูกมัดอย่างหนักนั้นซึ่งก็เกิดเป็นหน้าที่ และก็ถ้าไม่ทำตามที่ผูกมัดตัวเองไว้วันนั้น ก็นับว่าไม่ได้ทำตามคำปฏิญาณ แต่ทำไมทั้งแพทย์ทั้งพยาบาลได้ต้องผูกมัดอย่างนั้น ก็เข้าใจว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่งที่ทุกคนที่สำเร็จการศึกษาก็ต้องปฏิญาณตน บางคนก็ปฏิญาณตนออกไปเฉย ๆ ไม่ได้ว่าเป็นคำปฏิญาณ อย่างนั้นก็รู้สึกว่าเป็นการผูกมัดตัวเองไม่ใช่บ่อย การผูกมัดตัวเองนั้นเพื่ออะไร ก็เพื่อที่นับถือตัวเองได้ เพราะว่าทุกคนจะเป็นแพทย์หรือเป็นพยาบาลหรือมีอาชีพอื่น มีหน้าที่ทั้งนั้น และหน้าที่ในทางการรักษาและดูแลความเป็นความสุขของผู้อื่นนั้นเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งเป็นไม่ใช่เป็นหน้าที่ที่จะมานั่งรับราชการหรือเดินรับราชการเช่นเดิม หากแต่เป็นหน้าที่ในทางศีลธรรมไปแล้ว ฉะนั้น การที่แต่ละคนได้ทำหน้าที่ในด้านสาธารณสุข ในด้านแพทย์และพยาบาล ก็นับว่าเป็นการสร้างกรรมที่ดี นับว่าเป็นการสร้างตัวเองให้เป็นคนที่ดี มีอนาคต มีความเจริญ มีความสุขในใจได้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานนี้จึงเป็นผู้ที่มีโอกาสได้สร้างความดี ก็ขออย่าละเลยความดีที่จะสร้างได้ ผู้ที่อยู่ในฐานะที่จะช่วยผู้อื่น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) นายแพทย์ อุดม โปชะภักษะ คณะบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล พร้อมด้วยผู้แทนคณะจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จำนวน ๑๔ คน ฝ่า ๔ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินซึ่งบรรดาคณาจารย์ แพทย์ เภสัชกร พยาบาล เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาประเภทวิชาต่างๆ ในคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พร้อมใจกันรวบรวมขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

และไม่ช่วยนั้นเป็นผู้ที่ประกอบกรรมอกุศล ผู้ที่ไม่อยู่ในฐานะที่จะช่วยผู้อื่นเพราะเป็นคนโง่ ไม่มีความรู้ไม่มีการศึกษาที่จะช่วยผู้อื่น เราก็คงอภัยได้ เพราะว่าเขาเป็นบุคคลที่น่าสงสารที่ไม่มีความรู้ไม่มีโอกาสที่จะสร้างกรรมดี แต่ทุกคนที่เกี่ยวข้องและอยู่ในกิจการแพทย์มีความรู้ทั้งนั้น มีความรู้สูงด้วย ทั้งมีโอกาสที่จะทำจึงเป็นผู้ที่เคราะห์ดีเป็นผู้ที่อยู่ในฐานะที่จะสามารถก้าวหน้าในชีวิตในจิตใจที่จะสร้างตัวเองให้สูง จึงขอให้จำไว้ว่า ผู้ที่อยู่สูงแล้วถ้าไม่พยายามที่จะค้ำจุนตัวเองให้อยู่สูง ให้คงอยู่สูงในทางกายและจิตใจ ก็จะต้องถอยหลัง และการถอยหลัง หรือตกจากที่สูงมันเจ็บมากกว่าที่จะถอยหรือตกจากที่ต่ำ ฉะนั้นก็ขอให้พิจารณาและให้พยายาม โดยเฉพาะผู้ที่เป็อาจารย์ให้พยายามที่จะให้ผู้ที่เป็นลูกศิษย์และเป็นแพทย์หรือพยาบาลหรือผู้ที่ทำหน้าที่ในงานนี้ให้เข้าใจถึงว่า ผู้ที่มีโอกาสสูงและจะเติบโตขึ้นไปได้ให้เป็นคนที่ก้าวหน้าเป็นคนที่มึจิตใจดี ก็ต้องทำหน้าที่ที่หนักออกไป อาจหนักมาก อาจจะทำใจแต่ว่างานของตัวมีประโยชน์แก่ส่วนรวมและมีประโยชน์แก่ตัวเองเพราะความดีของตัว

ก็ขอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ได้พยายามปฏิบัติหน้าที่เพื่อการแพทย์ของประเทศ และเพื่อความมั่นคงของส่วนรวม รวมทั้งความก้าวหน้าของแต่ละท่านแต่ละคน ขอทุกคนจงมีกำลังใจที่จะต่อสู้ในงานของตัวด้วยความตั้งใจด้วยความอดทน ขอให้ทุกคนสำเร็จในปณิธานที่มี สำเร็จด้วยการปฏิบัติหน้าที่ปรารถนา ขอให้ประสบแต่ความก้าวหน้าความเจริญทั่วกัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะครู อาจารย์ นักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา^(๒)

และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจครูและนักเรียนของทั้งสองโรงเรียนที่ได้บริจาคเงินเพื่อการกุศล ซึ่งเป็นทั้งการช่วยและเป็นกำลังใจ เพื่อให้ปฏิบัติการกุศล

การที่จะช่วยและคุ้มครองบ้านเมืองและตัวเองได้มากที่สุดก็คือการกระทำเท่านั้น ถ้าครูอาจารย์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนได้สามารถให้ความรู้ทั้งในทางวิชาการทั้งในชีวิตแก่นักเรียน และถ้านักเรียนพยายามรับความรู้นั้น ทั้งพยายามปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับเป็นผู้ที่จะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคตอันใกล้ ก็จะทำให้ส่วนรวมคือสังคมบ้านเมืองมีความมั่นคงได้ เข้าใจว่านักเรียนที่อยู่ในวัยนี้ก็คงมีความรู้สึก ว่า ตัวยังไม่อยู่ในสังคม ตัวยังไม่อยู่ในชีวิตของบ้านเมืองแท้ ๆ เพราะถือว่าเป็นนักเรียน แต่หารู้ไม่ว่าเดี๋ยวนี้ต้องถือว่าผู้ที่เป็นนักเรียน และที่จะก้าวสู่การศึกษาชั้นอุดมศึกษา หรือก้าวสู่ชีวิตที่ใหญ่ ที่จริง จะต้องระลึกถึงว่าบ้านเมืองเป็นของเราทั้งนั้น ถ้าเราทำดี หมายถึงทำให้ในสิ่งที่สร้างสรรค์ตามหน้าที่ของตน ก็เป็นการสร้างที่ เป็นการอนาคตของเราโดยตรง ที่ว่าสร้างที่ หมายความว่าที่ของผู้เยาว์ และผู้กำลังจะหนุ่มสาวนี้จะเป็นผู้ที่ชี้ชะตาบ้านเมืองได้ เมื่อเป็นผู้ชี้ชะตาบ้านเมืองได้ ก็หมายความว่าถ้าเราต้องการอะไรแล้วแสดงออกมาให้เห็น คนก็จะได้ทราบว่าเราต้องการอะไรและจะมองดูว่าการกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง แต่ถ้าเราพิจารณาดีแล้วเราก็สามารถที่จะแสดงว่าเรามีเจตนาบริสุทธิ์ เรามีเจตนาที่อยากจะทำอะไรให้บ้านเมือง ส่วนรวมให้มีความมั่นคง มีความก้าวหน้าด้วยความเฉลียวฉลาด ก็จะทำให้ทั่วไปทุกคนทั้งผู้ใหญ่ด้วย จะสนับสนุนในกิจการ ในความคิด ในแผนการณ์ และต่อไปเมื่อเรียนชั้นเตรียมอุดมและชั้นอุดมศึกษาสำเร็จแล้ว เข้าทำงานทำการตามหน้าที่ของตน ก็จะมีความสะดวก เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างเตรียมพร้อมไว้แล้ว

การที่ได้นำเงินมาบริจาคนี้ก็เป็นการกำลังใจอย่างหนึ่ง แต่ยังมีความคิดว่า ถ้าแต่ละคนทั้งครูทั้งลูกศิษย์พยายามทำให้ดี ก็จะทำให้มีความสบายใจอย่างยิ่ง เพราะว่าทราบว่าทุกคนร่วมมือกันในงานที่จะสร้างสังคม

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ คุณหญิง บุญเลื่อน เครือตราชู ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพร้อมด้วยคณะครู อาจารย์ และนักเรียน จำนวน ๒๖ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่คณะครู อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้ร่วมกันบริจาคเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน "ภูมิพล"

สร้างบ้านเมืองให้มีความเจริญ มีความมั่นคง มีความสงบ ก็ขอให้ทุกคนมีความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ที่ดี เพื่อสร้างตนเองให้มีความสุข ความสบายความสำเร็จทุกประการ ขอให้ทั้งครูทั้งนักเรียนมีกำลังใจและกำลังกายแข็งแรง เพื่อที่จะบรรลุในสิ่งที่พึงปรารถนา คือความสำเร็จ สำหรับนักเรียนก็คือความสำเร็จในการเรียน ให้ได้สอบไล่ได้ผ่านชั้นเป็นชั้น ๆ ต่อไป เพื่อสู่ความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ คือความสุขความก้าวหน้าในชีวิต ขอทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายแข็งแรง เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคน และประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่กลุ่มนักข่าวหญิง พ.ศ. ๒๕๑๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจเหล่านักข่าวหญิง ที่ได้จัดรายการโทรทัศน์เพื่อหาเงินรายได้ช่วยข้าราชการชายแดนตลอดจนช่วยผู้ที่ปฏิบัติการเพื่อป้องกันบ้านเมือง เพื่อรักษาบ้านเมืองให้มีความสงบสุข ซึ่งก็ต้องช่วยเจ้าหน้าที่เหล่านั้นกันทุกคน

ก็ขอแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่งว่า ผู้หญิงก็มีอะไรเป็นพิเศษอย่างหนึ่งกว่าผู้ชาย คือ รู้สึกรู้ว่าจะทำอะไรโดยมากก็จะทำอย่างจริงจังมากกว่าผู้ชาย เพราะว่ามีความเป็นผู้หญิงและเป็นเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้รวมกลุ่มกันได้ ผู้ชายโดยมากทำอะไรก็ต่างคนต่างทำ มีอุดมคติอย่างไรก็ยื้อแย่งกัน ส่วนผู้หญิง จะมีอาชีพจะมีความคิดอะไร ก็ยังมีความเป็นผู้หญิงเป็นสื่อกลาง ฉะนั้นการที่นักข่าวหญิงมารวมกลุ่มกันก็เป็นสิ่งที่ผิดธรรมชาติ แต่สิ่งที่ผิดธรรมชาตินี้ ก็ขอให้ใช้เป็นประโยชน์ เพราะว่า การสื่อข่าว การหาข่าวก็เป็นงานอย่างหนึ่งที่มีประโยชน์สำหรับส่วนรวม การหาข่าวหรือสื่อข่าว แจ้งข่าว ออกข่าว เป็นมูมฐานของชีวิตในปัจจุบัน เพราะว่ามนุษย์ซึ่งอยู่เป็นกลุ่มอยู่ในสังคมในชาติย่อมต้องมีความรู้พื้นฐาน เพื่อจะปฏิบัติอะไร ข่าวนี่ก็เป็นสิ่งที่จะเป็นข้อมูลที่จะปฏิบัติสำหรับบุคคล และสำหรับวงการหรือสำหรับส่วนราชการหรือเอกชนที่จะปฏิบัติงาน ทุกอย่างจะต้องพริกพร้อมกัน ข่าวมีความสำคัญ การเสนอข่าวก็มีความสำคัญยิ่ง การเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่ใช่หมายถึงข่าวการเมืองหรือข่าวการเคลื่อนไหวของเหตุการณ์เท่านั้นเอง แต่หมายถึงข่าวในความรู้ในสิ่งที่จะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตของคน ฉะนั้นการที่มีนักสื่อ ข่าว และนักข่าวหญิงขึ้นมาทำให้เข้าใจได้ว่าทุกคนคงตั้งใจทำงานของการแพร่ข่าว การหาข่าว เป็นงานที่จะทำด้วยความตั้งใจเต็มกำลัง ในวันนี้ก็ขอฝากความคิดอันนี้ว่า นักข่าวหญิงมีการได้เปรียบอยู่ที่ความเป็นหญิง ซึ่งทำให้มีความสามัคคีได้ ก็ขอพยายามทำงานนี้ด้วยความตั้งใจเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เห็นมีสมาชิกชายในผู้ที่เป็นนักข่าวหญิง ก็ขอให้อย่าน้อยใจที่ไม่พูดถึง แต่ว่าก็อาจจะเอาตัวอย่างในที่ดีของการเป็นนักข่าวหญิงไปดูว่า ควรจะชักชวนนักข่าวชายให้ทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูง เท่ากับมาเป็นสหายในหมู่ผู้หญิง

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นางเสริมศรี เอกชัย หัวหน้ากลุ่มนักข่าวหญิง พ.ศ. ๒๕๑๓ นำกลุ่มนักข่าวหญิง — ชาย จำนวน ๒๗ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดรายการ “รัชดาราตรี” ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๗ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๔ เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยราชการชายแดน

ขอให้ทุกคนได้นำความรู้ นำความตั้งใจที่ดี ที่จะทำหน้าที่นักข่าวให้เต็มที่สมบูรณ์ ไปปฏิบัติในทางที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จะได้ชื่อว่าช่วยบ้านเมืองให้มีความปึกแผ่น ให้มีความมั่นคง และเป็นกำลังให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข มีความก้าวหน้า ขอให้ทุกคนมีพลังใจพลังกายปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญนี้ ให้มีความสำเร็จมีความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย^(๒)

วันจันทร์ ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาคมห้องสมุดที่ได้จัดและนำหนังสือมาสำหรับไปให้แก่โรงเรียนที่อยู่ตามที่ทุรกันดาร นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งในงานที่สมาคมได้ปฏิบัติมา ซึ่งตอนต้นก็ถือว่าเป็นการรวบรวมผู้ที่มีความรู้และความสนใจในทางการห้องสมุด และผู้ที่ดำเนินงานผู้ที่มีความรู้โดยเฉพาะตอนแรกก็มีน้อย แต่กิจการนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าความรู้ทั้งในด้านการศึกษาของเยาวชนและผู้ใหญ่และทั้งในด้านความรู้ทั่วไปก็ขึ้นอยู่กับหนังสือเป็นสำคัญ

ในประเทศไทยแต่ก่อนหนังสือมีน้อย และโอกาสที่จะได้อ่านหนังสือก็มีน้อยเพราะว่าการพิมพ์ก็ดี การเขียนหนังสือก็ดี รู้สึกว่ายังไม่เป็นที่นิยมและแพร่หลาย หนังสือส่วนมากที่ได้พิมพ์ขึ้นมาสำหรับทั่ว ๆ ไปนอกจากหนังสือเรียนของในโรงเรียน ก็เป็นหนังสือที่พิมพ์แจกในงาน โดยมากก็ในงานศพหรือในงานอื่น ๆ ซึ่งก็ได้พิมพ์เป็นจำนวนน้อย ฉะนั้นโอกาสที่ประชาชนจะได้อ่านหนังสือที่เป็นสาระก็หายาก ความจำเป็นของการมีห้องสมุดจึงมีขึ้นตั้งแต่ต้นที่ผู้ที่สนใจในทางบรรณารักษศาสตร์ได้จัดสมาคมขึ้นมาและได้ทำกิจการ ก็นับว่าได้ช่วยกิจการด้านนี้อย่างมาก เพราะว่าปัจจุบันนี้ความสนใจในการมีห้องสมุดมีมากขึ้น ในโรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ ที่เป็นสถาบันการศึกษาและที่สนใจในเรื่องการศึกษาก็มีห้องสมุดทั้งนั้น ทำให้สมาชิกเกิดความชื่นชมว่าตนได้ทำประโยชน์จริง ๆ มาเดี๋ยวนี้ที่มีสมาชิกมากขึ้น ก็บ่งให้เห็นถึงความจำเป็น ความสำคัญ และความสนใจของประชาชนที่มีต่อการมีห้องสมุด ก็เป็นที่น่าชื่นชมที่ท่านทั้งหลายได้แสดงเจตน์จำนงที่จะช่วยส่วนรวม ได้ทำงานมา และได้เห็นผลที่ดี สำหรับงานนั้นก็ต้องรับว่าเป็นงานที่ละเอียด ที่ลำบาก เพราะว่าเป็งานด้านวิชาความรู้ และเป็นเรื่องของการอ่านหนังสือรวบรวมหนังสือ และส่งเสริมให้หนังสือนั้นได้เป็นประโยชน์ คือมีผู้อ่าน สำหรับเรื่องหนังสือต่าง ๆ ก็ยังมีงานอีกมากมาย ฉะนั้นที่ท่านทั้งหลายได้ตั้งหน้าที่เอาไว้ก็ขอให้ทำต่อไป และทำให้กว้างขวาง ไม่ใช่เฉพาะที่จะเก็บหนังสือไว้ในตู้ ให้พยายามส่งเสริมให้คนสนใจในการอ่านหนังสือยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้มีหนังสือเกิดขึ้น หมายถึงว่าให้มีผู้สนใจพิมพ์หนังสือมากขึ้น ให้ได้หนังสือที่มีคุณภาพดี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางแมนมาส ขวสิต นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการและสมาชิกของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๙ คน เฝ้า ฯ น้อมเกล้า ฯ ถวายตู้หนังสือซึ่งบรรจุหนังสือจำนวนหนึ่งสำหรับเด็กนักเรียนและครู จำนวน ๕๙ ตู้ เพื่อพระราชทานแก่โรงเรียนชาวเขา.

ขอทุกท่านได้สามารถปฏิบัติงานที่ได้ตั้งเอาไว้เต็มตามกำลังของตัว และให้โครงการใด ๆ ที่ตั้งใจเอาไว้ สัมฤทธิ์ผล เพื่อความก้าวหน้าของวิชาบรรณารักษศาสตร์และของวิชาความรู้ของตัวทั่ว ๆ ไป ขอทุกคนจงประสบแต่ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมเลี้ยงนกเขาชวา
แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาชิกของสมาคมและผู้ที่ได้มาให้พรและได้ช่วยการกุศล

การเลี้ยงนกเขาชวานี้ก็เป็นคล้าย ๆ ศิลปหรือวัฒนธรรมอันเก่าของไทยเราที่ทำมาช้านาน ก็นับว่าท่านทั้งหลายผู้สนใจในการเลี้ยง เป็นส่วนหนึ่งที่จะรักษาหรือตรึงวัฒนธรรมส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นสิ่งที่ควรจะรักษาไว้ เพราะภายในบ้านเมืองของเราก็มีความเป็นอยู่มาและก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ประเพณีเก่า ๆ ก็ควรจะรักษาไว้บ้าง ฉะนั้นการที่ท่านสนใจทุกอย่างในเกี่ยวข้องกับการเลี้ยงนกเขาชวา นี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะรักษาตามประเพณีของเรา ขอให้ท่านที่ทําอยู่เป็นผลดี เป็นที่พอใจของส่วนรวม ให้สำเร็จเรียบร้อย ทั้งขอให้ท่านมีความเจริญรุ่งเรืองปราศจากโรคภัยต่าง ๆ มีความสุขความเจริญทุก ๆ อย่าง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ นายปัญญา เดชพล นายกสมาคมผู้เลี้ยงนกเขาชวาแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของสมาคม จำนวน ๑๐ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายรายได้จากการจัดประกวดเลี้ยงนกเขาชวา โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมผู้ประกอบ

อาชีพชั้บรณนต์สามล้อ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาชิกสมาคมทุกคนที่ได้มาให้พร ก็จะได้้นำเงินเพื่อที่จะช่วยเจ้าหน้าที่ที่อยู่ตามภูมิภาคที่
ป้องกันประเทศของเรา

ท่านทั้งหลายได้ประกอบอาชีพด้วยความเข้มแข็งเพื่อความก้าวหน้าของอาชีพ แต่นอกจากนี้ก็ได้ปฏิบัติสิ่ง
หลายอย่างเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม การที่สามารถประกอบอาชีพของตนและทำประโยชน์อื่น ๆ ด้วย ก็นับว่า
ท่านได้เป็นกำลังสำคัญอย่างหนึ่งของประเทศชาติเหมือนกัน และยังแสดงถึงความสนใจของสมาชิกในกิจการของ
บ้านเมือง ซึ่งเป็นที่น่าชื่นชมมาก การที่เจ้าหน้าที่ของเราต้องไปปฏิบัติงานในภูมิภาคตามชายแดนเพื่อรักษา
ความมั่นคงของบ้านเมือง ก็เพราะว่าสถานการณ์ปัจจุบันอยู่ในขั้นที่ไม่น่าไว้วางใจ จึงต้องมีการป้องกันด้วยกำลัง
แต่ว่าประเทศชาติจะอยู่ได้ก็โดยที่ทุกคนในชาติช่วยกันอย่างที่ทุกท่านได้ช่วยกันนี้ หรือด้วยการทำมาหากินด้วยความ
สุจริต ด้วยความเข้มแข็ง และด้วยการเอาใจใส่ในสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปของบ้านเมือง ทุกสิ่งที่ทำอยู่ทั้งในด้านอาชีพ
โดยตรง ทั้งในด้านความสนใจที่มีต่อบ้านเมืองนั้น เป็นประโยชน์ทั้งนั้น ในการทำอาชีพของท่านขอให้สามารถที่จะ
ปฏิบัติเป็นประโยชน์ ให้เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุด การปฏิบัตินั้นก็ให้ปฏิบัติด้วยความตั้งใจตามหลักของอาชีพและทั้งตั้ง
ตัวให้เป็นประโยชน์แก่ผู้เป็นลูกค้ำ ให้ลูกค้ำนิยมให้ผู้ที่โดยสารไว้ใจได้และได้ชื่นชมในการที่จะโดยสารในรถของตน
อันนี้ก็เป็นทางหนึ่งที่จะส่งเสริมอาชีพตน ในเวลาเดียวกันถ้าผู้ใดใครก็ตามทำอาชีพอย่างดี อย่างสุจริต อย่างเข้ม
แข็งนั้น ก็จะเป็นผู้ที่สร้างความมั่นคงของส่วนรวมด้วย

ขอขอบใจทุกคนที่มาและผู้บริจาคทุกคนที่ไม่ได้มาในวันนี้ ขอบใจในน้ำใจที่ดีในความตั้งใจที่ดี ในความ
ประพฤติและปฏิบัติที่ดี ซึ่งจะเชิดชูอาชีพและเชิดชูเกียรติของบ้านเมือง ก็ขอฝากกำลังใจและขอให้ทุกคนถึงพร้อม
ด้วยพลังทั้งใจทั้งกายที่จะปฏิบัติงานของตน และประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองความสำเร็จในชีวิตทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทให้ นายประทีป เสียงหวาน นายสมาคมผู้ประกอบอาชีพชั้บรณนต์สามล้อ นำคณะกรรมการของสมาคม ฯ
จำนวน ๑๘ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหาร ตำรวจ และพลเรือน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม
ผู้ก่อการร้าย.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามที่ได้วางโครงการไว้ว่าจะช่วยผู้พันโทในโอกาสรัชดาภิเษก ก็เป็นการจำกัดบุคคลลงไปแล้ว ที่นี้ข้อที่ว่า จะทำอะไร ซึ่งก็มีทำสุขภาพจิตของผู้ที่พันโทให้ดีขึ้น ก็เป็นส่วนหนึ่งที่นำคิด ในส่วนที่สอง ที่เกี่ยวข้องกับการ ปรับการอาชีพให้เข้ากับสภาพของสังคมได้ และต่อไปก็จะให้ผู้ที่ทำงานไม่ล่าเอียง ก็เป็นโครงการที่อบอุ่นดีแล้ว

ในด้านสุขภาพจิตนั้นรู้สึกว่ายากอยู่ เพราะว่าผู้ที่ต้องโทษมีเป็นต่าง ๆ กัน แล้วแต่โทษที่ได้รับและแล้วแต่ เวลาที่ได้อยู่ในคุก ก็จะต้องเลือกเป็นบุคคล ว่าคนไหน ๆ ที่เราสามารถไปช่วยก็ไปช่วย และช่วยเป็นระยะยาว แล้วก็ เอาใจใส่บุคคลนั้นตลอดไป ไม่ใช่เฉพาะทำโครงการว่า โครงการรัชดาภิเษกให้เป็นระยะเวลาปีหนึ่ง ที่เรียกว่าปี รัชดาภิเษก แล้วต่อไปก็ข้างมัน หากแต่ว่าวางหน้าที่ให้แก่กรรมการและให้แก่สมาคม ให้แก่ผู้ที่ได้ตั้งโครงการนี้ให้ ดูแลไปตลอด คล้าย ๆ สงเคราะห์เขาจนกระทั่งเขามีชีวิตที่นับว่าปรกติธรรมดาได้ อันนี้ก็เห็นด้วย เพราะว่าต้อง เลือกเป็นบุคคล ที่นี้ก็มีปัญหาอยู่ที่ว่าจะเลือกใคร ก็มีเป็นจำนวนพัน ๆ คน จะไปเลือกเอาเกณฑ์ใดก็ลำบาก เข้าใจ ว่าการที่เลือกเกณฑ์ก็ต้องทำแบบตามบุญตามกรรมบ้าง หมายความว่าสมาชิกใดใครได้สนใจและก็ได้ทราบมาว่ามี บุคคลใด ผู้ที่ได้รับปลดปล่อยออกไปนั้นมีปัญหา ก็ต้องเข้าไปหา ไปดูและไปถามว่าจะช่วยเหลือได้อย่างไร ถ้าเขา เรียกว่าเอาถ่าน รับการช่วยเหลือ เราก็ช่วยเหลือเขาเต็มที่ แล้วเมื่อเริ่มช่วยเหลือเราก็ต้องช่วยเหลือ ช่วยเหลือใน ทางสุขภาพจิตก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่ว่าสำคัญที่สุดก็คงเป็นในทางวัตถุ คือตอนแรก แล้วแต่ความสามารถของเขา เขา จะต้องขาดรายได้ ก็ไม่มีเงินที่จะเลี้ยงชีพ เขาอาจเป็นอาชญากรต่อไปได้ ก็ต้องพยายามที่จะเตือนสติส่วนหนึ่ง แล้ว ก็ทำงานหรือเลือกงานให้ แต่โดยมากผู้ที่ถูกจำอยู่ในเรือนจำ เขาก็สอนอาชีพให้อยู่แล้ว ก็ให้ทำตามที่เขามีความรู้ ก็ ต้องสำรวจว่าเขามีความรู้อย่างไร นี่เป็นส่วนหนึ่ง แต่บางคน เท่าที่ทราบ ก็ชอบสภาพความเป็นอยู่ของสังคมปัจจุบัน นี้ ที่ว่าเป็นปรกติอยู่ เราไม่ทราบว่าจะอะไรเป็นปรกติ เดียวนี้ตามปรกติก็รู้สึกว่าอันธพาลเป็นประชาชนหรือเป็น พลเมืองที่มีจำนวนมากที่สุด ตามปรกติของประชาชน โดยเฉพาะในนครหลวง ก็คือสภาพอาชีพเป็นอันธพาลเป็น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิงสำเนียง มุสิกะภุมมะ นายกสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการของสมาคมฯ จำนวน ๒๓ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระราชมติเกี่ยวกับโครงการรัชดาภิเษก ซึ่งสมาคม ฯ ได้จัดตั้งขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์จะสงเคราะห์นักโทษที่ได้รับการปลดปล่อยในโอกาสวันรัชดาภิเษก

ส่วนใหญ่ เพราะว่าการเป็นอันธพาลเป็นง่าย ก็ขอใช้คำจำกัดความ “อันธพาล” อย่างที่เคยจำกัดความให้ “ผู้กว้างขวาง” ใคร ๆ ก็อยากจะเป็นผู้กว้างขวาง ผู้มีอิทธิพล ก็ตามที่ได้เห็นในหนังสือพิมพ์แล้วว่า ผู้ที่ออกมาจากเรือนจำได้กลับไปสู่อาชีพเดิมที่เจริญรุ่งเรือง ได้ไปอยู่อาคารที่ใหญ่ที่สุดในท้องถิ่นที่เขาเคยอยู่ หรือไปขยายอาณาเขตของเขา แปลว่าเขาเข้าสู่สังคมปรกติแล้ว เพราะมีสุขภาพจิตดีที่สุดแล้ว คือเขาเข้าไปหากินได้ดีแล้ว ทีนี้เราจะยอมรับหรือไม่ ก็หมายความว่า ถ้าเราทำโครงการรัชดาภิเษก เพื่อช่วยผู้ที่พ้นจากการกักกันและการจำคุก ก็ต้องมาแก้ไขสังคมด้วย โครงการนี้มันก็จะเกี่ยวข้องกับโครงการเก่า ๆ แก่ ๆ ของคณะสุขภาพจิตนี้ ที่เคยมีอยู่ว่า จะช่วยสังคมให้อยู่ดีมีระเบียบเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน มีธรรมะอยู่ในใจ ก็ต้องแก้สังคมด้วย และในเวลาเดียวกันเมื่อเราแก้สังคม เราแก้อะไร ๆ ได้แล้ว ก็นำพวกที่พ้นโทษนั้นมาไว้ในสังคมที่เราสร้างอยู่ จึงได้พูดอย่างนี้จะเป็นยิ่งร้ายกว่าที่ได้บอกว่างานหนัก เพราะงานยิ่งหนักกว่าที่นึก ฉะนั้น เมื่องานหนักหรือกว้าง ก็อาจเกินกำลังของคนหมู่เรียกว่า หมู่น้อยที่มีความปรารถนาที่จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพจิตดี หมายถึงว่าให้สังคมอยู่ในระเบียบเรียบร้อย ให้คนเขาทำมาหากินโดยไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ก็จำเป็นต้องเลือกตั้งจำกัดขอบเขตงาน ขอบเขตของการสงเคราะห์ประชาชน ถ้าทำเช่นนี้ก็ต้องระบุว่า ถ้าจะทำโครงการรัชดาภิเษกนี้ตามจุดประสงค์ ผู้ใดพบใครที่พ้นโทษในครั้งนี้มีปัญหาหรือจะทำปัญหาให้ผู้อื่นหรือให้ครอบครัว ก็ไปสงเคราะห์เขาทั้งในด้านจิตใจทั้งในด้านวัตถุและอาชีวะ ซึ่งเป็นการสงเคราะห์ขั้นต้นอย่างธรรมดา โครงการที่จะขยายขึ้นไป ก็อาจรวบรวมคนพวกนี้และคนพวกอื่นด้วย ไม่ใช่พวกที่พ้นทุกซ์ และพ้นโทษในครั้งนี้ แต่อาจพ้นโทษในครั้งก่อน ๆ หรือครั้งต่อ ๆ ไป ให้ทำอาชีวะ หรือรวมเป็นโรงเรียนอาชีวะที่เป็นปีกแผ่นก็ได้ ก็อาจเป็นโครงการอย่างหนึ่งที่ทำได้สำหรับคนทั่วไป แม้จะไม่ใช่คนที่พ้นโทษ อาจกระทำผิดจะต้องรับโทษ พวกที่ยังไม่ได้รับโทษ พวกที่อาจกระทำผิดจะต้องเข้าคุกต่อไป ก็ควรจะต้องช่วย ก็รวบรวมคนพวกนี้มาช่วยสงเคราะห์ ช่วยให้มีอาชีวะ และช่วยให้เขามีแนวชีวิตที่เหมาะสม ที่พูดนี้ก็หมายถึงโครงการที่จะขยายออกไปอีกที เพราะว่าเจตนาดีที่จะทำให้พวกที่พ้นโทษมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม จะต้องคิดไปถึงการตัดสินใจตัดสินหรือช่วยไม่ให้เขาต้องเข้าคุกเสียก่อนด้วย อันนี้จะเป็นโครงการที่น่าดูที่สุด การสงเคราะห์ผู้ที่พ้นโทษนี้ก็เป็นเรื่องเฉพาะและเป็นเรื่องเรียกว่าแก้ปัญหาที่มีอยู่เฉพาะหน้าเท่านั้นเอง ควรจะต้องแก้ไขและป้องกันไม่ให้เขาเข้าคุกด้วย ก็เป็นหน้าที่ของผู้ที่สนใจในสุขภาพจิตหรือในสวัสดิภาพของประชาชนที่จะทำให้ไม่ต้องเข้าคุก นี่เป็นความคิดด้านหนึ่ง แต่ความคิดอีกด้านหนึ่ง ด้านคนที่ถูกจำคุก แม้จะเข้าจำคุกในเวลาไม่นานนักก็มีปัญหามาก ซึ่งได้แก้ปัญหาเรื่องคุก

นี่เอง เพราะว่าคนที่ไปอยู่ในคุกมักกลายเป็นคนจิตใจเสื่อมลงไปมาก คนที่ทำผิดอย่างหนึ่ง เช่นขโมยเขาเพราะหิวหรือบางคนเขาไปขโมยของเล็กน้อย ไม่มีเงินที่จะให้ค่าปรับหรือชดใช้สิ่งของที่จะเสียหายไป ต้องเข้าคุก เมื่อเข้าคุกแล้วแทนที่จะเป็นผู้ร้ายเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปเข้ามหาวิทยาลัย เขาออกมาก็มาเป็นผู้ร้ายที่ใหญ่โตยิ่งขึ้น จึงได้ว่าต้องแก้ไขก่อนเข้าคุก ถ้าทุกท่านมีเจตน์จำนงที่จะช่วยสังคม ช่วยบุคคลไม่ให้เกิดเรื่องเดือดร้อนแก่ส่วนรวม ก็ต้องเพ่งเล็งถึงข้อนี้เป็นจุดสำคัญ การสงเคราะห์พวกที่ออกมาจากคุกแล้ว ก็เป็นเรื่องของการป้องกันสังคมไม่ให้ได้รับผลเสียจากมหาวิทยาลัยคุณนี่เอง.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะครูและคณะผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจคณะครูและผู้บริหารโรงเรียนราษฎร์ทุก ๆ คนที่ได้บริจาคเงินเพื่อการกุศลและได้มาพร้อมกันในวันนี้

ที่ได้กล่าวถึงว่าครูโรงเรียนราษฎร์ทั่ว ๆ ไปทุกคนต้องมีความเข้มแข็งมีความตั้งใจ เพื่อพยุงบารมีและเพื่อช่วยให้บ้านเมืองมีความเจริญนั้น เป็นความจริง ครูทุกคนต้องมีความเข้มแข็งมากเพื่อที่จะปฏิบัติงานของตน และความเข้มแข็งนี้มีความจำเป็นสำหรับบ้านเมืองเป็นแน่แท้ ครูตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบันนี้ก็มิได้เปลี่ยนหน้าที่ มีหน้าที่ที่จะถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ทุกท่านทุกด้าน เพื่อที่จะให้อนุชนรุ่นหลังมีความรู้เช่นเดียวกัน และอาจจะได้ไปสู่อะไรที่ยิ่งใหญ่สูงกว่าตัวครูด้วยซ้ำ และการเช่นนี้ ครูย่อมต้องเสียสละและต้องยอมรับว่า การทำหน้าที่ครูนี้จะต้องทำไปแม้จะมีอุปสรรค แม้จะมีความเจ็บใจ มีความเหน็ดเหนื่อยในกายเท่าใด ๆ เพราะถ้าขาดครูแล้ว ความก้าวหน้าก็จะไม่มี จะมีแต่ความถอยหลัง เพราะว่าอนุชนรุ่นหลังจะมีความรู้ในทางวิชาการ และในทางความรู้ที่จะดำรงตนเป็นมนุษย์ จะมีแต่ความรู้และมีความประพฤติตามสันดานของผู้ที่เป็นพาล ฉะนั้นหน้าที่ของครูก็คือหน้าที่ที่จะรักษาสิ่งที่ดีที่งาม วิชาการและความเป็นอยู่ที่ดีให้คงอยู่ตลอดไป จึงเป็นหน้าที่ที่หนัก และเป็นหน้าที่ที่เต็มไปด้วยอุปสรรค แม้จะมีอุปสรรคเช่นนี้ ครูก็ต้องทำหน้าที่ เพราะว่านอกจากจะเป็นทางที่จะสร้างสรรค์สร้างเสริมให้บ้านเมืองก้าวหน้า ยังจะเป็นทางหนึ่งที่จะสร้างบารมีของตน เพราะว่าคนเราเกิดมาก็ต้องสร้างบารมีเพื่อให้ตัวก้าวหน้า ครูมีหน้าที่ที่จะสร้างบารมี คือสร้างเสริมให้ตัวมีความก้าวหน้า ความก้าวหน้านี้ ก็แบ่งเป็นความก้าวหน้าทางวัตถุและความก้าวหน้าทางจิตใจ ย่อมทราบดีว่าการที่ครูจะหวังความก้าวหน้าทางวัตถุอาจยากอยู่ เพราะว่าทำหน้าที่ที่มีเงินเดือนอาจน้อย และยากที่จะให้มีความเจริญรุ่งเรืองทางอิทธิพลหรือทางอื่น แต่ว่าความก้าวหน้าทางจิตใจจะมีได้มาก เพราะว่าครูที่ดีมีจิตใจเป็นครูแท้ ๆ ย่อมเป็นที่นับถือของลูกศิษย์ และครูคนหนึ่ง ๆ ก็มีลูกศิษย์เป็นจำนวนสิบ จำนวนร้อย จำนวนพัน การที่ได้สร้างให้ลูกศิษย์จำนวนมากนี้ ให้ความรู้และเป็นมนุษย์ที่ดีที่เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองต่อโลก ก็นับว่าเป็นการสร้างบารมี เกือบจะไม่มีหน้าที่อื่นที่จะมีความสามารถที่จะสร้างอนุชน

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเขาว์ ประมุขผล ประธานกรรมการสมาคมครูโรงเรียนราษฎร์แห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม ฯ และ ผู้แทนโรงเรียนราษฎร์ผู้บริจาคเงิน รวม ๑๔ คน ฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

รุ่นหลังให้ได้เท่าๆ หมายความว่าให้มีโอกาสที่จะเผยแพร่ความรู้ความดี แม้จะไม่มีโอกาสที่จะสร้างบารมีในทางวัตถุ ฉะนั้นครูจึงมีความคับแค้นใจ แต่ก็มีทั้งเกียรติและมีทั้งโอกาสที่จะสร้างตัวเองให้ดีขึ้น ถ้าคิดเช่นนี้แล้วก็ขอให้พิจารณาในข้อนี้ และนำมาประกอบในการที่จะให้กำลังใจแก่ตัวเองเพื่อสร้างชีวิตของตัวเองเพื่อประกอบงานการของตัวเองให้ดียิ่งขึ้นตลอด คนที่ทำหน้าที่ดีจะเป็นคนที่มีความพอใจในตัว จะเป็นคนที่เจริญ จะเป็นคนที่เรียกว่าเป็นบัณฑิตได้

ก็ขอให้ทุกท่านและผู้ที่เป็นครูทั้งหลายจงอย่าท้อถอย เพื่อความก้าวหน้ามั่นคงของบ้านเมือง และเพื่อการสร้างบารมีของตน เพื่อให้ตนเองเป็นคนที่มียศเกียรติ เป็นคนที่ก้าวหน้า ขอให้ทุกคนจงมีกำลังใจกำลังกายสำเร็จในหน้าที่นี้ แล้วต่อไปก็จะประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความพอใจ.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยว่าดำเนินมาด้วยดีพร้อมทุก ๆ ด้าน

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษา ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในครั้งนี้

เป็นที่หวังกันทั่วไปว่า บัณฑิตทั้งหลายที่อยู่ ณ ที่นี้ จะได้เป็นทั้งกำลังและสติปัญญาของชาติ จะเป็นผู้แก้ไขคลี่คลายปัญหายุ่งยากสับสนต่าง ๆ ที่มีอยู่ขณะนี้ และจะร่วมกำลังกันสร้างเสริมความเจริญมั่นคง ให้เกิดมีในงานของประเทศทุก ๆ ด้าน เพื่อให้ชาติบ้านเมืองของเราดำเนินก้าวหน้าต่อไปได้ ฉะนั้น แต่ละคนควรที่จะได้ทราบตระหนักในเกียรติภูมิของตน ที่ได้รับความเชื่อถือไว้วางใจของมหาชน แล้วเตรียมพร้อมที่จะรับหน้าที่อันสำคัญยิ่งนั้น พร้อมทั้งตั้งใจกระทำโดยเต็มสติกำลังให้บรรลุเป้าหมาย คือความสงบสุข และความเป็นปึกแผ่นของเรา

การที่จะทำงานใหญ่ ๆ ให้สำเร็จได้นั้น จำต้องมีอุดมคติกับทั้งหลักการอันสูง อุดมสรคขัดขวางความสำเร็จที่สำคัญที่สุด ก็คือการไม่ประพฤติตาม หรือการประพฤติทวนอุดมคติและหลักการนั้น อุดมสรคนนี้มีปรากฏเสมอ จนเป็นเหตุให้เกิดความท้อถอยกันอยู่ทั่วไป แม้ในหมู่คนที่สปีปัญญาและมีความตั้งใจที่จะทำงาน ท่านทั้งหลายก็ต้องพบอุปสรรคตั้งก่ลวนี้เช่นกัน ซึ่งท่านจะต้องเอาชนะให้ได้ สิ่งใดที่เห็นว่าถูกต้องแล้ว ท่านจะต้องทำ เพราะถ้าไม่ทำ ก็จะทำให้เกิดความท้อถอย ทำให้มีค่นทำงานจริงน้อยลง งานทุกอย่าง คุณธรรมทุกอย่าง จะเสื่อมทรมลงจนหมดสิ้น เมื่อท่านกล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง ก็จะเป็นตัวอย่าง ชักนำผู้มีความรู้สติปัญญาทั้งหลาย ให้มีกำลังใจและมีความเข้มแข็งที่จะปฏิบัติเช่นเดียวกัน ซึ่งจะเป็นผลให้ปฏิบัติการของผู้มีความรู้ความสามารถมีพลังเพิ่มมากขึ้น ๆ และจะทำให้งานของชาติดำเนินก้าวหน้าไปได้ตามจุดหมาย จึงขอฝากไว้เป็นข้อคิด สำหรับบัณฑิตจะนำไปพิจารณาปฏิบัติในการทำงานเพื่อตนเองและเพื่อประเทศชาติต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีจิตใจเข้มแข็งและมั่นคงในหน้าที่การงาน ให้ประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต ขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขความสวัสดิ์ด้วยกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันศุกร์ ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษานานาชาติต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับท่านทั้งปวงผู้ได้รับความสำเร็จ

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงการทำงานของชาติ ซึ่งเป็นงานของบัณฑิตผู้มีความรู้สติปัญญาโดยตรงว่า บัณฑิตจะต้องตั้งหลักการอันสูงไว้ และปฏิบัติตามหลักการนั้นอย่างเข้มแข็ง โดยไม่ยอมให้อุปสรรคใด ๆ มาขัดขวางงานสำคัญนั้นจึงจะสำเร็จตามจุดหมายได้

โอกาสนี้ จะขอกล่าวเสริมถึงหลักการที่เห็นว่าสำคัญบางประการซึ่งบัณฑิตทุกคนควรจะได้หดยกขึ้นพิจารณา การกระทำใด ๆ ควรจะได้ทำด้วยเหตุผล ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงาน เพราะจะช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้โดยถูกต้อง เทียบตรง และรวดเร็ว นอกจากนี้ จะต้องทำด้วยความสุจริต ไม่เบียดเบียน เบียดบัง หรือละเมิดผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ปลอดภัยจากความลำบากยากแค้น และความวิบัติทั้งปวง สำคัญที่สุด จะต้องทำด้วยความเป็นบัณฑิตของตน ได้แก่ทำด้วยความคิดพิจารณาให้เห็นถ่องแท้ว่าอะไรเป็นความเสื่อม อะไรเป็นความเจริญ อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำ อะไรเป็นสิ่งที่ต้องละเว้นและกำจัดความสามารถคิดพิจารณาให้เห็นจริงได้ดังนี้ จะทำให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ ในอันที่จะทำสิ่งที่ถูกที่เจริญ และงดเว้นสิ่งตรงข้ามทั้งหมด การมีความรู้สึกรับผิดชอบในการกระทำดังนี้ สำคัญมาก เพราะจะทำให้หลักการที่ตั้งไว้บังเกิดผล และเป็นหลักการที่ศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ไม่ต้องตกเป็นเครื่องมือของผู้อื่น หรือตกอยู่ใต้อิทธิพลของผู้อื่น ทั้งทำให้งานที่ทำมีผลอันแน่นอน และดำเนินไปได้ตรงตามความประสงค์ จึงขอฝากไว้เป็นข้อคิดสำหรับบัณฑิตจะนำไปพิจารณาปฏิบัติ ในการทำงานเพื่อตนและเพื่อประเทศชาติต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีจิตใจเข้มแข็งและมั่นคงในหน้าที่การงาน ให้ประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิต ขอให้ทุกท่านที่มาพร้อมประชุมในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อีกวาระหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานกิจการของมหาวิทยาลัยในรอบปีที่ผ่านมา

ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ คน ผู้ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

บัณฑิตทั้งหลายย่อมทราบอยู่ดีแล้วว่า ขณะนี้ประเทศของเรากำลังเผชิญกับปัญหาอันยุ่งยากอยู่หลายอย่าง ปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคขัดขวางงานต่าง ๆ ของบ้านเมือง เป็นอันตรายต่อสวัสดิภาพของประชาชน ต่อความก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศอย่างยิ่ง จำเป็นที่เราจะต้องต่อสู้แก้ไขสถานการณ์ให้คลี่คลายดีขึ้นโดยเร็ว มิฉะนั้น ฐานะของเราจะยิ่งเสื่อมลง และยากที่จะรักษาตัวให้รอดอยู่ได้

การจรรโลงประเทศเป็นหน้าที่ของคนทุกคน แต่ผู้มีการศึกษาสูงมีความรู้สูง ย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นพิเศษ ท่านทั้งหลายจะต้องใช้วิชาความรู้ให้เกิดประโยชน์เพื่อสร้างสังคม ซึ่งเป็นที่พึ่งที่อาศัยของทุกคน ให้เป็นสังคมที่มีความเจริญ มั่นคง และก้าวหน้า ในกรณีนี้ แต่ละคนจะต้องตั้งความปรารถนาอันสูงไว้ จะต้องเข้มแข็งอดทน ไม่ย่อท้อ และไม่คลายจากความเพียร ที่สำคัญยิ่งจะต้องคิดหาวิธีการที่จะรวมบัณฑิตของมหาวิทยาลัยนี้ทุกคน พร้อมทั้งบรรดาผู้มีความรู้ความสามารถและสติปัญญาอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมร่วมกันโดยปรักพร้อม ผนึกกำลังเข้าด้วยกัน ให้เกิดเป็นพลังอันแข็งแกร่งมั่นคง เมื่อพลังนั้นเกิดขึ้นแล้ว จะเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด สำหรับแผ้วถางอุปสรรคและปัญหายุ่งยากทั้งปวง เพื่อเปิดทางให้แต่ละคนได้ใช้ความรู้ความสามารถ ปฏิบัติงานทุก ๆ อย่างอย่างเต็มภาคภูมิ และดำเนินถึงจุดมุ่งหมาย คือความสุขความเจริญของชาติ ได้ดังประสงค์

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และขอให้ผู้ที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่นิสิตมหาวิทยาลัยมหิดล
ในโอกาสที่เสด็จ ฯ ไปทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์^(๒)

ณ หอประชุมราชแพทยาลัย ศิริราชพยาบาล

วันเสาร์ ที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ขอให้ทุกคนนั่งลงเพื่อที่จะให้ได้ดูว่ามีที่เรียบร้อยหรือยัง ให้ทุกคนนั่งก่อน

คราวนี้ก็เป็นครั้งที่สอง ที่มาเยี่ยมพรรคพวกที่มหาวิทยาลัยมหิดล แต่ครั้งนี้ก็มีความแตกต่างกับคราวที่แล้วหลายประการ ทั้งมีความคล้ายคลึงหลายประการเหมือนกัน ประการแรกที่คล้ายคลึงก็คือ การมาครั้งนี้ มากันสี่คน คราวที่แล้วก็สี่คนเหมือนกัน แต่เปลี่ยนเวอร์กัน คราวที่แล้วมี ดูเหมือนเรียกเป็นหมายเลขว่า^(๓) มี หมายเลข ๑ และ ๒ หมายเลข ๓, ๔ และ ๕ คราวนี้มีหมายเลข ๑, ๒, ๕ กับ ๖ ใช้เป็นหมายเลขนี้ดีเพราะว่ามัน สั้นดี แล้วก็สะดวกดี ก็นับว่าการประชุมครั้งนี้กับครั้งก่อนไม่แตกต่างกันเลย ที่แตกต่างกันอย่างมากคือสถานที่ สถานที่คราวที่แล้วเป็นอยู่ฝั่งพระนคร คราวนี้มาอยู่ฝั่งธนบุรี แต่ว่าคราวที่แล้วบอกไว้ว่าไปประชุมกันในที่ที่เป็น กลาง คราวนี้มาที่ฝั่งธนบุรีก็มีเหตุผลอยู่ไม่น้อย เพราะว่าคงต้องมีความรู้สึกที่พิเศษขึ้นมา อย่างน้อยสำหรับคนที่อยู่ บนเวทีนี้และกำลังพูด ก็มีความรู้สึกต่างกับที่พูดที่สวนอัมพร เพราะว่าที่ที่ตรงนี้ แล้วก็เวทีที่ทั้งเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ก็เป็นที่ที่เวลาผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนี้มารับปริญญาทำให้รู้สึกที่เกิดความรู้สึกเป็นพิเศษขึ้นมา นั่งก็ ที่เดียวกัน แล้วผู้ที่นั่งอยู่ในที่หอประชุมก็นั่งอยู่ในที่เดียวกัน มีแตกต่างกันเพียงว่าเป็นผู้ที่ยังไม่สำเร็จปริญญา ส่วนมาก และยังไม่ได้รับปริญญาในวันนี้ แต่ว่าการจะรับปริญญานั้นเอาไว้พูดกันตอนรายการสุดท้าย คือตอนที่ว่า จะให้พรตามที่ขอให้ให้พร ในครั้งนี้ที่มีความแตกต่างอีกอย่างหนึ่งคือรายการที่ขอ คือขอให้มาและมาให้โอวาท เล่น ดนตรี และให้พรตามลำดับ คราวที่แล้วไม่ได้ขอให้เล่นดนตรีแต่ก็ฝืนใจต้องเล่น เพราะว่าทนต่อความเรียกร้องไม่ได้ แล้วข้อสำคัญที่สุดก็พรรคพวกที่อยู่ข้างหลังนี้ก็คันมือคันปากคันอะไรที่จะต้องแสดง อยากจะแสดงให้ดู และอยากให้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงเยี่ยมมหาวิทยาลัยมหิดลและทรงดนตรี

(๓) หมายเลข ๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมายเลข ๒ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ หมายเลข ๓ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา หมายเลข ๔ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวิมลราชกุมารี หมายเลข ๕ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และหมายเลข ๖ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์

ทุกคนครึกครื้นพร้อมกัน อันนี้ก็เป็นการแตกต่างในคราวนี้ ไม่ต้องเกียงงอน และต้องมีการเล่นดนตรีแน่ ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ทำให้เบาใจไม่ใช่น้อย เพราะว่าถ้าไม่ขอให้เล่นดนตรีในคราวนี้ ก็คงไม่เล่นจริงๆ แล้วก็คงจะต้องพูดตลอดไป ซึ่งดูเหมือนว่าจะมีความชำนาญในทางพูดมาก เพราะว่าไปที่ไหนก็ต้องพูด เขาขอให้พูด ให้ให้โอวาท ให้ได้ยินเสียง แต่ว่าการพูดก็ไม่ใช่ว่าเป็นของโปรดปรานนัก ที่จริงเหนื่อยเหมือนกัน แล้วก็พูดมาก ๆ ไปรู้สึกว่าจะเป็นอันตราย เพราะว่าการพูดนั้น ถ้าพูดดีก็คนก็ชื่นชม ถ้าพูดไม่ดีคนก็โท่แล้วก็อาจทำให้ระคายเคืองหูของท่านทั้งหลายก็ได้ ก็อาจต้องกลับบ้านไปโดยที่เขาไล่ให้กลับ หรืออาจกลับบ้านโดยเขาลากตัวขึ้นรถตำรวจไปก็เป็นได้ ก็เลยดีใจมากที่มีรายการที่ขอดนตรี มีข้อแตกต่างอีกหลายอย่างและข้อที่คล้ายคลึงอีกหลายอย่างซึ่งจะไม่กล่าว ณ ที่นี้ อย่างเช่น ที่ได้บอกเมื่อตะกี้ว่ามีสิ่งสมควรกล่าวแต่ไม่กล่าวเพราะว่าจะเสียเวลามาก

มีข้ออย่างหนึ่งที่ทำให้นึกถึงเรื่องที่เราจะขยายมหาวิทยาลัยนี้ให้ได้มีการศึกษาในสาขาต่าง ๆ อื่น ๆ เพื่อให้มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นสถาบันที่สมชื่อว่า “มหาวิทยาลัย” ซึ่งก็เป็นข้อหนึ่งที่ทำให้คิดว่าเป็นการดีไม่ใช่น้อย เพราะว่าเดิมเป็นมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งตามชื่อที่บ่งไว้ก็เกี่ยวข้องกับทางการแพทย์ล้วน ๆ หรือการแพทย์กับวิชาข้างเคียง มาตอนนั้นก็พยายามที่จะขยายให้ได้ถึงวิชาอื่น ๆ ด้วย ซึ่งเป็นข้อที่เหมาะสมที่สุด ก็ต้องพิจารณาว่า ชีวิตของคนเราไม่ใช่อาศัยเพียงสิ่งเดียว ต้องอาศัยทุกอย่าง และตั้งที่ได้กล่าวอย่างย่อที่สุดเมื่อไม่กี่วันที่ไปมหาวิทยาลัยเกษตรว่า ขอให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ร่วมมือกัน ในระหว่างบัณฑิตของมหาวิทยาลัย และกับผู้มีสติปัญญาอื่น ๆ ก็หมายถึง ผู้ที่มีสติปัญญาสำเร็จจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ นอกจากเกษตรศาสตร์ ในอันที่จะจรรโลงบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า ที่พูดไว้อย่างนั้นก็หมายความว่าบ้านเมืองต้องอาศัยความรู้ทุกสาขา ไม่ใช่เป็นความรู้เฉพาะด้านหนึ่งด้านใด อันนี้ก็มาจากเหตุที่บ้านเมืองประกอบด้วยบุคคล คือ ประชาชนที่อาศัยในบ้านเมือง จึงจะเป็นบ้านเมือง จึงจะเป็นประเทศชาติ ทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของบ้านเมือง ฉะนั้นความต้องการของบุคคล หรือความต้องการของบ้านเมืองก็คือเช่นเดียวกัน ต้องอาศัยทุกอย่าง ตามที่พูดกันและกล่าวกันอยู่เสมอว่า บุคคลหรือมนุษย์ต้องอาศัยปัจจัย ต้องอาศัยปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่เรียกว่าปัจจัยสี่หรือจตุปัจจัย ได้แก่อาหาร เครื่องนุ่งห่ม บ้านที่จะอาศัยและยาอาหารนั้น ก็หมายถึงสิ่งที่ปลูกและสิ่งที่ผลิตมาเพื่อบริโภค เพื่อประทังชีวิตของตัว แล้วก็

ถ้าพูดถึงเรื่องอาหารก็เป็นเรื่องของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือผู้ที่เป็นบุคคลที่ผลิต เป็นกลีกร เกษตรกร และผู้เชี่ยวชาญในด้านการเพาะปลูก การทำเกี่ยวข้องกับด้านผลิตสิ่งที่เป็นอาหาร ในด้านเครื่องนุ่งห่ม ก็มีสิ่งของที่เป็นวัตถุดิบและเกี่ยวข้องกับการแปรสภาพให้เป็นเครื่องนุ่งห่ม ก็เกี่ยวข้องกับผู้ที่ผลิต คือบางทีก็เป็นกลีกร บางทีก็เป็นนักวิทยาศาสตร์เคมีที่จะมาผลิตสิ่งที่จะมาเป็นวัตถุดิบได้ ต่อมาก็ได้แก่ช่างตัดเสื้อที่จะมาทำแปรรูปให้เป็นเครื่องนุ่งห่ม พูดถึงบ้านช่องบ้านเมืองที่จะอาศัยไม่ให้อ่างตากลมตากแดด อาศัยอยู่ได้ก็ในด้านวัสดุ ก็เกี่ยวข้องกับผู้ที่ทำในทางธรณีวิทยา ผู้ค้นพบว่าสิ่งใดที่จะมาประกอบเป็นวัสดุก่อสร้างได้ เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่จะผลิตวัตถุดิบที่จะมาสร้างเกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมและเกี่ยวข้องกับวิศวกรรมที่จะมาสร้างให้เราอาศัยอยู่ได้ เรื่องเกสรคือยา ก็เกี่ยวข้องกับยาที่จะรักษาโรค รวมทั้งเกสรชกร ทั้งนักเคมี ทั้งผู้ที่จะมาใช้ยา หรือพวกที่เป็นแพทย์และที่เกี่ยวข้อง สำหรับจุดปัจจัยที่ ๔ พวกที่เรียนในมหาวิทยาลัยนี้เกี่ยวข้องเป็นพิเศษ ท่านทั้งหลายก็เกี่ยวข้องด้านเดียวของจุดปัจจัยนี้ การที่จะให้มหาวิทยาลัยนี้มีความเจริญครบถ้วน ก็ต้องขยายให้ได้ผลิตผู้คนที่เกี่ยวข้องกับจุดปัจจัยอื่นด้วย จึงได้ว่ามีความปลานปล้ำที่เห็นว่ามหาวิทยาลัยมหิดลจะขยายให้เป็นมหาวิทยาลัยที่สมบูรณ์ได้

เมื่อคิดเช่นนี้ก็เลยมานึกดูว่า การจะผลิตคนที่เหมาะสมสำหรับมาทำงานเพื่อส่วนรวมของประเทศชาตินี้ ก็เราต้องพยายามที่จะทำให้ดีที่สุด และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับปัจจัยทั้งสี่ในเวลานี้เสมอก็มียู่ที่ว่า แพทย์พยาบาล ผู้เกี่ยวข้องกับการรักษาหรือปัจจัยที่ ๔ นี้ก็มีขึ้นมากมาย อ่านในหนังสือพิมพ์ก็กลุ้มใจเหมือนกัน แล้วก็อ่านทราบว่ามีอาการแก้ไข แต่ทำไมไม่เห็นมีการแก้ไขในทางที่เกิดความคิดขึ้นมาในขณะนี้ ปัญหาที่ว่าแพทย์ที่สำเร็จในเมืองไทย พยาบาลที่สำเร็จในเมืองไทยทำไมไปต่างประเทศเสียมากนัก อันนี้ก็อาจทำให้มีกระทบกระเทือนใครเข้า จึงว่าซักร้อน ก็เกิดเป็นปัญหาที่ร้อน การพูดก็ทำให้อุ่นเหมือนกัน แล้วก็เมื่อร้อนใจก็ร้อนกายด้วย การไปต่างประเทศของแพทย์นี้ก็วิจัยกันใหญ่ว่าทำไมไป ความจริงถ้าพูดกันตรง ๆ เราต้องดูเหตุผลทำไมเป็นเช่นนั้น ก็ได้พบว่า เพราะว่าผู้ที่เขาต่อว่าเขาพูดเองว่าในเมืองไทยนี้อาชีพแพทย์ไม่ได้ความเพราะว่าเขาอุตส่าห์เรียนมาแล้วก็ทำอาชีพไม่ได้สตาจด์ ชื่อนี้อาจเป็นความจริง แต่ก็มีหลายคนที่ไม่ได้นึกถึงสตาจด์นี่ คือว่าขอให้มีพออยู่พอกิน คือมีปัจจัยสามข้อแรกก็พอแล้วหรือขอให้ได้ทำงานก็มีมากเหมือนกัน ไม่ใช่เฉพาะผู้ที่ต้องการปัจจัยสามอย่างข้างต้นที่ทำให้

ต้องไปต่างประเทศ แต่ว่าปัจจัยที่สี่ที่หนีไปต่างประเทศมาก ๆ อาจมีความไม่เข้าใจหรือมีความขัดข้องใจเกี่ยวข้องกับการทำงานในประเทศ ซึ่งก็ต้องขอภัยต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ถ้ากระทบกระเทือนเล็กน้อยหรือมาก คือมีข้อสำคัญบางอย่าง อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่เรียนในสถาบันการศึกษานี้ ที่ทำให้เกิดจิตใจที่เรียกว่าคับแคบใจ รู้สึกว่าทำงานในเมืองไทยไม่ได้ความ ก็เนื่องมาจากว่าแพทย์ หรือพยาบาลฝึกหัดอบรมอยู่ในสถาบันซึ่งสร้างด้วยวัตถุ คือวัตถุก่อสร้างที่มาจากเมืองไทยกับวัตถุหรือโครงการที่มาจากต่างประเทศ เลยลืมไปว่าวัตถุแห่งการปฏิบัติของเรา คือผู้ป่วย ส่วนมากไม่ได้มาจากต่างประเทศ อันนี้เป็นข้อบกพร่องอย่างหนึ่งที่ทำให้คับแคบใจ แล้วก็เกิดความน้อยใจ ไม่สบายใจ วัตถุแห่งการปฏิบัติของผู้ที่เรียนในด้านการแพทย์หรือพยาบาลนี้คือผู้ป่วย ผู้ป่วยนั้นเป็นวัตถุที่อยู่ในเมืองไทย แล้วส่วนมากก็เป็นคนไทย ทั้งผู้ที่มาช่วยในการทำงาน คือผู้ที่เป็นพนักงานในโรงพยาบาล ที่ไม่ใช่แพทย์ปริญญาหรือประกาศนียบัตรพยาบาล เป็นผู้ที่มาประกอบการทำงานนั้นก็คนไทย แต่ว่าทำไมป่วยที่จะเข้าไปในห้องน้ำจึงต้องเขียนเป็นภาษาฝรั่ง ภาษาไทยก็ไม่มี ถ้าอยากไปห้องน้ำ ก็ไปไม่ได้ แม้การโรงจะปิดกวาดพื้นก็ต้องอ่านภาษาฝรั่งเป็นจะได้ไปหาไม้กวาดมาได้ ที่พูดนี้ก็เพราะมีบางแห่งเป็นเช่นนี้ ไม่ใช่ทุกแห่ง แต่ว่าก็มีแล้วก็โครงการที่ใหญ่โต ก็ต้องให้พนักงานและผู้ช่วยคือคู่มือภาษาต่างประเทศสำหรับเข้าไปในโรงพยาบาลไทย ทั้งอาจต้องถือเข็มทิศสำหรับไปตีกนอร์ทหรือนอร์ทเวสต์หรืออะไรอย่างนั้น สำหรับผู้ป่วยที่เข้าไปในโรงพยาบาลนั้นก็จะต้องมีอุปกรณ์ประจำตัวไม่ใช่บ่อย แต่ประชาชนที่เข้าไปในโรงพยาบาลก็ส่วนมากเป็นประชาชนที่จน จะไปหาคู่มือภาษาฝรั่งหรือเข็มทิศมาก็ยาก จึงได้ว่าข้อนี้เป็นอย่างหนึ่งที่ยกขึ้นมาแล้วอาจทำให้คนบางคนรู้สึกน้อยใจ ท่านทั้งหลายอาจนึกต่อว่าว่าทำไมมาพูดเรื่องที่เหลวแหลกเหล่านี้ แต่ว่าเป็นข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งที่ชี้บ่งว่าเราแก้ไขได้ เพราะว่าคนที่ศึกษาในเมืองไทยและจะปฏิบัติในเมืองไทย ก็ต้องสามารถที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่จะปฏิบัติต่อไป จึงจะมีกำลังใจแม้จะเป็นคนที่ไม่เห็นแก่เงิน ไม่เห็นแก่ตำแหน่ง แต่เห็นแก่วิชาความรู้และการช่วยเพื่อนมนุษย์ที่อยู่ในความทุกข์ ก็จะไม่สามารถปฏิบัติได้ เพราะว่าเวลาเรียนเสร็จแล้ว ถ้าไม่มีเข็มทิศของตัวเอง หรือไปในที่โรงพยาบาลที่ไม่มีเข็มทิศ ก็จะไม่รู้ตัวเองจะต้องหาคู่มือภาษาไทยแล้วก็ต้องพยายามที่จะศึกษาต่อไปด้วยความท้อใจว่าในโรงพยาบาลไทยนี้ทำกันยังไง จึงไปต่างประเทศ เพราะเงินเดือนเขาก็ดี แล้วก็ก็มีที่ที่จะค้นคว้าวิจัยทำงานได้ดี มีความสบายใจมากกว่า อันนี้ก็ขอฝาก

เอาไว้ พูดออกจะไม่เพราะหูสำหรับบางคน แต่ว่าที่พูดเอาไว้ในวันนี้ในที่นี้ ก็เพื่อฝากเอาไว้กับผู้ที่ เป็นนักศึกษาและ อาจารย์ให้พิจารณาดูว่าอาจเป็นข้อหนึ่งที่ทำให้การศึกษาไม่เกิดผลก็ได้ ถ้าเป็นประโยชน์ก็ดีใจว่าได้พูดอะไรอย่าง ถ้า เป็นที่ชวนเคืองก็ขออภัยในที่นี้ด้วย ที่มาพูดอย่างนี้ก็มาจากการพูดมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งอาจเป็นการพูดเฉพาะเรื่อง มากเกินไป แล้วไม่ทราบว่าจะเข้าประเด็นหรือไม่อย่างไรก็ตาม ที่มาในวันนี้ก็ไม่ใช่ที่จะมาต่อว่าต่อขานใคร อย่างปีที่ แล้วก็พูดไว้อย่างนั้น มาพบปะไม่ใช่มาสำหรับมาให้โอวาทหรือมาต่อว่าต่อขาน มาสำหรับมาพบปะแล้วก็ให้มีความ ร่าเริงก็ถ้าจะต้องจบการพูดที่อาจเป็นการนอกเรื่องไปมากไปหน่อย สำหรับการเข้าเรื่องก็คือเมื่อคราวที่แล้วได้ ต่อว่าว่าเดินช้า คราวนี้ก็นั่งอยู่ในนี้แล้วก็เป็นการดี และทั้งที่ขึ้นไปข้างบนก็ขึ้นไปด้วยความรวดเร็ว ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ เปลี่ยนแปลงมาแล้ว ก็ทำให้มีเวลาที่จะครึกครื้นต่อไปในเรื่อง เมื่อก็อาจารย์เฒ่า...เดี๋ยวว่าหาเรื่องอีก...อาจารย์ เสือเก่า เสือฟันดี คอยอยู่ตั้งนานแล้ว...ก็เมื่อกี้ก็มาปรารภว่าคราวนี้จะขอให้มีโฆษกสมทบอีกคนหนึ่ง ก็เห็นชอบ ด้วย แต่ว่าไม่จำเป็น ก็ขออย่าให้โห่ร้องให้มีการเลือกตั้ง เพราะว่าเลือกนั้นก็จะมี การเลือกตั้ง แล้วในเรื่องที่ไปเข้าที่ ประชุมหินอ่อน ก็ขอว่าไม่ต้องการไม่ให้มีการเลือกตั้ง เพราะว่าจะเหน็ดเหนื่อยกันเปล่า ๆ ออมแรงเอาไว้ให้ไป ควบคุมการเลือกตั้งใหญ่ดีกว่า นี่ก็ถึงว่าขอให้โฆษกเก่า นี่ไม่กล้าที่จะพูดเก่าหรือแก่ โฆษกเก่าแต่ยังไม่แก่ เพียงแต่ เฒ่าเท่านั้นเอง ให้มาทำหน้าที่ แล้วก็ให้โฆษกสำรองที่เลือกมา ยังไม่ทราบว่าโฆษกคนใหม่จะเป็นคนที่คล่องแคล่ว หรือไม่คล่องแคล่ว หรือเดี๋ยวจะมาพูดน้อยเกินไปหรือมากเกินไป นี่ก็แล้วแต่จะวินิจฉัยกันต่อไป เพราะว่ายังไม่ได้ เห็นตัวแล้วก็ยังไม่ได้ฟังเสียงว่าพูดมากหรือพูดน้อย ก็ขอให้โฆษกได้มาแนะนำโฆษกใหม่ แล้วจะได้เริ่มปฏิบัติตามข้อ สองที่ได้ขอมาที่จะให้เล่นดนตรี ในการเล่นดนตรีก็ไม่ต้องบอกว่าวงดนตรีนี้เขามีความสามารถอย่างไร ที่ได้รับเชิญ มากก็หมายความว่ารู้จักชื่อเสียงดีแล้วว่าเล่นไม่อัน เพลงที่เล่นได้ก็เล่น เพลงที่เล่นไม่ได้ก็เล่น แล้วก็มีการส มีบูร์บ รักโคกมีอะไรทุกอย่างตามรสนิยมของทุกคน เพราะว่าวงดนตรีนี้มีหลักอย่างหนึ่งว่า ใครไม่พอใจแล้วบอกว่าวง ดนตรีเล่นไม่ดีให้ขึ้นมาเล่นเอง เพราะวงดนตรีนี้เป็นสังคมที่เปิดไม่ใช่อสังคมนปิด คือถ้าคนในวงดนตรีนี้จะออกไป ไทหนักก็ได้ ไม่อยากเล่นก็ไป หนีไปก็ได้ ใครอยากมาเล่นในวงดนตรีนี้ก็โผล่เข้ามาก็มาเล่นได้ คือเป็นวงดนตรีเปิด ไม่ ปิด ก็ถ้าเห็นว่าวงดนตรีนี้เล่นไม่ดี ก็เป็นความผิดของผู้ฟัง เพราะผู้ฟังทั้งหมดนี้เป็นส่วนประกอบของวงดนตรีที่ได้ เคยสังเกตมาแล้วและจะสังเกตต่อไป วงดนตรีส่วนมากเวลาเล่นเสร็จแล้วก็ต้องดับมือ คือว่าเป็นผู้ฟังด้วย ถ้าผู้ฟัง

ฟังแล้วพอใจก็ตบมือ ถ้านักดนตรีเล่นแล้วพอใจตนเองก็ตบมือ ถ้านักดนตรีเล่นไม่ดีผู้ฟังไม่ตบมือ ขึ้นมาเล่นเอง ขึ้นมาได้ ก็ขอให้เข้าใจถึงคำว่าวงดนตรีเปิด แล้วก็จะได้เริ่มปฏิบัติการในด้านดุริยางคศาสตร์ ต่อไปก็ถึงหมดรายการ จะได้กลับบ้านไปดู ที.วี. กัน

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี เสร็จสิ้นการบรรเลงแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพร)

พระราชทานพร

ที่ได้บริจาคและรวบรวมมาสำหรับมาสมทบในทุนของมูลนิธิอานันทมหิดลนั้นนับว่าเป็นจำนวนมาก ก็ขอขอบใจที่เชิญมาแล้วก็มีโอกาสได้สนุกกันพร้อมกัน มาคราวนี้ที่บอกว่าขอพรก็เป็นว่าขอพร เข้าใจว่าขอพรให้กิจการที่กำลังทำอยู่ให้สำเร็จโดยราบรื่นโดยเฉพาะสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ก็หวังที่จะได้ผ่านพ้นการสอบไล่ได้เป็นขั้น ๆ จนกระทั่งได้รับผลสำเร็จ คือสำเร็จการศึกษา การที่จะให้ผ่านการสอบไล่ทั้งหมดเป็นขั้น ๆ จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา สามารถที่จะออกไปปฏิบัติการตามอาชีพของตนและตามความต้องการของตน ก็เป็นสิ่งที่ทำไม่ใช่ง่าย สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือความขยันหมั่นเพียร ที่จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างผ่านพ้นไปได้และสอบไล่ได้ แต่ยังมีสิ่งที่สำคัญอีกคือ กำลังใจ และความตั้งใจนี้จะมาจากกำลังใจของแต่ละคน ถ้าพรที่ให้จะทำให้แต่ละคนสามารถที่จะมีกำลังใจนี้ ทั้งมีความเพียร ความอดทน ความมีสติ ก็ให้พรสัมฤทธิ์ผล ให้ทุกคนมีสมาธิที่ดีเมื่อเล่าเรียน เมื่อสอบไล่ก็ให้มีสติที่มั่นคง สามารถที่จะผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้มีความสำเร็จตามที่ประสงค์ จึงขอให้พรให้ได้มีความสำเร็จในกิจการใด ๆ ที่พึงประสงค์ ที่ดี ที่ชอบ ให้มีพลังจิตกำลังกายทุกประการ ให้ได้สามารถทำหน้าที่ของตน ในขณะนี้ ก็ให้สามารถที่จะสะสมความรู้ ต่อไปก็ให้สามารถผ่านพ้นการสอบไล่โดยดี และต่อไปให้มีความเจริญรุ่งเรือง สิ่งใดประสงค์ก็จงได้ ขอให้ทุกคนจงมีความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบริหารทุนพระราชทาน
โรงเรียนราชวินิต และนักเรียนที่ได้รับพระราชทานทุน^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๔

การศึกษาความรู้เป็นสมบัติที่ล้ำค่า จึงเป็นที่น่ายินดีที่ผู้ได้สนับสนุนกิจการของโรงเรียน โดยเฉพาะที่ให้ทุนสำหรับนักเรียนที่เรียนดี ทุนนี้ก็เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนพยายามหาความรู้ให้ดีที่สุด เพื่อจะได้มีความก้าวหน้า ทุนที่ได้รับจึงเป็นทุนทรัพย์ที่จะทำให้การศึกษาของอนุชนรุ่นหลังนี้มีความก้าวหน้าดี ขอขอบใจกรรมการและครูทุกคนที่ได้ทำให้กิจการของโรงเรียนก้าวหน้าไปโดยสมบูรณ์ดีเป็นที่น่าชื่นชม สำหรับนักเรียน ก็ได้พยายามบากบั่นเรียนจนได้ผลดีได้รับรางวัล ซึ่งนับว่าเป็นผลดีอย่างหนึ่ง แต่รางวัลที่จะได้อย่างสูงที่สุดก็คือความรู้ที่ได้ใส่แก้ตัวไว้ เพราะว่ามีสมบัตินี้ที่มีคุณค่าอย่างสูงมาก จะติดตัวอยู่เสมอ ความรู้ที่มีอยู่ในตัวไม่มีใครจะขโมยเอาจากเราได้ แล้วความรู้นี้ก็จะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เรามีชีวิตที่ก้าวหน้าได้ ที่ได้มีโอกาสมีความรู้ก็เพราะว่ามีโรงเรียนและมีครูที่พยายามสอนทุกคน ฉะนั้นก็ขอถือโอกาสนี้ชมและขอบใจคณะกรรมการ ทั้งครูทั้งหลายที่ได้พยายามที่จะสร้างโรงเรียนให้มีความก้าวหน้า ทั้งขอขอบใจผู้สนับสนุนทุกคน ขอให้ทุกคนทั้งครู ทั้งเจ้าหน้าที่ ทั้งนักเรียน มีความสำเร็จก้าวหน้า และมีกำลังใจกำลังกายที่สมบูรณ์เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ของแต่ละคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นายเกรียง เอี่ยมสกุล อธิบดีกรมสามัญศึกษานำคณะกรรมการบริหารทุนพระราชทานโรงเรียนราชวินิต
เฝ้า ฯ และนำนักเรียนที่ได้รับพระราชทานทุน เฝ้า ฯ รับพระราชทานทุนการศึกษา พร้อมด้วยผู้บริจาคเงิน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลด้วย

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชาอุปถัมภ์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๑๔

ยินดีและขอชมเชยสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทยที่สามารถจัดงานสำคัญนี้ขึ้นมาได้ ดนตรีนี้เป็นศิลปะและนับว่าเป็นกิจกรรมที่กว้างขวางมาก งานที่สำเร็จลุล่วงไปนั้นก็แสดงถึงความสามารถอย่างสูงของวงการ ดนตรีนี้พาดพิงไปถึงหลายด้าน ในด้านศิลปะก็พาดพิงไปถึงทั้งละคร ทั้งที่แสดงในบนเวที ทั้งที่แสดงในสถานที่ต่าง ๆ ทั่วไปก็นับว่ากว้างขวางมาก นอกจากนี้ ยังพาดพิงไปถึงกิจการด้านต่าง ๆ เช่นในด้านภาพยนตร์ ในด้านวิทยุและโทรทัศน์ ก็นับว่าดนตรีนี้จะพาดพิงถึงชีวิตของประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง จึงเป็นกิจการที่สำคัญและควรสนับสนุน เพราะว่าดนตรีถ้าการเล่นดนตรีและการฟังดนตรีดี ประชาชนก็ได้ความบันเทิงและได้ผ่อนคลายอารมณ์ให้มีจิตใจร่าเริง สามารถที่จะมีกำลังใจอย่างสูง การที่ได้จัดการประกวดดนตรีเพื่อให้มาตรฐานของการดนตรีในเมืองไทยสูงขึ้นและเป็นที่ยอมรับรู้จัก ก็เป็นสิ่งที่สมควรและเป็นสิ่งที่ทำให้สำเร็จขึ้นมาด้วยความลำบากยากยิ่ง

ส่วนวงดนตรีและนักดนตรีที่ได้มาประกวด ก็น่ายินดีที่สามารถได้รางวัล แสดงถึงความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเองให้สามารถบรรเลงให้เป็นที่พอใจของกรรมการ และเท่าที่สังเกตดู การประกวดประชันอย่างนี้ก็เกิดผลดี เพราะว่าคุณภาพของการดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแบบสตริงคอมโบอย่างที่ได้สนับสนุนนี้ ได้ก้าวหน้ามามาก และคุณภาพดีขึ้น ก็ขอชมเชยทั้งกรรมการทั้งนักดนตรีที่ร่วมกันได้สนับสนุนยกระดับมาตรฐานของการดนตรีเมืองไทยให้สูงขึ้น ซึ่งผลนี้ย่อมต้องสะท้อนไปถึงประชาชนทั่ว ๆ ไป เพราะว่าดนตรีที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาให้บรรเลงโดยมีความสามารถ มีฝีมือ ก็ย่อมทำให้ประชาชนมีความร่าเริงใจได้มากขึ้น ขอขอบใจเจ้าหน้าที่การดนตรี โดยเฉพาะสมาคมดนตรี ที่ได้ส่งเสริมกิจการดนตรีเช่นนี้ให้เป็นผลดี ขอให้สามารถทำงานปฏิบัติหน้าที่นี้ต่อไปด้วยความไม่ทอดอ้อย และด้วยความสามารถทั้งหลักวิชาทั้งกำลังใจที่ทำ ขอทุกคนจงประสบแต่ความสำเร็จในกิจการทั้งกรรมการผู้ส่งเสริมทั้งนักดนตรีผู้ปฏิบัติ ขอทุกท่านจงประสบแต่สิ่งที่ดีที่งาม.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเฉลิมพลทิฆัมพร นายกสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชาอุปถัมภ์ ทรงนำนักดนตรีของวงดนตรีที่ชนะเลิศและรองชนะเลิศ ประเภทนักเรียนนักศึกษาและประเภทอาชีพ รวม ๑๐ วง เฝ้า ฯ รับพระราชทานถ้วยรางวัลในการประกวดดนตรีซึ่งด้วยพระราชทาน ครั้งที่ ๒ ประเภทสตริงคอมโบ ในโอกาสนี้ ทรงนำคณะกรรมการของสมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ฯ เฝ้า ฯ ด้วย.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิง

จังหวัดสมุทรสาคร^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ขอขอบใจสมาคมต่าง ๆ ที่ได้นำเงินมาให้เพื่อการกุศล และขอขอบใจผู้ที่มาให้พรในโอกาสรัชดาภิเษก

การที่ได้นำเงินมาเพื่อสาธารณประโยชน์นั้น ก็แสดงถึงความมีเจตนาดีของทุกคนเพื่อให้ส่วนรวมให้คงอยู่ได้ พรที่ให้นั้นก็เป็นส่วนหนึ่งสำหรับมาให้เป็นกำลังใจสำคัญที่สุด ก็ขอให้ทุกคนระลึกถึงหน้าที่ของแต่ละคน ทำงานทำการของตนให้ดี เมื่อท่านได้ดีแล้วจึงจะเกิดความก้าวหน้าแก่ตน ถ้าทำด้วยความตั้งใจดี และแต่ละคนมีความก้าวหน้าดีแล้ว ส่วนรวมย่อมต้องดีและก้าวหน้าเหมือนกัน ยิ่งทำด้วยความสำนึกถึงว่าแต่ละคนอยู่ในที่ส่วนรวม ก็ยิ่งทำให้ส่วนรวมมีความมั่นคง

ขอขอบใจทุก ๆ ท่าน และฝากขอบใจผู้ที่ไม่ได้มาในวันนี้ ที่ได้มีจิตใจที่จะร่วมกันสนับสนุนเพื่อให้บ้านเมืองมีความมั่นคง และขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญ ประสบแต่ชีวิตที่ปรารถนา เพื่อให้สามารถได้บรรลุถึงความเจริญ ความก้าวหน้าทุกประการ ขอท่านจงปราศจากโรค มีความก้าวหน้าความเจริญทั่วทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นางเจียมใจ เทศวิศาล นายกสมาคมส่งเสริมวัฒนธรรมหญิง จังหวัดสมุทรสาคร พร้อมด้วยกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสมาคมและมูลนิธิต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรสาคร เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดการแสดงดนตรีและพิพิธทัศนา เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๔

การช่วยสังคม ทั้งช่วยในฐานะบุคคลและในฐานะผู้ที่หวังดีต่อสังคม ต้องทำด้วยความรอบคอบ และถ้าทุกคนได้ทำด้วยความรอบคอบ ทั้งมาช่วยกันผนึกกำลังกันก็จะเป็นงานที่สำเร็จเรียบร้อยมีเหตุผลมาก และอาจเป็นการช่วยทางราชการในอันที่จะอุ้มชูให้บ้านเมืองอยู่รอดได้ ซึ่งโดยมากมีแต่คนเชื่อว่าราชการไม่เห็นทำอะไร ประเทศของเราเราต้องช่วยกันอุ้มชูและก็ได้เราช่วย ทางราชการก็อาจเกิดมีกำลังใจมากขึ้นเหมือนกัน ฉะนั้นจะปล่อยให้ราชการทำฝ่ายเดียวไม่ถูก ถ้ามีเอกชนมีบุคคลเข้าทำการอุ้มชูสังคมสร้างบ้านเมือง ก็จะทำให้ทางราชการมีกำลังใจสูงด้วย และทั้งมีความรู้สึกดีด้วยว่าเป็นหน้าที่ของตนที่จะต้องทำให้ดี แต่ว่าถึงอย่างไรก็เป็นหน้าที่ของคนทุก ๆ คน เพราะว่าเป็นประเทศของเราด้วยกันทั้งนั้น ถ้าไม่มีประเทศก็รู้สึกว่าจะอยู่ดีกว่า ฉะนั้นขอให้ทุกคนมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำอะไรให้เป็นประโยชน์ แล้วก็มาร่วมมือกัน

ก็ขอฝากคำชมเชยไปแก่ผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง ผู้ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมด้วยความสมัครใจและด้วยความไม่เห็นแก่เห็นเดียดเยื้อ ไม่เห็นว่าเป็นหน้าที่หรือไม่เป็นหน้าที่ ไม่เกี่ยง เพราะว่าการที่บ้านเมืองเสียหายไปมากเดี๋ยวนี้ ก็เพราะว่าเกี่ยงกันว่าไม่ใช่หน้าที่ แท้จริงเป็นหน้าที่ของทุกคน และเมื่อเป็นหน้าที่ของทุกคนแล้ว ก็ต้องประสานงานกันให้ดี แล้วก็อย่างที่ว่าสภาสังคมสงเคราะห์มีหน้าที่ที่จะประสานงานกับทุกคน แต่ว่าขอให้ทำด้วยความรอบคอบ และด้วยความอดทนไม่น้อยใจ ไม่บ่น ก็ขอให้คิดถึงว่างานมีความสำคัญ และก็มีความลำบาก

ขอให้ทุกคนมีกำลังใจพร้อมสมบูรณ์ที่จะปฏิบัติงานตามที่ได้วางเอาไว้.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายปุ๋ย โรจนบุรานนท์ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการอำนวยการกรรมการบริหารสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ฯ ประธานกรรมการประจำสาขาต่าง ๆ ทั้งองค์การและผู้มีจิตศรัทธาที่บริจาคเงินจำนวน ๓๔ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย ในด้านการสังคมสงเคราะห์ และกราบบังคมทูลรายงานถึงกิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ที่องค์การและสมาชิกได้ปฏิบัติไปแล้ว กับขอรับพระราชทานพระบรมราชโองการ และพระราชดำริเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ในโอกาสนี้ด้วย.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันพุธ ที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในวาระนี้ และที่ได้ทราบรายงานว่า การปรับปรุงระบบการศึกษาตามแผนการศึกษาของมหาวิทยาลัย ได้ผลคืบหน้า มาได้อีกขั้นหนึ่ง ซึ่งเข้าใจได้ว่ามหาวิทยาลัยได้ศึกษาวิจัยและเตรียมงานต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ข้าพเจ้าขอแสดงความชื่นชมด้วย กับผู้ทรงคุณวุฒิและกับบัณฑิตทุกคนที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

ขณะนี้ มีความคิดเห็นอย่างหนึ่งเกิดขึ้นว่า สภาพการณ์ในทางเสื่อมทรามหลายอย่างกำลังครอบงำ ประเทศของเราอยู่ ทำให้งานต่าง ๆ ไม่อาจดำเนินไปได้โดยคล่องตัว เพราะขาดความเรียบร้อยและเที่ยงตรง ความคิดเช่นนี้จะมีมูลความจริงอยู่มากน้อยเพียงใดก็ตาม ย่อมก่อให้เกิดการฟุ้งเล็งในแง่ร้าย ทำให้คนบางคน แม้เป็นผู้มีการศึกษาสูง เกิดความท้อถอย ปล่อยตัว ปล่อยงาน กระทำการต่าง ๆ ที่ไร้เหตุผล ซึ่งที่สุดจะเป็นผลร้าย และเป็นภัยแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยิ่ง คนไทยเป็นคนที่สามารถ โดยเฉพาะผู้ได้รับการศึกษาดีเช่นท่านทั้งหลาย ย่อมมีความรู้ความคิดอันกว้างขวางก้าวหน้า มีกำลังกายกำลังใจที่สมบูรณ์ และมีเจตนาอันแรงกล้าที่จะสร้างสรรค์ จะต้องรู้จักวินิจฉัยสถานการณ์และแก้ไขสถานการณ์อย่างถูกต้อง เมื่อมีความรู้ความคิดอยู่ ควรจะนำมาเชื่อมโยงกันเข้าให้พร้อมเพรียง ประสมประสานปรับปรุงความรู้ความคิดนั้นด้วยความคิดพิจารณา แล้วนำออกใช้ให้ได้ผล จุดใดเสื่อม ก็แก้ไขเปลี่ยนแปลงที่จุดนั้น จุดใดดีอยู่ ก็ส่งเสริมให้มั่นคงยิ่งขึ้น ถ้าเราพร้อมกันปฏิบัติงานของชาติโดยทำนองนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างจะดีขึ้นเป็นลำดับ เชื่อได้แน่นอนว่า จะเอาชนะอุปสรรคและอันตรายใด ๆ ทุกอย่างได้ จะสามารถธำรงความเป็นไทย และนำพาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยสวัสดิ

ขออวยพรให้บัณฑิตที่ได้รับปริญญาในวันนี้ ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรืองในการทำงานที่จะพึงปฏิบัติต่อไป.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

วันพฤหัสบดี ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกรวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับทุกคนที่ได้รับความสำเร็จ

ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บรรดาบัณฑิตที่เข้ารับปริญญาบัตรเมื่อวันวานนี้ว่า ความคิดวินิจฉัยสถานการณ์ต่าง ๆ ในทางร้าย ไม่ช่วยให้บ้านเมืองดีขึ้น หากแต่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำที่ขาดเหตุผลต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นผลเสียหายต่อประเทศและประชาชน ทุกคนควรจะได้รู้จักวินิจฉัยสถานการณ์ให้ถูกต้อง จะต้องรวมความรู้ความคิดเข้าด้วยกัน พิจารณานำออกใช้แก้ไขจุดที่บกพร่อง และส่งเสริมจุดที่ดีให้มั่นคง

ข้าพเจ้าขอกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างไม่เคยมีมาก่อนในบ้านเมืองของเรา ทำให้เกิดความรู้สึกว่าประเทศไทยและคนไทยกำลังเสื่อมลง กำลังจะถูกกลืนหายไปกับอิทธิพลแห่งความเสื่อมในโลกปัจจุบัน ความรู้สึกเช่นนี้ไม่ตรงกับความจริงนัก เพราะคนไทยเรามีความเป็นตัวของตัวเอง มีสมบัติทั้งทางวัตถุและจิตใจอย่างอุดมสมบูรณ์มาแต่เดิม เป็นการยากอยู่ที่จะถูกกลืนหรือถูกทำลายอย่างที่คิดกัน ทุกคนควรจะได้พิจารณาถึงข้อนี้โดยด่องแท้ในทุกสิ่งทุกอย่างที่เรารู้สึกว่าเสื่อมนั้น ย่อมต้องมีส่วนที่ดีเหลืออยู่ ให้เราแก้ไขปรับปรุงให้มั่นคงได้ เพราะฉะนั้น ท่านทั้งปวงจะต้องตั้งใจและตั้งความเพียร ที่จะพิจารณาสืบบกพร่องโดยรอบคอบ แล้วพยายามปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นด้วยความรู้ความสามารถ เพื่อจรรโลงประเทศชาติไทยไว้ ให้ทุกคนได้มีสิทธิเสรีภาพและความเป็นไทย ซึ่งเราได้สร้างสมอบรมสืบกันมาช้านานนั้น อยู่ตลอดไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ ประสบความสำเร็จและความก้าวหน้าในอาชีพที่จะพึงปฏิบัติต่อไป และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกัน ณ ที่นี้ มีความสุขความสวัสดิ์ดีถ้วนหน้ากัน.

พระบรมราชโองการ

ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร
ของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันเสาร์ ที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

ข้าพเจ้ายินดีด้วยกับเนติบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ในโอกาสอันพิเศษนี้ ใคร่ขอแสดงความคิดเห็นฝากไว้แก่ท่านทั้งหลาย ซึ่งจะได้มีตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ต่อไปว่า กฎหมายบ้านเมืองนั้น โดยหลักการ มีไว้สำหรับรักษาความยุติธรรมและความสงบเรียบร้อยในแผ่นดิน ด้วยการจัดสรรอำนาจสิทธิเสรีภาพแก่บุคคลโดยถ้วนหน้าและเสมอหน้า แต่ตามความจริงที่เป็นอยู่ปรากฏว่า ในบางเรื่องบางกรณี การใช้กฎหมายมักไม่ได้ผลสมบูรณ์ตรงตามหลักการอันเป็นเจตนาที่แท้ นำไปสูความยุ่งยากและความรำฉาน ซึ่งเป็นความเสียหายและเป็นอันตราย ผู้มีหน้าที่ในด้านกฎหมาย จะต้องคิดอ่าน กระทบการ ให้กฎหมายได้เป็นปัจจัยผลของความเที่ยงธรรมและสงบสุขอย่างแท้จริง งานนี้เป็นงานหนักและลำบากยากยิ่ง จะทำสำเร็จได้ก็ด้วยความกล้าหาญอดทนและความเพียรพยายาม ทุกคนจะต้องเตรียมกายเตรียมใจให้พร้อมและมั่นคง ที่จะใช้ความรู้ความสามารถของตน และที่จะรวมความคิดสติปัญญากัน ต่อสู้เอาชนะอุปสรรคทั้งปวง เพื่อดำเนินงานให้บรรลุจุดหมาย สำคัญที่สุดขอให้ถือหลักเหตุผลและความจริง ซึ่งจะนำมาปฏิบัติได้ เป็นหลักปฏิบัติงาน และสำนึกให้ตระหนักแก่ใจว่า กฎหมายที่เปิดโอกาสให้เบียดเบียนกันได้ มีอคติมิใช่มีความยุติธรรมเป็นรากฐาน การนำบทบัญญัติที่ปฏิบัติไม่ได้ตามสภาพที่เป็นจริงของชีวิตมาบังคับใช้ เป็นต้นเหตุแห่งความเดือดร้อนแตกแยกในชาติและประชาชน บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ยังความสงบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นได้ ต้องตราขึ้นตามสภาพการณ์และสภาพชีวิตที่แท้จริงของบ้านเมืองและบุคคล

ข้าพเจ้าขออวยพรให้เนติบัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จและความเจริญรุ่งเรือง ทั้งในชีวิตและการทำงาน ขอให้ท่านทั้งปวงที่มาร่วมในพิธีนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ครูและนักเรียน
โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลามจากภาคใต้
ณ ศาลาดุสิดาลัย ในสวนจิตรลดา
วันจันทร์ ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าพอใจมาก ที่ได้พบกับครูและนักเรียนจากจังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี และสตูล อีกครั้งหนึ่ง และได้ทราบรายงานผลการปฏิบัติงานในรอบปีที่แล้ว

ขอชมเชยและแสดงความยินดีด้วย กับโรงเรียนและครูที่ได้รับรางวัล

การที่ท่านทั้งหลายลงมือลงแรง และร่วมงานปรับปรุงการศึกษาในจังหวัดของท่านติดต่อกันตลอดมาเป็นเวลาแรมปีนั้น ถึงจะต้องลำบากกายลำบากใจอย่างไร ก็มีใช่เป็นการเสียเปล่า หากจะได้รับประโยชน์มากมายทั้งในวันนี้และวันหน้า เพราะการให้ความรู้ความฉลาดแก่เยาวชนนั้น จะทำให้เขามีอนาคตที่แจ่มใสก้าวหน้า และเขาเหล่านั้นจะเป็นผู้สร้างความสุขความเจริญ พร้อมทั้งความมั่นคงให้แก่บ้านเมืองต่อไป ฉะนั้นจึงถือได้ว่าทุกคนทำงานเพื่อส่วนรวม ผลงานที่ท่านทำ คือประโยชน์ของประเทศชาติ ขอให้ทุกคนพยายามและร่วมมือกันปรับปรุงสิ่งที่กำลังทำอยู่ให้เรียบร้อยและได้ผลยิ่งขึ้น อย่าท้อถอย

การเข้ามาปรึกษาหารือกันคราวนี้เป็นโอกาสดียิ่ง ที่จะได้แสดงและได้รับฟังความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์แก่การดำเนินงาน ควรที่จะทำความเข้าใจและตกลงกันในข้อปฏิบัติต่าง ๆ ให้แน่นอน จงสังเกตศึกษาสิ่งสมควรสนใจ และที่จะเป็นคุณประโยชน์ไว้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และนำไปใช้ในหน้าที่ จงระลึกไว้เสมอว่า ความรู้ความเข้าใจที่กระจ่างและถูกต้องนั้น ย่อมช่วยให้ปฏิบัติงานได้โดยสะดวกใจและได้ผลสมบูรณ์ที่สุด

ขออวยพรให้การประชุมสำเร็จผลสมตามความมุ่งหมาย ให้คณะครูนักเรียนและเจ้าหน้าที่ทุกคน มีความสุขด้วยกายและด้วยใจ มีพลานามัยอันสมบูรณ์ สามารถกระทำหน้าที่ให้เกิดความมั่นคงและความก้าวหน้าแก่ตนเอง แก่จังหวัด และแก่ประเทศชาติ สมตามความตั้งใจทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจทุกท่านที่ได้มาให้พรและที่ได้นำเงินมาให้ ก็ขอขอบใจผู้ที่บริจาคด้วย พรที่ให้มาก็เป็นกำลังใจอย่างสูง ซึ่งนับว่าเป็นที่ชื่นชมยินดี เงินที่ให้มานี้ก็ได้มาจากน้ำพักน้ำแรงของแต่ละคน ทั้งจากการทำด้วยความตั้งใจที่จะไม่เบียดเบียนผู้ใด ก็นับว่าเป็นสิ่งที่สมควรและเป็นที่น่าปลื้มใจยินดีอย่างยิ่ง ที่สำคัญที่สุดก็เห็นสมาชิกของสมาคมธุรกิจและวิชาชีพได้ปฏิบัติงานมาตลอดด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความตั้งใจที่จะส่งเสริมในธุรกิจและวิชาชีพของตน ซึ่งถ้าพูดตามจุดที่ว่าบ้านเมืองจะอยู่ได้ก็โดยที่ทุกคน ทุกบุคคลและทุกองค์การได้ปฏิบัติงานของตนด้วยความตั้งใจเพื่อให้กิจการของตนมีความเจริญรุ่งเรืองและได้ผลด้วยความตั้งใจที่สุจริตแล้ว ท่านทั้งหลายก็ได้ทำในแนวนี้ ซึ่งจะเป็นส่วนที่จะส่งเสริมกิจการของตนที่ได้เริ่มขึ้น และเมื่อกิจการของแต่ละบุคคลเจริญดีในทางที่ถูกต้องที่สุจริตก็จะทำให้ส่วนรวมมีความมั่นคง ฉะนั้นการที่ท่านและสมาชิกได้ปฏิบัติตนที่ดีเช่นนี้ก็เท่ากับได้สร้างให้สังคมและบ้านเมืองแข็งแกร่งมีความมั่นคง จึงขอถือโอกาสขอบใจ และฝากขอบใจนี้แก่สมาชิกทุกคน และขอให้มีความตั้งใจที่แข็งแกร่งเพื่อปฏิบัติงานของแต่ละคนให้สำเร็จลุล่วง สิ่งใดที่ขอขอรรมขอให้บรรลุผลให้สมบูรณ์ ขอให้ทุกคนมีกำลังกายและกำลังใจที่แข็งแกร่งแข็งแรงเพื่อที่จะปฏิบัติงานต่อไป และประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นางชนัดต์ โทณวนิก นายกสมาคมสตรีนักธุรกิจและวิชาชีพแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ นำคณะกรรมการสมาคม ฯ จำนวน ๑๖ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายหนังสือเฉลิมพระเกียรติและหนังสือเฉลิมพระเกียรติ โดยเสด็จพระราชกุศล.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะนักศึกษา
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๓^(๒)
ณ ศาลาเริง พระราชวังไกลกังวล หัวหิน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่นที่ ๑๓ ที่ได้ร่วมกันบริจาคเงินเพื่อการกุศล ในโอกาสที่ได้มาทัศนศึกษา ในจังหวัดต่าง ๆ

การที่ผู้ที่เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรมีโอกาสได้ไปดูตามภูมิประเทศ เป็นการดีอย่างยิ่ง เพราะว่าแต่ละท่านก็เป็นผู้ที่เป็นการเข้ารับราชการชั้นผู้ใหญ่มาจากสำนักต่าง ๆ มาจากกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ มาเข้าวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เพื่อที่จะศึกษาวิธีที่จะใช้ความรู้ความสามารถร่วมกันทำงานเพื่อให้บ้านเมืองมีความมั่นคง การมาดูงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการนั้น เพราะว่างานที่จริงของประเทศชาติ แม้จะมองในแง่ป้องกันราชอาณาจักรตามจุดประสงค์ของวิทยาลัย ก็จำต้องรวบรวมผู้ที่มีความรู้และผู้ที่ปฏิบัติงานในทุกด้าน ไม่ใช่เป็นเฉพาะหน้าที่ของกองทัพหรือผู้ที่ปฏิบัติในด้านป้องกันประเทศ การปกครองและการทำให้ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตเป็นงานส่วนสำคัญ และอาจเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการป้องกันราชอาณาจักร การมาดูงานในภูมิประเทศก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเหมือนกัน เพราะว่าบ้านเมืองก็ประกอบด้วยภูมิประเทศและประชาชนที่อยู่ในภูมิประเทศนั่นเอง ท่านได้มาเยี่ยมจังหวัดต่าง ๆ ได้รับฟังการบรรยายสรุปจากผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ในท้องที่ ก็คงได้ความรู้ประดับตัว และสามารถที่จะมาวิจัยและศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อไป ขอให้ระลึกถึงว่าบรรยายสรุปนั้นเป็นการบรรยายของฝ่ายปกครอง หรือฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ในท้องที่นั้น ๆ ซึ่งถ้าพวกเราอยากจะทำประโยชน์จริง ๆ ย่อมต้องมองดูในด้านของผู้ที่อยู่ในหมู่ประชาชน หรือผู้ที่มีภูมิสำเนาในท้องที่นั้น ๆ ก็เชื่อว่าท่านได้เปิดหูเปิดตาฟังบรรยายสรุปแล้วเพื่อนำมาพิจารณาให้ถ่องแท้ ทั้งได้เปิดหูเปิดตาดูสภาพความเป็นจริงภูมิประเทศนั้น ๆ แล้วด้วยการพิจารณา เมื่อได้เห็นได้ฟังได้ศึกษาแล้วท่านทั้งหลายก็จะกลับไปพิจารณาร่วมกันและพิจารณาแต่ละคนเพื่อที่จะหาทางแก้ไข หาทางที่จะทำให้บ้านเมืองเจริญและมั่นคงยิ่งขึ้น เข้าใจว่าจะได้ประโยชน์มาก ขอให้ทุกท่านได้ใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลโท เสงี่ยม เจริญ ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๓ จำนวน ๔๐ คน และผู้ร่วมคณะอีก ๗ คน ซึ่งกำหนดจะเดินทางไปดูกิจการและศึกษากฎมณฑลภาคตะวันตก ฝ้า ๆ ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

ทัศนศึกษาครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งในด้านงานของแต่ละคนที่จะทำต่อไปตามหน้าที่ ทั้งในด้านของวิทยาลัย เพื่อที่จะให้วิทยาลัยนั้นเป็นประโยชน์มากที่สุด

ขอให้ทุกท่านมีความสามารถทั้งจิตใจทั้งสมองทั้งปัญญาทั้งร่างกาย ที่จะปฏิบัติตามที่ได้รับนี้ต่อไปเพื่อส่วนรวม ซึ่งนับว่าจะได้เกื้อกูลประเทศชาติให้อยู่รอดต่อไป ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจกำลังกายพร้อมสมบูรณ์เพื่อทำหน้าที่การงานต่าง ๆ ของท่านแต่ละคนให้ประสบความสำเร็จรุ่งเรืองและความสำเร็จ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ผู้นำเยาวชนจากจังหวัดต่าง ๆ ๓๖ จังหวัด
ที่ปรึกษาผู้นำเยาวชน และเจ้าหน้าที่ดำเนินการฝึกอบรม^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันจันทร์ ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๔

การมอบเครื่องหมายของผู้นำเยาวชนในวันนี้ ก็เป็นโอกาสที่ดีที่ได้มาพบอีกครั้งหนึ่งกับผู้ที่มาด้วยกันในงานสำคัญของชาติ คือการฝึกฝนตนเองเตรียมตัวไว้สำหรับรับใช้ชาติและส่วนรวมในท้องที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย

การที่กรมพัฒนาชุมชนได้จัดให้มีการอบรมผู้นำเยาวชนจากภาคต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านวิชาการ สำหรับประชาชนที่อยู่ในส่วนต่าง ๆ ของบ้านเมืองก็จำเป็นต้องมีความรู้สำหรับครองชีพและสำหรับนำให้ท้องที่ของตนมีความเจริญก้าวหน้า ความรู้เหล่านี้ก็ได้แก่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่จะทำเพื่อทำมาหากิน ความรู้ในอาชีพนั้นก็เรียกว่าวิชาการ วิชาการนี้แบ่งเป็นหลายส่วน แบ่งเป็นส่วนที่จะทำมาหากินนั้นโดยตรง และสามารถที่จะผลิตสิ่งของหรือทำงานที่เป็นประโยชน์เพื่อหาเงินมาเลี้ยงตัว แต่เพื่อการทำมาหากินเลี้ยงตัวนี้ บางทีแต่ละบุคคลไม่สามารถจะทำมาหากินได้ดี ต้องรวมกลุ่มต้องช่วยกันในเรื่องที่ของตัว จะเป็นหมู่บ้านหรือจะเป็นสหกรณ์หรือเป็นชุมนุมชนก็ต้องร่วมแรงกันทำงาน เพื่อที่จะให้ผลงานของตนได้เป็นประโยชน์แก่ชีวิต แก่ชุมนุมชนของตน วิชาการนี้ก็เป็นวิชาการอีกอย่างหนึ่ง ไม่ใช่วิชาการโดยตรงในการผลิตสินค้าหรือสิ่งของ เป็นวิชาในด้านที่จะทำให้สินค้าที่ตนทำ สิ่งของที่ตนทำที่ตนปลูก เป็นประโยชน์ขึ้นมาเป็นเงินเป็นทองและเป็นความก้าวหน้า วิชานี้คือวิชาเศรษฐกิจ วิชาเศรษฐกิจนั้น เมื่อท่านทั้งหลายได้เข้ามารับการอบรม ก็คงได้ทราบว่าต้องแลกเปลี่ยนสินค้าและค้าขาย การแลกเปลี่ยนสินค้าหรือค้าขายนี้ไม่ใช่เฉพาะอยู่ในชุมนุมชนของตน ต้องขายไปจังหวัดอื่น ๆ ขายเข้ามาในกรุงเทพฯ ฯ หรือต่อไปก็ต้องขายไปต่างประเทศ อันนี้เป็นหลักวิชาของเศรษฐกิจ ซึ่งถ้าแต่ละคนอยากจะมีความสำเร็จจะต้องรู้จักวิชานี้บ้างเหมือนกัน แต่มีข้อสังเกตอยู่ว่า วิชานี้ ตามที่ได้กล่าวไว้ว่าต้องแลกเปลี่ยนสินค้านั้นระหว่างชุมนุมชนและระหว่างจังหวัดต่อไปจนกระทั่งระหว่างประเทศ จึงเป็นวิชาที่กว้างขวาง พวกเราทั้งหลายจึงต้องรู้จัก รู้ว่าแต่ละชุมนุมชนอยู่ได้ด้วยตนเอง และถ้าอยากอยู่ให้ดีขึ้น ให้มีความเจริญ ให้มีความอยู่ดีกินดีขึ้น มีรายได้มากขึ้น จะต้องแลกเปลี่ยนระหว่างชุมนุมชน ระหว่างหมู่บ้าน ระหว่างจังหวัด ระหว่างประเทศ จะต้องมีความสามัคคี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายประสงค์ อิศรภักดี อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน นำผู้นำเยาวชนจากจังหวัดต่าง ๆ รวม ๓๖ จังหวัด พร้อมด้วยที่ปรึกษาผู้นำเยาวชนและเจ้าหน้าที่ดำเนินการฝึกอบรม เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท และ “เครื่องหมายผู้นำเยาวชน”

ความสามัคคีปรองดองกันระหว่างบุคคลในประเทศจึงเป็นความสำคัญเพื่อให้แต่ละคนได้สามารถที่จะทำมาหากินมีความก้าวหน้า เครื่องหมายผู้นำเยาวชนจึงมีสิ่งที่สำคัญที่สุดคือธงชาติอยู่ในเครื่องหมาย และเป็นส่วนใหญ่มากที่สุดอันนี้มิใช่เพราะต้องทราบว่ ชาตินี้เป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน และต้องร่วมกันสร้าง ไม่ใช่ว่าแต่ละคนต่างอยู่ ทุกคนได้รับความรู้ในทางวิชาการ ได้รับความรู้ในทางความสามัคคีว่าต้องรวบรวมกำลัง ต้องร่วมแรงกันเพื่อที่จะสร้างความเจริญแก่บ้านเมือง แต่เมื่อมาจากจังหวัดต่าง ๆ มาชุมนุมพร้อมกันในที่นี้ก็ได้เห็นได้มีความรู้เหมือนกันว่าประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในมวลประเทศทั่วโลก และที่ประเทศไทยอยู่มาหน้าว่าด้วยความผาสุก ก็เพราะความสามัคคีของประชาชนในประเทศที่หวงแหนบ้านเมือง ที่ถือว่าบ้านเมืองเป็นที่อยู่ของตน ถ้าบ้านเมืองไทยไม่มีก็จะจมลงไปในส่วนที่ไม่มีชื่อ และจะมืดมน ไม่มี ความภูมิใจว่าเราเป็นประเทศไทยและเราได้ช่วยกันสร้างทั้งนั้น ไม่มีความสำคัญใด ๆ เลยถ้าประเทศไทยไม่อยู่ ฉะนั้นประโยชน์ของการประชุมที่ยิ่งใหญ่กว่าวิชาการด้วยซ้ำ ก็คือความให้เข้าใจว่าเราทุกคนต่างคนอยากได้ความสุขความเจริญ ความเป็นคนไทยมีเกียรติ และเมื่อมาประชุมกันก็มองเห็นทางแล้วว่าเราต้องปฏิบัติตนให้ดี ให้ได้มีความสามารถที่จะทำความก้าวหน้าพัฒนา และได้เห็นสิ่งสำคัญนี้คือว่าเราต้องร่วมแรงกันทำงานเพื่อให้บ้านเมืองคงอยู่

การทำให้บ้านเมืองคงอยู่นี้เป็นงานที่ยากลำบาก เพราะว่าคนที่อยู่ในประเทศย่อมต้องมีการขัดแย้งกันบ้างเหมือนในครอบครัว อยู่ใกล้ชิดกันก็อาจขัดแย้งกันได้ แต่ว่าเมื่ออยู่ในครอบครัวเดียวกันคือประเทศชาติ ก็เป็นครอบครัวใหญ่ ต้องรู้จักอภัยกันรู้จักปรองดองกันให้ดี การมาประชุมจึงเป็นโอกาสที่จะไต่ถามข้อสงสัยที่มี ผู้ที่มาจากจังหวัดทางเหนือ ทางตะวันออกเฉียงเหนือ ทางใต้ ทางภาคกลาง ต่างคนต่างก็คงต้องมีข้อสงสัยว่าคนทางเหนือเขาทำอะไรกันอย่างไร คนทางใต้เขาทำอะไร ทางตะวันออกเฉียงเหนือทำอะไร ภาคกลางทำอะไร ก็ไต่ถามกัน ไต่ถามว่าเหตุผลมีอย่างไร แล้วลงท้ายก็จะปรองดองได้ เพื่อให้บ้านเมืองอยู่เป็นอันหนึ่งอันเดียวได้ การประชุมนี้เป็นภาระที่หน่วยราชการได้จัด หน่วยราชการหรือทางราชการก็มีหน้าที่ที่จะให้ความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าหาซึ่งกันและกันและสร้างบ้านเมืองให้เจริญ ฉะนั้นภาระที่ทางราชการได้จัดการประชุมขึ้นเช่นนี้ ก็มีไว้ว่าทางราชการสั่งหรือบังคับให้คนมาประชุมและมาฟังคำสั่งของทางราชการ ตรงข้าม ที่ทางราชการทำ

เป็นหน้าที่ของทางราชการที่จะให้ความสะดวกแก่ประชาชน ซึ่งผู้นำเยาวชนทั้งหลายนี้ก็เป็นประชาชน ให้ความสะดวกให้แก่ประชาชนเพื่อที่จะให้ประชาชนสามารถเข้าหากันหาความรู้และหาความปรองดอง ให้รู้จักซึ่งกันและกันได้ ดีเพื่ออุ้มชูให้ส่วนใหญ่คือชาติอยู่ได้ ทั้งนี้ก็เข้าใจว่าการประชุมและการอบรมจะได้ผลมาก เพราะว่าถ้าประชาชนเข้าหาซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็มีหวังเป็นกำลังอันมหาศาลที่จะอุ้มชูส่วนรวมของเราของชาติไทย และสามารถที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นปึกแผ่นความมั่นคงของบ้านเมืองในที่สุดแต่ละคนซึ่งประกอบ บ้านเมืองก็จะมี ความสุข ความก้าวหน้า ความปลอดภัยได้

ขอให้บรรดาเยาวชนซึ่งเป็นผู้ นำสามารถที่จะได้ความรู้ ได้สร้างมิตรภาพได้สร้างเพื่อน และเป็นเพื่อนซึ่งกันและกัน เป็นความสามัคคี และสามารถกลับไปสร้างความเจริญแก่ท้องถิ่นของตน ให้เป็นอนาคตที่ดีของบ้านเมือง

ขอขอบใจทางราชการที่ได้ให้โอกาสให้เยาวชนทั้งหลายนี้ได้มาพบกันเพื่อฝึกกำลังรวบรวมกำลังสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ส่วนรวม ขอให้ทุกคนได้มีกำลังใจกำลังกายเพื่อปฏิบัติงานของตน มีความก้าวหน้า ความเจริญทุกประการ และขอให้เยาวชนทั้งหลายที่มาประชุมในที่นี้ เมื่อกลับไป ได้นำความปรารถนาดีของแต่ละคนหมายความว่าแลกเปลี่ยนความปรารถนาดีนำไปสู่พี่น้องในท้องถิ่นของตน ว่าคนไทยทั้งชาติมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะสร้างความเป็นปึกแผ่น สร้างความเจริญให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข มีความก้าวหน้า มีความมั่นคงตลอดกาลไป ขอทุกท่านจงมีความเจริญมีกำลังใจกำลังกายแข็งแรงเพื่อที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นำ นำประเทศไปสู่ความเจริญมั่นคง.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการกีฬาทหารระหว่างประเทศ
และผู้ชนะเลิศในการแข่งขันกระโดดร่มระหว่างเหล่าทัพ
และกรมตำรวจ ปี ๒๕๑๔^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๔

ขอแสดงความยินดีแก่ผู้ที่ได้รับรางวัลในกีฬาระโดดร่ม ซึ่งกีฬาระโดดร่มนี้ดูว่าจะเป็นกีฬาทหาร แต่ในปัจจุบันนี้ก็ถือกันว่าเป็นกีฬาอย่างหนึ่งที่สำคัญ ความสำคัญของกีฬานี้ก็มีทั้งในด้านทหารและในด้านที่เป็นกีฬา ฝึกฝนและทำให้บุคคลที่ปฏิบัติการโดดร่มมีความเข้มแข็งกล้าหาญ ในด้านทหารก็เป็นประโยชน์ในยุทธการอย่างมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้ จึงเป็นที่น่ายินดีที่ทางกองทัพได้สนับสนุนกีฬาประเภทนี้เป็นลำดับเป็นสัณ เพราะว่าเป็นประโยชน์ทั้งสองด้าน

ที่คราวนี้สามารถส่งทีมไปแข่งขันนานาชาติ ก็นับว่าเป็นความก้าวหน้าของการกีฬาระโดดร่มในประเทศไทย หวังว่าผู้ที่ไปแข่งขันจะสามารถปฏิบัติให้ดีที่สุด เพื่อที่จะเป็นเกียรติแก่ประเทศไทย และทั้งเป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพราะว่าจะได้รับประสบการณ์อย่างดีที่สุด ได้ไปเห็นการแข่งขัน และดูว่าวิชาการกระโดดร่มแบบแข่งขันเขามีอย่างไร และสามารถที่จะนำมาปรับปรุงให้กีฬาระโดดร่มของเราให้เจริญยิ่งขึ้น

ขอชมเชยผู้ที่ได้รับสนับสนุนกีฬาประเภทนี้ในเมืองไทย ให้เป็นประโยชน์แก่นักกีฬาและเป็นประโยชน์แก่ทางราชการทั่วไป ขอให้ทุกคนมีความเจริญก้าวหน้า และขอให้ผู้ที่จะไปปฏิบัติไปแข่งขันในระดับประเทศครั้งนี้ มีความปลอดภัยอย่างทุกประการ มีความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา คือชัยชนะเท่าที่จะทำได้ และได้รับประสบการณ์เท่าที่จะรับมาได้ให้มากที่สุด ก็ขอให้ปลอดภัย ขอให้เข้มแข็ง ขอให้ประสบความสำเร็จทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก เต็ม หอมเศรษฐี ประธานกรรมการกีฬาทหารระหว่างประเทศ นำผู้เข้าแข่งขันกระโดดร่มระหว่างเหล่าทัพและกรมตำรวจ สำหรับการแข่งขันประจำปี ๒๕๑๔ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ฝ่า ฯ รับพระราชทานถ้วยและรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันกระโดดร่ม.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการราชกรีฑาสโมสร^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจทุกท่านที่ทำให้เกียรติและนำเสื่อสามารถโดยเฉพาะในการวิ่งทางไกลมาให้ ก็ขอรับว่าได้เคยวิ่งทางไกลมาแล้ว แต่ว่าอาจไม่เป็นทางการ ไม่ได้วิ่งทางไมล์ แต่เป็นส่วนตัว อาจได้วิ่งหลายไมล์มาแล้ว เพราะวิ่งอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะบริหารร่างกาย

การวิ่งก็นับว่าเป็นประโยชน์มาก เพราะว่าสนับสนุนให้ทุกคนได้เห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย และการออกกำลังกายวิ่งนี้ก็ใช่วิธีอย่างหนึ่งซึ่งไม่สิ้นเปลือง ไม่ต้องมีเครื่องมือเครื่องมีอะไร จึงเป็นการออกกำลังกายที่ถูกหลักวิชาและถูกต้องที่สุดที่จะทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ก็พาวิ่งแบบออกกำลังกายนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้สมาชิกทั้งหลายมีอนามัยสมบูรณ์ ที่ว่าวิ่งเพื่อให้มีอนามัยสมบูรณ์นี้ ถ้าทำตามหลักวิชาที่ถูกต้องแล้ว ก็มีปัญหาเกิดขึ้นหลายอย่าง คือถ้ามีสถานที่วิ่งเหมือนอย่างที่สนามม้าราชกรีฑาสโมสรก็เป็นการดี แต่ถ้าไปวิ่งตามท้องถนนก็อาจเป็นอันตราย เพราะว่าการจราจรคับคั่ง ทางผู้ที่สนใจการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ น่าจะได้คิดค้นหาวิธีการอย่างอื่นด้วย เพื่อนำมาเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย และให้สามารถที่จะนำไปปฏิบัติที่บ้าน หรือในที่ที่ทุกคนต้องการออกกำลังกายอยู่กับที่ หรือออกกำลังกายที่วิ่งในระยะสั้น ถ้ากรรมการได้ลองค้นคว้าและเผยแพร่วิธีการสำหรับให้ความเจริญทางด้านอนามัยของประชาชนทั่ว ๆ ไป ก็จะเป็นประโยชน์มาก จึงขอให้ช่วยกันค้นคว้าและเผยแพร่วิธีการต่าง ๆ ในการรักษาอนามัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ขอให้ทุกคนสามารถที่จะบริหารร่างกายให้แข็งแรงอยู่ตลอดไป แนะนำให้ผู้อื่นมีกำลังใจ และชักชวนให้ทุกคนรักษาตัวให้มีกำลัง ถ้าประชาชนทั่ว ๆ ไปแข็งแรงก็ย่อมจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่จะทำให้ประเทศชาติเราได้มีส่วนร่วมที่เจริญ ขอให้ทุกท่านมีความสำเร็จ มีความก้าวหน้า มีความเจริญ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจโท จำรัส มัดตุกานนท์ ประธานกรรมการราชกรีฑาสโมสร นำคณะกรรมการชมรมวิ่งแห่งราชกรีฑาสโมสร เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเสื่อสามารถของกีฬาประเภทวิ่งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และถวายแด่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอและสมเด็จพระเจ้าลูกเธอทุกพระองค์.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรรहितเกล้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๖ กันยายน ๒๕๑๔

ที่มาขอให้โองการนี้ก็กินเวลาหน่อย เพราะว่าผู้ที่ได้เป็นสมาชิกสโมสรรहितเกล้าก็ย่อมเป็นผู้ที่ได้ผ่านการศึกษาระดับสูงและในแขนงต่าง ๆ มารวบรวมอยู่ในสโมสรรहितเกล้าแล้ว ย่อมมีปัญหาพอที่จะรวบรวมสติปัญญาของตนเพื่อที่จะจัดการงานที่ตนจะทำ แต่ว่าถ้าจะให้สรุปดูตามที่ได้รายงาน ก็เห็นได้ว่าสโมสรรहितเกล้ามีกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งมากหลาย อาจเลือกไม่ถูกว่าตนจะทำอะไรเป็นอันดับสำคัญ เท่าที่มีกิจกรรม ก็ได้สร้างอาคารที่ทำการเรียบร้อย ก็เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งซึ่งเป็นการแสดงถึงความประสงค์ของสโมสรรहितเกล้าที่จะรวบรวมกำลังผนึกกำลังกันเพื่อที่จะปฏิบัติการหมายถึงสามัคคีของผู้ที่ได้ผ่านการศึกษามาจากสถาบันการศึกษาเดียวกัน อยากที่จะพบปะกันและช่วยกันในงานที่จะทำข้างหน้า อีกข้อหนึ่งก็คือการช่วยนักศึกษาปัจจุบันให้มีทางที่จะศึกษาวิชาให้สำเร็จ แม้จะขาดแคลน ก็เป็นกิจการอย่างหนึ่งที่สมควร เพราะว่าผู้ที่ได้ผ่านการศึกษาในสถาบันแห่งหนึ่งควรจะเหลือแล้วผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ ข้อต่อไปก็มีที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อการกุศลในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านช่วยบ้านเมืองให้สามารถป้องกันตน รักษาความมีระเบียบและความเรียบร้อยมั่นคง งานกุศลในด้านสงเคราะห์ผู้ที่ลำบากพวกที่ยากจน ก็เป็นอีกอย่างหนึ่งที่ได้ตั้งจุดหมายไว้

ทั้งหมดนี้ก็มิใช่ข้อสำคัญอยู่ที่ได้ร่วมใจร่วมใจร่วมกำลังกันปฏิบัติงานเพื่อเป็นประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งเป็นงานที่เห็นว่าเป็นที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้ที่มาตั้งตัวเป็นกลุ่ม และสำหรับผู้ที่ได้ศึกษามาจากสถาบันอันเดียวกัน ที่สำคัญที่สุดรองลงมาจากงานการที่ได้ทำเพื่อความมั่นคงของบ้านเมืองของประเทศของสังคมเมืองไทย คือการที่จะดูแลให้ผู้ที่อยู่ในรุ่นน้องหรือผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบันนี้ ให้สามารถศึกษาเป็นผลสำเร็จ ในข้อนี้มิใช่เพียงแต่การจะหาทุนมาช่วยผู้ที่ยากจนผู้ที่ขาดแคลนเท่านั้นเอง ข้อสำคัญอย่างยิ่งจะต้องทำให้เป็นตัวอย่างแก่นิสิตปัจจุบันให้เห็นว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอันสูงส่งคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะเป็นอะไรต่อไปและมีวิธีการอย่างไรที่ทำให้สำเร็จมาได้และใช้ประโยชน์ในชีวิตของตนได้ จะได้เป็นตัวอย่างเพื่อเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่นอกจากการช่วยในทางวัตถุ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายบุญรอด บิณฑสันต์ นายกสมาคมสโมสรรहितเกล้าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะกรรมการของสมาคม ฯ ชุดใหม่ ประจำปี ๒๕๑๔ - ๒๕๑๕ จำนวน ๒๔ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราชโองการ

การช่วยอีกอย่างหนึ่งซึ่งสำคัญที่สุดสำหรับทั้งผู้ที่กำลังศึกษา ทั้งสำหรับส่วนรวมด้วย คือชี้ทางหรือแนะนำว่าทำอย่างไรสำหรับการศึกษามุ่งความสำเร็จ และระหว่างศึกษาก็ให้เป็นบุคคลที่มีประโยชน์สำหรับส่วนรวมที่ว่าอย่างนี้ เพราะมาพิจารณาดูเห็นว่าการศึกษาการเป็นนักศึกษานี้ ในสมัยปัจจุบันมีความหมายออกจะผิดเพี้ยนจากโบราณหรือจากที่ที่เคยมีมาแต่ก่อนนี้ไปมากที่สุด โดยเฉพาะตัวอย่างจากต่างประเทศที่แสดงว่านักศึกษามีกำลังเป็นพลังของนักศึกษาเป็นต้น ความจริงนักศึกษาก็เป็นพลัง เพราะว่าถ้าไม่มีพลังก็ศึกษาไม่ได้ และเป็นพลังที่จะเป็นประโยชน์ได้สำหรับส่วนรวม เพราะว่านักศึกษาย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ที่สนใจในความรู้ แต่ว่าได้ใช้พลังของนักศึกษานี้ไปในทางที่ผิดไม่ใช่น้อย ไปเป็นพลังที่น่าเกรงกลัวเกรงขาม ทั้งในด้านการเมืองทั้งในด้านสังคม ความจริงพลังนี้ควรจะใช้ในทางที่ดี จึงจะเป็นตัวอย่างว่าบุคคลมีความทะเยอทะยาน มีความอยากที่จะมีความรู้เพื่อได้ใช้ความรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้ การที่เป็นพลังขึ้นมาจึงมีอันตรายได้ และเป็นอันตรายทั้งต่อบุคคลที่เป็นนักศึกษา ทั้งต่อส่วนรวมทั้งหมดก็ได้ จึงต้องพยายามหาความรู้และพยายามที่จะแก้ไขในข้อเสียของพลังของนักศึกษานี้ ก็เป็นหน้าที่ของนักศึกษาที่ผ่านมาแล้วในสถาบันนี้ ที่จะช่วยแก้ไขหรือชี้แจงว่าพลังของนักศึกษานี้ก็เจือปนด้วยความดีและด้วยความไม่ดี ความดีก็คือคนเราต้องมีความกระตือรือร้นอาจมีความล้นเท่านั้นเอง ซึ่งมีความจำเป็นที่จะมีเพื่อที่จะก้าวหน้า แต่ถ้ามากเกินไปอาจล้นมาท่วมคนอื่นได้ แล้วก็ทำให้เสียหาย ทำให้บ้านเมืองและตนเองล่มจมไปได้ จึงต้องดูพลังนี้ว่าจะสมดุลได้อย่างไร พลังจึงปนด้วยความไม่ดี คือเช่นว่าเมื่อนักศึกษาจะต้องแสดงตัวว่าเก่งจะเอะอะเกะกะก็ได้ บางทีเกะกะแก่ตัวเอง เช่นต้องมียาเสพติดหรือทำวุ่นวาย หรือทำสิ่งที่จะเสียหายต่อตนเองมากมาย ถ้าไม่ทำก็กลายเป็นผู้ที่ไม่ทันสมัย ผู้ที่ไม่ทันกับเพื่อน ๆ อันนี้ผู้ที่มีอายุมากกว่ามากขึ้น และมีความรู้มาก จึงเป็นผู้ที่เจริญหรือเป็นบัณฑิตแท้ ๆ ก็ทราบดีว่าการแข่งขันเช่นนี้ไม่ค่อยดี นำสู่ทายนะได้ ท่านทั้งหลายซึ่งเป็นผู้ใหญ่กว่าและมีความรู้ ทั้งได้ผ่านการศึกษาในสถาบันเดียวกัน อาจแนะนำผู้ที่กำลังศึกษาได้ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและเพื่อประโยชน์ของส่วนตัวของแต่ละคนได้

ที่ขอแนะนำจึงเป็นเรื่องว่า เอาใจใส่ในชีวิตของนักศึกษาปัจจุบันด้วยความตั้งใจ ไม่ใช่จะสงเคราะห์เท่านั้นเอง แต่ว่าด้วยความหวังว่าพลังของเยาวชนผู้เป็นนักศึกษาจะมาเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มาเป็นพลังที่ดี แม้คนจะต่อว่าว่าล้าสมัยไม่เหมือนกับพลังนักศึกษาในต่างประเทศ ก็ไม่ท้อถอย อันนี้ไม่ใช่ปลอบใจหรือหลอกใจ

เป็นการพูดที่เป็นความจริง การใช้พลังของนักศึกษาหรือนักศึกษารู้จักใช้พลังของตนและใช้ในทางที่ถูกต้องนั้นเป็นความเจริญ เป็นความดีที่ยิ่งกว่าพลังการเป็นนักศึกษาของต่างประเทศที่มาใช้ปะปะ และก็ไม่ใช่ล้าสมัย กลับนำสมัย เราล้ายุคที่จะใช้พลังเช่นนี้มาในทางที่ดี โดยมากมาพูดถึงว่า เรายังไม่มีสถานการณยุ่งยากเกี่ยวข้องกับการศึกษา คำว่า “ยัง” หมายความว่าเราตามหลังเขา เรายังไม่มีความจำเป็น อย่างที่รัฐมนตรีสุกิจ^(๓) บอกว่าไม่มีความจำเป็นที่จะเรียนเพศศึกษา รัฐมนตรีสุกิจบอกว่าเรายังไม่พร้อมที่จะมีเพศศึกษาในโรงเรียน แต่ว่าที่ขอพูดว่าเราไม่จำเป็นที่จะมีเพศศึกษานี้ ก็เพราะว่าความจริงเราดีกว่าเขา ถ้าเราอยากตามเขาก็หมายความว่าเราอยากตามเขาในทางที่เลว เราไม่เลวเท่าเขา ถึงจะต้องมีเพศศึกษาอย่างที่เขากำหนด สอนเพศศึกษาอย่างฝรั่งเขาก็เป็นเรื่องของเขาเพราะว่าของเขาเสียไปแล้วจึงต้องแก้ไข ของเรา เราควรจะรักษามากกว่า เรายังไม่ต้องแก้ไข เพราะว่ายังไม่เสีย เรามาพูดอย่างนี้อาจไม่จริงก็ได้ เพราะว่ามันอาจจะเสียไปแล้วก็เป็นได้ อย่างไรก็ตามที่ยกตัวอย่างนี้ก็คืออยากให้ท่านทั้งหลายพิจารณาดูว่า การแก้ไขสถานการณ์หรือการช่วย ไม่ได้หมายความว่าเราจะต้องทำตามที่เขาเสียไปแล้ว เราต้องหาเรื่อง หาเรื่องราวของเราเสียแล้วจึงแก้ไขก็จะเป็นตรงข้าม เราอาจยังไม่เสีย แล้วก็เรากล่าวว่าคนโน้นบ้านเมืองเขาแก้ปัญหานี้ เราต้องแก้ เราต้องแก้ไขบ้าง แก้ไขปะปะผิดจุดของเราก็จะกลายเป็นเรื่องที่ดีอยู่แล้ว เรื่องกระทั่งถอดออกมาแล้ว แล้วก็ต่อเข้าไปใหม่เกิดเหลือฝรั่งทำเกิน ก็เลยทำให้ยุ่ง อันนี้เป็นข้อที่จะเป็นโอวาท จึงขอให้ไปพิจารณาในด้านนี้ คือสิ่งใดที่ควรทำและสิ่งใดที่ไม่ควรทำ อย่าให้ถูกสะกดจิต และอย่าให้คนรู้ถูกสะกดจิต โดยเฉพาะรุ่นน้อง ๆ ในสถาบันที่เรารักทุกคนไม่ให้เสียและก็ไม่ให้เป็นประโยชน์ ให้มีส่วนที่สำคัญในการสร้างสรรค์บ้านเมือง สร้างสังคมให้มั่นคง อันนี้ก็ข้อคิดไว้ที่จะให้แก่ทุกคน แล้วก็ช่วยกันแม้สมาชิกจะไม่ได้มาทุกคน ก็ให้ช่วยกันปฏิบัติเพื่อให้ทุกคนได้มีที่อยู่ที่ดี ที่มั่นคง ขอให้ทุกคนมีสติปัญญาที่เข้มแข็ง มีกำลังกายที่เข้มแข็ง เพื่อปฏิบัติงานที่ตนมีอยู่เป็นส่วนตัวและเป็นหน้าที่ในงานของตน ทั้งขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองความสำเร็จทุกประการ.

(๓) นายสุกิจ นิมมานเทมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขณะนั้น.

พระบรมราชโองการ^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย
และคณะนักกีฬายอดเยี่ยมประจำปี^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๔

ขอแสดงความชื่นชมกับสมาคมในกิจการที่ได้ปฏิบัติมา ซึ่งมิงงานคัดเลือกนักกีฬายอดเยี่ยมเป็นส่วนสำคัญ สมาคมก็ได้พยายามส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักกีฬาว่ามีความสำคัญอย่างไรสำหรับประเทศชาติ สำหรับส่วนรวม และสำหรับบุคคล งานนี้จะรู้สึกว่าเป็นผลทำให้ประชาชนรู้จักคุณค่าของการเล่นกีฬา ทั้งขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักกีฬายอดเยี่ยม ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเป็นนักกีฬายอดเยี่ยมก็นับว่าเป็นผู้ที่ได้แสดงฝีมือในเชิงกีฬาให้เป็นที่ยอมรับแล้วทั้งในการแข่งขันในประเทศทั้งในการแข่งขันระหว่างประเทศ ก็น่ายินดีชื่นชม

อันเรื่องของการกีฬานั้นเป็นเรื่องสำคัญอย่างที่กล่าวมาแล้วหลายครั้งว่า สำหรับประเทศหนึ่ง ๆ ควรจะส่งเสริมการกีฬาให้ดี เพราะว่าการเล่นกีฬาเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเป็นอยู่ของบ้านเมืองเป็นสำคัญส่วนหนึ่ง ประเทศใดที่มีนักกีฬาที่มีฝีมือและมีน้ำใจดีก็ทำให้ประเทศนั้นมีหน้ามีตา และแสดงถึงนิสัยใจคอประชาชนในประเทศนั้น การส่งเสริมกีฬาจึงเป็นงานที่สำคัญ นักกีฬานั้นต้องมีความสามารถรอบตัวหลายอย่าง ชั้นแรกก็ต้องมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงในการเล่นกีฬาทุกชนิด ข้อนี้เป็นข้อสำคัญ เมื่อมีความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายแล้ว จะต้องฝึกฝนให้มีความสามารถในด้านกีฬาที่ตนได้ปฏิบัติ ก็เป็นการฝึกทั้งกายทั้งใจ ซึ่งก็เป็นข้อสำคัญอีกข้อหนึ่ง ในด้านทางจิตใจนักกีฬา ซึ่งเป็นข้อสำคัญที่สุด ก็ได้รับการฝึกฝนอย่างมาก การฝึกวิชากีฬานี้ ทำให้นักกีฬาจะต้องระมัดระวังตัว ควบคุมทั้งกายทั้งใจของตนให้อยู่ในขอบเขตของกีฬานั้น และทั้งในเขตของความดีด้วย เพราะว่านักกีฬาควรจะส่งเสริมจิตใจที่บริสุทธิ์ จิตใจที่มีความซื่อสัตย์โดยแท้ มาถึงข้อนี้ ก็เกิดความวิตกอย่างมากเหมือนกัน เพราะว่าเป็นที่รู้กันทุกวันนี้ว่ากีฬาเป็นยาวิเศษ แต่ว่าในหลายกรณีนั้นว่าช่างน่าท้อใจจริง ๆ คือได้ทำให้เกิดความวุ่นวาย เมื่อการกีฬามีการต่อสู้แข่งขันกัน ก็ต้องมีผู้แพ้และมีผู้ชนะ ซึ่งบางทีไม่เห็นด้วยว่าใครแพ้ใครชนะก็เกิดวิวาทกัน ข้อนี้สมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นจะมีโอกาสสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจถึงความดีของกีฬาและความเสียหายของ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายจรุง รักชาติ นายกสมาคมผู้สื่อข่าวกีฬาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการของสมาคม ฯ นำนักกีฬายอดเยี่ยมประจำปี เฝ้า ฯ รับพระราชทานรางวัล และทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “วันนักกีฬา” เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๑๔ ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบก เพื่อโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

การกีฬา และจะได้เยียวยาสถานการณ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้ จริงอยู่การทะเลาะวิวาทกันมิใช่กีฬา ตรงข้ามเป็นสิ่งที่ทำลายนักกีฬา แต่ว่าเมื่อพัวพันกับการกีฬาแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของผู้ที่สนใจในกีฬาที่จะกำจัดให้หมดสิ้น เพราะการทะเลาะวิวาทเนื่องจากกีฬาก็เป็นผลเสีย เท่ากับกีฬาที่ดีที่แท้จริงจะเป็นผลดี ฉะนั้นถ้าการกีฬาได้ผลดีเท่าไร การทะเลาะวิวาทก็จะได้ผลเสียเท่านั้น หรือมากกว่า สำหรับนักกีฬา สำหรับวงการกีฬา สำหรับส่วนรวม และสำหรับบุคคล จึงเป็นหน้าที่ของสมาคมผู้ได้ตั้งหน้าที่แก่ตัวที่จะส่งเสริมกีฬาที่ควรจะเป็นผู้ที่กำจัดข้อวิวาทต่าง ๆ ที่เนื่องจากกีฬาให้ได้ ขอให้ทุกท่านพยายามที่จะหาทางกำจัดข้อวิวาทต่าง ๆ ซึ่งจะนำผลเสียแก่ส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง ไม่จำเป็นที่จะยกตัวอย่างในเรื่องนี้ แต่ว่าท่านทั้งหลายก็คงทราบดีแล้ว และทราบข้อเสียว่าเป็นอย่างไร ก็จริงอยู่ข้อวิวาทต่าง ๆ นั้นอาจไม่ได้เนื่องจากกีฬาเท่านั้นเอง อาจเนื่องจากกรณีไม่ชอบหน้ากันเป็นส่วนตัวหรือเป็นส่วนสถาบัน ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกีฬา แต่มาแสดงฝีมือวิวาทกันในโอกาสงานกีฬา ก็ขอให้ทุกท่านพยายามหาวิธีการที่จะแก้ไข จะเป็นผลแก่ประเทศและจะเป็นทางที่จะส่งเสริมความดีของการกีฬาอีกด้วย ทั้งจะเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่าสนใจในความเป็นอยู่สังคม เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ขอให้ทุกท่านได้มีกำลังใจ กำลังกายที่จะปฏิบัติงานที่สำคัญนี้ ขอให้ทุก ๆ คนที่เป็นสมาชิกของสมาคมรวมทั้งนักกีฬาทั้งหลายจงมีความเจริญก้าวหน้า จงมีพลานามัยสมบูรณ์และจิตใจเข้มแข็งทั่วกันทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานกระบี่และประกาศนียบัตร
แก่นักเรียนนายร้อยหลักสูตรพิเศษ รุ่นที่ ๓ ซึ่งสำเร็จการศึกษาจาก
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ณ หอประชุมกิตติขจร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
วันพฤหัสบดี ที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบกระบี่และประกาศนียบัตรแก่นักเรียนนายร้อยหลักสูตรพิเศษ ซึ่งสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นรุ่นที่สาม ณ โอกาสนี้ ขอแสดงความชื่นชมด้วยที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

ในการที่ท่านทั้งปวงจะเข้ารับราชการทหาร ทำหน้าที่ป้องกันรับใช้ประเทศชาติต่อไปนั้น ขอให้สำนึกตระหนักในใจอยู่เป็นนิตย์ว่า ไทยเรารักษาแผ่นดินไทยและอิสรภาพอธิปไตยมาได้โดยตลอด เพราะคนไทยมีความยึดมั่นและรักดีในชาติบ้านเมือง มีความสำนึกในหน้าที่ ๆ มีอยู่ต่อชาติบ้านเมือง จิตใจนี้มีค่ายิ่งกว่าสิ่งใด ท่านจะต้องรักษาไว้ให้มั่นคง และต้องปลูกฝังลงในผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างแก่เขา การทำงานเพื่องาน การรักษาความสุจริตยุติธรรม ประกอบกับความเที่ยงตรงและความมีใจจริงของท่าน จะสร้างความนิยมเลื่อมใสและความไว้วางใจให้เกิดขึ้น จะทำให้เขามีความมั่นใจและพร้อมใจที่จะทำงานทุก ๆ อย่างที่จะมีมาไม่ว่าในยามปกติหรือในสถานการณ์เช่นไร

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง จะต้องทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ว่า งานของชาติทุกสาขาที่ทุกคนกำลังร่วมกันทำอยู่นี้ มีความเกี่ยวพันเชื่อมโยงถึงกันหมด กล่าวได้ว่าจะแยกออกจากกันให้เด็ดขาดไม่ได้ งานด้านทหารก็ตาม งานด้านพลเรือนก็ตามแท้จริง คืองานส่วนรวมที่ต้องทำร่วมกันไป ทั้งต้องดำเนินการให้ประสานสอดคล้องกันอย่างยิ่งด้วย เพราะฉะนั้น ในฐานะที่ท่านได้มีความรู้ความเข้าใจในวิชาการและงานด้านพลเรือนมาก่อน ขอให้ถือเป็นหน้าที่สำคัญพิเศษ ที่จะต้องปฏิบัติงานและปฏิบัติตัวให้เป็นประโยชน์ ในการสร้างและส่งเสริมความเข้าใจดังกล่าวนี้ โดยเต็มความสามารถ เพื่อให้งานในหน้าที่และงานส่วนรวมของชาติ ได้ดำเนินลุล่วงไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะเป็นผลให้ประเทศของเราเจริญก้าวหน้าต่อไปโดยปลอดภัยและมั่นคง

ขออวยพรให้ทุกคนได้เป็นกำลังป้องกันรักษาชาติบ้านเมืองอย่างแท้จริงให้มีความสุขความสวัสดิ์ มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิตและการงานครบทุกประการ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะนายทหารเรือซึ่งจะเดินทางไปปลดเปลี่ยนกำลังพล
เรือหลวงพงัน ณ สาธารณรัฐเวียดนาม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๔

การไปการปฏิบัติของแต่ละคนจะมีความสำคัญในด้านของการรักษาความสงบ ทหารเรือของเราทั้งหมด ถ้าปฏิบัติดี ก็เป็นความภูมิใจที่ยิ่งใหญ่ จะเป็นส่วนให้แสดงว่ากองทัพเรือมีความสามารถและมีเกียรติ จึงเป็นหน้าที่ที่ต้องไป

สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือจะต้องปฏิบัติให้ดี ให้มีความเข้มแข็งเป็นอย่างยิ่ง ในการปฏิบัติราชการสงครามย่อมต้องมีการเสี่ยงอันตรายอยู่เสมอ แต่การเสี่ยงอันตรายนั้นจะบรรเทาไปได้มาก ถ้าเราสามารถที่จะทำด้วยความสามารถ ด้วยความรู้ในหลักวิชา ทั้งจะได้ช่วยในทางการปฏิบัติ ทราบดีว่านายทหารอยากมีสิ่งที่จะยึดมั่น ก็ขอบอกว่าในเรื่องพงันก็มีสิ่งที่จะยึดมั่นอยู่แล้ว คือพระพุทธรูปที่ได้มอบไว้ และในพระพุทธรูปนั้นมีสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธเจ้า เราบูชาพระพุทธรูป เราจะต้องระลึกถึงความดี ความรอบคอบ นึกถึงหลักวิชาที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ ทั้งนึกถึงความดีในใจคือทำอะไรด้วยความตั้งใจที่ซื่อตรง ก็จะทำให้การปฏิบัตินั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และประสพแต่ความเจริญและความปลอดภัย ในพระพุทธรูปนั้นก็ยังมีผงต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมมาจากทั่วราชอาณาจักรบรรจุไว้ และพระพุทธรูปนั้นก็ได้ประดิษฐานอยู่ในเรือพงันเป็นประจำอยู่แล้ว จึงเห็นได้ว่าไม่ห่างไกลจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์อยู่ตลอดเวลา และก็โดยที่เชื่อว่าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ย่อมคุ้มครองผู้ที่มีความศรัทธาและมีความตั้งใจที่แน่วแน่ ก็เชื่อได้ว่าทุกคนจะได้รับการคุ้มครองเป็นอย่างดี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาวาตรี วีริยะ เนียวกุล พร้อมด้วยนายทหารเรือที่จะไปปลดเปลี่ยนกำลังพลเรือหลวงพงัน รวม ๔ คน เฝ้า ฯ กราบถวายบังคมลาไปปฏิบัติราชการ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม

ที่ไปนี้ถ้าทุกคนได้ปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง ความซื่อตรง ความตั้งใจในงาน ก็ทำให้งานนั้นสำเร็จ ขอให้
ไปโดยสวัสดิภาพทุกเหล่า สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย มีความปลอดภัย มีความเรียบร้อยทุกประการ ให้
เรือพั้งทั้งหลายได้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ทั้งให้ผู้ปฏิบัติปลอดภัย ไม่ให้เจ็บไม่ไห้ไข้ ไม่ให้ประสบอันตรายใดๆ
ขอให้ทุกคนทั้งผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนมีความปลอดภัย มีความสำเร็จ มีความมีเกียรติที่ได้รับใช้บ้านเมือง และ
สามารถที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายทุกอย่าง ของงสุขสบายและมีความเจริญรุ่งเรือง.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์^(๒)

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันจันทร์ ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๔

—————

วันนี้ดีใจมากที่มาที่นี่ไม่เก้อ เพราะว่าได้ข่าวว่าจะเดินไปไหนไม่ทราบ แต่ว่าก็ปรากฏว่าไม่ได้เดินไปไหน เดินมาที่มหาวิทยาลัยและมาขอคำแนะนำเกี่ยวกับกาปฏิบัติตน ก็จะสนองตามคำขอ แต่ก่อนอื่นก็ขอให้ทุกคนนั่งให้เรียบร้อยก่อน ไม่อย่างนั้นแยะ

ที่มีอยู่ในของนั้นก็ได้รับทราบว่าขอคำแนะนำ นี่ทราบมาจากหนังสือพิมพ์ ก็ได้เอามาเป็นปึกนี้ ทั้งปึกนี้มีข่าวหนังสือพิมพ์ว่า ได้เคยมีพระบรมราชาโฆวาทให้ใช้สมองไม่ควรใช้เท้า แล้วก็มาขอคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องราวที่เป็นปัญหาขึ้นมา^(๓)

ก่อนอื่นก็ขอแสดงความยินดีที่นายกสโมสรได้กล่าวว่า ที่พูดเมื่อปีก่อน ๆ นั้นได้ผลดี คือมีปัญหาอะไรทางนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็ใช้สมองพิจารณา และส่วนใดที่ดีก็ปฏิบัติ ที่ไม่ดีก็ระงับการปฏิบัติ ถ้าสิ่งใดมีทั้งดีทั้งไม่ดีก็พิจารณาด้วยความรอบคอบว่ามีความดีมากกว่าความเลวจริงปฏิบัติ อันนี้ก็เป็นที่น่าชมเชยและน่าอนุโมทนาอย่างยิ่ง เพราะว่าทำให้มหาวิทยาลัยอันทรงเกียรตินี้มีความเรียบร้อย ไม่วุ่นวายเหมือนแห่งอื่น ๆ ซึ่งบางทีก็มาขอคำแนะนำจากสถาบันนี้ว่าควรจะทำอย่างไร คำตอบที่ผู้ที่เป็นฝ่ายนำในมหาวิทยาลัยนี้ให้ไป ก็รู้สึกว่สมเหตุสมผลดี คือให้พิจารณาและปฏิบัติ ไม่ใช่ปฏิบัติและพิจารณา พูดถึงหน้าที่ของนักศึกษาโดยทั่วไปก็เห็นใจว่าคนที่อยู่ในวัยที่จะศึกษาในชั้นมหาวิทยาลัยนั้นมีความสงสัยอยู่เสมอว่าตนควรจะปฏิบัติอย่างไร เพราะว่ามีตัวอย่างทั้งในประเทศทั้งต่างประเทศให้นักศึกษาปฏิบัติ และมีกาส่งเสริม มีการสั่งสอน มีการชักนำให้นักศึกษาแสดงตนว่ามีกำลัง ข้อนี้ ถ้าปฏิบัติตามที่ได้ชี้แจงว่าได้ปฏิบัติก็ไม่เกิดอันตรายใด ๆ แต่ถ้าลืมข้อที่ต้องพิจารณาก็อาจเกิดอันตรายได้ เพราะตัวอย่างต่าง ๆ ที่มี และคำแนะนำที่ให้แก่มีความขัดแย้งกันมากมาย บางส่วนเขาก็บอกว่านักศึกษาจะต้องเป็นผู้นำประเทศหรือนำสังคม แต่การแนะนำออกจะวุ่นวายหรือสับสน ไม่ทราบว่าควรจะทำอย่างไร บางคนก็บอกว่า

(๑) เรียงเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงดนตรีและพระราชทานพระบรมราชาโฆวาทแก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๓) ปัญหาการสอบสวนเรื่องกาจัดการผลประโยชน์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ยังค้างอยู่

จะต้องให้แสดงตนว่ามีอำนาจ ซึ่งถ้าแสดงตนให้มีอำนาจว่ามีอำนาจไปในทางที่ดีก็ไม่ใช่อะไร แต่บางที่เขาแนะนำให้แสดงตนให้มีอำนาจเพื่ออำนาจ หมายความว่าแสดงว่าตนจะไปทำลายสิ่งของ ทำลายสิ่งของนี่ก็เป็นการแสดงอำนาจเหมือนกัน แต่เป็นการแสดงอำนาจเป็นทางที่ทุจริต และลงท้ายก็จะทำให้เกิดความหายนะแก่ส่วนรวมและแก่ตนเอง ถ้าแสดงอำนาจในทางมีอำนาจวิชาหรืออำนาจทางความคิดที่ดีที่รอบคอบ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างแท้จริงการปฏิบัติจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ถ้าดูตัวอย่างในต่างประเทศหรือแม้แต่ในประเทศ ก็มีข้อที่นำวิกฤตในด้านที่ว่านักศึกษาหรือผู้ที่อยู่ในวัยฉกรรจ์ต้องแสดงความสามารถ ถ้าผู้ที่เรียกว่าผู้ใหญ่บอกว่าไม่ควรที่จะเสพติด ก็บอกว่าผู้ใหญ่นั้นโง่เขลา เพราะว่ายาเสพติดนี้เป็นทางที่จะทำให้มีเสรีภาพ การพิจารณาใช้เหตุผลอย่างนี้ก็จะออกจะไม่ถูก ที่พูดถึงยาเสพติดก็เป็นวงเล็บเท่านั้นเอง ขอผ่านไปโดยที่ขอชี้แจงอีกนิดเดียวว่า โดยมากการเสพยาเสพติดเริ่มด้วยความกดดันหรือความท้อใจ และบังเอิญมีผู้ที่แนะนำบอกว่าการเสพเสียนิดหน่อยทำให้สบายดี ผู้ที่ฟังก็บอกว่าเราเป็นผู้ที่มีความรู้ เราเป็นคนฉลาด เราก็ดทดลอง ถ้าใช้ได้ก็ลองใช้ไป ถ้าใช้ไม่ได้ก็เลิกได้ แต่ข้อสำคัญหาว่าไม่เลิกลำบากเหมือนกัน แล้วก็ติดจริง ๆ และจะทำให้เกิดผลไม่ดีสำหรับร่างกายของตน สำหรับสังคมของตน และสถาบันของตนอันนี้ก็เป็นอย่างนี้ ขอปิดวงเล็บแค่นี้สำหรับเรื่องยาเสพติด ที่พูดถึงยาเสพติดก็เพราะว่ามีชาวอยู่แล้วก็จึงต้องพูด

กลับมาถึงหน้าที่ของนักศึกษา คือหน้าที่ที่ต้องแสดงความคิดความเห็น ความคิดความเห็นที่จะต้องแสดงนั้น ถ้าแสดงในทางที่ถูกและใช้วิธีการที่ถูกก็เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าทุกคนจะเป็นนักศึกษา หรือจะเป็นข้าราชการ จะเป็นประชาชนทั่วไปก็มีหน้าที่ทั้งนั้นที่จะเป็นห่วงส่วนรวม สำหรับนักศึกษาก็มีหน้าที่ที่จะเป็นห่วงสถาบันของตนและบ้านเมืองของตน มีเรื่องที่เราจะพูดเป็นวงเล็บที่สอง คือในการบริหารมหาวิทยาลัย เกิดมีปัญหอันหนึ่งเกี่ยวข้องกับคณะหนึ่ง แล้วก็เมื่อทราบข่าวแล้วก็เกิดความคิดขึ้นมา ขอมาฝากแก่ที่ชุมนุมนี้ ก็คือเรื่องของคณะอักษรศาสตร์ เรื่องคณะอักษรศาสตร์นั้นน่าจะย้ายแล้วก็มีการเตรียมการเดินขบวนเพื่อคัดค้านการย้ายคณะอักษรศาสตร์ อันนี้ ความจริงก็ไม่ได้เป็นห่วงการเดินขบวนเท่าไร เพราะว่าถ้าเดินก็คงวนเวียนอยู่ในนี้ (เสียงฮา) ไม่ทำให้การจราจรติดขัด แต่ว่าก่อนอื่นขอให้พิจารณาดู ถ้าเดินแล้วจะได้ผลอย่างไร แล้วก็เกี่ยวข้องกับการย้ายคณะอักษรศาสตร์ อันนี้ เดี่ยวจะต้องมีการเดินขบวนสำหรับคัดค้านการเดินขบวนอีก (เสียงฮา) ที่เดินขบวน ขบวนแรกเข้าใจว่าจะไปหาใครก็ไม่ทราบ แต่ว่าจะเดินไปบอกว่าอย่าย้ายคณะอักษรศาสตร์ เพราะว่า

คณะอักษรศาสตร์เป็นคณะที่มาก่อนคณะอื่นที่อาศัยตึกนั้น จึงเป็นเจ้าของที่เป็นเจ้าถิ่น ไม่ควรที่จะต้องย้ายไปที่อื่น เหมือนว่าโดนขับไล่ไป คนอื่น คณะอื่นควรจะไปเสียก่อน ทำให้คณะอักษรศาสตร์มีที่ขยายตัวได้ ก็น่าฟังเหมือนกัน เพราะว่าคนแก่ต้องมาก่อน ต้องมีสิทธิ์ก่อน (เสียงฮา) อันนี้ก็พูดอย่างโบราณว่า คนแก่ต้องรับความนับถือ หมายความว่าต้องนับถือ Senior (เสียงฮา) ก็น่าเห็นใจ แล้วก็ทำให้คณะอักษรศาสตร์อยู่ที่เดิม และขับไล่คณะอื่นไปอยู่ที่อื่น (เสียงฮา) ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว เมื่อเดินขบวนเป็นผลสำเร็จแล้ว ท่านผู้ใหญ่ที่ตัดสินใจบอกว่า คณะอักษรศาสตร์ถูกควรจะอยู่ที่เดิม ก็จะต้องมีการเดินขบวนเป็นครั้งที่สอง ขบวนที่สองนี้จะไปบอกว่าคณะอักษรศาสตร์เป็นคณะที่โบราณโบราณ ที่มีอาวุโส แล้วก็ที่ใหญ่โต ควรจะมีที่ใหม่ และที่เดิมนั้นคับแคบและก็เก่าเกินไป จึงขอหาที่ใหม่ให้เพื่อที่จะเหมาะสม ให้ทันสมัย ท่านผู้ใหญ่ที่รับฟังก็เห็นด้วย เห็นด้วยในหลักว่าคณะอักษรศาสตร์นี้เป็นคณะที่ใหญ่และสำคัญ ควรที่จะมีที่ทำการ ที่สอน ที่ที่จะเป็นคณะที่มีหน้ามีตาและสมเกียรติแก่คณะ จึงตัดสินใจว่าควรที่จะหาที่ใหม่สร้างให้ใหญ่โตมโหฬาร เมื่อตัดสินใจเช่นนี้ก็ดำเนินการ ขบวนแรกก็ไม่พอใจ ก็ตั้งขบวนที่สาม เมื่อตั้งขบวนที่สามมาคัดค้านไปมาอย่างนี้ โดยผลัดกันเดินขบวนไปหาท่านผู้ใหญ่ ก็ไม่มีสิ้นสุด เมื่อไม่มีสิ้นสุดแล้ว การดำเนินงานก็เริ่มไม่ได้ ปฏิบัติอะไรไม่ได้ ก็ยังอยู่อย่างเดิม อยู่ในที่ที่คับแคบ และกิจการก็ไม่ก้าวหน้า วิธีการที่จะทำก็คือ ถ้ามีปัญหาขึ้นมาให้ทั้งสองขบวนเดินพร้อมกัน เดินมาที่หอประชุมนี้ก็ได้อ อย่างเช่นที่ทำมาวันนี้ แทนที่จะเดินขบวนไปหาใครก็เดินขบวนมาที่หอประชุมนี้ มาฟังดนตรีกัน แต่ว่าสำหรับคณะอักษรศาสตร์ยังไม่มีการเดินขบวน ก็ถึงยุคเหย้าให้เดินขบวน แต่ว่าขอให้เดินขบวนโดยที่นัดหมายไว้ว่าจะเดิน และให้เดินกันครบถ้วนทุกคน และมาตัดสินใจกันว่าอย่างไรจะดีที่สุด คืออนาคตของคณะอักษรศาสตร์จะอยู่ที่เดิมหรือไปที่ใหม่ควรจะปฏิบัติอย่างไรให้อภิปรายกันสุดความสามารถ และให้เสร็จเรื่องกันในวันเดียวกันเพื่อให้ดำเนินการได้โดยไม่ขัดข้อง ไม่มีความล่าช้า อันนี้ก็เป็นอย่างของการปฏิบัติที่ควรจะทำ มาบัดนี้ วงเล็บที่สองปิด

มาถึงข้อสำคัญตามที่นายกสโมสรได้ขอคำแนะนำในการปฏิบัติ ความจริงในการปฏิบัติที่จะทำเมื่อปีที่แล้ว ก็จริงตามที่นายกสโมสรได้กล่าว ปีที่แล้วบอกว่าเมื่อเขาตั้งกรรมการแล้วก็ขอให้ดูผลของกรรมการ อย่าเพิ่งเดินขบวน อันนี้พูดจริง และก็พูดเหมือนกันว่าเมื่อเขาปฏิบัติอะไรแล้วจะดูก่อน และเมื่อล่องมาปีหนึ่งแล้ว ก็ควรจะดูได้แล้ว คราวนี้การที่จะไปดูว่ากรรมการเขาตัดสินใจอะไร กรรมการเขาค้นหาอะไร วิธีที่จะทราบจะทำอย่างไร ถ้าจะแนะนำให้ถูกใจ ก็แนะนำให้เดินขบวนไปหาท่านนายกอีกที (เสียงปรบมือประปราย) ก็ปรบมือกันประปรายเพราะว่า

สงสัยว่าจะไม่แนะนำ แต่ว่าเป็นความจริง ถ้าการเดินทางไปทานายจะได้ประโยชน์ นายท่านอาจออกมาหรือท่านจะส่งใครออกมาชี้แจงก็เป็นได้ แต่คำชี้แจงนั้นจะเป็นที่พอใจของการเดินทางหรือไม่ก็ไม่ทราบ เข้าใจว่าจะไม่พอใจ เพราะว่าการเดินทางยกโขยงไปก็ทำให้เหนื่อย แล้วก็ทำให้การชี้แจงนั้นไม่สะดวก ความจริงทุกอย่างที่กรรมการได้ปฏิบัติมา อย่างน้อยที่กรรมการชุดแรกได้ปฏิบัติมา ก็อยู่ในปีนี้ แล้วก็ได้ค้นพบว่าได้ผลตามที่ได้เดินทางปีที่แล้ว คือมีทุจริต และกำลังดำเนินการอยู่ แต่ว่าไม่ทราบว่าทำได้ทุกอย่างหรือไม่ อันนี้ตามผลที่มี เป็นรายงานของฝ่ายที่มีหน้าที่ปราบปราม มีข้อหนึ่งว่ามีการเดินทางไปหาท่านนายกรัฐมนตรี ขอให้มีการสอบสวนกรณีทุจริตในเรื่องการเงินและทรัพย์สินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันนี้เป็นเหตุผลข้อหนึ่งที่เดินทาง ข้อสองนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้ตั้งกรรมการสืบสวนการบริหารทรัพย์สินและการเงินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๑๓ โดยมีนายพิชาญ โดณทัย รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ การสอบสวนมีแยกเป็น ๒ เรื่อง เรื่อง ก. คือเรื่องการจัดซื้อที่ดินจัดสรรให้อาจารย์ และข้อ ข. เรื่องที่ดินสยามสแควร์และโรงแรมมหาวิทยาลัย ที่บอกว่าไม่ทราบว่าครบหรือไม่ครบในข้อที่เดินทางเมื่อปีที่แล้ว ก็อยากทราบว่าความครบตามประเด็นที่เดินทางหรือไม่ ถ้าไม่ครบก็ขอให้บอกผ่านทางนายกลสมุสรมมาให้ทราบว่าประเด็นสองประเด็นนี้ถูกต้องหรือไม่ เรื่องดำเนินงานเรื่องซื้อที่ดินจัดสรรให้อาจารย์ก็มีการดำเนินงานมาโดยที่ปรากฏผลการสอบสวนปรากฏว่ามีการทุจริตในการซื้อที่ดินที่ซอยศูนย์วิจัย ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ การจัดซื้อที่ดินจัดสรรที่หัวหมาก และการจัดซื้อที่ดินที่ตำบลหนองแก อำเภอหัวหิน เพื่อตั้งศูนย์วิจัยประมง ขณะนี้กรมตำรวจได้ส่งเรื่องให้กรมอัยการเพื่อให้ดำเนินคดีต่อไปแล้ว หมายความว่าเรื่องของการจัดสรรที่ต่าง ๆ นี้เขากำลังดำเนินการอยู่ ถ้าเดินทางไปหาท่านนายก ท่านนายกก็อาจตอบอย่างนี้กระมัง เรื่องที่ดินสยามสแควร์ และโรงแรมมหาวิทยาลัยยูนิเวอร์ซิตีไฮเทล (เสียงฮา) ที่อยู่ในนี้ อยู่ในระหว่างการสอบสวนของกรรมการ และปัจจุบันนี้ทางตำรวจยังมิได้รับเรื่องให้ดำเนินการสอบสวนคดี เพราะยังมีได้มีการร้องทุกข์จากอธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแต่อย่างใด อันนี้ก็เป็นเรื่องที่กรรมการชุดแรกได้ปฏิบัติ และกรรมการชุดที่สองก็กำลังปฏิบัติอยู่ เข้าใจว่าถ้าเดินทางไปก็จะได้รับคำตอบจากนายกหรือฝ่ายนายกดังที่ได้กล่าวไว้นี้ ฉะนั้นการที่แนะนำว่าให้เดินทางไปทานายก็เข้าใจว่าจะไม่เกิดผลนัก แล้วก็ก็จะบอกว่าให้คอย ก็รู้สึกเกรงว่างานจะยังไม่ดำเนินโดยรวดเร็ว จึงขอแนะนำอย่างที่ท่านในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งว่า “จะขอส่งผู้แทนไปหาฝ่ายนายก” ก็รู้สึกว่าจะเป็นการดี จะได้เตรียมข้อต่าง ๆ ที่สงสัยเป็นข้อ ๆ และให้ตอบ

มาเป็นข้อ ๆ ข้อไหนที่ตอบได้ตั้งที่ได้กล่าวไว้นี้ก็คงตอบมา และข้อไหนที่กำลังดำเนินงานอยู่ก็คงบอกว่ากำลังดำเนินงานอยู่ และทางฝ่ายผู้แทนของทางมหาวิทยาลัยควรจะขอรับรองให้ดำเนินงานโดยรวดเร็วเพื่อที่จะให้เรียบร้อยไปเสียที ก็มีการแนะนำการปฏิบัติแค่นี้ เพราะว่าถ้าจะปฏิบัติอย่างอื่นก็จะวุ่นวายเปล่า ๆ แล้วก็การที่ทุกคนได้เอาใจใส่ในเรื่องนี้ ก็ขอแสดงความเห็นว่าดีและน่าชมเชย เพราะว่าบางอย่างมีเหตุผลและมีสาระ ความวุ่นวายในวงการนักศึกษาจะเรียบร้อยขึ้นก็โดยปฏิบัติตั้งที่ได้ปฏิบัติมา ขอให้พยายามที่จะปฏิบัติอย่างนี้ต่อไป จะได้ผลมาก และจะเป็นการช่วยให้บ้านเมืองมีความเรียบร้อยได้ ที่ดีใจมากเป็นพิเศษจริง ๆ ก็เพราะได้แสดงให้เห็นว่านิสิตจุฬาลงกรณ์นี้เป็นกำลังจริง ๆ เป็นพลังของบ้านเมืองจริง ๆ ไม่ใช่สักแต่จะแสดงตนว่ามีพลังเท่านั้นเอง เป็นการแสดงตนว่าเป็นพลังที่มีเหตุผล

เวลานี้ก็ไม่มีอะไรที่จะพูดมากมาย ความจริงได้จัดข้ออะไรต่าง ๆ ที่จะมาพูด แต่ว่ารู้สึกว่าจะเบื่อหน่ายกัน เขียนไว้ก็รู้สึกว่าอ่านไม่ค่อยออกเหมือนกัน (เสียงฮา) ก็มีอย่างเดียวกับที่เขียนเอาไว้ว่า ปีที่แล้วบอกว่าถ้าจะเดินขบวนขอให้บอกล่วงหน้า ไม่ทราบว่าจะทำได้หรือไม่ บอกให้บอกล่วงหน้า เพราะว่าจะต้องเตรียมน้ำหวาน (เสียงฮา) ความจริงเรื่องที่จะเตรียมน้ำหวานนี้ เมื่อก็ เมื่อก่อนมา ก็ใจหายใจคว่ำเหมือนกัน เพราะไม่ได้เตรียม (เสียงฮา) ไม่ได้เตรียมน้ำหวาน แล้วก็คอยอยู่ทางโน้น ถึงมาช้า คอยอยู่ทางโน้นว่าจะไปที่โน้น จะไปที่สวนจิตรหรือจะมาที่มหาวิทยาลัย แต่เมื่อเห็นว่าทางโน้นไม่มีใครไปจึงเข้าใจว่ามาทางนี้ ก็หวังว่าทางนี้เขาเตรียมน้ำหวานไว้ให้ เพราะว่าก็รู้สึกว่าอากาศก็อบอุ่นดี (เสียงฮา) แล้วก็ทิวทัศน์เหมือนกัน ที่นี้ก็จะมีการแสดงดนตรี ในการแสดงดนตรีนี้ พวกนักดนตรีก็ขอน้ำหวานด้วย ไม่รู้จะได้หรือไม่ได้ นอกจากนั้นที่เขียนเอาไว้ก็ไม่มีอะไร นอกจากที่เขียนว่าจะมาให้โอวาท แนะนำคือเพียงแค่ขอสรุปหน้าที่ของผู้ที่เป็นนิสิตนักศึกษาว่าการเป็นนักศึกษาไม่ใช่อาชีพ เป็นเวลาที่จะฝึกทางวิชาการและกิตติทางจิตใจ เพื่อที่จะมีพลังแข็งแรงที่จะรับใช้ชาติ เป็นพลเมืองดี แล้วก็มีความหวัง และก็ก็เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดว่าเมื่อได้ฝึกในทางจิตใจเป็นคนเข้มแข็ง ซื่อตรงและเป็นคนที่มีความปรารถนาที่จะสร้างสรรค์แล้ว จะต้องรักษาอุดมคตินี้หรือพลังนี้หรือปณิธานนี้ไว้ตลอดชีวิต เคยได้แยมไว้แล้วหลายครั้ง แต่ก็ไม่ได้มีเวลาที่จะขยายความพอว่าทุกคนเมื่ออยู่ในวัยศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย ต่างคนมีอุดมคติที่แข็งแรงที่เข้มแข็งและตั้งใจที่จะปราบคอร์รัปชัน ตั้งใจที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมอย่างแรงกล้า ก็ตั้งที่ได้แสดงแล้วว่านิสิตนักศึกษาได้ช่วยบ้านเมืองในหลายทาง ตัวอย่างก็คือเวลาเลือกตั้งก็ออกส่าห์ออกไปดูแลตามหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ ด้วยความเข้มแข็ง เพื่อที่จะให้มีการเลือกตั้งเป็นไปโดย

เรียบร้อย ก็นับว่าได้ประโยชน์มาก นอกจากนั้น ในเวลาว่าง ในเวลาพักเรียนก็ได้ออกไปพัฒนา ไปช่วยประชาชนที่
แร้นแค้นที่ลำบาก ได้ไปช่วยผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือเพราะประสบอุทกภัยหรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ ไปช่วย
สร้างสรรค์ความเจริญแก่ผู้ที่ต้องการ อันนี้ก็นับว่าได้ทำด้วยความเข้มแข็ง ด้วยอุดมคติ ด้วยความบริสุทธิ์และด้วย
ความสุจริต ขอให้อุดมคตินี้ การกระทำในทางที่ดีและเข้มแข็งนี้จึงอยู่ในตัวของทุกคน แม้จะพ้นสภาพจากการเป็น
นักศึกษา คือเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไปปฏิบัติงานของแต่ละคนตามหน้าที่หรือตามทีเลือกแล้ว ก็ขอให้รักษา
อุดมคตินี้ไว้ตลอดไปเพราะถ้าเราเกลียดคอร์ปชั่น เราเกลียดการทำสิ่งที่ทุจริต เราจะต้องปฏิบัติสุจริต เราจะต้อง
ปฏิบัติด้วยความเข้มแข็งและรักษาไว้ แล้วก็เชื่อว่าจำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันนี้ปีละประมาณ ๒
พันคนที่ออกไปปฏิบัติงาน ภายใน ๒๐ ปีข้างหน้าอายุก็จะถึงขั้นที่จะรับหน้าที่สำคัญ ๆ ถ้าใน ๒๐ ปีข้างหน้ายัง
รักษาความซื่อตรง รักษาอุดมคติ รักษาความเข้มแข็งไว้ได้ทุกคน ก็เข้าใจว่าคอร์ปชั่นจะไม่มีแล้วในเวลานั้น เพราะว่า
เดี๋ยวนี้ที่กล่าวหากันอ้างว่ามีคอร์ปชั่นในวงการราชการก็ตาม หรืออื่น ๆ ก็ตาม เป็นคนที่มีอายุระหว่างประมาณ
๓๕ ขึ้นไปถึง ๖๕ ถ้าทุกคนรักษาอุดมคติ และความเข้มแข็งได้อย่างสุดกำลังในเวลา ๒๐ ปีข้างหน้า คือจบจาก
มหาวิทยาลัยแล้ว ๒๐ ปีต่อไปบวกเข้าไปก็ประมาณอายุ ๔๔ อายุ ๔๕ ถ้าทุกคนที่อยู่ในที่นี้หรือที่ไม่อยู่ในที่นี้
ก็ตามมีอุดมคติแรงกล้า ยังดูเด็ด ยังไม่ท้อใจ ยังคงปฏิบัติด้วยความรอบคอบ ด้วยความคิดพิจารณา ด้วยความสุจริต
เข้าใจว่าผิซอทุจริตนี้จะต้องหายไปหมด เพราะว่าจะต้องไม่มี แต่ว่าใครจะรับรองได้ ก็คือท่านทั้งหลายทุกคน
รับรองได้ ภายในโครงการ ๒๐ ปีนี้ทุจริตในประเทศไทยจะค่อย ๆ หายไปจนกระทั่งหมดสิ้น ถ้าทุกคนปฏิบัติตามที่
ตนจะทำเดี๋ยวนี้ ตามที่มีอุดมคติเดี๋ยวนี้ อันนี้ก็เขียนไว้เพียง ๒ บรรทัด ขยายความไปมาก แต่ก็ยังไม่หมด จะขยาย
ความได้อีกมากมาย แต่ว่าขอไม่ขยายเดี๋ยวจะไปทำให้ท่านทั้งหลายไม่มีทางที่จะขยายความต่อไป จึงขอให้ทุกคน จะ
เป็นนักศึกษาปีไหนก็ตาม ตั้งแต่ปีที่ ๑ ถึงปีสุดท้าย ที่บอกปีสุดท้ายเพราะว่าไม่ทราบว่าจะปีสุดท้ายเป็นปีเท่าไร (เสียง
ฮา...ปรบมือ) และรวมทั้งคณาจารย์ต่าง ๆ ให้พิจารณาว่า ถ้ายอมรับว่าตนมีอุดมคติขอให้รักษาอุดมคติไว้ คือฝาก
อุดมคติไว้ให้รักษา หมายความว่า ขอให้แต่ละคนรักษา ไม่ใช่ว่าแต่ละคนมีอุดมคติแล้วจะไปทิ้งขว้างได้ แล้วก็อันนี้
ไม่ใช่คำสั่ง ถ้าเป็นคำสั่งให้รักษาก็จะกลายเป็นสิ่งที่บังคับ แต่ว่าแต่ละคนเมื่อมีอุดมคติแล้วต้องบังคับตัวเองให้อยู่
แล้วอย่าลืมนั่นเอง เป็นคำแนะนำอย่างที่น่ายกสมิสรขอ ไม่ใช่คำสั่งหรือโอวาท เป็นคำแนะนำว่าถ้าอยากให้อีก
ก็รักษาไว้

ที่นี่ถ้าจะมาอ่านบรรทัดที่ ๓ ก็ขยายความไปอีกประมาณครึ่งชั่วโมง บรรทัดที่ ๓ มีวิธีการเดินขบวน บรรทัดที่ ๔ ต่อไป มีเรื่องของกรเอาอย่าง การเอาอย่างนักศึกษาคณะต่าง ๆ จะเอาตัวอย่างที่ดีและไม่ดี แต่ว่าทุกอย่างในที่เขียนเอาไว้ในนี้ก็ไม่ใช่จะเป็นที่จะกล่าว เพราะว่าถ้าทุกคนมีการพิจารณาที่เข้มแข็ง ก็ไม่จำเป็นที่จะอธิบาย เตี้ยวนั้นหากก็เดือนแล้วว่าถึงเวลาที่จะทำตามที่ขอร้อง คือมาที่นี้แนะนำแล้วและให้เล่นดนตรี ขอทบทวนอีกทีว่า ถ้าขอคำแนะนำให้ทำอะไรต่อไปถ้าไม่พอใจที่แนะนำ ให้ส่งผู้แทนไปหาท่านนายก เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่ต้องการ ทราบ ขอให้บอกให้ทราบ แล้วก็อาจแนะนำต่อไปได้ในโอกาสหลัง หรือระหว่างที่เล่นดนตรีเหนื่อยแล้วก็มาแนะนำ ต่อได้ ตอนนั้นก็ขอเริ่มรายการดนตรี เรื่องของโฆษกก็ตามเดิมเท่าที่กะ ไม่มีการขัดข้อง ถ้าขัดข้องขอให้เดินขบวน ขึ้นมา (เสียงฮา) คือเดินขบวนแบบพัฒนา เดินขบวนขึ้นมามาแจ้งว่าไม่ชอบโฆษก ก็เดินขบวนขึ้นมาแล้วก็เสนอ โฆษกใหม่ แต่ถ้าไม่มีการเดินขบวนก็ถือว่าเป็นโฆษกเดิมตามที่ได้ตั้งเอาไว้ และขอให้โฆษกที่เคยทำหน้าที่มาปรากฏ ตัว ณ บัดนี้ (เสียงฮา...ปรบมือ)

ใช้เวลา ๕ นาทีที่จะเดินขบวน ถ้าไม่มีการเดินขบวนก็หมายความว่าใช้ได้ตกลงไม่มีการเดินขบวน และเป็นตกลงว่าโฆษกสองท่านนี้จะโฆษก นอกจากโฆษกสองท่านจะไม่เห็นด้วย และขอให้ ๕ วินาที ให้โฆษก สองท่าน ถ้าไม่พอใจให้เดินขบวน (เสียงฮา) ถ้า ๕ วินาทีล่วงไปแล้วท่านไม่เดินขบวน ท่านปักหลักอยู่ (เสียงฮา) ก็หมายความว่าท่านรับ อันนี้ขอลงเล็บที่สามว่าเป็นการเลือกตั้งแบบเดินขบวน คือเคยมีการเลือกตั้งแบบลง คะแนน แบบรัฐบาลท่านทำ แบบตามรัฐธรรมนูญ แล้วก็เคยมีการเลือกโฆษกแบบปรบมือและวัดเสียง ตอนนี้เป็น การเลือกตั้งแบบเดินขบวน ซึ่งก็ไม่เลวเหมือนกัน เร็วดี ได้ผลดี ก็ขอมอบหน้าที่ให้โฆษกทั้งสองให้ปฏิบัติต่อไป และพบกันใหม่ที่ไม่โครโฟนนั้น (เสียงปรบมือ)

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี เมื่อการบรรเลงยุติแล้ว จึงมีพระราชดำรัสต่อ พร้อมทั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพร)

กันว่าเงินที่คนบริจาคมาให้จำนวนห้าหมื่นบาท ทำไมต้องแบกเอามาตั้ง ๑๐ คน ที่จริงไม่แปลกนัก เพราะว่าภาระหนัก ก็ต้องแบ่งกัน สมมุติว่าถ้าคนเดียวแบกมาทั้งห้าหมื่นบาทซึ่งเป็นเหรียญบาทหรือเป็นอะไรอย่างนั้น ก็จะแบกมาไม่สำเร็จ จึงต้องแบ่งหน้าที่กันที่จะแบกเอามาแล้วก็เอามาให้ ถ้าให้มาทั้งก่อนก็จะแบกไม่ไหว จะไม่

สำเร็จกิจการที่จะเอาเงินมามอบให้เพื่อการกุศลเช่นนี้ จะเสียแล้วก็ไม่รีบร้อน ฉะนั้นการที่แบ่งภาระมาเช่นนี้ได้ ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ควรที่สมแล้ว ก่อนจะว่าด้วยการให้พรก็ต้องบอกว่าติดหนึ่อย่างหนึ่ง เมื่อก็คนขอเพลงแล้วก็ขอผลการสอบสวนคอร์ปชั่นอันนี้ก็บอกวิธีไปแล้ว ที่ขอเพิ่มเติมเพราะว่าลิมเพิ่มเติมวิธีที่จะมาขอผลว่า ถ้าอยากทราบเรื่องอะไรขอให้ถามเรื่องนั้น คือว่าถ้าไปบอกเฉย ๆ ไปเดินแรงเดินกาอยู่ข้างหน้าทำเนียบบอกว่าขอผล ไม่ทราบว่าจะผลอะไรอย่างนั้น ท่านผู้ใหญ่ก็ยั้งงง แล้วก็ไม่ทราบว่าจะตอบอย่างไร เมื่อท่านผู้ใหญ่ยังไม่ทราบว่าจะตอบอย่างไร พวกเราที่ไปก็ยิ่งโมโหว่าทำไมท่านผู้ใหญ่ไม่ให้คำตอบ การที่ไปถามอะไร ไปขออะไร ก็ต้องขอให้แจ่มแจ้ง ถ้าอยากทราบข้อไหนก็ขอให้ถามอย่างแจ่มแจ้ง อย่างเมื่อก็บ่นบอกว่าให้ขอ จะบริจาคเงินละ ขอผลการสอบสวนมีอยู่ทั้งปีกันนั้น เพิ่งได้มาเมื่อเวลา ๑๓.๓๐ น. ยังไม่ได้ทันอ่านแต่เห็นแล้วว่ามิผล ถ้าจะมาให้อ่านทั้งหมดนี้ก็เสียเวลาหมด แล้วก็ไม่มีทางที่จะมาเลือกว่าตอนไหนที่มีทุจริต ตอนไหนที่ไม่มีทุจริต ตอนไหนที่จะลงโทษได้ ตอนไหนที่ไม่ลงโทษจึงไม่ได้บอกว่าผลเป็นอย่างไร เพียงแต่บอกคร่ำ ๆ แต่ว่าขอเตือนว่าถ้าอยากทราบเข้าใจว่าท่านผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องเรื่องนี้ และกรรมการก็ยอมที่จะบอกให้ทราบว่าจะสอบสวนถึงแค่ไหนและจะมีได้ผลอย่างไร คือตามที่รายงานมามีผลแน่ แต่ก็ให้ถามอย่างแจ่มแจ้งอย่างแน่ชัด ไม่ใช่คลุม ๆ บอกว่า โอ๊ย ! คอร์ปชั่น เราเกลียดคอร์ปชั่น ขอให้หมดไปมันเป็นความคิดที่เราต้องการทุกคน ไม่มีสักคนที่เป็นคนสุจริต คือส่วนมากก็ทุจริต ที่ต้องการคอร์ปชั่น ที่ชอบคอร์ปชั่น แต่ว่าถ้าถามว่าจะทำอย่างไร จะปราบคอร์ปชั่นอย่างไรถ้าพูดคลุม ๆ แล้ว ก็ไม่มีวันจะแก้ไขคอร์ปชั่นได้ อันนี้ถึงขอเพิ่มเติมเป็นบทสุดท้ายและไม่ใช่วงเล็บ แต่เป็นการบอกแนะนำอย่างที่ท่านายกสโมสรได้ขอแนะนำ ถ้าต้องการคำแนะนำอื่น ๆ ก็ขอให้จดหมายไปถึงวิทยุ อ.ส. ในรายการ อ.ส. วันศุกร์ก็ได้ แล้วก็ถ้าเป็นเรื่องที่ชัดเจนที่จะตอบได้ก็คง ตอบ แต่คงไม่ตอบทางวิทยุ เพราะว่าเดี๋ยวยุติ อ.ส. ถูกปิด เมื่อวิทยุ อ.ส. ถูกปิด วงดนตรี อ.ส. ก็ถูกปิดไปด้วย เพราะว่า อ.ส. วันศุกร์ก็ต้องอาศัยวิทยุ อ.ส. เราก็ไม่มีที่พักที่ฟังที่อาศัย อาจต้องปีละครั้งที่มาแสดงในหอประชุมนี้ อาศัยที่นี้ก็ไม่ได้ แต่ว่าถ้าถูกปิดแล้ว ก็อาจถูกปิดไม่ให้มาแสดงที่นี้ก็ไม่ได้ จึงขอความกรุณาด้วยว่าถ้ามีความประสงค์ที่จะทราบอะไรถามให้ชัดแจ้งชัดเจนและถ้าตอบได้ทางใดก็คงมีทางที่จะตอบ แต่ไม่ใช่ทางวิทยุ

ตอนนี้แล้วก็วันนี้ รายการกิจบ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าเพลงจบของวงดนตรียังไม่ได้เล่น เพียงแต่เล่นตอนเป็นเพลงเกิดเป็นไทย แต่ก็เขาก็บอกว่ารายการยังไม่จบแต่นาฬิกาเขาก็บอกว่าถึงเวลาแล้ว ก็จะให้พรเวลานี้ แต่พรก็เป็นเหมือนอย่างเดิมแล้วก็เข้าใจว่าได้ผล คือทุกคนถ้ามีความคิดพิจารณาแล้ว ก็เท่ากับได้รับพรไปกว่าครึ่งแล้ว

หมายความว่าคนไหนเรียนด้วยความคิดพิจารณาที่รอบคอบ ด้วยความตั้งใจที่บริสุทธิ์ ก็ทำให้วิชานั้นเข้าไปในสมองดี และเมื่อเข้าไปในสมองแล้วก็สามารถที่จะผ่านการสอบซึ่งเป็นการตรวจสอบว่า มีวิชา อีกครั้งหนึ่ง คือถ้าทำจิตใจที่แจ่มใสที่ผ่อนคลายก็ทำให้สามารถที่จะตอบปัญหาได้และสอบได้ ขอทุกคนจงถึงพร้อมด้วยสติปัญญา ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความมีไหวพริบ และถ้าโชคจะช่วยได้ก็ขอให้โชคช่วยให้ทุกคนผ่าน ไม่ใช่เฉพาะการสอบกลางปี แต่การสอบปลายปี และมีความสำเร็จในชีวิตด้วยทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ประกาศนียบัตรและอนุปริญญาบัตร

แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

วันศุกร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดลอีกรวบรวมหนึ่ง
ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้สำเร็จการศึกษามาต่าง ๆ ทุกคน

การปรับปรุงและขยายงานของมหาวิทยาลัย ตามที่รายงานให้ทราบทุกครั้ง แสดงว่ามหาวิทยาลัยมีความ
พยายามอย่างมาก ที่จะดำเนินงานให้ก้าวหน้าอยู่ทุกขณะ เพื่อให้ทันกับสภาพการณ์ของบ้านเมืองในปัจจุบัน ซึ่งจำเป็น
ต้องส่งเสริมในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนถึงด้านอนามัยอย่างกว้างขวาง จึงใคร่ขอชมเชยผู้บริหาร
ตลอดจนผู้มีส่วนร่วมในงานของมหาวิทยาลัยทุกฝ่ายไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สำหรับท่านทั้งปวงผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วนั้น ต่างก็จะได้ประกอบการทำงานตามแนวทาง
ที่ได้ศึกษามาต่อไป ขอให้ทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้งว่า ผู้มีโอกาสได้เข้าศึกษาวิชาการชั้นสูงทุกคน ควรถือว่าได้รับ
ความสนับสนุนจากสังคมเป็นพิเศษ เพราะฉะนั้น จะต้องทำหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษทำนอง
เดียวกัน คือมีหน้าที่ที่จะต้องนำวิชาการและความรู้ความสามารถออกใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญ
ให้แก่บ้านเมือง และการพัฒนาประเทศนั้น จำเป็นต้องอาศัยกำลังของผู้มีความรู้ความสามารถทุก ๆ ฝ่าย จะขาด
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ แต่ทุกคนควรจะได้ร่วมงานของชาติด้วยการอุทิศตนเป็นกำลังและเป็นผู้นำ ในการทำความ
เจริญให้แก่งานและวิชาการ ควรจะได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความสุจริต ด้วยความเมตตา และด้วย
อุดมคติ พร้อมทั้งตั้งใจระลึกรู้เป็นนิตย์ว่า ผลการปฏิบัติตัวและปฏิบัติงานของท่านเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะสร้าง
ชื่อเสียง เกียรติคุณ ให้เป็นที่เชื่อถือยกย่องของมวลชนสืบไป

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน ประสบความสำเร็จในชีวิตมีความรุ่งเรืองในหน้าที่ราชการ
และขอให้ท่านที่มาร่วมประชุมพร้อมกันในงานนี้มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คุณหญิง ประภาพรรณ วิจิตรวาทการ และคณะ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจทั้ง ๕ สมาคมที่ได้จัดงานกุศลเพื่อหาเงินสำหรับการกุศลและสาธารณะ ซึ่งงานนี้ก็จะมีผลดีในทาง มีทรัพย์ มาสำหรับช่วยในด้านงานการกุศลส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งทำให้เป็นความปลาบปลื้มยินดีที่ได้มาพบกันและ มาให้พร ทั้งมีความยินดีจากที่เห็นสมาคมทั้ง ๕ รวมกำลังกันปฏิบัติงานเพื่อการกุศล และนอกจากนี้เป็นผลดีที่ สมาชิกของทั้ง ๕ สมาคมมีโอกาสที่จะร่วมกุศลกัน

การร่วมกุศลเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เพราะว่าเท่ากับแสดงว่าคนไทยทั้งหลายมีความสามัคคีเป็นที่ตั้ง เป็นหลัก สำคัญ ทำงานอะไรก็ต้องร่วมกำลังกันเพื่อให้เกิดผลดี จิตใจอันนี้นับว่าเป็นสิ่งที่จะนำเมืองไทยไปสู่ความเรียบร้อย ราบรื่น เพราะว่าถ้าแต่ละคนทำของแต่ละคนโดยลำพังก็อาจไม่มีกำลังพอ ถ้าร่วมกำลังกันก็จะเกิดมีพลังอันสูงขึ้นไป เพื่อปฏิบัติ โดยเฉพาะในการรวมกำลังกันเพื่อการกุศล หมายถึงเพื่อสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ ก็ยิ่งทำให้แสดงให้เห็น ว่าความตั้งใจนี้แน่วแน่มาก ขอขอบใจที่ได้ปฏิบัติสิ่งที่ดีที่ชอบ และเป็นการส่งเสริมความสามัคคี ก็ขอให้งานที่ได้ ปฏิบัติมาเป็นผลดีต่อไป และเป็นผลในทางสร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นของสมาชิกทั้งหลาย และเป็นปึกแผ่นของ สังคมและของบ้านเมือง ถ้าทุกคนในประเทศสนใจที่จะเข้าหากันและปรึกษาทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของ ส่วนรวม ก็จะทำให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขได้ต่อไป

ขอให้ทุกคนได้มีกำลังแข็งแรงที่จะปฏิบัติงานที่ดีที่ชอบ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของตนเองในกิจการของ ทุกคนและของส่วนตัวด้วย ขอจงมีความเจริญรุ่งเรืองทั่วหน้ากัน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิง ประภาพรรณ วิจิตรวาทการ พร้อมด้วยคณะกรรมการสตรีวิทยาลัยสมาคม ในพระอุปถัมภ์ของ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เภตญจมาชਾਲีสมาคม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ ศิลปากร นาฏดุริยางค์ และสมาคมครูผู้ปกครองยานนาวา จำนวน ๙๓ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “รักไม่รู้โรย” ของสมาคม ทั้งห้า โดยเสด็จพระราชกุศลพระราชทานการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส และช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการเนติบัณฑิต รุ่นที่ ๒๑^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่เนติบัณฑิตรุ่นที่ ๒๑ ได้นำเงินเพื่อการกุศลมาให้ และได้มาให้พรในวันนี้ ขอนำเอาความคิดซึ่งในปัจจุบันนี้กำลังเป็นปัญหาและเป็นเรื่องของผู้ที่สนใจในทางกฎหมายและมีอาชีพในทางกฎหมายขึ้นมาว่า คือ อาชญากรรมในปัจจุบันนี้มีมาก และก็มีผู้เสนอให้แก้กฎหมายในด้านการปราบปรามในชั้นศาล ซึ่งก็เข้าใจว่ามีผู้ที่ไม่เห็นด้วยในการปรับปรุงมากหลาย โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับศาลโทษเมื่อผู้ต้องหาสารภาพ ข้อนี้ทางตุลาการก็คงแก้ไขได้โดยใช้ดุลยพินิจที่มีอยู่ตามกฎหมาย เพราะว่าการรับสารภาพนั้นก็เป็นการพิจารณาคดีอย่างมาก ถ้าจะลด ถ้าจะตัดการลดโทษเพราะสารภาพ ก็จะทำให้การดำเนินคดีต่าง ๆ ยุ่งยาก และการปราบปรามอาชญากรรมก็อาจลำบาก เพราะว่าจะทำให้ยึดเยื้อ หรือจะทำให้หาผู้ต้องหาที่เป็นผู้ทำผิดไม่ได้ อาจได้ผลตรงข้ามกับผู้เสนอให้ตัดหรือลบล้มมาตราที่จะทำให้มีการลดหย่อนในกรณีสารภาพ แต่ที่สำคัญที่สุดก็อยู่ที่การปฏิบัติ ถ้าในด้านศาล ก็จะต้องมีใช้ดุลยพินิจว่าการสารภาพนั้นทำเมื่อไร เพราะเหตุใด แล้วก็มาพิจารณา เพราะว่าการกฎหมายให้ไว้ว่าให้ลดโทษได้ถึงกึ่ง แต่ไม่ได้บอกว่าลดโทษน้อยกว่ากึ่งหนึ่งไม่ได้ นั่นก็จะต้องให้การลดโทษนี้อาจลดโทษส่วนหนึ่งแต่ไม่ถึงครึ่งก็ยังมี ข้อนี้จะปฏิบัติและทำให้เกิดผลดีได้โดยไม่ต้องแก้กฎหมาย ที่กฎหมายก็มีอยู่แล้ว แต่ว่าอาจไม่ได้ปฏิบัติตามที่กฎหมายให้ไว้ จึงทำให้คนเข้าใจผิดว่าการรับสารภาพจะได้ลดโทษไปกึ่งหนึ่งเป็นอัตโนมัติจนกระทั่งทำให้ดูเหมือนว่าศาลเข้าข้างผู้ที่กระทำผิด ซึ่งก็เป็นที่น่าอนว่าศาลไม่ได้เข้าข้างผู้กระทำผิด แต่ว่าปรารถนาที่จะให้ผู้กระทำผิดได้ถูกลงโทษเพื่อให้เป็นผลดีแก่สังคม คือทำให้เห็นว่าผู้ที่กระทำความผิดนั้นจะต้องถูกลงโทษ ข้อสำคัญก็ต้องใช้กฎหมายให้ถูกต้องและมีความรับผิดชอบ ฉะนั้นการที่มีการติเตียนผู้ปฏิบัติทางกฎหมายก็อาจทำให้เกิดความลำบากใจ แต่ทุกคนก็ต้องพยายามหาทางแก้ไข ซึ่งมีดังที่กล่าวไว้ว่าคืนได้ อันนี้ก็เป็นการจากผู้ที่สนใจในทางกฎหมายและปฏิบัติในด้านกฎหมาย ทุกคนก็จะสนใจและแก้ไขในขอบเขตของอำนาจที่มีอยู่ในด้านอื่น ๆ ก็มีอีกมากหลาย เช่นการปฏิบัติตามกฎหมายกับผู้ที่ไม่รู้กฎหมาย ความจริงตามหลักใหญ่ของความยุติธรรมและของกฎหมายนั้นมีหลักไว้ว่า ประชาชนทุกคนต้องทราบถึงกฎหมาย ใครที่จะอ้างว่าทำผิดเพราะไม่รู้กฎหมายนั้นไม่รับรู้ หลักนี้ก็ถูกต้องเหมือนกัน เพราะว่าก็ต้องถือว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่ตั้งเป็นหลักเป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติของ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายประภาศน์ อวยชัย เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นำคณะกรรมการเนติบัณฑิต รุ่นที่ ๒๑ จำนวน ๑๓ คน ฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

ประชาชนทั่วไป ก็ต้องอาศัยหลักธรรมะที่ถูกต้อง การทำดีก็ดี การทำไม่ดีก็เป็นสิ่งที่ต้องปราบปราม แต่กฎหมายย่อมเป็นลายลักษณ์อักษรและตีความได้ การตีความนี้จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เพราะว่าบางทีอาจเกิดจากความเหน็ดเหนื่อยหรือท้อใจ จึงไม่ตีความหมายให้ถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและปฏิบัติไปโดยที่ไม่รอบคอบเต็มที่ ฉะนั้นก็ขอให้ทุกคนที่สนใจเรื่องกฎหมายและปฏิบัติเรื่องกฎหมายอย่าได้ท้อใจ ขอให้มีความตั้งใจอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ช่วยขบวนการยุติธรรมของเมืองไทยตั้งขึ้นมาบนรากฐานความมั่นคง และมีผู้ที่มีความสามารถมีผู้ที่มีความรู้ ก็ขอให้ไปปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์มีประสิทธิภาพสูง เพื่อความผาสุกของบ้านเมือง ให้สมกับได้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายนี้

ขอทุกท่านรวมทั้งสมาชิกทุกท่านหลาย ตลอดจนเพื่อนฝูงทั้งหลายในรุ่นอื่นด้วยอย่าท้อใจ ทำงานด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้อุดมคติของความยุติธรรมสำเร็จผลเป็นกำลังของบ้านเมือง เพื่อรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชนทั่วไป เพราะงานนี้ก็สำคัญมากและจะทำให้บ้านเมืองมีความก้าวหน้าความเจริญโดยพลอดภัยได้ ขอทุกท่านจงมีพลังกายพลังใจเข้มแข็งเพื่อปฏิบัติตามหน้าที่ ขอทุกท่านจงประสบความสำเร็จรุ่งเรือง.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการและสมาชิกสโมสรไลออนส์ ภาค ๓๑๐^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพุธ ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาชิกสโมสรไลออนส์ต่าง ๆ ที่ได้บริจาคข้าวสารและข้าวเหนียวเพื่อบรรเทาทุกข์แก่ประชาชนที่ตกทุกข์ได้ยาก

ในคราวน้ำท่วมที่หนองคาย ก็มีความเดือดร้อนเกิดขึ้นเป็นอย่างยิ่ง และโดยเฉพาะเครื่องอุปโภคบริโภค ก็ขาดแคลน เพราะน้ำขึ้นสูงมากและกินบริเวณกว้าง มีประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนนับเป็นหมื่น มีผู้ที่ได้ไปบรรเทาทุกข์โดยที่บริจาคและโดยที่ไปในท้องที่ไปช่วยเป็นการช่วยทางราชการเป็นจำนวนมากเหมือนกัน โดยเฉพาะเรื่องข้าวก็ได้ส่งไปเป็นจำนวนพัน ๆ กระสอบ เป็นข้าวที่บริจาคก็มีเป็นส่วนใหญ่ เมื่อมีการนำท่วมอย่างรุนแรงอย่างนี้ก็ทำให้มีความเดือดร้อนมาก แต่ความเดือดร้อนนี้ก็ยังไม่สิ้นสุดไปเวลาน้ำลดลง เดียวนี้ น้ำลดลงไปเป็นปกติแล้ว แต่ความเดือดร้อนก็ยังคงมีอยู่ เพราะที่ดินและสิ่งของถูกน้ำท่วม และทำให้ประชาชนตกอยู่ในสภาพที่แร้นแค้นอยู่อีกนาน เพราะที่ทำมาหากินไม่ได้ ฉะนั้นระหว่างนี้ การที่ท่านทั้งหลายได้ร่วมบริจาคข้าวมาเพื่อไปบรรเทาทุกข์ ก็เป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง นอกจากข้าวเหนียวมีข้าวสาร ก็จะจัดส่งไปในสถานที่อื่นด้วย เพราะว่าส่วนมากในพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมผู้บริโภคนั้นเป็นผู้บริโภคข้าวเหนียว จึงไม่ได้ส่งข้าวสารไปที่หนองคาย แต่ข้าวสารนี้ก็มีความจำเป็นมากเหมือนกันสำหรับที่อื่น ซึ่งก็มีน้ำท่วมด้วยและมีความเดือดร้อน จึงจะจัดส่งข้าวสารไป ณ ที่อื่นนอกจากหนองคาย ซึ่งมีความเดือดร้อนเหมือนกันด้วย

ข้อสำคัญที่น่าชื่นชมคือเห็นสมาชิกของสโมสรไลออนส์ทั้งหลายได้พร้อมใจกัน มีความเดือดร้อนแก่ประชาชนเมื่อใด ก็พร้อมใจกันช่วยหาทางที่จะบรรเทาทุกข์เมื่อนั้น ขวนขวายหาทางที่จะช่วยสังคมให้ความเจริญรุ่งเรืองขึ้นไป ก็ขอฝากความชื่นชมนี้ไว้ และอนุโมทนาที่ทุกคนมีจิตใจกุศล ทั้งมีจิตใจแน่วแน่ที่จะทำตามอุดมคติของสโมสรไลออนส์ คือจะช่วยเหลือผู้ที่อยู่ในสังคมเดียวกับเรา อยู่ในประเทศเดียวกัน เพื่อให้ผู้เดือดร้อนให้พ้นจากความเดือดร้อน ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือก็ช่วยเหลือ และพยายามส่งเสริมในทางวิชาการและในทางการศึกษา

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ผู้ว่าการสโมสรไลออนส์ ภาค ๓๑๐ พร้อมด้วยสมาชิกสโมสรไลออนส์ ภาค ๓๑๐ และผู้มีจิตศรัทธา จำนวน ๔๗ คน ฝ่า ๖ น้อมเกล้า ฯ ถวายข้าวสาร ทั้งข้าวเหนียวและข้าวเจ้า จำนวน ๖๓๐ กระสอบ กับน้ำมันหมู ๑๐๐ กระป๋อง เพื่อพระราชทานแก่ผู้ประสบอุทกภัยที่จังหวัดหนองคาย.

ในทางความเป็นอยู่ทั่วไป ขอให้ทุกคนพยายามที่จะสนใจในกิจการของบ้านเมืองต่อไป และยิ่ง ๆ ขึ้น จะได้ชื่อว่าเป็นสมาชิกของสโมสรที่เป็นประโยชน์ ทำให้ชื่อเสียงของสโมสรโลออสยิ่งดีและยิ่งเป็นที่นิยมของประชาชนทั่วไป เป็นที่เคารพนับถือ การที่ทำตามอุดมคติของโลออสนี่ก็เกิดประโยชน์แก่บุคคลคือตัวท่านเองเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าได้มีความพอใจที่ได้ทำตามอุดมคติ ได้มีความพอใจในใจที่ได้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีกิจใดที่ปฏิบัติอยู่ให้สำเร็จ ให้มีความแข็งแรงทั้งใจในกายโดยสมบูรณ์ ประสบแต่ความดีความงาม.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงานแคลิฟอร์เนียสังสรรค์^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันพฤหัสบดี ที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายได้นำเงินมาบริจาคโดยการจัดงานครั้งนี้เพื่อช่วยในการกุศล เงินจำนวนนี้ก็จะได้ใช้เป็นประโยชน์ในด้านสาธารณประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

การที่ได้รวบรวมเงินมาและตั้งใจไว้สำหรับการกุศล ก็เป็นการดีและน่าสรรเสริญอย่างยิ่ง และการที่ทุกคนได้พบปะสังสรรค์กันนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด คือผู้ที่ได้เคยไปอยู่ ณ ต่างประเทศฐานะข้าราชการต่าง ๆ หรือนักศึกษาต่าง ๆ ย่อมได้หาความรู้เพิ่มเติมใส่ตัวไว้ได้มากและเห็นโลกมาก เมื่อได้กลับมาปฏิบัติงานของตนในประเทศไทย ก็ควรที่จะพบปะกันเมื่อทำงานแล้ว แต่ความรู้ที่ได้มาจากต่างประเทศนั้นเมื่อจะมาปฏิบัติก็มักมีปัญหาเกิดขึ้น ถ้าพบปะเพื่อนฝูงที่เคยรู้จักกันในต่างประเทศ ก็ปรึกษาหารือกันได้

ที่คนไทยไปต่างประเทศนั้นมีเหตุผลต่าง ๆ เหตุผลที่สำคัญสำหรับนักเรียนนักศึกษาคือหาความรู้และกลับมาทำมาหากิน บางทีก็ไปต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา และโดยเฉพาะรัฐแคลิฟอร์เนียก็มีมาก ไปแล้วก็มีทั้งที่ไปหากินในต่างแดนและที่กลับมาเมืองไทย ที่ไปอยู่เช่นนั้นเพราะว่าวัตถุประสงค์ที่จะทำมาหากินมากกว่าอื่นก็น่าเห็นใจ แต่หาความที่แต่ละคนเป็นคนไทยด้วยกัน ก็ควรจะมีอะไรที่เป็นส่วนตัวแท้ ๆ ว่าอยากที่จะทำประโยชน์แก่ส่วนรวมของประเทศเหมือนกัน อันนี้ก็จะต้องมีความเข้าใจอย่างหนึ่งว่า ความรู้ที่ได้จากต่างประเทศและนำมาในเมืองไทยนั้นก็เป็นอย่างที่ลำบากที่จะมาปฏิบัติ เพราะว่าความรู้ที่ได้มาจากต่างประเทศที่อยู่ห่างไกลที่มีความคิดความเป็นอยู่และแม้เผ่าพันธุ์ก็ต่างกัน เวลาในเมืองไทยมักทำให้เกิดความรู้สึกท้อใจบ้าง ลำบากใจบ้าง และบางทีก็รู้สึกท้อใจว่าทำไมเมืองไทยไม่เหมือนอเมริกา แต่ว่าสิ่งอย่างนี้เป็นของธรรมดา เราไปศึกษาเมืองนอกมากกลับมา ก็นึกว่าเมืองไทยไม่เหมือนต่างประเทศ เห็นว่าเมืองไทยมีอะไรแปลก ๆ ต่าง ๆ กับเมืองนอก คำที่ว่าแปลก ๆ ต่าง ๆ กันนั้น อาจเป็นว่าด้อยพัฒนาลงไป หรืออาจมีสิ่งแปลกที่เขาไม่มีก็ได้ ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายได้สังสรรค์กัน มีโอกาส

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ประธานกรรมการจัดงานแคลิฟอร์เนียสังสรรค์ ที่โรงแรมมณเฑียร เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๓ เพื่อสมัคสมานสามัคคีระหว่างคนไทยที่เคยร่วมราชการและร่วมการศึกษา ณ สถาบันต่าง ๆ ในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย พร้อมด้วย คณะกรรมการจัดงาน จำนวน ๑๔ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว และเงินที่ประธานกรรมการ ฯ ร่วมบริจาคสมทบ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

พบปะ ก็เข้าใจว่าได้แลกเปลี่ยนความคิดในวิธีที่จะนำความรู้มาปฏิบัติในเมืองไทยเป็นเรื่องสำคัญ ขอกระซิบบอกและให้สะกิดใจบ้างว่าความรู้ที่ได้จากต่างประเทศมาปฏิบัติในเมืองไทยจะต้องปฏิบัติและดัดแปลงบ้าง ด้วยสภาพของเมืองไทยและสภาพของสหรัฐต่างกัน สิ่งที่เรามีอยู่ เช่นความเป็นไทย ย่อมต่างกับสิ่งที่มีในต่างประเทศ เราก็ควรจะนำสิ่งที่ได้จากต่างประเทศมาใช้ให้เป็นประโยชน์ มาใช้ให้เข้ากันกับสิ่งที่มีอยู่เป็นอยู่ ไม่ใช่เพราะของเราไม่เหมือนต่างประเทศเราก็ทิ้ง ฉะนั้นการที่ได้มีความรู้ในทางหลักวิชา แล้วนำมาประกอบกับสิ่งที่มีอยู่เป็นของเดิม เข้าใจว่าจะทำให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีกว่าต่างประเทศด้วยซ้ำ และอย่างน้อย เมื่อมาปฏิบัติงานในเมืองไทยจะรับราชการหรือทำงานส่วนตัวก็ตาม ก็จะมีประโยชน์สำหรับส่วนรวมทั้งนั้น อย่างน้อยเราต้องทำงานเพื่อตัวเราเองและเกียรติของเรา ก็เข้าใจว่าทุกคนที่ไปศึกษาต่างประเทศ ดูนานต่างประเทศ กลับมาเมืองไทยแล้ว ต่างก็ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์แก่ตัวมากที่สุดถ้ามองถึงส่วนรวม และพยายามใช้สิ่งที่ดีในเมืองไทยให้ดีที่สุด ทั้งทรัพยากรทางวัตถุ ทั้งทรัพยากรทางจิตใจ และจะสามารถบรรลุถึงจิตใจหรือบรรลุจุดประสงค์ที่อยู่ในจิตใจอย่างสูง เกินความคาดหวังด้วยซ้ำ มาทำงานในเมืองไทยซึ่งเป็นประเทศของตนด้วยความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้มีความพอใจ คือจุดประสงค์ของแต่ละคนนั่นเอง ขอให้ทุกคนบรรลุจุดประสงค์นี้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีกำลังใจกำลังกายพร้อมด้วยความสามัคคีที่จะแสดงในการสังสรรค์ ให้ประสบแต่สิ่งที่ดีที่งามความสำเร็จทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตรและเข็มวิทย์ฐานะ
แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร
โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ
และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
ณ หอประชุมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

วันพฤหัสบดี ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตร วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร และเข็มวิทย์ฐานะ แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร วิทยาลัยการทัพบก วิทยาลัยการทัพอากาศ โรงเรียนเสนาธิการทหาร โรงเรียนเสนาธิการทหารบก โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ อีกครั้งหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับทุก ๆ ท่าน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

เป็นที่น่าพอใจและยินดีสำหรับประชาชนคนไทยทุกคน ที่ได้ท่านทั้งหลายซึ่งได้ผ่านการศึกและอบรมอย่างดีเยี่ยมจากสถาบันชั้นสูงของชาติ เป็นผู้ปฏิบัติบริหารราชการแผ่นดินในหน้าที่ที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อนำพาบ้านเมืองให้ดำเนินก้าวหน้าไปด้วยความปลอดภัยและความมั่นคง

ในการปฏิบัติงานอันสำคัญยิ่งต่อนั้น ข้าพเจ้าใคร่ขอให้ท่านได้พิจารณาให้เห็นชัดว่า การเข้ารับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ ทำให้แต่ละท่านมีความรู้ในหลักวิชาการเพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้ง มีความเข้าใจในแนวนโยบายของราชการโดยตลอด ทั้งมีความสามารถที่จะประสานงานกันเป็นอย่างดี จัดว่าเป็นผู้มีความสามารถสูงเป็นบุคคลสำคัญผู้มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของประเทศและประชาชนอย่างยิ่ง ขอให้ท่านนำสิ่งที่ได้จากหลักสูตร ไปประกอบเข้ากับความรู้และหลักวิชาที่มีอยู่แต่เดิมให้พร้อมมูล แล้วนำมาปฏิบัติด้วยความฉลาดและความสุขุมรอบคอบ โดยอาศัยความบริสุทธิ์ใจและความถูกต้องเที่ยงตรงตามหลักเหตุผลเป็นรากฐาน เชื่อแนได้ว่าจะทำงานทุกอย่างไม่ว่าจะยากยิ่งเพียงใด มีประสิทธิภาพอันสูง และบรรลุผลสำเร็จที่แท้จริง อันเป็นสิ่งพึงประสงค์ของทุก ๆ คน

ข้าพเจ้าขออวยพรให้ทุกท่านที่ประชุมพร้อมกันอยู่ในพิธีนี้ ประสบแต่ความสุขความสวัสดิ์ และความเจริญตลอดกาลทุกเมื่อโดยทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันเสาร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มอบเหรียญรัตนาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย ทั้งเป็นโอกาสที่จะขอบใจท่านที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในทางราชการ โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่เป็นผู้สังกัดในราชการ ก็เป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งที่จะขอให้ถือว่าเป็นการให้กำลังใจที่จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มความสามารถ เพื่อให้งานของราชการลุล่วงไปโดยดี

งานในราชการนี้มีมากมายและเป็นจุดสำคัญมาก ถ้าใครปฏิบัติดี ก็ย่อมได้เป็นผู้ได้ร่วมในงานอันใหญ่ของส่วนรวม สำหรับผู้ที่มาสมทบ คือไม่ใช่งานโดยตรงของตนที่จะทำงานกับราชการ แต่ได้มาร่วมมืออย่างดีนั้นก็ขอถือโอกาสขอบใจ เพราะว่าถ้าขาดความร่วมมือเช่นนี้ ทางนี้ก็จะปฏิบัติงานไม่ได้สะดวก และไม่สามารถที่จะทำหน้าที่เพื่อส่วนรวมได้ดีเต็มที่ สำหรับท่านทั้งหลายที่ได้มาร่วมด้วยความตั้งใจและเสียสละ ก็ขอขอบใจอย่างยิ่งผู้ที่มาปฏิบัติงานร่วมกับทางราชการนั้นก็ช่วยมากเพื่อให้เราสามารถปฏิบัติงานเพื่อความมั่นคงของส่วนรวมของประเทศ แต่ในหน้าที่ของท่านที่มีอยู่โดยตรง ก็ถือว่าถ้าใครทำหน้าที่โดยตรงของตนอย่างดีมาก อย่างเข้มแข็ง และฝึกกำลัง ก็ถือว่าได้ช่วยในงานส่วนรวมนี้ ซึ่งสะท้อนกลับมาถึงข้าพเจ้าเหมือนกัน ทำให้สบายใจ และสามารถที่จะปฏิบัติงานร่วมกับท่านได้

ขอให้ทุกคนที่อยู่ ณ ที่นี้พยายามปักใจทำงานด้วยความละเอียด ด้วยความตั้งใจ เพื่อให้งานนั้นลุล่วงไปโดยดี เป็นสง่าราศรีแก่หน่วยราชการ เป็นความพอใจและภูมิใจ เป็นเกียรติแก่ตนเองด้วย ถ้าทุกคนตั้งใจทำงานในหน้าที่ของตนด้วยความเต็มกำลัง ก็จะทำให้ส่วนรวมของเราคือบ้านเมืองสามารถก้าวหน้าไปได้ และมีความเรียบร้อยมั่นคง ขอทุกท่านจงมีกำลังใจกำลังกายปฏิบัติงานด้วยความเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว ขอทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งในหน้าที่การงานทั้งในส่วนตัว.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเหรียญรัตนาภรณ์แก่ข้าราชการทหาร ตำรวจ และพลเรือน จำนวน ๒๐๖ ราย.

พระราชดำรัส^(๑)

ในโอกาสที่คณะครูอาวุโสเข้าเฝ้า ฯ
รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ายินดีมาก ที่ได้พบกับคณะครูอาวุโส และได้มอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติให้ด้วยในโอกาสเดียวกันนี้

ท่านทั้งหลายควรภาคภูมิใจได้อย่างยิ่ง ว่าในชีวิตนี้ ท่านได้ปฏิบัติตัว ปฏิบัติงานให้บังเกิดผลอันยั่งยืนฝากไว้แก่สังคม คือได้เป็นตัวอย่างที่แท้จริงของผู้ทำความดีเพื่อความดี เพราะการที่สมัครใจเข้ารับอาชีพครู ทำงานสอนหนังสือเด็กนั้น แม้ทุกคนจะทราบแต่ต้นแล้วว่ามิใช่ทางแสงทาลาภยศใด ๆ ก็ได้เพียรพยายามทำมาตลอด โดยหวังผลตอบแทนเพียงความพอใจ ที่ได้แผ่แผ่ความรู้ความดี ความรักความเอ็นดูแก่ศิษย์ และได้เห็นศิษย์มีความสุขความเจริญเท่านั้น ทำให้แลเห็นว่าในโลกปัจจุบัน ซึ่งคนเป็นอันมากพากันเสื่อมศรัทธาในเรื่องการทำดีเพื่อความดี ยังคงมีบุคคลผู้ยืนหยัดอยู่ได้ด้วยคุณธรรม พยายามทำหน้าที่ด้วยอุดมคติอันตั้งมั่นอีกประการหนึ่ง แต่ละท่านจัดว่าเป็นแบบฉบับของผู้เป็นครู เพราะต่างได้ต่อสู้กับอุปสรรคและภาระงานมาแล้วอย่างลำบากยากยิ่ง ด้วยความกล้าหาญเด็ดเดี่ยว พร้อมทั้งความเมตตาปรานี เพื่อที่จะรักษาความเป็นครู กับทั้งสถาบันครูไว้ให้คงคุณค่าคงความศักดิ์สิทธิ์อยู่ในแผ่นดินไทย

ขอท่านทั้งปวงจงได้ถือว่า เครื่องหมายเชิดชูเกียรติกับทั้งการอุดหนุนที่ท่านได้รับในวันนี้ เป็นสิ่งที่เหมาะสมคนไทยทั้งชาติพร้อมกันมอบแก่ท่าน โดยความนิยมยกย่อง และความกตัญญูตทเวทึ

บัดนี้ แม้ท่านจะครบเกษียณอายุตามทางการแล้ว ส่วนมากก็ยังมีกำลังกาย กำลังปัญญา โดยเฉพาะยังมีกำลังใจที่เข้มแข็งอยู่ ขอได้ช่วยกันบำเพ็ญประโยชน์ส่วนรวมต่อไป ช่วยกันรักษาความดี ทำหน้าที่ต่อไป เพื่อให้เป็นนิมิตหมายที่ครูรุ่นหลังได้ยึดเหนี่ยว และเกิดกำลังใจในอันที่จะร่วมกันดำรงความสะอาดบริสุทธิ์ ความมีศักดิ์มีศรีของครูไว้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา และคณะกรรมการ ฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการบริหารมูลนิธิช่วยครูอาวุโส นำครูอาวุโส จำนวน ๙๓ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติและเงินช่วยเหลือ.

ขออวยพรให้ทุกท่านประสบแต่ความสุขความสวัสดิ เป็นที่เคารพระลึกถึงประจำอยู่กับจิตใจของบรรดาผู้ที่
ได้รับความเมตตากรุณาของท่านเสมอตลอดไป.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ณ ห้องพระโรงวังท่าพระ

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มามอบปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน

ตามที่รายงานให้ทราบว่า มหาวิทยาลัยมีโครงการหลายอย่างที่จะขยายขอบเขตการศึกษาออกไป เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น เป็นที่น่าสนใจและพอใจอย่างยิ่งสำหรับประชาชนคนไทยทุกคน เพราะเป็นประโยชน์สำคัญส่วนหนึ่ง ในทางส่งเสริมการศึกษาระดับสูงของชาติ

ในเรื่องนี้ขอให้เข้าใจว่า การวางโครงการใด ๆ ที่จะให้ได้ผลสมบูรณ์ จะต้องอาศัยเหตุผลที่หนักแน่นเป็นพื้นฐาน ต้องจัดวางรูปขึ้นด้วยความละเอียดรอบคอบ แล้วต้องดำเนินการอย่างจริงจังโดยขะมักเขม้น ข้อสำคัญที่ควรคำนึงถึงอย่างยิ่งนั้น ได้แก่ความจริงที่ว่า การทำงานใหญ่ ๆ ทุกอย่าง ต้องการเวลามาก กว่าที่จะทำสำเร็จ ผู้ที่เริ่มโครงการอาจไม่ทันทำให้สำเร็จโดยตลอดด้วยตนเองก็ได้ ต้องมีผู้อื่นรับทำต่อไป ดังนั้น ไม่ควรยกเอาเรื่องใครเป็นผู้ริเริ่มงาน ใครเป็นผู้รับช่วงงาน ขึ้นเป็นข้อสำคัญนัก จะต้องถือผลสำเร็จที่จะเกิดจากงาน เป็นใหญ่ยิ่งกว่าสิ่งอื่น จึงใคร่ขอให้ทุกคน ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ นักศึกษา และบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ร่วมมือกันในกิจการของมหาวิทยาลัยอย่างใกล้ชิด โดยช่วยกันคิดช่วยกันทำ ด้วยวิธีการเช่นนี้ ผลประโยชน์ส่วนรวมของมหาวิทยาลัยที่จะบังเกิดขึ้น เพราะงานต่าง ๆ ดำเนินไปได้โดยไม่ติดขัด

สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา และจะออกไปประกอบกิจการงานต่าง ๆ ตามความรู้ความสามารถนั้น คงจะเล็งเห็นแล้วว่า การที่ได้ปฏิบัติร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอย่างมีหลักการ ทำให้ได้ผลดี น่าพึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง จึงควรจะเป็นหน้าที่ ที่จะร่วมสนับสนุนกิจการของมหาวิทยาลัยต่อไป และนำหลักปฏิบัตินั้นไปใช้ในการดำเนินชีวิต และการดำเนินงานทั้งปวง เชื่อว่าจะทำให้การทำงานทั้งในส่วนตัวและในส่วนรวมของชาติทุกสาขา สำเร็จลุล่วงไปได้โดยสะดวก และจะทำให้บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า มีความมั่นคงปลอดภัยอยู่ตลอดไป ตามที่ทุกคนปรารถนา

ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จ มีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตและการงาน และขอให้ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ มีความสวัสดิ์ทั่วกัน.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ปีการศึกษา ๒๕๑๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจบัณฑิตคณะบัญชีที่ได้นำเงิน ซึ่งได้มาจากงานฉลองปริญญามาให้เพื่อช่วยการกุศล

ในเรื่องการฉลองปริญญา นี้ ก็มีบางคนเขาก็อาจตำหนิติเตียนว่า ทำไมเมื่อเรียนเสร็จแล้วต้องมาฉลองกันใหญ่ เป็นการสิ้นเปลืองไม่เข้าเรื่อง แต่ทุกรุ่นก็ได้ทำมา แล้วก็ฉลองกัน แล้วก็ได้ฟุ่มเฟือยกันอย่างที่เขาว่า ความจริงเราต้องมาพิจารณาว่าทำถูกแล้วหรือยังที่ฉลอง ถ้าเราพิจารณาดูว่าเรียนมาเป็นเวลาหลายปี แล้วก็ถึงเวลาที่จะเปลี่ยนเมื่อจบแล้ว ที่จะเข้าในชีวิตที่จะปฏิบัติงานจริง ๆ ก็สมควรที่จะฉลองเพื่อเปลี่ยนงาน ถือว่าเป็นวาระที่สำคัญอย่างหนึ่ง ไม่ใช่ฉลองอย่างฟุ่มเฟือย เป็นการฉลองเพื่อให้เกิดการอำลาซึ่งกันและกันในการที่จะแยกย้ายออกไปปฏิบัติงานของตน เป็นการที่จะได้พบปะกัน ที่จะปรึกษาหารือกันเป็นครั้งสุดท้ายในฐานะที่จะเป็นนักศึกษา และเป็นครั้งแรกในฐานะที่จะเป็นผู้ที่จะปฏิบัติงานในอาชีพของตน ก็นับว่าเป็นโอกาสที่สมควรที่จะทำขึ้นมา

ในการฉลองก็มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายว่าเราได้แสดงว่าเมื่อเรียนมาดี และเป็นสิ่งที่น่ายินดี เพราะว่าความรู้ที่มีจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ต้องแสดงออกมา แล้วก็เป็นการแสดงความตั้งใจว่าจะเป็นผู้ที่มีประโยชน์สำหรับสังคม เพราะว่าสังคมปัจจุบันนี้ขาดความเอาใจซึ่งกันและกัน เป็นอย่างยิ่ง ต่างคนต่างทำงานของตนอย่างไม่เหลียวแลต่อผู้อื่น เลยทำให้เกิดความยุ่งยากในสังคม และเกิดปัญหาสังคม ซึ่งจะทำให้สิ้นเปลืองยิ่งกว่าการฉลองด้วยซ้ำที่จะแก้ไข ฉะนั้นการที่ได้ชุมนุมกันเพื่อฉลองปริญญา และแสดงออกซึ่งความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวมนั้น ก็เป็นสิ่งที่แก้ไขแต่ต้นว่า ทุกคนเมื่อมีความรู้ ก็ตั้งปณิธานที่จะรับใช้ส่วนรวมด้วยความสามัคคี เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการฉลองปริญญา และเป็นงานที่นับว่าน่าที่จะมีอยู่ต่อไป และน่าที่จะสนับสนุน เพราะว่าเป็นส่วนหนึ่งของความตั้งใจแน่วแน่ของผู้ที่มีความรู้ปฏิบัติงานในชีวิตในหน้าที่ของตนในอนาคต ที่ได้พบกันวันนี้ก็ยินดี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราโชวาทโรกาลให้ นายพยอม สิงห์เสน่ห์ คณะบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำคณะกรรมการบัณฑิตคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี รุ่นปีการศึกษา ๒๕๑๓ จำนวน ๖ คน ฝ้าฯ ๑ หลวงเกล้าฯ ๑ ถวายเงินรายได้จากงานฉลองบัณฑิตที่สวนอัมพร เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๑๔ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

และขอฝากความคิดนี้ไปให้แก่เพื่อนฝูงทั้งหลาย ทั้งขอให้ทุกคนที่สำเร็จการศึกษามาด้วยความตั้งใจของตนเอง ด้วยความสามารถของตัว ปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม ขอฝากไปถึงทุกคนให้มีความสามัคคี ให้แสดงออกซึ่งความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานที่ดี ให้บ้านเมืองและสังคมของเรามีความผาสุกมีความเป็นปึกแผ่น และให้แสดงว่าผู้ที่มีความรู้ทั้งหลาย จะร่วมกันพยายามอุ้มชูส่วนรวม พยายามอุ้มชูแผ่นดินให้อยู่คง ให้มีความมั่นคงและความปลอดภัย ขอฝากความรู้สึกถึงทุกคนที่ไม่ได้มาในวันนี้ไปกับท่านทั้งหลายผู้เป็นผู้แทนของผู้ที่เป็นนักศึกษาในคณะบัญชี ขอฝากพรและความหวังดีและความหวังในงานว่าจะสำเร็จในชีวิต มีความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองทุกประการ และเป็นกำลังเพื่อทำให้บ้านเมืองของเรามีความมั่นคงและปลอดภัย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันเสาร์ ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบอิสริยาภรณ์แก่ท่านทั้งหลาย ขอให้ถือว่าอิสริยาภรณ์นี้เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติ และเป็นการตอบแทนคุณงามความดีที่ท่านได้ทำ ทั้งเป็นกำลังใจในการปฏิบัติงานต่อไป แต่ต้องสำนึกว่าอิสริยาภรณ์นี้ก็ยังเป็นอีกอย่างหนึ่ง คือเป็นความรับผิดชอบที่ท่านมีต่อราชการต่อส่วนรวม เมื่อได้รับเครื่องหมายนี้แล้วก็นับว่ามีความรับผิดชอบยิ่ง ๆ ขึ้นไป โดยเฉพาะในการมอบในวันนี้ก็เป็นการเพิ่มความรับผิดชอบอยู่ในตัว เพราะว่ามีภาพถ่ายรูป ถ่ายภาพยนตร์ ออกหนังสือพิมพ์ และออกโทรทัศน์ให้ประชาชนได้เห็นว่ามีข้าราชการได้มารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งประชาชนทั้งหลายย่อมมีความรู้สึกว่าเป็นบ้านเมืองนี้มีทางราชการและมีข้าราชการ ซึ่งตามหลักข้าราชการทั้งหลายย่อมเป็นผู้ที่จะต้องทำให้บ้านเมืองมีความเจริญ จัดการสิ่งที่จะควรปฏิบัติแก่บ้านเมือง และถ้าข้าราชการหรือทางราชการมีความดี มีข้าราชการที่ตั้งใจดี และประชาชนได้เห็น เขาก็ยินดีด้วยในการที่ท่านทั้งหลายได้รับอิสริยาภรณ์เป็นการเชิดชูเกียรติ

แต่ในปัจจุบันนี้ก็มีความเสี่ยงอยู่เหมือนกันว่า ทางราชการได้ปฏิบัติเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติอาจไม่พอในส่วนภูมิภาค ได้เคยไปเยี่ยมประชาชนในบางส่วนซึ่งถือว่าเป็นแดนก่อนการร้าย และเคยไปเหยียบในในที่ที่ด้านับและถ้าทำสถิติคงนับได้ว่าประชาชน ๙๙ เปอร์เซ็นต์เป็นผู้ก่อการร้าย และได้รับข่าว ณ ที่นั้นว่าประชาชนทั้งหลายไม่ได้เป็นศัตรูต่อประเทศชาติต่อส่วนรวมเลย แต่เขาประกาศตนเป็นศัตรูต่อผู้ที่เขาเรียกว่า “บ้านเมือง” บ้านเมืองหมายถึงว่าเป็นผู้ที่ปกครองบ้านเมือง คือข้าราชการ ชื่อเสียงของข้าราชการนั้นก็เสียไป และจะไปโทษประชาชนก็ได้ เพราะว่ามีผู้ที่ปฏิบัติอาจไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนตามหน้าที่ของตน ฉะนั้นถ้าแต่ละท่านมีความห่วงใยต่อบ้านเมืองต่อประชาชนจริง ๆ จะต้องแก้ไขสถานการณ์นี้ ซึ่งแต่ละคนอาจบอกว่าไม่ใช่เรื่องของตัวเอง เพราะตัวทำดีแล้ว ความจริงแต่ละคนก็ต้องทำ ต้องพยายามทำให้ดี และพยายามเต็มความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความเสียสละเท่าที่จะทำได้ และเว้นจากสิ่งที่ไม่ควรทำ ดังนั้นจะช่วยให้สถานการณ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันในหลายแห่งหลายท้องที่ของประเทศไทยคลี่คลายลงได้ และบ้านเมืองของเราจะอยู่เย็นเป็นสุข มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมีชื่อเสียงได้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก แก่ข้าราชการ จำนวน ๒๕๘ ราย เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๑๓.

อาจเป็นงานที่หนัก แต่ก็อย่างที่ว่าไว้ว่า การที่ได้รับอิสรภาพเป็นความรับผิดชอบ และเป็นความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ขึ้นไปทุกที จึงขอร้องให้ท่านทั้งหลายอย่าเสียกำลังใจในการปฏิบัติงาน พยายามที่จะทำต่อไปอย่างเข้มแข็ง แม้จะนึกว่าเป็นงานที่หนักมากเป็นงานที่รับผิดชอบมากและเหน็ดเหนื่อย ก็ต้องไม่ท้อใจ มิฉะนั้นงานที่ท่านได้ทำด้วยความเหน็ดเหนื่อย เสียสละจะเสียเปล่า และบ้านเมืองจะล่มจม ในกรณีนี้ ก็ขอให้ทุกท่านมีกำลังใจกำลังกายเข้มแข็งสมบูรณ์ เพื่อที่จะต่อสู้ต่ออุปสรรคทั้งหลายที่มีอยู่ทุกวัน เพื่อสร้างสรรค์ให้บ้านเมืองมีความมั่นคง และให้ชีวิตของแต่ละคนแต่ละท่านมีความสมบูรณ์แข็งแรงและปลอดภัย ขอจงมีกำลังใจกำลังใจสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญของแต่ละท่าน และประสบแต่ความสำเร็จความเจริญ.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรรโลออนส์ และผู้เข้าแข่งขันกอล์ฟ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่สโมสรรโลออนส์ชลบุรีได้จัดแข่งขันกอล์ฟและได้นำเงินมาสำหรับการสร้างสภานุกรมสำหรับเด็ก ซึ่งสโมสรรโลออนส์ทั้งหลายได้ช่วยหาทุนมาช่วยให้สร้างได้ และซึ่งเคยได้กล่าวไว้แล้วว่าจำนวนเงินที่ได้มาเกือบเพียงพอแต่มาตุรายการก็ยังขาดอยู่บ้าง

สภานุกรมสำหรับเด็กนี้ได้สร้างขึ้นมากเกือบจะเป็นรูปร่างเรียบร้อยแล้ว ส่วนใหญ่ส่วนที่เป็นความรู้ทางเทคโนโลยี และได้ตรวจดูได้มีหลายเรื่องที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของเยาวชน แต่ก็ขอเวลาอีกสำหรับการสร้างให้สมบูรณ์ให้เรียบร้อย เพื่อที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้ความรู้แก่เยาวชนที่ตั้งแต่อายุยังน้อยถึงขั้นที่โตแล้วซึ่งในปัจจุบันนี้มีปัญหามาก ถ้าคนเรามีความรู้ก็ย่อมมีความระลึกถึงในความรู้ของตัวเอง ในความก้าวหน้าของตัวเอง และจะสามารถที่จะปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมได้ การสร้างสภานุกรมนี้จึงเห็นว่าเป็นประโยชน์สำหรับสังคมเป็นส่วนรวม เพราะว่าบ้านเมืองของเราประชากรเกิดเพิ่มขึ้นทุกปี แล้วก็ถ้าให้ความรู้แก่เยาวชนไม่พอ ก็เกิดเรื่อง อย่างที่ปัจจุบันนี้มีปัญหาเยาวชนเกิดขึ้นมาเป็นที่น่าหนักใจอย่างยิ่ง และก็ถ้าทุกคนช่วยกันสร้างความรู้แก่เยาวชนแล้ว ปัญหานี้จะเบาบางลงไปได้ ฉะนั้น การที่สโมสรรโลออนส์ทุกสโมสรร โดยเฉพาะสโมสรรชลบุรีได้เอาใจใส่เพื่อสนับสนุนในกิจการนี้ ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยบ้านเมือง ให้ประชาชนมีความรู้ และด้วยความรู้นี้จะทำให้บ้านเมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยได้ก็ขอขอบใจอีกครั้ง แล้วก็ขอแสดงความยินดีแก่ผู้ที่แข่งขัน และได้มีผลดีได้รับรางวัลในการแข่งขันครั้งนี้ ขอชมเชย ขอขอบใจทุกคนที่ได้มีส่วนในงานนี้เพื่อนำรายได้มาเพื่อสร้างสภานุกรม ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นาวาอากาศตรี กำธน สินธวานนท์ ผู้ว่าการสโมสรรโลออนส์ ภาค ๓๑๐ นำคณะกรรมการสโมสรรโลออนส์ชลบุรีและผู้เข้าแข่งขันกอล์ฟ รวม ๒๗ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันกอล์ฟประเพณีประจำปี ที่สโมสรรโลออนส์ชลบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๑๔ เพื่อสมทบทุนการจัดทำสภานุกรมสำหรับเด็ก และรับพระราชทานด้วยรางวัลชนะเลิศในการแข่งขันกอล์ฟ.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจทางสมาคมที่ได้นำเงินรายได้มาสำหรับสมทบทุนในทุนอานันทมหิดล สาขานิติศาสตร์ ซึ่งท่านได้สมทบมาแล้วหลายครั้ง เป็นจำนวนหลายหมื่นบาท คงได้เป็นประโยชน์ในด้านการส่งเสริมการศึกษาคือวิชานิติศาสตร์ ซึ่งก็เป็นวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งของสมาคมที่จะส่งเสริมการศึกษา

ผลงานต่าง ๆ ของสมาคมก็ได้เห็นประจักษ์หลายอย่างแล้วในด้านการแนะนำกฎหมายแก่ประชาชนและในการส่งเสริมวิชาการทางด้านกฎหมาย ทั้งได้กระชับมิตรระหว่างผู้ที่มีอาชีพเดียวกันอย่างดี ขอให้สมาชิกทุกท่านได้เล็งเห็นข้อหนึ่งนอกจากการเผยแพร่ความรู้ในด้านกฎหมายแก่ประชาชน คือพยายามที่จะพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะของกฎหมายต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน สถานการณ์เปลี่ยนแปลงในทางสังคมก็มีปัญหาอยู่เสมอ ทำให้มีปัญหาอยู่ว่ากฎหมายจะเป็นอย่างไรที่เขารู้ว่าชราภาพหรือไม่ ก็เป็นปัญหาสำคัญซึ่งเป็นปัญหาสำหรับทุกคน ประชาชนทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่สนใจหรือมีอาชีพทางกฎหมายก็ย่อมจะต้องสนใจเป็นพิเศษ เข้าใจว่ากฎหมายนั้นก็คงมีชราภาพบ้าง ไม่มีชราภาพบ้าง แต่ส่วนมากคงพอใช้ได้ เพียงแต่อยู่ที่การปฏิบัติ ก็ขอให้พิจารณาถึงวิธีปฏิบัติของกฎหมายทั้งในฐานะทนาย ทั้งในฐานะผู้ที่มีความรู้และออกความเห็นว่าจะแก้ไขวิธีการอย่างไรบ้าง หรือมีวิธีปฏิบัติอย่างไรโดยที่จะทำให้กฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์และมีประโยชน์ต่อสังคม ความจริงคำว่ากฎหมายนั้นสำหรับคนทั่วไปก็ออกจะน่ากลัว นึกว่าเป็นกฎเกณฑ์ที่กดหัว เป็นหน้าที่ของผู้ที่มีวิชาที่จะต้องอธิบายให้คนทั่วไปว่ากฎหมายมีไว้สำหรับคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เพื่อให้บ้านเมืองและสังคมมีชื่อเสียงมีเกียรติยศและมีความมั่นคงได้ ฉะนั้นก็ขอรับรองให้สมาชิกทั้งหลายได้พยายามเพ่งเล็งในทางนี้ ประกอบด้วยการชี้แจงกฎหมายแก่ประชาชน และหาวิธีที่จะดัดแปลงแก้ไขกฎหมาย หรือปฏิบัติทางกฎหมายของตนและของส่วนที่เกี่ยวข้องในนิติศาสตร์นี้ด้วย จะเป็นประโยชน์มากแก่สังคม และจะช่วยให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุขสมเจตนาของกฎหมาย คือความสงบสุขของประชาชนก็ขอให้ท่านทั้งหลายมีพลังทั้งกายทั้งใจแข็งแรงเพื่อปฏิบัติหน้าที่สำคัญของท่าน ขอให้ท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทุกประการโดยทั่วกันทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายมารุต บุนนาค นายกสมาคมทนายความแห่งประเทศไทย พร้อมด้วยคณะกรรมการของสมาคม รวม ๑๓ ราย เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน “วันทนายความ ปี ๒๕๑๔” โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล สาขานิติศาสตร์

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดงาน “วันศาสนาเพื่อมนุษยธรรม”
ของศูนย์อบรมเผยแผ่พระพุทธศาสนา วัดนรนาถสุนทริการาม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจทุกคนที่ได้จัดงานเพื่อที่จะส่งเสริมความรู้ในทางพุทธศาสนาและความรู้ที่จะนำพุทธศาสนาออกมาปฏิบัติเพื่อส่วนรวม ซึ่งนับว่าเป็นวิธีอย่างหนึ่งที่เหมาะสมแก่พุทธศาสนิก และได้นำรายได้มาเพื่อช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัยธรรมชาติที่จังหวัดหนองคายคราวที่แล้ว

ผู้ที่ประสบภัยก็เดือดร้อนอย่างมาก ถ้าไม่มีใครไปช่วยก็อาจล้มจมตายลงไป หรือร้ายกว่านี้อาจกลับทำให้ประชาชนเหล่านั้นมีจิตใจเศร้าหมองจนกระทั่งกลายเป็นผู้ร้ายไปเป็นจำนวนมากก็ได้ ฉะนั้นการที่ท่านทั้งหลายได้จัดงานเพื่อจุดประสงค์ที่จะช่วยเพื่อนมนุษย์ที่ตกยาก ก็นับว่าได้ปฏิบัติสิ่งที่ถูกต้องตามหลักของพุทธศาสนา และท่านทั้งหลายรวมทั้งทุกคนในชาติก็ได้รับอานิสงส์จากการทำการกุศลเช่นนี้ คือจะทำให้ประชาชนทั้งประเทศมีความเป็นปึกแผ่น มีความสามัคคีขึ้น การที่จัดงานในด้านวิชาการ ทุกคนคงต้องได้รับผลดีที่จะมาแสดงและมาอธิบายเกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาว่าปฏิบัติอย่างไร หัวข้อที่ว่าสำหรับมนุษยธรรมนั้น ความจริงการปฏิบัติของแต่ละคนถ้าปฏิบัติด้วยจิตใจที่ผ่องใส ที่มีความหวังดี เหมือนการแผ่เมตตา นี่ ก็เป็นการกระทำที่จะได้ผลมากที่สุด การแผ่เมตตานี้เป็นผลอย่างใหญ่หลวง ทุกครั้งที่แผ่เมตตา ที่ได้แสดงวิธีการต่าง ๆ ก็เชื่อว่าคงได้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ได้ไปในงานไม่มากนักน้อย ผลงานที่ท่านได้จัดร่วมกันจัดนั้นก็จะเป็นผลที่ดีทั้งในด้านจิตใจของผู้ที่ปฏิบัติหรือผู้ที่จัดและตั้งใจของผู้ที่เป็นประชาชนที่ได้ไปฟัง ฉะนั้นก็เข้าใจว่าจะได้รับอานิสงส์ของการปฏิบัติของท่าน ขอให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานของตนทั้งในโอกาสที่โดยดีที่สุดให้ได้ผลดี และมีจิตใจเข้มแข็งกำลังกายสมบูรณ์ เพื่อที่จะปฏิบัติต่อไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม ก็ขอให้ทุกคนจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานคณะกรรมการจัดงาน “วันศาสนาเพื่อมนุษยธรรม” ของศูนย์อบรมเผยแผ่พระพุทธศาสนา วัดนรนาถสุนทริการาม พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดงาน จำนวน ๒๐ คน ฝ้าฯ ๑ ทูลเกล้าฯ ๑ ถวายเงินซึ่งผู้มีจิตศรัทธาบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลสงเคราะห์ผู้ประสบอุทกภัยที่จังหวัดหนองคาย ในโอกาสนี้ พระธรรมวราภรณ์ เจ้าอาวาสวัดนรนาถสุนทริการามและพระมหาพิสณฑ์ ซึ่งได้ร่วมดำเนินการจัดงานดังกล่าวเข้าเฝ้าถวายพระพรด้วย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะกรรมการกลางจัดการแข่งขันฟุตบอล
ซึ่งด้วยพระราชทาน “คิงส์คัพ” และคณะฟุตบอลชุดแห่งประเทศไทย^(๒)
ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยที่ได้จัดการแข่งขันคิงส์คัพเป็นประจำปี ทั้งที่ได้นำรายได้มา
สำหรับช่วยผู้ประสบอุทกภัย ในครั้งนี้ก็ขอให้ได้รับความพอใจ เพราะว่าประเทศไทยในระยะนี้ได้มีอุทกภัยและวอดภัย
อยู่เนือง ๆ จึงต้องไปช่วยผู้ที่ประสบทุกข์ยากให้บรรเทาลงไป และเพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศเห็นความสามัคคี
ของเหล่าคนไทยทั้งหลาย

ผู้ที่ประสบความเดือดร้อนย่อมต้องการได้รับความช่วยเหลือในทางวัตถุ แต่ที่สำคัญที่สุด ถ้าได้รับความ
ความเอาใจใส่จากบุคคลร่วมชาติ ก็ทำให้มีกำลังใจที่จะปฏิบัติภารกิจของตนและมีชีวิตอยู่ได้ โดยเฉพาะในสถานการณ์
ปัจจุบัน ซึ่งประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่ค่อยน่าไว้วางใจอยู่ ความสามัคคีระหว่างประชาชนของประเทศ ทุกภาค
ทุกจังหวัด ทุกแห่งทุกหนต้องมี ฉะนั้นการที่สมาคมฟุตบอลได้จัดการแข่งขันเพื่อหารายได้และเพื่อกระชับ
สามัคคีนี้ก็เป็นการดี เป็นการทำน่ายกย่อง ในด้านจัดงานใหญ่ ๆ เช่นนี้ก็เกิดปัญหาหลายอย่าง มีความลำบากทั้งใน
ด้านวิชาการ ทั้งในด้านอื่น ๆ ด้วยในด้านวิชาการที่ว่าจัดฟุตบอลเพื่อส่งเสริมกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยเพื่อให้
ทัดเทียมกับอารยประเทศนั้น ก็เป็นจุดประสงค์ที่ถูกต้อง เพราะว่าสำหรับคนไทยรู้สึกว่าจะเป็นกีฬาที่นับว่าเหมาะสมดี
เพราะว่ามีฝีมือดี และจะสามารถได้ขึ้นไปสู่ความดีเด่นในทางกีฬาสำหรับการฟุตบอลขึ้นไปสู่ความดีเด่น ก็
จะต้องมีการฝึกซ้อมที่ดี ต้องมีการหาหลักวิชาที่เหมาะสม และที่สำคัญมากก็คือนอกจากการฝึกในทางวิชากีฬา จะต้อง
พยายามที่จะตั้งตัวในความเป็นนักกีฬาที่เหมาะสม คือรู้จักที่จะร่วมมือซึ่งกันและกันเพื่อให้ทีมมีความแข็งแกร่ง
ทั้งรู้จักที่จะวางตัวให้ดีเพื่อให้ทีมเป็นที่น่านับถือได้ และข้อนี้ก็เป็นที่ควรจะต้องคิดให้มากกว่าการมีกีฬาไว้เพื่อนามัย
และเพื่อสามัคคี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจโท ต่อศักดิ์ ยมนาค นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์
นำคณะกรรมการกลางจัดการแข่งขันฟุตบอลซึ่งด้วยพระราชทาน “คิงส์คัพ” ครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๑๔ พร้อมด้วยคณะฟุตบอลชุดแห่งประเทศไทย
ซึ่งประกอบด้วยนักฟุตบอลและครูผู้ฝึกสอน รวมทั้งสิ้น ๓๑ ราย เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

นอกจากนี้ก็มีเรื่องของชื่อเสียงด้วย การจัดกีฬานี้ไม่ใช่เป็นเพียงแต่เรื่องของวิชาการกีฬาเท่านั้นเอง ยังเป็นเรื่องของการจัดงานให้เหมาะสม ส่วนหนึ่งก็ได้แก่ผู้ตัดสินและผู้ที่ยังงาน คือสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ส่วนที่สามก็มีที่เกี่ยวพันกับการกีฬาฟุตบอล และไม่ใช่ส่วนที่น้อยก็คือผู้ดู ทั้งสามฝ่าย คือผู้จัดงาน ผู้ที่ปฏิบัติกีฬา และผู้ที่ดูกีฬานั้น ถ้าได้ปฏิบัติตนให้ดี ก็ย่อมทำงานให้สำเร็จลุล่วงไป มีประโยชน์ต่อกีฬา มีประโยชน์ต่อบ้านเมือง แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าในระยะหลังนี้ได้เห็นว่าเกิดความไม่เรียบร้อยทั้งในด้านนักกีฬา ทั้งในด้านการจัดงาน ทั้งในด้านผู้เข้าไปชมกีฬาอยู่เนือง ๆ และจะเกิดทำให้ความเสียหายมาสู่ประเทศชาติอย่างยิ่ง ฉะนั้นก็เป็นงานและเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะขจัดปัญหาซึ่งมีขึ้น ชั้นแรกก็ต้องขจัดปัญหาที่มีขึ้นที่เกิดจากตนเอง ให้แต่ละคนมีความเข้มแข็งในทางจิตใจ เพื่อที่จะปฏิบัติงานของตน ทั้งรู้ในสิ่งที่อาจนำความเสียหายมาสู่งานและสู่บ้านเมือง ชั้นต่อไปก็ต้องปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีร่วมมือกันที่จะขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ในการร่วมมือที่จะขจัดปัญหาที่จะเกิดขึ้นนี้ ขอให้ระลึกถึงว่าไม่ใช่ว่าแต่ละคนมีหน้าที่ของตนซึ่งต้องทำ แต่ว่าแต่ละคนก็มีหน้าที่ที่จะปฏิบัติเพื่อส่วนรวมทั้งนั้น ถ้าเกิดเรื่องอะไร อย่างที่จะยกตัวอย่าง เมื่อไม่นานนี้มีผลการจลาจลที่สนามกีฬา^(๓) นั้น ถึงอาจไม่ใช่เรื่องของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยเพราะว่าไม่ใช่งานของตนก็ตาม แต่ว่าแต่ละคนก็รับภาระอยู่เหมือนกันที่จะพยายามปรับปรุงและจัดการอยู่ด้วยกัน ที่จะอ้างว่าตัวไม่ได้เป็นผู้จัดการก็ฟังไม่ขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่คือผู้ดู แต่ว่าถ้าทุกคนในฐานะนักกีฬา หรือเป็นสมาชิกของสมาคม หรือแม้จะเป็นเพียงผู้ดู ทุกคนก็มีหน้าที่ที่จะป้องกันไม่ให้เกิดเรื่อง และเข้าใจว่าในคราวที่แล้ว ถ้าแต่ละคนมีจิตใจที่จะปราบและป้องกันไม่ให้เกิดเรื่อง เรื่องก็จะไม่ไปถึงขนาดนั้น ผู้ที่อยู่ในสถานที่นั้น แม้จะไม่มีหน้าที่โดยตรงในขณะนั้น ก็ย่อมจะเป็นผู้ดูคนหนึ่ง และเป็นผู้ที่สนใจในการกีฬาผู้หนึ่ง ควรจะได้ร่วมกำลังกันที่จะปราบปรามความไม่เรียบร้อย ซึ่งเกิดมาจากความโง่เขลาของคนบางกลุ่มที่แสดง

(๓) ก่อนหน้านั้นมีการแข่งขันฟุตบอลรอบชนะเลิศชิงถ้วย “ครีนส์คัพ” ระหว่างทีมราชวิถีและทีมทวีฬอ ระหว่างการแข่งขันฝนตกมาก ทำการแข่งกันได้เพียงครึ่งเวลาแรก ครึ่งเวลาหลังกรรมการผู้ตัดสินเห็นควรคงจึงไม่ลงตัดสิน ทำให้ผู้ดูส่วนหนึ่งไม่พอใจ เข้ารีตที่นั่งบนอัฒจันทร์ลงมากองสุมกลางสนามแล้วจุดไฟเผา

ความเสียหายอันสาหัสนานในการทำลายโดยการชักนำของคนที่เราก็ไม่ทราบว่าเป็นใคร อาจเป็นผู้ที่จะทำลายสิ่งใหญ่ที่สุดที่เราคือความสามัคคีของประเทศชาติหรือทำลายบ้านเมืองก็เป็นได้ ฉะนั้นแต่ละคน ในฐานะนักกีฬา ในฐานะผู้ที่เป็นสมาชิกของสมาคม หรือเป็นผู้ดู มีหน้าที่ที่จะป้องกันความเรียบร้อยให้มียุติได้เพื่อความมั่นคงของบ้านเมืองเป็นส่วนรวม ทุกคนจะต้องมีหน้าที่ที่จะช่วยกันรักษาความสงบ ถ้าแต่ละฝ่ายร่วมมือกันก็มีความสงบ และเมื่อความสงบสำหรับบ้านเมืองมีชื่อเสียงของบ้านเมืองก็จะยั่งยืน และมีชื่อเสียงดีทั้งในด้านกีฬาทั้งในด้านความเป็นไทยก็ขอฝากความคิดเหล่านี้ให้แก่ทุกคนผู้มีหน้าที่ในทางกีฬาฟุตบอล และโดยเฉพาะในการจัดตั้งสัปดาห์ครั้งนี้ อย่างไรก็ตามก็ขอให้รีบไปปฏิบัติ ช่วยกันคิดช่วยกันป้องกันเหตุร้ายที่จะมีขึ้น ซึ่งในที่สุดก็เป็นหน้าที่ของแต่ละคนในฐานะที่อยู่ร่วมแผ่นดินไทยด้วยกัน ที่จะส่งเสริมชื่อเสียงและความมั่นคงของบ้านเมือง ความคิดเหล่านี้ต้องไปคิดให้มาก ๆ แล้วจะเกิดผลดีแก่ส่วนรวม นับว่าจะเป็นทางที่ให้ทุกคนได้สามารถปฏิบัติภารกิจที่มีต่อบ้านเมืองได้โดยดี ก็ขอให้การแข่งขันชิงสัปดาห์คราวหน้านี้มีความสำเร็จ ทำให้นานาชาติที่มา ได้นับถือประเทศไทยทั้งในด้านกีฬาฟุตบอล ทั้งในด้านเป็นเกียรติแก่ประเทศไทยในทางว่าคนไทยสามารถที่จะจัดงานใหญ่ ๆ และให้ทุกคนเห็นว่าเมืองไทยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรม มีความมั่นคงในจิตใจ ซึ่งก็เป็นหน้าที่ของทุกคน ทั้งนักเล่นฟุตบอล ทั้งสมาคม ทั้งผู้ดูทั้งหลาย ก็ขอทุกคนจงมีจิตใจเข้มแข็ง แข็งแรง และสติปัญญาที่สูงพอที่จะฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลาย เพื่อให้งานนี้ลุล่วงไปเป็นตามจุดประสงค์ทั้งหมด จงประสบความสำเร็จ มีกำลังใจกำลังกายสมบูรณ์ทุกประการ เพื่อให้มีความก้าวหน้า มีความเจริญทั้งในส่วนตัว ทั้งในส่วนรวม.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะเจ้าหน้าที่ของสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกามวดี โทรทัศน์ ๓^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่วชิระ ๓ และเจ้าหน้าที่ทั้งหลายที่ได้ดำเนินรายการต่าง ๆ เพื่อการกุศล เท่าที่ดำเนินมาแล้ว และทั้งครั้งนี้ด้วย ก็เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือประชาชนอย่างยิ่ง เพราะว่ามีประชาชนที่มีความเดือดร้อนหลายทาง โดยเฉพาะในทางที่ประสบภัยธรรมชาติ ก็ต้องการความช่วยเหลือโดยฉับพลัน และในส่วนที่มีการช่วยเหลือประชาชนที่เกิดความทุกข์ร้อนนั้น ก็นับได้ว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งของประชาชนทั่วประเทศ และโดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่ได้รับความเดือดร้อนมากนัก ที่จะช่วยผู้ที่มีความเดือดร้อน จะทำให้ความสามัคคีในประเทศมีขึ้นและหมายถึงความมั่นคงของบ้านเมือง เพราะว่าถ้าส่วนใดมีความเดือดร้อนย่อเมาะความไม่พอใจ และทำให้มีโอกาสที่จะทำให้เกิดความเดือดร้อนในทางความปลอดภัยของบ้านเมืองด้วย จะมีผู้มาช่วยและพาให้พรรคพวกที่จะทำลายบ้านเมือง ฉะนั้น การช่วยเหลือประชาชนในด้านใด ๆ ก็ตามย่อมเป็นทางหนึ่งที่จะเป็นการช่วยเหลือประเทศชาติโดยตรง และเมื่อประเทศชาติมีความมั่นคง แต่ละบุคคลก็ย่อมจะมีความมั่นคงได้ตามไป เพราะว่าทุกคนย่อมอาศัยบ้านเมืองที่จะอยู่ได้

การที่ทางทีวีได้จัดรายการต่าง ๆ ขึ้น ก็เป็นการหารายได้โดยตรงเพื่อช่วยผู้ประสบอุทกภัยบ้าง ผู้ที่เดือดร้อนบ้าง นับว่าท่านได้ทำหน้าที่ที่ดีของพลเมืองดี อีกด้านหนึ่ง รายการทีวีต่าง ๆ การกระจายเสียงและการแพร่ข่าวทางวิทยุและยังทางโทรทัศน์ ก็มีบทบาท มีอิทธิพลต่อประชาชนไม่ใช่น้อย ถ้าเป็นทางรายการที่จะสั่งสอนหรือชักจูงประชาชนโดยเฉพาะก็เป็นสื่ออย่างหนึ่งที่สำคัญ เพราะว่าโทรทัศน์ทำให้คนมองเห็นและเข้าใจได้ง่าย แต่ทางอ้อมก็ขอให้ท่านพิจารณาให้ดีว่า แม้จะเป็นรายการบันเทิงหรือรายการที่ไม่ถือว่าเป็นการชักจูงหรือการสั่งสอนโดยตรง ก็ย่อมเป็นการสั่งสอนอยู่ดี เพราะว่าเป็นการแสดงมาให้คนเห็นคนฟัง ถ้าคนเห็นว่าทีวีเขาทำอย่างนั้นประชาชนทั่ว ๆ ไปก็คงต้องนึกว่า ทีวีนี้เป็นอิทธิพลใหญ่โตเหมือนเป็นเทวดา เมื่อเทวดาทำอะไรก็คงต้องดีหรือถูกต้องอย่างนั้น ถ้ามีอะไรที่จะตามไป ตามทีวีก็คงถูกต้องแล้ว ฉะนั้นความรับผิดชอบจึงมีมากสำหรับผู้จัดรายการ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเจตนา สิริสิงห์ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกามวดี โทรทัศน์ ๓ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสถานี จำนวน ๑๓ ราย เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่ได้รวบรวมจากการจัดรายการ “รับรางวัล” โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

และแสดงรายการ ก็ขอให้ท่านทั้งหลายและเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของทีวีช่อง ๓ ได้สำนึกในความรับผิดชอบใหญ่หลวงที่มีต่อบ้านเมือง เพราะว่าเป็นทางหนึ่งที่จะชักจูงให้ประชาชนคิดไปในทางหนึ่งทางใด ถ้าเราไม่ระวัง อาจทำให้ประชาชนคิดไปในทางที่จะทำลาย หรือในทางที่ทำให้บ้านเมืองมีความวุ่นวายได้มากเหมือนกัน ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่ใหญ่หลวงต่อบ้านเมืองและต่อตนเอง มิฉะนั้น ถ้าบ้านเมืองวุ่นวาย ใครอย่ามาบ่นว่าวุ่นวาย เพราะว่าเราเป็นคนทำเอง ขอฝากความคิดนี้ให้แก่ทุกคน และฝากไปให้แก่เจ้าหน้าที่ทั้งหลาย ในการทำหน้าที่ ก็ทราบดีว่า เหน็ดเหนื่อย ก็ขอชมเชย และขอให้มีความกำลังใจกำลังใจสมบูรณ์ทุกประการ เพื่อที่จะให้ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ตนได้วางเอาไว้แก่ตัวเองด้วยการแสดง การจัดรายการให้ประชาชนได้ชมและให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ขอทุกท่านจงมีความสำเร็จ ความเจริญรุ่งเรืองเรื่องทุกประการ.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ข้าราชการ^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันเสาร์ ที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๔

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้มอบเครื่องอิสริยาภรณ์ ซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งคุณงามความดีแก่ท่านทั้งหลาย เป็นการแสดงว่าท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจดีและด้วยความสามารถ เป็นเครื่องหมายส่วนบุคคล คือแต่ละคนได้รับเป็นการตอบแทนคุณงามความดีส่วนแต่ละคน เกียรตินี้ก็เห็นว่าจะทำให้มีความรับผิดชอบขึ้น ความรับผิดชอบนั้นเป็นส่วนรวม เพราะว่าเกียรติที่ได้รับถ้าไม่ได้รับการรักษาไว้ก็จะทำให้เสื่อมลงไปได้ และถ้าเสื่อมลงไปก็เสื่อมเป็นส่วนรวม

มีคนพูดถึงว่าผู้ที่ได้รับอิสริยาภรณ์นี้ในสมัยนี้ไม่ค่อยมีความหมายนัก เพราะว่าถ้านั่งรับราชการเป็นวัน ๆ ไปเงินเดือนก็ขึ้น ตำแหน่งก็ขึ้นไปเรื่อย ๆ และตราภรณ์ก็ขึ้นก็ขึ้นไปเรื่อย ๆ เราจะต้องพยายามที่จะแก้ไขไม่ให้คำที่เขาวางกันนี้เป็นความจริง ความจริงเครื่องอิสริยาภรณ์ก็น่าจะเป็นเกียรติและเป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติแท้ ๆ ทำอย่างไรจึงจะให้เครื่องอิสริยาภรณ์ที่ท่านได้รับนี้เป็นเกียรติแท้ ๆ สืบต่อไป ไม่ให้เสื่อมลงไป วิธีที่จะปฏิบัติก็คือแต่ละท่านซึ่งอยู่ในฐานะที่สำคัญ มีหน้าที่สำคัญอยู่ในระดับที่จะทำงานทำการเพื่อส่วนรวมได้อย่างดี ทั้งมีกำลังวังชาที่แข็งแรงดี จะต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความเสียสละ ทั้งในด้านวิชาการ ทั้งในด้านปกครอง ทั้งในด้านความมั่นคงของบ้านเมือง เพื่อให้งานของแต่ละคนเป็นผลขึ้นมาเพื่อส่วนรวม เกียรติที่ท่านได้รับจึงจะไม่เสื่อมลงไป หมายถึงว่าตราหรือเกียรติที่ท่านได้รับเป็นบุคคลนี้ ถ้าท่านรักษาไว้จะได้ผลเป็นส่วนรวม ในสมัยนี้ ในเวลานี้ บ้านเมืองก็อยู่ในฐานะที่พูดได้ว่าอ่อนแอ เพราะทั่วโลกก็อ่อนแอถ้าเราผิดพลาดไปเราจะไม่สามารถรักษาประเทศชาติให้คงอยู่ได้ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นทวีคูณ ที่ทุกคนที่อยู่ในฐานะที่จะช่วยส่วนรวมได้ จะต้องไม่ละเลยหน้าที่ของท่าน ถ้าทุกคนที่มีหน้าที่ทำหน้าที่ของตนอย่างดีและอย่างไม่ทอดทิ้ง ก็จะทำให้บ้านเมืองคงอยู่ได้ ทุกคนคงอยู่ได้ มีความเจริญมั่นคงได้ ก็ขอให้ทุกท่านรักษาเกียรติ และถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะรักษาเกียรติเพื่อส่วนรวมและเพื่อส่วนบุคคล ในการนี้ ขอให้ท่านทั้งหลายมีกำลังใจเข้มแข็งไม่ทอดทิ้ง และมีกำลังกายสมบูรณ์เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มความสามารถ ขอทุกท่านจงประสบความสำเร็จในหน้าที่และในส่วนตัว ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองมั่นคง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย แก่ผู้ที่ได้รับพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๖๓ จำนวน ๓๓๖ ราย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการศรีสุริโยทัยสมาคม^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายมีจิตระลึกถึงการกุศล ในเมื่อจัดงานเพื่อมาสังสรรค์กับมาหาความบันเทิง ก็ได้คิดถึงความดีที่จะต้องทำ ถ้าทุกคนนึกถึงว่าในชีวิตของเรา เรามีบุญอย่างไร หมายถึงว่าเรามีฐานะที่ดีก็ต้องมีคนที่มีฐานะที่ไม่ดี และคนที่ฐานะไม่ดีนั้นจะต้องมีผู้ที่เอาใจใส่เพื่อยกฐานะขึ้นมา การที่ต้องยกฐานะผู้ที่มีความทุกข์นั้นเป็นเรื่องของทุกคน มิใช่ว่าเรื่องของแต่ละคน ใครหาความสุขได้ก็หาความสุข ใครหาความสุขไม่ได้ก็ทำตามเรื่องราวผู้ที่มีความสุขมากหน่อยก็จำเป็นที่จะเอาใจใส่ผู้ที่มีความสุขน้อย มิฉะนั้นจะทำให้สังคมมีความเดือดร้อน และเมื่อเราอยู่ในสังคมนั้นเราก็จะเดือดร้อนไปด้วย อันนี้ก็เป็นหลักของความเป็นอยู่ ถ้าพูดถึงหลักในทางศาสนาก็มีว่าทุกคนจะต้องแผ่เมตตา ก็เป็นหลักอันเดียวกัน คือเมื่อตนเองมีความก้าวหน้าทั้งในทางจิตใจและในทางกาย ย่อมต้องช่วยผู้อื่น ในทางทั้งจิตใจทั้งกายเพื่อที่จะให้อยู่ร่วมกันได้ และเพื่อให้สังคมที่อยู่ร่วมกันนั้นมีความเจริญ มีความสุข ความก้าวหน้า ก็ดีใจมากที่ทุกคนสำนึกในข้อนี้ และได้พยายามทั้งในงานพิเศษที่ได้ทำขึ้นมา ทั้งในงานทั่ว ๆ ไปที่ปฏิบัติอยู่ทุกวัน และรวมกำลังกันอยู่เสมอ ก็เชื่อว่าทุกคนจะมีความเจริญรุ่งเรือง

ขอทุกคนจงมีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติงานของตนและงานของชาติเพื่อความอุดมสมบูรณ์ของบ้านเมืองและความก้าวหน้าความมีชัยของแต่ละคน ก็ขอทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ คุณหญิงอำไพ สิริโยธิน นายกศรีสุริโยทัยสมาคม นำคณะกรรมการจัดงาน “ศรีสุริโยทัยพรรษา” จำนวน ๒๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการสโมสรรอตรากรุงเทพฯ^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันจันทร์ ที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจสโมสรรอตรากรุงเทพฯ ที่ได้จัดงานโทรทัศน์ และขอบใจทางโทรทัศน์ที่ร่วมมือด้วยในการที่จัดรายการเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนสมทบในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยที่จังหวัดหนองคาย รายได้และสิ่งของที่ได้นำมาในวันนี้ ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยประชาชนที่ประสบเคราะห์กรรมที่จังหวัดหนองคาย และจะช่วยผู้ที่ประสบอุทกภัยและวาทภัยในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่จังหวัดชุมพรได้ประสบความเดือดร้อนอยู่มากก็ต้องส่งสิ่งของไปช่วยเหลือ ครั้งหลังที่สุดก็ได้ส่งข้าวไป ๓๐๐ กระสอบ และได้บริการเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ทั้งสิ่งของหลายอย่าง ทุกคนก็ได้มีส่วนช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน เพราะว่าได้อุตสาหกรรมจัดรายการเพื่อให้หารายได้และสิ่งของเพื่อไปช่วยก็เข้าใจว่าเป็นจุดประสงค์ของกรรมการที่ได้จัดนำเงินและสิ่งของเหล่านี้ไปช่วยครั้งต่อไปเมื่อมีความจำเป็น

การจัดงานเช่นนี้ก็นับว่าเป็นการแสดงน้ำใจของสโมสรรอตราที่ใครจะทำประโยชน์แก่ส่วนรวม จึงขออนุโมทนาและชมเชยในความตั้งใจที่จะรับใช้ประเทศชาติ ส่วนรวมและสังคม ซึ่งพวกเราอาศัยอยู่ ก็ขอขอบใจทุกท่านที่ได้จัดงานเพื่อการกุศลเช่นนี้ และที่มีจิตใจบุญและจิตใจกุศล ขอให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองสามารถที่จะปฏิบัติงานภารกิจในหน้าที่และในส่วนตัวของท่านให้เจริญรุ่งเรืองมีความสำเร็จ มีพละนาถัยและจิตใจเข้มแข็ง แข็งแรงทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายเฮอริ เบิร์ต ลิงค์ นายกลสโมสรรอตรากรุงเทพฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดงานการกุศลของสถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีสีช่อง ๓ ในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี และคณะกรรมการสโมสรรอตรากรุงเทพฯ รวม ๑๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินจากการจัดรายการดนตรีการกุศลทางโทรทัศน์ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๔ กับสิ่งของต่าง ๆ ที่มีผู้บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบภัยจังหวัดหนองคาย.

พระบรมราโชวาท^(๑)

พระราชทานเนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ไปในงานราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๑๔^(๒)

ณ กองบังคับการกรมทหารราบที่ ๑ มหาดเล็กรักษาพระองค์

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ที่นายทหาร นายสิบ และพลทหารใหม่ได้กล่าวปฏิญาณนี้ ควรจะถือว่ามีความหมายลึกซึ้ง และถ้าปฏิบัติตามตามคำปฏิญาณนั้นก็นับว่าเป็นเกียรติแก่ตนเองที่ได้ทำหน้าที่ของทหารโดยแท้ ความหมายของปฏิญาณนั้น ในสถานการณ์ปัจจุบันมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าทหารทั่ว ๆ ไปทั้งกองทัพไทย มีหน้าที่ที่สำคัญที่จะป้องกันบ้านเมืองรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของบ้านเมือง โดยเฉพาะผู้ที่รับราชการกรมทหารราบที่ ๑ รักษาพระองค์นี้มีความหมายมาก เพราะว่าเป็นหน่วยตัวอย่าง เป็นหน่วยที่เขาถือกันว่ามีเกียรติ และท่านทั้งหลายที่มารับราชการในหน่วยนี้ เท่ากับเป็นผู้นำผู้ทำตัวอย่างแก่ทหารทั้งหลาย ในปัจจุบันนี้บ้านเมืองอยู่ในสถานการณ์ที่คับขันจะต้องทำทุกอย่างเพื่อป้องกันความปลอดภัยของประเทศชาติ ของประชาชน ในกรณีนี้หน้าที่ในฐานะทหารซึ่งตามปรกติก็ถือว่าเป็นผู้ถืออาวุธเพื่อป้องกันมิให้ศัตรูเข้ามาในบ้านเมือง แต่ปัจจุบันนี้สงครามไม่ใช่เฉพาะที่จะถืออาวุธยิงป้องกันประเทศ จะต้องป้องกันด้วยความประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสม หมายความว่าแต่ละคนที่เป็นทหารจะต้องวางตัวเป็นตัวอย่างต่อประชาชน เป็นคนดี เป็นคนที่มีศีลธรรม เป็นคนที่มีสติ หมายถึงว่าควบคุมจิตใจของตนควบคุมกายของตนให้อยู่ในระเบียบ ให้เป็นสง่าราศี ไม่ปฏิบัติในสิ่งที่จะกระทบกระเทือนทั้งกายและใจของคนอื่น จึงจะเป็นทหารที่แท้ เป็นทหารที่เข้มแข็ง เป็นทหารที่มีเกียรติ ฉะนั้นขอให้ทหารใหม่ ทั้งนายทหาร นายสิบ และพล ได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะทหารของชาติ คือมีความเข้มแข็งมีวินัยเคร่งครัด และพยายามตลอดเวลาทุกเมื่อที่จะแสดงตนว่าเป็นทหารที่แท้ คือผู้มีวินัยนี้เอง แสดงเป็นตัวอย่างแก่เหล่าทหารอื่น ๆ ที่ป้องกันประเทศอยู่ และเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไปว่าทหารมีวินัย เป็นคนดี การปฏิบัติเช่นนี้จะเป็หนทางหนึ่งที่ได้ช่วยป้องกันความมั่นคงของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติเช่นนี้ก็เกียรติ ถ้าไม่ปฏิบัติเช่นนี้ก็เป็นผู้ที่ไม่เป็นมิตรต่อบ้านเมืองของตน ไม่เป็นมิตรต่อตัวเองเท่ากับทำลายตัวเองและบ้านเมือง ขอให้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ของตน เป็นทหารที่ดีที่น่านับถือ จะเป็นกำลังของชาติบ้านเมือง จะรักษาเอกราชอธิปไตยความเป็นไทยของเราอยู่ได้ตลอดไป ขอให้ประสบแต่ความก้าวหน้า ความดี มีความปลอดภัยและมีเกียรติกันทุกคน.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานการถวายพระราชกุศลในงานวันราชวัลลภ ประจำปี ๒๕๑๔ เพื่อน้อมเกล้า ฯ อุทิศถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสเสด็จ ฯ ไปทรงดนตรีเป็นการส่วนพระองค์^(๒)

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันเสาร์ ที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ในวันนี้อย่าที่นี้เพื่อที่จะมาเยี่ยมต้นนนทรีและเพื่อที่จะมาไม่ไขมาให้อวาท จึงขอให้ทุกคนได้นั่งเสียก่อน และจะพิจารณาเรื่องต่อไป เรื่องสุดท้ายนี้ ที่นายเริงศักดิ์^(๓) ได้นำมาว่าเป็นฎีกา แต่ว่าก็ไม่ทราบว่าเป็นฎีกาหรือไม่ฎีกา ถ้าเป็นฎีกาก็ต้องพิจารณาเสียก่อนถึงจะตอบ เพราะว่าถ้าไม่พิจารณา ไม่เปิดแฟ้มและอ่านให้เรียบร้อย จะไม่สามารถที่จะให้คำตอบที่ถูกต้องและจะถูกตำหนิติเตียนว่ายังไม่รู้เรื่องอะไรเลยก็มาพูด แต่ที่ทราบไว้เดิมนายสุเทพนั้น ได้ทำความผิดหลายประการ ได้มีการสอบสวนมาหลายครั้งแล้ว และคำสั่งก็เป็นคำสั่งของทางการ จึงประหลาดใจ เหมือนกันที่บอกว่าการมีคำสั่งและไม่ทำตามคำสั่งนั้นจะเป็นสิ่งที่ไม่ยุติธรรม แต่ก็ขอรับรองกับนายเริงศักดิ์ว่าเรื่องนี้ก็จะไปพิจารณาต่อไปจะดูว่ามีเหตุผลที่เหมาะสมหรือไม่ และควรจะอย่างไร นายเริงศักดิ์พูดเองว่าการกระทำของนายสุเทพหลังจากได้มีข้อหาต่าง ๆ ก็มีการประท้วงของนิสิตเป็นกลุ่ม ทำให้การลงโทษนายสุเทพยิ่งรวดเร็วขึ้น อันนี้ก็เป็นที่น่าสังเกตเหมือนกันว่าเป็นความจริงและไม่น่าจะบ่นเลย เพราะว่ากระทำผิดและมีการพิจารณาและก็มาทำผิดซ้ำ ตามกฎหมายทุกบ้านเมืองทั้งไทยทั้งเทศ ก็เป็นส่วนที่เขาสงโทษหนักยิ่งขึ้น การกระทำที่บอกว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มนั้น จึงทำให้มีผลทำให้นายสุเทพประสพเคราะห์กรรมยิ่งกว่า ฉะนั้นวันนี้ที่พูดในเรื่องนี้ก็ขอไม่พูดอะไรแล้วก็อย่ามาว่าว่าถวายฎีกาแล้ว ไม่เห็นทำอะไร เพราะว่าถ้าทำอะไรเดี๋ยวนี้ก็จะถูกตำหนิติเตียนได้ แล้วก็คนที่ตำหนิติเตียนจะถูกตองว่าทำสงเดช ฉะนั้นขอยุติเรื่องนี้สำหรับวันนี้ไม่ให้เสียเวลา แล้วก็พิจารณาต่อไปโดยสันติวิธี

ที่มาเมื่อก็ผ่านต้นนนทรีโดยเร็ว อาจารย์ได้มาพูดว่าวันนี้อากาศร้อนมากก็เข้าใจว่าอาจารย์นึกกว่าที่ผ่านต้นนนทรีโดยเร็วนั้นก็เพราะว่าอากาศร้อน ความจริงอากาศร้อนก็ร้อนจริง แต่ว่ามีอีกข้อหนึ่งเวลาผ่านต้นนนทรี

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ ไปทรงดนตรีและพระราชทานพระบรมราชาโชวาทแก่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๓) นายเริงศักดิ์ สุทกาทิน ทูลเกล้า ฯ ถวายฎีกาทำนองประท้วงคำสั่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกี่ยวกับการลงโทษนายสุเทพ สักนาวิเชียร ให้หมดสภาพการเป็นนิสิตออกจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แล้วก็เห็นว่าเรียบร้อยสมบูรณ์ดีก็ไม่แปลก เพราะว่าเพิ่งได้มาเยี่ยมเมื่อต้นปี ถ้าจะเจอไปในระยะเวลาที่สั้นก็รู้สึก
ว่าน่าเศร้ามาก แต่ตามรายงานของท่านรักษาการแทนอธิการบดี^(๔) และทั้งของนายกองค์การนิสิต^(๕) ก็ได้
รายงานว่า มีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านวิชาการ ในด้านพัฒนา ทั้งในด้านปกครองของมหาวิทยาลัยนี้ ซึ่งมีเรียบร้อย
บ้างไม่เรียบร้อยบ้าง ความไม่เรียบร้อยหรือความไม่ก้าวหน้าก็นับว่ามีมาก ภายในเวลาเก้าเดือนเจ็ดวันที่ไม่ได้มา
เยี่ยม ความไม่เรียบร้อยต่าง ๆ เกิดขึ้น ในเรื่องความเรียบร้อยนั้น ความพัฒนาก้าวหน้าดีขอไม่พูดถึง อาจเป็น
ที่น้อยใจของทั้งคณาจารย์ ทั้งเจ้าหน้าที่ ทั้งทุกคนที่หวังดี ว่าทำอะไรดีแล้วก็ไม่ยกชม แต่ที่มาพูดตอนนี้เพราะว่าถือว่า
การพัฒนาการศึกษา การบริหารและความก้าวหน้าในด้านการศึกษาในสิ่งที่ธรรมดาและที่ควรที่จะปฏิบัติมา ส่วนสิ่ง
บกพร่องนั้นควรที่จะพูดเพราะเหตุว่าสิ่งบกพร่องนั้นถ่วงความก้าวหน้า และทำให้ไม่สามารถจะพัฒนานั้นเอง
จึงคิดมาว่าจะพูดเรื่องไม่เรียบร้อย เมื่อกี้ที่นายกองค์การนิสิตได้บอกว่ามีการไหว้ครูแล้วก็ขอขมาคณาจารย์ และ
คณาจารย์ก็ได้รับให้อภัยโดยดี ซ่อนก็สงสัยอยู่ แล้วก็ยิ่งบอกว่าหลังจากนั้นเรียบร้อยทุกประการ อยู่เย็นเป็นสุข
มีความสามัคคีและปรองดองกันดีเรียบร้อยทุกประการ แล้วก็บอกว่าไม่เรียบร้อย ก็ยิ่งสงสัย ความจริงทุกคนคงได้
จ้องมองดูว่าจะดีหน้าอย่างไรเมื่อมีคนมาถวายฎีกาอย่างนี้ ทุกคนก็คงได้เห็นหน้าดีหน้าเฉย ที่ดีหน้าเฉยนั้นไม่ใช่
เพราะว่าไม่มีหน้า (เสียงหัวเราะ) หรือเพราะว่าไม่มีความรู้สึกสงสารผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก ผู้ที่โง่เขลาพอที่จะทำผิด
ไม่ใช่อย่างนั้น แต่ว่าเพราะว่าตั้งใจจะมาบอกว่าคนเราอาจทำผิดได้ แต่เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องแก้ไข แล้วก็
การขอขมา ทั้งการที่ผู้ที่ให้อภัยบอกว่าให้อภัยแล้วโดยดีนั้น ทำไปแล้ว ไม่ได้หมายความว่าเรื่องมันหมดไป เรื่องมัน
เสร็จไป เรื่องไม่เสร็จ และพอดีก็มีข้อพิสูจน์มาทันทีทันใด คิดว่าต้องขอขอบคุณอย่างสูงแก่ผู้ที่มาถวายฎีกา เป็น
การแสดงให้เห็นเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าการขอขมาและการให้อภัยด้วยปากเฉย ๆ อย่างนั้นก็ไม่ได้เกิดผลอะไร ที่เกิดเรื่อง
ต่าง ๆ มา ก็ต้องวิจัย ทุกคนต้องวิจัย ถ้าวิจัยแล้วคิดออกได้ดีที่จะทำให้มีความเรียบร้อย ถ้าแสดงตัว แสดงมดี
แสดงว่าคัดค้านการปกครองบ้างแล้วพยายามที่จะออกความคิดความเห็นออกมา นั่น ก็เป็นการดี เป็นของดีที่สุด
และสนับสนุนแต่ก่อนที่จะออกความคิดความเห็นแสดงมดีต่าง ๆ ก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบให้ดีว่าจะได้ผลดีหรือเปล่า

(๔) ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร รองอธิการบดี

(๕) หม่อมราชวงศ์ ไพศาลสิทธิ์ กัลยาณวงศ์

ตามที่บอกในที่มาฎีกาเมื่อก็มีข้อพิสูจน์แล้วว่ากรณีที่มิปฏิบัติศาสนับสนุนนายสุเทพกลับทำให้เสียหายแก่นายสุเทพ เป็นกรรมของนายสุเทพที่การที่ทางมหาวิทยาลัยกำลังพิจารณา แล้วก็ทำให้การพิจารณาลงมติซึ่งอาจไม่รุนแรง เท่าที่จะเป็นนั้น กลับทำให้รุนแรง เพราะว่ามีคนมีความคิดริเริ่ม มีความคิดก้าวหน้าเป็นเอกเทศ มีความคิด อยากที่จะแสดงว่าแสดงความคิดได้มาสับสนุนโดยที่ไม่ได้คิดรอบคอบ เลยกกลับทำให้นายสุเทพตกหนัก ตกในที่ลำบาก ยิ่งหนักเข้าไป อันนี้ก็โทษอะไรไม่ได้ ก็ต้องโทษกรรมไม่จะทำอย่างไร ขอเล่าเรื่องที่ได้ประสบมา อันนี้ก็ไม่ใช่ เรื่องของเกษตรศาสตร์ ไม่ใช่เรื่องมหาวิทยาลัย ไม่ใช่เรื่องของตนไม้ต้นไร่ ที่กำลังพูดอยู่เดี๋ยวนี้นี้ แต่ว่าเป็นเรื่องว่ามี นักโทษประหารคนหนึ่งมาถวายฎีกา แล้วก็เมื่ออ่านฎีกาแล้วและอ่านสำนวนการพิพากษาทั้งหมดก็คิดว่า เอ คน คนนี้อาจไม่ได้ทำจริงก็ได้ หรืออาจมีสิ่งใดที่ผ่อนผันได้ก็อ่านต่อไป และคิดในใจว่าจะต้องลงถามทางเจ้าหน้าที่ ก็หมายความว่าทางกระทรวงมหาดไทย แล้วก็ทางกระทรวงยุติธรรมและทางศาลว่าเรื่องราวมีอย่างไรให้ละเอียดล่อ ก่อนที่จะประหารชีวิตบุคคลคนนี้ ระหว่างที่พิจารณาอยู่ บุคคลนี้แหกคุกออกไป แหกคุกออกไปพร้อมกับ นักโทษอีกสองสามคน ในการแหกคุกนั้นได้มีการใช้อาวุธ และเจ้าหน้าที่ต้องเสียชีวิตไป อย่างนี้จะทำอย่างไร ผู้ที่ แหกคุกนั้นนะก็ถูกจับมา แล้วก็ในที่สุดก็ถูกประหารชีวิต แต่ว่านักโทษผู้นั้นนะที่จวนเจียนที่อาจได้รับภัยโทษ หมายความว่าได้ชีวิตคืนไม่ต้องถูกประหาร กลับต้องถูกประหาร เพราะเหตุใด เพราะแหกคุก แต่การแหกคุกนั้นนะ อาจไม่ได้แหกไปเอง หมายความว่าไม่ได้วางแผนเอง อาจเป็นพวกที่แหกคุกออกไปด้วยเป็นผู้วางแผน และได้ทำให้ เจ้าหน้าที่ต้องเสียชีวิตไป ตัวเขาเองก็อาจไม่ได้เป็นผู้ฆ่า แต่ว่าการที่แหกคุกออกไปด้วยความโง่เขลา ด้วยความ ไม่รู้เท่าถึงการณ์ หรือด้วยเหตุใดก็ตาม ก็ต้องเสียชีวิต การที่ตัดสินประหารชีวิตนั้นทางศาลเขาคงไม่อยากจะ ไม่ชอบใจที่จะตัดสินประหาร แล้วก็ผู้ที่ลงมือประหารก็คงไม่ได้มีความกระตือรือร้นที่จะฆ่าที่จะพรากชีวิต แต่ว่าต้องทำ เพราะว่าชื่อแปของบ้านเมือง เพราะว่ากฎหมายของบ้านเมืองซึ่งเป็นกฎหมายที่สร้างขึ้นมามีความรอบคอบ เพื่อความสุขความมั่นคง ความเรียบร้อยของบ้านเมืองให้ทำ ก็ต้องทำตามกฎหมาย ผู้ที่ถูกประหารชีวิตนั้นก็ถือว่าเป็นกรรมของเขา เป็นกรรมแท้ ๆ ที่อาจไม่ได้ทำความผิดร้ายแรง แต่ว่ามาจนถึงที่สุดแล้วก็เท่ากับทำความผิดร้ายแรง เพราะแหกคุกและมีเจ้าหน้าที่ตาย จึงทำอะไรไม่ได้ ก็ต้องปล่อยให้ประหารชีวิตไป อันนี้ก็เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมาหลายปี แล้วมาเล่าให้ฟัง ไม่ใช่เราจะไปประหารชีวิตนายสุเทพ (เสียงหัวเราะ) แต่ว่าเพื่อแสดงว่าเรื่องมันก็ต้องมีความผิด

และถ้ามีความผิดแล้วถวายฎีกาบอกว่าไม่มีความผิดมันก็ฟังไม่ขึ้น แล้วก็ไม่รู้จะทำอย่างไรจริงๆ ที่มาพูดเช่นนี้ ไม่ใช่ว่านายสุเทพหมดหวังหรือการที่จะแสดงความคิดเห็นหมดหวังไป ต้องอยู่ใต้อำนาจของคณาจารย์ ของผู้ที่ปกครองมหาวิทยาลัย โดยที่แต่ละคน ๆ ต้องนั่งหน้าละห้อย แต่ละคนนั่งไม่ทำอะไรเลยเพราะว่าถ้าทำอะไรก็จะเป็นผิด แต่ว่าถ้าจะทำอะไรโดยนึกว่ามีความคิดริเริ่มที่ดีแล้ว ก็ต้องกล้าทำแต่ความกล้านั้นต้องมีความดี ความจริง ความรอบคอบสนับสนุน ถ้าไม่มีความจริง ความดี ความรอบคอบสนับสนุนแล้วก็มีหวังที่จะถูกตะเพิด ถูกว่าว่าเกรบ่าง กระด้างกระเดื่องบ้าง ถ้ามีเหตุผลสนับสนุนในความคิดริเริ่มนั้น จริง ๆ เข้าใจว่าครูบาอาจารย์ไม่ใช่ยกยอไม่ใช่ มารก็ต้องรู้ เพราะว่าคณาจารย์ทั้งหลายย่อมต้องมีความเมตตาต่อลูกศิษย์ ย่อมต้องการให้ลูกศิษย์ได้ดี ต้องการให้ลูกศิษย์ได้มีความสามารถที่จะมาทำหน้าที่ มาทำประโยชน์ต่อส่วนรวม ไม่อย่างนั้นอาจารย์ต่าง ๆ ทั้งหลายคงลาออกไปหมดแล้ว ที่อาจารย์ทั้งหลายไม่ลาออก ไม่ใช่เพราะว่าอาชีพครูมีเงินมีทองดี ตรงข้ามมาเป็นครูสูงส่งต่างค์ ก็ไม่ค่อยมี แต่ว่าเพราะอยากที่จะให้ความรู้ความสามารถแก่ลูกศิษย์และเห็นแก่บ้านเมืองเห็นแก่ส่วนรวมที่ว่า ต้องการมีความจำเป็นที่จะต้องมีคนที่มีความรู้จึงไม่ทิ้งหน้าที่ ก็ข้อนี้แหละที่อยากจะฝากให้ทราบ ส่วนเรื่องต่างๆ ที่บอกว่าเดี๋ยวนี้ปรับปรุงปฏิวัติเรื่องสภานิสิตให้มีผู้แทนให้มีการปกครองแบบประชาธิปไตยนั้น ก็เป็นความคิดและเป็นการปฏิบัติที่น่าชื่นชม ก็ขอแสดงความยินดีในที่นี้ด้วยว่าก้าวหน้าและทำให้มีความรู้ความชำนาญในทางประชาธิปไตย รู้จักที่จะเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้แทนของตนในสภานิสิต และได้ดูแลผลประโยชน์ การที่มีสภานิสิต การที่มีองค์การนิสิต ก็เป็นสิ่งที่ดีสำหรับให้ผู้ที่มาอยู่ในมหาวิทยาลัยเพื่อการเรียนเพื่อที่จะฝึกฝนตนให้มีวิชาความรู้ ให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง และฝึกสมองให้มีความคิด ทั้งความคิดริเริ่มทั้งความคิดพิจารณา ทั้งความคิดที่จะสร้างตัวให้มั่นคง ให้เจริญ ทั้งสร้างบ้านเมืองให้เจริญ ถึงต้องมีการตั้งองค์การที่จะมาควบคุมหรือจะมาปรองดองให้ผู้ที่มาเรียน ซึ่งมีจำนวนมาก มีความเข้าใจซึ่งกันและกันให้ดี เรื่องที่ว่าต่างคนต่างมาจากที่ต่าง ๆ มีฐานะต่างกัน มีผิวพรรณ..... เขาบอกว่าอะไรนะ.....เขาบอกว่ามีวรรณะต่างกัน ก็หมายความว่ามีความหมายว่ามีผิว บางคนก็ผิวขาว บางคนก็ผิวดำ บางคนก็ผมยาว บางคนก็ผมสั้น (เสียงหัวเราะ) ความจริงข้อแตกต่างเหล่านี้ไม่มีความหมายอะไรเท่าไร เพราะทุกคนเข้ามาตั้งใจที่จะเรียน ก็้องค์การนิสิตและสภานิสิตเพื่อที่จะมาควบคุมการปฏิบัติในภารกิจของตน คือการหาความรู้แล้วก็ฝึกฝนขัดเกลาจิตใจของตนให้เข้มแข็ง ที่ได้ยินมาว่าเกิดเรื่องราวต่างๆ จนกระทั่งมีการเดินขบวน แล้วก็เดินไป

คำนับใครต่อใคร ไหว้อาลัยใครต่อใคร^(๖) อะไรนั้น ก็เกิดมาจากที่มีบางส่วนที่บอกว่า มีองค์การนิสิต มีสภานิสิต มีการควบคุมไม่เอา เรามีอิสระ เราจะต้องทำตามความคิดของเรา จึงต้องแบ่งเป็นคณะเป็นกลุ่ม แล้วแต่ละกลุ่มแต่ละคณะ ก็ทำของตัวเอง เช่นการรับน้องใหม่ ส่วนกลางก็รับ ส่วนย่อยก็รับ แต่ละแห่งก็รับ อันนี้จะว่าประชาธิปไตย ก็ไม่ใช่ คือทุกคนมีสิทธิที่จะรับตัวเองเข้าเป็นนิสิตในมหาวิทยาลัย แต่ว่าถ้าแบ่งแยกออกไปมากเกินไปก็รู้สึกว่าจะเสียเวลาไม่ใช่หน่อย ถ้ามีการรับน้องใหม่ของส่วนรวมอันหนึ่งก็เสียเวลาไปแล้ว แต่ความเสียเวลานั้น ก็อย่างที่รายงาน เป็นประโยชน์ปลุกฝังความสามัคคี ปลุกฝังความมีระเบียบกติกาก็ดีและก็ทำให้ผู้ที่เข้ามาเรียนใหม่ ๆ ได้รู้จักความเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัย ก็การเสียเวลานั้นก็ไม่ใช่เป็นการเสียเวลา ถ้าแต่ละกลุ่มแต่ละคณะจะทำบ้าง ก็อาจไม่เป็นการเสียเวลาเท่าไร แต่ว่าถ้ามีกลุ่มมีคณะมากมายอย่างตอนนั้นก็เสียเวลาแน่ เพราะว่าทำเป็นส่วนกลาง ทำเป็นส่วนคณะ ทำเป็นส่วนย่อย ส่วนบ้าน ส่วนกลุ่ม ส่วนตัว สมมุติเอาว่าถ้าต้องทำการรับน้องใหม่มีพิธีการเป็นเวลาว่าสัก ๕ หรือ ๑๐ วัน มี ๑๐ คณะ ๑๐ ช่วง ๑๐ ระยะเวลา ก็เป็น ๑๐๐ วันแล้ว ๑๐๐ วันก็เข้าไปกว่า ๓ เดือน ก็หมายความว่า ๓ เดือนแรกไม่ต้องเรียนไม่ต้องทำอะไร เอาแต่รับน้องใหม่กัน ก็ถึงว่าไม่ถูกต้อง แล้วอันนี้ก็เป็นการเสียเวลานอกจากนี้ ที่เกิดเรื่องขึ้นมาก็เพราะว่าแต่ละคณะแต่ละส่วนก็มีการรับน้องใหม่อย่างแข็งขัน คนนี้คณะนี้เป็นอย่างนั้น อีกคณะก็ต้องทำบ้าง มันก็ประมวลขึ้นไป แล้วอาจเกิดความไม่เรียบร้อยได้เล็กน้อย แล้วก็มีความไม่เรียบร้อยเล็กน้อยนี้ เมื่อมีเมื่อใดที่ไหน เขี่ยยวสาวต่าง ๆ ก็ต้องลง เพราะว่าหนังสือพิมพ์หรือนักข่าวเขามีหน้าที่ที่จะรายงานข่าว ถ้าข่าวดีส่วนมากก็ไม่ค่อยลงเพราะไม่ตื่นเต้น (เสียงฮา) แต่ว่าข่าวที่ไม่ค่อยดีก็ตื่นเต้นกันใหญ่ แล้วก็พยายามที่จะหาข่าว เมื่อพวกเขาทำข่าว หมายความว่าก่อข่าวขึ้นมาเกิดความรู้สึกว่า เอ๊ะ เป็นข่าวเสียแล้ว แล้วก็ก็เป็นข่าวที่ไม่ดีพยายามกลบเกลื่อนไม่บอกกับเขี่ยยวสาวต่าง ๆ เขี่ยยวสาวต่าง ๆ ก็แต่งเอาเอง คิดเอาเองบ้าง หรือชวนชวายเท่าที่จะชวนชวายได้ อาจผิดพลาดก็เป็นได้ เมื่อผิดพลาดไปก็เกิดโมโหกัน ผู้ที่เป็นต้นข่าว หมายความว่าผู้ที่ปฏิบัติสิ่งที่เป็นข่าวนั้นก็โมโห ก็ไปไหว้อาลัย (เสียงฮา) ความผิดของใคร ความผิดของใครก็เคยมาพูดเหมือนกัน แล้วพวกทางหนังสือพิมพ์ก็ชักเคือง ๆ นิดหน่อย ก็บอกว่ามีส่วนที่เป็นความผิดของหนังสือพิมพ์ เขาก็ยอมรับว่าเมื่อมีข่าวใดอาจ

(๖) ก่อนหน้านั้นนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พวกหนึ่งเดินขบวนไปวางพวงหรีดที่สำนักงานหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เนื่องจากไม่พอใจในการที่หนังสือพิมพ์นั้นลงข่าวเกี่ยวกับ “การรับน้องใหม่” ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไปเขียนตกแต่งกันนิดหน่อย เพื่อให้เป็นข่าวที่ตื่นเต้นก็มีบ้าง แต่ว่าทางที่ดีที่สุดที่จะแก้ไขให้ข่าวที่ตื่นเต้น แล้วก็ไปไว้อาลัยก็ต้องไม่บอกข่าวเช่นนั้น ต้องระงับสติอารมณ์ของตัวไม่ให้ต้องเป็นชนวน อันนี้ก็กลับมาถึงข้อที่ว่าถ้า ระวังไม่แสดง ไม่ทำไม่ก่อข่าวอะไรเลย มีต้องหงอเลยหรือ มีต้องอยู่เฉย ๆ เป็นเด็กดี ต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มา พุดอะไรก็บอกครบผมอย่างนั้นหรือ (เสียงหัวเราะ) ไม่ใช่อย่างนั้น แต่ก่อนที่จะทำอะไรที่จะนำตื่นเต้นขอให้พิจารณา ก่อนว่ามันจะตื่นเต้นดีหรือเปล่า เราพยายาม ที่จะทำข่าวที่ตื่นเต้นในทางที่สร้างสรรค์สำหรับตนเอง สำหรับ หมู่คณะ สำหรับบ้านเมือง แม้หนังสือพิมพ์เขาอาจไม่ชอบที่จะลงข่าวดีอย่างว่านี้ เราก็ต้องบังคับให้หนังสือพิมพ์ เขารับรู้ว่ามีคนดี มีคนที่ทำดี แล้วนาน ๆ ไปก็อาจตื่นเต้นเหมือนกันว่าในเมืองไทยนี้ และในกลุ่มผู้ที่เป็นนิสิตมีคนดี แล้วเขาก็ค่อย ๆ ลงเหมือนกันพยายามบังคับสื่อมวลชนให้ลงข่าวที่ดี ๆ และถ้าอยากบังคับให้สื่อมวลชนทำลงข่าวที่ ดี ๆ เราต้องทำดี ต้องทำข่าว ต้องทำให้มีประโยชน์ ก็เข้าใจว่าในที่สุดข่าวร้ายต่าง ๆ ก็จะลดลงไป เพราะว่ากรทำ สิ่งที่เป็นข่าวร้ายจะน้อยลงถ้าเรามุ่งกระทำในสิ่งที่ดี สิ่งที่ดีนี้ไม่ได้หมายความว่า เป็นสิ่งที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ หรือถ้ารวมเป็นกลุ่มทั้งหมดก็คือผู้ใหญ่ บอกว่าต้องทำอย่างนั้นถึงจะดี ไม่ใช่อย่างนั้น สิ่งที่ดีคือมีความคิดริเริ่มของ ตัวแล้ว แล้วก็มาพิจารณาด้วยความรอบคอบแล้วเห็นว่าไม่เสียหายแก่ผู้ใดรวมทั้งตัวเอง เป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ต่อทุกคน รวมทั้งตัวเองจึงทำไป สิ่งที่ไม่ดีก็ไม่เกิดขึ้นแน่พุดอย่างนี้ก็อาจเหมือนว่าพุดซ้ำซาก เพราะว่าใครต่อใครก็บอกให้ทำดี จงทำดี จงน่าเบื่อ ใคร ๆ มาบอกว่าจงทำดี จงทำดีแล้วก็ไม่รู้ว่าจะไรดี แต่ว่าถ้าทุกคนพยายามที่จะทำดีโดยที่เข้าใจ ว่าความดีนั้นคืออะไรนั้น จะเข้าใจ จะรู้ว่าจงทำดีคืออะไร แล้วก็การทำดีอย่างนั้นไม่เขย คือตามที่ใครต่อใคร นึกว่าคนที่ทำดีเป็นคนเขย เป็นคนที่ แหม อยู่ในโอวาท ไม่ใช่ คนที่ทำดีนั้นนับถือตัวเอง เชื่อตัวเอง และมี เกียรติในตัวเอง เพราะว่าตัวเองเป็นผู้สั่งตัวเองให้ทำ ด้วยการมีสมองพิจารณาด้วยตัวเอง ถ้าบังเอิญไปถูกอารมณ์ ของผู้ใหญ่ หมายถึงผู้ปกครอง พ่อแม่ อาจารย์ ก็น่าจะมีใจ ถ้าไม่ถูกใจกับผู้ใหญ่ แต่ว่าเราคิดรอบคอบจริง ๆ แล้ว ด้วยสมองที่เราไม่ใช่ว่าเราไม่ใช่ว่าคนโง่ ก็พยายามอธิบายกับท่านผู้ใหญ่ แล้วท่านผู้ใหญ่ท่านก็มีสมองเหมือนกัน ท่านก็อาจเข้าใจได้ ฉะนั้นถ้าจะทำอะไรหรือคิดอะไร มีความคิดริเริ่มที่จะว่าแหวกแนวก็ได้ ถ้าทำถูกหลักของเหตุผล มีทางทั้งนั้นที่จะทุกให้ทุกคนทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ได้มีความปรองดองเข้าใจกันได้ และเห็นชอบด้วย และไม่เกิดเรื่อง แล้วไม่ต้องเดินชนวน “เดิน” หมายถึงเดินชนวนไป แยกพวกหรือไป ไม่ต้องทำ

นี่ทั้งหมดที่พูดก็ขอให้ไปพิจารณาเพราะว่าพูดมากแล้ว ถ้าพูดมากกว่านี่ก็คงจะหลับกันตาม ๆ กัน เพราะ โทนวาบอกไม่ใช่โหวาท มาพูดเฉย ๆ ก็นี่พูดเฉย ๆ (เสียงฮา) ถ้าใครอยากบอกว่าเป็นโหวาทเป็นความผิดของเขาเอง เพราะว่าที่พูดนี่มันพูดเรื่อยเจื้อย แฟ้มที่ถือนี้ก็ไม่ใช่แฟ้มที่เอามา (เสียงฮา) แล้วก็ความจริงแฟ้มที่จะเตรียมมาพูดก็ไม่มี มีเศษกระดาษใบเดียว ตั้งใจจะเขียนหัวข้อให้การพูดครั้งนี้ให้ครึกครื้นให้ดีให้สนุก แต่ก็ตั้งใจจะเขียนแล้วก็มาแสดงสุนทรพจน์ที่สุนทร แล้วก็ลงท้ายก็ทำไม่ได้เพราะว่าเขาตีกัน ขว้างระเบิดขวดกัน มันก็ใกล้เข้าทุกที ฟัง ชาวมันก็น่าดู เตี้ยเข้ามาใกล้อยู่ถึงแค่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ก็เริ่มเกิดระเบิดโปงปิง ๆ แต่ระเบิดนั้นก็ไประเบิดใส่ หนังสือพิมพ์เสียด้วย หนังสือพิมพ์ก็เลยได้ลงรูป ก็เพิ่งเห็นรูปการปะทะระเบิดขวดและการปาก้อนหินใส่ช่างภาพครั้งนี้เองเท่านั้นเอง อันนี้นะเลยทำให้นึกถึงว่า ทำให้เป็นห่วง ฟังชาวตั้งแต่บ่ายโมงจนคำว่าเขากำลังยกพวกตีกัน จะเขียนสุนทรพจน์ก็เลยไม่สุนทร มาพูดวันนี้เลยต้องรับรองว่าไม่ได้เขียนเพราะเขียนไม่ได้ เขียนไปเดี๋ยวก็ฟังชาวไป ฟังชาวไปแล้วก็มาเขียน ก็เขียนไม่ได้ ก็เลยขอบอกว่าวันนี้ใครอยากถือว่าเป็นโหวาทก็ถือไป ใครถือว่าเป็น สุนทรพจน์ก็ถือไป แต่ว่าใครจะถือว่าเป็นการพนันก็ถือได้ (เสียงฮา) ใครอยากถือว่าเป็นการพูดเรื่อยเจื้อยก็ถือเอา แล้วก็ตอนนี้ชักคอแห้ง ก็พูดไม่ออกแล้ว ไม่รู้จะพูดว่าอะไร ก็ต้องขอไปพักผ่อนในการเล่นดนตรีให้มีความสำคัญใจกันหน่อย

แล้วทุกคนก็คงทราบดีแล้วว่ากติกาของการเล่นดนตรีวงนี้เป็นอย่างไร (เสียงหัวเราะ) ไม่ต้องซ้ำ มีข้อที่แตกต่างก็คือเรื่องโฆษก โฆษกจะมาใหม่ก็คงมี แต่ว่าจะไม่เสียดสีโฆษกที่เคยเป็นโฆษกเลย ให้โฆษกเป็นผู้สีเอง คือว่าถ้าไปเสียดสีโฆษกก็อาจน้อยใจ หรืออาจเลยออกมาพูดไม่รู้เรื่อง ก็ไม่อยากจะเสียกำลังใจ ให้โฆษกท่าน สีไวโอลินเองดีกว่า แล้วก็มาอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ของดนตรี แล้วจะมีโฆษกใหม่หรือไม่ก็แล้วแต่โฆษกที่จะมาสีขอ ให้ความฟัง (เสียงหัวเราะ) เอ้อ ไม่ใช่ว่าสีขอให้ความฟังเพราะว่าโฆษกคนนี่เคยสีขอให้คนฟัง คนไม่ฟัง ก็ไปสีขอให้ ควายฟัง (เสียงฮา) เตี้ยวันนี้ก็ควายไม่ค่อยถูกสมัยแล้ว มีควายเหล็ก ลองไปสีขอให้ควายเหล็กฟังก็ไม่ค่อยเกิดผลดี เลยวันนี้ไม่เห็นถือขอ คงไม่สีขอ ก็ขออำนาจท่านผู้ชมทั้งหลาย (เสียงฮา) ยังไม่อำนาจคือว่าติดปากเพราะดู ทีวี. บ่อย (เสียงฮา) ขออำนาจไมโครโฟนนี้ไปชั่วคราว (เสียงฮา) แล้วก็ส่งเสียงดังจากข้างหลังนี้ ซึ่งอาจไม่ต้องการใช้ ไมโครโฟนเพราะว่าเสียงปี่นี้ดังมาก ก็ต้องอำนาจไมโครโฟนนี้ และต้องขอยกไมโครโฟนนี้ถ้าเสียงปี่ดังมากทำให้ ไมโครโฟนแตกก็ไม่รู้ด้วย (เสียงฮา) เพราะว่าเคยเหมือนกันนะในหอประชุมนี้เอง ทำไปทำมาพูดไปพูดมา

ไมโครโฟนมันลาออกเลย (เสียงฮา) ก็ลงท้ายต้องหาไมโครโฟนอาหลั้มาเป็นจำละหวั่น วันนี้ก็ขอจบการพูดเวลานี้
แล้วก็แล้วแต่โฆษกจะประกาศอะไรต่อไป ขอลาออกจากการเป็นโฆษกเวลานี้.

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรี เมื่อยุติแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพร)

ขอให้พร ให้ทุกคนสำเร็จในกิจการที่ตนกำลังทำ หมายถึงโดยเฉพาะสำหรับผู้ศึกษา ให้สามารถที่จะฟันฝ่า
อุปสรรคต่าง ๆ และมีอุปสรรคที่สำคัญก็อยู่ที่ตัว ให้สามารถที่จะชนะให้ตัวเองมีความขยันหมั่นเพียร มีความดีในตัว
ใส่ใจในการปฏิบัติตนและด้วยพลังของความดีนี้ ขอให้สำเร็จในกิจใดที่ตั้งใจที่จะให้สำเร็จในสิ่งที่ควร และให้มีกำลัง
ที่จะเว้นในสิ่งที่ควรเว้น ด้วยพลังนี้ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ รวมทั้งอาจารย์ทั้งหลาย
และผู้ที่มาในที่นี้ทุกคน.

พระบรมราโชวาท

ในการเสด็จ ฯ ทอดพระเนตรการสาธิตการใช้กำลังทางอากาศ

ประจำปี ๒๕๑๔

ณ สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศไชยบาดาล จังหวัดลพบุรี

วันพุธ ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาดูการแสดงและแข่งขันการใช้กำลังทางอากาศอีกครั้งหนึ่ง และมีความพอใจมากที่ได้เห็นความสามารถชัดเจน ทั้งความพร้อมเพรียงของท่านทั้งปวง ที่เข้าร่วมในการแสดง

การแข่งขันและแสดงการใช้กำลังทางอากาศ เป็นยุทธภีพ่าซึ่งมีประโยชน์มากสำหรับผู้มีหน้าที่ป้องกันประเทศ และผู้สนใจในการป้องกันประเทศทุกคน เพราะการแสดงเช่นนี้ เป็นทางทำให้ได้ทราบและได้เห็นโดยชัดเจนว่า ยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีใช้อยู่กับทั้งวิธีการใช้ที่ได้ฝึกฝนกันอยู่นั้น ได้ผลเพียงใด มีส่วนดีส่วนบกพร่องที่โหนอย่างไร จักได้นำไปเป็นหลักพิจารณาแก้ไขส่วนที่บกพร่อง ปรับปรุงส่วนที่ดีให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งวางแผนการที่จะใช้อาวุธนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ต่อไป นอกจากผลทางตรงตามที่กล่าว การแสดงการใช้อาวุธ ยังมีผลทางด้านจิตใจด้วยอย่างมาก คือเป็นการบำรุงขวัญและส่งเสริมกำลังใจของทหารทุกคนทุกเหล่า ที่กำลังปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศด้วยความกล้าหาญเสียสละอยู่ในขณะนี้

ข้าพเจ้าขอชมเชยผู้ร่วมแข่งขันทุกคน และใคร่ขอให้แต่ละคนหมั่นฝึกฝนตนเองให้ชัดเจนคล่องแคล่ว ทั้งในหน้าที่และในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น พยายามศึกษาวิทยาการอันก้าวหน้าทุกอย่าง ให้รอบรู้เท่าทันสถานการณ์อยู่เสมอ เพื่อให้สามารถใช้อาวุธโศปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่ ให้เป็นประโยชน์ในการกิจของชาติให้ได้มากที่สุด

ขอแสดงความยินดีกับผู้ที่ได้รับเกียรติและได้รับรางวัลในการแข่งขันครั้งนี้ และขออวยพรให้ทุกคนมีความสุข ความสวัสดิ์ มีกำลังกายกำลังใจพร้อมทั้งกำลังปัญญาที่จะสามัคคีกันปกป้องคุ้มครองอิสราภาพอธิปไตยและความมั่นคงของประเทศ ทั้งสามารภที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ทุก ๆ ด้านให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศ

ในโอกาสที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท^(๒)

ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจที่สมาชิกสมาคมห้องสมุดไทย ที่ได้ตั้งใจช่วยเหลือกิจการในด้านหนังสือและโดยเฉพาะได้บริจาคทรัพย์และสิ่งของเพื่อการส่งเสริมกิจการที่ตนกำลังทำอยู่ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและเยาวชนทั่วราชอาณาจักร โดยเฉพาะในแดนทุรกันดาร

หนังสือนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการที่จะทำให้คนเรามีความก้าวหน้า เพราะว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาแล้วต้องหัด ต้องเรียน ทั้งในทางกายทั้งในทางใจ เพื่อที่จะมีความสามารถและมีความรู้ที่จะดำรงชีพได้ มนุษย์นี้ต่างกับสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงก็โดยที่ได้ใช้ปัญญาใช้ความคิด ใช้สมอง มาทำให้ความก้าวหน้าไกลมากไปกว่าสภาพที่เกิดมาเป็นกายคนอย่างสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่เกิดมาแล้ว บางทีผู้ที่เป็นต้นกำเนิด คือพ่อแม่ของสัตว์เหล่านั้น ก็ไม่ได้เอาใจใส่ ไม่ต้องสั่งสอนอะไร ก็สามารถที่จะมีชีวิตโดยปลอดภัยตามฐานะของสัตว์ชนิดนั้น ๆ สัตว์บางชนิดเวลาเกิดมาแล้วยังต้องอาศัยพ่อแม่ โดยเฉพาะแม่ ให้มีชีวิตอยู่ได้ชั่วขณะหนึ่ง และต่อไปนั้นก็ปล่อยไป คือผู้ที่เป็นผู้ให้กำเนิดต้องสอนวิธีเดิน วิธีหากินเป็นต้นให้ สำหรับให้สัตว์ตัวเล็ก ๆ นั้นสามารถที่จะดำรงชีวิตได้ บางทีในสัตว์ที่เรียกว่าพัฒนาหรือเจริญกว่า ก็ต้องเลี้ยงจนกระทั่งหลายเดือน หรือเป็นปีก็มี มาถึงมนุษย์การเลี้ยงนั้น ถ้าตามธรรมดาปล่อยไปตามธรรมชาติก็เลี้ยงเพียงไม่นานนัก แล้วก็ปล่อยไปเข้าป่าได้ แต่มนุษย์ได้พัฒนาขึ้นมา มีการสั่งสอน และมีการเรียนรู้จากผู้ที่มาก่อน สำหรับการฝึกฝนตนเองในด้านกาย เช่น เดิน เช่น รับประทาน และการพูด เพื่อที่จะติดต่อกับผู้อื่นนั้น ก็ทำได้เร็วหนับว่าเร็ว ภายในไม่กี่ปีก็เป็นผู้ที่จะสามารถที่จะมีรูปร่างและหน้าตาเป็นมนุษย์ เดินได้ พูดได้ และเลี้ยงชีพตัวเองได้โดยเอาอาหารใส่ปาก แต่เพื่อความก้าวหน้ายิ่งขึ้น จะต้องมีการศึกษา ถ้ามีการศึกษา ก็อาจพูดได้ถึงผู้ที่ต้องใช้เฉพาะแรงของตนก่อน เป็นกุลีที่จะแบกของ เมื่อมีกำลังกายและเรียนรู้ภาษาพอที่จะรับคำสั่งให้

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชาโชวาทให้ นางแมนมาส ขวลิต นายกสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย นำคณะสมาชิกจากห้องสมุดทั่วประเทศที่เข้าร่วมประชุมสามัญประจำปี ๒๕๑๔ ณ หอสมุดแห่งชาติ จำนวน ๒๖๔ คน เฝ้า ฯ เพื่อรับพระราชทานกระแสพระราชดำริในเรื่องการจัดบริการห้องสมุดทั่วประเทศที่จะนำไปปฏิบัติงานห้องสมุดให้เป็นประโยชน์แก่ราชการและประชาชน และได้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินสำหรับจัดซื้อหนังสือให้แก่โรงเรียนในแดนทุรกันดารด้วย.

ปฏิบัติงานนั้น ๆ ก็ได้รับตอบแทนเป็น เช่นเป็นเงินหรือเป็นอาหาร ก็พอที่จะเลี้ยงชีพได้ ต่อมาเมื่อมีมนุษย์มากขึ้น และมีความก้าวหน้าทั่ว ๆ ไปมากขึ้น จะต้องมีความรู้เพิ่มเติม ผู้ที่จะมาเป็นช่างก็ต้องมีความรู้ในทางฝีมือมากขึ้น เช่น เป็นช่างไม้ ช่างเหล็ก ก็จะต้องฝึกฝนใช้กายของตนยิ่งแรงของตน เพื่อให้ทำให้สิ่งของเช่นไม้และเหล็กมาเป็นรูปเป็นร่าง เป็นประโยชน์ และเป็นประโยชน์ ยิ่งได้ใส่แรงงานเข้าไปโดยถูกตามหลักวิชาด้วยความประณีตด้วยฝีมือแล้ว ย่อมมีราคามากขึ้น ก็หมายความว่าแรงงานที่ตนได้ใส่ในสิ่งเหล่านั้น จะเกิดเป็นการหาเงินซึ่งจะนำไปซื้ออาหารมาใส่ ปากใส่ท้องได้มากขึ้น ได้ดีขึ้น และมีความสุขความสบายมากขึ้น ต่อมาอีกชั้นหนึ่ง ถ้าอยากที่จะปฏิบัติการใด ๆ ที่จะ เป็นประโยชน์มาก ๆ แก่ตัวก็ต้องมีความรู้เพิ่มเติมขึ้นมาอีก หลักวิชายังหนักเข้าทุกที หมายถึงนอกจากฝึกกายแล้วก็ จะต้องฝึกใจ และฝึกสมองให้มีความรู้ ให้สามารถที่จะประดิษฐ์หรือปฏิบัติงานที่มีค่ายิ่งขึ้น เพื่อที่จะมีสิ่งตอบแทนมาที่ จะทำให้ชีวิตของตนมีความสุขสบายและมั่งคั่งมั่นคงยิ่งขึ้น ความรู้เหล่านี้ แต่โบราณกาลเราได้มาจากอาจารย์ อาจารย์ซึ่งได้ฝึกฝนตนเองค้นคว้าความรู้มาด้วยตนเองบ้าง ด้วยการแสวงหาอาจารย์ที่ดีมาบ้าง จนกระทั่งตนเอง กลับมาเป็นอาจารย์ได้ อาจารย์ก็ให้ความรู้แก่ลูกศิษย์โดยสั่งสอนด้วยปากด้วยการแสดงลูกศิษย์จึงมีความรู้ ความสามารถ มีเวทมนต์อาคมต่าง ๆ หรือมีฝีมือในศิลปศาสตร์ทัดเทียมกับอาจารย์ แต่วิธีเช่นนั้นก็ทำยาก เพราะ ว่ากว่าจะหาอาจารย์ที่หนึ่งก็ทำยาก มาเมื่อโลกสมัยใหม่ขึ้น เมื่อมนุษย์เห็นว่าความรู้ต่าง ๆ ถ้าเก็บเอาไว้และใช้เมื่อมี ความจำเป็นก็จะง่ายขึ้นและจะแพร่หลายออกไปมากขึ้นก็ตกลงไว้ หมายถึงเขียนหนังสือ ถ้าเขียนหนังสือด้วยมือก็ใช้ เวลานาน และบางทีก็เหน็ดเหนื่อยจนกระทั่งทำไม่ได้ หรืออีกอย่างหนึ่งที่สำคัญที่สุดก็คือเขียนฉบับหนึ่งแล้ว ถ้าใคร อยากรู้ก็ต้องเขียนมาลอกต่อไป จึงเกิดความคิดทำหนังสือที่เรารู้จักกันทุกวันนี้ด้วยการพิมพ์ ซึ่งการพิมพ์ก็ได้ พัฒนาขึ้นไปอย่างมาก ทำให้การพิมพ์หนังสือง่ายขึ้นและแพร่หลายได้มากขึ้นโดยกว้างขวาง จึงมาถึงเรื่องของ หนังสือซึ่งเป็นเรื่องของสมาคมทองสมุดโดยตรง หนังสือนี้ ถ้าดูในทางพัฒนา ในทางความก้าวหน้าของมนุษย์ เพื่อให้ชีวิตของตนสามารถที่จะมีความมั่นคงนั้น จึงมีความสำคัญไม่ใช่น้อย เพราะว่าเป็นแหล่งของความรู้ที่จะ คำจุนเราให้ชีวิตได้ให้มีความสุขได้ อันนี้ก็พูดถึงหนังสือทั่วไปทุกอย่างทุกชนิด และโดยเฉพาะทางวิชาการ แต่หนังสือ ย่อมมีความสำคัญมากกว่าเป็นวิชาการที่จะสอนให้เรามีความรู้และสามารถที่จะปฏิบัติตนดำรงชีวิตได้ เพราะว่า มนุษย์เราเป็นสัตว์ที่ไม่ใช่ต้องการเฉพาะเอาอาหารใส่ปากและใช้ชีวิตอยู่ป้องกันตัวเท่านั้นเอง ต้องมีอาหารทาง

สมองด้วย คือมีความพอใจและมีความรู้จักอะไรสวย อะไรงาม อะไรดี อะไรชอบ คือมีจิตใจ มีธรรมะ มีความรู้ดีว่า ความดีคืออะไร ความเลวคืออะไร ทุกสิ่งทุกอย่างเหล่านี้มาจากอาจารย์ได้ แต่เช่นเดียวกัน ถ้าได้จากหนังสือก็ สะดวกกว่าเพราะว่าหนังสือมีจำนวนมาก ก็มาถึงปัญหาเรื่องจำนวนมากของหนังสือนี้ ทำอย่างไรเพื่อที่จะให้มี จำนวนพอ และให้ไปถึงประชาชน คือมนุษย์ที่อยู่ในสังคม ซึ่งประกอบกันเป็นประเทศหนึ่ง ๆ วิธีที่ดีก็บอกให้ทุกคน ชื้อหนังสือไปอ่าน แต่ก็ไม่สามารถที่จะทำอย่างนั้นเพราะว่าแต่ละคนก็มีกำลังทางทรัพย์จำกัด และแม้กำลังทาง ความรู้ก็อาจจำกัด จึงต้องมีห้องสมุด มีห้องสมุดหมายถึงว่าเป็นที่ ๆ จะรวบรวมหนังสือซึ่งเป็นวิชา ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็น เพื่อความก้าวหน้าของมนุษย์ไปอยู่ในที่เดียวกัน และสามารถที่จะให้ยืมแก่ผู้ที่สนใจ ฉะนั้น ห้องสมุดนั้นจึงเกิดขึ้น มาเป็นสิ่งที่สำคัญที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสังคม ยิ่งมีห้องสมุดมาก ยิ่งมีห้องสมุดในที่ต่าง ๆ ในที่หลายแห่ง ในประเทศก็ยิ่งดี ฉะนั้น การที่ส่งเสริมให้มีห้องสมุดในโรงเรียนต่าง ๆ ที่ว่าราชอาณาจักร จึงเป็นความดำริที่ดี มามีปัญหาอันสุดท้ายและอันสำคัญที่สุดก็คือ หนังสืออยู่ในห้องหรืออยู่ในตู้ในสถานที่แห่งหนึ่งเป็นจำนวนมากมหาศาล จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ ถ้าไม่มีใครมาอ่าน หรือแม้มีใครมาอ่าน แต่ไม่ทราบว่าจะเลือกหนังสือใดสำหรับฐานะของตน สำหรับความต้องการของตน สำหรับอายุของตน จึงเป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้ศึกษาและได้ค้นคว้ามาในเรื่องนี้ โดยเฉพาะคือบรรณารักษ์ ท่านทั้งหลายส่วนมากก็เป็นผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ ก็เรียกว่าเป็นบรรณารักษ์ได้ บรรณารักษ์ จึงมีหน้าที่ขึ้นมาใหม่ที่จะเลือกสรรหนังสือ แบ่งแยกประเภท ๆ และสามารถที่จะแนะนำแก่ผู้ที่มาใช้ห้องสมุดนั้นให้ เกิดประโยชน์แก่ตนอย่างกว้างขวางที่สุดที่จะเป็นไปได้ โดยมีระเบียบไม่ให้เกิดการทะเลาะวิวาทกัน ไม่ให้ใช้หนังสือใน ทางที่เสีย ไม่ให้ทำให้หนังสือเสียไป และที่จะทำให้ประโยชน์แก่ส่วนรวมต่อไปขาดไป ดังนั้น การที่จะมีห้องหนังสือ ห้องสมุด ก็จำเป็นต้องมีผู้ที่เอาใจใส่เรื่องห้องสมุดด้วย และผู้ที่จัดให้ห้องสมุดนั้นมีความระเบียบเรียบร้อย ระเบียบเรียบร้อยของห้องสมุดนั้นมีก็หลายอย่าง เคยได้ไปเห็นห้องสมุดต่าง ๆ และเกิดความคิดอยู่ว่า เพื่อให้ห้อง สมุดนั้นมีประโยชน์จะต้องแบ่งให้เรียบร้อย อันนี้ก็เป็นที่แน่นอนอยู่แล้วแต่ห้องสมุดโดยอยู่ที่ไหนและเพื่อประโยชน์ใด จุดประสงค์ใด ถ้าเป็นห้องสมุดในโรงเรียนสำหรับนักเรียนก็ต้องดูว่านักเรียนในโรงเรียนนั้นมีอายุในระดับใดและ เป็นโรงเรียนในแนวใด ก็ได้เคยมาเป็นเวลาหลายปีแล้วคือ เคยแนะนำ แต่คำแนะนำนั้นอาจเข้าใจว่าเป็นคำ ตีเตือนก็ได้ เลยหน้าไม่ค่อยสบายหน้าตา ก็อาจรู้สึกวากลัว ๆ โกรธนิดหน่อยว่าไปเสนอ ความจริงที่พูดอย่างนั้น

ก็ไม่ใช่ดีเตียน เป็นการพยายามที่จะดูว่าทำหรือไม่ได้ทำอย่างนั้น ก็เป็นความคิดส่วนตัว คือความคิดที่ว่าควรแบ่งหนังสือไม่ใช่เป็นวิชา ๆ ควรจะแบ่งหนังสือเป็นประเภทที่จะสามารถที่จะสอนผู้ที่มีปัญญาระดับต่าง ๆ อันนี้ดูเหมือนเป็นแบ่งชั้นวรรณะและไม่ถูกกับนโยบายที่ว่าทุกคนเสมอกัน ความจริงทุกคนไม่เสมอกันแต่ทุกคนจะเหมือนกันไม่ได้ และถ้าแต่ละคนเหมือนกันได้ก็จะไม่ถูกหลักของผู้ที่ถืออุดมคติว่าทุกคนมีเสรีภาพ ถ้าทุกคนเหมือนกันไม่มีผิดเสรีภาพไม่มีความจำเป็นที่จะมี อันนี้เป็นเรื่องนอกเรื่องไปหน่อย แต่ว่าก็เมื่อมาถึงแค่นี้แล้วก็เลยได้พูดนิดหน่อยที่พูดถึงว่าควรแบ่งเป็นประเภทแล้วแต่ระดับของผู้ที่จะมาอ่าน ก็หมายถึงระดับอายุ เด็ก ๆ เข้ามาในห้องสมุดมากก็บอกว่าอยากรู้เรื่องประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ คือหมายถึงเป็นวิชาที่เขาเรียกวิชาสังคม แต่ว่าไม่ทราบจะเอาอะไรที่ไหน ถ้าบรรณารักษ์ไม่มีก็บอกว่านี่ทิศขวา ทิศซ้าย เป็นประวัติศาสตร์ คู่ที่สองคู่ที่สามเป็นภูมิศาสตร์ ให้ไปค้นดู ผู้ที่มีอายุน้อย ๆ ก็เลยไม่รู้เรื่องว่าควรที่จะเรื่องเลือกหนังสืออะไร บรรณารักษ์ก็ยืนยันว่านี่ประวัติศาสตร์เด็กไปดูแล้วก็ตกใจวังเหว เลยไม่ได้ประโยชน์จากหนังสือ หรือถ้าไม่ได้วังเหวก็ไปหยิบหนังสือมาดูโดยที่เด็กยังไม่รู้จักใช้หนังสือเล่มหนา ๆ ใหญ่ ๆ หนัก ๆ พลิกไปพลิกมา บอกไม่ได้ความ ก็พลิกเร็วขึ้น หาตุรูป หาว่าอะไรที่จะเป็นข้อสนใจ ก็พลิก ๆ ไป บรรณารักษ์ก็ต้องมาดูว่าพลิกอย่างนี้เสียหมด ลงท้ายที่จะได้ความรู้ก็คือ ห้ามไม่ให้แตะหนังสือของผู้ใหญ่ แล้วก็ถูกดุ มันจะฝึใจเด็กคนนั้นตลอดชีวิต ฉะนั้นการที่จะแบ่งห้องสมุดในโรงเรียนก็ควรที่จะแบ่งเป็น ไม่ใช่เป็นวิชา แต่เป็นระดับความรู้ และในระดับความรู้นั้นก็จะได้สามารถที่จะแบ่งเป็นวิชากว้าง ๆ ออกไปได้ เมื่อเด็กโตขึ้น อายุ ๑๖ - ๑๗ หรืออยู่ชั้นมัธยม ก็อาจมีการแบ่งวิชามากขึ้น และหนังสือให้มีระดับความยากมากขึ้น อันนี้ก็เป็นตัวอย่างในการเลือกหนังสือและวิธีแบ่ง อาจเรียกว่าแบ่งหน่วยวิชาของหนังสือ และแบ่งระดับของหนังสือ เป็นหลักอย่างหนึ่งที่สำคัญสำหรับผู้สนใจในวิชาห้องสมุด เพื่อที่จะให้ห้องสมุดเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าอย่างที่ได้อธิบายไว้ว่าหนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทั้งกายทั้งอาชีพ ทั้งความรู้วิชาการ ทั้งการค้นคว้าและในที่สุดในความพอใจในทางจิตใจของมนุษย์ชั้นสูงที่สุด จนกระทั่งถ้าคนใดอยากมีความรู้ในด้านจิตวิทยาหรือในด้านปรัชญาจนกระทั่งอาจอยากที่จะเรียนทางธรรมะหรือศาสนา จนกระทั่งเป็นคนที่สามารถไปสู่ความสุขที่แท้จริงคือความนิ่งในจิตใจ เป็นผู้รอบรู้แท้ ๆ ก็ย่อมต้องอาศัยหนังสือ

เพราะหนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมาทำมาคิดมาแต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ เป็นคล้าย ๆ ธนาคารความรู้และเป็นออมสิน เป็นสิ่งที่จะทำให้มนุษย์ก้าวหน้าได้โดยแท้ ถ้านึกถึงหนังสือว่าเป็นเช่นนี้ ทุกคนก็ยอมมีหน้าที่ที่สำคัญ และทุกคนก็น่าชมเชยที่บากบั่นอุตสาหะ ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ดี จึงขอให้การประชุมของท่านทั้งหลายที่มาพิจารณาและมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านที่จะทำให้การท่องเที่ยวของไทยเราก้าวหน้าเจริญขึ้น มีประโยชน์แก่ส่วนรวมได้มากขึ้น ขอให้การประชุมเป็นผลดี และช่วยกันพิจารณาด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อความก้าวหน้าของบ้านเมือง ซึ่งหมายถึงความสุข ความพอใจ ของบ้านเมือง ของประชากรในบ้านเมืองและจะทำให้เกิดความสงบสุขแก่ทั้งหมด นับว่าท่านทั้งหลายจะได้ปฏิบัติหน้าที่พลเมืองในตัว จึงขอให้ทุกท่านจงสามารถทำตามปณิธานที่ตั้งเอาไว้ มีกำลังใจกำลังกายที่จะปฏิบัติด้วยความเข้มแข็งเพื่อความเจริญ ขอให้ทุกท่านประสบแต่ความเจริญมั่นคงทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์ ประจำปี ๒๕๑๔

ณ พระราชอุทยานสราญรมย์

วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์อีกวาระหนึ่ง และที่ได้ทราบรายงานว่า คณะกรรมการ
อำนวยการจัดงานจะได้นำเงินรายได้จากการจัดงานครั้งนี้ไปจัดทำเวทีการแสดงกลางแจ้งที่ค่ายลูกเสือวชิราวุธ
สนองพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ตามวัตถุประสงค์ของการทำงาน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชหฤทัยผูกพันในชาติบ้านเมืองอย่างยิ่ง และมี
พระราชปณิธานมุ่งมั่นที่จะสร้างเสริมความเจริญมั่นคง ให้แก่ประเทศและประชาชนโดยถ้วนหน้า ได้ทรงปลุกใจ
คนไทยทุกคนให้มีความสำนึกในชาติ รู้จักเสียสละเพื่อชาติและสามัคคีปรองดองกัน ซึ่งบังเกิดผลหยั่งลึกอยู่ในจิตใจ
ของคนไทยสืบมาจนบัดนี้ การที่ท่านทั้งหลายจัดงานเพื่อระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณเช่นนี้ จึงควรจะทำให้
ประชาชนคนไทยได้รำลึกถึงพระราชปณิธานดังกล่าวนั้น และได้เล็งเห็นประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองได้ชัดแจ้งขึ้น

ได้เวลากำหนดแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดงานวชิราวุธานุสรณ์ ประจำปี ๒๕๑๔ ณ บัดนี้ ขอให้งานดำเนินลุล่วง
ไปด้วยความเรียบร้อย และได้รับความร่วมมือสนับสนุนจากทุกฝ่ายด้วยดี.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการยุวมัคคมแห่งประเทศไทยสาขาบางกอกใหญ่^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ขอขอบใจยุวมัคคมที่ได้นำเงินมาร่วมในการกุศล และขอตั้งข้อสังเกตว่ายุวมัคคมก็ได้ทำประโยชน์ในหลายด้าน ในด้านที่จะนำเงินมาร่วมสมทบในมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ก็เป็นทางหนึ่งที่ทำประโยชน์

การที่ได้จัดงานและมีรายได้นี้ นอกจากรายได้ ก็เกิดประโยชน์ในทางสังสรรค์และพบปะกัน ทั้งประโยชน์ที่ได้ทำในฐานะสมาคมเอง ก็เป็นประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่สำหรับแต่ละคนและส่วนรวม ตามจุดประสงค์ต่าง ๆ ของยุวมัคคมที่จะช่วยกันให้ผู้ที่มีความรู้และความสามารถได้ส่งเสริมซึ่งกันและกันเพื่อให้กิจการของส่วนรวมในงานของตนให้บรรลุไปโดยดี ก็เป็นทางที่ดีแล้ว นอกจากนั้นก็ยังมีนิทานที่จะช่วยส่วนรวม เพื่อที่จะให้สังคมซึ่งเราอาศัยอยู่มีความปลอดภัยผาสุก ก็เป็นสิ่งที่น่าชมเชยน่าอนุโมทนา ในเวลานี้บ้านเมืองก็อยู่ในระยะที่ปั่นป่วนและมีความยุ่งยากอยู่เสมอในด้านความปลอดภัยของประเทศทุกสาขาทุกด้าน ทางด้านการป้องกันในทางตรงคือทางทหาร ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจเขาก็จะต้องต่อสู้อย่างเหนียวแน่น ในด้านภัยธรรมชาติซึ่งมีอยู่เสมอก็เป็นหนึ่งที่ทำให้ทำลายความมั่นคงของบ้านเมืองได้ ฉะนั้นการที่ได้เห็นสมทบเข้าในมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ก็เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยบ้านเมืองให้อยู่มั่นคง ที่ทางมูลนิธิต้องมีค่าใช้จ่ายไม่ใช่น้อยในทางที่จะไปช่วยผู้ที่ประสบภัยมาตลอดมาเนือง ๆ ก็คือภัยของอุทกภัยและวาทภัย มาเมื่อคืนนี้ก็เป็นเรื่องของอัคคีภัยทั้งในกรุงเทพ ฯ และในต่างจังหวัด ที่อำเภอนครไทยมีความเสียหายไม่ใช่น้อย และได้ส่งเจ้าหน้าที่พร้อมด้วยสิ่งของที่ไปช่วยเหลือในด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และสำหรับสร้างที่พักอาศัย ทั้งหมดนี้ก็จำเป็นที่จะมีทุนที่จะส่งเสริม

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายอัมพร ตั้งตรงจิตร นายยุวมัคคมแห่งประเทศไทย สาขาบางกอกใหญ่ พร้อมด้วยคณะกรรมการยุวมัคคมแห่งประเทศไทยสาขาบางกอกใหญ่ จำนวน ๔ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดงาน เจ.ซี. บอลล์ การกุศล เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๑๔ ณ สถานีสลาตสวนลุมพินี โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอขอบใจท่านทั้งหลายที่มีจิตใจเมตตาที่ช่วยส่วนรวม ที่สำคัญที่สุดก็ขอให้ทุกท่านได้พยายามประกอบภารกิจของแต่ละคนให้ดีด้วยความตั้งใจดี และช่วยเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม คือมีความคิดอะไรให้ นอกจากที่จะเสนอความคิดนั้น ขอให้ทุกคนปฏิบัติตามความคิดที่ดีด้วย จะเป็นทางช่วยบ้านเมืองอีกทางหนึ่ง และเป็นทางสำคัญ แต่ละคนคิดอะไรที่ดีแล้วให้ปฏิบัติ ถ้าทุกคนทำเช่นนี้บ้านเมืองก็มีความเจริญผาสุกไม่มีปัญหา ก็ขอทุกท่านประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีกำลังใจกำลังกายพร้อมสมบูรณ์ที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเพื่อความเจริญรุ่งเรือง.

พระราชดำรัส

ในพิธีเปิดเขื่อนสิรินธร และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ
โครงการลำโดมน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

วันเสาร์ ที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีเปิดเขื่อนสิรินธรและโรงไฟฟ้าพลังน้ำ โครงการลำโดมน้อย ในครั้งนี้ ตามที่รายงานให้ทราบนั้นโครงการลำโดมน้อยเป็นโครงการใหญ่ ซึ่งจัดตั้งขึ้นด้วยความละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สามารถอำนวยประโยชน์อันกว้างขวาง ทั้งในด้านพลังงานไฟฟ้า การอุตสาหกรรม การประมง การขนส่งทางน้ำและการชลประทาน จัดว่าเป็นโครงการพัฒนาอาชีพและสวัสดิการของประชาชนที่ยิ่งใหญ่ เชื่อได้ว่า จะมีส่วนช่วยให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนในภูมิภาคนี้ ให้สูงขึ้นได้อย่างแน่นอน การตั้งโครงการลำโดมน้อยขึ้น จึงถือได้ว่าเป็นประจักษ์พยานแสดงความพยายามของทางราชการที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นต่าง ๆ ให้อุดมสมบูรณ์ เพื่อประโยชน์สุขของประชาราษฎร์ และความมั่นคงของประเทศ ควรที่ทุกคนจะพอใจและยินดี ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสชมเชยเจ้าหน้าที่ทุกชั้นทุกฝ่ายของการพลังงานแห่งชาติ ของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ พร้อมทั้งผู้มีส่วนช่วยเหลือทุกคน ที่ได้ริเริ่มโครงการนี้ขึ้น และร่วมกันดำเนินการก่อสร้างอย่างขะมักเขม้นโดยประหยัด และสามารถทำเสร็จได้ก่อนเวลาที่กำหนดไว้

บัดนี้ได้เวลาอันเป็นมงคลแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดเขื่อนสิรินธร และโรงไฟฟ้าพลังน้ำ โครงการลำโดมน้อย ขอให้เขื่อนและโรงไฟฟ้านี้มีความมั่นคงถาวร และอำนวยความเจริญผาสุกแก่ประชาราษฎร์ และความอุดมสมบูรณ์แก่ภูมิภาคส่วนนี้ตลอดสืบไปชั่วกาลนาน.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แก่บัณฑิตนักศึกษามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร

วันจันทร์ ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมด้วย กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ทุก ๆ สาขา

ท่านทั้งปวงผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ส่วนใหญ่จะเข้ารับงานทางการศึกษา ซึ่งเป็นงานที่สำคัญ จึงควรจะทำความเข้าใจในหน้าที่ให้ทราบชัดเสียแต่ต้น เพื่อจักได้ปฏิบัติให้เป็นผลตรงตามวัตถุประสงค์

การให้การศึกษาแก่เด็กต้องเริ่มตั้งแต่เกิด ขึ้นต้น ก็ต้องสอนให้รู้จักใช้วชิระและประสาทส่วนต่าง ๆ ต้องคอยควบคุมฝึกหัด จนสามารถใช้วชิระและประสาทส่วนนั้น ๆ ทำกิจวัตรทั้งปวงของตนเองได้ เมื่อสามารถทำกิจวัตรของตัวได้แล้ว ถัดมา ก็ต้องสอนให้รู้จักทำการต่าง ๆ ให้รู้จักแสวงหาสิ่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการ ให้ได้มากขึ้น เพื่อทำให้ชีวิตมีความสุขมีความสบาย การให้การศึกษาชั้นนี้ ได้แก่การฝึกกายให้มีความคล่องแคล่วชำนาญ และสามารถในการปฏิบัติ ประกอบกับการสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพเลี้ยงตัว การให้การศึกษาอีกชั้นหนึ่ง คือการสอนและฝึกฝนให้เรียนรู้วิทยาการที่ก้าวหน้าขึ้นไป พร้อมทั้งการฝึกฝนให้รู้จักใช้เหตุผลสติปัญญาและหาหลักการของชีวิต เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ความเจริญงอกงามทั้งทางกายและทางความคิด ผู้ทำงานทางการศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นพิเศษ และได้รับความยกย่องเป็นอย่างสูงตลอดมา ในฐานะที่เป็นผู้ให้ชีวิตจิตใจ ตลอดจนความเจริญทุกอย่างแก่อนุชน

บัณฑิตทางการศึกษาจงรักษาคุณค่าและความสำคัญในงานของท่านไว้จักได้เป็นเกียรติเป็นความสำเร็จของตัวท่านเอง และเป็นประโยชน์เพิ่มพูนกำลังความสามารถของประชาชาติไทยเราต่อไป

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานทั้งปวง และขอให้ทุกคนที่มาร่วมพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์ด้วยกัน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๕^(๒)

ที่จังหวัดนครสวรรค์

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

การกีฬาเขตที่ทำกันมาทุกปีได้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่าได้ส่งเสริมกีฬาและได้ทำให้กีฬาต่าง ๆ ของประเทศไทยเจริญขึ้นได้มาก โดยเฉพาะได้มีการจัดในจังหวัดต่าง ๆ หมุนเวียนกันไป และก็มีผลที่ดี จังหวัดที่เป็นจังหวัดที่จัดงานนั้นก็เห็นว่าได้รับการสนับสนุนอย่างมาก นอกจากนั้นก็เป็นการเลือกนักกีฬาซึ่งก็ได้ทำขึ้นอย่างถูกต้องโดยเรียบร้อยเพิ่มความเจริญรุ่งเรืองของการกีฬาและเพื่อพละนาถายของประชาชน ส่วนไฟพระฤกษ์นี้ก็เป็นประเพณีมาแต่โบราณกาลของการกีฬา ประเทศที่เป็นประเทศต้นตำรับของกีฬาคือประเทศกรีกเขานำไฟมาจากภูเขา และถือว่าเป็นภูเขาที่ผู้เป็นเจ้าของต่าง ๆ แห่งสวรรค์ได้มาสถิตอยู่ การนำไฟจากภูเขาแก่ผู้เป็นเจ้าของต่าง ๆ ในสวรรค์มา แสดงให้เห็นถึงว่าอะไรก็ตามจะต้องได้รับความอุปถัมภ์จากเบื้องสูงเบื้องบน สำหรับในประเทศไทยนี้ ก็ได้ปฏิบัติตามข้อนี้มา เพื่อที่จะให้มีความหมาย จึงได้นำเอาไฟจากวัดพระศรีรัตนศาสดารามมาให้ถือว่าเป็นไฟที่มาจากที่สูง คือไฟที่วัดพระศรีนี้เป็นไฟที่ได้จุดมาจากที่สูงและเรียกกันว่าเป็นไฟฟ้า คือไฟฟ้าแท้ ๆ ที่มาจากฟ้า มาจากสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ก็มีมีความหมายว่าเป็นแสงสว่างที่ให้ชีวิต ฉะนั้นการที่ได้นำไฟฟ้าไปเป็นไฟพระฤกษ์ ก็ควรจะเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการแข่งขัน ก็ขอให้ทุกคนผู้จัดงานพยายามที่จะจัดให้ความเรียบร้อยสมดังมุ่งหมายของการกีฬาและการจัดกีฬา เพื่อให้ประชาชนที่เป็นผู้เข้าแข่งขันได้สามารถแข่งขันฝึกตนเองและได้แสดงความสามัคคี ขอให้จุดมุ่งหมายทุกประการเป็นผลสัมฤทธิ์เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของการกีฬาและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ ให้มีประชาชนที่มีสุขภาพสมบูรณ์พร้อมด้วยจิตใจเข้มแข็ง

ขอขอบใจทุกฝ่ายที่ได้เอาใจใส่ในการกีฬาและปฏิบัติเพื่อให้การกีฬาเป็นประโยชน์ ขอฝากอวยพรแก่ทุกคนที่เข้าร่วมการกีฬานี้ และจงได้รับผลดีจากการกีฬาเขตในครั้งนี้ ขออวยพรให้ทุกคนประสบความสำเร็จในสิ่งมุ่งหมายที่ดีที่ชอบทั่วกัน.

(๑) เรียบเรียงตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลตำรวจเอก หลวงชาติตระการโกศล รองประธานกรรมการองค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย นำนายสันต์ เอกมหาชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ และผู้อำนวยการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๕ พร้อมด้วยคณะอีก ๔ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานไฟพระฤกษ์เพื่อเชิญไปประดิษฐานที่จังหวัดนครสวรรค์ ในโอกาสที่จะทำการแข่งขันกีฬาเขต ฯ ระหว่างวันที่ ๒ ถึง ๘ ธันวาคม ๒๕๑๔.

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร แก่บัณฑิตศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ถนนประสานมิตร

วันอังคาร ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษาอีกวาระหนึ่ง และขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตผู้ได้รับเกียรติและได้รับความสำเร็จในการศึกษาทุกคน

เมื่อวันวาน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่ที่ประชุมนี้ถึงการให้การศึกษา ถึงความสำคัญของผู้ให้การศึกษา พร้อมทั้งขอให้บัณฑิตทางการศึกษารักษาความสำคัญและคุณค่าของงานและของตนเองไว้

การรักษาคุณค่าและความสำคัญของสิ่งที่ตั้งมานั้น ในทุกวันนี้ มักเห็นกันว่าเป็นสิ่งเกินวิสัยที่จะทำ เพราะสภาพชีวิตความเป็นอยู่รวมทั้งความคิดความต้องการของคนเปลี่ยนไปจากเดิมมาก สิ่งที่เคยรับนับถือ ก็เลเยกกันเสียโดยมาก เรื่องนี้เป็นปัญหาใหญ่ที่ท่านทั้งหลายจะต้องขบคิดและแก้ไข สังคมของเรานั้นถึงจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ก็ยังคงต้องอาศัยเหตุผลเป็นรากฐานและเป็นหลักการความคิดความต้องการหรือความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่มีได้เป็นไปตามเหตุผล จะหนักแน่นยิ่งกว่าสิ่งที่เกิดจากเหตุผลความถูกต้องไม่ได้และจะคงทนถาวรอยู่ตลอดไปไม่ได้ ผู้เป็นบัณฑิตจะต้องเชื่อมั่นและยืนหยัดในเหตุผลและความดี ถ้าทุกคนมีความมั่นคง ไม่ท้อหวัดต่อความวิปริตผันผวนของสังคมช่วยกันปลูกฝังความรู้ความคิดความดีให้เกิดมีในอนุชน สังคมของเราก็จะเข้ารูปเข้ารอยดีขึ้นเป็นลำดับ และจะสามารถรักษาคุณค่าความดีงาม โดยเฉพาะของงานของท่านและตัวของท่านไว้ได้ตามประสงค์

ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่มีความเข้มแข็งทั้งในกายในใจ ให้สามารถปฏิบัติบำเพ็ญประโยชน์ในการอบรมกุลบุตรกุลธิดาให้ได้ผลอันสมบูรณ์ และประสบความสำเร็จในชีวิตกับทั้งความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานทุก ๆ อย่างโดยทั่วหน้ากัน.

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่ทหารรักษาพระองค์

ในพิธีตรวจพลสวนสนามเนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

วันศุกร์ ที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดีมาก ที่ได้มาอยู่ท่ามกลางเหล่าทหารรักษาพระองค์อีกวาระหนึ่ง และมีความปีติชื่นชมอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นความพร้อมเพรียงเป็นสง่าของทหารทั้งหลายในพิธีตรวจพลสวนสนามครั้งนี้ ขอขอบใจในไมตรีจิต ทั้งขอสอนพรและไมตรีของทุกคนด้วยจริงใจ

คำมั่นสัญญาที่ท่านทั้งปวงกล่าวปฏิญาณต่อข้าพเจ้านั้น ควรจะได้ถือว่ามีความหมายอันลึกซึ้งหนักแน่น และถ้าปฏิบัติตามแล้ว จะเป็นเกียรติแก่ตนเองอย่างสูง เพราะเท่ากับได้ทำหน้าที่อันแท้จริงของทหาร คือป้องกันรักษาความมั่นคงปลอดภัยของบ้านเมือง และได้ทำหน้าที่เป็นผู้นำเป็นตัวอย่างแก่ทหารทั้งหมด ตามหน้าที่โดยเฉพาะของทหารรักษาพระองค์

ในสถานการณ์ปัจจุบันนี้ การป้องกันบ้านเมืองมีขอบเขตกว้างขวางมาก เพราะการทำสงครามมิได้จำกัดอยู่เพียงการประหัตประหารกันด้วยอาวุธ หากยังกระทำด้วยการยุยงบ่อนทำลายโดยกลอุบายต่าง ๆ ด้วย เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นต้องทำการป้องกันให้ทั่วทุกทาง โดยฐานะและหน้าที่ ทหารต้องป้องกันประเทศด้วยการใช้อาวุธ และใช้กำลังต่อสู้แต่ นอกเหนือจากนี้ ทุกคนย่อมจะป้องกันบ้านเมืองด้วยวิธีการอื่นได้อีก เช่นด้วยการรักษาเกียรติและความเป็นทหารอันแท้จริงของท่าน การป้องกันโดยวิธีนี้ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่สุดที่จะต้องทำ เพราะการตั้งมั่นอยู่ในวินัย ในความสุจริต มีสติควบคุมกายใจให้อยู่ในระเบียบ ประพฤติปฏิบัติแต่การที่ปราศจากโทษและเป็นคุณเป็นประโยชน์ ไม่ปฏิบัติในสิ่งที่เบียดเบียนกระทบกระเทือนผู้อื่น เหล่านี้ เป็นการปฏิบัติเพื่อสร้างความเชื่อถือไว้วางใจเป็นเสมือนอาวุธลับสำหรับทำลายการส่อเสียดยุยงและความแตกแยก トラบใดที่ท่านรักษาความเป็นทหารที่แท้ของท่านไว้โดยครบถ้วน トラบนั้นท่านก็จะรักษาความเป็นปึกแผ่นและปลอดภัยของชาติไว้ได้โดยมั่นคง การยุยงบ่อนทำลายหรือกลวิธีอันเลวร้ายต่าง ๆ จะไม่อาจทำอันตรายได้เลย

ขอให้ทหารทุกคนสังวรระวังตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตน ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ด้วยความกล้าหาญ และด้วยความสามัคคี ให้เป็นคุณแก่ประเทศชาติอย่างแท้จริง พร้อมทั้งเตรียมกายเตรียมใจให้แข็งแกร่ง ในอันที่จะเผชิญเหตุการณ์ทุกอย่างได้เสมอด้วยความไม่ประมาท

ขออัญญาแห่งพระรัตนตรัย จงบันดาลให้ทหารรักษาพระองค์ทุกคนมีความเข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย
กำลังใจ กำลังปัญญา สามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่ตามหน้าที่ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ
เป็นส่วนรวม และประสบความสุขความสวัสดิโดยทั่วหน้ากัน.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ ผู้แทนองค์การและสมาคมต่าง ๆ ทางศาสนา^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย

วันเสาร์ ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจท่านทั้งหลายซึ่งชุมนุมกันมาให้พรในวันนี้ ท่านทุกคนต่างก็เป็นผู้แทนขององค์การและสมาคมทางศาสนาต่าง ๆ และเป็นผู้แทนของสมาคมและโรงเรียนในชั้นต่าง ๆ แขนงต่าง ๆ ของการศึกษา เมื่อมาประชุมกันพร้อมเพรียงกันเช่นนี้ ก็ขอถือโอกาสกล่าวว่า กิจทางศาสนาและทางการศึกษานี้มีความสำคัญสำหรับบ้านเมืองสำหรับความเป็นปึกแผ่นของสังคมในประเทศอย่างมาก และที่แต่ละคณะแต่ละคนได้มาให้พร ก็สรุปได้ว่ามาให้พรให้มีความแข็งแรงไม่ทำให้โรคร้ายไข้เจ็บใด ๆ มาเบียดเบียน ให้มีจิตใจและร่างกายเข้มแข็ง ก็ขอสนองพรที่ได้มาให้ให้ทุกคนได้รับพรที่ได้กล่าวด้วยตนเองกลับไปสู่ตนเอง เพราะว่าแต่ละคนย่อมต้องการความแข็งแรง ความมีความสุข ความมีความมั่นคงก้าวหน้าทุกคน วิธีที่จะทำให้ทุกคนมีความแข็งแรงก้าวหน้า ถ้าเป็นบุคคลก็จะต้องช่วยให้ส่วนรวมมีความแข็งแรงมั่นคงเหมือนกันด้วย ทั้งในด้านจิตใจและในด้านสมอง เพราะศาสนาและการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดสำหรับให้บ้านเมืองมีความผาสุก ฉะนั้นที่ได้มาอยู่ที่นี่พร้อมกันจึงเป็นมิ่งมงคลอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ได้รับพรและผู้ที่มาให้พร และก็ขอให้ระลึกถึงว่า ฝ่ายการศึกษาที่มาวันนี้ก็เป็นทุกชั้น ตั้งแต่ชั้นที่เรียกว่าชั้นอนุบาลชั้นเยาว์วัย จนกระทั่งถึงชั้นประถมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา ชั้นอุดมศึกษา และชั้นสูงกว่าอุดมศึกษาด้วยซ้ำทุกชั้นนี้จะต้องพยายามปฏิบัติให้ดีเพื่อให้ตนเองและส่วนรวมได้รับประโยชน์ ทุกวันนี้ ในปัจจุบันนี้..... ที่จริงก็ไม่สมควรที่จะพูด เพราะว่าจะเป็นการกระทบกระเทือน แต่ก็ขอพูดสักเล็กน้อยเพราะว่าถือเป็นกันเอง.....ที่มีวิกฤตการณ์ในทางการเมืองในปัจจุบันนี้ ส่วนหนึ่งที่ได้อ้างว่าเป็นเหตุผลที่จะต้องมีการปฏิรูปทางการเมืองก็คือนักศึกษา นักศึกษาถูกอ้างว่าจะก่อความไม่เรียบร้อย จะก่อความวุ่นวายต่อบ้านเมือง จึงทำให้มีความจำเป็นที่จะจัดการอย่างเข้มงวด ซึ่งแต่ละคน ในดวงจิตของตัวเอง ก็คงทราบดีว่า ความจริงนักศึกษาทั้งหลาย ซึ่งดีความตั้งแต่ชั้นสูงลงมาจนถึงชั้นต่ำ ชั้นอนุบาลมีความตั้งใจอย่างไร ก็ทราบดีว่าแต่ละคนไม่ต้องการที่จะก่อจลาจลก่อความวุ่นวายใด ๆ เลยแต่ละคนต้องการแต่ความก้าวหน้า ความเจริญ ความสงบสุข แต่เราก็ขอให้แต่ละคนพิจารณาด้วย

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้คณะผู้แทนสมาคมและองค์การเกี่ยวกับศาสนา ครู และนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเฝ้า ฯ ถวายพระพรชัยมงคล และทูลเกล้า ฯ ถวายสิ่งของ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

ตนเองว่าความสงบสุขนี้จะได้อย่างไร และอย่าไปเชื่อฟังใครที่บอกว่าวิธีที่จะหาความสงบสุขก็ต้องก่อความวุ่นวายเสียก่อน และอย่าไปเชื่อฟังและตามจิตใจของตนเองที่ชอบไปใช้อำนาจฝ่ายต่ำครอบงำตัว สำหรับอธิบายในข้อนี้ บางทีบางคนอยากที่จะมีความสุขความสำราญความสนุกสนาน ก็ปฏิบัติในสิ่งที่จะนำความสุขสำราญสนุกสนานแก่ตนเองโดยคิดถึงส่วนรวมโดยคิดถึงคนอื่น ความสุขสำราญนั้นจะมีขึ้นได้ แต่ว่าถ้าคิดจะทำอะไรที่สุขสำราญแก่ตัวเองแล้วก็ไม่คิดถึงผู้อื่นคือไปก้าวก่ายเสรีภาพของผู้อื่น ไปเบียดเบียนคนอื่นซึ่งเป็นการเบียดเบียนส่วนรวม ความสุขสำราญนั้นก็จะไม่เกิดขึ้นอย่างถาวร ข้อนี้ ถ้าทุกคนนึกถึง คิดพิจารณาอย่างดี จะเป็นนักเรียนนักศึกษา จะเป็นนักศึกษาในทางศาสนาและศาสนาใดก็ตาม ถ้าใช้ความพิจารณาที่รอบคอบในข้อนี้ข้อเดียว ก็จะทำให้กิจการกิจกรรมและสิ่งทีปรารถนามีความเจริญงอกงาม ดี มีความสุข มีความเจริญโดยแท้ จะไม่มีความวุ่นวายใด ๆ เข้าใจว่าถ้าทุกคนนึกถึงว่าพลังที่สำคัญที่สุดคือการพิจารณาที่รอบคอบด้วยความฉลาด ด้วยปัญญาของตน และด้วยการพินิจพิเคราะห์ที่รอบคอบแล้ว ก็ไม่เกิดเรื่องอะไรเลย ไม่เกิดเรื่องวุ่นวายแก่ตัวและแก่ส่วนรวมอย่างแน่นอน ฉะนั้นในโอกาสที่ท่านทั้งหลายซึ่งเป็นผู้ที่สนใจและผู้ปฏิบัติในทางศาสนกิจต่าง ๆ และในทางการศึกษา มาอยู่ด้วยกัน ก็ขอให้ร่วมกันคิดในทางที่เหมาะสมคิดในทางที่รอบคอบ แล้วก็จะได้ชื่อว่าได้สร้างตนเอง ได้สร้างบ้านเมืองและสังคมของเราให้มั่นคง ไม่ต้องปฏิวัติกัน แม้จะปฏิวัติมาแล้ว ก็สามารถที่จะช่วยให้บ้านเมืองเป็นส่วนรวมคงอยู่ ไม่ต้องอาศัยการปฏิวัติต่อไป คือทุกคนจะเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ของร่างกายจิตใจของตัว และในเวลาเดียวกันก็เท่ากับควบคุมสถานการณ์ของส่วนรวมของชาติบ้านเมืองให้อยู่เรียบร้อย ถ้าทุกคนทำหน้าที่ของตน ก็ไม่มีความวุ่นวายใด ๆ มีแต่ความมั่นคงความปลอดภัย การปกครองบ้านเมืองจะไม่ต้องมาทำรุนแรง แล้วก็ไม่ต้องมาทำให้เกิดความไม่พอใจในตัวเองและไม่พอใจในผู้อื่น คือถ้าทุกคนตั้งแต่เด็กจนถึงผู้ใหญ่พิจารณาหน้าที่ของตนอย่างหนักแน่น ปฏิบัติอย่างหนักแน่นอย่างตรงไปตรงมาอย่างกล้าหาญ คือยอมที่จะแสดงความจริงใจ ยอมที่จะคิดในทางที่ตรง แม้บางทีตัวเองอาจต้องเหน็ดเหนื่อยหรือต้องต่อสู้ในตัวเอง ก็พยายามให้อำนาจฝ่ายดีของตัวเองและอำนาจฝ่ายดีของส่วนรวมขึ้นหน้าอำนาจฝ่ายเลว อย่างนั้นนะจะทำให้บ้านเมืองไปรอด และก็ทำให้ทุกคนมีความสุขได้ พรทั้งหลายที่ได้ให้มาในวันนี้จะสัมฤทธิ์ผล และจะสะท้อนกลับไปสู่ท่านทั้งหลายทุกคนรวมทั้งคนที่ไม่ได้มาในวันนี้ หมายความว่า จะเป็นมหากุศลอย่างยิ่ง จะเป็นการช่วยกันสร้างให้สังคมของประเทศไทยให้บ้านเมืองเจริญและก้าวหน้า

พูดเท่านั้นก็คงเข้าใจได้ว่าวันนี้ปลาบปลี้มมากที่ทุกคนได้มาให้พรและแสดงความสามัคคีและแสดงน้ำใจที่ดีที่งาม และมาด้วยความตั้งใจด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อที่จะมาพบกันอย่างกันเอง ก็ปลาบปลี้มมาก และขอขอบใจทุกคน ขอให้ทุกคนสามารถที่จะปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและต่อหมู่คณะตามหน้าที่ของแต่ละคน การปฏิบัติเช่นนี้ก็จะเป็นพรและเป็นของขวัญ เป็นการทำให้มีความเจริญรุ่งเรืองจริง ๆ ก็ขอขอบใจทุกคน ขอจงได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองทุกประการ.

พระราชดำรัส

ในการเสด็จออกมหาสมาคม

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย

วันอาทิตย์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ามีความปีติชื่นชมอย่างยิ่ง ที่ท่านทั้งหลายพร้อมกันมาอวยพรวันเกิดในวันนี้ ขอขอบพระทัย และขอบใจในพรและไมตรีจิต ทั้งขอสนองพรของท่านด้วยใจจริง

ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่า ชีวิตของชาติประเทศ ขึ้นอยู่กับประชาชนคนไทยทุกคน ซึ่งมีท่านทั้งปวงเป็นหลัก เป็นประธาน ในการประกอบกิจการงานด้านต่าง ๆ อยู่ ทุกวันนี้มีเหตุการณ์หลายอย่าง ที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกและ ภายในประเทศ กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพและความมั่นคงของชีวิต และกิจการงานของคนไทยโดยส่วนรวมมาก จำเป็นต้องปิดเป่าแก้ไขให้ผ่านพ้นไปโดยเร็ว ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอให้ทุกฝ่าย เร่งรัดปฏิบัติสรรพกิจการงานโดย ชะมักเขม้น และสอดคล้องเกื้อกูลกัน ขอให้รักษาความดี ความสามัคคี และความสุจริตให้มั่นคง เพื่อประโยชน์สุข ของชาติไทย ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายอันสูงสุด

ขออำนาจคุณพระรัตนตรัย จงอำนวยสิริสวัสดิ์พิพัฒน์มงคลแก่ท่านทั้งหลายทุกเมื่อ เพื่อให้มีกำลังกาย กำลังปัญญา ที่จะคิดอ่านและปฏิบัติงานของแผ่นดิน นำพาประเทศไทยให้จำเริญวัฒนา ก้าวหน้าไปด้วยความ พลอดภัยและมั่นคง สมตามทีมุ่งประสงค์ทุกประการ.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ข้าราชการ นักเรียน พ่อค้า ประชาชน
คณะกรรมการของมูลนิธิ สมาคม และสโมสรต่าง ๆ^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันอาทิตย์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๔

ที่ต้องพูดเล็กน้อยนี้เพราะไม่ทราบว่าสมาคมสุขภาพจิตไปแล้วหรือยัง ยังอยู่หรือเปล่า สมาคมสุขภาพจิตบอกว่าหมู่นี้สุขภาพจิตไม่ค่อยดี จึงขอโอวาทหรือคำแนะนำต่าง ๆ ความจริงก็ไม่ต้องการที่จะให้โอวาทอะไร เพียงแต่ขอขอบใจที่ท่านทั้งหลายได้อุตสาหมาและคอยนานเพื่อที่จะมาให้พรในวันเกิด ซึ่งถ้าสรุปแล้ว พรที่ให้ก็เป็นคำที่ไพเราะและน่าฟังมาก ทำให้เกิดความปลาบปลื้ม เพราะว่าให้พรให้มีความเจริญมีอายุยาวนานบ้าง บางคนถึงร้อยปี บางคนก็อาจยาวกว่าร้อยปี อย่างไรก็ตาม พรทั้งหลายนี้บางรายก็ได้ต่อสร้อยไปว่าขอให้ทรงพระเจริญ หมายความว่าให้มีความเจริญก้าวหน้า แต่มีจุดประสงค์หมายความว่า ผู้ให้พรขอให้เจริญเพื่อความประสงค์อย่างหนึ่ง ซึ่งบางรายก็บอกว่าให้เป็นสิ่งขวัญบางรายก็บอกว่าเพื่อปกป้องเขา บางรายก็เพื่อที่จะให้กำลังที่จะปฏิบัติงานต่อไป บางรายก็มาบอกว่าไม่ต้องพูดก็เข้าใจแล้ว ก็เป็นความจริงว่าบางทีบางคนไม่ต้องพูดนานก็เหมือนพูดนาน บางคนไม่ได้พูดเลยเหมือนพูดไม่หยุดก็มี แต่รวมความแล้วที่มาให้พรก็เพื่อประโยชน์ของผู้ที่ให้พร และผู้ที่ให้พรนี้มาในวันนี้ในฐานะบุคคล ในฐานะคณะบุคคล ในฐานะมูลนิธิ สมาคม สโมสร กลุ่ม และต่าง ๆ คือไม่สามารถที่จะบรรยายว่าเป็นในฐานะใดบ้าง ยังมีในฐานะชุมชน ถ้าพูดไม่หมดก็ขอภัยด้วย แต่ว่าทุกกลุ่มก็ขอให้พรเพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดทั้งนั้น สิ่งเหล่านี้ก็เป็นความประสงค์ของคนเราทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย จุดประสงค์สำคัญคือความสุขของส่วนตัวของแต่ละคน แต่ความสุขของแต่ละคนนั้นย่อมต้องอาศัยความสุขของส่วนรวม ถ้าส่วนรวมไม่มีความสุข ก็ไม่สามารถที่จะมีความสุขส่วนตัวเป็นแน่แท้ เพราะว่ามันุษย์เราถ้านึกว่าจะมีความสุขอยู่คนเดียวและมีความเดือดร้อนอยู่รอบด้าน ความสุขนั้นจะเป็นไปไม่ได้ ฉะนั้นที่ทุกท่านได้มาให้พรและเท่ากับมาสั่งสอน บอกให้เป็นสิ่งขวัญบ้าง บอกให้เป็นกำลังใจบ้าง ก็เป็นการสั่งสอนให้ทำหน้าที่ ผู้ที่ได้รับพรก็ขอรับพร และขอรับรองว่าจะพยายามทำหน้าที่เต็มที่ ถ้าแต่ละคนที่มาให้พรจะรับรองว่าจะทำหน้าที่ของตนอย่างเข้มแข็งดังที่ได้กล่าววาจาออกมา ถ้าเป็นเช่นนี้เป็นการแลกเปลี่ยนและตกลงกันได้ ก็ขอให้ทุกคน ไม่ต้องจำแนกออกเป็นจำพวกเพราะว่าเราเป็นคนไทยด้วยกันทั้งนั้น

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ข้าราชการ นักเรียน พ่อค้า ประชาชน คณะกรรมการของมูลนิธิ สมาคม และสโมสรต่าง ๆ เฝ้า ฯ ถวายพระพรชัยมงคล ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา

ร่วมสังคมนตรีด้วยกันทั้งนั้น อยู่ในประเทศเดียวกันทั้งนั้น มีผลประโยชน์เหมือนกันทั้งนั้นที่จะรักษาความดี ได้ทำหน้าที่ของแต่ละฝ่ายตามที่มีอยู่ บางคนก็อาจต้องมีหน้าที่ออกไปอยู่ตามชายแดนก็มี บางคนก็ทำหน้าที่ต้องอยู่ตามโรงเรียนหรืออยู่ในกรุง แต่ละคนก็ต้องทำหน้าที่ทั้งนั้น หน้าที่นี้จะต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ หมายความว่าทำแล้วนึกถึงประโยชน์ของงานไม่ใช่ประโยชน์ส่วนตัว เพราะถ้าประโยชน์ส่วนตัวอาจทำให้งานเสียและลงท้ายส่วนรวมเสีย ส่วนตัวก็จะเสียเหมือนกัน ถ้านึกแต่ส่วนรวม ส่วนตัวไม่มีวันเสีย เพราะว่าถ้าทำส่วนรวมแล้วส่วนรวมดี ส่วนตัวก็ดี ก็ขอฝากความคิดอันนี้ให้เป็นแนวความคิดที่ทุก ๆ คนควรจะปฏิบัติ

วันนี้ทุกคนมาให้พรก็ขอสนองพรตอบตามที่ได้มีจิตใจเอื้ออารีที่มาให้พร ใครมีจิตใจเข้มแข็งทำงานด้วยความตั้งใจดีที่สุด ก็จะได้รับพรสะท้อนกลับไปอย่างทวีคูณหรืออย่างมากกว่านั้น ก็ขอทุกคนจงพยายามปฏิบัติตามอุดมคติที่ได้ตั้งเอาไว้ในงานที่เป็นงานโดยตรงของตนตามอาชีพหรือตามฐานะ ในงานที่ได้วางไว้กับตนเองด้วยความสมัครใจหมายถึงงานที่เรียกว่างานกุศลหรืองานอาสาสมัคร ซึ่งอาจไม่ใช่อาชีพของตน แต่เมื่อมีแก่ใจจะทำแล้วก็ขอให้ทำด้วยความตั้งใจ ทั้งผู้ที่ตั้งมาอยู่เป็นสมาคมหรือเป็นชุมนุมด้วยจุดประสงค์ที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ผลประโยชน์ของตัวให้เจริญ ขอให้ทุกคนได้ปฏิบัติงานโดยปราศจากอุปสรรคใด ๆ ประสบแต่ความสำเร็จในสิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งใด ต้องย่อมนไปหน่อย เมื่อกี้นี้บอกว่าสิ่งที่ต้องพระราชประสงค์ขอให้สัมฤทธิ์ผล อันนั้นก็ขอรับ แต่ว่าเมื่อให้พรให้กลับคืนไปแก่ท่านทั้งหลาย ขอเติมว่าสิ่งใดที่ต้องประสงค์ขอให้สัมฤทธิ์ผล สิ่งใดที่ดีที่ชอบที่สร้างสรรค์ ที่เป็นความเจริญแน่ ขอให้สัมฤทธิ์ผลอย่างไม่มีขอบเขต สิ่งใดที่ประสงค์แต่อาจไม่คืนอกขอให้พินาศ อันนี้เป็นขอตอบพรไปแล้วก็ขอให้ทุกท่านจงประสบความสำเร็จ ความเจริญ ความก้าวหน้า ความสุขทุกอย่างทุกประการ เพื่อให้สามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้ต่อไปด้วยความมั่นคง ด้วยความสงบ และด้วยเกียรติของชาติไทยซึ่งเราเคารพเราเชิดชูและหวงแหน ขอทุกท่านจงประสบความสำเร็จ ความสุข ความสำเร็จทุกประการ.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

พระราชทานแก่ คณะนักกีฬาที่จะไปร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๖^(๒)

ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธมาเลเซีย

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันอังคาร ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๔

เป็นที่น่ายินดีที่ประเทศไทยสามารถที่จะส่งนักกีฬาเป็นจำนวนมากไปร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งนี้ นอกจากจุดประสงค์ดังกล่าวคือสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศในภาคพื้นแหลมทองนี้ ก็ยังมีเหตุผลในทางอื่น เหตุผลในด้านกีฬา คือ จุดประสงค์ของการกีฬาทราบกันดีอยู่แล้วว่าเป็นการฝึกให้บุคคลและคณะมีความเข้มแข็งสามัคคี เพื่อให้แต่ละคนมีความแข็งแรงทั้งในทางกายทางจิตใจ และสามารถที่จะวัดผลว่าการฝึกได้ผลอย่างไร ในด้านเกียรติและชื่อเสียงของบ้านเมือง ก็ทราบอยู่ดีแล้วว่าการศึกษาถือกันทั่วโลกว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่จะทำให้น่าเกียรติมาสู่ประเทศได้เกียรติทั้งในทางความสามารถ ความแข็งแรงน่าเกรงขามของประชากรในแต่ละประเทศ ทั้งชื่อเสียงในด้านความประพฤตินิสัยใจคอและความเป็นมนุษย์ที่มีความสามารถและมีความดี

ทั้งหมดนี้เป็นหน้าที่ของนักกีฬาที่จะเข็ดชู และที่จะพยายามปฏิบัติให้เป็นผลดีที่สุด นอกจากนั้นก็เป็นที่น่าคิดว่าการกีฬา โดยที่เป็นการฝึกกายและใจให้เข้มแข็ง ควรที่จะเป็นประโยชน์สำหรับอนาคตของชาติได้อีกมาก เพราะว่าผู้ที่เข้มแข็งทั้งกายและทั้งใจย่อมจะเป็นผู้ที่จะเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนทั่วไปในการวางตัว ในการฝึกฝนตัว และในการที่จะแสดงว่าผู้ที่ยอดเยี่ยมควรที่จะปฏิบัติตนอย่างไร ท้ายที่สุดว่าทุกท่านที่ไปก็นับว่าได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นผู้ที่สามารถ ควรที่จะปฏิบัติในภารกิจเฉพาะนี้อย่างดีที่สุดที่จะทำได้ เพื่อนำเกียรติแก่ตนเองและแก่ประเทศชาติ ทั้งพยายามที่จะปฏิบัติตนต่อไปในอนาคตให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนทั่วไป

ในการไปครั้งนี้ก็จะเกิดประโยชน์แก่แต่ละคน เพราะว่าจะได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้นอีก และจะได้เห็นว่านักกีฬาในต่างประเทศเขาเป็นอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ การที่ไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศก็ย่อมต้องมีการใช้งบประมาณไม่ใช่น้อย แต่งบประมาณนี้จะคุ้มค่ากับการที่จะใช้จ่ายมากมายเพื่อที่จะนำคุณประโยชน์ต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวเอาไว้แล้ว

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลเอก ประภาส จารุเสถียร ประธานกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะนักกีฬา และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๓๒๔ คน ซึ่งจะเดินทางไปร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ ๖ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธมาเลเซีย ฝ่าทุลละองธุลีพระบาทกราบถวายบังคมลาและรับพระราชทานพระบรมราชาโชวาท

ขอให้ทุกท่านผู้ที่เป็นนักกีฬา ทั้งเป็นผู้จัดการและผู้ติดตามไป ได้พยายามปฏิบัติหน้าที่ของตนแต่ละฝ่ายให้เข้มแข็งที่สุด เพื่อเป็นการเชิดชูเกียรติของบ้านเมือง และจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่ออนาคตของชาติ ถ้าว่าด้วยอนาคตของชาตินี้ ก็เป็นหน้าที่ของทุกคน ทั้งนักกีฬา ทั้งผู้ที่ไม่ใช่นักกีฬา ก็มีหน้าที่ด้วยกันทั้งนั้นที่จะเชิดชูบ้านเมือง และคิดอ่านที่จะสร้างบ้านเมืองให้มั่นคง เพื่อที่จะให้อยู่คงอยู่ชั่วตลอดกาลไป ก็ขอให้ทุกคนที่ไปนี้สามารถที่จะแสดงฝีมือให้ประจักษ์มีชัยทั้งในด้านกีฬา ทั้งในด้านการเอาใจและแสดงน้ำใจของนักกีฬา ทั้งในด้านวิชาการของกีฬาในด้านต่าง ๆ และทั้งในด้านเป็นคนไทย เป็นผู้แทนของคนไทย เพื่อที่จะนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและแก่ส่วนรวม ขอทุกคนจงมีกำลังกายกำลังใจสมบูรณ์เพื่อปฏิบัติหน้าที่อันสำคัญซึ่งมีหลายด้าน และได้มีชัยชนะทุกด้าน เพื่อประโยชน์ของตนเองและเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง ขอให้ทุกคนประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความมีชัย ความปลอดภัยทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่คณะกรรมการจัดการแข่งขันชกมวย
โดยเสด็จพระราชกุศล^(๒) สมทบทุน “นักมวยไทยในมูลนิธิอานันทมหิดล”

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจท่านทั้งหลาย คณะกรรมการจัดงาน ทั้งเจ้าหน้าที่ ที่ได้จัดงานสำเร็จลุล่วงไปโดยดี รวมทั้งบรรดานักมวยทั้งหลายที่ได้สมทบเพื่อการกุศลครั้งนี้ ที่ได้นำเงินมาเพื่อสมทบในทุนของมูลนิธิอานันทมหิดล ก็เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะว่ามีมูลนิธิอานันทมหิดลนี้ได้ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการศึกษาชั้นสูงในประเทศไทย เพื่อที่จะนำผู้ที่สามารถให้มีโอกาสได้ศึกษาในชั้นสูงสุด เพื่อนำความรู้มาช่วยพัฒนาบ้านเมือง เท่ากับท่านทั้งหลายก็ได้มีส่วนในการพัฒนาประเทศในด้านหนึ่งคือด้านวิชาการชั้นสูง ก็ขอขอบใจทุกคนที่ได้ปฏิบัติงานด้วยความเข้มแข็งจนได้ผลดีในเรื่องนักมวย ที่ได้ร่วมกันตั้งเป็นเวลานานหลายปีแล้ว ต่อมาได้จัดงานและประสงค์ที่จะตั้งเป็นมูลนิธิขึ้น นักมวยไทยในมูลนิธินับว่าเป็นความคิดและปณิธานอันสูงส่ง เพราะแสดงให้เห็นความเข้าใจของคนทุกหมู่ทุกคณะว่า การศึกษาและการสร้างพัฒนาประเทศเป็นสิ่งที่สำคัญ จึงขอแสดงความยินดีและชื่นชมในที่นี้ด้วย และขอฝากขอบใจแก่ผู้ที่ได้บริจาคทุกคนที่ไม่ได้มาในวันนี้ ทั้งชมเชยว่าทุกคนเข้าใจในความสำคัญในการทั้งป้องกันประเทศ ทั้งสร้างประเทศให้มั่นคง

ขอให้ทุกคนที่มีหน้าที่ต่าง ๆ กัน ได้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละคนด้วยความเข้มแข็งที่สุด เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผลสำเร็จตามจุดประสงค์ทุกอย่าง และขอให้ทุกคนได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรืองความสำเร็จทุกประการ ทั้งในหน้าที่ราชการ ทั้งในงานการทั้งในส่วนตัว ได้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีกำลังกายและกำลังใจสมบูรณ์ ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสุข.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ท่านผู้หญิง ไสว จารุเสถียร ประธานกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขันชกมวยโดยเสด็จพระราชกุศล สมทบทุน “นักมวยไทยในมูลนิธิอานันทมหิดล” นำคณะกรรมการอำนวยการจัดการแข่งขันชกมวย ๖ คน รวม ๔๐ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งขันชกมวย ฯ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ที่สนามมวยเวทีศรียุทธภัณฑ์พบบก ช่อง ๗ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุน “นักมวยไทยในมูลนิธิอานันทมหิดล” ครั้งที่ ๕ ประจำปี ๒๕๑๔ ในการนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระบรมราชาโฆวาทและเข็มกลัดปกเสื้อ “อปร.” แก่ผู้เข้าเฝ้า ฯ ด้วย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการของธนาคารกรุงเทพจำกัด^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจกรรมการธนาคารกรุงเทพที่ได้นำเงินมาช่วยเหลือ และยังได้เพิ่มเป็นจำนวนสามแสนบาท ซึ่งนับว่าจะทำให้สามารถที่จะทำประโยชน์ได้มากขึ้น

สำหรับโรงเรียนวัดในชนบทที่ได้ปฏิบัติมา บางแห่งผิดกับจุดประสงค์ไปบางส่วนเหมือนกัน เพราะว่าไม่ได้เป็นไปตามที่ได้เคยบอกเอาไว้ว่าแห่งละสองแสนบาทจะทำได้ แต่ว่ามีโรงเรียนที่ได้สร้างขึ้นมาแล้วค่าก่อสร้างขึ้นไปเป็นจำนวนถึงหนึ่งล้านบาท เนื่องมาจากเมื่อเริ่มสร้างขึ้นมาก็มีผู้ที่ได้สมทบเข้ามาอีก จึงได้สร้างโรงเรียนที่มีมูลค่าสูงถึงล้านกว่าบาท ในเรื่องนี้นักบริหารทางธนาคารเป็นผู้ริเริ่ม ได้ช่วยให้กำลังใจที่จะสร้าง และกล้าที่จะเริ่มสร้างโดยจุดประสงค์นี้ อีกอย่างที่ได้ทำคือได้สร้างเสริมโรงเรียนที่มีอยู่แล้วให้สามารถรับนักเรียนได้เต็มที่ และช่วยให้อุปกรณ์อีกด้วย ก็เป็นวิธีการอีกอย่างหนึ่งซึ่งอาจต่างออกไปจากที่ได้เคยพูดเอาไว้ จึงได้ใช้เงินที่ได้รับ เช่นวันนี้ไปปฏิบัติเหมือนกัน มีอย่างโรงเรียนที่ได้สร้างใหญ่โตคือที่โรงเรียนวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ที่สมุทรปราการ ซึ่งเป็นคล้าย ๆ โรงเรียนตัวอย่างที่จะให้พระสงฆ์มาช่วยสอนเด็กด้วย โรงเรียนที่ได้เริ่มเสริมสร้างก็มีโรงเรียนที่วัดนิเวศน์ ฯ ที่บางปะอิน และบัดนี้ก็กำลังสร้างโรงเรียนที่วัดป่าไถ่ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี นอกจากนี้ก็มีโรงเรียนอื่นที่ได้สร้างและช่วยสร้างอีกบางแห่ง เช่นที่หนองบัวลำพูที่อุดรธานี ได้ช่วยให้สร้างโรงเรียนซึ่งฝากไว้กับวัดเหมือนกัน ฉะนั้นก็จะเห็นได้ว่าวิธีการที่ได้สร้างโรงเรียนดังประสงค์ก็ได้สร้างเป็นวิธีต่าง ๆ มาบัดนี้ เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดป่าไถ่ ก็ได้สร้างในราคาที่จะไม่แพงเท่ากับโรงเรียนวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์เพื่อที่จะประหยัด แต่ในการใช้จ่ายก็ยังสูงอยู่ เพราะว่าการก่อสร้างก็ต้องมีค่าใช้จ่ายมาก จึงได้ตั้งเป็นวิธีการเพิ่มเติมอีกอย่างหนึ่ง คือจะตั้งเป็นกรรมการกลางสำหรับโรงเรียนในชนบท แทนที่จะทำอย่างที่บ้านเขาจะทำ เช่นที่วัดศรีจันทร์ ฯ ตั้งเป็นมูลนิธิเพื่อบริหารโรงเรียน มาบัดนี้ก็ยังไม่ได้อนุญาตให้ตั้งมูลนิธิแต่ละโรงเรียน แต่ว่าจะตั้งเป็นมูลนิธิส่วนกลางสำหรับโรงเรียนตามวัดในชนบท และมีบัญชีแต่ละวัดแต่ละโรงเรียน ซึ่งเข้าใจว่าทางโรงเรียนวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ยังยินยอมที่จะทำที่ทำเช่นนี้ เพราะว่าถ้าแต่ละแห่งมีมูลนิธิ จะทำให้แบ่งกำลังออกไปมาก บางแห่งอาจมีความจำเป็นที่จะให้ช่วยเหลือ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ นายบุญชู โรจนเสถียร กรรมการ รองผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด พร้อมด้วยคณะกรรมการของธนาคาร รวม ๘ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างโรงเรียนตามวัดในชนบท ประจำปี ๒๕๑๔ ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ฯ

แต่ไม่สามารถที่จะแบ่งเงินไป เพราะว่าถ้าตั้งเป็นมูลนิธิเป็นแห่ง ๆ แล้วการบริหารก็จะยากขึ้น ถ้าไม่ได้ตั้งเป็นทุนเฉพาะแต่ละวัด ผู้ที่มีจิตใจที่จะบริจาคในท้องที่เขาก็บอกว่าถ้าเข้ามูลนิธิเดี๋ยวจะไปที่อื่น ฉะนั้นก็เลยได้ทำองค์การที่จะตั้งเป็นมูลนิธิ เพื่อส่งเสริมวัดในชนบทโรงเรียนวัดในชนบท และตั้งเป็นบัญชีแต่ละโรงเรียน ๆ ด้วย และมีทุนกลางด้วย อันนี้ก็เป็นการขั้นต่อไป ส่วนกรรมการก็ได้อาราธนาสมเด็จพระวันรัต^(๓) ซึ่งได้ปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง และได้ช่วยเหลือมากในด้านการบริหารงานนี้ รู้สึกว่าที่ธนาคารได้เริ่มช่วยในด้านนี้ ก็กำลังดำเนินไปโดยดี และได้ดำเนินไปอีกมากกว่าจุดประสงค์เดิมที่จะสร้างเป็นโรงเรียน ๆ ก็จะเป็นกิจการที่เป็นประโยชน์เป็นส่วนรวมมากขึ้นทุกที จึงขอขอบใจกรรมการทั้งหลายที่ได้ให้กำลังใจ กำลังทรัพย์ เพื่อที่จะปฏิบัติงานนี้ ซึ่งจะอำนวยประโยชน์แก่เยาวชนในที่ทุรกันดารทั่วไปทั่วราชอาณาจักร และเป็นตัวอย่างในการทำงานเพื่อสร้างเสริมให้อนาคตของชาติมีความเจริญมั่นคงได้ ก็ขอขอบใจทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจนี้ และได้บริจาคเงินเพื่อให้กิจการตามจุดประสงค์ได้สำเร็จหรือสำเร็จมาแล้วเป็นจำนวนหนึ่ง ต่อไปก็จะปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่แท้จริง ขอขอบใจ

ขอทุก ๆ ท่านจงประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง มีกำลังแข็งแรงทั้งในกายทั้งในใจปฏิบัติงานให้เข้มแข็งทุกอย่างทุกประการ.

(๓) สมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริมหาเถระ) วัดพระเชตุพน

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลจตุรมิตรสามัคคี ครั้งที่ ๖^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันอังคาร ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจคณะกรรมการทั้งสี่โรงเรียนที่ได้จัดงานการแข่งขันฟุตบอลเพื่อการกุศลมาเรื่อยและขอชมเชยว่าเป็นวิธีการที่ดีเพื่อส่งเสริมความสามัคคีในระหว่างนักเรียน เป็นการสั่งสอนให้เยาวชนได้สามารถที่จะพบปะกันเพื่อความสามัคคีและเพื่อเตรียมตัวที่จะมีชีวิตผู้ใหญ่ต่อไปซึ่งจะต้องพบปะกันช่วยเหลือกันและร่วมมือกันอย่างดีโดยมีความเป็นมิตรโดยแท้ แต่เวลาเดียวกันก็มีการแข่งขันเพื่อที่จะส่งเสริมความสามารถขัดเกลาความสามารถของตัวทั้งในด้านกีฬาทั้งในด้านความรู้ เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่เหมาะสมในการศึกษา ยิ่งได้มีงานและได้หารายได้เพื่อช่วยในการกุศลด้วยก็ทำให้เห็นว่า ทุกคนจะต้องช่วยกันเพื่อสร้างสรรค์บ้านเมืองของตัวในที่เป็นที่อาศัยของตัว เพื่อที่จะให้ทุกคน ให้แต่ละคนมีความสามารถที่จะมีชีวิตที่ราบรื่นได้ อันนี้ทั้งสี่โรงเรียนก็ได้ปฏิบัติตามโดยดี ทั้งในด้านให้ความรู้ในวิชาการ ทั้งในด้านความรู้ในความประพฤตินในความคิดในทัศนะของชีวิต

ขอชมเชย และขอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งครูอาจารย์ ทั้งนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้พยายามปฏิบัติต่อไปเพื่อประโยชน์ของโรงเรียนตน เพื่อประโยชน์อนาคตของบ้านเมือง และขอขอบใจทุกคนที่มีความเข้มแข็งและเสียสละในการทำงานที่หนักและลำบาก แต่ก็ไม่ท้อถอย และตอนนี้ก็ขอมอบเงินนี้ที่จะไปช่วยสร้างโรงเรียนตามจุดประสงค์ ซึ่งการสร้างโรงเรียนนี้ ถ้าทำดี ก็จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ก็ต้องพยายาม.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้นายก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ อธิบดีกรมวิสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นำประธานและคณะกรรมการจัดการแข่งขันฟุตบอลจตุรมิตร ครั้งที่ ๖ ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และโรงเรียนเทพศิรินทร์ รวม ๑๙ คน ฝ่า ๑ ทูลเกล้าฯ ๑ ถวายเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตรและเงินสมทบทุนของสี่โรงเรียน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบ สร้างโรงเรียนรัชดาภิเษก และทูลเกล้าฯ ๑ ถวายเข็มจตุรมิตรด้วย.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานแก่ คณะเจ้าหน้าที่ของ รพช. และที่ปรึกษาเยาวชน^(๒)

ณ ศาลาดุสิตาลัย พระราชวังดุสิต

วันอังคาร ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๑๔

การที่สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้จัดโครงการที่จะอบรมและให้ความรู้แก่ผู้นำเยาวชนนั้น ก็นับว่าเป็นโครงการที่น่าจะได้ผลดี และคงเป็นที่เข้าใจกันดีแล้วว่าจุดหมายมีอะไรบ้าง สำหรับผู้ที่ป็นเจ้าหน้าที่และเป็นที่ปรึกษาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของ รพช. ก็เป็นความรับผิดชอบที่ใหญ่ยิ่ง เพราะว่าถ้าสามารถที่จะชี้แจงและสามารถที่จะให้ความรู้แก่ผู้ที่ได้มารับการฝึกและอบรมได้อย่างดี ก็จะเป็นประโยชน์อย่างมหาศาล และผู้ที่มารับการฝึกอบรมนี้จะได้สามารถที่จะไปถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นซึ่งอยู่ในชนบทและอยู่ในหมู่บ้านของตน เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของท้องที่ของตน ฉะนั้นผู้ที่ได้รับการอบรมนี้ ก็นับว่ามีโอกาสที่สูงที่สุดเพื่อหาความรู้ใส่ตัว และจะได้ไปปฏิบัติทั้งในตนเองและทั้งไปชี้แจงแก่ผู้อื่นซึ่งเป็นเพื่อนฝูงเป็นญาติพี่น้องด้วยกัน ในการหาความเจริญ ความมั่นคง

การอบรมนี้..... คำว่าอบรมก็ดูเหมือนว่าเป็นการบังคับให้อยู่ในระเบียบวินัย หรือจะเป็นการบังคับให้ทำตามแผนการณ์ของทางราชการ..... แต่ขอให้เข้าใจว่าคือการฝึก หมายถึงฝึกในวิชาการ ในความรู้ที่จะทำให้ส่วนรวมของตัว คือหมู่บ้าน ญาติพี่น้องมีความก้าวหน้าได้ ความก้าวหน้านี้จะต้องอาศัยความรู้ จะต้องอาศัยความสามัคคีร่วมมือ ซึ่งกันและกัน ฉะนั้นก็จึงต้องมีการอบรมและมาชุมนุมกัน ความรู้ที่ได้รับใหม่นี้ก็แบ่งไปได้สองอย่าง คือจุดประสงค์ของความรู้แบ่งออกได้สองอย่าง อย่างหนึ่งคือพัฒนาอาชีพของตนให้มีรายได้สูงขึ้น และให้อาชีพของผู้ที่เป็นญาติพี่น้องในหมู่บ้านของตนช่วยให้มีรายได้และ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกด้านหนึ่งคือด้านความปลอดภัยทุกหนทุกแห่ง ไม่ใช่เฉพาะในหมู่บ้านของแต่ละคนที่มานี้ แต่ว่าทั่วประเทศ ย่อมต้องมีโจรผู้ร้าย ผู้ที่คิดร้าย ผู้ที่ไม่มีอาชีพอย่างสุจริต คนพาลเหล่านี้เราก็จะต้องป้องกันไม่ให้เขามาทำอันตรายแก่เรา ผู้ที่เป็นพาล ผู้ที่เป็นผู้ร้ายเขามาเบียดเบียนเราได้หลายทาง เบียดเบียนเราโดยใช้อาวุธมาปล้นเรามาใช้อุบายต่าง ๆ มาหลอกลวงให้เราหลงกลและเสียสิ่งของเสียประโยชน์ของเราไปก็โดยที่เราไม่รู้ตัว ฉะนั้นการที่ได้มาพยายามหาความรู้วิธีการ และในเวลาเดียวกันก็แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ก็จะทำให้ป้องกันไม่ให้คนพาล ไม่ให้ผู้ร้ายมาเบียดเบียนเราได้ทั้งทางกาย คือทำให้พวกเราเป็นอันตราย ทั้งในทางจิตใจ คือมาทำลายจิตใจ มาหลอกลวง มาทำให้เรามีความทุกข์

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราชโองการให้ นายประสงค์ สุขุม เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท นำที่ปรึกษาเยาวชนจากจังหวัดในเขตเร่งรัดพัฒนาชนบทภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประจวบคีรีขันธ์ รวม ๑๓ จังหวัด พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่รวม ๕๕ คน เฝ้า ฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาท และนมอมเกล้า ฯ ถวายของที่ระลึก

วิธีการต่าง ๆ ที่จะรับไปนี้ คงจะได้เป็นประโยชน์แก่ตัวอย่างยิ่ง ถ้าอยากให้เป็นประโยชน์แก่ตัวเองและแก่หมู่คณะ ก็จะต้องนำความรู้เหล่านี้ไปให้กับผู้ที่อยู่ในท้องถิ่น โดยเฉพาะตามที่ได้มีความมุ่งหมาย ก็คือให้แก่เยาวชน เพราะว่าเยาวชนเป็นผู้ที่มีกำลังแข็งแรง มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้เร็ว เป็นคนที่มีร่างกายที่จะปฏิบัติได้ แต่มีไขสำหรับเยาวชนเท่านั้นเอง ขอให้นำความคิดความเห็นต่าง ๆ นี้ไปฝากกับผู้อื่นด้วยแม้อายุจะมากกว่าก็ควรที่จะให้ท่านเหล่านั้นได้ทราบขึ้นมาว่าได้เรียนรู้อะไรมา อาจเกิดประโยชน์ยิ่งใหญ่มากกว่าอีก จะทำให้หมู่บ้านหรือตำบลของท่านสามารถที่จะทำงานเป็นปึกแผ่นคือหมายความว่าทำงานอย่างร่วมมือกันดี และทำให้เกิดทั้งความปลอดภัย ทั้งความก้าวหน้าและความร่ำรวยขึ้นมา มีความเป็นอยู่ที่สบาย มีความสุขมากขึ้น

สมัยก่อนนี้แต่โบราณกาลมาก็เข้าใจว่า แต่ละหมู่บ้านแต่ละตำบลก็ได้เคยทำอย่างนี้มาแล้วเป็นเวลานานับร้อยปี ประเทศไทยจึงยังอยู่เป็นปึกแผ่นอย่างที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ แต่ที่ต้องมาช่วยกันอย่างนี้ คือให้ประชาชนจากจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยมาร่วมประชุมกันมาพบปะกัน และมาหาความรู้ด้วยการร่วมกันอย่างนี้ ก็เนื่องจากสมัยนี้วิชาการหรือความรู้ก็มีความก้าวหน้ามาก และความคิดต่าง ๆ ก็มีมากขึ้น มีเหตุผลเพราะว่าเดี๋ยวนี้วิชาต่าง ๆ ที่เรียกว่าวิทยาการหรือวิทยาศาสตร์ก้าวหน้ามาก ก็มีวิธีต่าง ๆ ที่จะทำให้การทำมาหากินสะดวกขึ้น ก้าวหน้าขึ้น และสบายน่าสนใจมากกว่าก่อนนี้ แต่ในเวลาเดียวกันความรู้เหล่านี้ทำให้คนได้รู้จักกันมากขึ้น ได้พบปะกันได้มากขึ้น คนพาลก็เข้าได้มากขึ้น ถ้าถามผู้เฒ่าผู้แก่ในแต่ละบ้าน แต่ละหมู่บ้าน แต่ละแห่ง ท่านก็คงเล่าให้ฟังว่าแต่ก่อนนี้ไม่เห็นมีโจรผู้ร้าย ไม่เห็นมีการขโมยกันเลย เราอยู่ในบ้านไม่ต้องปิดประตูก็ไม่ต้องกลัวใครมาขโมยของหรือไม่มีใครมาฆ่ามาฟัน ไม่มีใครมาหลอกลวง ก็เพราะว่าแต่ก่อนนี้การเดินทางไปมาหาสู่อาจยากกว่าเดี๋ยวนี้ และจิตใจของประชาชนที่อยู่ในแต่ละแห่งก็มีความสามัคคี ดูแลซึ่งกันและกันได้ มาเดี๋ยวนี้ ไม่ใช่จะว่าทางราชการ แต่ว่าทางสำนักงาน รพช. เองก็สร้างถนน การสร้างถนนนี้ก็ประโยชน์สำหรับไปมาหาสู่กันได้ เรามีสินค้าอะไรเราก็ออกไปขายหรือมีใครมาซื้อได้สะดวก แต่ในเวลาเดียวกันคนพาลก็ซัดถนนที่ทางราชการได้สร้างขึ้นมาหรือพวกเราช่วยกันสร้างขึ้นมา คนพาลเข้ามา มาหลอกลวงบ้าง มารังแกบ้าง ก็เป็นไปได้เหมือนกัน ฉะนั้นเราจะต้องผนึกกำลังกัน ต้องช่วยกันหาทางที่จะป้องกันตัวไม่ให้คนพาลมาทำให้เราเสียหายได้ จึงเห็นด้วยในการที่ทางราชการได้มีแผนการนี้ คือที่จะตั้งเป็นหน่วย เป็นกลุ่มเป็นก้อน เพื่อที่จะช่วยกันคิดในทางที่ดี ป้องกันตัวและสร้างความเจริญให้แก่ตัว และถือเป็นการรับผิดชอบอย่างสูง ที่จะมารับการอบรม มาหาวิธีการที่จะให้การทำมาหากินก้าวหน้า

ยิ่งขึ้น มีความมั่นคงมากขึ้น โดยวิธีเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับวิชาทั้งในด้านอาชีพทั้งในด้านจัดหมู่คณะ เพื่อช่วยซึ่งกันและกัน จะได้ทำให้หมู่บ้านของตัวและญาติพี่น้องของตัวอยู่ดีกินดีได้โดยไม่มีอันตราย ประเทศไทยก็จะเป็นเหมือนเดิม เหมือนที่เคยมีความสุข ความสบายความปลอดภัยดังที่มีอยู่แต่เก่าก่อน โดยที่สิ่งทีสมัยใหม่คือ ความรวดเร็วในการติดต่อกันจะเป็นคุณ ไม่ใช่เป็นโทษ เป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้รับอบรมที่จะนำความรู้เหล่านี้ไปสร้างสรรค์ ไปทำให้เป็นประโยชน์แก่หมู่คณะและแก่ตนเอง เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ที่ปรึกษา ที่จะต้องพยายามหาทางที่จะแนะนำและนำความรู้ไปสู่ประชาชนที่จะสร้างสังคมบ้านเมืองให้เจริญ ถ้าทำกันทุกคนด้วยความเข้มแข็ง ด้วยความตั้งใจดี ด้วยความบริสุทธิ์ใจ บ้านเมืองไทยทั้งประเทศจะมั่นคง จะเจริญ จะอยู่ยงชั่วกาล ไม่สลายตัวไป และอยู่อย่างสบาย ไม่ใช้อยู่อย่างมีทุกข์ มีความภูมิใจได้ว่าเราเป็นไทกันทั้งนั้น แล้วก็ขึ้นชื่อว่าคนไทยเป็นคนที่ยืนหมั่นเพียร เป็นคนที่มีจักของดี รักษาของดี เป็นคนมีเกียรติ

อีกข้อหนึ่งขอแจ้งให้ทราบว่า เมืองไทยนี้ในสายตาของคนต่างประเทศก็ยังนับว่าเป็นประเทศที่ดีมาก เป็นประเทศที่น่าอิจฉา ซึ่งแต่ก่อนนี้ท่านทั้งหลายอาจนึกไม่ถึงว่าประเทศไทยเราเป็นที่รู้จักของประเทศอื่นซึ่งอยู่ห่างไกล คนละมุมโลก แต่ว่าเป็นที่รู้จัก ถ้าเรารักษาไว้อย่างนี้อีกต่อไปอย่างเช่นที่กำลังทำอยู่เดี๋ยวนี้ เมืองไทยก็จะยังมีชื่อเสียงดี เป็นที่ชื่นชมของประเทศอื่น คือแต่ละประเทศก็เหมือนกับบุคคล หรือเหมือนจังหวัด หรือเหมือนอำเภอ เหมือนตำบล เหมือนหมู่บ้าน ย่อมมีเกียรติ อย่างหมู่บ้านโพนมียเกียรติ มีความก้าวหน้า ก็เป็นที่ชื่นชมของหมู่บ้านอื่น จังหวัด บ้านใดที่มีความก้าวหน้า มีความปลอดภัย ก็เป็นที่ชื่นชมและยกย่องของจังหวัดอื่น ประเทศใดที่มีความมั่นคง ความก้าวหน้า ความสุข ความดี ก็เป็นที่ยกย่องของชาวโลกทั้งโลก

ก็ขอให้ท่านเข้าใจในเจตนาดีของทุกฝ่ายที่เข้าไปช่วย ถ้ามีสิ่งใดที่บกพร่องหรือหนักว่าบกพร่อง ก็พูดกันได้ ถกเถียงกันได้ เพื่อที่จะให้ได้สิ่งที่ยิ่งดีขึ้น ขอให้ทุกคนสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญมากในการพัฒนาประเทศ พัฒนาท้องที่เพื่อความมั่นคงปลอดภัยและเพื่อความก้าวหน้าความสุขของแต่ละบุคคล ซึ่งจะทำให้บ้านเมืองของเราเป็นประเทศที่น่าอยู่ น่ายกย่อง เป็นที่ภูมิใจของแต่ละคน ขอทุกท่าน ทั้งเจ้าหน้าที่ ทั้งผู้ที่เป็นผู้นำและตลอดจนขอฝากไปให้แก่สมาชิกทั้งหลายและญาติพี่น้องที่บ้านทุกคน มีความเจริญรุ่งเรือง มีความสุข ความสบาย มีกำลังทั้งกายทั้งใจสมบูรณ์แข็งแรงทุกประการ อย่าให้มีโรคภัยหรืออันตรายใด ๆ มาเบียดเบียน ขอให้เจริญทุกคน.

พระราชดำรัส^(๑)

พระราชทานในงานราชอุทยานสโมสรมณีสวนศิवालีย์^(๒)

วันพุธ ที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๑๔

ขอขอบใจท่านทั้งหลายในพรซึ่ง จอมพล ถนอม ได้กล่าวแทนในนามของท่านทั้งหลาย ขอต้อนรับท่าน และขอถือโอกาสนี้แสดงความชื่นชมในความสามัคคีของทุก ๆ ท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญในราชการของแผ่นดิน ทั้งชาวต่างประเทศที่ได้มาเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศไทย

ในสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ความสามัคคีเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุด ได้ย้าได้พูดอยู่เสมอว่า ทุกคนทุกฝ่ายต้องสามัคคีกัน อาจเป็นคำพูดที่ฟังเพื่อยหรือซ้ำซากเกินไป หรือชักจะน่าเบื่อหน่าย แต่ต้องเข้าใจว่า ถ้าพูดถึงประเทศไทย โดยเฉพาะที่เราเป็นคนไทย ทำไมเราอยู่อย่างนี้ได้ ก็เพราะว่าทุกคนรู้จักหน้าที่ของตน ทุกคนรู้ว่าถ้าตนปฏิบัติดีก็เป็นความดีสำหรับบ้านเมือง ถ้าตัวปฏิบัติชั่วก็ทำให้บ้านเมืองล่มจม ความเสียหายในการที่ บ้านเมืองจะล่มจมนั้น ไม่ใช่อยู่ที่บ้านหรือเมืองหรือแผ่นดินจะจมลงไปหมายถึงว่า แต่ละคนที่อาศัยแผ่นดินนี้ จะจมลงไปด้วย และไม่มีใครอยากที่จะจมลงไปเพราะว่าไม่สบาย ไม่สนุก ฉะนั้นคุณธรรมแห่งความสามัคคีนี้มีความสำคัญมาก หมายความว่าทุกคนทำหน้าที่ของตนด้วยความตั้งใจจริงและด้วยน้ำใจที่จะสร้างสรรค์ไม่ทำลาย ประเทศไทยจึงจะอยู่ได้ และแต่ละคนจึงจะอาศัยแผ่นดินได้และมีความมั่นคงความสุข ความก้าวหน้าได้

ประเทศไทยนั้น ได้กล่าวแล้วว่า เปรียบเทียบกับประเทศอื่น มีโชคดี เพราะว่าอยู่ได้อย่างนี้เพราะมีสามัคคีธรรม ก็ขอให้รักษาสามัคคีธรรมให้ดีให้จงหนัก มีอะไรที่ขุ่นเคืองจิตใจบ้างก็ขอให้อดทน มีความเห็นดีเห็นชอบ หรือความท้อใจบ้างก็ขอให้ขจัด และใช้ความสามารถความรู้ของแต่ละฝ่ายในหน้าที่ของตนทำให้หน้าที่เจริญรุ่งเรือง และสอดคล้องกัน เราจะสามารถรักษาความดีความเจริญและความเป็นเอกราชของประเทศได้ สำหรับผู้ที่มาจากต่างประเทศ ก็ได้มาเป็นทูตานุทูต หรือผู้ที่มาอยู่ในแผ่นดินไทย ก็ทำให้ประเทศไทยมีความเจริญรุ่งเรืองได้เหมือนกัน และเราก็พร้อมที่จะร่วมมือกับมิตรประเทศทั้งหลายที่จะสร้างสามัคคีในโลก ที่จะร่วมมือกันให้มนุษยทั่วโลกมีสันติสุขได้เหมือนกัน เพราะเราตั้งใจว่ามนุษยย่อมต้องมีสันติสุข สันติภาพถึงจะมี และทุกคนจึงจะได้รับผลดีจากความร่วมมือ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชาลภรณ์ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา ยingsวนศิवालีย์ ในพระบรมมหาราชวัง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี คณะทูตานุทูตและผู้แทนฝ่ายกงสุล ข้าราชการ และพ่อค้าคหบดี เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในงานราชอุทยานสโมสรมณีสวนศิवालีย์ โอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา.

ขอให้มีการคิดถึงสามัคคีธรรมและถ้าทำแบบต่างประเทศก็ให้มีการตีมันหน่อยตีมันให้แก่สามัคคีธรรมระหว่างคนไทยด้วยกัน ให้ประเทศไทยจงเจริญและมั่นคง และให้แก่ความสามัคคีธรรมระหว่างประเทศ ให้โลกนี้มีความสุขความก้าวหน้า ให้ทุกคนสามารถที่จะมีความเจริญทุกประการ ขอให้ทุกคนจงตั้งจิตอธิษฐานถึงสามัคคีธรรมและตีมันแบบตีมันให้พร ให้แก่สามัคคีธรรม ให้สามัคคีธรรมอยู่เป็นธรรมชาติประจำกับเราทั้งหลาย เพื่อปกป้องให้พวกเราทั้งหลายมีความมั่นคง.

พระบรมราชาโชวาท^(๑)

เนื่องในโอกาสพระราชทานยศนายตำรวจชั้นนายพล^(๒)

ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันศุกร์ ที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้ายินดีที่ได้ประกอบพิธีประดับยศแก่นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่

การได้เลื่อนยศก็ต้องนับว่าเป็นเกียรติอย่างสูงแก่ตน และในเวลาเดียวกันก็นับว่าเป็นความรับผิดชอบที่สูงที่สุด เพราะเหตุว่าผู้ที่มียศที่สูงก็ได้อยู่ในสายตาของคนมากขึ้น ทุกคนได้หวังในความสามารถและในผลงานของท่านยิ่งขึ้น ในปัจจุบันนี้การปกครองประเทศก็ต้องอาศัยทุกหน่วยทุกฝ่าย ที่จะทำให้บ้านเมืองก้าวหน้าสู่ความมั่นคงและความเจริญ ฉะนั้นท่านทั้งหลายผู้ได้เป็นนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่จึงมีส่วนสำคัญในการทำให้บ้านเมืองบรรลุจุดประสงค์เต็มที่ยิ่ง ความรับผิดชอบจึงสูงมาก

ในการทำการราชการทุกด้าน ต้องพยายามที่จะปฏิบัติด้วยความตั้งใจที่เข้มแข็ง ที่สุจริต และประกอบด้วย ความพิจารณาที่รอบคอบ เพราะว่าถ้างานใดประกอบด้วยความรอบคอบ ด้วยวิชาการที่สูง และด้วยความซื่อสัตย์สุจริตแล้ว งานนั้นย่อมจะเป็นผลแก่ส่วนรวมอย่างยิ่ง ควรที่จะปฏิบัติเคร่งครัดตามที่มีอยู่ในสัญญาบัตรนี้ ให้ปกครองด้วยความเป็นธรรม ด้วยความมีวินัย ด้วยความตั้งใจจริง ถ้าในปัจจุบันนี้ไม่ถือโอกาสที่จะปฏิบัติเคร่งครัดตามที่มีหน้าที่ จะหาโอกาสได้ยากต่อไป เพราะว่าบ้านเมืองกำลังอยู่ในเวลาคับขัน ถ้าท่านทั้งหลายได้ช่วยกันประกอบการงานด้วยความเข้มแข็งจะทำให้บ้านเมืองอาจเป็นไปด้วยดี และจะเป็นเกียรติ ได้ชื่อว่าได้ช่วยให้บ้านเมืองผ่านพ้นอันตรายและวิกฤติการณ์ทั้งหลาย ฉะนั้นขอให้ท่านทั้งหลายได้พยายามปฏิบัติหน้าที่ให้สมเกียรติและสมหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยความเข้มแข็งด้วยความเฉลียวฉลาด มีปัญญาและมีความปรองดองกัน เพื่อการนี้ ขอให้ท่านประสบแต่ความเจริญ ประสบสิ่งใดที่เป็นหลักของที่ถูกชอบธรรมและเป็นประโยชน์ ขอให้สำเร็จตามอย่างที่ประสงค์ สิ่งใดจะนำไปสู่ความผิดพลาดขอให้ระงับ และสามารถที่จะระงับ ให้มีปัญญาเฉียบแหลมที่จะแยกสิ่งที่ดีกับสิ่งชั่ว ให้ประสบแต่ความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จตามจุดประสงค์ทุกประการ.

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรัสวดีไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานประดับยศและสัญญาบัตร แก่นายตำรวจซึ่งได้รับพระราชทานเลื่อนยศชั้นนายพล รวม ๑๕ นาย

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น
ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันจันทร์ ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๔

ข้าพเจ้าและพระราชินีมีความยินดี ที่ได้มาร่วมในพิธีมอบปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยขอนแก่นอีกวาระหนึ่ง ทั้งมีความพอใจที่ได้ทราบรายงานว่า มหาวิทยาลัยนี้ได้รับความนิยมนับสนุนจากที่ต่าง ๆ อย่างมาก ทำให้สามารถขยายงานต่าง ๆ ออกไปได้อย่างรวดเร็ว

ขอแสดงความชื่นชมกับผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน เกียรติและความสำเร็จที่ได้รับนี้เป็นที่ควรภูมิใจอย่างยิ่ง เพราะเกิดขึ้นจากความอุตสาหะพากเพียรและความตั้งใจจริงที่จะแสวงหาความรู้ความเจริญให้แก่ตัว ความพยายามและความตั้งใจที่จะก้าวหน้า เป็นพลังสำคัญสำหรับต่อสู้อุปสรรค และส่งเสริมบุคคลให้ทำการต่าง ๆ ได้สำเร็จ ยิ่งผู้ที่มีความรู้สูง มีจิตใจดีเป็นพื้นฐาน ผลงานที่ทำจะยิ่งมีผลกว้างขวางปราศจากโทษ และอำนวยความสะดวกแก่ตนแก่ส่วนรวมได้อย่างยิ่ง บัณฑิตทั้งปวงเป็นผู้ได้รับการฝึกฝนมามาก ทั้งในทางวิชาการและทางความคิดจิตใจ จึงจัดว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติพร้อมเพื่อการสร้างสรรค์ แต่ละคนจงถือเป็นหน้าที่สำคัญอันดับแรก ที่จะต้องใช้ความรู้ ความคิดและความสามารถที่มีอยู่สร้างความสำเร็จ ความเจริญให้แก่ชีวิต การงานและสังคมของตน พร้อมทั้งรวมกำลังกันสร้างสรรค์ความเป็นปึกแผ่นมั่นคง ความเจริญรุดหน้าให้แก่ชาติบ้านเมือง เพื่อทุกคนจักได้มีอิสรภาพ มีความผาสุกและความปลอดภัยทั่วหน้ากัน

ขออวยพรให้บัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นประสบความสำเร็จและความรุ่งเรืองในชีวิตและให้ผู้ที่มีมาร่วมประชุมในพิธีนี้มีความสุขความสวัสดิ์ทุกประการ.

พระบรมราชาโฆวาท^(๑)

พระราชทานแก่ นิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น^(๒)

ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วันจันทร์ ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๔

วันนี้ ที่มาในงานของมหาวิทยาลัย รู้สึกว่าจะเป็นพิเศษหน่อย เพราะว่าแทนที่จะมาตรงที่ขอนแก่น ได้ไปแวะเยี่ยมมอดุตรพักหนึ่ง ก็เลยมาช้าหน่อย ทำให้มีความเดือดร้อนก็ขอภัยด้วย แต่ยังมีโอกาสได้พบกับนักศึกษาทั้งหลายที่ชุมนุมอยู่ ณ ที่นี้ และได้ปฏิบัติการพิธีมอบปริญญาบัตรโดยเรียบร้อยแล้ว ที่ขอโฆวาทก็ได้ให้โฆวาทแล้ว แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเมื่อคืนนี้ หวังว่าทุกคนก็ได้รับฟังแล้ว แต่ในเวลาเดียวกันเมื่อได้ฟังรายงานของนายกลโมสร นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรายงานกิจกรรมต่าง ๆ ก็เข้าใจว่า ได้ปฏิบัติตามที่ให้โฆวาทเรียบร้อยแล้ว จึงมีความยินดีอย่างยิ่ง

ในหลักการของนักศึกษาและผู้ที่ได้สำเร็จการศึกษา ก็สมควรที่จะปฏิบัติตามที่นายกได้รายงาน คือเวลาศึกษาและศึกษาเสร็จแล้วต้องใช้ความรู้ที่ได้มาและกำลังที่ได้มานำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คำว่าใช้ความรู้ความสามารถเพื่อส่วนรวมเพื่อให้ประเทศชาติมั่นคงและเจริญนั้น ก็เป็นคำที่ได้ยินอยู่เสมอ ใครต่อใครก็บอกว่าขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนกระทั่งเบื่อหู อาจรำคาญด้วยซ้ำว่าใครต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อาจมานึกในใจว่า ใ้ ๆ ๆ ให้อยู่เรื่อย แล้วส่วนตัวจะได้อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เพื่อส่วนรวมนั้น มิได้ให้เพื่อส่วนรวมแต่ฝ่ายเดียว เป็นการให้เพื่อให้ตัวเองสามารถที่จะมีส่วนรวมที่จะอาศัยได้ เพราะการที่แต่ละคนได้มีโอกาสมาเรียนในสถาบันอันมีเกียรตินี้ ซึ่งทำให้มีความรู้ มีความสะดวกหลายอย่าง ทั้งจะทำให้ก้าวหน้าต่อไป จะให้มีความสะดวกยิ่งขึ้นต่อไปนั้น ก็เป็นโชคดี เมื่อได้ความรู้แล้ว ถ้าไปปฏิบัติก็เป็นประโยชน์แก่อาชีพของตน ก็เป็นประโยชน์ส่วนตัว และถึงหากว่าความรู้ที่ได้ไปนำไปปฏิบัติสอดคล้องกับผู้อื่น ก็จะได้ประโยชน์ส่วนตัวเหมือนกัน เพราะว่าตัวเรียนมาเฉพาะวิชา ต้องอาศัยวิชาของคนอื่นสำหรับค่าจุนชีวิตของตัวเอง ก็ถ้าได้ไปสอดคล้องกับความรู้ของคนอื่นผู้ได้มาร่วมงาน งานของตนก็จะสำเร็จลุล่วงโดยดียิ่งขึ้น จึงถือเป็นประโยชน์ส่วนตัวเหมือนกัน ประโยชน์ส่วนตัวต่อไปคือความมั่นคงของผืนแผ่นดินที่ตัวหนึ่งและอาศัยอยู่ ถ้าความรู้ที่ตนมีไปสอดคล้องกับความรู้ที่ผู้อื่นมี ช่วยกันสร้างสรรค์แผ่นดินที่เหยียบอยู่ แผ่นดินก็จะแข็งแรงและแผ่นดินจะไม่สั่นคลอน ฉะนั้นการที่แต่ละ

(๑) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ พระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และพระราชทานพระบรมราชาโฆวาทให้นักศึกษาเฝ้า ฯ และพระราชทานพระบรมราชาโฆวาท

คนตั้งปณิธานและได้ปฏิบัติการเพื่อให้ส่วนรวมได้ประโยชน์นั้น แท้จริงแต่ละคนได้รับประโยชน์อย่างยิ่ง จึงขอชมเชยที่นิสัยนักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีอุดมคติอันสูง และขอแสดงความยินดีว่าแต่ละคนมีความคิดที่ถูกต้องในการที่ทุกคนพยายามที่จะปรึกษาหารือกันเพื่อให้เป็นไปตามอุดมคตินี้ ส่วนเรื่องความคิดริเริ่มที่แต่ละคนพยายามที่จะมี ก็ขอให้มีให้มาก และความคิดริเริ่มนี้เมื่อมีแล้วขอให้ปรึกษาหารือซึ่งกันและกัน และเห็นสิ่งใดที่ดีก็ให้ปฏิบัติ ก็ขอวงเล็บเรื่องความคิดริเริ่มนี้อีกชนิดหนึ่งว่า ถ้าถือว่าคำว่าความคิดริเริ่ม ซึ่งเป็นคำใหม่แปลว่ามีความคิดแหวกแนวไม่เหมือนคนอื่น ก็ถูกต้องเหมือนกัน แต่ว่าถ้าความคิดที่แหวกแนวไม่เหมือนคนอื่น ไปตีหัวคนอื่นไปเบียดเบียนคนอื่นแล้ว คนอื่นเขาจะไม่บอกว่าเป็นความคิดริเริ่ม แต่เป็นความคิดจุดจบ (เสียงฮา) อันนี้ก็อยู่ที่การวิเคราะห์ศัพท์ว่าความคิดริเริ่มคืออะไร

ความคิดริเริ่มของแต่ละคนต้องมี เมื่อมีความคิดแล้ว หมายความว่าเกิดความคิดที่สว่างขึ้นมาในสมอง เหมือนในการ์ตูนเขามิ เวลาใครมีความคิดดีขึ้นมา ก็มีหลอดไฟอยู่บนหัว ความสว่างนั้นเป็นความคิดขึ้นมา แต่ความสว่างนั้นต้องพิจารณาก่อนว่าจะยั่งยืนหรือไม่ หลอดจะแตกหรือไม่ แล้วก็ถ้าความคิดนั้นเราเห็นว่าดี และเราก็จะต้องมาทำด้วยตนเองมาประกอบกับความรู้ที่ตัวได้เรียนมา ที่ตัวได้ศึกษาได้ค้นคว้ามาเอง นำมาเสริมเข้าคือพิจารณาดูว่าความคิดที่เกิดระหว่างในสมองนั้น เป็นความคิดที่จะเป็นประโยชน์หรือไม่ ขึ้นต่อมาเมื่อพิจารณาแล้วว่านึกว่าจะเป็นประโยชน์ ก็ปรึกษาหารือกับเพื่อนฝูงกับผู้ที่คุ้นเคย และร่วมงานปรึกษาหารือกันว่าความคิดนี้ดีไหม ถ้าเกิดตกลงกันว่าดีก็ขอให้ปฏิบัติไปได้ ถ้ามีบกพร่องที่ไหนก็ขัดเกลางจนกระทั่งเรียบร้อยและน่าจะปฏิบัติได้จึงปฏิบัติ ฉะนั้นการวิเคราะห์ศัพท์คำว่าความคิดริเริ่มนี้ ก็เป็นสิ่งที่น่าคิดและควรที่จะพิจารณาอย่างรอบคอบเสียก่อน ที่ขอฝากความคิดอาจเป็นความคิดริเริ่มเหมือนกัน ความคิดนี้คือที่จะพิจารณา คำว่าความคิดริเริ่มแปลว่าอะไร ที่ขอให้พิจารณาเพราะว่าจะเป็นความปลอดภัยสำหรับท่านทั้งหลาย ทั้งผู้ที่เป็นนักศึกษา ทั้งผู้ที่เป็นอาจารย์ ทั้งผู้ที่เป็นผู้ที่ปฏิบัติการงานใด ๆ ทุกแขนง ทุกสาขา เพราะว่าโดยมากในสมัยนี้เขาบอกว่าต้องมีความคิดริเริ่ม และส่วนมากพยายามที่จะเบี่ยงไปทางความคิดริเริ่มที่ดี สำหรับผู้ที่ยุแหย่ให้ตีหัวกัน ถ้ามีผู้ที่ยุแหย่ให้ตีหัวกัน จะไม่มีใครได้ผลดีเลย คือพวกเราเองก็ไม่มีผลดี เพราะว่าเกิดเจ็บปวดกันและลงท้ายจะทำงานไม่ได้แล้วเกิดเป็นทุกข์ จึงขอให้พิจารณาว่า ถ้าใครมาส่งเสริมหรือใครมาพยายามที่จะให้พวกเราทุกคนมีความคิดริเริ่ม ก็ต้องหยุดพักพิจารณาสักครู่หนึ่ง และนึกถึงคำว่าความคิดริเริ่มแปลว่าอะไร ปิดวงเล็บ (เสียงฮา)

วันนี้ก็ขอพูดถึงโอราทอีกชนิดหนึ่งที่ได้ให้เมื่อ ก็คือเมื่อก็ให้โอราทอย่างสั้น ๆ เพราะว่าโดยมากเวลาแจกปริญญาแล้วก็ใช้เวลา..... (ไฟฟ้าเสีย)

พูดถึงไฟฟ้าไม่ค่อยได้ เพราะว่าเราอยู่ใกล้เขื่อน แล้วก็ฝ่ายที่เขาผลิตไฟฟ้าเวลาไฟฟ้าดับไปก็จะเกิดความเดือนร้อน เคะระที่ตีเมื่อก็ไฟฟ้าดับไม่ได้ยินว่าการว่าไฟฟ้าดับ แต่ตอนนี้ก็ได้ยินแล้ว เพราะไมโครโฟนกลับมาแล้ว (เสียงฮา) ที่พูดว่าโอราทต้องให้สั้น ๆ เพราะว่าเข้าใจว่าเอาไปพิจารณาได้ และที่อยากจะเสริมโอราทเล็กเล็กน้อยกว่าหน้าทีของแต่ละคนมีว่าจะต้องส่งเสริมใช้ความคิดความเห็นความรู้ที่ทุกคนได้เอาไปใช้ให้เป็นประโยชน์เพราะว่าเป็นผลประโยชน์ของตัวเองและของส่วนรวม ก็ขอให้ทุกคนไปดู เพราะว่าเขาจะต้องพิมพ์ ขอให้ไปดูโอราทที่ได้ให้เมื่อก็นี้และพิจารณา จึงจะไม่ต้องที่จะพูดมากในตอนนี่เรื่องที่น่ายกได้ขอโอราท ก็จะขอจบส่วนที่เป็นโอราทอยู่แค่นี้ เพราะว่าเข้าใจว่าโพอจะประท้วง (เสียงฮา) เตียวก็เปิดเตียวก็ปิด

วันนี้มีอีกข่าวหนึ่งที่จะต้องมาแจ้ง เพราะว่าทุกคนคงแปลกใจ ทำไมในพิธีแจกปริญญามีหนึ่ง เวลามาทพบกับนักศึกษา มีสอง คงสงสัยว่าต่อไปอาจมีสาม (เสียงฮา) แต่ขอแจ้งว่าไม่มีหวัง (เสียงฮา) ลูกชายที่ควรจะมาพบกับพวกที่มหาวิทยาลัยนี้ ก็ตั้งใจจะมาแต่ด้วยความอะไรก็ไม่ทราบ จะเป็นพลังพลาดหรือจะเป็นความคะระที่ร้ายก็ตาม เตียวนี้เดินกระเผลก ไปหกล้มลงในหลุมอะไรที่เขาขุดไว้บนภูเขา จึงขาแพลง และไม่สามารถที่จะมาพบกับท่านทั้งหลายในวันนี้ ก็ขอให้มีข้อสังเกตเล็กน้อยเกี่ยวข้องกับการเอาขาไปเหยในหลุม (เสียงฮา) ก็ทุกอย่างปรากฏการณ์หรือการกระทำทุกอย่าง หาเหตุผลได้และหาความดีได้ คือการที่คนเราเดินไปที่ไหนก็ตาม ธรรมดาจะต้องดูทางหรือรู้ว่าตัวกำลังทำอะไร สมมุติว่าตัวไม่รู้ว่าจะกำลังเดินที่ไหน ไม่ใช่ประสาทตาอยู่ที่ที่เดิน ก็ย่อมจะต้องตกหลุมได้ง่าย ๆ ในกรณีลูกชายตกลงไปในหลุมแล้วขาแพลงนั้น ก็ไม่ทราบเพราะไม่ได้ดูทางและไม่ได้พิจารณาว่าควรจะไปเหยียบไปที่ไหนจึงหกล้มและขาแพลง (เสียงฮา) ได้ความจากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้ (เสียงฮา) ว่ามิใช่เดินขุ่มข่าม แต่ว่าเล่นกีฬา เล่นกีฬาที่ทำให้อานามัยดีที่เป็นยาริเศษ คือเล่นกีฬาฟุตบอล เล่นไปเล่นมาแต่ลูกฟุตบอลจะเตะลูกฟุตบอล ไม่ดูหลุม จึงตกหลุม อันนี้ก็ได้รับทราบมาได้อีกอย่างหนึ่งว่า ในการเล่นฟุตบอลต้องระมัดระวังจะเดิน จะวิ่งที่ไหนก็เหมือนกัน มิฉะนั้นจะไม่ได้ผล จะเตะหลุมไม่ใช่เตะลูก แล้วเมื่อพูดถึงฟุตบอล ก็เคยได้ยินอยู่ว่าการเล่นฟุตบอลเป็นกีฬาที่จะต้องมีความร่วมมือในทีมฟุตบอลให้ดี ก็การเล่นฟุตบอลเหมือนกับกับงานของชาติ

เป็นงานที่จะต้องสอดคล้องกันในทีมฟุตบอลมี ๑๑ คน แต่ในชาติมี ๓๕ ล้านคน ถ้าต่างคนต่างที่จะปฏิบัติการ โดยลำพังของตบเห็นว่าตัวดีที่สุดแล้ว ก็ไม่ได้ผล ก็แค่แพ้ ฟุตบอลมีเพียง ๑๑ บางทีแต่ละคนก็เห็นว่าเก่งที่สุดแล้วเล่น อยู่คนเดียว ก็แพ้เหมือนกัน อันนี้ก็เป็นข้อสังเกตที่มาจากการเล่นฟุตบอล แล้วก็เมื่อคิดถึงการเล่นฟุตบอล ก็พาแพ้ แล้วคนไม่แพ้ ก็เกิดมีเหมือนกัน จึงขอฝากเอาไว้ว่า พวกเราทั้งหลายมีความรู้ดีต้องพยายามที่จะช่วยกันคิด เวลา มี ก็พากันขอให้เล่นกีฬาให้ดี คือไม่ใช่จะมาตำหนิตติเตียนเฉพาะนักศึกษา เพราะว่านักศึกษาโดยมากก็เรียบร้อยดี แต่ว่า ขอให้นักศึกษาเป็นแรงช่วยในการกีฬาหรือในการปฏิบัติอะไร ๆ เป็นหูเป็นตาช่วยสอดส่องให้เกิดความเรียบร้อยใน บ้านเมือง จึงจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนตัวเพราะว่าบ้านเมืองจะเรียบร้อย พุดไปพุดมานี้ก็แสดงให้เห็นแล้วว่าพุดไปตาม ความคิดที่มานี้หว่า ไม่ได้เตรียมที่จะมาพุดอะไรมากมาย แต่ว่าก็ขอให้จุดสำคัญ คือขอให้พิจารณาและหาความคิด ความเห็นที่ดี ปรึกษาหารือกันปฏิบัติงานที่เป็นมงคล จึงจะทำให้แต่ละคนสามารถถึงจุดประสงค์ของตน สำหรับผู้ที่ ศึกษา ก็สามารถศึกษาสำเร็จให้เป็นประโยชน์ได้ สอบไล่ได้ตามจุดหมายที่ได้วางเอาไว้ และเมื่อสำเร็จแล้วสามารถมี ความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต

ขอให้ทุกคนมีความคิดพิจารณาที่ดีที่งาม ถ้าอยากที่จะให้ช่วยเล็กน้อย ก็ขอให้พรให้ทุกคนมีพลังกายพลังจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง สามารถที่จะฟันฝ่าอุปสรรคใด ๆ ที่จะมีมา ทั้งสามารถที่จะมีสติปัญญาที่จะเรียนให้สำเร็จ สอบไล่ครั้งใดให้ผ่านลุล่วงไปโดยดีโดยมีคะแนนดี สิ่งใดที่ประสงค์ที่เป็นสิ่งที่ดีที่งามจงสำเร็จทุกประการ.

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๑๕

วันศุกร์ ที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๑๔

ในโอกาสที่จะขึ้นปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ นี้ ข้าพเจ้าขออำนวยพรปีใหม่ และขอส่งความปรารถนาดีมายังท่านทุกคน

ข้าพเจ้าต้องขอขอบใจท่านอีกครั้งหนึ่ง ที่มีน้ำใจไมตรีในตัวข้าพเจ้ากับพระราชินีตลอดจนลูก ๆ และพร้อมกันสนับสนุนเป็นกำลังใจอย่างยิ่งในการงานทุกสิ่งตลอดมา

ในรอบปีที่ล่วงมานี้ สถานการณ์หลายอย่างในโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างฉับพลันและรุนแรง ทำให้กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพ ความมั่นคง และวิถีทางการเมือง ทั้งภายในและระหว่างประเทศอย่างมาก แต่เราก็ได้ปฏิบัติแก้ไขรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความสัมพันธ์กับนานาประเทศไว้ได้

ก่อนจะสิ้นปีนี้เอง เหตุการณ์ที่คิดไม่ถึงและไม่น่าจะเกิด ได้เกิดขึ้น สมเด็จพระสังฆราชต้องสิ้นพระชนม์โดยปัจจุบันด้วยอุบัติเหตุ ทำความสะดุ้งสะเทือนและความเศร้าสลดใจแก่เราอย่างหนัก

สมเด็จพระสังฆราชพระองค์นั้น ทรงเป็นอภิบุษยบุคคล ผู้ควรเคารพยิ่ง เพราะทรงเป็นที่ตั้งแห่งคุณความดี ทรงเป็นตัวอย่างของกัลยาณบุคล ผู้บริบูรณ์ด้วยคุณธรรมและความสะอาดสุจริต ทรงแผ่ความเมตตาแก่คนทุกคนไม่เลือกหน้า ทรงเพียรพยายามประกอบกรณียกิจทุก ๆ ด้าน เพื่อเกื้อกูลความสุขของมวลชนทุกหมู่เหล่า ไม่ว่าชาติศาสนาใด ด้วยความเที่ยงตรงแน่วแน่และเสียสละ

ท่านทั้งหลายรำลึกถึงพระองค์ท่านตั้งนั้นแล้ว ควรที่จะน้อมนำมาคิดให้เห็นแจ้งจริงแก่ใจ ทุกวันนี้ ที่บ้านเมืองและตัวท่านมีความสวัสดิ์ดีอยู่ได้ ก็เพราะมีผู้ที่ถ่อมมั่นในสุจริตธรรม พยายามปฏิบัติและแผ่ความดีให้เป็นประโยชน์ถึงผู้อื่น

เพราะฉะนั้น ทุกคนจะต้องร่วมกันรักษาความดีงาม ให้ดำรงมั่นคงอยู่ในแผ่นดินเพื่อความเป็นปึกแผ่น ความผาสุก และความก้าวหน้าของประเทศชาติ และของคนไทยทุกถ้วนหน้า

ขออนุภาพแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงปกปักรักษาท่านทั้งปวง ให้ปราศจากภยันตรายและเหตุชั่วร้าย
ทุกสิ่ง ให้มีกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา และกำลังสามัคคีอันแน่นแฟ้น สามารถประกอบกรณียกิจน้อยใหญ่
ในหน้าที่ของตน ๆ ให้บรรลุผลบรรลุความสำเร็จตามที่มุ่งหมาย เพื่อดำรงอิสรภาพ พร้อมทั้งความเจริญร่มเย็น
เป็นปรกติสุขของบ้านเมือง ให้ถาวรอยู่ตลอดไป

ขอทุกท่านจงประสบแต่ความสุขสิริสวัสดิ์ และสิ่งพึงปรารถนา ตลอดศกหน้านี้โดยทั่วกัน.

บรรณานุกรม

สำนักกราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๒ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๓. พระนคร. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๓.

สำนักกราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๓ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๔. พระนคร. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๔.

สำนักกราชเลขาธิการ. ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๑๔ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๑๕. กรุงเทพฯ ฯ. โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร ๒๕๑๖.

คณะกรรมการโครงการผลิตชุดหนังสือ
ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พุทธศักราช ๒๕๕๓ — ๒๕๕๘

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

ประธานคณะที่ปรึกษา

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล

ประธานกรรมการ

นายวิสิฐ ตันตีสุนทร

กรรมการ

นางสาวสมลักษณ์ วงศ์งามขำ

นางสาววันเพ็ญ เข็นตระกูล

นางสาวศรีนิตย์ บุญทอง

นางสาวสาวิตรี แสนสว่าง

นางสาวพรพิมล วรดิถ

กรรมการและเลขานุการ

นางอมฤตา สุวรรณจินดา

คณะผู้จัดทำ

- นายวิสิฐ ตันตีสุนทร : เลขธิการคณะกรรมการ กบช.
นายสิงหะ นิกรพันธุ์ : รองเลขธิการคณะกรรมการ กบช.
นางสาววริยา ว่องปรีชา : ผู้ช่วยเลขธิการ สายนโยบายลงทุน
นางสาวนัชชา พรตปกรณ : ผู้ช่วยเลขธิการ สายสมาชิก
นางวชิรา ณ ระนอง : ผู้ช่วยเลขธิการ สายบริหาร

นางอมฤตา สุวรรณจินดา

นายจีรวัฒน์ ชนะเสริชัย

ดร.กিরณ ลิมปพยอม

นางสาวอรภัทร รังษีวงศ์

นางวชิรา สุวรรณศร

นางสาวปิยะดา พรหมรักษา

นางสาวชนนพันธ์ ไตรย์พีชน์

นายอรรณพ วิบูลยานนท์

นางสาวสุพิชยา เกตุผาสุข

นางสาวกัญญา ศิริวรাত্র

นางสาวจิรพร ก้อนสารिया

นางสาววรรณนิษฐา อธิษฐ์ดิษฐ์

นางสาวชุติภา ยังสุข

นางสาวยุวพร นนท์ภาสโสภณ

นายนันทพล สุวรรณาศรัย

นายวราห์ อภินันท์สวัสดิ์

นางดวงใจ ลีตระกูลศิลป์

นางสาวพรรณสุดา สุขวิสิฐ

นางนัศรีนีย์ มีสุวรรณ

นางสาวอรรวรรณ อินทรผาด

นางสุชาดา อัชฌาเจริญสถิต

นางสาวอโนมา ปัทมานนท์

นางสาวสทิพร อมรเจริญสวัสดิ์

นางสาวเอมิกา สุดสายบัว

นายมานพ เชียงคะ

นางสาวโสภิตา ทนชัย

นางสาวจิตติมา ทวาเรศ

นางสาวนิตยาภรณ์ บัวนาค

นางสาวพุทธชาติ แก้วทิพย์

นางสาวไพรัตน์ ตระการจันทร์

นางสาวสุวรรณ จุลมีวงษ์

นางสาวกมลภัทร ศักดิ์แก้ว

นางสาวพิมพ์ชนก คำดี

นางสาวธนิดา อ่อนท้วม

นายเฉลิมเกียรติ วัลันต์

นางสาวทิพาพรรณ ศรีสมยา

ขอขอบคุณ	สำนักราชเลขาธิการ
ชุดหนังสือ	“ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พุทธศักราช ๒๕๙๓ - ๒๕๕๘”
จัดทำโดย	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เลขที่ ๙๙๐ ถนนพระราม ๔ บางรัก สีลม กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๓๖-๑๐๐๐ โทรสาร ๐-๒๖๓๖-๐๖๐๓-๔ www.gpf.or.th
ออกแบบโดย	บริษัท เกรย์ แมทเทอร์ จำกัด
จัดพิมพ์โดย	บริษัท เกรย์ แมทเทอร์ จำกัด ๒๑/๖๑-๖๒ ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระรามเก้า บางกะปิ ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ๑๐๓๒๐ โทรศัพท์ ๐-๒๒๐๓-๑๒๔๐-๗ โทรสาร ๐-๒๖๔๑-๔๒๑๑
พิมพ์เมื่อ	พุทธศักราช ๒๕๕๐
จำนวน	๕,๐๐๐ เล่ม
ISBN	๙๗๘-๙๗๔-๗๒๔๗-๒๖-๘

